

TEN

KTERÝ

PŘI CHÁZÍ

Jerry D. Thomas

Elisha®
Ministries

Přeloženo z anglického originálu *Messiah* vydaného v roce 2003 vydavatelstvím Pacific Press Publishing Association, Nampa, Idaho, USA (ISBN 0-8163-2002-0).

Veškerá práva českého překladu vyhrazena.

Žádná část této knihy, s výjimkou zákonem stanovených podmínek, nesmí být v jakékoliv formě publikována bez písemného svolení vydavatele.

English edition copyright © by Pacific Press Publishing Association, Nampa, Idaho, USA.

This Czech-language edition is published under a licensing agreement with the copyright owner. All international rights reserved.

Ten, který přichází je současné přepracování knihy *Touha věků*, klasického díla o životě Ježíše Krista.

Copyright © Pacific Press Publishing Association, 2003

Vydání druhé © Elisha Ministries, z.s., Brno 2017

Překlad © Ing. Aleš Doleček, 2016

Ilustrace © BcA. Hana Hloučová, 2016

Mapy © Česká biblická společnost, o.s., 2016

Za poskytnutí mapy Izraele a Jeruzaléma děkujeme České biblické společnosti.

Biblické citáty textu knihy jsou převzaty ze *Slova na cestu* (ČBS, Praha 2011),

biblické citáty v *Závěru z Českého studijního překladu* (KMS, Praha 2009).

Vydavatel: Elisha Ministries, z.s., Potocká 58/7, 623 00 Brno

Překlad: Ing. Aleš Doleček

Jazyková korektura: Mgr. Jana Babincová

Stylistická úprava textu: Bc. Adriana Maria Štark

Odpovědný redaktor: Mgr. Rostislav Homola

Ilustrace, grafická úprava a sazba: BcA. Hana Hloučová

Typografie: použité fonty *Anselm a Hercules* od Františka Štorma

Tisk: Tiskárna Jedlička, Orličky 103, 561 55 Orličky

ISBN 978-80-906267-7-5 (PDF)

Neprodejné!

TEN

KTERÝ

PŘÍCHÁZÍ

Jerry D. Thomas

Úvod

*Častokrát slýcháme o Ježíši Kristu – vždyť tato osobnost
podstatným způsobem ovlivnila dějiny světa.*

Jaký však Ježíš byl?

Co doopravdy učil a jaké bylo jeho poslání?

Splní slib o svém návratu?

Tato kniha vypráví Ježíšův strhující životní příběh.

Prožijte ho spolu s námi...

Vydavatelé

1. kapitola

Odhalené tajemství

*„Budete mu říkat Immanuel, což v překladu znamená ‚Bůh je s námi‘.“
(Matoušovo evangelium 1,23)*

Od věčnosti je Ježíš se svým Otcem v nebesích. Jsou jedné podstaty, tvoří jednotu ve smýšlení, záměrech i činech. Bůh je bytost, jejíž velkolepost a sláva převyšuje naše chápání.

Ježíš přišel na náš svět, aby zjevil, jaký Bůh opravdu je, jaký je jeho charakter, jeho záměr s naší planetou a plán s celým vesmírem. Přišel, aby nám představil Boží lásku, aby byl „Bůh s námi“.

Ježíš se stal člověkem pro záchranu obyvatel naší planety, ke které se upírají pohledy celého vesmíru, neboť byla zavlčena do vesmírného konfliktu, do vzpoury proti Bohu. Z tohoto důvodu mnoho lidí získalo nesprávnou představu o Bohu. Až tato vzpoura skončí, bude každý člověk osobně hovořit s Bohem o tajemství jeho lásky a daru záchrany. Boží láska je nesmírně silná, a proto Ježíše vedla k odhodlání udělat pro záchranu lidstva vše, co bylo možné. Svým obětavým a nesobeckým životem nám zjevil Boží charakter. Jeho dobrovolná smrt na golgotském kříži se stala důkazem, že nesobecká láska je hlavním principem Boží vlády nad celým vesmírem.

Na počátku byla Boží stvořitelská moc patrná na veškerém stvoření. Překrásné prostředí vypovídalo o její tvořivosti, velkoleposti, smyslu pro krásu a účelnosti. Ježíš rozprostřel nebesa a utvořil naši zemi. Jeho ruka rozmístila světy ve vesmíru a stvořila vše živé. Bůh naplnil zemi krásou a oblohu zpěvem. Vše na zemi, ve vzduchu i na nebi připomínalo poselství lásky nebeského Otce.

Následkem vzpoury proti Bohu došlo postupně k ničení tohoto dokonalého stvoření. Přesto v něm lze Boží rukopis lásky spatřit i dnes.

V životě Ježíše Krista můžeme Boha vidět zcela zřetelně. Stejně jako on může i každý člověk prožívat důvěrný vztah s Bohem Otcem a přijímat jeho dary a požehnání. Boží působení proniká vesmírem prostřednictvím Ježíše ke všem stvořeným bytostem. Láska budí lásku. Ježíšovu nezištnou pomoc a nesmírnou lásku opětvují stvořené bytosti láskou a radostnou službou Bohu i lidem. Ježíšova láska tak připomíná obrovskou vlnu, která se vylévá od Zdroje života, prostupuje celým vesmírem a nakonec se opět navrácí k Bohu.

Sobectví v nebesích

Princip nesobecké lásky byl však v nebesích narušen. V důsledku sobectví nastal velký spor mezi dobrem a zlem. Lucifer, stvořený anděl obdařený velikou inteligencí, krásou a mocí, zatoužil po vyšším postavení – chtěl se stát nejdůležitějším a nejmocnějším v nebesích. Pokusil se získat nadvládu nad ostatními anděly tak, že je pozvolna a skrytě naváděl k porušování jejich věrnosti vůči Stvořiteli. Usiloval o to, aby andělé uctívali jeho a ne Boha.

Začal tvrdit, že Bůh vyžaduje slepou poslušnost a bezmeznou úctu. Líčil Boha jako sobeckého panovníka, který nepřipouští žádné otázky či pochybnosti. Těmito tvrzeními satan oklamal některé anděly a stejnými smyšlenkami chtěl svést i lidi. Lstivě v nich vzbudil pochybnost o pravdivosti Božích slov, o Boží dobrotě a lásce a naváděl je, aby se na spravedlivého a vznešeného Boha dívali jako na krutou a nemilosrdnou bytost. Satan pošpinil Boží charakter a zavlkl lidstvo do vzpoury proti Bohu. Zrodilo se dlouhé a temné období dějin země.

Odstranění duchovní temnoty mohlo nastat jedině vyvrácením satanových slov. Tohoto záměru však nemohlo být dosaženo mocí ani silou. Bůh nepoužívá k prosazení svých plánů donucování ani nátlak. Přeje si, aby k němu měly všechny stvořené bytosti otevřený a upřímný vztah založený na důvěře a lásce. Opravdová láska se nedá vynutit ani přikázat. Láska je totiž odpovědí na projevenou lásku.

Znát Boha znamená milovat jej. Každý člověk může prožívat úzké společenství s Bohem, pozná-li jeho pravou povahu. A takové poznání mohla přinést jen jediná bytost ve vesmíru. Pouze Ježíš, který zná hlubokou lásku svého Otce, ji v plné míře mohl představit všem ostatním.

Plán záchrany lidstva nebyl stanoven dodatečně, existoval již před pádem Adama a Evy. Bůh nestvořil zlo a nechtěl jeho existenci. Všem stvořeným bytostem dal svobodnou vůli. Pokud by ji zneužili, narušili by tím soulad, který ve vesmíru panoval. Bůh předvídal vznik hříchu, a proto připravil plán záchrany ze stavu odloučení a nouze. Již dávno zaslíbil svého jedinečného Syna, „aby nikdo, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný“.

Ve svém sobectví se satan považoval za nepostradatelného, toužil po výjimečnosti a úctě, chtěl se stát bohem. Oproti tomu Ježíš, prodchnutý nesobeckou láskou, nedbal na slávu a čest, která mu byla v nebesích vzdávána. Stal se lidskou bytostí, stal se jedním z nás.

Dobrovolná oběť

Ježíš mohl zůstat v přítomnosti Boha Otce v krásném prostředí nebes, uctíván a oslavován anděly. Sestoupil však z nebeského trůnu, aby přinesl světlo pravého poznání Boha a navrátil život našemu chmurnému světu.

Kdyby se zjevil ve své nebeské podobě, lidé by nemohli snést zář jeho slávy. Narodil se proto v lidském těle, aby mohl žít mezi námi. Jeho božství bylo zastřeno lidstvím. Jeho neviditelná nebeská sláva byla skryta za viditelným lidským tělem.

Ježíš žil mezi lidmi, a proto rozumí našemu trápení a chápe naše problémy. Všichni se mohou přesvědčit, že je přítelem chybujících lidí. V každém jeho poučení, zaslíbení a činu můžeme spatřit „Boha s námi“.

Satan, padlý Lucifer, představuje Boží zákon lásky jako zákon omezení, který se nedá dodržet. Boha obvinil z odpovědnosti za hřích Adama a Evy a za všechno utrpení, které se od té doby na světě odehrálo. Ovlivňuje smýšlení lidí takovým směrem, aby důvod existence utrpení a smrti viděli v Bohu. Zastírá tím pravou skutečnost, že jen on sám je původcem zla, smrti a všeho utrpení na světě.

Ježíš přišel mezi nás, aby satanovu lež odhalil. Svým čistým a nesobeckým životem prokázal dobrotu Božích zákonů, jejichž zachování přináší člověku požehnání. I Ježíš čelil všem zkouškám a pokušením, kterým jsou vystaveni lidé, vždy však zůstal Bohu věrný.

Konal dobro, pomáhal potřebným a zvěstoval pravdu o Bohu. Ježíšův život byl důkazem, že Adam s Evou mohli Boží slovo zachovat. Rozhodli se však žít svévolně, nezávisle na svém Stvořiteli. Neuvědomili si, že tím odrážejí satanův sobecký postoj, touhu po nezávislosti a sebevyvýšení. Odloučili se od Zdroje života a časem zemřeli. Všichni jejich potomci žijí v prostředí vzpoury proti Bohu.

Ježíš opustil nádherné prostředí nebes, aby se stal člověkem, jehož charakter zrcadlí pravý opak charakteru satana. Ježíšovo poslání bylo naléhavé – přišel, aby se obětoval pro záchranu lidí. Díky jeho oběti lidé znovu získají věčný život.

Realita nového života

Vlastním životem a smrtí Ježíš dosáhl více než jen obnovy škod, které způsobil hřích. Satan se snažil navždy oddělit lidstvo od Boha. Díky Ježíši jsme však nyní s Bohem spojeni pevněji, navzdory rozhodnutí Adama a Evy. Ježíš se stal člověkem a tím svůj život navěky spojil s lidmi.

Bůh „tak miloval svět, že dal svého Syna“ lidem navěky. V Ježíši se sjednocuje rodina země s rodinou nebe. Jako „Syn člověka“ se nyní spolupodílí na vládě vesmíru. Jakmile se naplní zaslíbení o jeho návratu, spatříme jej tvář v tvář.

Ježíšovým životem na zemi je obhájena Boží vláda nad vesmírem. Satanova obvinění se ukázala jako falešná, jeho zlé záměry jsou již celému vesmíru zřejmé. Brzy bude zlo se všemi jeho tvůrci zničeno a lidé budou po celou věčnost žít v bezpečí. Už nikdy se nebude opakovat vzpoura proti Bohu, už nikdy nepovstane hřích.

Plán záchrany lidí se brzy dokončí. Naše planeta, na níž se odehrává bitva mezi dobrem a zlem, bude vyvýšena nad všechny ostatní. Tuto zemi, na které přebýval, trpěl a zemřel Král slávy, Bůh promění do původní podoby. Na překrásné nově utvořené zemi bude žít Ježíš se svým lidem.

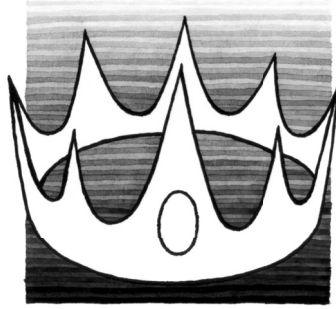
Po celou věčnost budou zachránění lidé šťastně žít v přítomnosti svého Boha. Budou jej chválit a oslavovat za dar lásky přesahující naše chápání – za Immanuela, „Boha s námi“.

K zamyšlení:

1. *Jak nám Ježíš zjevil Boží charakter?*
2. *Jaký je hlavní princip Boží vlády nad celým vesmírem?*
3. *Vypovídá příroda o Božím zákonu lásky?*
4. *Jakým způsobem Ježíš ukázal, že satan záměrně lhal, když obvinil Boha z odpovědnosti za hřích a utrpení na světě?*
5. *Čeho Ježíš dosáhl svým životem a smrtí?*
6. *Proč už se nikdy ve vesmíru nebude opakovat vzpoura proti Bohu?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 1,21.23; J 1,1–5; J 1,18, J 3,16; Ko 1,15.16; Ez 28,12–19; Iz 14,12–15; 1J 4,8.19; Ř5,8; Zj 1,8

2. kapitola **Izraelský národ**

*„Přišel na zem, kterou stvořil, a k lidem, které miloval, ale oni ho nepřijali.“
(Janovo evangelium 1,11)*

Po více než tisíc let židovský národ očekával příchod zaslíbeného Zachránce, Mesiáše. Byla to jeho největší naděje. V písních a proroctvích, při bohoslužbách v domovech i v chrámu si lidé připomínali jeho jméno, moc a zaslíbení.

Bůh vyvolil a vyzval Izraelce k tomu, aby mezi národy zachovávali znalost Božího zákona, symbolů a proroctví poukazujících na příchod Mesiáše. Přál si, aby se stali požehnáním pro celý svět. Na Boží výzvu odešel Abraham z města Ur u řeky Eufrat a putoval na různá místa v Mezopotámii. Josef svědčil o pravém Bohu ve starobylém Egyptě, Daniel hlásal pravdu o Bohu na babylonském dvoře. Židovský národ měl poznání o Bohu předávat dalším národům. Všichni lidé na světě se tak měli dozvědět o jediném a pravém Bohu v nebesích, o jeho lásce k lidem a záměru s naší planetou.

Bůh zaslíbil Abrahamovi, že díky jeho pevné víře obdrží požehnání lidé všech národů. Stejně zaslíbení bylo dáno také Hebrejům, Abrahamovým potomkům. Izraelci se však od svého poslání nechali svést. Od chvíle, kdy vstoupili do země Kanaánské v Mezopotámii, nedbali na Boží přikázání a následovali životní styl pohanských národů. Bůh k nim posílal proroky, aby jim ukázal na důsledky jejich nevěry a přivedl je zpět k původnímu poslání, ale marně. Ostatní národy je časem ovládly. Přestože Izraelci svých činů litovali a opět Boha následovali, pocit provinění netrval dlouho.

Díky věrnému následování Boha by se stali nejobdivovanějším národem světa, ke kterému by všichni vzhlíželi s úctou. Avšak kvůli jejich vzpurnosti a nevěře musel být plán záchrany uskutečněn prostřednictvím těžkostí a utrpení.

V průběhu dějin byl izraelský národ dobyt Babylónem a následně rozprášen do mnoha zemí. V čase soužení začalo hodně Židů znovu Boha uctívat a předávat jeho poselství světu. Mnoho upřímných lidí vyznávajících pohanská náboženství se tak dozvědělo o pravém Bohu a uvěřilo v zaslíbeného Mesiáše.

Židovští vyhnanci, kteří věřili Bohu a žili v souladu s jeho vůlí, byli mnohdy v pohanských zemích ponižováni, pronásledováni a vězněni. Někteří z nich zemřeli násilnou smrtí, neboť odmítali účast na pohanských rituálech a svátcích. Častokrát je přivedli před vladaře, kde vydali svědectví o Bohu. Někteří vládcí přitom uznali nejvyšší moc a postavení Boha židovských zajatců.

Izraelitům bylo po dlouhé době zajetí dovoleno vrátit se zpět do jejich země a znovu vybudovat město Jeruzalém. Navrátilci došli k přesvědčení, že po tolika vpádech cizích národů na jejich území mají naději na prosperitu a klidný život jen tehdy, pokud budou dodržovat Boží nařízení. To však nebyla poslušnost založená se na lásce k Stvořiteli – byli vedeni sobeckými motivy. Uctívali Boha proto, aby jejich národ učinil silným a neporazitelným. Místo toho, aby světu předávali pravé poznání Boha, stranili se ostatních národů pod záminkou vyhnout se pokušení, nesprávným naukám a modlářským zvykům.

Použili Boží nařízení dané Mojžíšovi, zakazující spojovat se s pohany, a zneužili ho jako výmluvu k postavení pomyslné zdi, která je oddělovala od ostatních národů. Židé považovali město Jeruzalém za nebe a toužili po velikosti a moci svého národa. Nepřáli si, aby Bůh prokázal přízeň jakémukoli jinému národu.

Formální náboženství

Po návratu z babylonského zajetí Izraelci budovali po celé zemi synagogy, ve kterých uctívali Boha a kde kněží a náboženští učitelé vyučovali Božímu slovu. Otevíraly se i školy s výukou náboženství, umění a vědy. Ty se však brzy odchýlily od svého původního záměru. Také do bohoslužby se postupně vmísilo mnoho pohanských zvyků, s nimiž se Izraelci seznámili ve vyhnanství.

Důsledkem povrchního uctívání Boha bylo zastření pravého významu obřadů v chrámu. Byl to Ježíš, kdo je ustanovil. Jednotlivé předměty a úkony prováděné v chrámu byly symbolem jeho služby lidem. Živé a duchovně povznášející bohoslužby se časem staly formálními a lidé se začali více spoléhat na samotné obřady a oběti v nich přinášené než na Boha. Když si kněží a rabíni uvědomili, že se vytrácí pravý význam nařízení, obřadů a bohoslužeb, chtěli jejich smysl ochránit tím, že k nim přidávali svá další pravidla. Čím více pravidel a nařízení však lidé měli, tím více do jejich jednání pronikalo zákonictví a tím méně se u nich projevovala láska k lidem i k Bohu. Považovali se za svaté, ale jejich srdce byla naplněna náboženskou pýchou a pokřtectvím.

Díky těmto podrobným a mnohdy zbytečným nařízením se stalo nemožné zachovávat Boží zákon. Všichni ti, kdo si přáli věrně následovat Boha a snažili se dodržovat rabínská nařízení, trpěli. Ve svém srdci nenalezali pokoj a stále je pronásledovaly výčitky svědomí.

Lidé byli nešťastní. Satan jásal, protože se mu dařilo uskutečňovat svůj záměr. Úspěšně mátl ty, kdo chtěli porozumět Boží povaze. Náboženství Izraele bylo stále více formální a nesnesitelné. Satan doufal, že všichni přijmou jeho tvrzení o nepřiměřenosti Božích požadavků a o tom, že není možné je zachovávat. Všude rozhlašoval, že ani Izraelité nejsou schopni Boží zákon dodržet.

Očekávání Mesiáše

I přesto, že Izraelité očekávali zaslíbeného Mesiáše, nechápali jeho skutečné poslání. Nemysleli na své vysvobození z otroctví hříchu, ale chtěli být osvobozeni z područí Římanů. Vzhlíželi k Mesiáši jako k hrdinovi a dobyvateli, který vyžene Římany z jejich země a z izraelského národa vytvoří nejlivnější národ světa. Na příchod opravdového Mesiáše tak nebyli připraveni a nakonec jej odmítli.

V době Ježíšova narození vládlo v izraelském národě následkem římského útlaku značné napětí. Rozpory mezi různými židovskými náboženskými a politickými skupinami se přiosťovaly. Židé sice měli svoji vlastní vládu, ale skutečná moc patřila Římanům, kteří si dokonce vyhradili právo jmenovat nebo odvolávat židovského velekněze. Úřad velekněze byl často získáván podvodem, úplatky či násilím. Židovští kněží se stali úplatnými a jednali nemorálně. Zbytek moci, kterou ještě měli, častokrát zneužívali pro své sobecké zájmy.

Obyčejní lidé trpěli. Museli se podřizovat mnohým požadavkům kněží a ještě odvádět Římanům vysoké daně, což vedlo k všeobecné nespokojenosti a častým vzpourám. Lidé se stávali chamtivými, neměli zájem o duchovní věci a k prosazení svých zájmů neváhali použít i násilí.

Zoufalý lid i představitelé národa vzhlíželi ke dni, kdy se objeví Mesiáš a obnoví izraelské království. Při četbě Písma přehlíželi místa ukazující na prostou a pokornou povahu Mesiášova prvního příchodu a uvažovali jen nad texty hovořícími o majestátnosti a slávě Ježíšova druhého příchodu. Rozum jim zatemnila pýcha. Výklad proroctví si upravili tak, aby vyhovoval jejich sobeckým představám a plánům.

K zamyšlení:

1. *Jaký měl Bůh původní záměr s izraelským národem?
Jak tento záměr naplnili Abraham a Daniel?*
2. *Proč Izraelci nerespektovali Boží přikázání a následovali životní styl pohanských národů?*
3. *Z jakých pohnutek dodržovali Izraelité Boží nařízení po návratu z vyhnanství do vlasti?*
4. *Jak satan zmalomyslňoval lidi, kteří chtěli věrně následovat Boha?
Co způsobilo, že se z náboženství stalo nesnesitelné břemeno?*
5. *Izraelité si výklad prorocství o Mesiáši upravili tak,
aby vyhovoval jejich sobeckým představám a plánům.
Může podobné nebezpečí hrozit i nám v dnešní době?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Gn 12,2.3; Gn 41,38–41; Da 2,46.47; Dt 4,5.6; Dt 26,19; Dt 28,10; Iz 56,7

3. kapitola

V pravý čas

*„Když nadešel čas určený Bohem, poslal Bůh svého Syna.“
(List Galatským 4,4)*

První zaslíbení o příchodu Mesiáše bylo dáno v zahradě Eden. Adam s Evou se těšili na jeho naplnění. S nadějí v srdci očekávali narození svého prvního syna. Doufali, že právě toto dítě bude zaslíbený Zachránce.

Adam, Eva, jejich děti i vnoučata žili a zemřeli, aniž by Mesiáše viděli. Zaslíbení se předávalo všem generacím od Henocha po Abrahama, Izáka a Josefa. Prorok Daniel obdržel od Boha vidění, ve kterém byl určený čas Ježíšova prvního příchodu, ale ne každý mu porozuměl. Ubíhala staletí a mnozí si kladli otázku, zda se daný slib někdy naplní.

Se stejnou přesností jako pohyby hvězd a planet na oběžných drahách jsou však uskutečňovány také Boží plány. Nelze je urychlit ani opozdit. V nebi byla ustanovena chvíle, kdy se měl Ježíš narodit v Betlémě.

Bůh vedl události tak, aby se celý svět dozvěděl o zaslíbeném Zachránci. Mnoho národů bylo sjednoceno pod jednou vládou, používal se jeden světový jazyk.

Židé z celého světa pravidelně přicházeli do Jeruzaléma ke každoročním slavnostem. Když se po jejich skončení vraceli domů, šířili zprávu o Mesiáši v různých zemích.

V oné době ztrácela většina příslušníků mnohých národů víru ve svá pohan-ská náboženství. Cítili se unaveni nevěrohodnými příběhy bajek a mýtů a hledali náboženství, které by je duchovně naplňovalo. I když se zdálo, že Boží slovo ze světa vymizelo, mnozí toužili po poznání pravého Boha. Chtěli se dozvědět pravdu o tom, co se děje s člověkem po smrti a je-li možné žít věčně.

Touha po smyslu života

Mnozí Izraelité v následování Boha selhali. Nežili podle Boží vůle a nešířili poznání o Bohu ostatním národům. Pro valnou většinu lidí byla smrt tajemstvím, nejistotou a beznadějí. Toužili po tom, aby jim na jejich otázky někdo odpověděl a jejich životu dal smysl a naději.

Příchod Mesiáše předpověděli i lidé, kteří nepatřili k židovskému národu. Upřímně hledali pravdu a Bůh jim daroval takové poznání, kterému mohli porozumět. Jejich poselství zazářilo jako hvězdy na noční obloze, neboť v pohanském světě přinášelo naději tisícům lidí.

Starozákonní spisy byly po mnohá staletí dostupné i v řečtině. Řecky se mluvilo po celé Římské říši, a proto se mohli lidé seznámit s Božím slovem. Poselství o příchodu Mesiáše tak bylo šířeno v mnohých pohanských národech.

Někteří příslušníci těchto národů rozuměli prorocství Písem ohledně Mesiáše lépe než samotní židovští kněží. Chtěli se dozvědět více o Božích zákonech, svátcích a obřadech Božího lidu. Židé se však díky svým předsudkům cizincům vyhýbali, jak jen to bylo možné. Musel přijít nový Učitel, Mesiáš, aby vše potřebné vysvětlil.

Pán Bůh vždy promlouval prostřednictvím krásy přírody, prostřednictvím svých proroků a věrných náboženských vůdců. Nadešel však čas, kdy měl samotný Boží Syn představit svým životem a učením pravdu o Bohu a plán záchrany pro celý svět.

Mezi Izraelity žili stále ještě lidé, kteří zůstali Bohu věrní. Očekávali splnění zaslíbení daných jejich předkům. Věděli, co říká Písmo o Mesiáši: „Divuplný rádcce, mocný Bůh, Otec věčnosti, Vládce pokoje“ přijde zachránit svůj lid. Národní i duchovní síla Izraelitů téměř vyhasla pod železnou nadvládou Římanů. Bylo zřejmé, že se Mesiáš zjeví brzy. Většina očekávala statečného bojovníka a mocného krále, který bojem vysvobodí Izrael a udělá z něj nejmocnější národ světa.

Satanovy svody

Všeobecné očekávání Zachránce bylo na místě. Satan se po celá staletí snažil, aby planeta Země zůstala oddělena od Boha. Svými nepravostmi a lží sváděl lidi ke vzpouře proti Bohu. Doufal, že Bůh ztratí trpělivost a jeho láska k lidem vyhasne. Usiloval o to, aby se Bůh zřekl planety Země a jejích obyvatel navždy. Satan lidem bránil v poznání pravdy o Bohu a časem se zdálo, že jeho plán úplného ovládnutí světa je téměř dokončen.

Bůh však měl své věrné následovníky v každé generaci. Dokonce i v pohanských národech byli jedinci, jejichž prostřednictvím mohl pozvedávat lidstvo z nesprávného způsobu života. Boží následovníci ale nikdy neměli snadný život. Byli zesměšňováni a nenáviděni, mnoho z nich zemřelo násilnou smrtí. Duchovní temnota, kterou satan pokrýl tento svět, se stále prohlubovala.

Velmi se mu dařilo odvádět lidi od pravého poznání Boha prostřednictvím falešných náboženství, která přinášela jen utrpení a zklamání. Za největší satanovo vítězství lze považovat svedení Izraelců k pohanství.

Pohané uctívali výtvory svých vlastních rukou. Ztratili tím ze zřetele Boha Stvořitele a upadali do stále větší zkaženosti. Totéž se stalo i Izraelcům. Myšlenka, že je možné se zachránit svými vlastními skutky, je společná všem pohanským náboženstvím a filozofiím. Satanovým působením se tento pohled na záchranu pro věčnost ujal též v židovském náboženství.

Ježíšova odpověď

Bůh sledoval utrpení a strádání lidí a s lítostí si všímal, jak se lidé stávají obětí satanova podvodu a krutosti. Převládal v nich zmatek a beznaděj. Jejich životy směřovaly do věčné zkázy – do smrti, do noci bez svítání. Lidské smysly a touhy se působením zlých nadpřirozených sil staly zvrácenými a vedly lidi k ponižujícím a zahanbujícím činům.

Když Ježíš pohlížel na své stvoření na zemi, byl velice smutný. Hřích zasáhl všechny oblasti života a zlo se stalo součástí všech náboženství. Bez Božího zásahu by lidstvu nesvitla ani ta nejmenší naděje.

Ostatní světy s velkým zájmem sledovaly, jak bude Bůh jednat – očekávaly, že Bůh zemi očistí od zlých lidí. Boží jednání bedlivě sledoval také satan, který chtěl pokračovat v plánu zkázy. Ke svým záměrům však potřeboval získat důvěru dalších nebeských bytostí. Prohlašoval, že principy Boží vlády nepřipouštějí odpuštění. Pokud by Bůh lidi zničil, ihned by toho satan využil jako důkazu pravdivosti svých tvrzení. Rozhlašoval by je po celém vesmíru a rozšířil by tak vzpouru proti Bohu na další světy.

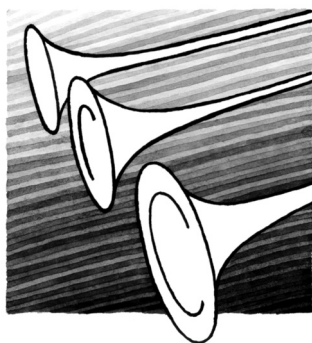
Avšak místo toho, aby Bůh poslal svého Syna zničit Zemi, poslal ho Zemi zachránit. Když už se zdálo, že satan vítězí, Bůh zasáhl mocí a milostí, která nepřestane působit, dokud se plán záchrany nedokončí. Jedině Ježíš mohl lidem představit pravdu o Bohu, aby pochopili Boží lásku a zatoužili po věčném životě s Ním.

K zamyšlení:

1. *Jak vedl Bůh sled událostí, aby se celý tehdejší svět mohl dozvědět o přicházejícím Mesiáši?*
2. *Jakým způsobem Bůh promlouval k pohanským národům, aby i je připravil na příchod Mesiáše?*
3. *Proč se stalo židovské náboženství podobné ostatním pohanským náboženstvím a filozofiím?*
4. *Jak se satan snažil získat důvěru nebeských bytostí?*
5. *Jakým způsobem Izraelité zkreslili Boží obraz v tehdejší době? Mohou dnes křesťané dělat totéž?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Gn 49,10; Nu 24,17; Dt 18,18; Sk 3,22; Ga 4,4; Ex 12,41

4. kapitola

Narození Ježíše

*„Nesu vám dobrou zprávu, ze které se mohou radovat všichni lidé.“
(Lukášovo evangelium 2,10)*

Král celého vesmíru se zřekl svého postavení v nebi a stal se člověkem. Vstoupil na naši zemi, aby žil ve stejném prostředí jako my. Jeho nadpřirozená záře byla neviditelná, aby jej nikdo nenásledoval kvůli ní. Ježíš nechtěl být atraktivní svým zevnějškem, netoužil po slávě. Přál si, aby k němu lidi přitahovala jeho slova pravdy a lásky a aby poznali, že je Ten, o němž mluví Písmo.

Andělé žasli nad plánem záchrany lidí. Byli zvědaví, jak ti, kteří se vydávali za Boží následovníky, přijmou Božího Syna, až se zjeví v lidské podobě.

Knězi Zachariášovi se již dříve během jeho služby ve svatyni zjevil anděl s oznámením brzkého příchodu Mesiáše. Přesně podle jeho předpovědi se Zachariášovi narodil syn jménem Jan. Bylo o něm veřejně prohlášeno, že bude mocně hlásat příchod Mesiáše a připravovat lid na setkání s ním. Avšak kněží a většina lidí v Jeruzalémě tomu nevěnovali žádnou pozornost.

Andělé nechápali, jak mohl lid vyvolený k hlásání pravdy takovou událost pomínout. Po mnohá staletí Bůh chránil židovský národ, aby se stal svědkem Mesiášova narození z pokolení Abrahama a krále Davida. Lidé vůbec netušili, že den jeho narození nadešel.

Během každodenní ranní a večerní bohoslužby kněží obětovali na nádvoří chrámu beránka. Tato oběť symbolicky poukazovala na den, kdy Ježíš jako Beránek Boží přinese svou smrtí záchranu lidstvu.

O tom, že k této události, nejdůležitější v dějinách země, již brzy dojde, nevěděli ani kněží, ani náboženští učitelé. Během bohoslužeb vyslovovali formální modlitby. Upoutávali přitom pozornost na sebe, aby udělali dojem na ostatní. Záleželo jim hlavně na jejich vlastním postavení a majetku. Na příchod Mesiáše nebyli připraveni.

Také většina izraelského národa se zajímala pouze o to, z čeho mohli mít užitek nebo zisk; duchovní hodnoty jim byly lhostejné. Z Ježíšova narození se proto nemohli radovat. Brzký příchod Mesiáše očekávala pouhá hrstka lidí a právě k nim Bůh poslal své anděly s radostnou zprávou.

Andělé provázeli Josefa a Marii z jejich bydliště v Nazaretě do Betléma. Římský císař Augustus vydal nařízení o sčítání lidu, na jehož základě se musel každý Izraelita vydat do města, ze kterého pocházel jeho rod. Tímto způsobem získali Římané přehled o počtu rodin a také o výnosech z odváděných daní.

Bůh bdí nad všemi událostmi. Císařské nařízení bylo součástí plánu, podle kterého měla Marie přijít do Betléma v pravý čas. Pocházela z rodu krále Davida, a proto musela cestovat do Davidova města, Betléma, a tam se nechat zapsat. Mnoho let předtím předpověděl prorok Micheáš, že se Mesiáš narodí v Betlémě. Díky danému nařízení se proroctví naplnilo.

Josef s Marií přišli do města spolu s mnoha dalšími poutníky. Nikdo si jich nevšiml, nikdo se o ně nezajímal. Byli unavení a bez přístřeší. Chodili z jednoho konce města na druhý a hledali místo k přespaní. V přeplněném hostinci bylo obsazeno, a tak nakonec našli útočiště v chlévě.

Lidé nic netušili, ale nebesa tento okamžik očekávala s radostí. Oblohu nad betlémskými pahorky zaplnili andělé a čekali na znamení přinášející radostnou zprávu celému světu. Kdyby přední muži izraelského národa skutečně očekávali příchod Mesiáše, mohli se připojit k lidem oslavujícím narození Ježíše. Byli však zcela opomenuti. Místo nich Bůh vyhledal ty, kteří mu byli věrní a žili podle jeho vůle.

Pastýři ovcí

Na stejných pastvinách, kde král David jako chlapec pásal ovce, hlídali pastýři v noci svá stáda. Hovořili spolu o zaslíbeném Mesiáši a modlili se za brzký příchod potomka krále Davida.

Náhle se před nimi objevil anděl a celá krajina se rozzářila odleskem Boží slávy. Velmi se polekali, ale anděl je uklidňoval: „Nebojte se, nesu vám dobrou zprávu, ze které se mohou radovat všichni lidé. V Betlémě, z něhož před dávnými časy vyšel David, se vám dnes narodil Kristus, Spasitel poslaný od Boha.“

Když vyslechli tuto zprávu, okamžitě si představili dlouho očekávaného krále – to On navrátí jejich národu moc a slávu. Konečně budou osvobozeni od Římanů!

Anděl věděl, že Ježíš je jiný král, než jakého si představují. Měl za úkol připravit pastýře na prostý život Mesiáše a oznámit jim místo jeho narození. „Jak ho poznáte? Najdete malé dítě v plenkách, položené do jeslí v chlévě.“

Z nebes problesklo světlo a doširoka ozářilo kopce i roviny. V nočním tichu se rozléhala píseň andělů: „Sláva Bohu na nebi! Pokoj lidem na zemi! Bůh zjevil lásku všem!“ Poselství tohoto chorálu bude znít po celé zemi až do konce času.

Náhle andělé zmizeli, světlo zhaslo a pahorky kolem Betléma se opět ponořily do tmy. Pastýřů se zmocnilo nadšení. To, co právě viděli a slyšeli, ještě žádný člověk nikdy nezažil.

Domluvili se: „Pojďme tedy do Betléma a přesvědčme se o tom, co nám Bůh prostřednictvím anděla oznámil.“ Rychle se vydali na cestu a opravdu našli Marii s Josefem i novorozenátkem položeným v jeslích. Svoji radost si nemohli nechat pro sebe. Jakmile odešli, vyprávěli každému, koho potkali, čeho byli svědky.

Nebesa a země jsou v dnešní době stejně tak blízko jako oné noci, kdy pastýři slyšeli zpěv andělů. Bůh má o lidstvo stejný zájem i dnes. Pokud žijeme v souladu s jeho vůlí, Boží andělé nás doprovázejí při všem, co děláme.

O událostech, které se této noci staly v Betlémě, si lidé už nikdy nepřestanou povídat. Je obtížné vystihnout hloubku lásky, kterou nám Bůh projevil. Svým narozením na zemi Ježíš vyměnil nebeský trůn za jesle a společenství andělů za zvířata v chlévě. Byl to však jen počátek jeho ponížení.

Pro Syna Božího by bylo pokořující již to, kdyby na sebe vzal lidskou podobu v době, kdy byli Adam s Evou dokonalí a bez hříchu. Co pro nás udělal, je však ohromující. Přijal lidství oslabené hříchem, jež působil po několik tisíc let. Jako všichni potomci Adama a Evy musel žít se sklony ke slabostem, které zdědil po svých předcích. Ježíš přišel, aby prožíval stejné problémy, bolesti a pokušení jako my, aby nám ukázal život člověka plně odevzdaného Bohu, život bez hříchu.

Satan nenáviděl Ježíše dávno předtím, než byl Bohem vyhoštěn z nebe. Přetrvává v něm zášť k Božímu zaslíbení záchrany lidí, protože planetu Zemi považuje za své vlastnictví. Bůh na ni poslal svého Syna jako bezbranné dítě, aby se setkal s nástrahami života jako každý obyčejný člověk. Se satanem se Ježíš utkal v lidském těle. Bůh tak podstoupil riziko Ježíšova možného podlehnutí satanovým vlivům, čímž by byl celý plán záchrany lidstva zmařen.

Každý odpovědný otec má strach o své děti. Při pohledu do jejich tváří si uvědomuje, jak jsou bezbranné. Doléhají na něj starosti z nebezpečí, se kterými se děti v životě setkají, a touží je ochránit před zlem a pokušením.

Bůh věděl, že se jeho jediný Syn setká na zemi s obrovskými nebezpečími, dopustil to však pro naši věčnou záchranu. Laskavý a dobrotivý Bůh tím vyjádřil lásku, která převyšuje naše chápání a naplňuje úžasem i anděly v nebi.

K zamyšlení:

1. *Čím nechtěl a naopak čím chtěl Ježíš upoutat pozornost lidí?*
2. *Co nemohli pochopit andělé v tuto pro lidi tak významnou dobu?*
3. *Proč se zjevili andělé pastýřům, a ne společensky významným lidem?*
4. *Co pro nás znamená výrok „Nebesa a země jsou v dnešní době stejně tak blízko jako oné noci.“?*
5. *Ježíš přišel na tento svět nepoznán. Jak by k němu lidé přistupovali, kdyby věděli, kým je?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Lk 2,1–20; Mi 5,2; Ž 112,4; J 3,16; 1J 4,10

5. kapitola **Zasvěcení**

„Neboť se nám narodí dítě, bude nám darován syn.“ (Izajáš 9,5)

Čtyřicet dní po Ježíšově narození odešel Josef s Marií do Jeruzaléma. Podle Božího nařízení přinášely všechny židovské rodiny do chrámu své prvorozené syny. Přicházely tam zároveň s obětí, jíž se vyjadřovalo poděkování za požehnání narození dítěte.

Matka dítěte měla přinést ročního beránka a mladého holuba nebo hrdličku. Pokud byli rodiče chudí, mohli obětovat jen dva holuby nebo dvě hrdličky. Každé obětované zvíře muselo být bez vady, neboť bylo symbolem dokonalé oběti Mesiáše.

Zasvěcování prvorozených Bohu má svůj počátek již v dávných dobách. V židovských rodinách byl prvorozený syn z vděčnosti za Boží záchranu zasvěcen Bohu a jeho službě. Přinesení malého Ježíše do chrámu bylo velkou událostí. Jak je smutné, že kněz vykonávající tento obřad vůbec netušil, kým toto dítě je. Slavnost zasvěcení prvorozených vykonával každý den. Pokud nepřišla bohatá nebo vysoce postavená rodina, nevěnoval dítěti přílišnou pozornost. U Josefa a Marie bylo zřejmé, že nejsou ani bohatí, ani vlivní. Jejich prosté oblečení poukazovalo na to, že přicházejí z Galileje, a předložili jenom oběť chudých.

Kněz vykonal předepsaný obřad. Vzal dítě do rukou a před oltářem ho pozvedl vzhůru. Potom ho předal zpět Marii a zapsal jméno „Ježíš“ do listiny prvorozených synů. Netušil, že dítě, které drží v náruči, je nebeský Král, Mesiáš.

Mojžíši se Ježíš představil jako „JÁ JSEM“. Zjevil se v oblakovém a ohnivém sloupu, když Izraelce vedl pouští z Egypta do Palestiny. Po celá staletí o něm proroci hovořili jako o Davidově potomku, Jitřence, Touze všech národů. Byl jedinou nadějí pro záchranu lidí. Při tomto jednoduchém obřadu v chrámě byl Syn Boží

zasvěcen poslání, které přišel vykonat. Kněz neviděl ani netušil něco zvláštního, někteří však v dítěti Mesiáše poznali.

Simeonova předpověď

Náhle vstoupil do chrámu stařec Simeon, jehož víra, vlídnost a oddanost Bohu byla všem dobře známa. Bůh mu sdělil, že nezemře, dokud nespatří Mesiáše. Při pohledu na chudou rodinu zasvěcující svého prvorozeného syna promluvil Duch svatý k jeho srdci. K velkému překvapení kněze vzal Simeon dítě z Mariina náručí a pozvedl je vzhůru. S radostí, kterou ještě nikdy nezažil, řekl: „Pane Bože, děkuji ti, že jsi splnil svůj slib. Nyní mohu klidně zemřít, protože jsem na vlastní oči viděl Spasitele, kterého dáváš celému světu. Všem bude světlem a Izraeli slávou.“

Josef s Marií se Simeonovým slovům podivili. Potom jim tento starý muž požeňhal a k Marii ještě pronesl: „Toto dítě bude příčinou pádu jedněch a vyvýšení druhých v Izraeli. On je znamení z nebe, proti němuž se mnozí postaví a tak prozradí své smýšlení. Tvým srdcem pronikne bolest jako meč.“

Vtom k nim přišla prorokyně Anna a potvrdila Simeonova slova. I ona prožívala velkou radost a vděčně děkovala Bohu, že jí umožnil spatřit Mesiáše.

Oba dva četli s pokorou a modlitbou proctví týkající se Mesiáše. Při studiu Písma otevřeli svá srdce Bohu. Kněží a vládci Izraele znali stejná proctví, ale tomuto poznání nechtěli přizpůsobit svůj život. Jejich duchovní vnímání bylo proto otupělé. Nerozpoznali zázrak, který se stal před jejich očima.

Něco podobného se děje i v dnešní době. Křesťané si často vůbec nevšímají závažných událostí, které Bible předpovídá a které se odehrávají kolem nás. Mnozí náboženští představitelé mluví o Ježíši jako o historické osobě, opomíjejí jeho nynější službu v nebesích a slavný brzký příchod. Zanedbávají i jeho výzvu k opravdové pomoci chudým a trpícím. Lidé proto Ježíše nepřijímají o nic ochotněji než před dvěma tisíci lety.

Při pohledu na své dítě si Marie znovu vzpomněla na slova pastýřů v Betlémě. Jejich i Simeonovo poselství ji naplnilo radostí a nadějí. V myšlenkách ji nyní provázela text proroka Izajáše: „Neboť se nám narodí dítě, bude nám darován syn, který na svá ramena převezme vládu. Budou ho nazývat Divuplným rádcem, Mocným Bohem, Otcem věčnosti a Vládcem pokoje.“

Mariina naděje

Marie vzhlížela ke dni, kdy se její syn ujme kralování nad Izraelem. Nebrala v úvahu utrpení, které na něj čeká. Simeonova slova předpověděla Ježíšův obtížný život. Jeho slovy „i tvým vlastním srdcem pronikne bolest jako meč“ chtěl Bůh Marii připravit na strasti, kterými bude muset jako Ježíšova matka projít.

Simeonovo proroctví také oznamovalo, že Ježíš „bude příčinou pádu jedněch a vyvýšení druhých a znamením z nebe, proti němuž se mnozí postaví“. Toto proroctví bylo opravdu znamením pro Izraelity. Je ale také upozorněním i pro každého z nás, že se pro naše dobro máme s Boží pomocí zříci svého sobeckého „JÁ“, abychom mohli začít žít novým životem s Pánem Ježíšem. Někteří Izraelité si uvědomili a přehodnotili své nesprávné představy o Mesiáši, mnohem více jich však zůstalo zaslepeno.

Simeonova slova se naplnila. Ježíšův příchod ukázal smýšlení mnohých lidí. Jeho život odhalil způsob uvažování všech – od Stvořitele až po knížete temnoty. Satan líčil Boha jako sobeckého, náročného a nepřejícného vládce, ale Boží dar, Ježíš Kristus, ukázal pravou Boží povahu. Bůh sice nesnese špatné jednání, ale jeho láska k hříšníkům je mnohem silnější.

Rozhodnutí

Satanovy myšlenky a plány se plně odkryly na golgotském kříži, kde se střetlo jeho sobectví s láskou Stvořitele. Ježíšův život byl požehnáním pro celý svět. Satan se chtěl Ježíše za každou cenu zbavit a usiloval o jeho smrt; tím ukázal hloubku své nenávisti. Zcela jasně vyšlo najevo, že od začátku bylo cílem jeho vzpoury svržení Boha z vesmírného trůnu a zničení Ježíše.

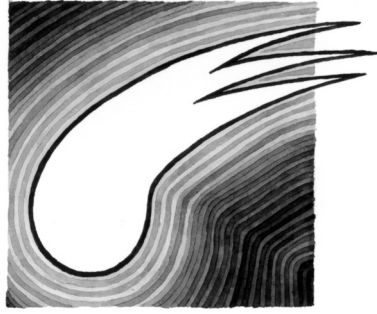
Od jeslí až po golgotský kříž je Ježíšův příklad výzvou k nesobeckému a obětavému životu. Ježíš přišel lidem představit Boha. Jeho poselství lásky a pozvání k věčnému životu přivádí každého člověka k rozhodnutí. Upřímní a hledající ho přijímají, sobectví a lhostejní lidé jej odmítají. Svým postojem k Ježíši každý ukazuje, na jakou stranu se ve velkém sporu mezi dobrem a zlem přidává.

K zamyšlení:

1. *Proč byli prvorození synové z židovských rodin zasněcováni Bohu?*
2. *Jak mohl Simeon vědět, že je malý Ježíš zaslíbeným Mesiášem?*
3. *Při Ježíšově zasněčení většina lidí nepoznala zázrak, který se stal před jejich očima. Může hrozit i nám nebezpečí slepoty při pohledu na události, které se odehrávají kolem nás?*
4. *Ježíšův příchod odhalil skutečnou povahu mnohých – od Stvořitele až po knížete temnoty. Co nám tento Boží dar prozradil o pravé povaze Boha?*
5. *Co bylo od samého počátku cílem satanovy vzpoury proti Bohu?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Lk 2,31–38; Iz 9,1–5; Iz 11,1–5; 1 Pt 1,19; Ex 5,2; Ex 13,2

6. kapitola

Mudrci z východu

*„Vešli do domu a spatřili dítě s jeho matkou Marií.“
(Matoušovo evangelium 2,11)*

Když se za dnů krále Heroda narodil v judském Betlémě Ježíš, přišli do Jeruzaléma mudrci z východu a ptali se: „Kde je ten právě narozený král Židů? Viděli jsme na východě jeho hvězdu a přišli jsme se mu poklonit.“

Tito mudrci z východu byli filozofové a učenci, jedni z nejbohatších a nejvzdělanějších lidí ve své zemi. Ostatní lidé si vážili jejich moudrosti, dobrosrdečnosti a čestnosti. Někteří jiní filozofové byli spíše mágové obelhávající ze ziskuchtivosti prostý lid.

Při zkoumání hvězdné oblohy byli mudrci nesmírně ohromeni její mnohovětrností, hloubkou a řádem. Dospěli proto k přesvědčení, že existuje její Stvořitel. Velmi si přáli dozvědět se o něm více, a tak začali studovat hebrejská Písma. Měli o nich povědomí, protože v jejich zemi kdysi sídlil prorok Balaám, který předpověděl úspěch Izraele a příchod Mesiáše. Jeho slova se po staletí předávala z generace na generaci.

Když tito mudrci studovali starozákonní Písma, našli mnoho zaslíbení o Mesiáši. Rozpoznali blízkost jeho příchodu a uvědomili si, že Mesiáš změní svět odhalením většího poznání Boha.

Jedné noci spatřili na obloze záhadnou zář, jež osvětlila pahorky nad Jeruzalémem. Jakmile zář pohasla, objevila se jasná hvězda. Nebyla to ani stálice, ani planeta, ale zvláštní hvězda, která každou noc jasně svítila na stejném místě.

Tato „hvězda“ byla ve skutečnosti seskupením oslnivě zářících andělů. To však mudrci nevěděli. Tušili ale, že má nějaký zvláštní význam, a proto se radili s kněžími a filozofy a zkoumali svitky z dávných dob. V Balaámově proroctví četli: „Vidím panovníka, jenž vzejde v Izraeli jako hvězda na obloze.“

Mudrci nabyli přesvědčení, že záhadná hvězda je znamením příchodu zaslíbeného Vládce. A Bůh jejich hledání pravdy odměnil. Ve snu jim sdělil, aby se vydali na cestu a našli právě narozeného Krále... V jejich zemi bylo zvykem věnovat čerstvě narozeným členům královské rodiny vzácné dary, a proto s sebou vzali ty nejhodnotnější dary, které měli.

Cesta nocí

Jestliže chtěli mudrci následovat hvězdu, museli cestovat v noci. Během mnoha hodin putování si připomínali zaslíbení Písma. Při každé zastávce k odpočinku si četli svitky a docházeli k ještě silnějšímu přesvědčení, že je vede sám Bůh. Následovali hvězdu jako viditelné znamení, ale ještě mocnějším znamením byl hlas jejich srdce. Dlouhá cesta ubíhala rychle, neboť šli s nadějí a radostí.

Konečně dorazili do izraelské země. Když sestupovali z Olivové hory k Jeruzalému, hvězda se nad chrámem zastavila a pomalu se ztrácela z dohledu. S ohromnou nedočkavostí vešli do města. Předpokládali, že všichni budou mluvit o narození Mesiáše. Ať se však na to ptali kohokoli, nikdo jim nedokázal odpovédět. Dorazili až k chrámu a zjistili, že ani tam nikdo neví o právě narozeném králi. Byli překvapeni, poněvadž místo s radostí se na ně lidé dívali se strachem a opovržením.

Dokonce ani samotní kněží a učitelé Písem neprojevili o jejich tvrzení a otázky žádný zájem. Dívali se na ně svrchu jako na pohany, nežidy, kteří nejsou lepší než jimi opovrhovaní Římané a Řekové. Ve skutečnosti byli ale mudrci Bohu blíže než kněží svázaní předsudky a tradicemi.

Podezření krále Heroda

Zpráva o příchodu mudrců z východu se rychle šířila celým městem. Jejich hledání narozeného Mesiáše způsobilo rozruch, který se donesl až do paláce krále Heroda. Zvěsti o novém králi Heroda znepokojily. Původem byl cizinec a věděl, že jej lid, kterému vládne, nenávidí. Jeho jedinou jistotou byla přízeň Římanů. Kdyby se nyní narodil právoplatný král, měl by nárok na trůn izraelského království právě on.

Herodes se domníval, že se kněží spojili s cizinci hledajícími Mesiáše, aby tím povzbudili lid a svrhli jej z trůnu. O svém podezření však nikomu nic neřekl. Do paláce si zavolal kněze a znalce Písem a vypytał se jich na proroctví zmiňující místo narození Mesiáše.

Přední židovští muži se cítili uraženi tím, že se jich král vyptává na tyto pohan-ské cizince. Dávali Herodovi najevo, že je vůbec nezajímá cíl návštěvy mudrců. To Heroda rozzuřilo. Myslel si, že před ním kněží něco skrývají. Pohrozil jim násilím a přikázal, aby mu přesně odpověděli na otázky spojené s narozením Mesiáše.

Poukázali mu na slova proroka Micheáše: „Betléme, nejsi poslední v Judsku, z tebe vyjde vévoda, který se bude starat o můj lid jako pastýř o ovce.“

Po vyslechnutí proctví se Herodes tajně sešel s mudrci. Vnitřně byl rozzuřen, ale před cizinci zachovával klidnou a vlídnou tvář. Zeptal se jich, kdy se hvězda objevila. Naoko se radoval, když mu řekli o narození Mesiáše. Potom je poslal do Betléma a řekl: „Jděte a důkladně zjistěte vše o tom dítěti, a až je najdete, přijďte mi to oznámit; také se mu půjdu poklonit.“ Oni krále vyslechli a vydali se na cestu.

Židovští kněží věděli o narození Mesiáše více, než dávali veřejně najevo. Zpráva o andělech, kteří se zjevili pastýřům, se roznesla po Jeruzalémě, ale rabíni ji pokládali za smyšlenou a nevěnovali jí pozornost. Sami se mohli vydat najít právě narozeného Ježíše a mudrce k němu přivést.

Pokud by lidé uvěřili zprávám pastýřů a mudrců, začali by pochybovat nad úlohou svých vůdců. Vyšlo by najevo, že kněží a učitelé Písem nejsou jediní, kdo znají pravdu pocházející od Boha. Pyšní a domýšliví učitelé by se nikdy nesmířili s tím, že by jim pohanští mudrci měli co říci. Nechali se slyšet, že je nemožné, aby je Bůh opomenul a aby mluvil k nevzdělaným pastýřům nebo k pohanům. Židovští vůdci dali zcela jasně veřejně najevo, co si myslí o zprávách, které znepokojily Heroda a současně nadchly lid v Jeruzalémě. Ani se neobtěžovali jít do Betléma a raději hlásali, že zprávě o narození Mesiáše věří pouze nevzdělanci nebo fanatici.

To byl počátek zavržení Ježíše židovskými vůdci. Od této chvíle jejich tvrdohlavá pýcha rostla do žárlivé nenávisti. Zatímco Bůh poskytoval světlo pravdy ostatnímu světu, židovští vůdci před ním zavírali svá srdce.

Stmívalo se, když mudrci opouštěli Jeruzalém. Byli zklamaní přístupem a podivným chováním kněží a zapochybovali, jestli je skutečně vedl Bůh. K jejich velké radosti se však znovu objevila jasná hvězda a zavedla je do Betléma.

Skutečný Král

U právě narozeného krále nenašli mudrci ani královskou stráž, ani kněží, učence či představitele lidu. Nalezli pouze malé dítě v jeslích a jeho prosté rodiče. Mohlo by toto dítě být skutečně Tím, o kom se píše v Písmech, Tím, kdo pozvedne Izrael a jehož poselství se rozšíří do celého světa?

„Vešli do domu a našli tam dítě s jeho matkou Marií. Padli před ním na kolena a klaněli se mu.“ Vedeni Duchem svatým v něm poznali Boží přítomnost a vírou jej přijali za svého Mesiáše. Předali mu své dary – zlato, kadidlo a drahocenný olej.

Účel cesty mudrců byl splněn. Začali se připravovat na návrat do Jeruzaléma, aby králi Herodovi sdělili, co právě viděli. Nenapadlo je, že by Herodes plánoval dítěti ublížit. Zdál se jim však sen, ve kterém je Bůh důrazně varoval, aby se již k Herodovi nevraceli. Vydali se tedy zpět domů jinou cestou.

Josef měl podobný sen, v němž mu anděl nařídil, aby rychle opustil Betlém a vydal se do Egypta. „Vstaň, vezmi dítě a jeho matku a uteč s nimi do Egypta; tam zůstaň, dokud ti neřeknu.“ Josef neztrácel čas a ještě za tmy spolu s Marií a dítětem odešel z města.

Bůh povolal mudrce, aby upoutal pozornost Izraelitů k narození Mesiáše. Otázky mudrců v Jeruzalémě, Herodova žárlivost, reakce kněží – to vše vedlo mnoho lidí k zamyšlení nad proroctvími o Mesiáši. Uvažovali nad tím, že se skutečně muselo odehrát něco velkolepého.

Satan byl odhodlán Ježíše zničit. Chtěl zabránit tomu, aby se lidé seznámili s Boží pravdou. Všemohoucí Bůh však bděl nad svým Synem a Josefovi, Marii i Ježíšovi poskytl útočiště v Egyptě. Marie s Josefem použili dary mudrců k pokrytí nákladů na cestu a pobyt v této cizí zemi.

Herodův rozkaz

Král Herodes netrpělivě očekával návrat mudrců do Jeruzaléma. Když se dlouho nevraceli, pojalo ho podezření. Připadalo mu, že kněží a učitelé Zákona proti němu zosnovali plán a mudrce varovali. Čím déle čekal, tím byl zuřivější. Když se mu nepodařilo docílit svého záměru lstí, rozhodl se použít sílu. Na malém královském dítěti chtěl Židům ukázat, co se stane, pokud by chtěli ohrozit jeho postavení na trůnu.

Ve svém hněvu poslal do Betléma vojáky a nařídil jim zabít všechny děti ve věku do dvou let. Smutné scény, které se v tomto městečku odehrály, byly naplněním proroctví: „Slyším nářek, pláč a bědování. To matka oplakává své syny a nedá se utěšit, protože jsou mrtví.“

Kdyby byl židovský národ věrný Bohu, Bůh by jej bedlivě chránil. Židé se však nedrželi Božích ustanovení a odmítli tak svoji jedinou ochranu před zlem. Lidé nestudovali Písma, aby se z nich dozvěděli více o Bohu a jeho vůli pro svůj život. Zaměřili se pouze na některá proroctví, jež předpovídala slávu pro Izrael a varovala před vlivem pohanských národů. Rozhlašovali, že Mesiáš přijde jako král a dobyvatel a zničí jejich pohanské nepřátele.

Takové výroky Židů vyvolávaly u vládců, jako byl Herodes, nenávisť jak k Židům samotným, tak k Mesiáši. Jejich postoj a neuvážená slova měly velký vliv na vyvraždění dětí v Betlémě. Satan se pokoušel využít pýchy Izraelitů k zahubení Ježíše.

Herodovo kruté řádění v Betlémě bylo jedním z jeho posledních činů. Krátce po zavraždění nevinných dětí skončil Herodův život hroznou smrtí. Když zemřel, sdělil anděl Josefovi, že se může se svou rodinou vrátit z Egypta zpět. Josef se chtěl usadit v Betlémě, městě Davidově, neboť Ježíš byl dědicem Davidova trůnu. Herodovo území bylo tehdy rozděleno na tři části a v Judeji, kde se nacházel Betlém, vládl Herodův syn Archelaos. Josef se obával, že se Archelaos pokusí ublížit Ježíši stejně tak, jako jeho otec.

Odešel proto s Marií na bezpečné místo do galilejského Nazareta, kde dříve bydlel. Na tomto místě Ježíšova dětství a dospívání se naplnilo proctví, že bude nazván „Nazaretský“. Na území Galileje žilo mnohem více cizinců než v Judeji, lidé se tam nezabývali jen židovskými otázkami a zdejší vládci nevěnovali zprávám o Mesiáši tolik pozornosti.

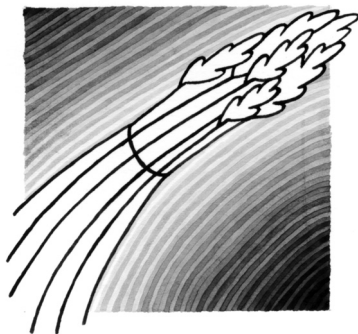
Pro malého Ježíše nebylo na této zemi žádné místo klidné a bezpečné. Bůh nemohl svěřit jeho ochranu pouze do rukou chybných lidí. Poslal své anděly, aby jej doprovázeli a ochraňovali až do konce jeho poslání – dokud nebude zabit těmi, které přišel zachránit.

K zamyšlení:

1. *Ze kterých pramenů se mudrci dozvěděli o Stvořiteli a o přicházejícím Mesiáši?*
2. *Jaké podezření pojal Herodes, když uslyšel o mudrcích?*
3. *Proč kněží a učitelé nechtěli věnovat pozornost vyprávění pastýřů a mudrců?*
4. *K čemu byly použity dary mudrců?*
5. *Proč Bůh neochránil židovské rodiny v Betlémě před krveprolitím, při němž zahynuly nevinné děti?*
6. *Proč byl Nazaret pro Josefovu rodinu bezpečnějším místem než Judsko?*
7. *Židé svými mnohými postoji vytvářeli u některých lidí nenávisť, která vedla k betlémskému krveprolití. Mohou být i křesťané zodpovědní za nenávisť některých lidí či národů vůči nim a vůči Pánu Bohu?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 2,1–23; Nu 24,17; Jr 31,15

7. kapitola **Ježíšovo dětství**

*„S Ježíšovým věkem rostla i jeho moudrost a byl milý Bohu i lidem.“
(Lukášovo evangelium 2,52)*

Ježíš vyrůstal v chudé rodině v malém horském městě Nazaret. Vyvíjel se jako každé dítě na tomto světě. S přibývajícím věkem byl tělesně zdatnější a duševně vyspělejší. Druzí si jej velice oblíbili a také Bůh v něm nacházel zalíbení.

Na svůj dětský věk byl Ježíš velice milý, neuvěřitelně trpělivý, zásadový, ohleduplný a čestný. Vždy uměl rozlišit mezi dobrými a špatnými věcmi.

Marie pozorně sledovala Ježíšův vývoj. Všimla si dokonalosti jeho charakteru, chování a přístupu k životu. S radostí podporovala synovu vnímavost a touhu po poznávání nových věcí. Duch svatý jí dával moudrost k výchově člověka, jehož otcem byl Bůh v nebesích.

V Ježíšově době bylo náboženské vyučování jen formální. Tradice se staly důležitějšími než samotné Písmo. Židovští učitelé kladli důraz na obřady a žáky nevedli k principům opravdové služby Bohu a k hlubšímu porozumění jeho zákona.

Žáci byli zahlceni množstvím nepodstatných informací a neměli klid ani čas na osobní setkávání s Bohem. Nemohli tak slyšet Boží hlas promlouvající k jejich srdci. Jejich mysl byla odváděna od pravého Zdroje moudrosti. Vlivem tohoto vyučování se snižovala bystrost mladých lidí a omezoval se jejich obzor.

Malý Ježíš nenavštěvoval školy zřizované při synagogách. Jeho prvním učitelem byla matka. Od ní se dozvídal o Bohu a nebeských zákonitostech. Častokrát citovala texty Písma; říkala mu tak slova, která On sám pronesl k Izraeli prostřednictvím Mojžíše. Ježíš nenavštěvoval rabínské školy ani v mládí. Nepotřeboval získat formální vzdělání, neboť jeho Učitelem byl samotný Bůh.

Poučení z Písma a z přírody

Ježíš se učil novým věcem stejně tak jako každé dítě. Jeho hluboké znalosti Písma ukazují, kolik radostných chvil při jeho čtení prožíval. Dlouhé hodiny trávil také v přírodě pozorováním Božího stvoření. Je pozoruhodné, že Ten, kdo stvořil zemi, moře a nebesa, nyní poznával svoje stvořitelské dílo z lidské perspektivy!

Od raného věku žil Ježíš pro dobro a požehnání druhých. V tomto poslání mu velmi pomáhalo jeho poznávání přírody. Při pozorování rostlin a živočichů jej napadaly nové myšlenky. V běžném životě nalézal přírovnání, kterými mohl lépe objasnit pravdu o Bohu. Později vyprávěl podobenství, jež ukazují, jak otevřený a vnímavý byl vůči ponaučením z přírody a ze života a jak se jejich osvojením může otevřít mysl člověka pro duchovní pravdy.

Již ve svém dětství začal Ježíš chápat důležitost slov a činů Pána Boha. Ztišením a modlitbou měl svou mysl neustále upřenou k nebesům, rostl v porozumění Boha a pravdy. Stále jej také obklopovali Boží andělé. Každý člověk se může již od dětství učit podobným způsobem jako Ježíš. Ať jsme jakéhokoli věku, pokud se snažíme dozvědět více o našem nebeském Otci pomocí Bible, doprovázejí nás při tom Boží andělé. Naše mysl je nasměrována k dobru a pravdě a náš charakter je budován k obrazu Ježíše.

Ježíš žil od dětství v souladu s Bohem. V jeho charakteru, slovech a činech nebyl ani náznak špatnosti. Ne, že by Ježíš nebyl vystaven pokušení. Právě naopak. Lidé z Nazareta byli dobře známí svými zkaženými mravy. Obyvatelé z okolí častokrát podotkli, zda vůbec může z Nazareta pocházet něco dobrého.

V takovém prostředí byl Ježíšův charakter neustále podrobován zkoušce. Satan se vytrvale snažil přemoci toto dítě z Nazareta. Ačkoli andělé ochraňovali Ježíše od narození, jeho život byl neustálým bojem proti silám zla a temnoty. Satan neúnavně využíval všech možných způsobů, aby Ježíše překvapil a svedl.

Ježíš neustále čelil pokušením, která zažíváme i my. Jeho čistý život je příkladem všem dětem, mládeži i dospělým.

Ježíšovi rodiče žili ve skromných poměrech. Aby si vydělali na živobytí, museli denně tvrdě pracovat. Život v chudobě, sebezapření a nedostatku pomáhal Ježíši v zachování čistého charakteru. Jeho dny byly naplněny prací, a tak kvůli zahálce nebo špatným přátelům neupadal do pokušení. Předcházel mu, jak to jen šlo. Ani lehkovázná zábava, ani pošklebky druhých jej nemohly přimět k něčemu špatnému. Byl dostatečně prozíravý, aby uměl rozeznat zlo, a dostatečně silný, aby mu odolal.

Práce požehnáním

Ten, který vládne v nebesích, plnil jako člověk radostně a věrně své povinnosti v rodině. Jako milující a poslušný syn pracoval Ježíš svými vlastními rukama v Josefově tesařské dílně. Stejně tak jako ostatní pracovníci, i on nosil obyčejný pracovní oděv. Nikdy nepoužil svou božskou moc k tomu, aby si ulehčil práci nebo jakékoli nesnáze v životě.

Práci Ježíš posiloval mysl i tělo a udržoval se v dobré fyzické kondici. Staral se o své zdraví, aby mohl naplno sloužit, a vždy pracoval svědomitě a vytrvale. Dal nám příklad, abychom i my vykonávali jakoukoli práci pečlivě a ohleduplně. Bůh stvořil práci jako požehnání. Jenom lidé, kteří pracují poctivě a věrně, zažívají radost z dobře odvedeného díla. Bůh si váží mládeže a dětí, jež ochotně a radostně pomáhají svým rodičům při domácích povinnostech. Takové děti budou přispívat k prospěchu celé společnosti i v dospělosti.

Ježíš prožil mezi chudými celý život. Sdílel s nimi jejich starosti a těžkosti. Ten, kdo správně chápe Ježíšovo poselství, nebude nikdy rozlišovat lidi podle majetku a upřednostňovat bohaté před chudými.

Oslava Boha zpěvem

Ježíš oslavoval Boha radostným zpěvem. Lidé měli radost, když zaslechli jeho hlas. Jeho písně jako by naplňovaly vůni kadidla celé okolí a zaháněly všechno zlé.

Ježíšův život byl po celá léta požehnáním pro všechny obyvatele Nazareta. Staří, trpící, lidé obtížení tvrdou prací, hravé děti, ale i zvířata – všichni se radovali, když byl v jejich blízkosti. Ten, který umístil planety ve vesmíru, věnoval pozornost každému, kdo potřeboval pomoc.

Ježíš vyrůstal, sílil na těle i na duchu. Byl milý Bohu a oblíbený sousedy i známými. Vytvářel radostnou atmosféru, šířil kolem sebe naději a odvahu, a tak ho rádi viděli v každém domě. Častokrát jej v sobotu v synagoze požádali, aby přečetl text z Písma. Mnozí lidé byli při poslouchání Božího slova dojatí, protože na známý text nahlíželi z jiné perspektivy.

Ježíš nechtěl být středem pozornosti a nestál o popularitu. Během dlouhých let v Nazaretu neudělal ani jeden zázrak. Jeho tichý a skromný život v raném dětství přináší významné poučení. Čím klidnější a jednodušší je život dítěte, čím méně je v něm uměle vyvolaného vzruchu a čím více času stráví v přírodě, tím více prospívá po fyzické, duševní a duchovní stránce.

Stvořitel žil mezi námi, aby nás naučil, v jak těsném vztahu můžeme žít s Bohem. V malých i velkých věcech každodenního života vyvyšoval Ježíš svého nebeského Otce. Poctivou prací v tesařské dílně konal Boží dílo stejně tak, jako

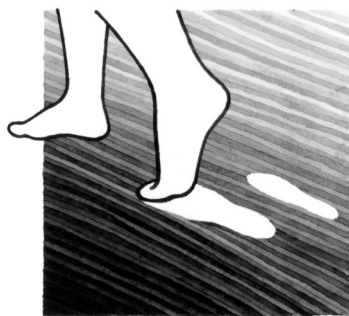
když později dělal zázraky před davy lidí. Všichni mladí lidé, kteří ve svých domovech následují Ježíšův příklad věrnosti a poslušnosti, si mohou být jistí, že Bůh na ně myslí a že si je oblíbil.

K zamyšlení:

1. *Jaká byla náboženská výchova v Ježíšově době?*
2. *Co bylo hlavním Ježíšovým posláním už od jeho raného věku?*
3. *Proč je Ježíšův čistý život příkladem všem dětem, mládeži i dospělým?*
4. *Jaké děti přispívají k prospěchu celé společnosti?*
5. *Jaký životní styl nejvíce prospívá fyzické, duševní a duchovní síle dítěte?*
6. *Jací bychom byli, kdybychom žili tak, abychom byli požehnáním pro druhé?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Lk 2,39–40; J 1,46; Iz 42,1

8. kapitola

Velikonoční návštěva

*„Cožpak nevíte, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?“
(Lukášovo evangelium 2,49)*

V izraelském národě byl mladý člověk považován při dovršení dvanáctého roku za dospělého. Chlapci se od tohoto věku zúčastňovali náboženských obřadů a svátků. Když Ježíš dosáhl dvanácti let, připojil se ke svým rodičům na jejich každoroční cestě do Jeruzaléma, aby prožil slavnosti Velikonoc.

Všichni izraelští muži se každý rok zúčastňovali tří slavností v Jeruzalémě – Velikonoc, Letnic a slavnosti stánků. Zejména na Velikonoce přicházely do Jeruzaléma davy lidí z různých koutů Palestiny a také z ciziny. Cesta z Nazareta v Galileji trvala několik dní. Z důvodu bezpečnosti a navazování známostí mezi rodinami se tvořily větší skupiny, které putovaly společně. Ženy a starci jeli po příkrých a kamenitých cestách na volech či oslech, dospělí muži a mladíci šli pěšky.

Slavnosti Velikonoc se konaly na jaře koncem března nebo začátkem dubna. Celá země v tomto období kvetla a všude se ozýval ptačí zpěv. Cestou do Jeruzaléma poutníci procházeli místy souvisejícími s velkými událostmi izraelských dějin. Zde rodiče svým dětem vyprávěli příběhy o zázracích, které Bůh pro Izrael vykonal.

Oslava Velikonoc souvisí se vznikem židovského národa. Izraelci byli otroky starodávného Egypta a neměli žádnou naději na únik z útlatku. Přesto jim Bůh oznámil, že se mají připravit na odchod ze země. Bůh tehdy varoval zatvrzelého a nepřátelského faraona před příchodem Božího soudu na Egypt, faraon však nebral varovné poselství vážně.

Bůh řekl Izraelcům, aby se každá rodina shromáždila ve svém domově. Měli zabít beránka a jeho krví potříti veřeje dveří svého domu. Potom měli beránka upéci a sníst jej s plackami z nekvašeného těsta a s hořkými bylinami.

O půlnoci procházel zemí smrtící anděl. Všichni Izraelci, kteří uposlechli Mojžíšovo nařízení, byli v bezpečí. Ale všichni prvorození synové Egyptanů zásahem anděla smrti zemřeli. Až po této události umožnil zatvřelý faraón Izraelcům odchod z Egypta. Vzkázal jim: „Odejděte a služte svému Bohu.“

Izraelci opustili Egypt jako svobodný národ. Každý rok zachovávali slavnost Velikonoc jako připomínku svého vysvobození. Bůh jim řekl: „Až se vás jednou vaše děti zeptají, co pro vás tento obřad znamená, odpovězte jim: ‚Je to velikonoční oběť Hospodinu, který pominul domovy Izraelců v Egyptě a ponechal jejich obyvatele naživu, když udeřil na Egypt.‘“

Po Velikonocích následoval sedmidenní svátek nekvašených chlebů. Druhého dne tohoto svátku byly z vděčnosti Bohu předkládány snopy ječmene jako první plody sklizně. Vysvobození z Egypta se stalo velkým ponaučením o Boží záchraně – obětovaný beránek, nekvašený chléb a první sklizeň byly symboly odkazující na Mesiáše.

V Ježíšově době už mnozí lidé neznali pravý význam těchto obřadů a slavili je pouze formálně. Dvanáctiletý Ježíš, Syn Boží, je však hluboce prožíval.

Když poprvé uviděl chrám a kněze, jak v bílém rouchu vykonávají obřady, spatřil také krvácejícího beránka na oltáři. Společně s ostatními se sklonil k modlitbě. Každý den sledoval obřady a jednotlivé úkony kněží. Stále jasněji chápal jejich význam a začínal rozumět tajemství svého poslání. Chtěl zůstat na chvíli sám a v klidu o všem rozjímát. Proto se po skončení velikonočních bohoslužeb ještě zdržel na nádvoří chrámu, zatímco poutníci opouštěli chrám i město.

Josef s Marií se snažili o to, aby se Ježíš setkal s náboženskými učiteli. Ve svém životě se řídil pouze Božím slovem a nedodržel mnohá pravidla a zvyky rabínů. Ježíšovi rodiče doufali, že si jejich syn začne v Jeruzalémě rabínů vážit a bude se jejich učením řídit.

Ježíš byl ale vyučován samotným Bohem. V chrámu pak uvažoval o věcech, které se naučil z Božího slova.

Jedna místnost spojená s chrámem se tehdy využívala jako rabínská škola. Shromažďovali se v ní přední rabíni se svými žáky a přišel tam i Ježíš. Naslouchal jejich učení. Začal se ptát na proroctví o přicházejícím Mesiáši a na události související s jeho působením.

Ježíš udělal na učitele velký dojem. Poznali, že Boží slovo zkoumá do hloubky. Jeho otázky je vedly k zamyšlení nad důležitými a dlouho zapomenutými pravdami. Odhalily, jak se učení rabínů stalo povrchním a účelovým. Když rabíni Ježíšovi vysvětlovali, jak přicházející Mesiáš vytvoří z Izraele velký národ, zeptal se jich na Izajášovo proroctví, které předpovídalo utrpení a smrt Mesiáše jako Beránka Božího.

Také učitelé pokládali Ježíšovi otázky a byli překvapeni jeho moudrými odpověďmi. S pokorou dítěte citoval slova Písma a vysvětloval jejich význam. Pokud by rabíni přijali pravdy, které jim Ježíš v tento den objasnil, vedly by je k hlubokému hledání Boží vůle, což by mělo obrovský dopad na celý národ. Poté, co Ježíš začal hlásat své poselství, by jej totiž hodně lidí přijalo za Mesiáše.

Rabínům bylo jasné, že ačkoli se Ježíš neučil v jejich školách, rozuměl proctvím mnohem lépe než oni. Viděli v tomto přemýšlivém galilejském chlapci velkou naději. Chtěli se ujmout jeho vzdělávání a pod svým vlivem jeho bystrou mysl usměrnit.

Učitelé byli dojati Ježíšovou odevzdaností Bohu už v tak mladém věku. Bůh vedl celou situaci tak, aby Ježíšovi naslouchali a pronesená slova zasáhla jejich srdce. Ve své pýše ale nebyli ochotni připustit, že by je někdo mohl poučovat. Sami sobě namlouvali, že oni jsou přece těmi, kteří učí Ježíše a zkouší jeho znalost Písma.

Poprvé si uvědomili, že jejich představa o příchodu Mesiáše neodpovídá proctví. Nechtěli se však vzdát svých snů o moci a slávě Izraele. Debatovali tedy mezi sebou, jak je možné, že tento mladík zná tak dobře Písma.

Zatímco Ježíš zůstal v chrámu, Josef s Marií odcházeli z Jeruzaléma. Měli za to, že Ježíš je v jejich skupině poutníků někde mezi přáteli. Když se karavana zastavila k přenocování, zjistili, že v ní není. Zpanikařili. Hledali ho v celé skupině, ale marně. Dostali strach, protože si vzpomněli, jak se kdysi Herodes pokusil malého Ježíše zabít. Vyčítali si, že ho nechali samotného.

Vrátili se zpět do Jeruzaléma a prohledávali celé město. Následujícího dne vešli na chrámové nádvoří. Procházeli mezi lidmi, až zaslechli známý hlas. Ježíš tam rozmlouval s rabíny. Byli šťastní, že jej opět vidí a že je v pořádku, ale stále nemohli zapomenout na právě prožitou úzkost. Marie se jej zeptala: „Chlapče, proč nám děláš takové starosti? Otec a já jsme tě hledali celí zoufalí.“

„Proč jste mě hledali?“ odpověděl jim. „Cožpak nevíte, že musím být tam, kde jde o věc mého Otce?“ Nepochopili, co tím mínil, a tak jim ukázal vzhůru k nebi.

Marie a Josef byli ohromeni. Slyšeli některé rozhovory s učiteli zákona a žasli nad Ježíšovými slovy. Nějak pozapomněli na to, kým Ježíš ve skutečnosti je a jak velké pocty se jim dostalo, když jim Bůh svěřil jeho výchovu.

Bylo přirozené, že Josef s Marií považovali Ježíše za svého syna. Jeho život se v mnohém nelišil od života ostatních chlapců. Bylo snadné ztratit ze zřetele, že je to Boží Syn. Po této události měli již svou důležitou odpovědnost neustále na mysli.

V odpovědi dal Ježíš poprvé Marii najevo, že si uvědomuje své pouto k nebeskému Otci. Vztah ke svým pozemským rodičům však neodmítl. Vrátil se s nimi domů a opět žil každodenními povinnostmi. Tajemství Ježíšova života zůstávalo

skryto v jeho mysli. Trpělivě čekal na pravý čas, kdy začne naplňovat své poslání Mesiáše. S vědomím, že je Boží Syn, plnil své povinnosti doma v Nazaretě ještě dalších osmnáct let.

Chvilé s Ježíšem

Ježíš doufal, že Marie s Josefem přijmou jeho poslání a utrpení, kterým musí projít, a že tomu porozumí. Věděl, že jeho matka bude stát u kříže, a chtěl, aby se připravila na nejtěžší okamžik svého života. Kdyby pochopila to, co o této události říká Písmo, byla by pro ni mnohem snesitelnější.

Když Josef s Marií opomněli jeden den péči o Ježíše, stálo je to tři dny zoufalého hledání. Něco podobného se může stát Ježíšovým následovníkům i v dnešní době. Jeden den strávený zahálením, prázdnými řečmi, bez modlitby a četby Písma může přerušit naše živé spojení s Ježíšem. Může pak trvat několik dní, než znovu najdeme Boží pokoj ve svém srdci.

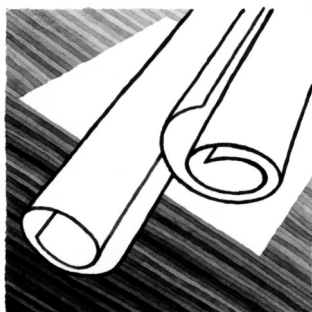
Bylo by pro nás přínosem, kdybychom každý den strávili jednu hodinu četbou Bible a přemýšleli o Ježíši, zejména o závěrečných okamžicích jeho života. Pod vedením Ducha svatého k němu získáme důvěru a lásku a postupně přijmeme i jeho povahu.

K zamyšlení:

1. *Které symboly ukazovaly během židovského svátku Velikonoc na Mesiáše?*
2. *Proč chtěli Josef s Marií, aby se Ježíš setkal s náboženskými učiteli?*
3. *Co by se stalo, kdyby rabíni přijali pravdy, které jim Ježíš během rozhovoru objasnil?*
4. *Co si Marie a Josef znovu uvědomili, když Ježíš odpověděl na jejich otázku?*
5. *Nepramení naše problémy a trápení ze zanedbávání našeho vztahu s Bohem?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Lk 2,41–51; Ex 12,11; Ex 12,26–31

9. kapitola

Nelehké roky dospívání

*„Jak si mladík duši čistou uchrání?
Slovem tvým když řídí svoje chování.“
(Žalm 119,9)*

Život každého židovského dítěte byl ovlivňován rabínskými pravidly a nařízeními, jejichž dodržování bylo důsledně vyžadováno. Ježíš měl k těmto pravidlům jiný postoj než ostatní. Už od svého dětství žil čistým životem a rozhodoval se na základě Písma. Pokud nařízení rabínů nebyla v souladu s Božím slovem, nebral na ně ohled. Když se ho ptali proč, odpovídal: „V Písmu je přece psáno...“

Později, jako mladík, začal chápat společenská pravidla a uvědomil si, že mnohá z nich jsou v rozporu s Božími požadavky. Spousta lidí nevěděla, co Písmo učí, a řídili se jen uznávanými zvyklostmi.

Ježíš si velice přál ukázat lidem pravé uctívání Boha. Chtěl, aby poznali, že není správné spojovat lidské tradice s Božím zákonem nesobecké lásky. Nenapadal však výuku učitelů v synagogách, ani je neodsuzoval, jejich učením se jednoduše neřídil.

Měl mírnou a tichou povahu a učitelé si mysleli, že jej snadno ovlivní. Mnohokrát se ale přesvědčili, že je Ježíš v porozumění Božího slova předčí. Jejich hrdost a pýcha jim však zabraňovaly přijmout jeho výklady a rady.

Tvrdili, že vysvětlovat Písma je jejich úloha a on se musí řídit danými nařízeními. Když viděli, že s ním nic nesvedou, šli si na něj stěžovat Josefovi a Marii.

Ježíš měl již v mladém věku svůj vlastní úsudek. Nic, ani jeho láska a úcta k rodičům, jej nedokázalo odvést od poslušnosti Božího slova. Rabíni mu stále ztrpčovali život, čímž se učil vytrvalosti a tichosti.

Ježíšovi bratři, synové Josefa, souhlasili s rabíny, že by se tradicím měla dávat stejná váha jako Božímu slovu. Zlobili se na Ježíše, že s nimi nesouhlasí, ale současně je udivovala jeho bystrost, odvaha a moudrost, s jakou námitkám rabínů čelil.

Ježíšův zájem o člověka

Také farizejové se Ježíšovým přístupem cítili pohoršeni. Tato skupina kněží a starších lidu patřila k vůdcům Izraele. Zastávali názor, že opravdové náboženství je svaté a nehodí se pro všední život. Svatost pro ně znamenala oddělení se od druhých a současně nadřazenost nad ostatními.

Ježíš se ale druhých pod záminkou svatosti nestránil. Setkával se s obyčejnými lidmi, zajímal se o jejich život a pomáhal jim v jejich nouzi a těžkostech. Ukazoval, že pravé náboženství není určeno pro zvláštní chvíle. Farizejové z toho měli výčitky svědomí, a protože Ježíš nepřijal jejich postoj, začali jej nenávidět.

Pokaždé, když Ježíš viděl někoho v nouzi, pomohl. Měl málo peněz, ale byl ochoten rozdělit se s hladovým člověkem o svůj poslední kousek chleba. Když si všiml, jak jeho bratři hrubě mluví s chudými nebo hříšnými lidmi, našel si čas, aby tyto trpící lidi vyhledal a povzbudil je. Pomáhal jim a přitom s nimi mluvil o Boží lásce. Tito lidé na jeho slova nikdy nezapomněli.

Ježíšovy bratry to uráželo. Byli starší, a tak byli přesvědčeni, že by je měl poslouchat. Nařkli ho, že je namyšlený a že se považuje za moudřejšího a lepšího než jsou oni, učitelé, kněží a vůdci lidu. Ježíš snášel jejich osočování s tichostí a pokorou. Jeho bratři vzhlíželi k rabínům, a ne k Bohu. Formální zbožnost a obřady neměly sílu změnit jejich životy. Dbali na náboženské detaily, ale podstatné věci jako spravedlnost a milost opomjeli.

Problémy v rodině

Ježíš měl své bratry velmi rád a vždy s nimi jednal laskavě. Oni ale jeho jednání častokrát nechápali. Není ani divu, vždyť Ježíšův život byl plný protikladů.

Byl Syn Boží a současně bezbranné dítě. Byl Stvořitelem světa, patřilo mu vše na zemi, ale během svého pozemského života trpěl chudobou. Měl důstojnost, a přesto byl oproštěn od lidské pýchy. Nechtěl lidskou slávu a moc, protože mu přinášelo radost, když mohl sloužit druhým.

Ježíš nenáviděl pouze jedinou věc – hřích. Byl zarmoucený, když viděl, jak se k sobě lidé nehezký chovají. Svým životem odsuzoval zlo a to mu způsobovalo potíže. Lidé se vysmívali jeho nesobeckosti a kvůli jeho shovívavosti a laskavosti ho označovali za slabocha.

Ježíš zažil všechnu hořkost života. Někteří lidé jej chtěli očernit a rozšiřovali pomluvy ohledně jeho narození. Poukazovali na to, že jeho matka byla těhotná, ještě než si vzala Josefa. Kdyby na ně Ježíš reagoval třeba jen jediným zlým pohledem nebo slovem, selhal by v tom, kvůli čemu přišel na svět – aby nám byl dokonalým příkladem. Zmařil by tím plán záchrany lidstva.

Satan si toho byl vědom a neustále se snažil Ježíšovi ztrpčovat život. Při každém pokušení měl však Ježíš na paměti: „V Božím slově je psáno...“

Mnozí lidé vyhledávali Ježíšovu přítomnost, jiní se ho stranili, jak jen mohli, neboť je jeho čistý život obviňoval ze špatností. Někdy ho bratři nebo kamarádi zvali k tomu, aby se přidal k jejich rozpustilé zábavě. Když se k nim nepřipojil, pokládali ho za zbabělce. On jim vysvětloval, že je lepší dělat něco smysluplného než zahálet.

Neztrácel odvalu a neoplácel, když jej druzí zraňovali. Zdálo se, jako by žil v jiném světě, obklopen nebeskou atmosférou.

Nelehký úděl

Od okamžiku, kdy jej rodiče našli v chrámě, bylo pro ně jeho jednání tajemstvím. Zdál se jim ve všem jiný. Ježíš prožíval nejšťastnější chvíle, když na procházce v přírodě hovořil s Bohem. Za časného rána sedával na klidných místech, přemýšlel o Bohu a o svém životě, četl Písmo a modlil se.

Po celý život si Ježíš velmi vážil své matky a měl ji moc rád. Marie věřila, že její dítě je zaslíbený Mesiáš, neodvážila se však o tom mluvit před ostatními. Snažila se pro Ježíšův rozvoj vytvořit dobré podmínky. Věděla, že klidný domov a péče matky jsou důležitými předpoklady pro utváření povahy dítěte. Když Ježíš trpěl, prožívala jeho utrpení spolu s ním. Častokrát viděla, jak nehezky se k němu někteří lidé chovali. Tehdy chtěla zasáhnout a Ježíše bránit.

Někdy přišly i chvíle pochybností, poněvadž Ježíšovi bratři a mnozí ostatní nevěřili, že Ježíš je Mesiáš. Marie si ale vždy připomněla, co předcházelo jeho narození a jaký život Ježíš prožívá. Viděla, jak se obětuje pro druhé a svou přítomností prozařuje jejich domov i městečko. Pozorovala jeho ryzí charakter mezi hrubými, lhostejnými a zlými lidmi, mezi pohanskými vojáky, hříšnými obyvateli Samaří a nevzdělanými venkovany. Viděla, jak Ježíš nezištně pomáhá lidem a jak díky jeho laskavým slovům a opravdovému zájmu tito lidé přijímají Boha.

V dětství a dospívání se Ježíš častokrát cítil osamělý. Nesl tíhu poznání, že On je jedinou nadějí pro lidstvo. Věděl, že pokud lidé nepoznají pravdu o Bohu a nerozhodnou se ve svých životech ke změně, budou pro věčnost ztraceni. Stěží si dokážeme představit, jak těžce na něho toto břemeno doléhalo. Ježíš byl pevně rozhodnutý nést svůj úděl, aby lidem přinesl záchranu pro věčné nebeské království.

K zamyšlení:

1. *Jak Ježíš obvykle reagoval, když ho lidé nutili, aby se řídil učením rabínů?*
2. *Co je to svatost? Jaké bylo pojetí svatosti u farizejů?*
3. *Jaké protiklady se dají vysledovat v Ježíšově životě?*
4. *Jak bychom mohli i my prožívat život prodchnutý nebeskou atmosférou?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Ž 119,1–3; Ž 119,9; Ž 119,14–16; Jb 28,28; Př 3,1–8

10. kapitola

Hlas z pouště

*„Změňte svoje smýšlení, neboť se přiblížilo nebeské království.“
(Matoušovo evangelium 3,2)*

Většina lidí se v té době už přestala zajímat o Boží plán na záchranu světa. V Izraeli bylo jen několik málo věrných, kteří toužebně očekávali příchod Mesiáše. Mezi nimi byl také starý kněz Zachariáš se svou ženou Alžbětou. Žili poklidným a zbožným životem, jejich víra zářila jako hvězda v temnotě.

Bydleli v judských horách. Jako každý kněz, i Zachariáš vykonával jeden týden v roce službu v jeruzalémském chrámě. Jednoho dne byl vybrán, aby zapaloval kadidlo na zlatém oltáři ve svatyni. Lidé se právě modlili na chrámovém nádvoří.

Náhle pocítil přítomnost nadpřirozené bytosti. Rozhlédl se – a u oltáře uviděl stát anděla. Užasl a s úlekem od oltáře odstoupil.

Anděl mu řekl: „Neboj se, Zachariáši! Přišel jsem Ti oznámit, že Bůh vyslyšel tvé modlitby. Tvoje manželka porodí syna, kterému dáte jméno Jan. Přinese ti mnoho radosti a mnozí budou vděční, že se narodil. Stane se jedním z velkých Božích mužů. Nebude pít víno ani opojný nápoj. Duch svatý ho naplní hned od narození a mnohé ze synů izraelských přivede zpět k Bohu. Svou duchovní mocí a horlivostí bude připomínat proroka Elijáše. Smíří otce se syny a vzpurným otevře oči, aby poznali pravdu. Připraví lid na příchod Mesiáše.“

Zachariášovy pochybnosti

Zachariáš namítl: „Jak tomu můžu věřit? Vždyť jsem už starý a má žena je také pokročilého věku.“ Zachariáše přepadly pochybnosti i přesto, že dobře znal Abrahamovu zkušenost. Také Abraham se stal ve vysokém věku otcem, neboť uvěřil

slovům Boha, že se tak stane. Zachariáš zapomněl na to, že pokud Bůh něco zaslíbí, vždy svůj záměr v pravý čas uskuteční.

Anděl jej pokáral: „Já jsem Gabriel a přijímám úkoly přímo od Boha. On sám mě poslal, abych ti vyřídil tyto radostné zprávy. Protože jsi neuvěřil, budeš němý, dokud se má slova ve svůj čas nesplní.“

Stejný anděl oznámil před pěti sty lety proroku Danielovi příchod Mesiáše. Poněvadž Zachariáš tato proroctví v knize Daniel studoval, věděl, že se doba příchodu Zachránce přiblížila, a modlil se, aby tento den brzy nastal. A nyní k němu anděl Gabriel přišel, aby oznámil naplnění proroctví.

Před chrámem hodně lidí čekalo, až Zachariáš vyjde a požehná jim. Bylo jim divné, že je uvnitř tak nezvykle dlouho, a začali se o něj obávat.

Zachariáš vyšel z chrámu s rozzářenou tváří. Lidé poznali, že měl vidění. Pokusil se promluvit, ale nevydal ze sebe ani hlásku. Zůstal v kněžské službě až do konce týdne a poté odešel domů.

Brzy nato Alžběta otěhotněla. Když se vytoužený syn narodil, Zachariášovi se navrátil hlas. Chválil Boha za blízký příchod Mesiáše a za svého syna, jenž má připravit lid na tuto událost. Přátelé a sousedé jeho slovům naslouchali a předávali je dále. V hornaté krajině Judeje o tom věděl zanedlouho každý. Lidé se podívovali nad tím, co vše bylo o Janově životě předpovězeno. Uvědomili si, že Zachránce přijde skutečně brzy.

Jan se dobře rozvíjel tělesně i duševně. Později odešel do pouště, kde žil v ústraní až do chvíle, kdy se svým poselstvím vystoupil na veřejnosti. Bůh svěřil Janovi ten nejdůležitější úkol – hlásat poselství, které mělo změnit lidské životy. Měl lidem také předat alespoň částečné poznání Boží povahy, aby porozuměli tomu, jaký Bůh je a co od nich očekává.

Aby bylo jeho poselství účinné, měl žít plně odevzdán Bohu. Musel být tělesně, duševně i duchovně silný, aby dokázal ovládat své city, chutě, slova i činy a bez ohledu na jakékoli okolnosti zachoval věrnost Pánu Bohu.

Za jeho dnů lidé toužili po bohatství a po snadném životě v přepychu. Po večerech neustále vyhledávali zábavu doprovázenou pitím a tělesným potěšením. Jejich způsob života je oslaboval. Zatemňoval jim mysl, takže nechápali duchovní pravdy a snadněji přijímali a omlouvali hříchy.

Jan se měl stát reformátorem, a proto anděl předal jeho rodičům zvláštní pokyny pro výchovu. Svým prostým životním stylem se stavěl proti tehdejšímu společenským zvyklostem.

Jan připravoval lid na Ježíšův první příchod. Je příkladem pro ty, kdo ponесou poselství o druhém příchodu Ježíše Krista. Dnešní svět je zaplněn falešným učením a nevázaným životem. Svůdné satanovy léčky se vyskytují všude kolem nás.

Je třeba, aby se každý, kdo se rozhodne pro život s Bohem, naučil sebeovládání, a tak překonával špatné návyky a touhy. Sebekázeň napomáhá člověku k získání duševní a duchovní síly, aby porozuměl Božímu slovu a poslouchal je.

Janovo vzdělání

Zachariášův syn se měl stát stejně tak jako jeho otec knězem. Rabínské školy by ho ale nepřipravily na poslání, které měl vykonat. Bůh proto povolal Jana na poušť, aby se mu v přírodě dostalo vzdělání od samotného Stvořitele.

Jan žil v opuštěné krajině ve skalních jeskyních a příkrých roklích. Rozhodl se vzdát pohodlného života a raději odešel do pustiny. Takové prostředí mu lépe umožňovalo naučit se sebeovládání a sebezapření. Oddělen od hluku světa se mohl soustředit na poznávání přírody a Božího slova. Učil se také důvěřovat Pánu Bohu a rozmlouvat s ním.

Rodiče Janovi častokrát připomínali slova anděla Gabriela a Jan přijal poslání, které mu bylo předurčeno. Osamělý život ho netížil. Pro něj bylo tiché místo v poušti vítaným únikem před beznadějí, nevěrou a špatností, která v tehdejší společnosti vládla. Chtěl odolávat všem pokušením, a tak se vyhýbal hříšnému světu, jak jen to bylo možné. Nechtěl ztratit schopnost rozeznávat dobro od zla.

Čas od času však chodil mezi lidi, aby se dozvěděl, co se ve společnosti děje. Pozoroval chování lidí a s pomocí Ducha svatého pochopil, jak může jejich srdce zasáhnout poselstvím nebes. Vracel se zpět do pouště, aby se modlil a připravoval na své poslání.

Dokonce i v poušti byl Jan pokoušen hříchem, udělal ale všechno pro to, aby se ho satanovi nepodařilo svést. Vypěstoval si pevnou povahu a duchovní vnímání. Naučil se záviset na Duchu svatém, což mu umožnilo odolávat satanovi.

Stejně tak jako Mojžíš v midjánských horách, i Jan žil v pustině, která vypoovídala o Boží síle a moci. Znázorňovala také duchovní stav Izraele. Boží lid, Hospodinova vinice, se stala duchovní pouští. Když se Jan podíval k nebi, viděl je jasné a čisté. To mu připomínalo zářivou budoucnost Božího lidu po příchodu Mesiáše.

Myšlenky o Mesiáši

Jan studoval výroky o Mesiáši v knize proroka Izajáše. Četl o větvi ze stromu Jišajova, o Králi spravedlnosti, o Skále, v jejímž stínu se může každý ukrýt. Izajáš popsal, jak se izraelský národ může znovu stát lidem, v němž má Bůh zalíbení.

Jan si při čtení Písma představoval přicházejícího Krále a věděl, že potřebuje duchovní sílu, aby mohl ohlašovat příchod Mesiáše. Neváhal oznamovat toto radostné poselství komukoli. Nebál se lidí, poněvadž Bohu důvěřoval celým svým

srdcem. Mohl předstoupit i před pozemské krále, protože se sklonil před Králem nebes.

Ani Jan však zcela neporozuměl Mesiášovu poslání. I on očekával osvobození Izraele od Římanů. Jeho přáním bylo, aby byl Mesiáš spravedlivým králem, který povede Izrael a udělá z něj Bohu odevzdaný národ.

Jan si všiml, že se lidé nechali oklamat a byli spokojeni se svým hříšným a nešťastným životem. Přál si, aby zatoužili po lepším životě. Bůh mu svěřil poselství, které mělo posluchači otrást a vystavit je jejich špatností tváří v tvář. Ještě dříve, než mohlo začít růst semínko Božího slova, bylo zapotřebí rozrýt půdu lidského srdce. Každý člověk si musel uvědomit, že je zraněn hříchem.

Bůh neposílá svá poselství proto, aby lichotila. Hovoří k lidem takovým způsobem, aby se v nich probudilo svědomí a uvědomili si svou skutečnou situaci. Když poukazuje na Boží soud, vede je k zamyšlení, co by měli ve svém životě změnit, aby mohli být zachráněni. Pokud opravdově touží po změně, pozvedne je k novému a lepšímu životu.

Na pokraji povstání

Na počátku Janova veřejného působení se národ nacházel na pokraji povstání. Místní král Archelaos byl sesazen a Judea připadla pod přímou nadvládu Říma. Krutí římská vládci byli odhodláni zavést v Judeji vlastní pohanské zvyky a šířit pohanské ideje. To vedlo k několika židovským vzpourám a záhy k jejich surovému potlačení, při němž zahynuly tisíce nejstatečnějších Izraelců. Národ Římány nenáviděl a stále více toužil vymanit se z jejich moci.

Uprostřed zármutku a nenávisti se z pouště ozval vážný a naléhavý hlas přinářející naději. Jan hlásal: „Obrátte se od svých hříchů k Bohu, neboť přichází jeho vyvolený král.“

Tato zpráva na sebe upoutala velkou pozornost. Proroci vždy mluvili o příchodu Mesiáše jako o události, ke které dojde v daleké budoucnosti. Jan však prohlašoval, že Mesiášův příchod právě nastává!

Svým mocným poselstvím připomínal dávné proroky, zejména Elijáše. Jako kdysi Elijáš, tak i Jan prohlásil, že národ upadl do modlářství a hříchu. Jednoduchými a názornými slovy poukázal na neřesti, nad nimiž se téměř nikdo nepozastavoval. Celý národ se probudil. Náhle se objevily davy lidí, aby si pouštního proroka vyslechly.

Za Janem přicházeli obyčejní lidé, rabíni i vládci. Zpočátku je naléhavé Boží varování vylekalo. Mnozí litovali hříchů a nechali se pokřtít v řece Jordán. Přišli dokonce i farizejové a náboženští učitelé, vyznávali své hříchy a žádali o křest. Dříve často budili dojem lepších a svatějších občanů, nyní však jejich tajné hříchy vycházely najevo.

Duch svatý upozornil Jana, že si mnozí z nich závažnost svých hříchů neuvědomují a ve skutečnosti se ani nechtějí změnit. Snažili se, aby je ostatní vnímali jako přátele a blízké mladého proroka, čímž chtěli udělat na přicházejícího Mesiáše dobrý dojem. Mysleli si, že jim křest u populárního kazatele Božího slova přinese větší vliv na lidi.

Odhalené pokrytectví

Jan neváhal promluvit k těmto neupřímným lidem naplno: „Vy chytráci! Myslíte, že se vykroutíte z Božího soudu jako hadi? Pokud byste skutečně činili pokání, bylo by to poznat podle vašich činů. Nemyslete si, že jste v bezpečí, protože jste potomky Abrahamovými. Vždyť i z nevěrců tvrdých jako kámen si Bůh může stvořit dědice Abrahamovy víry.“

Židé neporozuměli Božímu zaslíbení o tom, že Izrael je navždy vyvolený národ. Domnívali se, že pokud jsou z Abrahamova rodu, vztahuje se na ně samozřejmě i toto zaslíbení. V minulosti Bůh Abrahamovým potomkům žehnal a odpoustěl jim hříchy, a tak předpokládali, že i jim bude vše odpuštěno.

Jan vytkl těmto vůdcům pyšné a sobecké jednání, které z nich udělalo jedovaté hady. Pro lid se stali prokletím. Bůh jim dával poznání a mnohá požehnání, přesto se častokrát chovali hůř než pohané. Zapomněli na své kořeny – na Abrahama, kterého Bůh povolal z pohanství, aby nesl světu Boží poselství.

Jan pokračoval: „Dejte si pozor! Na kořeny stromů již míří sekera. Každý strom, který neponese dobré ovoce, bude poražen a vhozen do ohně.“ Ovocný strom se cení podle kvality svých plodů, ne kvůli svému názvu. Jestliže nenese dobré ovoce, je pokácen a nahrazen jiným. Pokud život a charakter člověka není ve shodě s Boží vůlí, není takový člověk Božím dítětem.

Mnoho z lidí, kteří slyšeli Janova slova, tyto myšlenky zasáhly. „Co máme tedy dělat?“ ptali se.

Odpověděl jim: „Změnou smýšlení, slov a činů bude zřejmé, kdo skutečně následuje Boha a jeho Mesiáše. Jeho opravdoví následovníci jsou čestní, laskaví, soucitní, spravedliví, zastávají se slabých a pomáhají potřebným.“

Jan křtil vodou, ale zaslíbil, že přijde Mesiáš, který bude křtít větší mocí – Duchem svatým. Jeho síla bude jako plamen ohně a dokáže odstranit všechny hříchy v jejich životě.

Mnozí lidé Božímu poselství uvěřili a změnili svůj život. Jana následovaly davy. Někteří se domnívali, že právě on je Mesiáš.

Jan však nikdy nestrhával pozornost na sebe. Vždy poukazoval na přicházejícího Zachránce.

K zamyšlení:

1. *Jaká poučení přináší příběh o narození Zachariášova syna?*
2. *Která vlastnost je důležitá pro úspěch nebo selhání v životních zápasech?*
3. *Proč křtil Jan v řece Jordán?*
4. *Jakou lekcí o pokání předal Jan židovským vůdcům v podobenství o ovocném stromu?*
5. *Mnoho lidí se při poslouchání Janových slov ptalo: „Co máme tedy dělat?“
Jak bychom na Janovu odpověď reagovali my?*

Biblické texty k tomuto tématu:

L 1,5–23; L 1,57–80; L 3,1–18; Mt 3,1–12; Sk 16,30; Mk 10,51; Jr 31,33–34

11. kapitola **Ježíšův křest**

*„Ty jsi můj milovaný Syn, moje radost.“
(Matoušovo evangelium 3,17)*

Zprávy o prorokovi z pouště a jeho udivujícím poselství se rozšířily po celé Galileji. Dostaly se k rolníkům v malých horských městech, k rybářům u moře, donesly se až do tesařské dílny v Nazaretě. Ježíš si vyslechl Janovo poselství, odložil tesařské nástroje, rozloučil se s matkou a připojil se k davům, které šly k řece Jordán.

Ačkoliv byli Jan a Ježíš bratrance, neznali se. Ježíš vyrostl v Nazaretě, zatímco Jan žil v daleké judské poušti. Dosud se nesetkali, a proto je nikdo nemohl podezírat ze vzájemné domluvy, že jeden bude vystupovat jako prorok a druhý jako Mesiáš.

Jan znal okolnosti Ježíšova narození. Dávno slyšel o tom, jak Ježíš jako chlapec navštívil chrám. Byl si vědom Ježíšova bezúhonného života a věřil, že právě on je zaslíbený Mesiáš. Jak však léta ubíhala a Ježíš stále zůstával v ústraní Nazareta, začaly se v jeho mysli rodit pochybnosti.

Jan nadále trpělivě čekal a věřil, že mu Bůh vše ve správný čas objasní. Pamatoval na Boží zaslíbení – že k němu Mesiáš přijde, nechá se pokřtít a tuto událost Bůh potvrdí i znamením z nebes. Teprve potom bude moci představit Mesiáše lidem.

Jednoho dne Ježíš skutečně přišel k Jordánu a požádal Jana o křest. Jan okamžitě pochopil, že Ježíš je zcela jiný než ostatní, a na první pohled poznal jeho čistou povahu. Celé okolí bylo prodchnuto Ježíšovou přítomností.

Jan si uvědomil, že se naplňuje dlouho očekávané zjevení Mesiáše. Zdráhal se však Ježíšově žádosti vyhovět. Jak by mohl on jako hříšný člověk pokřtít bezhříšného Mesiáše? Proč by měl vlastně Ježíš symbolicky ukázat potřebu odpuštění

a očištění? Řekl mu: „Já bych měl být pokřtěn od tebe a ty jdeš ke mně.“ Ježíš odpověděl vlídně, ale rozhodně: „Jen to, prosím, udělej. Splníme tak Boží vůli.“

Symbol odpuštění hříchů

Jan tedy zavedl Ježíše do řeky Jordán a ponořil jej. Jakmile Ježíš vyšel z vody, spatřil nad sebou Božího Ducha snášejícího se v podobě holubice.

Ježíš nepřijal křest z důvodu vyznání svých špatných slov, činů, myšlenek, či z touhy po změně života. Přijal jej proto, aby se mohl postavit na stranu hříšných lidí – na stranu každého z nás. Nejen v tomto okamžiku, ale po celý svůj život nám šel ve všem příkladem.

Když Ježíš vystoupil z vody, poklekl a pomodlil se. Nadešel okamžik začátku jeho veřejného působení, které mu přinese radost, ale i trápení a utrpení. Byl knížetem pokoje, a přesto jeho působení vyvolá různé spory a nepochopení. Království, které bude zvěstovat, je zcela odlišné od toho, které Izraelci očekávali. Byl to On, kdo vyhlásil desatero přikázání na hoře Sínaj, a přesto bude prohlášen jeho přestupníkem. Přišel zlomit moc satana, a přece jej lidé označí za démona.

Ježíšovu poslání nerozuměla ani jeho matka, ani jeho bratři, a dokonce ani učedníci. Nikdo na světě mu nedokázal opravdově porozumět – pouze jeho nebeský Otec, s nímž měl od věčnosti společenství v nebesích. Mnozí lidé na zemi ho odmítnou, častokrát bude žít v osamění.

Jako jeden z nás ponese tíhu viny a bídy. Každý hřích, zloba či žádostivost působily jeho čistému charakteru trápení. Svým příchodem na naši zemi se vzdal své majestátnosti a moci a přijal podobu slabého člověka. Prožívání bolesti a utrpení jej však neovlivnilo. Nesl na svých bedrech záchranu celého světa a pevně spoléhal na vedení nebeského Otce.

Když Ježíš vyslovoval své vroucí modlitby, zdálo se, že jeho pohled proniká celá nebesa. Dobře věděl, jak hřích zatvrdil lidská srdce a jak bude lidem zatěžko pochopit jeho poslání a přijmout nabízený dar záchrany. Úpěnlivě prosil svého Otce o sílu zasáhnout lidská srdce a vysvobodit je z pout, kterými je satan svázel.

Tak mocné modlitby nebeští andělé ještě nikdy neslyšeli. Nedočkavě čekali na příležitost, kdy budou moci svému veliteli přinést povzbuzující zprávu. Na Synovu modlitbu však Otec odpověděl sám. Nebe se otevřelo a na Ježíšovu hlavu sestoupilo od Božího trůnu jasné světlo v podobě holubice.

Pouze několik lidí v davu na břehu řeky vidělo spolu s Janem toto nebeské znamení, Boží přítomnost však pocítili všichni. Stáli mlčky s pohledem upřeným na Ježíše a vtom se z nebe ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, moje radost.“

Přijetí Otcem

Tato slova zazněla proto, aby přítomné povzbudila ve víře a Ježíše posílila v jeho poslání. Ježíš se pro záchranu lidí stal člověkem. Hlas z nebe však potvrdil, že je stále Boží Syn.

Jan byl hluboce dojat Ježíšovou opravdovostí a odevzdaností při modlitbě. Když Ježíše obklopila nebeská záře a z nebe zazněl hlas, Jan poznal, že se jedná o znamení, které mu bylo zaslíbeno. Věděl, že pokřtil Zachránce světa. Jeho mysl a srdce vedl Duch svatý, když ukázal na Ježíše a zvolal: „Beránek Boží, jenž na sebe bere hříchy celého světa!“

Nikdo z přítomných, dokonce ani samotný Jan, nerozuměl pravému významu slov, která Ježíše označila za „beránka“. Mnozí Izraelci chápali přinášení obětí a darů stejně jako pohanské národy – jako oběti, kterými si musí naklonit a usmířit Boha. Bůh je však chtěl naučit poznání, že je to On, kdo dává lidem dar – dokonalou obět, díky níž přivede lidstvo zpátky k sobě.

Vyřčená slova „Ty jsi můj milovaný Syn, moje radost.“ se také vztahují na každého z nás. I přes naše hříchy a slabosti máme v očích našeho Stvořitele obrovskou hodnotu. Světlo, které z nebe zářilo na Ježíše, je zaslíbením Boží lásky a síly modlitby. Ve chvílích, kdy se modlíme ke Stvořiteli, si můžeme být Božím vyslyšením naprosto jistí. Hřích oddělil zemi od nebe, ale Ježíš toto spojení opět obnovil. Nebeské světlo zazáří i na nás, pokud budeme Boha prosit o sílu k odolání pokušení. Hlas, který promluvil k Ježíši, promlouvá také ke každému z nás: „Ty jsi moje milované dítě, našel jsem v tobě zalíbení.“

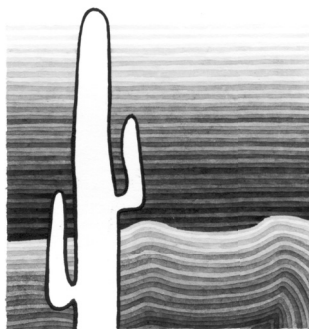
Ježíš vytvořil cestu záchrany pro každého člověka, i pro ty nejhříšnější, nejbídnejší, nejpoprhanější lidi. Každý je zván k vykročení na tuto cestu. Všichni mohou najít pravé poznání Boha a přijmout skutečný domov, který Ježíš pro svůj lid připravuje v nebi.

K zamyšlení:

1. *Proč Ježíš přijal křest, když nemusel vyznávat žádný hřích ani činit pokání?*
2. *Na Ježíšovu modlitbu po křtu odpověděl z nebeského trůnu sám Bůh Otec. Co znamenala Jeho slova pro Ježíše a pro přítomný dav lidí? Co znamenají pro nás?*
3. *Slyšeli jste někdy ve svém srdci Boží hlas, který říkal: „Ty jsi moje dítě, které miluji, našel jsem v tobě zalíbení.“? Poděkovali jste za to Bohu?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 3,13–16; L 3,21–22; J 1,29; Gn 22,7–8; Iz 53,6–7; Mt 26,53; 1J 3,2

12. kapitola

Zápas v poušti

*„Ne jenom chlebem je člověk živ,
ale každým slovem, které vychází z Božích úst.“
(Matoušovo evangelium 4,4)*

Po svém křtu byl Ježíš veden Duchem svatým na poušť, aby mohl sám v klidu přemýšlet o svém poslání. Půstem a modlitbami se připravoval na obtížný život služby.

Satan jej pozoroval, kam jde. Usoudil, že nastává ta nejlepší příležitost, aby Ježíše překvapil a odvrátil ho od jeho poslání. Poté, co se mu podařilo oklamat Adama a Evu a přimět je k přestoupení Božího slova, považoval svět za své vlastnictví a sám sebe za vládce celé planety. V nebesích prohlásil, že si jej lidé vybrali za svého vůdce, a tak získal nad světem plnou kontrolu.

Ježíš přišel na naši zemi v lidském těle, aby dokázal, že satan neovládl lidstvo zcela. Jako člověk zůstal Bohu věrný, čímž vyvrátil předchozí satanovo tvrzení. Dal tím příklad každému, kdo se chce vymanit ze satanovy moci, neboť následováním Ježíše se můžeme stát svobodnými.

Satan věděl, že ovládá tento svět jen zčásti. Vždy žili lidé, kteří věrně následovali Boha, čímž se Božímu odpůrci stavěli na odpor. Když byl pořízen písemný záznam Božích slov, začal satan studovat předpovědi ukazující na příchod Mesiáše. Po mnoho staletí mátl Boží lid, aby Mesiáše odmítl, až k němu přijde.

Po Ježíšově narození bylo satanovi zřejmé, že Mesiáš bude vyvracet jeho tvrzení o nadvládě nad světem. Věděl, kým Ježíš je, a divil se, že Syn Boží přišel na tento svět jako člověk. Lidé si mohou slávu a radost nebeského prostředí jen představovat. Satan, původně Lucifer – zářivý anděl – ji však znal osobně. Ve

svém sobectví nebyl schopen nesmírnou lásku Ježíše k padlému lidstvu pochopit. Ztratil přístup do nebe, a proto chce v zuřivosti a zlobě svést všechny lidi, aby byli jednou zahubeni spolu s ním.

Satanovo odhodlání

Již od svého narození v Betlémě byl Ježíš v neustálém ohrožení. Satanovi andělé, démoni, ho pronásledovali na každém kroku. Satanově zrádné moci ještě žádný člověk na tomto světě neunikl. Kníže zla byl rozhodnutý, že Ježíše svede také.

Mezi svědky Ježíšova křtu v řece Jordán byl i satan. Slyšel slova, která o Ježíši pronesl Bůh Otec. Myslel si, že Boží nenávisť ke zlu navždy oddělí tuto planetu od Boha. Do této doby Bůh hovořil s lidmi prostřednictvím proroků, nyní k nim promlouval prostřednictvím svého Syna. Přímé spojení mezi Bohem a lidmi bylo opět navázáno.

Satan věděl, že musí Ježíše zničit, jinak On zničí jej. Rozhodl se utkat s Ježíšem osobně a použít všechny možné prostředky, které zlo nabízí.

Někteří lidé se domnívají, že střet satana s Ježíšem na poušti se jich netýká. Stejná bitva se však odehrává v každém lidském srdci. Ježíš zažil pokušení, se kterými se setkáváme i my a jimž tak těžko odoláváme. Byl vystaven stejným zkouškám jako Adam, první člověk, který jim podlehl.

Ježíšova situace

Satan poukazoval na Adamův hřích jako na důkaz, že Boží zákon je nespravedlivý a nelze jej zachovat. Ježíš se ale jako člověk řídil tímto zákonem také. Adam čelil satanově zkoušce v zahradě Eden jako dokonalý člověk nepoznamenaný hříchem. Ježíš však čelil zkouškám v lidském těle, které již bylo tělesně i duševně oslabeno následkem hříchu, jež existoval po dobu čtyř tisíc let.

Mnozí lidé si myslí, že Ježíš v žádném případě nemohl upadnout do hříchu. Kdyby to byla pravda, nemohl by být ve stejné situaci jako Adam. Kdybychom byli vystaveni těžším zkouškám než Ježíš, nemohl by být naším Zachránce... Ježíš se narodil se všemi lidskými slabostmi. I on se musel rozhodnout, zda bude ctít Boha, nebo se postaví proti němu. Čelil stejným zkouškám a pokušením jako my a mohl jim podlehnout. Ve skutečnosti však byly jeho zkoušky daleko těžší než ty naše.

Když Ježíš přišel na poušť, prožíval úzké společenství s Bohem. Po mnoho dní neměl ani pomyslení na jídlo nebo odpočinek. Po této době jej Otcova přítomnost opustila. Náhle na něho doléhala mnohá nebezpečí. Byl zesláblý hladem, unavený a vyčerpaný duševním utrpením.

Satan rozpoznal svoji jedinečnou příležitost. Stále měl na paměti Boží slova: „Toto je můj Syn.“ Chtěl, aby Ježíš začal nad těmito slovy pochybovat. Pokud by vyčerpaný a skleslý Ježíš ztratil důvěru ve svého Otce a ve své poslání, plán záchrany lidí by se zhroutil a satan by zvítězil.

Pokušení

Náhle se před Ježíšem objevila v poušti postava, která vypadala jako posel z nebe. Přichází mu snad pomoci? Je odpovědí na jeho modlitby?

Tento anděl ukázal Ježíšovi kameny rozházené po poušti a řekl: „Jsi-li Syn Boží, řekni tomuto kamení, ať je z něho chléb.“

Jsi-li. Andělova slova naznačovala pochybnost. „Jednal by takto Bůh se svým Synem? Nechal by jej na poušti, hladového a osamělého? Bůh by si přece nikdy nepřál, aby jeho Syn takovým způsobem strádal! Pokud tedy skutečně jsi Boží Syn, proměň tyto kameny v chléb!“

Ve svém nitru Ježíš zápasil s tímto pokušením. Přemýšlel, zda má vysvětlit svoje poslání nebo dokázat svoji totožnost. Nebyl však pro to důvod. Žádný důkaz ani zázrak by nezměnil satanovo srdce. Ježíš nechtěl a ani nesměl použít svoji božskou moc pro sebe. Přišel na naši zemi, aby zde žil a čelil pokušení stejně jako každý jiný člověk. Sestoupil z nebe, aby nám dal příklad víry a věrnosti Bohu. Ani jednou za svého života na zemi neudělal zázrak ve svůj vlastní prospěch.

I v naprostém vyčerpání Ježíš odmítl pochybovat nad záměry svého nebeského Otce. Nepřel se a nic nevysvětloval. Jednoduše odpověděl slovy Písma: „Je psáno: Ne jenom chlebem bude živ člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.“ Tím satanovu otázku ukončil, čímž ho zaskočil.

Z tohoto pokušení si můžeme vzít několik poučení. Na Ježíše dopadla tvrdá zkouška, když byl zesláblý. Podobným způsobem se satan častokrát zaměřil na lidi se silnou vůlí a velkou vírou v Boha. Udeřil, když byli vyčerpaní a začali pochybovat, a přiměl je tak ke klopýtnutí a pádu.

Satan vždy využíval lidských slabostí. Dělá to i dnes. Kdykoli čelíme těžkým chvílím – chudobě, nemoci, bolesti, skleslosti nebo čemukoli jinému – přichází, aby pokoušel. Snaží se otrást naší důvěrou v Boha, který tyto zkoušky dopustil. Nabádá nás k nedůvěře v Boha a k pochybování nad Boží láskou. Jsme-li satanem zmalomyslněni, vyhraje. Postavíme-li se mu však stejně pevně jako Ježíš, nebude s ním diskutovat nebo mu věci vysvětlovat a spolehne se na zaslíbení, rady a přikázání Božího slova, jeho pokušení unikneme.

Když Ježíš řekl: „Nejenom chlebem je živ člověk, ale každým slovem, které vychází z Božích úst,“ zopakoval slova, která pronesl k Izraelcům o více než čtrnáct století dříve. Ježíš tehdy posílal svému lidu manu z nebe – jídlo, které do té doby Izraelci neznali. Chtěl, aby pochopili, že pokud budou Bohu důvěřovat

a žít podle jeho vůle, nikdy je neopustí. Nyní se Ježíš ocitl ve stejné situaci. Věděl, že ho do pouště zavedl Bůh a že se o něho postará, bude-li potřebovat jídlo. Ježíš dokázal před celým vesmírem, že je lepší trpělivě snášet útrapy než se vzdát Boží vůle.

Někdy se můžeme ocitnout v obtížné situaci, kdy zachování věrnosti Bohu může vést ke ztrátě zaměstnání nebo k jiným vážným potížím. Satan se nás bude snažit přesvědčit, že naše víra není natolik důležitá a nemá cenu pro ni trpět či se něčeho vzdát. Jestliže však budeme tak jako Ježíš znát moc Božího slova, nenecháme se zastrašit různými těžkostmi, ztrátou zaměstnání nebo i ztrátou vlastního života. Budeme si klást otázky: „Co od nás Bůh očekává? Co ve svém Slově zaslubuje?“

Bible předpovídá, že v závěru pozemských dějin čekají opravdové následovníky Boha velké problémy a překážky. Přijdou o zaměstnání, o dům i další majetek. Pokud se rozhodnou zůstat Bohu věrní a neuposlechnou lidská nařízení odporující Božímu slovu, budou donuceni žít na okraji společnosti a budou sociálně i materiálně znevýhodněni. Bůh však zaslubuje, že ti, kteří mu nepřestanou být věrní, obdrží jeho pomoc v pravý čas.

Ovládání chuti a touhy

Ježíšova zkušenost s pokušením sděluje lidem i důležité rady pro ovládání chuti a tužeb. Pokušení zaměřená na žádosti těla vždy vedla k nejhorším a velmi ponižujícím činům. Satan chce zničit duševní a duchovní sílu, kterou Bůh daroval každému člověku. Chce, abychom si nevážili věčných hodnot. Nabízí lidem různé podněty ke vzrušení a zábavě, aby z jejich srdcí vyňal ten nejvzácnější dar – touhu po Bohu a po životě s Ním.

S blížícím se koncem pozemských dějin se stávají neovladatelné touhy a chutě lidí příčinou převládajícího egoismu a zla. Nevázané chování, nemoci, všeobecný úpadek a zkaženost budou stejně jako v časech před celosvětovou potopou či ve dnech Sodomy a Gomory běžným jevem. Je důležité, abychom se nenechali strhnout proudem doby. Naší jedinou záchranou je odevzdání všech tužeb celého našeho života pod Boží vedení.

Vlastními silami ale nedokážeme odolat touhám naší přirozenosti narušené hříchem. Satan to ví, a proto útočí na naše slabosti. Je si jistý, že mu podlehneme, pokud nemáme spojení s Ježíšem Kristem.

Ježíš zná naši situaci, a proto nám nabízí sílu ke zvládnutí našich tužeb a chutí. Čelil stejnému pokušení jako my. Odolal mu ne proto, že byl Bůh, ale proto, že se jako člověk úplně odevzdal svému nebeskému Otcovi a nechal se vést Duchem svatým.

Ježíš přišel na tento svět, aby dokázal, že i my můžeme zvítězit ve zkouškách stejně jako On. Nabízí nám totiž sílu ke smysluplnému životu a k rozvoji našeho charakteru podle Boží vůle.

Ukázal nám, jak odolat pokušení. Používal Boží slovo jako ochranný štít. Jestliže se spolehne na Boží slovo a odevzdáme se vírou Bohu, můžeme překonávat pokušení. Spolehejme i my na Boží zaslíbení a nehledejme v těžkých chvílích výmluvy. Prožijeme výrok Písma: „Tvá slova uchovávám ve svém srdci, nechci již proti tobě hřešit.“

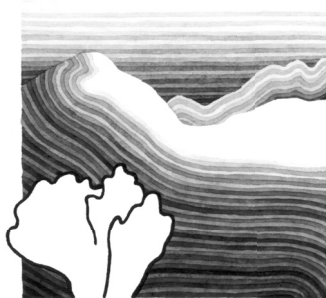
K zamyšlení:

1. *Jak Ježíš vyvrátil satanovo tvrzení, že je vládcem celé planety?*
2. *Jakým způsobem se satan snažil přimět Ježíše, aby ztratil důvěru ve svého Otce a začal pochybovat o Jeho slovech?*
3. *Proč Ježíš nedělal zázraky ve svůj vlastní prospěch?*
4. *Jak satan přemáhá lidi se silnou vůlí a velkou vírou v Boha?*
5. *Jak můžeme obstát, když se satan snaží otřást naší důvěrou v Boha a zpochybnit Jeho lásku k nám?*
6. *Jak můžeme vítězství nad hříchem prožívat jako svou každodenní zkušenost?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 4,1–11; Mk 1,12–13; L 4,1–13; Gn 3,15; Iz 52,14; Gn 3,1; Dt 8,2–3; Ž 37,19; Iz 33,16; Abk 3,17–18; Iz 50,7–10; 1Pt 5,8; J 14,30; 2 Pt 1,4; Zj 13,11–17; J 16,33; Ž 119,11

13. kapitola

Ježíšovo vítězství

*„Odejdi, satane! Vždyť je psáno:
,Nikomu kromě Boha se nebudeš klanět ani ho uctívat.‘“
(Matoušovo evangelium 4,10)*

Potom ďábel zavedl Ježíše do Jeruzaléma. Postavil ho na vrcholek chrámu a řekl: „Jsi-li Boží Syn, seskoč dolů! Vždyť je v Písmu psáno, že Bůh přikáže svým andělům, aby tě zachytili na svých rukou dřívě, než dopadneš na kámen.“

I tentokrát satan předstírá, že je anděl z nebe. Cituje Boží slovo. Naznačuje, že poprvé Ježíše pouze zkoušel a ocenil jeho věrnost Bohu. Nyní ho však vybízí, aby projevil svoji oddanost Bohu a prokázal jí i tím, že vystaví svůj život v nebezpečí. Sváděl ho tak k neuváženému jednání.

Také nyní je pokušení uvozeno pochybujícím „jsi-li Syn Boží“. Ježíš byl v pokušení odpovědět na ono „jsi-li“, ale ovládl se a na zpochybnění slov pronesených jeho Otcem odmítl reagovat. Nechtěl ohrozit svůj život a posláni tím, že bude satanovi něco dokazovat.

Satan se pokusil využít Ježíšova lidství k tomu, aby ho svedl k troufalosti. K hříchu však může jen svádět, nikoli přimět. Nemohl shodit Ježíše dolů z chrámu nebo ho donutit, aby sám skočil, neboť Bůh by určitě zakročil a Ježíše zachránil. Ježíš by podlehl jen tehdy, pokud by souhlasil se satanovým návrhem.

Totéž platí také pro nás. Satan nás nemůže donutit k tomu, abychom dělali špatné věci. Nemůže ovládat naši mysl, pokud mu to nedovolíme. Lidé se musí zřít víry v Boha a odevzdat svoji vůli satanovi, teprve potom je zcela ovládne. Jakákoli hříšná touha, kterou v sobě pěstujeme, každé naše rozhodnutí řídit se jen sami sebou a neptat se na nic Pána Boha – to je otevřené pozvání satana, aby nás pokoušel a zničil. Každý náš pád satan využije ke znevažování Ježíše.

Když satan citoval zaslíbení: „On svým andělům vydal o tobě příkaz,“ vynechal slova: „aby tě chránili na všech tvých cestách,“ to znamená – na všech cestách, jimiž tě vede Bůh. Ježíš odmítal jít kamkoli nebo dělat něco, co by nebylo v souladu s vůlí Jeho nebeského Otce. Plně Bohu důvěřoval a vědomě se bránil vystavit situaci, ve které by byl Bůh nucen zasáhnout a zachránit mu život. Kdyby se to stalo, nemohl by být příkladem poslušnosti, odevzdanosti a víry.

Ježíš satanovi odpověděl: „Je však také psáno: ‚Nepokoušej Hospodina, svého Pána.‘“ K tomu ho právě satan naváděl, aby Boha donutil zasáhnout. Bůh však již potvrdil, že Ježíš je jeho Syn, a nebyl tedy důvod přinášet další důkazy.

Víra nemá nic společného s opovážlivostí vedoucí k domněnce, že Bůh nás vždy ochrání a splní naše přání, i když se neřídíme jeho vůlí. Víra se spoléhá na Boží zaslíbení, vede k poslušnosti a změně života v Ježíšově síle. Opovážlivost se také dovolává Božích zaslíbení, ale využívá jich stejně jako satan – jako výmluvu při provádění nekalých a špatných věcí. Opravdová víra Adama a Evy by vedla k jejich naprosté důvěře v Boží lásku a k poslušnosti Božích rad a přikázání. Opovážlivost je však svedla k přesvědčení, že Jeho láska je ochrání od důsledků přestoupení Božího zákona.

Pokud se satanovi nepodaří narušit naši důvěru v Boha, velmi často slaví úspěch tím, že nás svede k troufalému jednání. Necháme-li se nakonec přesvědčit, že vše sami zvládneme a máme pod kontrolou, lehce nás svede. Bůh chrání ty, kdo jej poslouchají. Jeho věrní bdí a vědí, že Boží rady a přikázání vedou k dobru a jejich zanedbání ke klopýtání a pádům.

V pokušeních neztrácejme odvalu. V těžkých situacích častokrát pochybuje o tom, zda nás Bůh skutečně vede. Pamatujme na to, že Duch svatý zavedl Ježíše do pouště, aby prošel různými zkouškami pravosti víry.

Pokud Bůh dopustí v našem životě problémy a zkoušky, má k tomu nějaký důvod. Božím záměrem je učinit nás oddanějšími, silnějšími a věrnějšími ve víře. Ježíš se nevystavoval pokušení, stanul-li však před ním, neztrácel odvalu. Neztrácejme ji proto ani my.

Sobectví a bohatství

Ježíš tedy odolal i druhému pokušení. Nato přestal satan cokoli předstírat a zjevil se Ježíšovi přímo. Neukázal se však jako čert s rohy, kopyty či netopýřími křídly, jak ho lidová tradice nesprávně znázorňuje. Zjevil se jako mocný anděl, který si zakládá na tom, že je vůdcem velké vzpoury proti Bohu a také vládcem této země. Satan vzal Ježíše na vysokou horu a ukázal mu všechna království světa s jejich okázalostí a bohatstvím – nádherná města, ohromující paláce, úrodná pole, sady a vinice. Z výšky v nich nebylo vidět žádné zlo. Pro Ježíše, který strávil dlouhé dny v suché, neúrodné poušti, to byl úchvatný pohled.

Vzápětí mu satan nabídl: „Toto všechno ti dám, pokud se mi budeš klanět a uctívat mě.“

Zamysleme se nad takovou nabídkou z Ježíšova pohledu: Jeho poslání záchrany tohoto světa mohlo vést pouze přes utrpení. Čekala ho léta plná bolesti, těžkostí a bojů, která skončí utrpením a potupnou smrtí. Ponese hříchy všech lidí, což ho odloučí od lásky jeho Otce. A satan mu nyní nabídl získat celý svět bez bolesti a utrpení. Ježíš se mohl vyhnout své děsivé budoucnosti, pokud by se satanovi poklonil a uznal ho za vládce tohoto světa, za vládce všech lidí včetně sebe.

Kdyby Ježíš nabídku přijal, skončil by celý vesmírný spor satanovým vítězstvím! Vždyť satan se v nebi vzbouřil, protože si přál mít vyšší postavení než Ježíš. Kdyby se mu nyní Ježíš poklonil, dosáhl by satan svého.

Satanovo vlastní tvrzení o vládnutí nad světem je pravdivé jen částečně. Bůh předal vládu nad zemí Adamovi. Teprve v okamžiku, kdy jej satan svedl k hříchu, zaujal sám Adamovo místo. Adam ovšem nebyl nezávislým vládcem země. Ta byla stvořena Bohem a Adam ji spravoval pod Ježíšovým vedením... Satan může dělat jenom to, co Bůh připustí. Bůh totiž chce, aby se odhalila satanova skutečná povaha. Satan nabídl Ježíši království, moc a bohatství tohoto světa proto, aby dosáhl Ježíšova podvolení a odevzdání královského práva nad zemí, přičemž Ježíš by panoval jen pod satanovým vedením.

Ježíš se nenechal koupit bohatstvím tohoto světa nebo možností uniknout utrpení. Přišel, aby nastolil své království spravedlnosti a lásky, a od tohoto poslání se nenechal nikým a ničím odradit.

Jak je smutné, že většina lidí by takovou nabídku bez váhání přijala... V té době lidé čekali na Mesiáše, který porazí Římany a z Izraelců vytvoří nejmocnější národ světa. Lidé toužili po moci, bohatství a slávě.

Satan často a vytrvale předkládá lidem podobnou nabídku i dnes. Našeptává jim, že pokud chtějí být na tomto světě bohatí, mocní nebo slavní, musí mu sloužit. Chce, aby se vzdali myšlenek na čestnost a sebeobětavost, nedbali na své svědomí a mysleli jen na sebe.

Mnozí lidé této výzvě podlehnou. Souhlasí s tím, že budou žít pouze svými plány, zájmy a potěšením, čímž dokonale odrážejí satanovo sobectví. Satan jim nabízí svět, který ve skutečnosti nevládní. Přijetím jeho nabídky se připravují o právo na dědictví zaslíbené nové země, kterou jako dar obdrží lidé věrní Bohu.

Ježíš se satanovou nabídkou vůbec nezabýval. Řekl: „Odejdi, satane! Vždyť je psáno: ‚Nikommu kromě Boha se nebudeš klanět ani ho uctívat.‘“ Ježíš znovu použil slova Písma. Tentokrát však satanovi odpověděl i na jeho neustálé zpochybňování toho, zda je Boží Syn. Odmítnutím jeho nabídky prokázal, že jím skutečně je.

Zahnání satana

Když Ježíš pronesl: „Odejdi, satane!“, zazářila z Ježíše síla jeho božství. Satan byl donucen uprchnout. Zahanben a plný zloby se dal na útěk před Zachránce světa. V zahradě Eden Adam neodolal satanovu pokušení a klamu, Ježíš však zvítězil.

Z Ježíšova příkladu si můžeme vzít ponaučení, jak můžeme přimět satana, aby nás neobtěžoval. Ježíš zvítězil, neboť svůj život zcela odevzdal Bohu a pevně důvěřoval nebeskému Otci. Jakubův dopis v Písmu říká: „Podřídte se Bohu. Postavte se na odpor ďáblu a on od vás uteče. Přiblížte se k Bohu a Bůh se přiblíží k vám.“

My sami se satanovi nemůžeme vzepřít, je mnohonásobně silnější. Pokud mu budeme chtít odolávat ve své vlastní síle, přemůže nás. Satan však utíká strachy od toho nejslabšího člověka, který je plně odevzdán Bohu a spoléhá na sílu Ježíše Krista.

Jakmile satan od Ježíše utekl, Ježíš upadl naprostou vyčerpaností na zem. Zdálo se, že je mrtvý. Nebeští andělé sledovali zápas svého milovaného vůdce a tíhu jeho utrpení. Obstál v daleko těžší zkoušce, než jaké mohou být vystaveni lidé. Andělé mu přinesli jídlo a vodu spolu s poselstvím lásky nebeského Otce. Oznamovali mu, že celá nebesa se radují z jeho vítězství.

Po nutném odpočinku Ježíš odhodlaně pokračoval ve svém poslání. Jeho srdce bylo naplněno láskou k lidem. Předsevzal si, že nepoleví, dokud nadobro neporazí nepřítele a nezachrání padlé lidstvo.

Čeně naší záchrany nikdy plně neporozumíme, dokud se s Ježíšem nepostavíme před Boží trůn v nebesích. Teprve až uvidíme slávu a nádheru nebes, uvědomíme si, čeho všeho se Ježíš pro naši záchranu vzdal. Nejenže kvůli nám opustil nebeské sídlo, ale riskoval i to, že kdyby selhal, už by se nikdy nemohl vrátit ke svému Otci.

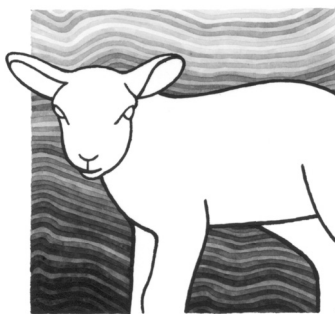
Až spatříme krásu nebes, budeme mu navždy vděční. Spolu s ostatními zvoláme: „Obětovanému Beránkovi patří všechna moc, bohatství, moudrost i síla, čest, sláva i dík.“

K zamyšlení:

1. *Pokud satan nemůže nikoho donutit k páchání zla, jak získává moc a vládu nad člověkem?*
2. *Co je napodobením víry? Jak toho satan využívá, aby nás svedl?*
3. *Mohlo Ježíše na satanově nabídce něco zaujmout?*
4. *Co lidé ztrácejí, když přijímají satanovu nabídku moci, slávy a bohatství v tomto světě?*
5. *Lidé se nemohou satanovi postavit. Jak ho ale mohou přimět k útěku?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 4,1–11; Mk 1,12–13; L 4,1–13; Ž 91,11; Jk 4,7; Žd 11,6; Mk 14,38; 1 Kor 10,13; Ž 50,14–15; Zj 5,12; Zj 21,1–3

14. kapitola

Našli jsme Mesiáše

*„Hle, Beránek Boží, který bere na sebe hříchy celého světa.“
(Janovo evangelium 1,29)*

Jan Křtitel kázal a křtil v Betabaře, na vzdálenějším břehu Jordánu. Svým vlivným kázáním upoutal nejen zájem lidu, ale též pozornost náboženských vůdců. Při každém větším shromáždění Židů hrozilo nebezpečí vyvolání vzpoury, a tak se Římané dívali na jakýkoli shluk lidí s nedůvěrou. Sebemenší náznak vzpoury vzbuzoval strach i u židovských představitelů.

Před začátkem svého působení Jan nepožádal o povolení židovské zástupce v nejvyšší radě národa, v sanhedrinu. Často káral neřesti lidu a jeho vůdců. I přesto mu lidé dychtivě naslouchali. Zájem o jeho poselství neustále rostl. Janovo veřejné vyučování a kázání přivedlo veleradu k rozhodnutí, že se jí musí zodpovídat i přesto, že ji o svolení nežádal.

V době, kdy byl Izrael nezávislým národem, plnil sanhedrin úlohu nejvyššího soudu v zemi. Měl pravomoc vytvářet náboženské i občanské zákony a vymáhat jejich zachování. I když nyní podléhal římským vládcům a zákonům, stále měl na židovský národ značný vliv. Tato velerada byla tvořena vybranými knězi, předními muži a učiteli. V čele velerady stál zpravidla velekněz.

Nejvyšší rada musela k Janovu působení zaujmout nějaké stanovisko. Někteří z jeho členů si vzpomněli na zkušenost kněze Zachariáše, Janova otce, při službě v chrámě. Také Zachariášovo proroctví poukazovalo na Jana jako na hlasatele příchodu Mesiáše.

Po mnoho staletí neměl Izrael žádného pravého proroka a takové volání k obnově lidu dávno nepamatoval. Janovo vybídnutí k vyznání hříchů znělo neobvykle a překvapivě. Mnozí vůdci lidu si ale Janovo poselství nechtěli jít vyslechnout. Měli totiž strach, že by je přivedlo k odhalení jejich skrytých hříchů.

Janovo kázání bylo znamením přicházejícího Mesiáše. Lidé věděli, že Daniel ve svém proroctví proneseném před několika staletími řekl, že Mesiáš přijde po uplynutí proročských „sedmdesáti týdnů“. A toto období již téměř uplynulo. Hodně lidí se na Mesiášův příchod těšilo a očekávalo znovuobnovení slávy a moci svého národa.

Lidé byli z Janova poselství tak nadšení, že židovské radě nezbývalo nic jiného, než je potvrdit či vyvrátit. Vliv rady na národ slábl a mnozí Židé již na vydaná prohlášení nebrali ohled. Nakonec se členové velerady rozhodli vyslat zástupce kněží a rabínů, aby se s Janem setkali a prodiskutovali s ním jeho záměry.

Jakmile dorazili k řece, uviděli, jak Janovi naslouchá početný dav. Snažili se o vytvoření vážné a oficiální atmosféry, aby udělali dojem na lid a získali proročkovu pozornost. Lidé jim v úctě a ze strachu ustupovali, aby nechali nečekanou návštěvu projít. Pyšní zástupci velerady předstoupili před proroka sebevědomě a ve skvostných oblecích.

„Kdo jsi?“ ptali se.

Jan věděl, co mají na mysli, a proto odpověděl: „Já nejsem Mesiáš.“

„Kdo tedy jsi, když ne Mesiáš? Jsi snad Elijáš?“

„Ne, nejsem,“ odpověděl.

„Jsi prorok Mojžíš?“

Jan zakroutil hlavou. „Ne.“

Rabíni se dožadovali odpovědi. „Kdo tedy jsi? Musíme přinést odpověď těm, kdo nás poslali. Za koho se sám pokládáš?“

Jan odpověděl slovy proroka Izajáše: „Jsem hlas, který na poušti volá: ‚Upravte cestu pro Pána.‘“

Když v dávných dobách projížděl král odlehlými místy svého panství, vyslal napřed skupinu sloužících, aby upravili cestu pro jeho kočár. Museli zasypat díry a vyrovnat nerovnosti. Prorok použil tento obraz k objasnění Mesiášova díla. Když podobným způsobem zasáhne lidská srdce Boží Duch, odstraní z nich pýchu, touhu po rozkoších, zábavě a moci a vtiskne do nich pokoru a sebeobětavou lásku. Janovo poslání bylo stejné: připravit srdce lidí pro poselství přicházejícího Krále.

Rabíni se dále vyptávali: „Proč tedy křtíš, když nejsi ani Mesiáš, ani Elijáš, ani prorok Mojžíš?“

Na počátku jeho veřejného působení se někteří domnívali, že by Jan mohl být vzkříšeným Mojžíšem, neboť dobře znal proroctví a dějiny Izraele. Většina lidí také věřila, že se před Mesiášovým příchodem osobně zjeví prorok Elijáš. Jan však popřel, že by on byl Elijáš. Ježíš se později o Janovi vyjádřil slovy: „Chcete-li pochopit to, co míním, Jan je novým Elijášem.“ Jan vystupoval s duchem a mocí Elijáše a konal stejně významné dílo jako on.

Mnozí Ježíše nepoznali

Mnozí z těch, kdo se v tento den nacházeli u řeky Jordán, byli později svědky Ježíšova křtu. Většina z nich však při této významné události neviděla ani neslyšela zázračné znamení z nebe. Po několik měsíců naslouchali Janovu poselství, ale nezměnili své zlé smýšlení ani špatné jednání. Nikdy se Bohu ve víře neodevzdali, a proto v tento den nespatriili Ježíšovu slávu. Jejich uši nikdy nezaslechly Boží hlas, a tak nerozpoznali slova vyřčená z nebes.

Něco podobného se stává i v současnosti. Ježíš a jeho andělé bývají přítomni ve shromážděních, jež uctívají Boha. Někteří lidé jejich přítomnost vnímají – přináší jim potěšení, povzbuzení a požehnání. Jiní si ale ničeho nevšimnou.

Rabíni se stále domáhali odpovědi na otázku: „Proč tedy křtíš?“ Jan se na chvíli zahleděl do zástupu. Jeho tvář se rozzářila a s nadšením zvolal: „Já vás křtím vodou na znamení pokání. Za mnou však přichází někdo důležitější než já. Ještě ho neznáte, ale už je mezi námi.“

Již dříve při křtu Jan označil Ježíše za Beránka Božího, čímž nově poukázal na úlohu Mesiáše. Připomněl i slova proroka Izajáše: „Byl veden jako beránek na porážku.“ V následujících týdnech se zaměřil na studium prorocství ve spojení s obětní službou. Neporozuměl však dvěma rozdílným etapám Ježíšova díla – nejprve je Mesiáš trpící obětí a následně pak vítězným králem. Pochopil ale, že Ježíšův příchod má hlubší význam, než si kněží a lid mohou představit.

Janův vzkaz veleradě byl jednoznačný. Nebylo pochyb, o kom mluví – o přicházejícím Mesiáši. Překvapení rabíni se rozhlíželi kolem sebe s nadějí, že jej spatří. Ježíš byl ale ukrytý v davu a ničím na sebe nepoutal pozornost.

Druhého dne Jan uviděl Ježíše, jak k němu přichází. Ukázal na něho a zvolal: „Hle, Beránek Boží, který na sebe bere hříchy celého světa. On je Boží Syn.“

Pochybnosti lidí

S překvapením a úžasem lidé pohlédli na Ježíše. Tohle je tedy tolik očekávaný Mesiáš? Syn Boží? Po mnoho dní pečlivě naslouchali Janovu poselství, které je zasáhlo hluboko v srdci. Věřili, že jeho poselství pochází z nebe. Mohl by však být tento muž významnější než Jan Křtitel? Vypadal obyčejně, nevyznačoval se ničím mimořádným. Jeho oblečení vypovídalo o chudých poměrech, z nichž pocházel.

Někteří z přítomných při křtu zahlédli, jak z Ježíšova obličejů vyzařuje nebeská sláva. Nyní však byla jeho tvář bledá, vyhublá a unavená. Když se na ni ale zadívali pozorně, všimli si něčeho pozoruhodného. V Ježíšových očích se zračila hluboká láska a soucit. Jeho postava působila zvláštním a přitažlivým dojmem. Choval se vlídně a skromně. Bylo zřejmé, že oplývá obrovskou vnitřní silou. Mohl by to snad být ten, jehož celý národ tak toužebně očekával?

Ježíš žil jako chudý a pokorný člověk. Kdyby se zjevil jako majestátný král, jak by mohl učit pokoře? Jak by mohl kázat o službě lásky druhým?

Mnozí lidé v zástupu byli zmatení a zklamaní. Jejich představy o Mesiáši byly poněkud odlišné. Přáli si vidět mocného krále, který vyžene Římány a obnoví izraelské království. Nebyli připraveni přijmout někoho, kdo by chtěl zřídít království spravedlnosti a pokoje v jejich srdcích.

Janovi učedníci

Následující den trávil Jan se svými dvěma učedníky. Náhle v zástupu uviděl Ježíše a radostně zvolal: „Podívejte se, Beránek Boží!“

Oba učedníci zpozorněli. Vzápětí Ondřej a Jan opustili Jana Křtitele a vydali se k Ježíši. Zdráhali se s ním promluvit, byli však nadšení, že vidí skutečného Mesiáše.

Ježíš věděl, proč přicházejí, a radoval se ze svých prvních následovníků. Nechal je rozhodnout, zda se chtějí stát jeho učedníky. Po chvíli se jich zeptal: „Přejete si něco?“

Být v Ježíšově přítomnosti oba muže uchvacovalo. Zmohli se pouze na otázku: „Mistře, kde bydlíš?“ Uvědomovali si, že krátké setkání u rušné cesty jim nemůže poskytnout dostatečný čas k zodpovězení mnoha otázek. Potřebovali být s Ježíšem sami, aby se ho mohli na všechno v klidu zeptat.

Ježíš jim odpověděl: „Pojďte se mnou!“ Šli tedy s ním a zůstali u něho po celý den.

Kdyby Jan a Ondřej přišli za Ježíšem se stejným postojem jako kněží nebo vůdci lidu a chtěli s ním jen diskutovat a polemizovat, promarnili by vzácnou příležitost svého života. Měli však opravdový zájem. Odpověděli na výzvu Ducha svatého, kterou zaslechli v kázání Jana Křtitele. Nyní rozpoznali stejného Ducha v Ježíšových slovech přinášejících vzácné pravdy.

Učedník Jan byl hloubavý a vnímavý muž. Začínal chápat pravý význam Mesiášova poslání. Uvědomil si, že ono poslání nespočívá ve světské moci a slávě, jak se to dosud učil a jak doufal, ale v čistém životě Syna Božího a v jeho poselství milosti a pravdy.

Ondřej se chtěl s ostatními podělit o radost, kterou prožíval. Odešel, aby vyhledal svého bratra Petra. Řekl mu: „Našli jsme Mesiáše!“ Petr okamžitě zpozorněl. Věřil slovům Jana Křtitele, a tak se s Ondřejem ihned vydal za Ježíšem.

Když se Ježíš setkal s Petrem, poznal, že má dobré srdce a ušlechtilou povahu. Všiml si i jeho vznětlivosti, ctižádosti a sebevědomí. Znal Petrovu budoucnost – jak jej zapře i jak toho bude později litovat. Věděl o jeho úsilí vynaloženém

na šíření Božího poselství i o jeho mučednické smrti. Řekl mu: „Ty jsi Šimon, Janův syn. Ode dneška se však budeš jmenovat Petr, neboť svým vyznáním budeš znám jako pevný kámen.“

Druhého dne Ježíš přišel do Galileje. Tam vyhledal Filipa a řekl mu: „Následuj mě!“ Filip pozvání přijal a ihned začal Ježíšovi pomáhat... Byl to právě Filip, kdo našel Natanaela.

Natanael byl svědkem okamžiku, kdy Jan Křtitel poukázal na Ježíše jako na Beránka Božího. Když pak Natanael uviděl Ježíše, byl zklamán. Nemohl pochopit, jak by mohl být tento chudý a pokorný člověk Mesiášem. Janova slova ale neodmítl, protože jej jeho poselství hluboce zasáhlo.

Vyslyšení tajných modliteb

Filip našel Natanaela, jak odpočívá pod fíkovníky. Natanael při modlitbě uvažoval o Janově poselství a o prorocích, které hovořilo o Mesiáši. Prosil Boha, aby mu nějakým způsobem sdělil, zda je Ježíš skutečně ten zaslíbený Mesiáš. A Filipovo poselství bylo pro něho vyslyšením modliteb.

Filip mu řekl: „Nalezli jsme toho, o němž psal Mojžíš i proroci v Písmech,“ a nejjistě dodal: „Jmenuje se Ježíš a je to syn Josefa z Nazareta.“

Natanael neskryval svoje pochybnosti a předsudky: „Z Nazareta? Co odtamtud může vzejít dobrého?“

Filip se nepřel, jen odvětil: „Pojď a přesvědč se sám!“ Natanael se tedy vydal za Ježíšem.

Když ho Ježíš spatřil, řekl: „To je pravý a bezelstný Izraelec!“

„Odkud mě znáš?“ zeptal se ho překvapeně Natanael.

Ježíš odpověděl: „Dříve, než tě Filip našel, jsem tě viděl pod fíkovým stromem.“

Natanael byl ohromen. Poznal, že mu právě teď Bůh prostřednictvím Ježíšových slov odpověděl na jeho modlitby. S údivem zvolal: „Mistře, ty jsi Boží Syn, ty jsi král Izraele!“

Ježíš mu na to řekl: „Ty mi věříš proto, že jsem ti pověděl, jak jsem tě viděl pod fíkovníkem. Uvidíš větší věci a uvěříš, že jsem v neustálém spojení s nebem.“

Ačkoli měl Natanael stále plno pochybností a předsudků, rozhodl se Ježíše následovat. Pravdu, kterou upřímně hledal, našel. Jeho víra v Ježíše časem rostla, a byla dokonce silnější než Filipova.

Pokud by se Natanael řídil pouze názory rabínů a náboženských učitelů, nikdy by k Ježíši nepřišel. Stal se Ježíšovým učedníkem, protože chtěl Ježíše vidět na vlastní oči. Mohl tak udělat své vlastní rozhodnutí.

Podobně jako Natanael potřebujeme i my studovat Boží slovo a nechat se při modlitbě nad biblickým textem vést Duchem svatým, abychom chápali jeho pravý význam. Ježíš, který viděl Natanaela pod fíkovníkem, uvidí při čtení Písma a soukromé modlitbě i nás. Boží andělé provázejí každého, kdo Boha prosí o vedení.

Náš osobní vliv

Povoláním pěti mužů – Jana, Ondřeje, Petra, Filipa a Natanaela – byl položen základ křesťanské církve. Dva z těchto pěti mužů poslal k Ježíši Jan Křtitel. Jeden byl k Ježíši přiveden svým vlastním bratrem a jeden rychle sdělil zprávu o nalezení Mesiáše svému příteli.

Jejich příklad dokládá, jak důležité je osobní předávání poselství o Ježíši Kristu naší rodině, přátelům a sousedům. Někteří lidé se hlásí k Ježíši, ale nikdy se k němu nepokusili přivést byť jen jediného člověka.

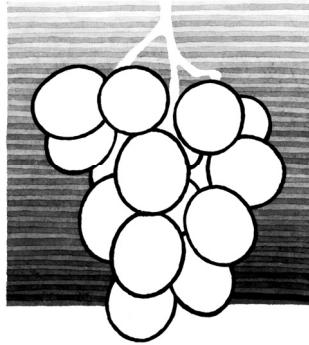
Filip neřekl Natanaelovi, aby bezvýhradně přijal jeho slova, ale aby šel a přesvědčil se sám. Také dnes bychom měli vybízet k tomu, aby se i ostatní přesvědčili o Ježíši. Oddanost Ježíši však nenaplňují pouze slova, ale především naše životy proměněné Písmem, jež mají velký vliv na naše okolí. Lidé mohou pohrdat naším smýšlením, mohou odmítat naše výzvy k seznámení se s Ježíšem, ale nemohou popřít vliv našeho života naplněného dobrotou, nezištnou láskou a pomocí druhým.

K zamyšlení:

1. *Proč se náboženští vůdci tak obávali Janova kázání?*
2. *Po svém prvním setkání s Ježíšem prožíval Ondřej velikou radost. Jak s ní naložil?*
3. *V Ježíšově životě byla vidět služba andělů mnohem jasněji než v dřívějších dobách. Jak nám to pomáhá pochopit, co dělají andělé dnes?*
4. *Lidé mohou polemizovat s naší vírou. Co však nemohou popřít?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mk 1,2–8; L 3,1–18; J 1,19–51; Iz 40,1–5; Mt 11,14; Př 11,25

15. kapitola

Zázrak o svatební hostině

*„Udělejte, cokoli vám řekne.“
(Janovo evangelium 2,5)*

Ježíš odešel od Jordánu a zamířil do Kány, malého města nedaleko Nazareta. Zde právě probíhala svatba příbuzných Josefa a Marie, kam byli Ježíš a jeho učedníci pozváni. Na svatbě se opět setkal se svou matkou, kterou nějakou dobu neviděl. Zasllechla již o křtu svého syna a také o znamení hlasu z nebe. Připomněla si zvěst anděla, kterou tak dlouho uchovávala ve své mysli.

Stejně jako ostatní lidé v Izraeli byla i Marie dojata prorockými slovy Jana Křtitele. Vzpomněla si na proctví vyřčená při Janově narození. Janovo poselství o Mesiáši v ní vyvolalo očekávání a naději. Ode dne, kdy se v jejím domě zjevil anděl, si všímala každého znamení, jež by poukázalo na jejího syna jako na Mesiáše. Ujišťovala ji o tom i Ježíšova nesobecká a milá povaha. Někdy však i ona podléhala pochybnostem, a proto toužila po chvíli, kdy Ježíš bude moci odhalit, kým ve skutečnosti je.

Tajemství Ježíšova narození znal pouze Josef. Po jeho smrti neměla Marie nikoho, s kým by sdílela své naděje a úzkosti. Před dvěma měsíci Ježíš odešel z domu a pro ni nastala doba osamění a stesku.

Na svatební hostině se Marie konečně setkala s Ježíšem. Byla šťastná, že vidí svého milého syna, kterého vychovala; zdál se jí však jiný. V jeho očích se odrážely stopy bolesti ze zápasu se satanem. Ve tváři ale poznala důstojnost, sílu a odhodlání.

S Ježíšem přišla i skupina mladých mužů, kteří se k němu chovali s úctou a nazývali ho Mistrem. Řekli Marii o všem, co viděli a slyšeli při Ježíšově křtu a co s ním doposud prožili. Věřili, že je Mesiášem. Pronesená slova Marii ubezpečila, že její dlouho skrývaná naděje nebyla snem.

Shromáždění hosté byli rádi, že je Ježíš mezi nimi. Povídali si o něm v malých skupinkách a stále si jej nenápadně prohlíželi. Marie si toho byla vědoma. Moc si přála, aby se Ježíš projevil, a doufala, že se k tomu najde vhodný důvod.

V tehdejší době bylo zvykem, že svatba trvala několik dní. Dny oslav ubíhaly a najednou si hostitelé všimli, že došlo víno. Hodně je to znepokojilo, protože by na to hosté mohli pohlížet jako na nedostatek pohostinnosti či vybídnutí k odchodu.

Jako příbuzná hostitelů se Marie zapojila do přípravy hostiny. Chtěla v této napjaté situaci pomoci. Zašla za Ježíšem a sdělila mu, že hostitelé už nemají víno. Naznačila mu tím, aby s doplněním vína pomohl.

„Matko, proč mi to říkáš?“ odpověděl Ježíš. „Vždyť moje chvíle ještě nepřišla.“

Když Ježíš navštívil ve dvanácti letech chrám v Jeruzalémě, upozornil tehdy Marii na poslání, které mu svěřil jeho nebeský Otec. Ježíš věděl o možném nebezpečí – že by si Marie jako jeho matka mohla činit zvláštní nároky na čas a způsob vykonávání jeho poslání. Po třicet let byl jejím milujícím a poslušným synem. Jeho láska k matce se nezměnila. Nyní však plnil poslání určené nebeským Otcem, ve kterém mu žádný pozemský svazek nemohl bránit ani jej ovlivňovat.

Jako každý hříšný člověk mohla být i Marie zachráněna pro život věčný pouze prostřednictvím Ježíše, Beránka Božího. Byla sice Ježíšovou matkou, ale po duchovní stránce jí to nepřinášelo zvláštní svatost nebo přednost před ostatními. Slovy „moje chvíle ještě nepřišla“ Ježíš odpověděl na její nevyslovené očekávání. Během celého svého života na zemi se řídil vůlí nebeského Otce. Pokaždé čekal na správný okamžik, ve kterém by měl zahájit své jednání.

Odměna Mariiny víry

Marie sice nechápala Ježíšovo poslání, ale plně Ježíši důvěřovala. Aby Ježíš poctil matčinu důvěru a posílil víru učedníků, udělal svůj první zázrak.

Když Ježíš Marii odpověděl, neodradilo ji to od jejího záměru. Služebníky vybídla: „Udělejte všechno, co vám můj syn přikáže.“ U dveří stálo šest velkých kamenných nádob. Ježíš řekl: „Naplňte je vodou!“ Jakmile to udělali, vyzval je: „Dejte z nich ochutnat správci hostiny!“

Do této chvíle správce hostiny ani hosté nevěděli, že víno už není. Jakmile nic netušící správce ochutnal vodu, kterou Ježíš proměnil ve víno, podivil se, protože tak dobré víno ještě nikdy nepil.

Zavolal ženicha a řekl mu: „Většinou se nejprve podává dobré víno, a teprve když se hosté dostatečně napijí, víno horší. Ty jsi však uchoval vynikající víno až do této chvíle.“

Věci tohoto světa se na první pohled mohou zdát krásné a okouzující, nakonec však nepřinesou uspokojení. „Víno“ zhořkne a zdánlivé štěstí se promění ve smutek a bolest. Co začíná se zpěvem a smíchem, často končíva smutkem a zklamáním. Naproti tomu hodnoty, které nám nabízí Ježíš, přinášejí skutečnou radost a pokoj. Řídíme-li se Ježíšovými radami, jsou nám jeho dnešní hojné dary zaslíbením pro ještě bohatší a radostnější budoucnost.

Kamenné nádoby byly vodou naplněny lidskýma rukama, ale pouze Ježíšova slova mohla vodu uvnitř proměnit v lahodný nápoj. Lidé mohou říkat dobrá slova a dělat dobré věci, ale teprve Ježíšova moc tomu dává pravý význam a potřebnou sílu, aby došlo ke změně lidského srdce.

Zázrak proměny vody ve víno byl také symbolem křtu a Ježíšovy smrti. Voda představuje křest. Člověk vyznávající víru v Ježíše je při křtu ponořením do vody takzvaně „pohřben“, aby mohl vstát k novému životu založenému na následování Ježíše Krista. Víno symbolizuje Ježíšovu krev prolitou za hříchy celého světa.

Před dokončením svého poslání na zemi, při poslední večeři s učedníky, Ježíš ustanovil symbol pití vína z kalichu jako obřad, jenž má připomínat jeho smrt, dokud se nevrátí jako Pán pánů a Král králů. Vyslovil tehdy zaslíbení: „Nyní s vámi piji tento nápoj naposled. Příště budeme pít spolu nové víno až v království mého Otce.“

Víno, které Ježíš zajistil pro svatební hostinu, i to, jež později podával učedníkům jako symbol své krve, byla čistá hroznová šťáva bez obsahu alkoholu. Písmo nás na mnoha místech varuje před nebezpečím vyplývajícím z pití vína nebo „silných nápojů“. Satan svádí k pití alkoholu, který zatemňuje mysl a zatvrzuje srdce. Ježíš vybízí všechny lidi, aby tento zlozvyk odevzdali pod jeho kontrolu. Bůh požadoval po Janu Křtiteli život bez vína a opojného nápoje. Prostřednictvím proroka Abakuka pronesl ke svému lidu, že člověk, který ostatní navádí k pití alkoholu, má být proklet. Nekvašená hroznová šťáva, kterou Ježíš stvořil, byla občerstvujícím a zdravím prospěšným nápojem.

Svatebčané v Káně se začali na toto výborné víno vypyávat a služebníci jim vyprávěli o zázraku, jehož byli svědky. Všichni užasli, když se dozvěděli, kdo ho udělal. Ježíš mezitím nepozorovaně odešel.

Svatebčané se tedy obrátili na učedníky a ti dostali první veřejnou příležitost vyjádřit svoji víru v Ježíše jako Mesiáše. Když vyprávěli o tom, co viděli a slyšeli u řeky Jordán, v srdcích jejich posluchačů rostla naděje.

Zpráva o zázraku se rozšířila po celém kraji a donesla se až ke kněžím a vládcům v Jeruzalémě. Vedla je ke zkoumání proctví o Mesiáši.

Ježíš zahájil své dílo tak, že se přiblížil k lidem. Tím bořil společenské bariéry s cílem spojit lidi v jednu rodinu – rodinu dětí nebeského Otce. Svou účastí na svatební hostině také vyjádřil podporu manželství jako nedotknutelného svazku posvěceného Bohem. Manželství je mnohokrát v Písmu zmiňováno jako obraz

vztahu mezi Bohem a jeho lidem. Veselí prožívané na svatební hostině bylo pro Ježíše předzvěstí radosti na konci časů, kdy přivede svoji nevěstu – zachráněné lidi z této planety – domů k nebeskému Otci.

Ježíš byl velmi společenský. Navštěvoval domy bohatých i chudých, mluvil se vzdělanými i nevzdělanými. Vždy se pokoušel nasměrovat jejich myšlenky od všedních věcí k duchovním hodnotám a probudit v nich zájem o věčný život. Nezúčastňoval se však nevázaných radovánek. Vyhledával místa skutečné radosti, jakou byla i svatební hostina v Káně.

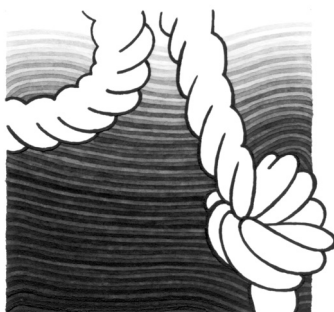
Lidé při setkání s Ježíšem poznali, že mu na nich opravdu záleží a že chce jejich dobro. Zajímal se o jejich každodenní práci, starosti i radosti, když s nimi promlouval na cestách, v domovech, na lodi, v synagoze, na břehu jezera nebo při slavnostech. Ať potkal člověka kdekoli, vždy ho zval do svého království.

K zamyšlení:

1. *Proč Ježíš udělal zázrak proměnění vody ve víno, když ještě „nepřišla jeho chvíle“?*
2. *V čem byl tento zázrak symbolem křtu a Ježíšovy smrti?*
3. *Svou účastí na svatební hostině Ježíš zahájil dílo, které vyvrcholí na konci časů, kdy s radostí přivede „svoji nevěstu“ domů k nebeskému Otci. Chtěli bychom být součástí tohoto slavného průvodu?*
4. *Záleží nám na lidech a chceme jejich dobro? Zveme je do Božího království?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 2,1–11; 1 Kor 11,26; Mt 26,29; Př 20,1; Zj 19,6–9

16. kapitola **V chrámu**

*„Pryč s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržiště!“
(Janovo evangelium 2,16)*

Ježíš se připojil ke své matce a bratrům a spolu s učedníky odešli z Kány přes Kafarnaum do Jeruzaléma na velikonoční slavnosti. Tohoto důležitého židovského svátku se každý rok účastnily statisíce lidí. Ježíš nepozorovaně přicházel s ostatními, neboť své poslání dosud veřejně nevyhlásil. Během cesty poutníci hovořili o příchodu zaslíbeného Mesiáše. Od chvíle, kdy Jan Křtitel ohlásil Mesiášův příchod, rostlo mezi lidmi očekávání brzkého osvobození národa z područí římských vládců. Ježíš věděl, že lidé prožijí velké zklamání.

O Velikonocích se chrámová nádvoří zaplnila lidmi z různých částí Palestiny i ze vzdálenějších zemí, kteří čekali na zahájení obřadů prováděných v chrámě. Každý Izraelita měl přinést zvíře, jehož obětování při slavnostním obřadu bylo předobrazem oběti přinesené Mesiášem. Mnozí však cestovali z velké dálky, a proto žádné zvíře neměli. Zvířata se obvykle prodávala na vnějším chrámovém nádvoří, kde si je kupovali lidé ze všech společenských vrstev.

Kněží učili lidi, že obětování zvířete je nezbytné, aby obdrželi požehnání. Obchodníci toho využívali a požadovali za zvířata mnoho peněz. Dobře věděli, že poutníci přicházejí z daleka a nebudou chtít odjet bez přinesení oběti. Věřící tak kupovali předražená zvířata a obchodníci se o svůj zisk dělili s kněžími.

Všechny peníze se směňovaly za šekely, chrámovou měnu. Každý Žid měl ročně zaplatit půl šekelu jako příspěvek na náklady spojené s chrámem. Kromě toho lidé přinášeli do chrámové pokladny velké částky jako dobrovolné dary. Kněží neuznávali jinou měnu, a proto lidé museli využívat služeb směnárníků a vyměňovat si u nich peníze v nevýhodném kursu. I z těchto obchodů dostávali kněží určitou část zisku.

Zneuctění chrámu

Během velikonočního týdne Židé obětovali velké množství zvířat, takže na chrámovém nádvoří bylo kvůli četným obchodům rušno a hlučno. Rámus připomínal spíše trh s dobyt看em než svatý Boží chrám. Do hlasů lidí sjednávajících obchody a dohadujících kupní cenu zaznívalo bečení ovcí, bučení dobytka, vrkání holubů a cinkot mincí. Díky zmatku a hlasitému pokřikování věřící uvnitř chrámu téměř neslyšeli kněžské modlitby.

Zdalo se neuvěřitelné, že se něco takového dělo u národa, který byl tak pyšný na svůj chrám a velice důsledný při zachovávání obřadů. Pro lásku k penězům lidé zapomněli na původní význam bohoslužby a zneuctívali chrám i jeho okolí.

Kněží a vůdci lidu měli být těmi, kdo rázně zastaví vřavu na chrámovém nádvoří. Jejich povinností bylo pomoci každému, kdo se přišel poklonit Hospodinu a z úcty a vděku mu přinesl oběť. Nikdo z nich se neměl obohacovat, avšak chamtivost zatvrdila jejich srdce. Snažili se pouze získat peníze a moc nad lidmi.

Mnozí z přítomných, kteří na slavnost zavítali, byli trpící, slepí, chromí, hlouší. Chudoba jim nedovolovala koupit ani to nejmenší zvíře k oběti, a dokonce ani jídlo k utišení hladu. Přišli a prosili o pomoc. Žili v domnění, že jim bez přinesení obětního daru nebudou prominuty jejich hříchy. Kněží s nimi nijak nesoucítili, přehlíželi je a stranili se jich.

Ježíš se postavil na schody chrámového nádvoří. Sledoval dohadování o cenách a přehlížení chudých. Bylo zřejmé, že se z posvátného místa stalo pouhé tržiště. Rozhodl se zasáhnout. Lidé přinášeli oběti a účastnili se chrámových obřadů, aniž by porozuměli jejich pravému smyslu. Všechny tyto obřady poukázaly na Toho, který stál uprostřed nich, a nikdo o tom neměl ani tušení. Ježíš viděl, jaký duch zde vládne.

Stál a hleděl na celé prostranství. Jeho pohled vyjadřoval autoritu, moc a spravedlivý hněv. Jeden po druhém na něj pohlíželi. Postupně utichaly všechny hlasy, všechny zvuky. Nastalo úplné ticho. Nepoctiví obchodníci ustrnuli a upřeli své oči na Ježíše. Někteří se pokoušeli skrýt před jeho pronikavým pohledem, který burcoval jejich špatné svědomí.

Všichni stáli v posvátné úctě. Připadalo jim, jako by se nacházeli v soudní síni před samotným Bohem. V určitém slova smyslu tomu tak i bylo. Ježíšův pohled vyjadřoval důstojnost a svatost.

Náhle Ježíš promluvil svým jasným a zvučným hlasem rozléhajícím se celým nádvořím. Byl to stejný hlas, jenž také vyslovil deset přikázání na hoře Sínaj. Obchodníci a kněží věděli, že tato přikázání hrubě porušují. Ježíš začal pomalu scházet po schodech na nádvoří. Ze země zvedl provaz s uzly, který připomínal bič, a rozhodným hlasem zvolal: „Pryč s tím odtud! Nedělejte z domu mého Otce tržiště!“

S nebývalou horlivostí začal převracet stoly směnárníků. Mince řinčely na mramorové dlažbě, ale nikdo se je neodvážil zvednout. Nikdo se nepokusil vzdorovat jeho autoritě. Ježíš sice nikoho provazem neuhodil, ale všem provinilcům připadal tento provaz tak hrozivý, jako kdyby byl ohnivým mečem. Prodavači a směnárníci rychle vyběhli z nádvoří i se svým dobytkem. Kněží a chrámoví úředníci utekli s nimi, aby unikli Ježíšově přítomnosti.

V davu propukla panika, všichni pocítili sílu Ježíšova božství. Ozývaly se zděšené výkřiky. Za chvíli byli obchodníci pryč a na chrámovém nádvoří zavládlo posvátné ticho. Ježíšova přítomnost posvětila chrám.

Očištěním chrámu od činností znevažujících bohoslužbu Ježíš vyhlásil své mesiášské poslání. Chrám postavený jako příbytek pro Boží přítomnost mezi lidmi byl názorným příkladem Božího plánu záchrany pro Izrael a celý svět. Je Božím přáním, aby každá stvořená bytost, od andělů až po lidi, byla „chrámem“, ve kterém přebývá Bůh.

Vyčištěním chrámu Ježíš také vyhlásil své poslání zbavit lidská srdce hříchu, sobeckých pohnutek a špatných zvyků, které je ničí. My sami nedokážeme vyhnat zlo ze svého nitra. Jedině Ježíš může vyčistit chrám našeho srdce. Vždy nám však ponechá svobodnou vůli, zda jeho nabídku přijmeme. V Písmu říká: „Stojím u dveří a klepu. Kdo uslyší můj hlas a otevře, k tomu vejdu a budu s ním večeřet jako s přítelem.“

Souzeni Bohem

Ohromení a vyděšení kněží i vůdci lidu vyběhli z chrámového nádvoří, aby unikli pronikavému pohledu Ježíše, který četl v jejich srdcích. Ježíš považoval jejich úprk za symbol údělu celého židovského národa, který bude pro svoji nevěru a nemorálnost rozptýlen.

Proč vlastně utíkali? Proč se nevzepřeli tomuto muži z Galileje, synu tešaře? Proč zanechali své špinavé peníze a utekli před Někým, zpočátku tak nenápadným?

Utekli, neboť Ježíš hovořil s autoritou Krále, a oni nemohli odolat moci jeho slov. Když k nim promlouval, uvědomili si svoje pokrytectví a nečestnost. Rozpoznali vážnost jeho slov... Zdálo se jim, že nad nimi Bůh vynesl konečný rozsudek. Po nějakou dobu byli přesvědčeni, že Ježíš je prorok, a někteří z nich uvažovali nad jeho mesiášským posláním. Duch svatý působil na jejich srdce i mysl. Připomněl jim proroctví o Mesiáši, aby si uvědomili, že se vztahují na Ježíše. Přijmou jej? Odvrátí se od vlastních sobeckých záměrů a změní své životy?

Žel se tak nestalo. Věděli, že se provinili, a cítili se poníženi. Zvolna a s obezřetností se vraceli do chrámu. Zmocnila se jich nenávist a chtěli zpochybnit Ježíšovu autoritu.

Mezitím se atmosféra na chrámovém nádvoří podstatně změnila. Když vzal Ježíš do ruky provaz, chudí a zubožení před ním neutekli. Na jeho tváři neviděli, že by se na ně zlobil, ale naopak spatřili soucit, lásku a naději. Obraceli se ke svému Zachránci a volali: „Mistře, požehnej mi!“

Ježíš přistupoval se soucitem ke každému, kdo jeho pomoc potřeboval. Uzdravil každého – němí otevřeli ústa, kterými chválili Boha, a slepí plakali radostí, když mohli spatřit Ježíšovu tvář. Chrám se opět naplnil zvuky, jež se s ozvěnou rozléhaly. Tentokrát to však byly hlasy vyjadřující vděčnost a chválu. Mladí i staří, otcové i matky, všichni byli naplněni radostí a nadějí. Po návratu do svých domovů vyprávěli každému, co se v chrámě stalo.

Lidé, kteří zde byli uzdraveni, se při Ježíšovu ukřižování nepřipojili k davu volajícímu: „Ukřižovat!“ Znali Ježíšovu moc. Věděli, že je jejich Zachránce. Naslouchali jeho učedníkům a šířili zprávu o Ježíšově moci, lásce, zmrtvýchvstání a záchraně, kterou nabízí každému člověku.

Počátek odmítnutí Ježíše

Kněží a vůdci lidu měli být mezi prvními, kdo měl v Ježíši poznat Mesiáše. Znali svitky popisující jeho poslání a dílo. Také velmi dobře věděli, že ne lidská, ale vyšší síla vyčistila chrámové nádvoří od svévolníků. Ale pomýšlení na vlastní ztrátu moci nad lidmi a na zřeknutí se příjmů z obchodů v chrámě posílilo jejich nenávisť vůči Ježíši.

Obávali se, že by Ježíš mohl být skutečně prorokem poslaným od Boha. S předstíranou úctou se na něho obraceli: „Máš-li pověření od Boha, dokaž je nějakým zázrakem!“

Ježíš jim už ale zázrak ukázal. Světlo jeho slov a moci proniklo do jejich srdcí. Viděli a slyšeli také svědectví uzdravených lidí. To vše bylo znamením Mesiáše. Odpověděl jim tedy podobenstvím, hádankou, která ukazovala, jak dobře znal nenávisť skrývající se v jejich srdci: „Zbořte tento chrám, a já ho ve třech dnech znovu postavím.“

Židé se mu vysmáli: „Čtyřicet šest let byl tento chrám budován, a ty jej chceš vystavět ve třech dnech?“ Pomysleli si, že jeho odpověď je dostatečným důkazem toho, že se správně rozhodli, když jej odmítli jako Mesiáše.

V Ježíšových slovech se však skrýval hlubší smysl. Mluvil o svém vlastním těle, o chrámu svého těla. Židovští vůdci už přemýšleli, jak by mohli Ježíše odstranit, protože jim působil potíže. Ježíš věděl, že mu v tuto chvíli nikdo nerozumí, dokonce ani jeho učedníci. Věděl také, že si kněží jeho slova dobře zapamatují a vmetou mu je do tváře během zosnovaného soudu a při ukřižování.

Kdyby ale nyní své výroky vysvětlil, jeho učedníky by to zmalomyslnělo. Na zprávu o Ježíšově utrpení a smrti ještě nebyli připraveni.

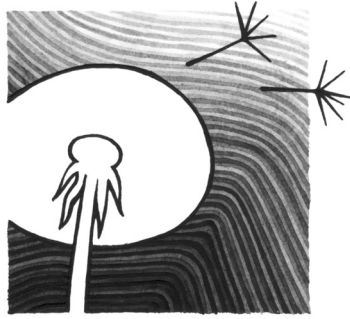
Ježíšova slova byla určena těm, kdo v něho věří. Poté, co se poutníci vrátí z Jeruzaléma do svých domovů, se je od nich dozvědí tisíce dalších lidí. Až Ježíš vstane z mrtvých, pak bude pochopen pravý význam toho, co řekl, a víra lidí bude posílena. Pro mnohé budou Ježíšovy výroky důkazem, že je Mesiáš, Syn Boží.

K zamyšlení:

1. *Povinností kněží bylo dohlížet na svatost chrámového nádvoří a pomáhat každému, kdo se přišel poklonit Hospodinu a s vděčností mu přinesl oběť. Proč to nedělali?*
2. *Očištěním chrámu od činností znevažujících bohoslužbu Ježíš vyhlásil své mesiášské poslání. Jaké to mělo důsledky?*
3. *Proč vyděšení kněží a vůdci lidu před Ježíšem utekli? Proč chudí a zubožení naopak neutekli?*
4. *Kdy mohl Ježíš vysvětlit význam slov „Zbořte tento chrám, a já ho ve třech dnech znovu postavím.“?*
5. *Co by se změnilo v našich životech, kdyby Ježíš očistil naše srdce, podobně jako vyčistil jeruzalémský chrám?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 2,12–25; Ž 69,10; Mal 3,1–3; 1 Kor 3,16–17; Mi 7,19; Ef 2,22; Žd 7,25; Mt 28,20; Žd 4,14–16

17. kapitola

Setkání s Nikodémem

*„Nenarodí-li se kdo znovu, nemůže spatřit Boží království.“
(Janovo evangelium 3,3)*

Jedním z vůdců lidu, kterého zasáhlo učení prostého muže z Galileje, byl Nikodém – bohatý, vzdělaný a vážený učitel. Ježíšova slova pravdy jej velice zaujala a měl touhu dozvědět se ještě více.

Nemálo kněží a vůdců lidu začalo Ježíše nenávidět, když je vyhnal z chrámu. Takovou opovázlivost od člověka, který v jejich očích nic neznamenal, nechtěli nechat jen tak. Rozhodli se ukončit jeho působení. Současně se však Ježíše obávali, neboť si byli vědomi jeho zvláštní moci.

Ne všichni souhlasili s tím, aby byl Ježíš umlčen. Bylo zřejmé, že v něm působí Duch svatý, a někteří lidé se zdráhali vzdorovat Bohu. V izraelských dějinách působilo mnoho Bohem poslaných proroků, jejichž poselství vůdci lidu zavrhli a proroky zabili, což vždy přineslo židovskému národu zkázu. V područí Římanů se Izraelité také ocitli kvůli zavržení Božího varování a výzvy k nápravě. Upřímní lidé se nechtěli lehkovážně vzepřít Božímu poselství, aby nepřivedli národ do dalšího neštěstí.

Když nejvyšší židovská rada projednávala Ježíšovo působení, Nikodém vyzýval k rozvážnosti a zdrženlivosti: „Jestliže je Ježíš prorok poslaný Bohem, bylo by velkou chybou jeho poselství zavrhnout.“ Tuto námitku kněží prozatím přijali a nějakou dobu proti Ježíši nic veřejně nepodnikli.

Nikodém pečlivě studoval proctví o Mesiáši. Čím hlouběji je studoval, tím více byl přesvědčen, že Ježíš je ten Zaslíbený. Byl u toho, když Ježíš vyčistil chrámové nádvoří od nepoctivých obchodníků. Viděl uzdravení nemocných i utěšování chudých a slyšel jejich radostné a hlasité chválení Boha. V Ježíšových činech vnímal působení Boží síly.

Tento vážený přední muž se však zdráhal přijít za Ježíšem veřejně. Bylo by pro něj ponižující, kdyby byl spatřen s tím neznámým učitelem z Galileje. Kdyby se o tom dozvěděli ostatní členové velerady, jistě by se mu vysmáli nebo by ho očernili. Rozhodl se proto Ježíše navštívit v ústraní. Když se dozvěděl, že Ježíš bude přes noc na Olivové hoře, počkal na setmění a vydal se za ním.

Při setkání s Ježíšem byl napjatý, ale své rozpoložení zakrýval sebevědomým a vážným vystupováním. „Mistře, víme, že jsi učitel poslaný od Boha. Kdyby za tebou nestál sám Bůh, nemohl bys dělat takové zázraky, jaké jsi nám ukázal.“

Nikodém předpokládal, že když těmito slovy vzdá Ježíši poctu, získá si jeho přízeň. Ve skutečnosti ale vyjádřil, že nevěří Ježíšovu poslání. Nenazval jej Mesiášem, ale pouze učitelem.

Ježíš na Nikodémova slova neodpověděl. Věděl, že upřímně hledá pravdu. Podíval se mu do očí a laskavým a tichým hlasem řekl: „Víš, na čem záleží? Na tom, aby se člověk znovu narodil, protože jinak nevstoupí do Božího království.“

Nikodém přišel za Ježíšem, aby s ním diskutoval o pravdě. Ježíš se však nenechal vtáhnout do teoretických úvah a přešel rovnou k věci. Jinými slovy mu řekl: „Nepotřebuješ další a další informace. To, co potřebuješ, je duchovní znovuzrození. Nemůžeš porozumět nebeským zákonitostem, dokud se tvoje srdce neobnoví a nepřijmeš nový život od Boha. Pokud u tebe nenastane tato změna, nemá význam hovořit o mém poslání a moci.“

Nikodém byl otřesen. Naslouchal Janu Křtiteli, jak káže o potřebě pokání a křtu. Souhlasil s tím, že lidé mají velké předsudky a malý zájem o duchovní věci. Vůbec mu ale nepřišlo na mysl, že by se to mohlo týkat i jeho samotného! Byl přísný farizeus, který si zakládal na svých dobrých skutcích a správném jednání. Nemohl si vůbec představit, že by nebyl dostatečně svatý a neměl podíl na Božím království.

Myšlenka o znovuzrození pro něj nebyla nová. Lidem z cizích zemí, kteří se připojili k židovské víře, se často říkalo znovuzrozené děti. Nikdy by jej ale nenapadlo, že on jako pravověrný Žid by potřeboval prožít takovou změnu. Farizejská pýcha se střetla s opravdovou touhou poznat pravdu.

Nikodém neskrýval překvapení a roztrpčení. Takovou odpověď nečekal. Ježíšovo tvrzení považoval za přehnané a směšné a rozhodl se odpovědět jízlivou otázkou: „Znovu se narodit v mém věku? Cožpak se někdo může vrátit do matčiny těla a narodit se podruhé?“

Ježíš se s ním nepřel a svá slova vysvětlil: „Jestliže se s člověkem nestane zásadní proměna, není na něm patrný nový život z Ducha a není na znamení toho pokřtěn, nemůže vstoupit do Božího království.“

Nově se narodit

Ježíš dále pokračoval: „Když se člověk narodí, je tělesnou bytostí. Teprve Boží Duch v člověku probouzí duchovní život. Nediv se mým slovům o znovuzrození.“

Srdce člověka má od přirozenosti sklon ke zlu a nic lidského jej z toho nemůže vyléčit. Každý, kdo se snaží získat místo v nebi na základě dodržování jakýchkoli pravidel, usiluje o nemožné. Křesťanský život není úprava či vylepšení dosavadního způsobu života, je to úplná změna smýšlení, charakteru a postoje. Duch svatý proměňuje lidské srdce k novému životu. Člověk opouští hříšné myšlenky a zřídá se špatného jednání. Hněv, závist a hádky nahrazuje láska, pokora a pokoj. Znovuzrozený člověk již nežije jako dříve.

Nikodém se zamyslel, ale stále nechápal. Ježíš tedy použil další přirovnání: „S Duchem svatým je to jako s větrem. Nemůžeš ho ovládat, ale pozoruješ jeho účinky. Tak se člověk znovu narodí z Ducha.“

Podle šelestu listů na stromech můžeme rozpoznat vanutí větru, ale nemůžeme ho vidět. Stejně tak působí i Duch svatý na lidská srdce. Jeho tichý hlas nás zve do Božího království. Působení Boha můžeme vnímat v různých životních situacích. Boží volání zaslechneme při čtení Bible, během poslechu Božího slova, při pozorování krás přírody nebo když nasloucháme hlasu svědomí.

Často se nedá přesně určit chvíle a místo, kdy došlo ke změně nitra člověka. U někoho sice může přijít nezapomenutelný a zlomový okamžik, kdy své srdce odevzdá Pánu Ježíši, rozhodnutí pro Krista je však vždy výsledkem dlouhého a trpělivého působení Ducha svatého.

Nikodémova proměna

Nikodém se udiveně zeptal: „Jak toho všeho dosáhnu?“

Ježíš se podivil: „Jsi učitelem Božího národa, a toto nevíš?“ Nikodém se možná cítil uraženě, ale vlídný výraz Ježíšovy tváře ho vedl k dalšímu naslouchání. Když mu Ježíš vysvětloval, že jeho posláním je zřídit království duchovní, ne to pozemské, byl očividně zklamán. Ježíš pokračoval: „Jestliže nechápeš, když jsem k tobě mluvil o pozemských věcech, a nevěříš, jak porozumíš tomu, až budu mluvit o těch nebeských?“

Kněží, kteří utekli z chrámového nádvoří, se velmi snažili, aby budili dojem svatosti, ale ve svých srdcích čistotu neměli. Přísně se drželi doslovného znění zákona, unikali jim však jeho smysl. Potřebovali přesně to, co Ježíš vysvětloval Nikodémovi – nové srdce.

Znali výroky Písma na toto téma. Významný král Izraele, David, pronesl modlitbu: „Stvoř mi, Bože, čisté srdce, obnov v mém nitru pevného ducha.“ Prostřednictvím proroka Ezechiele Bůh zaslíbil: „Dám vám nové srdce, vaše smýšlení cele

proměním. Nahradím vaše neoblomné a zatvrzelé srdce srdcem plným soucitu a lásky. Obdařím vás svým duchem a povedu vás, abyste sami zachovávali má nařízení a respektovali můj zákon.“

Nikodém věděl o těchto textech, ale teprve teď jim začínal rozumět. Uvědomil si, že přísné zachovávání každého nařízení zákona nemůže člověku zajistit vstup do Božího království... Z lidského pohledu žil počestným a dobrým životem, v Ježíšově přítomnosti však cítil, že nemá čisté myšlenky ani některé pohnutky.

Ježíšova slova však Nikodéma zaujala. Ježíš tedy pokračoval: „Vzpomínáš si, co Izraelitům zachránilo život na poušti, kde je ohrožovali jedovatí hadi? Jak Mojžíš vyzvedl na sloup bronzového hada, a kdo na něj pohlédl s vírou, zachránil si život? Tak i já musím být vyzdvižen na kříž. Každý, kdo ve mne uvěří, ujde smrti a obdrží věčný život.“

Tento příběh z dějin Izraele Nikodém dobře znal. Když Izraelci vyšli z Egypta do země zaslíbené, putovali dlouhé měsíce pouští. V nečekaném okamžiku se v jejich táboře objevilo ohromné množství jedovatých hadů. Kdo byl uštknut, zemřel. Lidé naléhavě volali k Bohu o pomoc. Hospodin řekl Mojžíšovi, aby vyrobil měděného hada, připevnil ho na tyč a zvedl nahoru. Nato Mojžíš všechny vyzval, aby se v případě uštknutí podívali na tohoto hada a tím si zachránili život.

Lidé věděli, že měděný had nemá žádnou magickou moc, aby jim pomohl. Vyjadřoval symbol Zachránce. Když se Izraelité chtěli vyléčit z hadího uštknutí nebo toužili po odpuštění hříchů, nemohli sami ve své síle udělat nic jiného než projevit víru v Boží pomoc. Uštknutí lidé nedostali žádné vysvětlení, jak je možné, že je pohled na měděného hada uzdravil. Mohli však poslechnout Boha, pohlédnout na hada s vírou a zachránit se.

Nikodém pochopil. Od této chvíle začal přistupovat k Písmu jinak. Nestudoval je proto, aby měl rozsáhlejší znalosti, které by použil při diskusích, ale proto, aby Bůh naplňoval jeho nitro Boží láskou, pokojem, nadějí a jistotou spasení. Začal naslouchat Božímu duchu a postupně porozuměl pravé podstatě Božího království.

V rozhovoru s Nikodémem Ježíš poodhalil plán záchrany lidí a své poslání ve světě. Už nikdy tak podrobně nevysvětlil, jaká proměna se musí stát s člověkem, který touží po věčném životě v Božím království. Nikodém si získané poznání nenechal pro sebe, ale ostatní vůdcové lidu takové myšlenky odmítli.

Ježíšova slova však nebyla zapomenuta. Nikodém sledoval Ježíšovo působení a studoval jeho učení. Úspěšně také mařil nekalé plány velerady proti Ježíši. Ve chvíli, kdy byl Ježíš odsouzen a přibit na kříž, si vzpomněl na příběh o měděném hadovi a rozpoznal v Ježíši Zachránce světa.

Po Ježíšově vzkříšení a návratu do nebe se Ježíšovi učedníci častokrát schovali před pronásledováním a vězněním. Nikodém jim poskytoval pomoc. Ten, který kdysi býval tak opatrný a nenápadný, později vynaložil celé své jmění na podporu křesťanů, kteří šířili zprávu o Ježíši. Vysloužil si za to výsměch, nenávisť a pronásledování od lidí, kteří mu dříve prokazovali úctu.

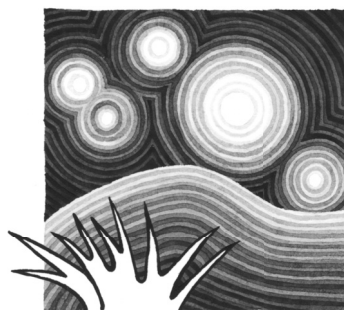
S tím, o čem hovořil s Ježíšem, se Nikodém svěřil apoštolu Janovi, který rozhovor zaznamenal ve svém spisu o Ježíšově životě a učení. Pravdy, které se oné noci od Ježíše dozvěděl, jsou stejně důležité i pro nás v dnešní době.

K zamyšlení:

1. Proč Nikodém váhal přijít za Ježíšem veřejně?
2. V čem je vítr podobný působení Ducha svatého?
Jak můžeme vnímat vliv Božího ducha?
3. Měl měděný had na poušti nějakou magickou moc?
Proč byli uzdraveni lidé, kteří na něj pohlédli?
4. Jak můžeme být spaseni? Co je to víra?

Biblické texty k tomuto tématu:

J 3,1–17; Jb 14,4; Ř 8,7; Mt 15,19; Iz 64,5; Ž 51,12; Ez 36,26–27; Sk 4,12; Sk 5,31; Ž 40,9

18. kapitola

Janův příklad

*„Jeho hvězda vychází a já chci, aby jasně zářila.“
(Janovo evangelium 3,30)*

Po nějakou dobu byl Jan Křtitel nejvlivnějším mužem v Izraeli. Kdyby se prohlásil za Mesiáše a podnítl vzpouru proti Římanům, lid i kněží by se okamžitě přidali. Satan jej neustále pokoušel prostřednictvím lidu, který ho vyzýval k uchopení moci nad národem a získání světské slávy. Jan si toho ale nevšímal. Věrně plnil poslání, jež mu bylo uloženo, a pozornost, která na něho byla upřena, směřoval na Mesiáše.

Jeho popularita však rychle slábla, jakmile Ježíš začal hlásat poselství o Božím království. Ježíš přicházel k řece Jordán provázen zástupy naslouchajících. Mnozí ho žádali o křest, ale on tuto činnost přenechal svým učedníkům.

Janovi učedníci začali na Ježíšovu stoupající popularitu žárlit. Poukazovali na rozdíl mezi Ježíšovým a Janovým křtem a tvrdili, že Ježíšovi učedníci nemají právo křtít. Přišli za Janem a řekli mu: „Mistře, ten, kterého jsi označil za Mesiáše, také křtí a všichni teď chodí k němu.“

Jana se mohla zmocnit pýcha, žárlivost a škodolibost. On však přemýšlel jinak. Byl naplněn Boží láskou. Věděl, že jeho úkolem je pouze připravit lid na příchod Mesiáše, a proto přijal Ježíšovo působení s upřímnou radostí. Odpověděl: „Vy sami jste svědky mého prohlášení: ‚On je Bohem seslaný Mesiáš a já mu jen připravuji cestu.‘ Nevěsta přece patří ženichovi. Jeho přítel je také na svatbě a raduje se z ženichova štěstí. To je právě moje radost. Jeho hvězda vychází a já si přeji, aby jasně zářila, nebudu jí zaclánět.“

Jan své dílo přirovnal k příteli, který je poslem mezi snoubenci a podílí se na přípravě jejich svatby. Po svatbě jeho práce končí a on prožívá radost z vy-

dařeného sňatku. Janova pokora vyjadřovala víru v Mesiáše a projevila se jeho odchodem do ústraní.

Stejně pokorného ducha by měli mít všichni křesťané. Pokud si na sobě nebudou zakládat a své myšlenky odevzdají Ježíši, naplní je stejnou nesobeckou láskou, jakou projevil Jan. Všem, kdo se takto Ježíši odevzdají, je zaslíbeno požehnání a vedení Duchem svatým.

Kněží a učitelé v Jeruzalémě také slyšeli zprávy o Ježíši. Jejich zaslepenost a žárlivost na Jana neznala konce, neboť nejprve davy lidí odcházely ze synagog vyslechnout si kázání v poušti a teď mířilo ještě více lidí za Ježíšem. Rozhodli se, že udělají všechno pro to, aby ukončili působení tohoto nového Učitele.

Ježíšův příklad

Ježíš si byl jistý, že se náboženští učitelé pokusí provést cokoli, aby zaseli rozkol mezi jeho a Janovými učedníky. Aby zabránil nedorozumění a problémům, ukončil své působení u Jordánu a vrátil se do Galileje.

Pokud se i my ocitneme v situaci, která by mohla způsobit konflikt a rozdělení, měli bychom se řídit příkladem Jana a Ježíše.

Janovo silné volání po reformě a návratu k Bohu vedlo jeho následovníky k přílišnému zaměření na jeho osobu. Snadno zapomněli, že Jan má pouze připravit lid na příchod Mesiáše. Bůh nepovolal Jana k tomu, aby založil křesťanskou církev. Janovi učedníci tomu neporozuměli, a proto začali na Ježíše a jeho učedníky žárlit.

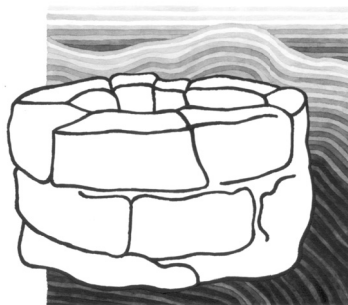
Něco podobného se může stát i v dnešní době. Bůh povolá nějakého člověka k vykonání určitého díla, a ten je dovede tak daleko, jak nejvíce je schopen. Následně Bůh povolá jiné pracovníky, kteří mají dané dílo dále rozvíjet. Pokud si však lidé myslí, že úspěch díla je závislý na tom, kdo ho začal, a pomíjejí Boží vedení a požehnání, jejich postoj přináší mnohé problémy. Odchod Jana Křtitele do ústraní v zájmu dalšího rozvoje Božího plánu je příkladem a inspirací pro všechny, kdo následují Boha.

K zamyšlení:

1. *Jak reagoval Jan na satanovo pokušení moci a slávy?*
2. *V čem byl Jan jako „ženichův přítel“?*
3. *Co udělal Ježíš, aby se vyhnul možným nedorozuměním a problémům?*
4. *Láká nás být v popředí a přitahovat na sebe pozornost?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 3,22–36; Iz 57,15

19. kapitola **Žena u studny**

*„Voda, kterou nabízím já, uhašuje žízeň navždy
a naplňuje touhu po věčnosti.“
(Janovo evangelium 4,13.14)*

Cestou do Galileje Ježíš procházel se svými učedníky Samařskem. V poledne se ocitli v nádherném údolí u městečka Sychar. Zastavili se u Jákobovy studny, aby si odpočinuli. Zatímco učedníci šli do města koupit něco k jídlu, Ježíš tady zůstal.

Židé a Samařané byli velkými nepřáteli. Jedni se vyhýbali druhým. Židovští vůdci neschvalovali žádnou spolupráci se Samařany a nebylo jim dovoleno dostat od Samařanů byt jen trochu jídla nebo sklenici vody. Když Židé putovali jejich územím, mohli si koupit jen to nejnnutnější.

Ježíš čekal u studny. Bylo úmorné vedro a sužovala ho stále větší žízeň. Neměl lano ani vědro, aby si nabral osvěžující vodu. Musel čekat, až někdo přijde a vodu načerpá.

Náhle přišla ke studni jedna místní žena. Ježíše si vůbec nevšimla a nabírala vodu do džbánu. Byla už na odchodu, když ji Ježíš požádal: „Prosím tě, dej mi napít.“ Král nebes, Ten, který stvořil oceány a bdí nad řekami a potoky, byl závislý na laskavosti cizinky, aby se mohl napít.

Takovou prosbu žena nemohla odmítnout. V tamní společnosti bylo podání vody žíznicímu poutníkovi naprostou povinností. Kvůli svárům mezi Samařany a Židy mu však žena sama od sebe vodu nenabídla.

Žena si všimla, že Ježíš je Žid. Jeho žádost ji tak udivila, že mu samým překvapením zapomněla vodu podat. Chtěla se dozvědět, proč ji oslovil: „Jak to, že žádáš vodu od Samařanky, když jsi Žid?“

Ježíš odpověděl: „Kdybys znala, co dává Bůh, a věděla, kdo ti říká, abys mu dala napít, prosila bys ty mne, abych ti dal napít životodárné vody.“

Nechápala, co říká. Viděla v něm jen žíznivého, unaveného a zaprášeného pocestného. „Pane, vždyť nemáš žádné vědro! Jak chceš nabrat vodu z tak hluboké studny? Jsi snad mocnější, než byl náš praotec Jákob, který ji vyhloubil? Čerpal z ní vodu pro sebe, svou rodinu i svoje stáda.“

Netušila, že Ten, kterého Jákob vyhlížel, Mesiáš, stojí přímo před ní. Kolik lidí v dnešní době ve své žízni po duchovním životě a pravdě hledá všude jinde než v Bibli! Tato kniha leží častokrát zaprášená doma v knihovně a nikdo její vzácné poselství nečte.

Nato Ježíš odpověděl: „Voda, kterou nabízím já, hasí žízeň navždy a naplňuje touhu po věčnosti.“

Ti, kdo se snaží naplnit své nitro nabídkami tohoto světa, budou zklamáni. Touží po naplnění potřeb své duše. Něco takového ale může udělat pouze Ježíš. Odpuštění, láska a milost, jež dává, jsou jako živá voda, která očišťuje, občerstvuje a posiluje... Ježíš neřekl, že stačí jenom občasný doušek vody. Každý, kdo jej vyznává za svého Pána a prožívá s ním upřímný a důvěrný vztah, se denně vrací k jeho životodárnému pramenu. Už nevyhledává bohatství, slávu či zábaavu – jeho nitro totiž touží po Bohu a po pravých životních hodnotách. Zdroj Ježíšovy lásky je nevyčerpatelný. Všichni z něho mohou kdykoli nabírat.

Udivená žena bedlivě naslouchala každému Ježíšovu slovu. Pochopila, že nemluví o vodě ze studny, u které stáli. Tuto vodu pila každý den a vždy si musela dojít pro novou. Poprosila: „Pane, takovou vodu mi dej, ať už sem nemusím chodit.“

Skryté tajemství

Ježíš však věděl, že ještě není připravena přijmout nabízený dar. Nejdříve se musela zamyslet nad svým životem a poznat svého Zachránce. Řekl jí: „Jdi a přiveď svého muže.“

Ona hned odpověděla: „Nemám muže.“ Doufala, že se tím vyhne dalším otázkám týkajících se jejího vztahu.

Ježíš ale pokračoval: „To máš pravdu. Vystřídala jsi jich pět a ani ten, se kterým žiješ nyní, není tvůj muž.“

Žena se zachvěla a na chvíli se zamyslela. „Jak může tento cizinec znát tajemství mého života? Pokárá mě?“ Vybavila si chvíle, kdy ji mnozí odsoudili a ona cítila, že Bůh její jednání neschvaluje. Neodvětila, že je to pravda, ale chtěla co nejdříve změnit téma rozhovoru. S úctou řekla: „Pane, vidím, že jsi prorok,“ a pokusila se zavést hovor k náboženským otázkám. „Ty bys mi mohl odpovědět, proč vy Židé považujete jen Jeruzalém za místo vhodné k uctívání Boha. Naši předkové se od nepaměti modlili na této hoře.“

Ježíš jí trpělivě naslouchal. Znal pozadí její otázky. Dříve bylo Samaří součástí Izraele. Jeho obyvatelé však Boha neposlouchali, a proto bylo toto území zabráno jiným národem. Po mnoho dalších generací se samařští Židé mísili se svými dobyvateli a převzali jejich pohanské zvyky včetně uctívání model.

Když Židé po letech vyhnanství v Babyloně znovu budovali jeruzalémský chrám, nabídli jim Samařané pomoc. Byli však odmítnuti a mezi oběma národy vzniklo velké nepřátelství. Poté si Samařané postavili svůj vlastní chrám na hoře Gerizím. Tam konali bohoslužby se stejnými obřady jako v Jeruzalémě, ačkoli se zcela nevzdali svých modlářských zvyků.

Zdálo se však, že území Samařanů je prokleté. Stíhala je jedna pohroma za druhou. Nepřátelský národ dobyl jejich území a chrám zničil. I přesto ale nepřestali lpět na svých tradicích a obřadech. Nechtěli přijmout skutečnost, že chrám v Jeruzalémě je pravý Boží dům.

Ježíš ženě odpověděl: „Věř mi, blíží se doba, kdy lidé nebudou uctívat Boha ani v Jeruzalémě, ani na této hoře. My známe smysl naší bohoslužby, ale vy ho neznáte, protože Mesiáš vyjde ze Židů.“

Tím vyjádřil, že nemá vůči Samařanům předsudky nebo zášť. Chtěl, aby pochopila, že Židům byly svěřeny svitky Písma, které ukazují pravdu o Bohu a obsahují zaslíbení o přicházejícím Mesiáši. Přál si, aby se povznesla nad spory o místo uctívání Boha. Řekl: „Nastává doba, kdy nebude záležet na tom, kde se člověk modlí, ale jak se modlí. Skuteční vyznavači budou ctít Otce upřímně a podle jeho Slova. O takové vyznavače Otcí jde.“

Ježíšova slova na ženu silně zapůsobila. Něco takového jí ještě nikdo neřekl. Když Ježíš zmínil stinné stránky jejího života, uvědomila si, že jí něco důležitého schází, a zatoužila prožívat opravdový vztah s Bohem. Ačkoli Ježíš znal tajemství jejího života, cítila z jeho postoje přátelství. Ježíšova čistota ji sice usvědčila z hříchu, ale Ježíš sám ji ani jediným slovem neodsoudil. Napadlo ji, zda před ní nestojí očekávaný Mesiáš. Pronesla: „Vím, že přijde Mesiáš, ten nám všechno vysvětlí.“

„Ten Mesiáš jsem já,“ odpověděl na to Ježíš.

Při těchto slovech se v jejím srdci zrodila víra. Už nepochybovala. Její nitro zaplavila voda života, o které Ježíš mluvil.

Ježíšovo prohlášení o jeho mesiášském poslání bylo jasné a přímé. Něco takového Ježíš nemohl říci povýšeně chovajícím se Židům. Při rozhovorech s nimi musel být velmi obezřetný. Samařská žena v něho uvěřila, a tak jí mohl odhalit mnohem více než ostatním. Věděl, že vše, co jí právě sdělil, bude předávat dalším lidem, kteří se tak dozvědí o něm i o jeho poslání.

Pokrm Ježíšova srdce

Zanedlouho se učedníci vrátili z města s nakoupenými potravinami. Byli překvapeni, když svého Učitele zastihli v rozhovoru se ženou. Všimli si také, že po celou dobu nepil. Hned jak žena odešla, posadil se a tiše rozjímal. Na jeho tváři spatřili radost a neodvážili se jej vyrušit. Uvědomili si, že musí mít velký hlad, a tak jej prosili: „Mistře, pojez něco!“

Ježíš jim odpověděl: „Mám jiný pokrm, který vy neznáte.“ Učedníci si pomysleli, že mu asi dal někdo najíst. Vysvětlil jim: „Sytím se tím, že konám Boží vůli. Dokončit Jeho dílo – to je můj pokrm.“

Když viděl samařskou ženu, jak upřímně hledá pravdu a jak se v jejím srdci zrodila víra, naplnilo ho to takovou radostí, že zapomněl na jídlo a pití. Přišel přece na svět, aby lidem zvěstoval pravdu o Bohu a vedl je k smysluplnému a šťastnému životu.

Žena nechala své vědro u studny a nadšeně spěchala do města. Ježíš věděl, proč tak rychle studnu opustila a proč mu zapomněla dát napít. Chtěla co nejdříve říci lidem o tomto podivuhodném muži a jeho poselství.

Šla přímo za předními muži města a vybídla je: „Pojďte se podívat na člověka, s nímž jsem se dosud nesetkala, a přesto o mně všechno ví. To musí být Mesiáš!“ Když viděli její nadšení a přesvědčení, rozhodli se, že se za ním vydají.

Ježíš stále seděl u studny. Rozhlížel se po zelenajících se polích s obilím ozářeným jasnými slunečními paprsky. Náhle spatřil blížící se dav lidí. Ukázal na obilné lány a řekl svým učedníkům: „Obilí bude zralé za čtyři měsíce, ale lidé jsou již zralí ke žni.“

Víra Samařanů

Samařané byli na rozdíl od Židů připraveni přijmout Ježíše jako Mesiáše. Následovali ženu ke studni a setkali se s ním. Naslouchali jeho slovům a uvěřili. Ježíš zodpověděl všechny jejich dotazy. Prosili ho, aby s nimi šel do města, dále je vyučoval a promluvil také k jejich rodinám a přátelům.

Ježíš jejich pozvání přijal a zůstal s nimi dva dny. Mnoho Samařanů v něho uvěřilo... V Izraeli farizeové opovrhovali Ježíšovým prostým a pokorným životem, přehlíželi jeho zázraky a požadovali znamení jako důkaz pověření z nebe. Samařané však žádný důkaz nepotřebovali. Ježíš u nich neudělal žádný zázrak kromě toho, že ženě u studny ukázal na tajemství jejího života. Přesto jej přijali. Ženě řekli: „Teď už věříme ne pro to, co jsi o něm pověděla, ale slyšeli jsme ho a víme, že je opravdu Spasitel světa.“

Návštěvou Samařska začal Ježíš bořit zeď nenávisti mezi Židy a pohany. Byl sice Žid, ale neřídil se farizejskými zvyky. Neohlížel se na předsudky a přijímal pohostinství opovrhovaných Samařanů. Spal v jejich domovech, jedl s nimi, učil v jejich ulicích a choval se k nim laskavě a zdvořile.

Vnější nádvoří jeruzalémského chrámu bylo od ostatních prostor budovy odděleno nízkou zdí, jejíž bránou mohli projít pouze Židé. Ale Ježíš, Stvořitel světa, Ten, jenž byl smyslem celého chrámu a chrámových obřadů, přinesl záchranu všem lidem na světě.

Ježíšův pobyt v Samařsku se stal požehnáním i pro Ježíšovy učedníky. Mysleli si, že se jako správní Židé musí k Samařanům chovat odměřeně, až nepřátelsky. Ježíšův přístup k Samařanům je proto překvapil. Věděli, že mají následovat jeho příkladu, a tak v sobě své předsudky po několik dní potlačovali. Vnitřně se jich však, alespoň prozatím, stále nevzdali.

Po Ježíšově návratu do nebe a poté, co byli o Letnicích zmocněni Duchem svatým ke službě, si učedníci vzpomněli na dny strávené v Samařsku. Když se Petr vydal do této oblasti hlásat dobrou zprávu o záchraně v Ježíši Kristu, odcházel se stejným postojem úcty a vlídnosti k lidem, jaký měl Ježíš. Při svém působení v Efezu a Smyrně si tuto zkušenost připomínal také Jan a následoval příkladu svého Učitele. Učedníci seznamovali s Ježíšovým poselstvím každého člověka nezávisle na jeho společenském postavení, rase, národnosti nebo životních potížích.

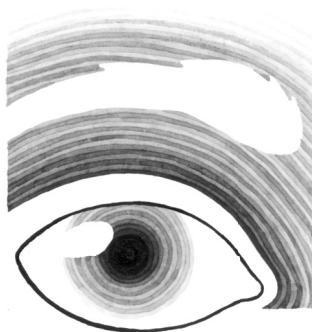
Samařská žena neváhala a přivedla mnoho lidí z města k Ježíši, aby si poslechli jeho slova. Každý opravdový následovník Ježíše Krista svou naději radostně sdílí s lidmi ve svém okolí. Každý, kdo pije vodu života, se stává zdrojem pro ostatní. Ježíšova pravda, milost a láska je jako proud vody v poušti, který občerstvuje a zachraňuje žíznivé a hladovějící.

K zamyšlení:

1. *Hledala samařská žena pravdu o Bohu, bohoslužbě a životě?
Byla připravena přijmout Ježíšův dar?*
2. *Proč se Židé a Samařané navzájem nenáviděli?*
3. *Jaká je pravá bohoslužba?*
4. *Jak začal Ježíš bořit bariéru mezi Židy a pohany?
Jak na to zareagovali jeho učedníci?*
5. *Co se můžeme naučit z Ježíšovy ochoty mluvit se Samařankou?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 4,1–42; Ř 10,8–9; J 3,3; Dt 18,15

20. kapitola

Uzdravení syna královského úředníka

*„Nevidíte-li znamení a zázraky, neuvěříte.“
(Janovo evangelium 4,48)*

Když se lidé z Galileje vrátili po velikonočních svátcích domů, vyprávěli o Ježíši a jeho zázracích. Odmítnutí Ježíše jeruzalémskými představiteli jej u Galilejců učinilo ještě populárnějším. Mnohým vadil povýšený postoj kněží a to, že zne-
svěcovali chrám. Doufali, že by Ježíš, který vyhnal nepoctivé kněze a obchodníky z chrámu, mohl být zaslíbeným Mesiášem.

Přesto všechno ale lidé z Nazareta, galilejského městečka, kde tento mladý muž vyrůstal, v jeho mesiášské poslání nevěřili. Tehdy Ježíš řekl svým učedníkům: „Žádný prorok není vítán ve své vlasti.“ Lidé častokrát mylně posuzují druhé podle vlastních měřítek a pravidel. Nevzdělaní a přízemní lidé z Nazareta posuzovali Ježíše podle jeho chudého domova a prostého oblečení. Nevážili si jeho čistého života a nesobecké lásky. Ježíš se proto při své zpáteční cestě do Kány, kde při svatební hostině proměnil vodu ve víno, v Nazaretě nezastavil.

Zpráva o jeho návratu se šířila po celém kraji a mnoho nemocných a trpících lidí získalo novou naději. Ve městě Kafarnaum žil jeden královský židovský úředník, jehož syn těžce onemocněl. Lékaři se už po vleklé a neúspěšné léčbě vzdali naděje na chlapcovo uzdravení a přestali ho léčit.

Jakmile se úředník dověděl o Ježíšově návratu do Kány, rozhodl se jej vyhledat a požádat o pomoc. Protlačil se davem a spatřil prostě oblečeného muže stejně tak zašpiněného od chůze po cestách, jako byl on sám. Srdce se mu sevřelo úz-

ností. Začal pochybovat o tom, zda mu tento obyčejný člověk může pomoci. Nakonec se přece jen rozhodl Ježíše oslovit. Přistoupil k němu s naléhavou prosbou: „Můj syn umírá. Prosím, pojd' se mnou a uzdrav ho.“

Ježíš věděl o jeho nemocném synu ještě dříve, než úředník opustil svůj dům. Byl si vědom i toho, že by ho za Mesiáše nepřijal, pokud by jeho syna neuzdravil. Vzpomněl si na prostou a upřímnou víru Samařanů, kteří žádné zázraky nepožadovali.

Řekl tedy: „Neuvidíte-li znamení a zázraky, neuvěříte.“ Ježíš chtěl více než jen uzdravit jeho dítě. Velmi si přál, aby celá úředníková rodina pochopila Boží lásku a plán záchrany pro věčný život a mohla tak vydávat svědectví ve městě Kafarnaum, kam se chystal brzy přijít.

Když úředník uslyšel Ježíšova slova, uvědomil si, jak slabá je jeho víra. Bylo mu jasné, že stojí v přítomnosti Někoho, kdo zná jeho myšlenky a má moc vyslyšet každou prosbu. Rozechvěl se. Pochopil totiž, že toto váhání může stát jeho syna život. Padl na kolena a naléhavě prosil: „Pane, pojd' prosím se mnou, než mé dítě zemře!“

Ježíš poznal jeho důvěru a také velkou otcovskou lásku. Nikdy by se neodvrátil od člověka, který prosí v takovéto nouzi. Po chvíli mu řekl: „Vrať se domů, tvůj syn je zdrav.“

Královský úředník se vracel domů s takovou radostí a pokojem ve svém srdci, jaký nikdy předtím nezažil. Uvěřil, že jeho syn je uzdravený a že Ježíš je skutečný Mesiáš.

V Kafarnaum zpozorovali, že se s dítětem něco děje. Horečka ustoupila, chlapcovy oči se rozjasnily a pohyby těla vypovídaly o tom, že se mu navrácí síla. Náhle se cítil mnohem lépe a jeho radostný pohled všechny udivil. Po chvíli usnul, aby načerpal další sílu. Celá rodina byla z jeho uzdravení nadšená.

Městečko Kána se nacházelo nedaleko Kafarnaum. Kdyby úředník pospíchal, mohl se po rozhovoru s Ježíšem vrátit ještě téhož dne domů. Šel ale klidným a volným tempem a dorazil až k ránu. Když opouštěl svůj dům, byl zoufalý. Sluneční svit se zdál temný a zpěv ptáků mu v jeho situaci připadal jako výsměch. Nyní na vše pohlížel jinými očima. Zdálo se mu, že celá příroda chválí Boha spolu s ním.

Ještě kráčel po cestě, když spatřil své služebníky, jak mu běží vstříc. Nemohli se dočkat, až mu sdělí tu novinu, že jeho syn je naživu a zcela zdrav!

Úředník však nebyl překvapen. Zeptal se jich: „Kdy se mu ulevilo?“ Odpověděli: „Včera v jednu hodinu odpoledne mu přestala horečka.“

Uvědomil si, že se tak stalo přesně ve chvíli, kdy ho Ježíš ujistil: „Tvůj syn je zdrav.“

Rozběhl se přivítat svého syna. Vroucně jej objímal a neustále děkoval Bohu.

Úředník si přál Ježíše více poznat. V následujících měsících proto pozorně naslouchal jeho učení a celá jeho rodina v Ježíše uvěřila. Obyvatelé Kafarnaum se dozvěděli o uzdravení úředníkovy syna, což mělo vliv na to, že přijali Ježíšovo učení.

Mnohokrát se obracíme k Bohu teprve tehdy, máme-li nějaké potíže nebo přání. Ježíš slyší naše volání. Chce nám však dát mnohem více. Jeho touhou je navázat s námi upřímný, přátelský a důvěrný vztah, ve kterém bychom se sdíleli o všem, co prožíváme.

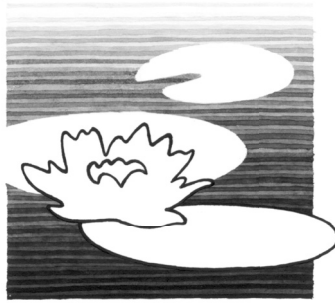
Stejně tak jako úředník z Kafarnaum se i my můžeme naučit zcela důvěřovat Bohu. Nechejme se vést Ježíšovými radami a zaslíbeními. Pokud Boha žádáme o cokoli ve shodě s jeho vůlí, můžeme si být jistí, že nás vyslyší v pravý čas.

K zamyšlení:

1. *Proč lidé z Nazaretu nepřijali Ježíše jako Mesiáše?*
2. *Jaký měl Ježíš záměr, když uzdravil úředníkovu dítě?*
3. *Proč královský služebník po rozhovoru s Ježíšem nespěchal ihned domů?*
4. *Pokud máme opravdový a přátelský vztah s Ježíšem, jakým způsobem s ním rozmlouváme?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 4,43–54; Fp 4,4–8; 1J 5,14

21. kapitola

Uzdravení chromého

*„Můj Otec stále pracuje ve prospěch stvoření,
proto ani já nemohu odpočívat.“
(Janovo evangelium 5,17)*

V Jeruzalémě, nedaleko trhu s ovce, se rozprostíral rybník Bethesda. Několikrát do roka se voda v rybníku začala bez zjevné příčiny pohybovat. Místní lidé věřili, že vzdušná voda je vyvolána nějakou nadpřirozenou silou. Krajem se šířila pověra, že první člověk, který vstoupí po rozvíření vody do rybníka, bude uzdraven z jakékoli nemoci.

K rybníku přicházely davy lidí v naději očekávaného uzdravení. Po rozvíření hladiny nastal pokaždé značný rozruch a ti, kteří klopýtli, bývali ušlapáni. Většina nemocných toužících po uzdravení se však kvůli přílišnému množství lidí k jeho břehu nikdy ani nepřiblížila.

Kolem rybníka stály přístřešky chránící nemocné před žárem slunce i chladem. Několik z nich pod přístřešky také nocovalo. Každé ráno se pak belhali ke břehu, aby byli co nejbližší vody.

Ježíš se procházel městem, modlil se a přemýšlel. U rybníka uviděl trpící, dychtící po uzdravení. Pocítil nad nimi lítost a zatoužil všechny trpící uzdravit. Byla právě sobota a lidé přicházeli do chrámu na bohoslužbu. Ježíš však věděl, že pokud by v tuto chvíli nemocné u rybníka uzdravil, vyvolal by mezi náboženskými vůdci tak velkou kritiku a nenávisť, že by ohrozil své poslání.

Všiml si jednoho velice ubohého muže. Byl chromý již třicet osm let. Nemoc si z velké části způsobil hříšným životem a mnozí ji pokládali za Boží trest. Dlouhá léta přežíval opuštěný a bez naděje, nepomohla mu rodina ani přátelé. Připadalo mu, že ho Bůh nadobro zavrhl.

V době, kdy se voda v rybníku rozvířila, se nikdy k břehu nedostal. Neměl nikoho, kdo by ho tam donesl.

Právě u něho se Ježíš zastavil. Nemocný ležel na rohoži a čas od času pozvedl hlavu, aby se podíval na rybník. Náhle si povšiml tváře člověka, z jehož očí vyzařoval soucit. Tento člověk, Ježíš, se ho zeptal: „Chceš být zdrav?“

Chromého se okamžitě zmocnila naděje. Vzápětí si však uvědomil tíživost své situace a jen s povzdechem odpověděl: „Chci, Pane, ale nemohu. Sám se špatně pohybuji a nemám nikoho, kdo by mi pomohl v pravý čas do vřídla. Ať se namáhám, jak chci, pokaždé mě někdo předběhne.“

Ježíš nezačal s nemocným dlouze hovořit a tentokrát ani nepožadoval projev víry. Jednoduše mu řekl: „Vstaň, vezmi si své lehátko a chod!“

Chromý se na nic neptal, nerozmýšlel se, pouze se zcela spolehl na Ježíšova slova. Pokusil se trochu pohnout a vtom se mu zpevnily svaly. Do jeho rukou i nohou se vrátila síla, kterou už po léta postrádal, a znovu se postavil na nohy.

Tajemství uzdravení

Ježíš se nezmínil o Bohu a jeho uzdravující moci. Ochrnutý muž byl po celá léta v tak zoufalé situaci, že by mohl o Božím uzdravení pochybovat a připravit se o jedinečnou příležitost. Ježíšovým slovům ale uvěřil, uposlechl je a byl uzdraven.

Stejnou vírou můžeme být duchovně uzdraveni i my. Hřích nás vzdaluje od Boha a způsobuje nám mnohé bolesti. Sami nejsme schopni žít čistým životem, stejně tak jako chromý muž nebyl schopen sám od sebe chodit. Jestliže si uvědomujeme svoji bezmocnost a toužíme po lepším životě, můžeme se snažit udělat změnu, ale pouze vlastní silou jí nikdy nedosáhneme.

I k nám se Zachránce sklání a klade nám otázku: „Chceš být zdrav?“ Nečekejme, až se sami uzdravíme. Věřme v Boží zaslíbení našeho uzdravení a žijme podle Ježíšových rad v Písmu. Stejně jako chromému u rybníka, také nám bude dána síla, kterou potřebujeme. Ať naše tělo či mysl oslabuje jakýkoli hřích nebo špatná věc, Ježíš je připraven nás uzdravit.

Uzdravený člověk se sehnul, aby si vzal svou rohož a deku, na které spal. S radostí pak napnul svaly, narovnal se a chtěl neznámému muži poděkovat za uzdravení. Ježíš se ale mezitím ztratil v zástupu. Uzdravený muž toho litoval. Ježíše však nehledal, poněvadž si nebyl jistý, jestli by ho mezi tolika lidmi zase poznal. Chodil a hlasitě chválil Boha.

Vychutnával si každý krok, který udělal. Potkal několik farizejů, kterým nadšeně vyprávěl, co se mu přihodilo. Jejich nezájem a lhostejnost ho udivily. Přerušili ho otázkou: „Proč nosíš své lože v sobotu? Nesluší se, abys dnes něco nosil.“ Připomněli mu tak, že by se v den Páně neměla nosit žádná břemena.

Muž měl ze svého uzdravení velkou radost a neuvědomil si, že je sobota. Necítil ale žádné provinění, protože uposlechl slova Toho, komu dal Bůh moc k jeho uzdravení. „Vím,“ odpověděl. „Ale vybídl mne k tomu člověk, který mě uzdravil.“

„A kdo to byl?“ ptali se rozhořčeně. „To nevím,“ odpověděl jim. Zkoušeli ho... Dobře totiž věděli, kdo jediný má moc udělat takový zázrak. Chtěli však slyšet přímé svědectví o Ježíši, aby jej mohli obvinít z údajného porušení sobotního odpočinku.

Nesmyslná pravidla

Židé různými způsoby překroutili pravý smysl Božích přikázání, zejména o dni odpočinku, sobotě. Farizejové a učitelé Zákona přidali k Písmu další pravidla, která přesně vymezovala, co se kdy smí a nesmí. Z radostného dne odpočinku tak udělali obrovské břemeno.

V sobotu se například nesměl zapalovat oheň ani rozsvítit svíčka. Kvůli takovým pravidlům byli Izraelité závislí na lidech jiných národností, kteří tyto činnosti vykonávali za ně. Domnívali se, že věčná Boží záchrana patří jedině Židům, a ostatní národy považovali za ztracené. Bůh však mezi lidmi nerozlišuje a vydává pouze smysluplná nařízení platná pro všechny.

Uzdravený člověk přišel do chrámu přinést oběť za hříchy a oběť díky Bohu za své zázračné uzdravení. Ježíš ho tam znovu oslovil: „Važ si toho, že jsi zdrav. Už nehřeš, aby tě nepotkalo něco mnohem horšího!“

Uzdraveného muže velmi potěšilo, že znovu vidí svého Zachránce. Nevěděl však, že farizejové Ježíše nenávidí, a tak jim řekl, že to byl Ježíš, kdo jej uzdravil. Farizejové okamžitě obvinili Ježíše z porušování sobotního ustanovení a chtěli ho přísně potrestat.

Donutili jej vystoupit před veleradu. Kdyby byli tehdy Židé svobodným národem, okamžitě by Ježíše odsoudili k smrti. Vládli jim však Římané, kteří nedovolovali vykonávat trest smrti z náboženských důvodů. To farizejové věděli. Odsouzením Ježíše veleradou chtěli znevážit jeho působení v očích veřejnosti. Jejich záměr ale nevyšel, poněvadž Ježíš získával stále větší oblibu a vliv.

Mnozí lidé se přestali zajímat o zákazy a příkazy farizejů a naslouchali Ježíšovým slovům. Jeho učení je přitahovalo, bylo srozumitelné a svědčilo o Boží moci a lásce. Ježíš nemluvil o Bohu jako o tvrdém soudci, ale jako o pečujícím Otci. Svými činy a postojem ukazoval, jaký Bůh ve skutečnosti je. Bořil tak moc starých tradic a lidských přikázání.

Maření Ježíšova vlivu

Kdyby Ježíšovo učení nebylo stále narušováno kněžími a náboženskými učiteli, způsobilo by takové oživení a nápravu, že by se dějiny světa ubíraly zcela jiným směrem. Židovští vůdci si však chtěli zachovat svoji moc, a proto Ježíši ustavičně škodili. Pokusili se ho obvinít nejen z porušování náboženských zákonů, ale také z vlastizrady. Tvrdili, že se snaží podlomit zavedené zvyky národa a vnáší rozkol mezi lid, což vyústí v ozbrojený zásah Římanů.

Tyto intriky se ale nezrodily ve veleradě. Když se satanovi nepodařilo přemoci Ježíše na poušti, osnoval se svými padlými anděly plány, jak by zaslepil mysl židovských vůdců, aby Ježíše nepřijali za svého Mesiáše a co nejvíce škodili jeho působení. Doufal, že Ježíše oslabí a jeho poslání překazí.

Ježíš zdůrazňoval význam Božího zákona, nesnižoval jej ani nezrušil. Chtěl jenom oprostít sobotní přikázání od všech zbytečných a nesmyslných pravidel, která z něj učinila přítěž místo požehnání. Chromého muže mohl uzdravit v kterýkoli jiný den. Mohl jej také uzdravit bez pokynu, aby vzal své lože a odešel s ním. Ježíš však využil této příležitosti, aby Izraelity vybídl ke změně při uvažování o dni odpočinku.

Před veleradou Ježíš jasně vyjádřil, že pomáhat nemocným a trpícím v sobotu je v naprostém souladu se sobotním přikázáním. Řekl také, že koná stejné dílo jako Bůh, který pomáhá lidem a každý den udržuje celý vesmír. Přestává snad Bůh v sobotu působit? Nesvítí snad slunce či neroste tráva? Zastavují se snad planety na svých oběžných drahách, netvoří se mořské vlny? Ježíš řekl: „Můj Otec stále pracuje ve prospěch stvoření, proto ani já nemohu odpočívat.“

Bůh nemůže ani na chvíli zastavit své působení, neboť by vesmír se všemi svými bytostmi zanikl. Také lidé mají určité povinnosti i v sobotu. Musí se postarat o nemocné, pomáhat chudým a trpícím. Svatý Boží den odpočinku byl stvořen pro člověka a pro jeho dobro.

Sobotní přikázání nedovoluje vykonávat práci pro obživu nebo zisk ani účast na lehkovážné zábavě. Tak jako Bůh sedmého dne odpočinul od svého stvořitelského díla, měli bychom i my v sobotu odpočívat od naší každodenní práce a věnovat tento čas bohoslužbě, rodinným vztahům, odpočinku a pomoci druhým.

Farizejové opomenuli Ježíšova slova o sobotě a soustředili se na jeho vyjádření o Bohu. Nazval Boha svým vlastním Otcem, čímž se mu stavěl na roveň. To Židy velice popudilo, poněvadž takové prohlášení považovali za rouhání. Pokud by Ježíš nebyl mezi lidmi tak oblíben, na místě by jej sprovodili ze světa.

Ježíš popřel jejich nařčení z rouhání. Řekl jim: „Boží Syn činí jen to, co dělá jeho Otec. Budete žasnout nad ještě většími skutky.“

Ježíš jim tak odhalil svou pravou totožnost. Představil se jim jako Boží Syn, který tvoří jednotu s Pánem celého vesmíru a jehož uctívají andělé. Žádný jiný člověk nikdy nemluvil s takovou mocí a přesvědčivostí a nejednal s takovou vznešeností. Ježíšova slova byla jednoznačná, když vyhlásil svoji pravomoc nad světem: „Otec nikoho nesoudí, ale všechnen soud předal Synovi, aby si ho všichni vážili a ctili stejně jako Otce.“

Kněží si mysleli, že odsuzují Ježíše, ale opak byl pravdou. Ježíš se ztotožnil s člověkem, a proto člověku rozumí. Vzepřel se satanovi a zvítězil nad ním. Zástupně zemřel za hříchy lidí a umožnil jim tak záchranu, a proto je oprávněn vykonat soud nad věčným údělem každého člověka. Prohlásil: „Tak jako Otec má moc nad životem a smrtí, tak i Syn vzkřísí k životu ty, které bude chtít.“ A dále řekl: „Ujišťuji vás, že každý, kdo přijímá moje slovo jako slovo od Boha, má věčný život a nepodléhá soudu, ale přešel již ze smrti do života. Říkám vám podle pravdy, že začíná doba, kdy lidé uslyší hlas Božího Syna, a kdo ho poslechne, bude žít, protože jako Otec je dárce života, tak i Syna pověřil, aby dával život. Přejde okamžik, kdy k údivu všech budou muset všichni poslechnout jeho hlas a povstat ze svých hrobů: ti, kteří uvěřili Synovi, vstanou k věčnému životu, a ti, kteří ho zavrhnou, vstanou k odsouzení.“

Plán k odstranění Ježíše

Ježíš věděl, že se jej kněží a rabíni rozhodli zabít. I přesto jim stále poukazoval na svůj vztah s Otcem a na své poslání ve světě. Měli hrůzu z moci Ježíšovy přítomnosti a jeho slov. Jejich vlastní pocit viny se pro ně stával stále větším břemenem. Místo změny svého postoje se však stále více zatvrzovali. Ve skutečnosti neměli žádný opravdový důvod, ale přesto jej nenáviděli.

Když se jim nepodařilo podkopat Ježíšovu autoritu a vliv, rozhodli se ho umlčet za jakoukoli cenu. Do celé země vyslali posly, kteří měli za úkol varovat před Ježíšem všechny obyvatele. Tvrdili, že je to podvod, když se vydává za Mesiáše. Jejich špehově Ježíše bedlivě sledovali a donášeli zprávy o jeho působení.

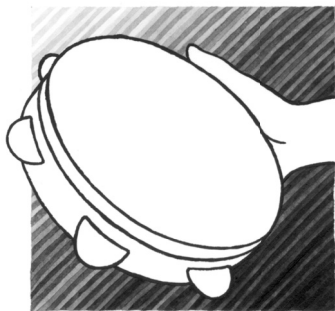
Zachránce světa již stál ve stínu kříže.

K zamyšlení:

1. *Proč Ježíš neuzdravil všechny nemocné, kteří čekali u rybníka Bethesda, ale jen jednoho chromého muže?*
2. *Z jakého důvodu se židovští kněží a vůdci tak usilovně snažili znevážit Ježíšovo působení v očích veřejnosti?*
3. *Pomáhat nemocným a trpícím v sobotu je v naprostém souladu se sobotním přikázáním. Proč to Ježíš zdůraznil před veleradou?*
4. *Proč je Ježíš oprávněn vykonat soud nad věčným údělem každého člověka?*
5. *Jak si můžeme být jisti tím, že jsme obdrželi věčný život a že již nepodléháme soudu?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 5,1–47, Ef 2,1–5; Ex 34,6–7; Sk 10,43

22. kapitola

Smrt Jana Křtitele

*„Jsi opravdu ten zaslíbený Mesiáš,
nebo máme čekat jiného?“
(Matoušovo evangelium 11,3)*

Jan Křtitel pobýval většinu svého času v oblasti na východ od Jordánu. Toto území spadalo pod správu krále Heroda Antipa, který též naslouchal Janovým kázáním. Byl si vědom, že jsou Božím poselstvím i pro jeho život.

Janova výzva ke králi byla jasná. Odsuzoval králův poměr s Herodiadou, ženou jeho vlastního bratra. Herodes věděl, že nejedná správně, a po nějakou dobu se snažil vymanit z vášně, která ho k Herodiadě poutala. Nakonec však jejím svodům naprosto podlehl. Herodiada se chtěla Janovi pomstít, a tak přiměla Heroda, aby jej dal uvěznit.

Jana odvedli z otevřené krajiny, kam za ním přicházelo velké množství lidí, a vsadili ho do vězeňské kobky v Herodově paláci. Čas ubíhal a Jan ve stísněném a pochmurném vězení zažíval pochybnosti a úzkost. Jeho učedníci jej mohli navštěvovat, a tak mu přinášeli zprávy o Ježíši a o davech lidí, které jeho poselství oslovilo. Učedníci se Jana ptali: „Pokud je Ježíš Mesiáš, proč neudělal nic, aby ti pomohl?“ Satan měl z těchto slov radost, neboť věděl, že Jana nesmírně zraňuje.

Stejně tak jako Ježíšovi učedníci, ani Jan Křtitel nerozuměl Mesiášovu poselství. Očekával, že Ježíš vyžene Římany a sám usedne na trůn. Jan mocně kázal a připomínal tak dávného proroka Elijáše. Předpokládal, že se Ježíš projeví s ještě větší mocí a sešle na nepřátele židovského národa oheň z nebe.

Janovy pochybnosti

Janovi se Ježíšovo vlídné jednání zdálo nepochopitelné. Ve vězení jej pronásledovaly a trápily různé myšlenky: „Co kdyby Ježíš nebyl očekávaným Zachráncem? Mýlil jsem se snad, když jsem jej prohlásil Mesiášem? Celý svůj život jsem zasvětil hlásání Mesiášova příchodu. Promarnil jsem ho snad? Je-li Ježíš Mesiáš, proč mě neprijde osvobodit?“

I přes všechny své pochybnosti Jan nerezignoval. Vzpomněl si na jasný hlas z nebe při Ježíšově křtu a na zaslíbení Písma. Dva ze svých učedníků pak vyslal za Ježíšem. Zeptali se ho: „Jsi opravdu ten zaslíbený Mesiáš, nebo máme čekat jiného?“ Tato otázka musela Ježíše zklamat. Pokud Jan Křtitel neporozuměl jeho poslání, kdo tedy?

Ježíš s odpovědí nespěchal. Kolem něho stály četné zástupy. Kvůli velkému množství lidí přiváděli přátelé chromých a slepých tyto ubožáky jen s obtížemi do jeho blízkosti. Ježíš je uzdravoval a vyučoval. Představoval jim Boží lásku a vysvětloval principy šťastného života.

Ježíšův důkaz

Janovi učedníci sledovali Ježíše po celý den. On k nim nakonec přistoupil a řekl: „Vraťte se k Janovi a povězte mu o tom, co jste zde viděli a slyšeli: slepí vidí, chromí chodí, malomocní jsou uzdravováni, hluchí slyší, mrtví vstávají k životu a ti, kteří u lidí neznamenaají nic, jsou ujišťováni, že Bůh s nimi počítá.“

Učedníci Ježíšův vzkaz Janovi vyřídili a on mu rozuměl. Začínal chápat, že Ježíšovo království není založeno na politické a vojenské moci, ale na proměně lidských srdcí. Uvědomil si, že takového Mesiáše židovští vůdci nikdy nepřijmou. Najednou pocítil, že jeho uvěznění je jen malé utrpení v porovnání s tím, co prožije Ježíš. Svůj život znovu odevzdal Bohu a jeho plánu. Byl odhodlán přijmout vše – život na svobodě i smrt.

Když Janovi učedníci odešli, Ježíš promluvil o Janu Křtiteli k lidu. Nechtěl, aby si lidé mysleli, že Bůh Jana zavrhl nebo že se Jan zřekl své víry. Ježíš přirovnal rabíny kritizující Jana a jeho poselství „k rákosí, které je zmítáno větrem“. Oproti nim byl Jan zásadový a jeho poselství bylo jasné všem – farizejům, králi Herodovi, vojákům, výběrčím daní i prostým lidem. Také ve vězení zůstal věrný Bohu i svým zásadám a pevný jako skála.

Ježíš řekl: „To o něm se píše v Písmu, že půjde přede mnou, ohlásí můj příchod a připraví mi cestu k lidským srdcím. Opravdu, mezi všemi lidmi, kteří se kdy narodili, není nikdo, kdo by převyšoval svým posláním Jana Křtitele.“

Co vlastně znamená velikost z pohledu nebe? Nastřádané bohatství, popularita, jméno rodiny nebo rozumové schopnosti – to vše není podstatné. Bůh si cení mravních hodnot, zejména lásky a čistoty. Janova velikost spočívala v tom, že se zcela odevzdal úkolu, který mu Bůh svěřil.

Jan sice nesvolával oheň z nebe ani nekřísil mrtvé, ale věrně plnil své poslání. Po letech lidé o Janovi říkali: „Neučinil žádný zázrak, ale vše, co řekl o Ježíši, je pravda.“

Mnoho lidí Jana znalo, měli ho ve velké oblibě. Jeho bezdůvodným uvězněním vyvolal Herodes obrovskou nespokojenost a lidé věřili v jeho brzké propuštění.

Janův úděl

Herodes byl přesvědčen, že Jan je prorok, a chtěl jej brzy propustit. Nebyl si však jistý, co by v takovém případě Herodiada provedla, a proto svůj záměr neustále odkládal.

Herodiada Jana nenáviděla a přála si jeho smrt. Vytušila, že by král vědomě Janovu popravu nikdy neschválil. Rozhodla se tedy použít lsti. Přiblížil se den Herodových narozenin. Všichni významní úředníci a dvořané z celé země se sjeli na velkou oslavu, při níž se neomezeně hodovalo a pilo. Herodiada přitom odhodlaně vyčkávala na provedení svého hrůzného plánu.

V nejhodnější chvíli bujarého hodování poslala svou dceru Salome, aby zatančila králi i hostům. Bylo velmi nezvyklé, aby se dvorní dáma zúčastnila oslavy takovým způsobem. Její působivý tanec před hosty krále patřičně poctil.

Salome byla mladá půvabná dívka, která svým vzhledem a vystupováním uchvátila pozornost každého muže v sále. Herodes byl již podnapilý. Očarován její krásou chtěl na spolustolovníky udělat velký dojem. Především hosty přísahal, že jí královsky odmění. Řekl jí: „Dám ti vše, co si budeš přát.“

Salome spěchala za svou matkou, aby se s ní poradila. S odpovědí se vrátila rychle: „Chci, abys mi ihned dal přinést na míse hlavu Jana Křtitele.“

Bouřlivé veselí v sále okamžitě utichlo. Herodes byl zděšen. Především svými hosty dal Salome slib. Pokud by však někdo z přítomných nesouhlasil s jeho splněním, mohl Janův život ušetřit... Mnozí hosté slyšeli Janova kázání a věděli, že se nedopustil žádného zločinu. Byli ale natolik otupělí a opilí, že nikdo z nich na Janovu ochranu nevystoupil.

Herodes marně čekal na východisko z této situace. Po dlouhém váhání nakonec s Janovou popravou souhlasil. Krátce nato do sálu přinesli ukázat Janovu hlavu. I přesto, že Herodiada slavila vítězství, stále živoucí Janův vliv na krále zastavit nemohla. Posléze Heroda trápily neustálé výčitky svědomí. Káravý hlas jeho svědomí byl horší než mučení a před svou vinou nemohl utéci ve dne ani v noci. Už nikdy nenašel pokoj.

Důvěra v Boží vůli

Ježíš nemohl Jana navštívit, protože by sebe i své poslání vystavil nebezpečí. To však neznamená, že se o Jana nezajímal. Janovu smrt nesl velice těžce. Satanovi se nepodařilo přimět Ježíše k hříchu, a tak mu alespoň způsoboval hlubokou bolest a trápení.

Mnozí se ptali, proč byl Jan ponechán ve vězení a nakonec zemřel mučednickou smrtí. Bůh dopustil, aby satan zkrátil Janův pozemský život. O život věčný jej ale nepřítel připravit nemohl.

Jan sice nebyl zázračně osvobozen, nezůstal však ve vězení osamocen. Obklopovali jej nebeští andělé a dodávali mu sílu a odvalu. Připomínali mu různá zaslíbení z Písma a upozorňovali ho na strastiplnou cestu Mesiáše.

Těžký úděl neotřásl Janovou důvěrou v Boha. Stal se velkým příkladem pro tisíce lidí, kteří byli v dalších staletích nuceni jít pro svoji víru do vězení nebo na smrt. Každý člověk, jež opravdově následuje Ježíše, zažije na tomto světě neporozumění, výsměch či pronásledování.

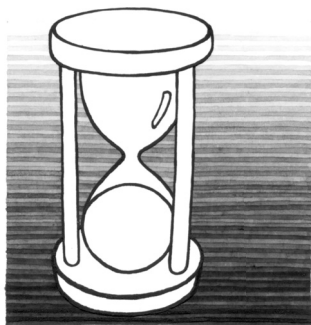
Janův život nás ubezpečuje, že Bůh nezapomíná ani na jednoho svého následovníka. Bůh dává důvěru, nebeské dary a nejvyšší pocty těm, kdo jsou ochotni pro záchranu druhých projít i vlastním utrpením.

K zamyšlení:

1. *Co způsobilo Janovy pochybnosti a úzkost, když byl ve vězení?*
2. *Jak Ježíš odpověděl na otázku Janových učedníků?*
3. *V čem spočívala Janova velikost z pohledu nebe?*
4. *Herodiada Jana nenáviděla, a proto se jej lstí zbavila. Dokázala tím zastavit jeho vliv na krále?*
5. *„Bůh nikdy nedopustí, aby se Jeho dětem stalo něco, co by si ony samy nezvolily, pokud by znaly konec od začátku a chápaly by svůj úkol v Jeho plánu.“ Jak nás může tato myšlenka povzbudit v těžkostech?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 11,1–11; Mt 14,1–11; L 7,19–28; L 1,15; J 10,41; Mk 6,17–28; Př 20,1; Dt 28,65–67; Fp 1,29

23. kapitola

Království Boží

*„Naplnil se čas. Přiblížilo se Boží království.“
(Markovo evangelium 1,15)*

Zpráva o příchodu Mesiáše byla nejprve zvěstována v Judsku. Jeho součástí byl též Jeruzalém, kde anděl předpověděl knězi Zachariášovi narození Jana Křtitele a kde návštěvníci chrámu slyšeli svědectví Simeona a Anny o právě narozeném Mesiáši. V Judeji se nacházel i Betlém, v němž andělé zpěvem oslavovali Ježíšovo narození.

V Judeji také Ježíš povolal první učedníky a v počátcích svého působení zde trávil většinu času. Záblesk jeho božství při vyčištění chrámu, zázraky uzdravování, pravdy, kterým vyučoval – to vše podporovalo jeho svědectví, že je Synem Božím.

Kdyby izraelští vůdci přijali Ježíše za Mesiáše, mohli mít přednost nést jeho poselství celému světu. Místo toho přerostla jejich žárlivost a podezíravost v nenávisť. Všeemožně usilovali o to, aby se lid od Ježíše odvrátil.

Když se velerada usnesla na jeho odstranění, opustil Jeruzalém i Judeu. Přál si být vzdálen od chrámu, kněží a učitelů žijících v klamném přesvědčení, že žijí podle Boží vůle. Začal vyhledávat upřímné a ušlechtilé lidi, kterým by mohl svěřit šíření své dobré zprávy o Boží milosti a lásce.

Podobný úděl nepochopení a nutného úniku ze známého prostředí prožili mnozí Ježíšovi následovníci v dalších staletích. Stejně tak jako byl Ježíš donucen opustit vůdce židovského náboženství, byli v minulosti mnozí křesťané donuceni opustit své původní církevní shromáždění, aby mohli žít podle Božího slova a dělit se o poznané pravdy Bible. Ve středověku neměli vůdcové reformace zá-

měr opustit tradiční církev a zakládat církve nové, bylo jim však zabraňováno v hlásání poznáných pravd. I dnes bychom měli žít podle Bible a nelpět na tradicích a zvycích našich předků.

Ježíš odešel do oblasti Galileje. Náboženští učitelé v Jeruzalémě považovali Galilejce za hrubé a nevzdělané. Ve skutečnosti tomu ale bylo jinak – jednalo se o opravdové, upřímné lidi bez předsudků, ochotné přijmout pravdu. V hustě osídlené Galileji žilo mnohem více nežidovských obyvatel než v Judsku.

Ježíš procházel galilejskou krajinou, vyučoval a uzdravoval. Začali jej následovat lidé z vesnic i měst. Přicházeli k němu také obyvatelé Judeje a ostatních provincií. Davy byly tak početné, že se někdy musel uchýlit do ústraní. Obrovské nadšení davu bylo nebezpečné, neboť mohlo v Římanech vyvolat podezření, že právě vypuklo povstání.

Nikdy předtím svět nic podobného nezažil. Zdálo se, jako by samotné nebe sestoupilo na zem. Láska, kterou zvěstoval a ukazoval Ježíš, byla pravým pokrmem pro lidi hladovějící po pravdě a poznání Boha.

Naplnění Danielova proroctví

Ježíšovo poselství začínalo slovy: „Naplnil se čas a přiblížilo se Boží království. Přestaňte myslet jen na pozemské věci, změňte svůj život a uvěřte tomu, co vám Bůh vzkazuje!“

Slova „naplnil se čas“ odkazovala na proroctví, které anděl Gabriel sdělil Danielovi, když byl izraelský národ v 6. století př. n. l. v zajetí v Babylonu: „Sedmdesát týdnů je stanoveno tvému lidu a tvému svatému městu.“ V biblických proroctvích odpovídá jeden den jednomu roku. Sedmdesát týdnů, neboli 490 dní, tedy vyjadřuje období 490 let. Anděl stanovil i počátek tohoto období. „Od vyjití slova o navrácení a vybudování Jeruzaléma až k Mesiášovi uplyne šedesát devět týdnů.“ Výnos, který umožnil Židům návrat z Babylonu zpět do Palestiny, byl vydán králem Artaxerxem a vstoupil v platnost na podzim roku 457 př. n. l. Období šedesáti devíti týdnů neboli 483 let trvalo do roku 27 n. l. V tomto roce byl Ježíš pokřtěn v řece Jordán a krátce nato začal hlásat poselství o Božím království.

Proto Ježíš řekl: „Naplnil se čas.“ Poselství o Božím království začalo být šířeno v ustanovený čas.

Anděl také Danielovi sdělil, že dobrá zpráva o Mesiáši bude židovskému národu přednostně kázána jeden prorocký týden, tedy sedm let.

Uprostřed tohoto období ztratila chrámová obětní služba svůj význam, protože na jaře roku 31 n. l. byl Ježíš ukřižován. V okamžiku jeho smrti se opona v chrámu roztrhla odshora dolů na dvě části na znamení, že starozákonní obětní systém ukazující na pravou a jedinečnou oběť Mesiáše pozbyl platnosti.

Další tři a půl roku učedníci pokračovali v kázání dobré zprávy o Ježíši jako Zachránci světa výhradně židovskému národu. Když byl však Ježíšův následovník Štěpán ukamenován pro svou víru v Ježíše Krista jako Božího Syna, stvrdili tím židovští vůdci svoje odmítnutí Ježíše a začali jeho učedníky pronásledovat. Ti se rozprchli do blízkých i vzdálených oblastí, v nichž s Božím poselstvím seznamovali různé národy světa. Období sedmi let určených pro židovský národ se tak završilo.

Danielova proroctví poukazují na dobu Ježíšova narození, na jeho službu lidem a zástupnou smrt a také na zvěstování dobré zprávy všem národům na světě. Izraelité měli možnost těmto proroctvím porozumět a uvědomit si jejich naplnění v životě Ježíše Krista. Po svém vzkříšení Ježíš učedníkům zmíněná proroctví ještě více objasnil.

Poselství o sedmdesáti týdnech sdělil Danielovi anděl Gabriel, jenž má po Božím Synu nejvyšší postavení v nebi. Na sklonku 1. století n. l. Ježíš znovu Gabriela vyslal, tentokrát k učedníku Janovi. Přinesl mu poselství, které Jan zapsal do knihy Zjevení odhalující budoucnost, zejména události před druhým příchodem Ježíše Krista.

Při svém prvním příchodu na planetu Zemi Ježíš představil své království milosti. Při svém druhém příchodu ustanoví království Boží slávy. Proroctví Starého i Nového zákona obsažená v Bibli tento druhý příchod podrobně popisují. Ježíš učedníkům předpověděl znamení vztahující se k jeho návratu. „Až uvidíte, že se znamení naplňují, vězte, že je můj příchod blízko.“

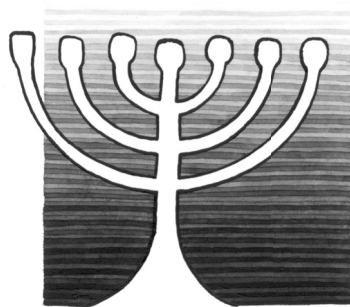
Ježíš nabádá své následovníky, aby pozorně sledovali události poukazující na dobu jeho příchodu, modlili se a byli na tuto největší událost pozemských dějin připraveni.

K zamyšlení:

1. *Jaká znamení Mesiáše dostali lidé v Judsku?*
2. *Čím se lišili lidé v Galileji a Judsku?*
3. *Proč Ježíš mohl říci „Naplnil se čas.“?*
4. *Jak si můžeme být jistí, že neděláme stejné chyby jako Izraelci, když nebyli připraveni na setkání s Ježíšem?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mk 1,14–15; L 24,27; Da 9,24–27; Nu 14,34; Ez 4,6; Ezd 6,14; Ezd 7,1.9; Sk 8,4; Mt 24,15; Am 3,7; Dt 29,29; 1 Te 5,4–6

24. kapitola

Odmítnutí v Nazaretu

*„Duch Boží mě vede, protože mne Bůh určil,
abych lidem přinesl radostnou zprávu.“
(Lukášovo evangelium 4,18)*

Během dětství a mládí se Ježíš pravidelně zúčastňoval bohoslužeb v nazaretské synagoze. Od začátku svého veřejného působení už sice v Nazaretě nepřebýval, ale i zdejší obyvatelé časem zaslechli zprávy o jeho zázracích a činech.

Když procházel Galilejí, navštívil i Nazaret. Jednoho dne přišel se svou rodinou do synagogy. Tváře známé od dětství na něj upřeně hleděly.

Tak jako každou sobotu probíhala běžná bohoslužba. Rabín přečetl část textu z Písma a v kázání posluchačům připomněl zaslíbení brzkého příchodu Mesiáše. Zdůraznil slávu a moc jeho příchodu a vítězný boj proti utlačovatelům.

V další části bohoslužby byl vždy někdo z přítomných požádán o přečtení textu z Proroků. Tohoto sobotního rána požádali Ježíše. Podali mu svitek s proctvím Izajáše. Rozvinul jej a četl:

„Duch Boží mě vede, protože mne Bůh určil, abych chudým přinesl radostnou zprávu, uzdravil ty, kteří jsou v srdci zraněni, sňal lidem pouta, kterými jsou svázáni, slepým abych vrátil zrak, utlačené osvobodil a ohlásil, že teď přichází čas, kdy se Bůh chce nad každým slitovat a zachránit ho.“

Stočil svitek, podal jej zpět a posadil se. Lidé napjatě čekali na výklad textu. Když Ježíš vysvětloval přečtená slova, mluvil o Mesiáši jako o tom, kdo lidem pomůže, uzdraví je a ukáže jim pravdu o Bohu. Pronesená slova posluchače velmi zaujala, neboť tak hluboké myšlenky ještě nikdy neslyšeli. Duch svatý působil na srdce všech přítomných. Zaradovali se z ujištění, že se o ně Bůh stará a pošle jim Zachránce. Poté začali hlasitě chválit Boha.

Ježíš pokračoval: „Dnes se uskutečňuje to, co jsem právě četl.“

Radostná nálada v synagoze se náhle změnila. Lidé si uvědomili, že se Ježíš prohlásil Mesiášem. S rozhořčením se ptali: „Co si o sobě myslíš? Jak může tvrdit, že je Mesiáš, když o něm všichni víme, že je syn tesaře? Vždyť jej známe od dětství! Viděli jsme, jak vyrůstal. Cožpak jeho bratři a sestry stále nežijí mezi námi? Ano, vždy to byl hodný chlapec, ale že by byl Mesiáš? To v žádném případě!“

Čím více o Ježíšových slovech přemýšleli, tím větší zlost se jich zmocňovala. Ježíš se vůbec nezmínil o tom, že Mesiáš vyžene Římány a z Izraele učiní světovou velmoc! Místo toho poukázal na změnu smýšlení a proměnu lidských srdcí, které Mesiáš způsobí. Lidé byli zaraženi. Ježíš hovořil o vysvobození z pout otroctví, jako kdyby snad nebyli potomky Abrahamovými, Božím lidem, nejdůležitějším národem na světě! Lidské oči neviděly, jak se satan snaží mysl přítomných zatemnit a poštvat je proti Ježíši.

Ježíš náhle pronesl: „Namítáte, že bych měl doma udělat stejné zázraky jako v Kafarnaum. Víte, proč je nemohu udělat? Protože jako každý prorok i já nacházím nejméně víry ve své domovině. Jen si vzpomeňte, jak to bylo v době proroka Elijáše, kdy tři a půl roku nepršelo. V Izraeli bylo mnoho vdov, ale v tomto čase hladu Bůh poslal Elijáše pouze k vdově z cizí země. Anebo ve dnech proroka Eliši – tehdy bylo v Izraeli mnoho malomocných, a nakonec byl uzdraven jen Naamán, voják ze Sýrie.“

Ačkoli oba proroci přinášeli Boží poselství všem lidem bez rozdílu, přijali je pouze někteří. Bůh tehdy pomínil ty, kteří nejevili o jeho zvěst zájem, a pomohl těm, kdo upřímně žili podle svého poznání dobra a stranili se zla, i když třeba nepatřili k izraelskému národu a nevěděli mnoho o Bohu Izraelců.

Pravá příčina problému

Ježíšova slova se dotkla samotného kořene problému – pokrytectví lidí. Posluchači si rázem uvědomili, co jim Ježíš říká: že neznají Boha a pro svou vlastní malověrnost a neposlušnost se sami vyčleňují z Božího lidu.

V celém shromáždění to vřelo. Nakonec zloba, žárlivost a zaslepenost vyvrcholily násilím. Židé popadli Ježíše a s výkřiky a klením jej hnali za město. Dav ho odvedl na okraj blízkého útesu, odkud ho chtěl svrhnout dolů, aby při pádu na velké balvany zemřel. Někteří brali do rukou kameny a čekali na příležitost ke kamenování.

Jenže se stalo něco neočekávaného – Ježíš se jim ztratil z dohledu. Andělé obklopující Ježíše v synagoze jej ochraňovali i uprostřed rozzuřeného davu. Rozprostřeli svá ochranná křídla a zavedli ho na bezpečné místo.

Stejně tak jako v minulosti ohrožují mocnosti zla Ježíšovy věrné následovníky i v dnešní době. Nebeští andělé je však ochraňují. Až v Ježíšově království se jednou dozvíme, kolikrát nás Boží andělé ochránili před útoky satana.

Ježíšovým přáním bylo zachránit obyvatele Nazareta. Chtěl, aby přijali pozvání do Božího království. Přestože se k němu nezachovali dobře, nezanevřel na ně. Před koncem svého působení v Galileji navštívil toto městečko ještě jednou. Ani lidé z Nazareta nemohli popřít, že by Ježíšova moc nepocházela od Boha. Věděli, že v okolních městech a vesnicích Ježíš nezanechal jediného člověka napospas nemoci.

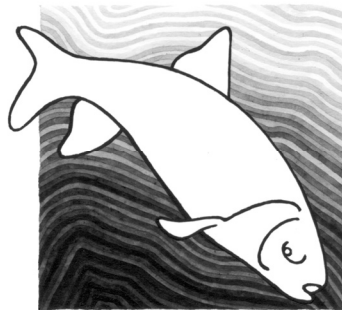
Ježíš zde ještě jednou kázal o Boží lásce a naléhavé potřebě proměny dosavadních životů. Zdálo se, že někteří Nazaretští chtějí jeho poselství přijmout, přesto je nakonec odmítli. Nedokázali připustit, že by tento muž, který vyrůstal mezi nimi, mohl být jiný než oni. Nemohli pochopit, odkud se v něm vzala moc k uzdravování a moudrost jeho slov. Jako Mesiáše jej nepřijali a protože v Něj neuvěřili, neudělal u nich žádný zázrak. Nakonec z města odešel a nikdy se již do něj nevrátil.

K zamyšlení:

1. *Jak Ježíš popsal pravého Mesiáše, kterého měli Izraelci očekávat?*
2. *Proč Ježíš nemohl ve své domovině udělat žádný zázrak?*
3. *V čem byly příběhy o Eliášovi a Elíšovi podobné situaci, ve které se Ježíš nacházel v Nazaretu?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Lk 4,14–30; Mt 13,53–58; Mk 6,1–6; Iz 61,1–2

25. kapitola

Povolání učedníků u jezera

*„Pojďte se mnou! Udělám z vás jiné rybáře, budete zachraňovat lidi!“
(Matoušovo evangelium 4,19)*

Slunce vycházelo nad Galilejským jezerem, u něhož Ježíš právě trávil chvíle klidu. Jeho učedníci seděli v rybářských člunech na jezeře. Rybařili celou noc, ale nic neulovili.

O samotě Ježíš čerpal sílu v rozhovoru s nebeským Otcem, neboť během dne byl neustále obkloповán davem. Tohoto rána lidé přicházeli už brzy po rozbřesku. Bylo jich stále více a ze všech stran se na Ježíše tlačili.

Mezitím učedníci připluli ke břehu. Ježíš vstoupil na Petrovu loď a požádal ho, aby ji trochu odrazil od břehu. Mohli jej tak vidět a slyšet všichni lidé v davu.

Krásné prostředí pomáhalo vrýt Ježíšova slova do paměti posluchačů. Jezero, pohoří a pole ozářená slunečním svitem nádherně dokreslovala Ježíšovo kázání.

Zástup na pobřeží se stále rozrůstal. Vypravili se sem zemědělci, rybáři, obchodníci, náboženští vůdci, bohatí, chudí, starci i mladíci a přiváděli nemocné, aby mohli slyšet slova Bohem poslaného Učitele.

Při pohledu na dav Ježíš nemyslel jen na přítomné posluchače, ale také na další učedníky v budoucnosti. Už nyní je viděl v zápasech dobra a zla, opuštěné, s bolestí v srdci, v pokušení a věznění. Věděl o jejich radostech, strastech i překážkách. Slova vyřčená onoho rána měla prostřednictvím působení Ducha svatého přinášet naději, útěchu, moudrost a pokoj každému člověku až do konce času.

Když Ježíš dokončil své kázání, obrátil se k Petrovi a řekl: „Vypluj s lodí dále na jezero, abys mohl spustit síť a ulovit ryby.“

Petr byl z celonočního výlovu unavený a zklamaný, protože žádné ryby nechytil. Během dlouhých hodin rybaření přemýšlel o Janu Křtiteli uvězněném v Herodově paláci. Nemohl pochopit, jak by Ježíš uspěl tam, kde Jan nenašel porozumění, a to zejména u kněží a vládců. Budoucnost Ježíšova působení se mu zdála nejistá a beznadějná.

Ježíšovi odvětil: „Pane, celou noc jsme se namáhali, ale marně. Když to však říkáš ty, zkusím to ještě jednou.“

Připadalo mu to ale zbytečné. Každý v okolí věděl, že jediná vhodná doba pro chytání ryb v tomto průzračném jezeře byla v noci. Nikdo nechytil ryby ve dne. Na Ježíšovo slovo však Petr a jeho bratr Ondřej znovu vypluli a spustili sítě do vody. Jakmile je chtěli vytáhnout, s údivem zjistili, že jsou plné ryb a že by se dokonce mohly pod tíhou takového úlovku i protrhnout.

Rychle zavolali na pomoc Jakuba a Jana z druhé lodi. Podařilo se jim vytáhnout tolik ryb, že se obě lodi málem potopily.

Zachránce lidí

Petr pochopil, že Ježíš vládne přírodě. Zároveň si také uvědomil svoji pochybovačnost a hříšnost. Zatímco se ostatní starali o ulovené ryby, padl před Ježíšem na kolena a zvolal: „Odejdi ode mne, Pane, neobstojím v tvé blízkosti, jsem hříšný člověk.“

Ježíš mu odpověděl: „Neboj se! Udělám z tebe rybáře lidí. Budeš je získávat pro mne.“ Ježíš použil slova z rybářského prostředí, které Petr dobře znal. Petr si nyní uvědomil svoji slabost a potřebu spolupráce s Ježíšem, proto byl povolán k důležitějšímu úkolu.

Až doposud se nikdo z učedníků plně nepodílel na Ježíšově poslání, neboť se ještě věnovali svému zaměstnání. Občas pochybovali, ale tato zkušenost je utvrdila ve víře a znovu povzbudila k plnému odevzdání se Ježíši a jeho dílu. Zážrak s rybami je ujistil, že se Bůh postará o ně i o jejich rodiny. Opustili své lodě a následovali Ježíše.

Ježíš si tehdy mohl za své učedníky vybrat zkušené a vzdělané muže. Vzdělání je požehnáním, pokud je v souladu s Božími principy. Ježíš záměrně pominul učence oné doby, neboť ti většinou kvůli svým předsudkům neměli pochopení pro prosté lidi a nechtěli s ním spolupracovat. Sami se tak zřekli nejlepšího vzdělání, jakého kdy mohli dosáhnout. První věcí, kterou se musí naučit každý, kdo se chce podílet na Božím díle, je přestat spoléhat sám na sebe a přistupovat k lidem stejně jako Ježíš.

Ježíš si vybral nevzdělané rybáře, protože se nemuseli mnohému odnaučovat. Nebyli zatíženi tradicemi a nesprávnými zvyky. Měli zdravý úsudek a vhodné schopnosti, ale nejdůležitějšími vlastnostmi byla jejich pokora a učenlivost.

V běžném životě se lidé častokrát starají pouze o svou každodenní a zaběhlou práci. Netuší, že kdyby byli povoláni k náročnějším a významnějším úkolům, rozvinuly by se jejich skryté schopnosti a stali by se uznávanými a vlivnými vůdci. Právě takové lidi Ježíš povolával ke spolupráci. Pod jeho vedením se jim dostalo té nejlepší školy, přijímali Ježíšovo smýšlení i povahu. Stali se kazateli a učiteli Božího slova s takovým odhodláním, že byli jeho zvěstováním schopni změnit svět.

Jejich vnitřní proměna i dílo, které vykonali, je svědectvím o Božím požehnání všech, kteří následují Ježíše. Není stanovena žádná hranice velikosti díla pro ochotného člověka toužícího otevřít své srdce Božímu duchu a odevzdat svůj život Ježíši. Bůh přijímá každého člověka takového, jaký je. Pokud se mu úplně odevzdáme, rozvine naše schopnosti a promění naše slabosti v silné stránky.

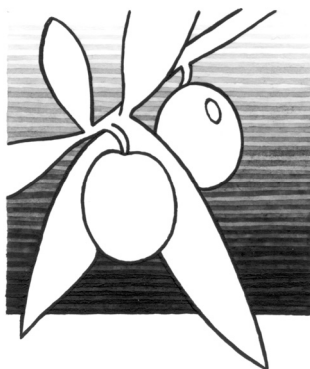
Čím více času strávíme čtením Bible a důvěrným rozhovorem s Ježíšem, tím více budeme získávat jeho povahu. Dosáhneme tak toho nejlepšího vzdělání, jakého je na tomto světě možné dosáhnout.

K zamyšlení:

1. *Co Petra zmalomyslnělo?*
2. *Kdy byl Petr opravdu připraven pracovat pro Ježíše?*
3. *Proč si Ježíš za své učedníky povolal prosté rybáře místo vzdělaných mužů?*
4. *Cítili jste někdy Boží povolání? Jak jste odpověděli?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 4,18–22; Mk 1,16–20; L 5,1–11; Iz 6,5; Ř 10,12

26. kapitola

Dny v Kafarnaum

„Lidé žasli nad jeho učením.“ (Matoušovo evangelium 7,28)

V Ježíšově době bylo Kafarnaum malebným městem, v němž se díky teplému podnebí dařilo palmám a olivovníkům. Z nedalekých hor sem přitékaly potůčky, které zavlažovaly sady, vinice, pole a zahrady a následně se vlévaly do Galilejského jezera.

Kafarnaum se nacházelo na jeho březích, v blízkosti Genezaretské roviny. Městem vedly důležité obchodní cesty – z Damašku do Jeruzaléma, do Egypta a ke Středozemnímu moři. Na březích jezera i okolních pahorcích se rozprostírala městečka a vinice. Na městském tržišti prodávali obchodníci zboží z nedalekých farem a rybářských lodí. Město oplývalo životem.

Během svých cest se Ježíš několikrát v Kafarnaum zastavil. Na tomto místě se mohl setkat s lidmi z různých zemí, když zde chtěli obchodovat nebo si potřebovali po cestě odpočinout. Zprávy o Ježíšově učení i zázračných skutcích se tak rozšířily do celého, tehdy známého světa. Na mnoha místech začali lidé hledající pravdu zkoumat prorocství a ptát se po Božím plánu se světem.

Navzdory všem varováním před Ježíšem, vyslovenými veleradou, se o něm chtěli mnozí lidé dozvědět ještě více. A právě v Kafarnaum byl zájem o setkání s Ježíšem obrovský.

Uzdravený syn královského úředníka všude s radostí vyprávěl o Ježíšově moci. Také všichni členové jeho rodiny bez ostychu šířili po celém okolí svoji víru v Ježíše. Kdykoli se Ježíš objevil ve městě, obyvatelé ožili. Všude jej doprovázely početné davy. V sobotu za ním šlo do synagogy tolik lidí, že se místnost určená pro bohoslužbu zcela naplnila a mnozí se dovnitř ani nedostali.

Každý, kdo naslouchal Ježíšovu učení, byl uchvácen. Vyučování zákoníků bylo formální a chladné, Ježíšova slova však byla jasná, srozumitelná, praktická a mocná. Jeho hlas upoutal každého posluchače.

Výklad Písma

Rabíni se při svých výkladech Písma častokrát vyjadřovali váhavě, jako kdyby se texty daly chápat dvojnásobně. Ježíš vyučoval Písmo s přesvědčivostí, neboť znal jeho pravý význam. Své posluchače dokázal zaujmout, a tak se jim pravdy Božího Slova vrývaly do paměti. Ježíš se nezabýval spornými a často diskutovanými otázkami židovských intelektuálů. Hlásal pravdu o Bohu a výstižným způsobem představoval jeho pravou povahu.

Ježíš byl velice praktický. Ukazoval, jak pozitivní vliv na úspěšné zvládnání každodenních povinností má následování Boha. Používal také příběhy a obrazy z běžného života – květiny, ptáky, setbu a žeň, pastýře a ovce. Když se lidé dostali do situací, o kterých Ježíš hovořil, vzpomněli si na jeho slova.

Ačkoliv jej nepřátelé všude pronásledovali, vyzařovala z něj atmosféra klidu a pokoje. Ježíšovu lásku k lidem vyjadřoval vzhled jeho tváře i tón hlasu. Jeho povaha lidí přitahovala. Pochopili, že k nim má přátelský vztah a že mu jejich problémy nejsou lhostejné.

Ježíš se díval do tváří lidí. Poznal, zda jeho slova přijali. Naplňovala ho radost, když viděl rozzářené oči člověka, který porozuměl. Byl nesmírně smutný, pokud se někdo po vyslechnutí jeho slov zatvrdil a odvrátil od pravdy.

Člověk posedlý démonem

Jednoho dne mluvil Ježíš v Kafarnaum o možném vysvobození těch, kteří zůstávají v přímém zajetí satana. Náhle se k němu z davu přirítíl nějaký muž a s vystrašeným pohledem volal: „Co je ti po nás, Ježíši Nazaretský? Chceš nás snad zničit? Přišel jsi nás zahubit? Víím dobře, že jsi svatý Boží Syn!“

Tento muž byl posedlý démonem. Svůj život trávil neustálým vyhledáváním požitků, rozkoší a vědomých hříchů. Časem se stal zcela zvrhlým a satan jej ovládl. Byl vyhnán rodinou, zapuzen přáteli a potloukal se po světě jako divoch. Každý, kdo jej spatřil, se zhrozil.

I přes jeho zvrácenou mysl k němu Ježíšovou přítomností svítl paprsek naděje. Spěchal do synagogy, aby se tam s Ježíšem setkal a poprosil ho o slitování a pomoc. Chtěl promluvit, ale jeho hlas byl pod kontrolou démona.

Při prvních výkřicích od něho začali lidé rychle ustupovat, Ježíš však zůstal v jeho přítomnosti. Rozpoznal mužovu nevyslovenou prosbu o záchranu. Démonu přikázal: „Už ani slovo! Vyjdi z něho ven!“ Démon se své oběti nechtěl vzdát

a posedlým ještě chvíli zmítal. Na Ježíšova slova jej však musel opustit, aniž by posedlému ublížil. Oči uzdraveného muže, v nichž dříve vládlo šílenství, nyní zářily štěstím. Radostí mu začaly po tváři stékat slzy.

Přítomných lidí se zmocnil úžas. Ptali se navzájem: „Co se to stalo? Odkud bere takovou moc? Vždyť i zlým duchům poručí a oni ho poslouchají!“

Ještě nedávno si uzdravený muž myslel, že vyhledávání rozkoší a lehkovážných tužeb je jen neškodná zábava. Časem se dostal na scestí. Když se pak snažil vymanit ze svého hříšného způsobu života, bylo už pozdě. Satan ho zcela ovládl. Stejná věc se může stát každému, kdo se obklopuje zlem. Touha po vzrušení a bezmezně zábavě skončí návykem, posedlostí a zoufalstvím.

Stejně tak zlý duch, který byl v tomto muži, ovládal i mnohé židovské kněze a vůdce. Místo toho, aby je satan vlácel sem a tam divočinou, dal jim pláštík zbožnosti. Vyvolávali zdání svatosti a ostatní obviňovali z nečistoty. V podstatě však žili v ještě větší beznaději než posedlý muž, protože vůbec necítili potřebu změny. Mohli najít ochranu v pravdách a zaslíbeních Písma, ale jeho překroucením se okradli o sílu a odvahu vzepřít se satanu.

Během Ježíšova působení satan vyvíjel ještě větší úsilí, aby si co nejvíce podmanil mysl i tělesné návyky lidí. Stejně tomu bude i v blízké budoucnosti při závěrečném vyvrcholení sporu mezi pravdou a lží. Satan bude se svými démony horlivě pracovat na tom, aby zmátl a podvedl lidi a přinutil je, aby se nakonec rozhodli nepřijmout poselství Boží lásky a naděje na věčný život, které jim budou přinášet Ježíšovi následovníci.

Vůdci a učitelé lidu v tehdejší Izraeli nedbali na jedinou ochranu před zlými duchy – na Boží slovo, Bibli. Při pokušení na poušti Ježíš použil na svou obranu slova Písma. Židovští vůdci obrátili pravý význam Písma a tvrdili věci, které Bůh nikdy neřekl. Ztratili tím moc Božího slova pro svoji ochranu a dostali se do područí zlých duchů.

Dějiny se častokrát opakují. Mnozí současní náboženští vůdci zpochybňují platnost a závaznost Písma a při jeho výkladech do něj vkládají různé názory, které posluchače, upřímně hledající pravdu, tak znejistí, že se nakonec od Bible odkloní. Bez znalosti a přijetí biblických pravd se však lidé vzdávají Boží ochrany a otevírají se různým pohanským názorům a filozofiím. Ve společnosti i v mnoha církvích jsou stále populárnější různé formy spiritismu. Hodně lidí vábí možnost kontaktu s tajemnými „vyššími silami nebo bytostmi“ a jejich mysl se tak stává snadno ovladatelná těmito negativními silami.

Jejich situace však není beznadějná. Vírou v pravdy a zaslíbení Božího slova může být každý člověk vysvobozen z pasti, do které upadl. Nikdo se neocitne v takové situaci, ze které by nebylo východiska, pokud o pomoc požádá Ježíše Krista. Prosba o pomoc, mnohdy i nevyslovená, bude vždy vyslyšena.

Návštěva Petrova domu

Zatímco si lidé v synagoze stále povídali o tom, co viděli, Ježíš s učedníky odešli do Petrova domu. I tam bylo potřeba pomoci. Matka Petrovy manželky byla nemocná a ležela v horečkách. Ježíš horečku utišil a ženu zcela uzdravil. Cítila se velmi dobře, a tak šla pomoci připravit večeři pro vzácné hosty.

Zprávy o uzdravení posedlého i Petrovy tchyně se roznesly po celém městě. Nikdo se však ze strachu před rabíny neodvážil přijít za Ježíšem do Petrova domu a požádat ho o uzdravení v sobotu. Když ale po západu slunce skončil den odpočinku, téměř každý spěchal z města do Petrova domu s prosbou o uzdravení, požehnání nebo jenom strávit chvilku v Ježíšově blízkosti.

Byl to den, jaký v Kafarnaum ještě nikdy nezažili. Město naplnila radost, slova díky a chvály Boha. Lidé cítili, že se tohoto místa dotýká samotné nebe. Ježíš prožíval velkou radost – mohl totiž lidem navracet zdraví a chuť do života!

Bylo opravdu velmi pozdě, když řady příchozích začaly řidnout. Při odchodu posledního návštěvníka zavládlo v Petrově domě ticho. Ježíš uleh celým vyčerpaným ke spánku. Před východem slunce, kdy celé město ještě spalo, odešel z domu, aby se o samotě modlil ke svému nebeskému Otci.

Ježíš často posílal učedníky domů, aby si odpočinuli, málokdy však měl čas si sám odpočinout. Brzy ráno či pozdě večer chodíval do hor, aby hovořil se svým Otcem. Mnohokrát strávil celou noc modlitbami a rozjímáním, než se s prvními slunečními paprsky vrátil k vyučování a uzdravování lidí.

Ráno přišel Petr s ostatními učedníky za Ježíšem a oznámil mu, že se lidé nedočkavě scházejí a hledají ho. Pro učedníky to bylo nepochopitelné... Věděli, že si rabíni a vůdci lidu v Jeruzalémě přejí Ježíšovu smrt. Byli svědky toho, jak jej lidé z Nazareta, kde vyrůstal, chtěli zabít. Zde v Kafarnaum však Ježíše chválili a toužili po jeho přítomnosti. Pomysleli si, že tito svobodomyšlní Galilejci možná budou první, kdo přijmou Ježíše za Mesiáše a podpoří jeho království.

O to více je udivila Ježíšova slova: „Pojďme do dalších měst. Musím i tam hlásat radostnou zprávu o Božím království, vždyť k tomu mne Bůh poslal.“

Ježíš nechtěl být mezi lidmi známý jen jako ten, kdo dělá zázraky a uzdravuje. Znal názor lidu, že přišel proto, aby se stal jejich novým králem. Přál si především nasměrovat mysl člověka od pozemského království a tělesného uzdravování k duchovním hodnotám.

Potlesk a obdiv davu Ježíše vůbec nevzrušoval. Nikdy nestál o poctu, kterou tento svět dává slavným, bohatým nebo nadaným lidem. Vše, co dělal, bylo v souladu s plánem jeho Otce v nebesích. Bůh se zjevil v činech a slovech svého Syna.

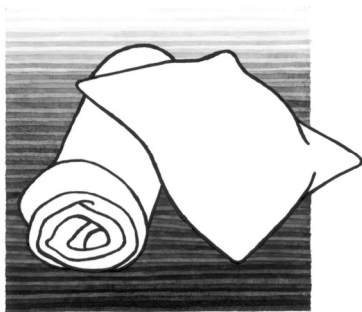
A Ten jako úsvit nového dne tiše a pozvolna rozháněl tmu a probouzel svět k novému životu.

K zamyšlení:

1. *Proč bylo Kafarnaum vhodným místem, odkud se Ježíšovo učení mohlo šířit do celého tehdy známého světa?*
2. *Proč byl Ježíš ve svém výkladu Písma tak přesvědčivý?*
3. *Jaká je jediná ochrana před zlými duchy?*
4. *Proč lidé čekali, až zapadne slunce, než přišli za Ježíšem do Petrova domu?*
5. *Ježíš nebyl nikdy tak populární jako v tento den v Kafarnaum. Proč chtěl tak rychle město opustit?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Lk 4,31–37; Mk 1,21–28; 1 Tm 4,1; J 8,32; J 7,17; Iz 49,24–25; Mt 8,14–17; Mk 1,35; Lk 4,43

27. kapitola

Uzdravení v Kafarnaum

*„Vstaň a odnes svá nosítka domů!“
(Matoušovo evangelium 9,6)*

Nejobávanější nemocí na Blízkém východě bylo pro svoji nakažlivost a nevyléčitelnost malomocenství. Postižený člověk postupně ztrácel cit ve všech končetinách a jeho tělo se pozvolna rozkládalo. Židé pokládali malomocenství za Boží trest.

Každý, kdo takto onemocněl, musel neprodleně opustit svůj domov i celé izraelské společenství. Všechno, čeho se dotknul, bylo považováno za „nečisté“; svým dechem nemocný infikoval i vzduch. Člověka podezřelého z nákazy důkladně prohlédli kněží, kteří jeho stav posoudili. Pokud dotyčného prohlásili za malomocného, musel podle obřadního zákona odejít z blízkosti zdravých lidí, i kdyby byl králem či vůdcem lidu. Jestliže se k malomocným přiblížil někdo zdravý, měli tito ubožáci povinnost hlasitě volat: „Nečistý! Nečistý!“

Když se malomocní v Galileji dozvěděli o Ježíši a zázracích uzdravování, svítila jim jiskra naděje. Uvědomovali si však, že od doby proroka Elíši již žádný malomocný vyléčen nebyl.

Nacházel se ale mezi nimi jeden muž, který se této naděje chopil. Sám sebe se ptal: „Uzdravil by mě Ježíš? Jak se k němu mám přiblížit, abych ho mohl o uzdravení požádat? Všiml by si vůbec takového ubožáka? A pokud ano, řekl by mi, že si zasloužím Boží soud, jak to tvrdí ostatní?“

Pořád si připomínal, že nikdo, kdo Ježíše o pomoc požádal, nebyl odmítnut. Rozhodl se tedy, že Ježíše o pomoc poprosí.

Šel k jezeru, kde Ježíš promlouval. I přesto, že stál stranou davu, zaslechl alespoň některá Ježíšova slova. Sledoval uzdravování nemocných, slepých a chromých. Jakmile uslyšel jejich děkonné a radostné chvály Bohu, dodal si odvahu

a s vírou přistupoval blíže. Nevšimal si, jak před jeho znetvořeným tělem přítomní s hrůzou a odporem utíkají. Naděje ho přitahovala stále blíže k Ježíši.

Někteří na něj křičeli, aby se okamžitě vrátil, ale marně. Stále hleděl na Ježíše. Přistoupil k němu, padl před ním na kolena a zvolal: „Pane, chceš-li, můžeš mě očistit!“

Ježíš zvedl ruku, dotkl se ho a odpověděl: „Ano, chci. Ať tvá nemoc zmizí!“ Malomocný pocítil okamžitou úlevu. Jeho tělo se zpevnilo, do končetin se mu vrátil cit, svaly znovu získaly sílu a jeho rozpraskaná pokožka byla náhle hladká jako kůže dítěte. Byl úplně zdravý. S nesmírným vděkem se díval na svého Zachránce.

Ježíš pak řekl: „Nikommu nic neříkej, ale jdi, ukaž se knězi a vezmi s sebou obětní dar, který ustanovil Mojžíš pro uzdravené od malomocenství. To bude veřejné svědectví o tvém uzdravení.“

Ježíšovi bylo zřejmé, že kdyby se kněží dozvěděli, kdo malomocného uzdravil, mohli by jej odmítnout uznat za zdravého. Nemohl by se tak vrátit k rodině a začlenit do společnosti. Musel tedy přijít do chrámu dříve, než se kněží o jeho uzdravení dozvědí.

Dostavil se ke stejným kněžím, kteří ho kdysi prohlásili za malomocného. Důkladně jej prohlédli a po chvilce váhání uznali zdravým. Uzdravený člověk nevěděl, že jeho zkušenost ještě více popudí kněze a vůdce lidu proti Ježíši. Domníval se, že mu Ježíš zakázal hovořit o uzdravení ze skromnosti, a proto vyprávěl každému, koho potkal, co zažil. Měl velkou radost a připadalo mu nemožné, aby nevzdával chválu svému Lékaři. Následkem toho však bylo, že Ježíši ztížil práci. Začaly k Němu přicházet tak početné davy, že musel svou činnost na chvíli přerušit.

Ježíš nevynechal jedinou příležitost vydat svědectví kněžím a náboženským učitelům, a tak postupně vyvracel jejich předsudky. Poslal k nim uzdraveného člověka, čímž opět prokázal svoji lásku ke všem lidem, úctu k Mojžíšovu zákonu i zachraňující moc. Mnoho kněží sice přistupovalo k Ježíši s hněvem a nenávisť, někteří z nich však v něho po jeho smrti a vzkříšení uvěřili a stali se jeho následovníky.

Přirovnání hříchu k malomocenství

Hřích v našem životě přináší podobnou zkázu jako malomocenství. Pouze Ježíšova láska a moc nás mohou uzdravit a dovést k rozhodnutí pro nový život.

Prosbu o uzdravení malomocného vyslyšel Ježíš ihned. Mohou však nastat případy, kdy neodpoví na žádost člověka okamžitě. Když Ježíše prosíme o požehnání a pomoc se záležitostmi každodenního života, pro naše dobro může být

Boží odpovědí čekání. Ve své vševědoucnosti může mít Bůh jiný záměr a naše modlitby vyslyší trochu jinak nebo v jiný čas, než očekáváme. Jestliže však opravdově prosíme o vysvobození z hříchu, jeho odpovědí je pokaždé okamžité „ano“.

Ochrnutý muž

V Kafarnaum žil ochrnutý muž, jehož nemoc byla přímým důsledkem hříšného způsobu života. Měl velké bolesti. Trápil se pomyšlením na svůj zkažený život a neustále ho provázely výčitky svědomí. Když prosil kněze a lékaře, aby mu pomohli, prohlásili ho za nevyléčitelného a prokletého Bohem. Upadl do hluboké deprese a ztratil veškerou naději... Časem se dozvěděl o Ježíši. Jeho přátelé jej povzbuzovali slovy, že jedině Ježíš je mu schopen pomoci.

Ochrnutý muž netoužil jenom po tělesném uzdravení, ale zejména po vnitřním pokoji, po odpuštění. Smířil by se i s údělem doživotního ochrnutí, nikoli však s životem bez Božího odpuštění. Požádal své přátele, aby jej k Ježíši odnesli.

Toho dne Ježíš vyučoval v Petrově domě. Kolem něho seděli jeho učedníci a zároveň nedůvěřiví farizejové a učitelé náboženství, kteří vyčkávali na příležitost, jak Ježíše na něčem nachytat a pak ho obvinít. Před domem postávali další lidé. Chtěli Ježíše slyšet a vidět nějaký zázrak.

Přátelé ochrnutého muže se pokusili prodat davem s lůžkem, ale marně. Již ztráceli naději, že se k Ježíši přiblíží, když vtom dostal nemocný muž nápad. Požádal je: „Vyneste mě na střechu.“ Vystoupili na střechu, udělali otvor v dlaždicích a spustili ochrnutého i s lůžkem přímo před Ježíše.

Ježíš zahlédl oči ochrnutého a bylo mu jasné, po čem touží. Věděl o jeho touze po odpuštění ještě dříve, než ho k němu přinesli. Když jeho přátelé plánovali cestu k Ježíši, Bůh působil nejen na srdce tohoto nemocného člověka, ale i na srdce jeho přátel. Jejich víra sílila každým dnem.

Ježíš pronesl: „Příteli, tvoje hříchy jsou ti odpuštěny.“

Tato slova zněla v uších muže jako rajska hudba. Jeho zoufalství a deprese pominuly, v jeho srdci zavládl pokoj. Utrpení skončilo. Bezmoc byla pryč, hříšníkovi bylo odpuštěno! Vírou přijal dar nového života. Ležel tiše a z jeho tváře vyzařovala radost a pokoj. Všichni na něj hleděli s úžasem.

Přítomní rabíni si na tohoto muže dobře pamatovali. Věděli, že je žádal o pomoc, ale oni mu neposkytli sebemenší naději ani nevyjádřili soucit s jeho utrpením. S nemilosrdným tónem v hlase prohlásili, že je pro své hříchy Bohem prokletý. Nyní si uvědomili, že o jejich bezcitném jednání přítomní lidé vědí, a začali se obávat ztráty svého vlivu nad nimi. Museli něco rychle vymyslet. Beze slov se na sebe podívali.

Jejich pohled prozrazoval jasný záměr – navždy skoncovat s Ježíšem. Nazvou jeho slova rouháním, což je hřích, který vyžaduje trest smrti. Vždyť nikdo z lidí nemůže odpouštět hříchy, toto právo a moc má pouze Bůh!

Ježíš dobře věděl, co si myslí, a proto řekl: „To vám vadí? Co je snazší? Zvěstovat člověku odpuštění jeho hříchů, anebo ho uzdravit? Přesvědčím vás, že Syn člověka má na zemi právo odpouštět hříchy.“ Nato se k ochrnutému obrátil se slovy: „Vstaň, vezmi si svoje lehátko a jdi domů!“

Stejný hlas, který oživil člověka vytvořeného z prachu země v zahradě Eden, nyní obnovil tělo tohoto muže. Ochrnutý muž vyskočil ze země tak hbitě, jako kdyby byl malé dítě. Každá část jeho těla získala novou sílu k životu. Uchopil svoje lůžko a prošel užaslým davem domů.

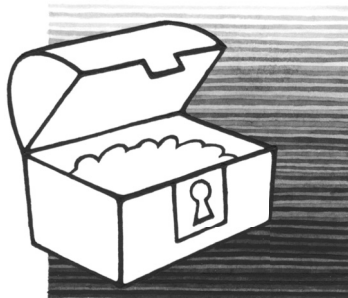
K zamyšlení:

1. *Proč bylo v Izraeli malomocenství považováno za Boží trest?*
2. *Z jakých důvodů Ježíš nechtěl, aby malomocný muž vyprávěl ostatním o svém uzdravení?*
3. *Co si tento muž přál více než fyzické uzdravení?*
4. *Proč farizejové nazvali Ježíšova slova rouháním?*
5. *Koho byste pozvali do společenství věřících, kdyby v něm byl Ježíš a nabízel uzdravení? Koho pozvete, když víte, že Ježíš každému člověku nabízí odpuštění?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 8,2–4; Mk 1,40–45; Sk 6,7; 1J 5,14–15; 1J 1,9; Mt 9,1–8; Mk 2,1–12; Lk 5,12–26; 1J 3,8; J 1,4; J 10,10; 1Kor 15,45; Ž 103,3

28. kapitola

Výběřčí daní Matouš

*„Lékaře nepotřebují zdraví, ale nemocní.“
(Matoušovo evangelium 9,12)*

Všichni úředníci pracující v Palestině ve službách Římanů byli Izraelci nenáviděni. Jejich přítomnost byla neustálou připomínkou, že Izraelci nejsou svobodným národem. Situaci ještě více přitvořovala nepoctivost výběřčích daní, kteří svého úřadu zneužívali k vymáhání vyšších částek, než bylo stanoveno, a rozdíl si ponechávali.

Lidé pocítovali velmi silnou nenávisť ke svým židovským spoluobčanům vykonávajícím tuto práci. Považovali je za zrádce a opovrhovali jimi.

Jeden z výběřčích se jmenoval Matouš. Když naslouchal Ježíšovým slovům, Duch svatý působil na jeho srdce a on zatoužil po čestném životě bez podvodů. Rád by také následoval Ježíše. Věděl, jak se k výběřčím daní staví ostatní náboženští učitelé, a tak byl přesvědčen, že by s ním Ježíš nechtěl mít nic společného.

Jako každý den seděl i dnes na svém stanovišti a vybíral poplatky od židovských obchodníků. Náhle uviděl Ježíše, jak přichází přímo k němu. Byl překvapen, když se u něho zastavil a vyzval ho: „Pojď se mnou a staň se mým učedníkem!“

Matouš neváhal. Vstal, všeho nechal a šel s Ježíšem. Nepřemýšlel o tom, že ztratí zdroj jistých a vysokých příjmů a bude muset do značné míry změnit svůj životní styl. Chtěl být s Ježíšem, učit se od něho a podporovat jeho poslání.

Matouš stál před stejnou výzvou jako kdysi Petr, Jakub a Jan. Také oni zanechali svých živností, čímž se zřekli dosavadních příjmů. Neptali se, z čeho budou žít nebo kdo se postará o jejich rodiny. Ježíš je vyzval k následování, když měli sítě naplněné rybami a zažívali velký úspěch. Matouš byl vystaven podobné zkoušce.

Později se Ježíš učedníků zeptal: „Posílal jsem vás za lidmi bez peněz, bez zásob a bosé. Můžete říci, že jste měli v něčem nedostatek?“ Oni odpověděli: „Ne, ani v nejmenším.“

Podobná zkouška přichází v životě každého člověka, aby se ukázalo, zda dává přednost touze po úspěchu a finančním zisku nebo hlubšímu vztahu s Ježíšem. Nikdo nemůže radostně a naplno následovat Ježíše a podílet se na jeho díle, jestliže mu zcela neodevzdá své srdce. Pokud člověk pochopí obrovskou obět, kterou Ježíš pro záchranu lidí přinesl, nemůže na jeho volání k následování mlčet.

Když Ježíš vyzval Matouše, aby se připojil ke skupině učedníků, způsobil veliký skandál. Urazil hrdost náboženských představitelů, neboť na výběrčí daní pohlíželi jako na zločince. Matouš navíc spolupracoval s Římany. Farizejové chtěli této situaci využít. Podporovali předsudky a nenávisť lidu vůči výběrčím daní a zároveň si přáli obrátit jeho hněv proti Ježíši.

Matouš měl z Ježíšovy výzvy ohromnou radost, a tak ve svém domě nechal připravit slavnostní večeři. Pozval celou rodinu, přátele, ostatní výběrčí i další lidi z okraje společnosti. Všichni hosté byli vděční za jedinečnou příležitost setkat se s Ježíšem.

Slavnostní večeře

Pozvání na slavnostní večeři Ježíš přijal, i když si byl dobře vědom, že se farizejové a někteří hosté budou cítit jeho jednáním pohoršeni. Nenechal se však odradit. Svou účastí na této hostině dosvědčil, že každý člověk má svou hodnotu a důstojnost. U večeře zapůsobila na hosty Ježíšova slova. Nabádala je, aby se zamysleli, jak dát vlastnímu životu pravý smysl a nasměrovat ho k opravdovému štěstí. Matouše Ježíšovo poselství nadchlo. Odhodlal se zvěstovat svým životem Boží lásku. Ačkoliv se tehdy většina přítomných k následování Ježíše nepřidala, patřili k těm lidem, kteří se zapojili do hlásání evangelia po Ježíšově zmrtvýchvstání.

Ježíšův postoj

Nastalé situace chtěli rabíni využít k zasetí rozkolu mezi Ježíšem a jeho učedníky, a proto jeden z nich pronesl: „Jak si váš Mistr může sednout k jednomu stolu s takovými lidmi?“

Ježíš jejich otázku zaslechl. Řekl jim: „Lékaře potřebují nemocní, a ne zdraví.“

Farizejové se považovali za spravedlivé a duchovně na výši, zatímco výběrčí daní a příslušníky ostatních národů měli za nemocné hříšníky. Ježíš jim dal najevo, že přivádět tyto lidi k Bohu je správné a jeho jednání dává smysl.

Pokračoval: „Zamyslete se nad tím, co znamená to staré slovo Písma: Nechci vaše oběti a dary, ale přejí si, abyste byli milosrdní.“ Rabíni sice Písmu vyučovali, ale nechápali ducha lásky, kterého Písmo vyjadřuje.

Farizeje se kvůli nevydařenému plánu zmocňoval hněv, a tak se snažili obrátit proti Ježíši alespoň učedníky Jana Křtitele. Ještě před několika dny Jana očerňovali kvůli jeho nezvyklému oblečení a prostému životu a chtěli od něj odvrátit pozornost lidí. Nyní se jim Janův příklad hodil k tomu, aby vylíčili Ježíše jako toho, kdo na různých setkáních jí a pije s kdejakými hříšníky. Snažili se tím dokázat, že není důvěryhodný a jeho poselství je klamné.

Nechtěli připustit, že při setkávání s těmito lidmi Ježíš nabádá k smysluplnému životu a do jejich srdcí zasévá semínka Boží pravdy, která jednoho dne vzklíčí.

Zatímco probíhala slavnostní večeře, byl Jan Křtitel vězněn. Jeho učedníci se cítili bezradní, báli se o Janův osud. Zachovávali mnohá pravidla, která farizejové vyučovali, včetně pravidelného půstu, během něhož nic nejedli. Dle vyučování rabínů se měl každý člověk alespoň jeden den v týdnu postit. Někteří se postili dva dny, aby tak získali uznání náboženských učitelů.

Janovi učedníci se spolu s farizeji právě postili, když se Ježíše zeptali: „My a farizejové často držíme půst. Proč se tvoji učedníci také nepostí, jak je to zvykem zbožných lidí?“

Ježíš se jim nesnažil vyvrátit nesprávné chápání půstu. Naopak, chtěl jim pomoci, aby porozuměli jeho poslání. Jan Křtitel jednou svým učedníkům vyprávěl podobenství o Ježíši. Přirovnal ho k ženichovi a sebe označil za ženichova přítele. Ježíš na toto přirovnání navázal: „Žádá někdo po svatebčanech, aby byli smutní a odmítali jídlo, dokud je ženich mezi nimi?“

Jinými slovy: Nebeský král je na zemi se svým lidem. Představuje jim pravdu o Bohu a plán záchrany. Nyní určitě není vhodná doba k truchlení a odříkání si jídla, ale k prožívání radosti!

Ježíš věděl, že dny naplněné smutkem teprve přijdou, a proto řekl: „I moji učedníci se jednou budou postit, až od nich bude ženich vzat.“ Jakmile učedníci uvidí zradu, zatčení a umučení svého Pána, pak se budou ve smutku postit.

Brzy se však zaraďují, až ho po zmrtvýchvstání znovu uvidí živého. Po jeho návratu zpět do nebe k Otci budou celému světu oznamovat zprávu o jeho vzkříšení.

Ať Ježíš jedl s hříšníky nebo se postil v pustině, svůj život obětoval pro druhé. Pravá zbožnost nespočívá v dodržování nařízeného půstu a předstírané svatosti. Projevuje se nezištností a ochotou sloužit Bohu a lidem.

Nový život

Potom Janovým učedníkům vyprávěl podobenství: „Nový život podle Boží vůle se nedá vtěsnat do starých zvyků a forem. To je podobné, jako kdyby někdo přišel na staré šaty záplatu z neseprané látky. Co se stane? Záplata vytrhne chatrné tkanivo a díra se ještě zvětší.“ Měl tím na mysli, že se nedají spojovat pravidla a předpisy farizejů s opravdovou vírou a odevzdaností Bohu.

Pokusit se spojit vyučování farizejů s Ježíšovým poselstvím je nemožné. Ježíš to přirovnal k nalévání nového vína do starých měchů.

V oné době se vinná šťáva skladovala v nádobách z vodotěsné kůže. Nové měchy se vyznačovaly měkkostí a pružností. Postupem času však vysychaly a praskaly. Čerstvě vymačkaná hroznová šťáva pomalu kvasila a s přibývajícím časem vytvářela plyny, které natahovaly a rozpínaly kožené měchy. Pokud by se nové víno uchovávalo ve starém měchu, roztrhlo by jej.

Ježíš si uvědomoval, že židovští vůdci jsou ve svých tradicích a pravidlech jako tvrdé kožené měchy. Učedníkům tedy řekl: „Mladé víno přece také nedáváte do měchů ze staré kůže, jinak by popraskaly a obojí by přišlo nazmar. Nové víno potřebuje nové měchy!“ Ježíš věděl, že se nedá smísit jeho učení víry a lásky s farizejskými pravidly a předsudky. Živá pravda o Bohu zastihuje tradice a nesprávné učení.

Židovští vůdci ustrnuli se svými názory a přístupem v zajetých kolejích. Jejich srdce byla jako popraskané kožené měchy. Byli spokojeni se svým náboženstvím, a proto živou víru nepřijali. Láskou podnícená víra, která očisťuje duši, nemohla být součástí jejich mrtvého náboženství.

Mnozí lidé dnes zastávají podobný postoj. Nechtějí se vzdát názoru, že si každý musí své spasení nějak zasloužit, a tak raději zavrhnou pravdu o pravém poznání záchrany. V náboženství spočívajícím na legalizmu – myšlence, že si člověk musí spásu zasloužit – však žádné lidské srdce nenajde ani pokoj, ani radost. Tvrzení o nutnosti půstu či monotónních modliteb, díky kterým by člověk získal spásu, se Bohu nelíbí. Nic, co děláme z vlastního já, nám k věčnosti nepomůže. Samotný Bůh je dárce záchrany každého člověka. Pouze zřeknutím se sobectví a odevzdáním svého života Ježíši nalezneme to, co hledáme a po čem toužíme. Staneme se „vínem v novém měchu“ s poselstvím, které budeme předávat dalším lidem, poselstvím Boží lásky, milosti a záchrany každého jednotlivce pro věčný život díky oběti Ježíše Krista.

K zamyšlení:

1. *Proč se lidé pohoršovali nad Ježíšovou výzvou k Matouši, aby se stal Jeho učedníkem?*
2. *Co dal Ježíš najevo svou účastí na hostině s výběrčími daní a jejich přáteli?*
3. *Kdy se měli Ježíšovi učedníci postit?*
4. *Co Ježíš znázornil přirovnáním uskladňování nového vína do starých měchů?*
5. *Jak se můžeme vyhnout pasti, do které padli farizejové?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 9,9–17; Mk 2,14–22; L 5,27–39; L 22,35; J 3,29; J 16,19–20; Zj 3,17–18; Ž 51,19

29. kapitola **Ježíš a sobota**

*„Sobota je učiněna pro člověka, a ne člověk pro sobotu.“
(Markovo evangelium 2,27)*

V šesti dnech Bůh stvořil vše, co existuje na nebi i na zemi. Pohlédl na své vykonané dílo a viděl, že je velmi dobré. V sedmém, posledním dnu týdne, nazvaném sobota, Bůh s radostí z dokončeného díla odpočinul. Tomuto dnu požehnal a od těch ostatních jej kvůli zvláštnímu účelu oddělil. Každá sobota je připomínkou Boží lásky a stvořitelské moci.

Celé stvoření bylo uskutečněno prostřednictvím Božího Syna. Sedmý den je tedy památkem v čase, který je vyjádřením Ježíšovy lásky a moci. Chvilé sobotního dne jsou určeny k prožívání velmi úzkého společenství s Ježíšem. Jeho poselství lásky můžeme zaslechnout v ptačím zpěvu, šumění stromů i v hudbě mořských vln. Sobota nám poskytuje čas k vyjádření vděčnosti a chvály Bohu za jeho úžasnou tvořivost a nesmírnou moc. Také nás podněcuje, abychom si uvědomili, že Stvořitel, který učinil tento svět a každého člověka, nás miluje a chce, abychom mohli být s ním.

Následovníci Boha již od stvoření země pamatovali na sobotní den a těšili se z požehnání, která s sebou jeho zachovávání přináší. Postupně ale začalo docházet k mravnímu úpadku a lidé ztráceli víru. Poznání Boha a jeho vůle sláblo. Na hoře Sínaj Bůh lidem znovu připomněl důležitost zachovávání sobotního dne spolu s ostatními příkázáními Desatera. Izraelci však věděli o svatosti soboty dávno předtím, než k Sínaji došli. Již cestou k této hoře totiž sobotu zachovávali. Stejně tak jako ostatní příkázání Desatera nebylo ani příkázání o sobotě určeno výhradně Izraelcům, nýbrž celému světu. Principy Božího zákona platí pro každého člověka v každé době.

Sobota bude znamením stvořitelské moci a zachraňující lásky tak dlouho, dokud bude slunce vycházet a zapadat. V tento den bude Bůh oslavován také po konečném odstranění zla a obnovení země Stvořitelem do původní podoby.

Nesprávné chápání významu soboty

Všichni opravdoví Ježíšovi následovníci, spoléhající na jeho milost a spravedlnost, mohou docenit pravý význam a svatost sobotního dne. Když se Boží lid odklonil od původního plánu záchrany a pravidel života daných Bohem, brzy ztratil význam dne odpočinku ze zřetele. Během staletí židovští vůdci navrhli na sobotní den tolik ustanovení a pravidel, že z něj udělali břemeno pro každého, kdo jej zachovával.

V Ježíšově době bylo zachovávání soboty natolik vzdáleno původnímu zámeru, že svědčilo spíše o lidském sobectví, pýše a svévoli než o Boží lásce. Přísná rabínská pravidla o sobotě vytvářela dojem, že Bůh vydává zákony, které se nedají dodržet. Lidé si Boha představovali jako tvrdého diktátora. Svým jednáním dávali rabíni najevo, že zachovávání soboty podle Božích požadavků vyžaduje přísnost a neústupnost.

Ježíšovým posláním bylo tyto nesprávné názory vyvrátit a znovu lidem představit pravdu o Bohu a sobotě. Ježíš zachovával sobotní den v souladu s Písmem. Nepodřídil se rabínským požadavkům a pravidlům, což vedlo k mnohým rozpravám mezi ním a náboženskými vůdci.

Ponaučení o zachovávání soboty

Jednou v sobotu šel Ježíš se svými učedníky polem s dozrávajícím obilím. Někteří učedníci měli hlad, a tak začali trhat klasy, mnuli je v dlaních, aby z nich získali zrna, a jedli je.

V kterýkoli jiný den týdne by tomu nikdo nevěnoval pozornost. Podle tehdejších zvyků si mohl každý, kdo procházel polem, sadem nebo vinicí, něco utrhnout a sníst. V sobotu to však bylo považováno za porušení zákona, neboť se na takovou činnost pohlíželo jako na sklizeň obilí.

Zvědové neustále pozorující Ježíše a učedníky na to okamžitě upozornili. „Podívej se,“ řekli Ježíši, „tvoji žáci dělají, co je v sobotu zakázáno!“ Když Ježíše obvinili z porušení soboty u rybníku Bethesda, obhajoval se tím, že je Boží Syn a jedná v souladu s vůlí svého Otce. Tentokrát byli obviněni jeho učedníci. Jejich jednání Ježíš začal hájit příběhy z Písma o lidech sloužících Bohu.

„Cožpak jste nečetli, co udělal král David, když on a jeho družina byli hladoví? Jak vešli do chrámu a jedli posvátné chleby, které směli jíst jen kněží?“ A přidal další příklad: „Nebo jste nečetli v Mojžíšově zákoně, že kněží v chrámu slouží

v sobotu? Porušují sobotní klid, a přesto jsou bez hříchu.“ Na závěr dodal: „Pravím vám, že je tu někdo, kdo je víc než chrám.“

Pokud bylo přijatelné, aby král David jedl se svými muži chléb určený pro službu v chrámu, když měl hlad, potom bylo v pořádku i to, když si Ježíšovi učedníci v sobotu natrhali klasy a jedli jejich zrna.

Ježíš shrnul význam soboty slovy: „Sobotní klid má přece sloužit člověku, a ne aby předpisy lidi zotročovaly.“ Ježíšovým posláním bylo zachránit lidstvo. Každá práce, každý čin, který je vykonán v souladu s tímto posláním, sobotní přikázání neporušuje.

A dodal: „Já, jako Syn člověka, který přišel z nebe, stojím nade všemi zákony, i nad dodržováním soboty.“ Jako nejvyšší soudce prohlásil, že jednání učedníků bylo v souladu se sobotním přikázáním.

Uzdravení v sobotu

V jinou sobotu, když Ježíš vstoupil do synagogy, uviděl člověka s ochrnutou rukou. Farizejové začali Ježíše ihned sledovat. Vyčkávali, zda ho uzdraví, poněvadž chtěli Ježíše obžalovat z porušení nařízení o dni odpočinku. Ježíš věděl, jak smýšlejí, ale neváhal zbořit zeď předsudků a vyzval postiženého, aby předstoupil před celé shromáždění. Pak se farizejů zeptal: „Co se smí v sobotu? Mohou se konat dobré skutky, nebo se má páchat zlo? Je možné zachránit život, nebo jej zničit?“

Podle židovské tradice se totiž zlo spáchalo tehdy, pokud někdo odmítl zachránit člověku život. Na takový přečin bylo nahlíženo podobně jako na vraždu. Farizejové přesně věděli, kam Ježíšova otázka míří, a proto mlčeli.

Ježíš jim tedy položil další otázku: „Kdyby někdo z vás měl jedinou ovci a ta by spadla v sobotu do rokle, nepodnikli byste vše, abyste ji vytáhli? Oč cennější je člověk! Proto je správné dělat dobro i v sobotu.“

Na tyto otázky se nikdo neodvážil odpovědět. Věděli, že má pravdu, a báli se mu odporovat. Uvědomili si, že Ježíš napadá jejich předpisy a nařízení oprávněně, pokud jim tvrdí, že by v sobotu pomohli zvířeti v nouzi, ale člověka by ponechali bez povšimnutí. Takovým způsobem se projevuje každé falešné náboženství. Začíná touhou po sebevyvýšení a končí pohrdáním některými lidmi, skupinami lidí nebo celými národy. Naproti tomu Ježíšovo evangelium vede k opravdovému zájmu o druhé, k všímání si jejich potřeb a k mírnění či odstraňování utrpení. Ukazuje, že každý člověk má obrovskou hodnotu, neboť byl zachráněn prolitou krví Ježíše Krista.

Mlčení farizejů naplnilo Ježíše spravedlivým hněvem. Byl roztrpčen jejich lhostejností k lidskému utrpení. Postiženému člověku řekl: „Zvedni svou ruku!“ A ten ji zcela zdravou okamžitě pozvedl.

Farizejové byli otřeseni. Opustili synagogu a šli se domluvit, jak Ježíše odstraní. Jak hluboká propast stála mezi jejich zaslepeným smýšlením a Ježíšovými pohnutkami, když v sobotu plánovali, jak jej zahubí, zatímco on uzdravoval nemocné a chromé!

Uzdravením ochrnuté ruky Ježíš zavrhl nesmyslná farizejská pravidla a vyvýšil pravý význam čtvrtého přikázání Desatera. Ani Ježíš, ani jeho učedníci neporušili přikázání o sobotě. Vždyť Ježíš Kristus byl živým představitelem Božího zákona. Stvořitel poskytl každému člověku Desatero jako návod k prožívání úzkého vztahu s Bohem a šťastného vztahu s ostatními lidmi. Součástí Desatera je i přikázání o sobotě, jehož význam se ani po Kristově smrti nezměnil.

Sobota přináší požehnání všem, kdo touží po přednosti trávit její vzácné chvíle s Pánem Ježíšem. Je dobou radosti pro toho, kdo ji vnímá jako symbol Ježíšovy stvořitelské a zachraňující moci. Pouze při vědomí Ježíšovy lásky a milosti je zachovávaní sobotního dne odpočinku radostí. Sobotní klid připomíná ztracený pokoj ráje a ukazuje, jak nádherná atmosféra bude jednou vládnout v nebi.

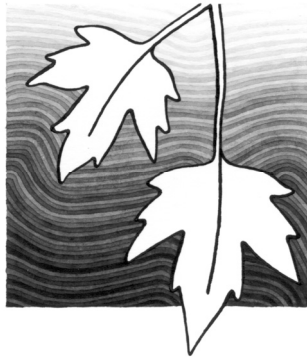
Bůh učinil sobotu pro člověka. Ježíš stvořil vše na nebi i na zemi a sobotu určil jako památník tohoto stvoření. Den odpočinku ukazuje na Ježíše jako na našeho Stvořitele i Zachránce.

K zamyšlení:

1. *Které dva příběhy z Písma Ježíš použil, aby vyvrátil obvinění farizejů, že jeho učedníci porušovali nařízení o sobotním odpočinku?*
2. *Co vedlo prosté lidi, aby si Boha představovali jako tvrdého diktátora?*
3. *Farizejové by v sobotu pomohli zvířeti v nouzi, ale člověku ne.
V čem je takové smýšlení a přístup podobný ve všech falešných náboženstvích?*
4. *Sobotní den je určen pro prožívání úzkého společenství s Ježíšem.
Jak můžeme trávit tyto vzácné chvíle?*

Biblické texty k tomuto tématu:

*Mt 12,1–14; Mk 2,27–28; Gn 1,31; Gn 2,3; Ez 20,20; Ex 16,28; Mt 5,18;
Iz 66,23; Ex 20,8; Ex 22,30; Dt 23,25–26; Iz 13,12; J 15,10; Iz 56,6–7; Ez 20,12;
Iz 58,13–14; Mt 11,28*

30. kapitola

Poslové světu

*„Když se rozednilo, svolal všechny svoje učedníky,
které pak nazval apoštoly.“
(Lukášovo evangelium 6,13)*

Nastal čas oslovit a povolát učedníky, kteří po dokončení Ježíšova poslání na zemi roznesou jeho poselství do celého světa. Ježíš nesvolal své učedníky do chrámu nebo nějaké skvostné budovy, ale na místo, které si oblíbil – na horský svah nedaleko Galilejského jezera.

Kdykoli své učedníky vyučoval, bral je z přeplněných a uspěchaných měst do poklidných polí a hor. I k velkým zástupům kázal pod širým nebem na zelených stráních nebo u břehu jezera. Pohled na nádhernou krásu přírody lidem pomáhal přijmout zvěst o Božím království.

Když Ježíš povolal svých dvanáct učedníků, byl si dobře vědom jejich dobrých vlastností, ale i chyb a slabostí – pýchy, hněvu a předsudků. Celou předcházející noc se za ně modlil a po úsvitu je zavolal k sobě.

Řekl jim: „Stanete se mými apoštoly, posly celému světu.“ Proto si přál, aby s ním všude chodili, učili se od něho a později lidem vyprávěli, co viděli a slyšeli. Byli povoláni k nejvýznamnějšímu poslání v dějinách lidstva, které kdy lidé obdrželi – spolupracovat s Bohem na záchraně světa. Pouze Ježíšovo dílo bylo významnější.

Jakub, Jan, Petr, Ondřej, Filip, Natanael a Matouš byli s Ježíšem v těsnějším vztahu než ostatní učedníci. Petr, Jan a Jakub s ním trávili nejvíce času. Byli svědky všech Ježíšových zázraků a znali velmi důkladně Ježíšovo učení.

Ježíš měl rád všechny učedníky. Nejbližší mu byl ale Jan, jenž byl nejmladší a díky své vnímavosti a naprosté důvěře porozuměl Ježíšovu poslání. Celým svým

srdcem vnímal hlubokou, duchovní a proměňující sílu Ježíšovy zvěsti. Právě Janovy spisy v Písmu nejjasněji zjevují Ježíšovu lásku a poselství.

Ačkoliv byl Filip prvním učedníkem, kterého Ježíš vyzval „Následuj mě!“, nechtěl dlouho uvěřit, že Ježíš je doopravdy Mesiáš. Byl svědkem slov Jana Křtitele, jenž ho nazval Beránkem Božím, slyšel dokonce hlas z nebe označující Ježíše za Syna Božího, a přesto Natanaelovi řekl: „Ježíš pochází z Nazareta a je syn Josefův.“

Později nevěřil ani možnosti rychle nasytit pět tisíc hladových lidí shromážděných kolem Ježíše. I když viděl četné zázraky, nepřestal o Ježíšově moci pochybovat až do poslední chvíle Ježíšova života. Místo toho, aby přijal Ježíšova slova „Kdo zná mne, zná i nebeského Otce a vidí ho.“, Ježíše vyzval: „Ukaž nám Otce a budeme spokojeni.“ Zarmoucený Ježíš mu odpověděl: „Filipe, tak dlouho s vámi žiji a ty jsi mne ještě nepoznal? Nevěříš, že mezi mnou a Otcem je dokonalá jednota? Vždyť všechno, co říkám a dělám, pochází z mého Otce.“

I přes své nedostatky byl Filip Ježíšovým učedníkem a Ježíš jej vedl s velkou trpělivostí. Po Ježíšově smrti sestoupil na apoštoly Duch svatý a Filip se stal velkým a neochvějným hlasatelem Boží pravdy o záchraně v Ježíši.

Učedník Jidáš

Mezi učedníky pronikl někdo, koho Ježíš nepovolal. Jidáš chtěl být v úzkém kruhu Ježíšových přátel, neboť se toužil dostat na vlivné místo, až Ježíš vyžene Římany a nastolí své království.

Jidáš byl inteligentní a schopný muž. Jeho vzhled a chování přivedly učedníky k přesvědčení, že by se měl stát jedním z nich, a představovali si, jak obrovským přínosem bude pro jejich dílo. Ježíš si uvědomoval, že odmítnutím Jidáše by učedníky zaskočil. Začali by pochybovat o Ježíšově moudrosti. Jidášův příběh ukazuje, jak nebezpečné je řídit se při posuzování člověka běžnými měřítky, pokud se jedná o Boží dílo.

Učedníci nadšeně přijali Jidáše mezi sebe. Každý den byl Jidáš svědkem Ježíšovy nesobecké lásky a pocítoval výzvu k následování jeho příkladu. Ježíš věděl, že Jidáš umí výborně skrývat své sobectví, a bylo mu jasné, jak hluboko upadne, pokud nebude zachráněn Boží milostí.

Život podle Ježíšových zásad však odporoval Jidášovým touhám a plánům. Nechtěl se Bohu odevzdat. Po celou dobu k němu Ježíš přistupoval velmi ohleduplně, i když věděl, že jej zradí. Neustále dával Jidášovi poznat, že zná jeho myšlenky, a přesto jej před ostatními učedníky nikdy nezahanbil. Upozorňoval ho na důsledky chamtivosti a sobectví, ale Jidáš si nedal říci. Tak dlouho v sobě pěstoval špatné touhy a nekalé myšlenky, až jej satan zcela ovládl.

Kdyby se Jidáš odevzdal Ježíšovi a jeho dílu, stal by se jedním z vůdců apoštolů a později i církve. Kvůli své sobecké ctižádosti se však do Božího díla nemohl zapojit.

Ochota ke změně

Bůh k sobě povolává každého člověka takového, jaký je. Je-li ochoten se učit od Ježíše a s důvěrou se mu odevzdat, změní jeho nitro. Čím více se od Ježíše učí, tím více se jeho povaha proměňuje podle Ježíšova vzoru.

Každý Ježíšův učedník měl chyby, když byl povolán. Jakub a Jan byli nazváni „syny hromu“, protože byli známí svou prudkou povahou. Jan sledoval Ježíše, s jakou láskou a trpělivostí přistupuje k lidem, a pod jeho vlivem se časem změnil. Někdy bylo zapotřebí, aby Ježíš svoje učedníky napomenul. Neodradilo je to však a zůstali s ním. V jeho přítomnosti se jejich povahy zušlechtovaly.

Svým temperamentem, vlastnostmi a zvyky se od sebe učedníci lišili. Byl mezi nimi výběrčí daní Matouš, horlivý Šimon, vznětlivý Petr, lakomý Jidáš, odevzdaný, ale bojácný Tomáš, pochybovačný Filip, upřímný a přísný Jakub, citlivý Jan a další. Kdyby nenásledovali Ježíše, jejich různé povahy a přístupy by mezi nimi způsobovaly střety. Takto je však spojovala víra a láska k Ježíši.

Až poté, co se Ježíš vrátil ke svému Otci a jeho učedníci šířili poselství nebeského království, měli na některé věci různé názory. Nevedli ale žádné spory a nebojovali proti sobě, poněvadž věděli, že je spojuje víra v Ježíše. Čím více se lidé Ježíši odevzdají, tím blíže mají k sobě navzájem a dosahují porozumění a shody ve svých názorech a záměrech.

Onoho rána Ježíš shromáždil kolem sebe malou skupinu učedníků. Poklekl s nimi a pomodlil se za jejich vzácné poslání.

Naše poslání na zemi

Ježíš nepověřil zvěstováním Boží lásky anděly, ale nedokonalé lidi. Pouze člověk může chápat zápas, který probíhá v lidském srdci obtíženém vinou a hříchem, když zatouží odevzdat se Ježíši. Jeho následovníci mají ke hlásání evangelia pověření a požehnání nebes.

Ten, kdo povolal rybáře u Galilejského jezera, dnes povolává k Božímu poslání i nás. Ať jsme jakkoli nedokonalí a hříšní, Ježíš nám zaslubuje proměnu, díky níž získáme stejnou povahu jako on. Pokud jsme s ním v úzkém společenství, můžeme se podílet na jeho díle.

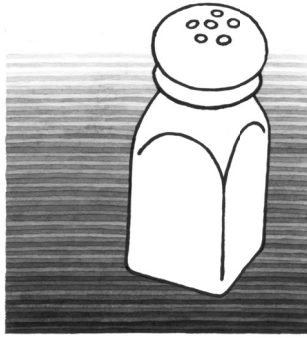
Bůh hovoří k lidem prostřednictvím lidí. Je to jeden z důvodů, proč se Ježíš stal člověkem. Pokud se mu odevzdáme, bude naším prostřednictvím ukazovat Boží vůli a lásku.

K zamyšlení:

1. *Kterých sedm učedníků bylo v těsnějším vztahu s Ježíšem a kteří tři z nich s ním trávili nejvíce času?*
2. *Proč se Jidáš nikdy neodevzdal Bohu?*
3. *Jakub a Jan byli nazváni „syny hromu“. Jak se jejich povaha změnila?*
4. *Proč si Ježíš zvolil k oslovení světa lidi, a ne anděly?*
5. *Jak můžeme oslovit a přivést lidi kolem nás k Ježíši?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mk 3,13–19; L 6,12–16; J 1,43–45; J 6,5–7; J 14,5–8; Mt 8,19–20; 2 Kor 4,7

31. kapitola

Kázání na hoře

*„Kdo slyší má slova a jedná podle nich,
ten může být přirovnán k prozíravému člověku,
který založil svůj dům na skále.“
(Matoušovo evangelium 7,24)*

Ježíš se pomodlil za své učedníky a společně s nimi sešel z úbočí hor ke Galilejskému jezeru. Přestože bylo časně ráno, shromáždilo se tam už mnoho lidí. Ať šel kamkoli, zástupy jej následovaly. Lidé si velice přáli slyšet Ježíšova slova a nemocní dychtili po uzdravení.

Na úzkém břehu jezera nebylo pro početný dav dost místa, i kdyby všichni stáli. Ježíš tedy zavedl tyto lidi zpět na úbočí hory, kde našel dostatečně velké prostranství s nádherně se zelenající trávou. Učedníci se posadili kolem něho a také všichni ostatní našli místo, z něhož mohli Ježíše dobře vidět i slyšet.

Ježíš promlouval především ke svým učedníkům. Chtěl, aby se odpoutali od vlastních nesprávných představ a pochopili pravou povahu nebeského království. Učedníci mu se zájmem naslouchali. Ježíšova slova však směřovala i k ostatním lidem. Pokud se naskytl vhodná chvíle, Ježíš ji využil k povzbuzení a poučení každého, kdo měl o jeho poselství zájem.

Učedníci i ostatní lidé očekávali, že Ježíš konečně vyhlásí příchod svého království, vyžene Římany a osvobodí Izrael. Naplňovala je národní hrdost a těšili se, že se stanou svědky významného okamžiku. Zemědělci a rybáři chtěli slyšet, že se jejich úděl změní a oni budou moci zaměnit své obyčejné domy a prostou stravu za krásné vily a hodování. Dokonce i vyzvědači z řad farizejů a rabínů snili o okamžiku, kdy se ujmou vlády nad Římany a užijí si bohatství největší světové říše.

Jiné království

Ježíš však přišel lidem zaslíbit zcela jiné království. Nevyvracel jim nesprávné představy o Mesiáši a Božím království okamžitě, ale jednoduchým způsobem vysvětloval, kteří lidé v něm budou vítáni. Nechal je tak posoudit, jaké království má na mysli.

Položil jim otázku: „Kteří lidé jsou skutečně šťastní?“ A po chvíli odpověděl: „Šťastní jsou pokorní, skromní a ti, kteří dychtí po duchovním životě, vždyť právě těm patří Boží království.“ Pouze pokorní lidé mohou přijmout dar záchran. Bůh se dává poznat každému, kdo si uvědomuje naléhavou potřebu vztahu se svým Stvořitelem a žádá ho o pomoc.

I my se staneme občany nebeského království, když pochopíme, jak velkou obět Ježíš přinesl pro naši záchranu. Dodá nám to sílu, odvahu a nadšení k následování Ježíše. Bůh uznává a ctí svobodu člověka. Touží po tom, aby se každý rozhodl dobrovolně k následování Ježíše a k životu v souladu s Božími principy. A pokud člověk chce žít podle jeho rad, vede jej a chrání.

Dále Ježíš řekl: „Šťastní jsou ti, kteří pláčou v zármutku, neboť Bůh je potěší.“ Nemínil tím však skleslost nebo nařikání nad důsledky špatných rozhodnutí a činů. Měl na mysli zármutek, který pociťují věřící, když si uvědomí své špatné činy a nesprávná rozhodnutí, kvůli nimž musel Ježíš zemřít na kříži. Je to smutek, který prožíváme, když nás Duch svatý přivede k poznání, že životem v rozporu s Ježíšovými zásadami Boha zraňujeme. Bůh odhaluje špatné stránky naší povahy a nabízí nám sílu ke změně. Toto poznání a touha po Bohu přivádí lidi k rozhodnutí žít bez sobectví a hříchu.

Ježíš však přináší útěchu i smutným, kteří prožívají bolest, trápení či ztrátu. Rozumí nám, protože také on prošel velikým utrpením. Ježíš je v těchto těžkých chvílích po našem boku. Zaslubuje nám, že si z takových obtížných situací můžeme odnést i něco dobrého – něco, co je důležité pro naše nasměrování k věčným hodnotám. V potížích bychom se proto neměli od Ježíše odvracet, i když se nám někdy zdají neřešitelné. Bůh nás jimi provádí cestou k věčné radosti.

„Šťastní jsou ti, kteří pro sebe nic nevymáhají, vždyť jim Bůh dá celou zemi.“ Pokud máme Ježíšovu pokoru, můžeme se povznést nad urážky, výsměch a různé nepříjemnosti. Když pod tlakem hněvu, podvodů nebo výsměchu dokážeme zachovat klid, ukazujeme tím Ježíšovu povahu. Pravá pokora vychází z poznání, kdo jsme a jak nesmírnou hodnotu v Božích očích máme: Jsme Boží děti. Pokora je klíčem k opravdovému křesťanskému životu.

A Ježíš pokračoval: „Šťastní jsou ti, kteří touží po tom, co je správné, jako žizniví po vodě, vždyť jejich žízeň bude utišena.“ Kdo si přeje získat Ježíšův charakter, obdrží jej a poznání Boží lásky naplní jeho srdce i mysl. Hluběji porozumí Bohu a svou povahou se bude více podobat Ježíši.

„Šťastní jsou milosrdní, vždyť Bůh k nim bude také milosrdný. Šťastní jsou ti, kdo mají čisté srdce, neboť oni uzří Boha.“ Špatné myšlenky nám zabraňují porozumět duchovním záležitostem. Je to jeden ze způsobů sobectví, jenž nás odvádí od Boha. Bůh odpouští tomu, kdo upřímně lituje svých hříchů, šrámy na duši však zůstávají.

Ježíš věděl, že v tomto hříšném světě budou panovat neustálé neshody, nepokoje a války. Řekl proto: „Šťastní jsou ti, kteří působí pokoj, vždyť k těm se bude Bůh hlásit jako ke svým dětem.“ Plány na dosažení pokoje a míru mezi národy selhávají, poněvadž nemohou zabezpečit změnu lidských srdcí. Jediná opravdová síla, která vytváří pokoj a mír v našich srdcích i mezi národy, je Ježíšova láska.

Údiv zástupů

Tato slova o pravém štěstí zástup udivila. Lidé byli doposud přesvědčeni, že štěstí spočívá v dosažení majetku, uznání a moci. Ježíš jim však poukázal na to, že pozemský zisk a sláva nejsou ničím v porovnání se šťastným životem v Božím království. Skutečné štěstí člověk prožívá v následování Boha.

Nato Ježíš pronesl ke svým učedníkům a ke všem, kdo ho budou následovat: „Šťastní jsou ti, kteří mají těžkosti proto, že poslouchají Boha; jim se otevírá Boží svět. Šťastní jste, když vámi kvůli mně pohrdají, pronásledují vás a vymýšlejí si na vás pomluvy. Máte důvod k radosti a dokonce i k nadšení, neboť co vás čeká v nebi, mnohonásobně převýší vaše utrpení. Ostatně takhle zacházeli s Božími lidmi vždy.“

Ježíš věděl, že jeho následovníci budou uráženi, pronásledováni, vězněni, někteří i mučeni a zabiti. Podobně jako Boží proroci v dřívějších dobách i oni budou odmítnuti, protože budou přinášet Boží pravdu světu. V boji proti hříchu a satanovi budou zažívat velmi těžké chvíle, ale mohou se neustále radovat, neboť jejich odměnou je věčný život v nebeském království.

Ježíš jim řekl: „Jste jako sůl země a světlo světa.“ Aby mohli jeho učedníci změnit svět, musí být jeho součástí, stejně tak jako sůl mění chuť jídla, se kterým se smísí. Bez přítomnosti těch, kteří Boha milují a slouží mu, by byl celý svět temný a krutý a propadl by úplnému zpuštění a zkáze. Nevěřící lidé si neuvědomují, že jejich životy jsou požehnány přítomností pravých Ježíšových následovníků. Je však i mnoho těch, kteří o sobě tvrdí, že jsou křesťané, ale jejich způsob života Boha popírá. Jsou jako sůl, která pozbyla chuti. Božímu dílu způsobují více škody než užítku, poněvadž lidé, kteří Ježíše neznají, kvůli nim získávají špatnou představu o Bohu a jeho charakteru.

Stejně tak jako sluneční paprsky ozařují všechny lidi bez rozdílu, je záchrana v Ježíši Kristu nabídnuta každému člověku. Pravda o Bohu by neměla být uzavřena v knize nebo uzamčena za zdmi církevních budov, měla by být hlášána všem.

Víra v Ježíše Krista má být zřejmá z našeho každodenního života. Chovat se za všech okolností čestně, obětavě, být dobrým příkladem – takto máme šířit světlo lidem kolem nás.

Ježíš věděl, že se mezi přítomnými vyskytují špehové farizejů vyčkávající na slova, která by mohli překroutit a použít proti němu. Neřekl ale nic, co by bylo v rozporu s nařízeními danými Mojžíšovi a prorokům. Vždyť to byl on sám, kdo ustanovil mravní i obřadní zákon. Nepřišel zpochybnit, co sám nařídil, ale vyvrátit nesprávné výklady zákona.

Zaujatým farizejům však jeho slova připadala jako rouhání a falešné učení. Ježíš jejich myšlenky znal. Odmítl je slovy: „Nemyslete si, že jsem přišel proto, abych zrušil, co bylo přikázáno a předpovězeno ve Starém zákoně. Naopak, přišel jsem, abych to všechno uskutečnil a dovršil.“ Ježíšovým posláním bylo obhájit Boží zákon a žít v souladu s ním. Pokud by bylo možné Boží zákon změnit nebo zrušit, nemusel by Ježíš trpět a zemřít za naše přestoupení. Ježíš přišel na svět vysvětlit pravý význam Božího zákona.

Ochrana Božích nařízení

Bůh dal lidem z lásky svá nařízení, která jsou shrnuta v Desateru. Řídíme-li se těmito deseti přikázáními, jsme chráněni před důsledky našich nesprávných činů. Přijetím Ježíše a jeho zásad z Desatera můžeme prožívat pokoj a štěstí. Desatero ukazuje čistotu a svatost Božího charakteru.

Dokud bude trvat nebe a země, Boží zákon se nezmění. Obřadní zákony, které ukazovaly na přícházejícího Mesiáše, pozbyly platnost Ježíšovou smrtí na kříži, avšak mravní zákon, Desatero, je stálý a neměnný.

Ježíšův život je důkazem, že Boží zákon je možné zachovat. Lidé, kteří mají díky oddanosti Ježíši tento zákon vepsán ve svém srdci a žijí podle něho, potvrzují, že je dobrý. Naopak ti, kdo Boží zákon svévolně porušují, podporují satanovo tvrzení, že jej není třeba zachovávat. Kdyby Ježíš vzal tyto svévolníky při svém druhém příchodu do nebe, rozšiřovali by kolem sebe neshody a vzpouru a díky tomu by v celém vesmíru opět zavládl nesoulad. Člověk, který vědomě nedbá bytí jen na jediné přikázání Desatera, se staví proti Bohu.

Za Ježíšova života bylo největším klamem tvrzení, že souhlasem s věroukou se člověk stává svatým a spravedlivým. Pouhá znalost pravdy však nikoho nezmění. Dějiny na mnoha příkladech dokládají, že ti, jež budili zdání, že o Bohu vědí nejvíce, byli častokrát těmi nejkrutějšími a nejzaslepenějšími lidmi. Názory farizejů, tehdejších „náboženských odborníků“, je dovedly až k usmrcení Ježíše. Každý, kdo tvrdí, že věří v Boha, ale není čestný, laskavý a trpělivý, nevydává dobré svědectví a je neštěstím pro celé své okolí.

Ježíšův dokonalý život

Ježíš objasnil, že se Desatero přikázání netýká jen činů, ale i myšlení a postoju. Pokud například někdo udržuje ve svém srdci nenávisť vůči jinému člověku, svým způsobem jej „zabíjí“, čímž přestupuje přikázání „Nezabiješ.“. Nebo jestliže má někdo nečisté myšlenky vůči člověku druhého pohlaví, v myslí s ním cizoloží a tak přestupuje přikázání „Nezaczizoložíš.“. Také skryté pomlvy a závist způsobují zkázu. Boží záměr pro člověka je daleko rozsáhlejší, než si uvědomujeme. „Buďte tak dokonalí v lásce, jako je váš nebeský Otec.“ Tato Ježíšova výzva je současně i zaslíbením. V Božím plánu je více než jen naše záchrana pro věčnost. Božím záměrem je udělat náš charakter takovým, jaký má Ježíš.

Vystavit se pokušení nemůže být výmluvou pro hříšný život. Ve spojení s Ježíšem můžeme hříchům čelit stejně tak, jako jim na této zemi odolával Ježíš. On zná naši situaci. Pokud mu budeme důvěřovat, spolehne se na jeho milost a naplno se mu odevzdáme, začne proměňovat náš charakter do podoby Boží povahy.

Ježíš dále mluvil o tématech praktického křesťanství. „Dejte si pozor, abyste nedělali dobré skutky nebo nedávali dary okázale před lidmi a nestavěli tím na odiv svoji dobročinnost. Pomáhejte těm, kdo pomoc potřebují, ale nezakládejte si na tom. Podobně je tomu s modlitbami. V hovorech s Bohem nebudte pokrytečtí, nechtějte okázalou modlitbou dokázat svoji zbožnost. Pokud se chcete modlit, jděte domů, zavřete za sebou dveře a modlete se ke svému nebeskému Otci, který je tam s vámi. On vidí i to, co je skryto, a vyslyší vás. Neopakujte bezmyšlenkovitě modlitbu jako nerozumní lidé, kteří si myslí, že Boha umluví a on je vyslyší. Vždyť váš Otec zná vaše pohnutky a potřeby dříve, než je vyslovíte.“

Bůh odmění naši upřímnost, bezelstnost, dobrotu a bezúhonný život. Můžeme si být jisti, že nás Ježíš v životě doprovází, a tak už nyní alespoň z části prožíváme Boží království.

Ježíš také zdůraznil: „Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. Nelze sloužit zároveň Bohu a majetku.“ Lidské plány pro tento svět a hodnoty Ježíšova království se vzájemně neslučují. Často je mezi nimi jasná dělicí čára, která se nedá smazat kompromisy. Musíme si vybrat, na které straně chceme stát.

Každý, kdo se Bohu oddal, si může být jistý tím, že se o něho Bůh stará. Při promluvě k učedníkům a shromážděným lidem Ježíš ukázal na ptáčky, kteří nad nimi přelétli, a pronesl: „Pohleďte na ně: nesejí ani nesklízejí, neshromažďují obilí do sýpek, a přece je váš nebeský Otec živí. Což vy nejste o mnoho cennější?“

Bůh pečuje o zvířata i rostliny, stará se také o člověka, jehož stvořil ke svému vlastnímu obrazu. Stále na nás myslí, zná celý náš život.

V této souvislosti Ježíš též podotkl: „Nezatěžujte se zítřejšími starostmi. Ty patří k zítřku.“ Neměli bychom žít lehkovážným životem, nemusíme se ale ani bát či zneklidňovat kvůli zabezpečení svého života v budoucnosti. Měli bychom se ptát na Boží vůli a prosit Ježíše o moudrost pro naše každodenní povinnosti a plány.

Ve svém kázání na hoře Ježíš dále zdůraznil: „Nesudte druhé, abyste nebyli souzeni.“ Neznáme pohnutky lidí, důvody pro jejich jednání, a proto mnohdy nejsme schopni posoudit danou situaci správně. Nevyslovujeme tedy soudy o druhých, neboť tím vynášíme rozsudek sami nad sebou.

Po chvíli Ježíš pokračoval: „Dobrý strom nese dobré ovoce.“ Symbol stromu Ježíš použil jako přirovnání k životu. Plody života, naše činy, svědčí o našem srdci a povahových vlastnostech. Správná rozhodnutí a dobré činy jsou plody života odevzdaného Ježíši. Dobré skutky nás nemohou zachránit pro věčnost, jsou však důkazem naší živé víry a obětavosti.

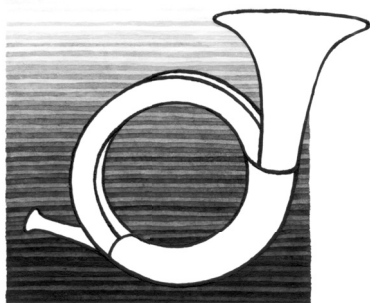
Tímto kázáním Ježíš vysvětlil zásady svého království. Zakončil je slovy: „Kdo slyší tato má slova a jedná podle nich, ten může být přirovnán k prozíravému člověku, který založil svůj dům na skále. Přestože přišly deště s povodní a vichřice se opírala do jeho zdí, dům vydržel.“ Ti, kdo na Ježíšova slova nedbají, stavějí svůj dům na písku. Až přijdou těžkosti, jejich dům se zhroutí. Budujme tedy svůj život na Ježíšových radách, a ne na našem vlastním „já“ nebo na lidských domněnkách.

K zamyšlení:

1. *Jaké očekávání měli učedníci a shromáždění lidé, když k nim Ježíš promlouval na břehu Galilejského jezera?*
2. *Co jim Ježíš představil?*
3. *Jak mohou být špatné myšlenky jedním z projevů sobectví?*
4. *Jak máme šířit Boží lásku a pravdu lidem kolem nás?*
5. *Jaké největší klamné tvrzení panovalo v židovském národě v Ježíšově době?*
6. *Co Ježíš mínil tím, když řekl, že „nikdo nemůže sloužit dvěma pánům“?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 5–7; L 6,20–49; Iz 57,15; Iz 57,18; Jr 31,13; Ž 138,6; Ex 34,6; Ž 119,165; Ž 19,8; Ř 7,12; 2 K 6,16; Jk 1,5; 2 K 13,5

32. kapitola

Uzdravení a vzkříšení

*„Potom řekl Ježíš setníkovi: Jdi domů. Čemu jsi uvěřil, ať se stane.“
(Matoušovo evangelium 8,13)*

V Kafarnaum žil důstojník římské armády. Po několika letech služby v tomto městě se začal zajímat o židovskou bohoslužbu. Dospěl k přesvědčení, že židovské náboženství je lepší než modloslužba praktikovaná v Římské říši. Oprostil se od nenávisti a předsudků vůči porobenému národu a spřátelil se se svými židovskými sousedy, jejichž bohoslužbu podporoval.

Tento důstojník ještě nikdy Ježíše neviděl, ale když se doslechl o jeho učení, měl z toho velkou radost. Vždyť se dozvěděl pravdu o Bohu, kterou tak dlouho hledal! Uvěřil, že Ježíš je zaslíbený Mesiáš.

Jeden jeho sluha vážně onemocněl a byl na pokraji smrti. Sluhové v domácnosti byli otroci, kteří se kupovali a prodávali na trhu, a většina Římanů s nimi zacházela velice krutě. On si však svého sluhu oblíbil a těžce nesl jeho utrpení. Podle toho, co o Ježíši slyšel, byl přesvědčen, že Ježíš je jediný, kdo může v této naléhavé situaci pomoci.

Měl k Ježíši tak velkou úctu, že se ani necítil hoden předstoupit před něj osobně. Požádal proto představené synagogy, aby Ježíše poprosili o uzdravení. Myslel si, že Ježíše dobře znají a jsou s ním v kontaktu.

Onoho dne Ježíš procházel městem Kafarnaum. Židovští představitelé za ním přišli s prosbou, aby sluhu římského vojáka uzdravil. Řekli: „Ten muž si zaslouží tvou pomoc. Má rád náš národ, a dokonce nám dal postavit synagogu.“

Ježíš se tedy vydal k důstojníkovu domu. Obklopovaly jej davy lidí, takže postupoval pomalu. Když se důstojník dozvěděl, že k němu Ježíš přichází, poslal mu vzkaz: „Pane, neobtěžuj se tolik, nezasloužím si, abys mne poctil svou návštěvou.“ Ježíš ale kráčel dále.

Důstojník mu tedy vyšel vstříc a setkal se s ním na cestě. Vysvětloval: „Jako pohan jsem se ani neodvážil jít za tebou osobně. Stačí přece, když řekneš slovo, a můj otrok se určitě uzdraví. Vždyt i já musím splnit rozkaz svých nadřízených a moji podřízení se musí zase podrobit mým povelům.“ A dodal: „Já představuji moc Říma a moji vojáci to dobře vědí. Když jim řeknu, aby něco udělali, udělají to. Ty představuješ moc Boží. Celé stvoření to ví a poslouchá tě. Řekni tedy a můj sluha se jistě uzdraví.“

Ježíš byl důstojníkovými slovy velmi překvapen a řekl svým průvodcům: „S tak velkou vírou jsem se nesetkal v celém Izraeli.“ Důstojníkovi řekl: „Jdi domů. Čemu jsi uvěřil, ať se stane.“

Židovští vůdci oslovili Ježíše proto, že si důstojník vyslyšení prosby zasloužil, neboť udělal mnoho dobrého pro jejich národ. Důstojník se však necítil být hoděn žádat o uzdravení a nepomyslel ani na to, že by si zázrak zasloužil na oplátku za své dobré skutky. Uvěřil Ježíši a plně mu důvěřoval. Pochopil, že Ježíš poskytuje svou milost lidem z lásky.

Až ti bude satan našeptávat, že jsi hříšný a nemůžeš doufat v Boží pomoc, důvěřuj plně Ježíši, který přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Boží milost si nemůžeme ničím zasloužit. Můžeme se však vždy upnout k Ježíši a spoléhat na jeho dobrotu a lásku k nám.

Vzkříšení syna nešťastné vdovy

Brzy nato se Ježíš odebral do městečka Naim, které bylo od Kafarnaum vzdáleno asi den cesty. Putovalo s ním mnoho lidí. Přiváděli k němu nemocné a zraněné, aby je uzdravil. Doufali také, že budou při tom, až se Ježíš prohlásí za krále Izraele.

Když se blížili k městské bráně, zahlédli, jak z ní vychází pohřební průvod a směřuje k hřbitovu. Podle tehdejšího zvyku nesli mrtvého na odkrytých márnách, které byly obklopeny zástupy zarmoucených a truchlících. Vzlykající matka naposledy doprovázela svého jediného syna. Byla vdovou a syn byl její jedinou oporou a nadějí.

Když ji Ježíš uviděl, bylo mu jí velice líto. Přišel k ní a tiše řekl: „Neplač!“ Přistoupil k márnám a dotkl se jich. Nosiči se zastavili, nárek utichl. Všichni se začali tlačit k Ježíši. Lidé se zatajeným dechem čekali, co bude následovat. Ježíš uzdravoval z nemocí a vyháněl demony. Je možné, aby také vzkřísil mrtvého?

Ježíš zvolal rozhodným hlasem: „Chlapče, vstaň!“ Mladík otevřel oči. Ježíš ho vzal za ruku, zvedl a přivedl k matce. Ta se se svým synem dlouho a radostně objímala a chválila přitom Boha. Dav oněměl úžasem. Lidé stáli tiše, jako by byli v přítomnosti samotného Boha.

Po nějaké době začali i oni jásat a oslavovat Boha. Říkali: „Velký prorok přišel mezi nás! Bůh navštívil svůj lid.“ Pohřební průvod se poté vrátil zpět do vesnice jako vítězoslavný zástup.

Ježíš, který stál u truchlící matky z Naim, soucítí i s námi při ztrátě někoho blízkého. Jeho slovo, které mrtvého chlapce povolalo k životu, má v dnešní době stejnou moc jako tehdy. Bible zaslubuje, že jednoho dne Ježíš probudí svým mocným slovem všechny mrtvé zpět k životu. Opět budeme moci obejmout své nejdražší!

Již dnes nás však mohou Ježíšova slova zachránit z duchovní smrti. Důvěřujeme-li jeho slovům, satan nás nemůže držet v duchovní tmě a hříšném způsobu života. Ježíš nám poskytne sílu k probuzení do nového života v souladu s jeho vůlí.

Ježíš vzkřísil syna vdovy k pozemskému životu, ve kterém musel tak jako všichni lidé znovu prožívat bolest a zármutek. Jako každý člověk i on později opět zemřel. Ježíš nás ale ubezpečuje, že přijde den, ve kterém vzkřísí k věčnému životu všechny ty, kdo mu důvěřují a touží po radostném, opravdovém a šťastném životě. V Písmu říká: „Jsem živ; byl jsem mrtev a hle, živ jsem na věky věků. Mám klíče od smrti i hrobu.“ „Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve; potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s ním.“

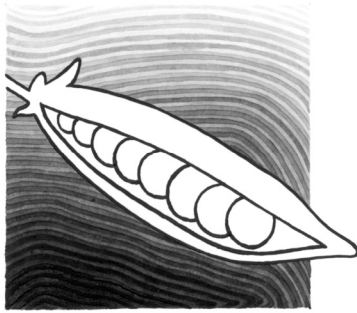
Žijme touto nadějí!

K zamyšlení:

1. *Proč Ježíš uzdravil sluhu římského důstojníka?*
2. *Když ti satan bude našeptávat, že jsi hříšník a nemůžeš doufat v Boží pomoc, co můžeš udělat?*
3. *Co pro nás může Ježíšovo mocné slovo vykonat dnes i v budoucnosti?*
4. *Kdyby Ježíš v dnešní době někoho vzkřísil, stali by se všichni lidé přítomni tomuto zázraku křesťany? Proč ano, proč ne?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 8,5–13; L 7,1–17; J 4,48; Tt 3,5; J 1,9; Mt 28,18; Zj 1,18; Žd 2,14–15; Ef 5,14; Ko 1,13; Ř 8,11; 1 Te 4,16–17

33. kapitola **Ježíšova rodina**

*„Každý, kdo poslouchá mého nebeského Otce,
je můj bratr, sestra i matka!“
(Matoušovo evangelium 12,50)*

Rodina a přátelé měli o Ježíše strach. Zaslechli, že se modlívá i celou noc, přes den bývá obklopen davy lidí, jež vyučuje a uzdravuje, a většinou mu nezbyvá ani čas na jídlo. Obávali se, že se naprosto vyčerpá. Nerozuměli jeho odmítavému postoji vůči farizejům a náboženským vůdcům, a dokonce si dělali starost o jeho duševní zdraví.

Ježíšovi bratři, synové Josefa, jeho poslání nepodporovali a ani se mu nesnažili porozumět. Nyní se však na něj zlobili, protože i oni sami byli obviněni ze slov, která řekl proti farizejům. Rozhodli se jít za Ježíšem. Přemluvili také Marii, aby šla s nimi. Doufali, že ho přesvědčí pro jeho lásku k matce a že ve svých výrocích bude opatrnější.

Tvrzení farizejů

Ježíšovi bratři byli rozhořčeni tvrzením farizejů, že Ježíš používá moc satana při vyhánění démonů z lidí. Ale ani samotní farizejové takovému obvinění nevěřili. Také oni cítili v srdci působení Ducha svatého, když k nim Ježíš promlouval o Bohu. V Ježíšově přítomnosti si uvědomovali svoji hříšnost a jeho svatost.

Po veřejném zamítnutí Ježíše jako Mesiáše by pro ně bylo příliš ponižující přiznat, že se mýlili. Místo toho vyjadřovali nesouhlas se vším, co Ježíš hlásal. Jelikož mu nemohli zabraňovat v provádění zázraků, snažili se jeho slova a činy alespoň zpochybňovat. I přesto na ně neustále působil Duch svatý, aby přijali pravdu.

S tvrzením, že v pozadí Ježíšových zázraků nepůsobí Duch svatý, ale síla démonů, se farizejové pohybovali na tenkém ledě. Ježíš je varoval před lehkovážnými slovy, opomíjením hlasu svědomí i zatvrzelostí vůči pravdě a Bohu. Krůček po krůčku se dostávali pod nadvládu satana.

Bůh si nepřeje duchovně slepé lidi. Posílá jim proto světlo svého slova, pravdu, díky které se mohou na tomto světě správně orientovat. Při každém odmítnutí rad Božího slova se lidé oddávají duchovní tmě. Následující hlas svědomí pak snadněji zavrhnou.

Ježíš upozorňoval ty, kdo byli osvobozeni od vlivu démonů, aby svá srdce neustále naplňovali Boží láskou a aktivně se zapojili do šíření Božího díla. Zlé síly se na ně znovu pokusí působit a ovládnout je. Něco podobného se může stát každému, kdo se odevzdal Ježíši. Pokud se osvobodil od modlářství a různých výmyslů tohoto světa, ale neodává se každý den Bohu, může po čase opět upadnout do starého způsobu života.

Jediná ochrana před vlivem zla je Ježíšova přítomnost v našich srdcích. I kdybychom se po nějakou dobu pokoušeli vyvíjet úsilí k odstranění svých zlovyků, bez skutečného spojení s Bohem nebudeme schopni dlouhodobě odolávat pokušení světa a svému sobectví. Zmalomyslněni bychom se nakonec vrátili k dřívějšímu způsobu života.

Židovští vůdci se soustavným odmítáním Ježíše sami vzdali nabídky odpuštění. Kéž bychom neudělali stejnou chybu! Celý vesmír sleduje, zda přijmeme Ježíšovu nabídku věčného života, nebo zda jednou upadneme do věčného zapomnění.

Skutečná Ježíšova rodina

Ježíš dále promlouval k lidem. Vtom mu učedníci oznámili, že na něho venku čeká jeho matka a bratři a chtějí s ním mluvit. Zeptal se přítomných: „Kdo je má matka a kdo jsou moji bratři?“ Přitom ukázal na své učedníky se slovy: „To je moje rodina. Každý, kdo poslouchá mého nebeského Otce, je můj bratr, má sestra i matka!“

Každý, jenž vírou přijme Ježíše za svého Pána, s ním vytvoří užší a důvěrnější vztah, než kdyby byl jeho rodinným příslušníkem. Marie měla k Ježíši úzké pouto nejen proto, že byla jeho matka, ale především díky své víře v jeho poslání.

Ze všech odmítnutí, která Ježíš prožil, bylo odmítnutí jeho vlastní rodiny nejbolestivější. Starší bratři jej nechápali a mysleli si, že mohou Ježíše poučovat o Bohu. Ani v nejmenším netušili, že právě Ježíš je Bůh v lidském těle. Naléhali na něj, aby se nepřel s farizeji a přestal tvrdit, že mu Bůh dal právo k takovým výrokům a činům. Ježíšovo jednání považovali za bláznovství. Bylo jim jasné, že farizejové proti němu hledají záminky, aby ho zajali a usmrtili, a jejich přístup je vlastně ani nijak nepřekvapoval.

Místo útěchy a podpory v rodinném zázemí se Ježíš setkával s neporozuměním a kritikou. Byl tak zklamán, že raději pobýval jinde. Oblíbil si dům Lazara, Marie a Marty, kde se v ovzduší nezištného přátelství, bezprostředního přijetí a upřímné víry cítil dobře. Rád odpočíval i v přírodě, když o samotě rozmlouval se svým nebeským Otcem.

Pokud ve své rodině trpíme těžkostmi kvůli víře v Ježíše Krista, můžeme najít útěchu při pomýšlení na Ježíše a vzpomenout si, že prožíval stejné potíže. Budme si jisti, že nejsme se svou bolestí sami, poněvadž Ježíš nám rozumí. On zve každého člověka k prožívání společenství s ním i se svým Otcem. Miluje nás větší láskou, než jakou má rodič ke svému dítěti.

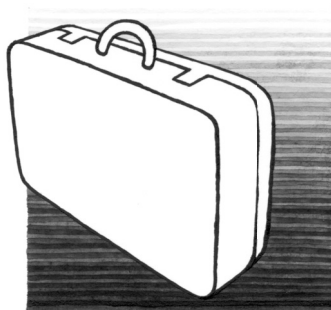
Pro naši záchranu se Ježíš stal člověkem. Jeho vztah k nám je užší než náš osobní vztah s otcem, matkou, bratrem, sestrou či partnerem. Ježíšovu nesmírnou lásku nejsme schopni plně pochopit, ale můžeme ji radostně prožívat a přinášet dalším lidem.

K zamyšlení:

1. *Proč se o Ježíše bála jeho rodina i přátelé?*
2. *Jaká je naše jediná obrana proti sobectví a pokušení?*
3. *K čemu Ježíš vyzývá ty, kdo prožívají těžkosti, protože v Něho věří?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 12,22–50; Mk 3,20–35; Iz 43,1; Jr 31,3

34. kapitola

Pozvání k odpočinku

*„Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete
a nesete tíhu břemen, najdete u mne klid a úlevu.“
(Matoušovo evangelium 11,28)*

Při pohledu na tvrdě pracující obyvatele Galileje Ježíš zatoužil zmírnit jejich námahu a starosti. Řekl: „Pojďte ke mně všichni, kteří pracujete a nesete tíhu břemen, najdete u mne klid a úlevu.“ Pozoroval jejich každodenní vyčerpání způsobené neustálými starostmi o živobytí a prahnutím po materiálních věcech a radovánkách. V jejich životech chybělo porozumění Boží lásce a Boží vůli.

Vybídl je tedy: „Přijměte mé rady a uče se ode mne, neboť mám tiché a pokorné srdce. U mne získáte mír a odpočinutí své duše.“

Tímto vybídnutím Ježíš oslovil každého člověka. Život přináší mnohé problémy a my neseme různě velká břemena – někdo lehčí, jiný těžší. Největším břemenem jsou výčitky svědomí a pocit viny. Rozhodneme-li se je nést sami, utrápíme se. Dobrou zprávou je, že Ježíš přišel na svět, aby na sebe vzal vinu a tíhu všech našich starostí, trápení a bolesti.

Ježíš nyní řídí celý vesmír z nebeského trůnu. Lidem dobře rozumí a ztotožňuje se s nimi. Ze své zkušenosti života na této zemi si je plně vědom našich slabostí, tužeb, potřeb a síly pokušení. I na něj doléhala stejná pokušení jako na nás, ale on obstál ve všech zkouškách. Nikdy nezhřešil a své vítězství a sílu k odolání pokušení nabízí i nám.

Ať už se nacházíme v jakékoli situaci a čelíme jakémukoli pokušení nebo problému, vždy můžeme Ježíše požádat o pomoc. Dá nám sílu, moudrost a vytrvalost vyrovnat se s problémem.

Povzbuzuje nás: „Přijměte mé rady a učte se ode mne.“ Ježíš si velmi přeje, abychom žili podle jeho vůle, podle zákona lásky, který chce vepsat do našich srdcí, a ne podle našich zkreslených představ a nedokonalé moudrosti.

On sám žil na této zemi podobným způsobem. Řekl: „Přišel jsem z nebe ne proto, abych dělal, co chci, ale abych plnil vůli nebeského Otce.“

Příčiny problémů

Lidé si způsobují mnoho potíží a problémů, snaží-li se žít podle pravidel a měřítek povrchního světa, který je obklopuje. V touze po získání majetku, slávy a moci se ženou do ničivého kolotoče každodenního života, kterému zcela podlehnou. Naloží si na sebe tolik břemen, tolik povinností a úkolů, že se po nějaké době zcela vyčerpají. Bůh nás vybízí, abychom mu svěřili starosti o živobytí a všechny naše problémy. Pokud dáme službu Bohu na první místo ve svém životě a naplníme jej úctou a chválením Ježíše, zjistíme, že Ježíš se tisíci způsoby o nás postará a naše problémy vyřeší.

Bible obsahuje rady, které vedou k rozvážnému životu zde na zemi a připravují k životu věčnému na nově stvořené zemi. Osvobozuje nás od nesprávných představ, špatných zvyků a nezdravého způsobu života, jež jsme přijali od tohoto světa.

V Ježíšově srdci vždy vládl dokonalý pokoj. Chvála v něm nikdy nevbuzovala pýchu a kritika či zklamání ho nevedly k malomyslnosti. Neztrácel odvalu ani ve chvílích značného nebezpečí či odmítání. Mnozí z jeho následovníků jsou častokrát bojácní a ustaraní, protože se plně nespolehnou na Boha. Boží pokoj přichází jedině s úplným odevzdáním se Ježíši. Pak nás potíže a problémy nemohou udolat.

Pokud prožijeme znovuzrození, tedy změnu našeho uvažování a životního nasměrování, budeme uvažovat podobně jako Ježíš. Nebudeme už chtít žít podle sebe, nebudeme toužit po vyvýšení a slávě. Budeme se chtít řídit radami toho nejlepšího Učitele. Dojdeme k poznání, že výsledek našeho úsilí závisí na Božím požehnání a ne na naší vlastní síle a schopnostech. Když Ježíši odevzdáme své plány a přání, pomůže nám zvládat náš život. Získáme tak v srdci pokoj, který nám nic a nikdo nevezme.

Ježíšova přítomnost v našem srdci je ta největší přednost, kterou můžeme na tomto světě mít.

K zamyšlení:

1. *Jaká jsou ta nejtěžší břemena, která neseme? Chceme je nést sami?*
2. *Jak můžeme v tomto neklidném světě získat vnitřní klid a vyrovnanost?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 11,28–30; Ž 147,3; Ex 33,13–14; Jr 6,16; Iz 48,18; Iz 26,3

35. kapitola **Bouře na jezeře**

*„Proč jste se tolik báli? Copak mi nedůvěřujete?“
(Markovo evangelium 4,40)*

Po náročných hodinách vyučování a uzdravování byl Ježíš hodně unavený. Už mnoho dní ho u Galilejského jezera obklopovalo velké množství lidí. Vysvětloval jim podstatu svého království a vyzýval k rozhodnutí pro věčný život. Přiblížil se večer a lidé od něho nechtěli odejít.

Ježíš si ale potřeboval odpočinout. Poslal tedy posluchače domů a požádal učedníky, aby jej zavezli na tiché a odlehlé místo na druhé straně jezera. Rychle odrazili loďku od břehu a vydali se přes jezero. Někteří lidé nasedli do jiných člunů a plavili se za nimi.

Ježíš si lehl na zádi lodi a po chvíli usnul. Jezero bylo klidné a zdálo se, že posádka prožije nádhernou večerní plavbu. Náhle se však zvedl vítr a vlny začaly lodí zmítat sem a tam. Jezero se divoce rozbouřilo. Vlny se každou minutou zvětšovaly a učedníci nestačili vylévat vodu z lodi ven. Bouře zasáhla i ostatní loďky na jezeře.

Učedníci byli zkušení rybáři a zažili již mnoho bouří. Teď však jejich zkušenosti a schopnosti ke zvládnutí složité situace nestačily. Zdálo se jim, že se loď každou chvílí potopí. Pocítili zoufalství.

V boji o záchranu úplně zapoměli na Ježíšovu přítomnost na lodi. Vzpomněli si na něj až tehdy, když poznali marnost svého souboje s živlem. Zvolali: „Mistře, Mistře!“ Burácející voda však jejich hlasy přehlušila. Ježíš neodpovídal.

Zmocnil se jich strach a pochybnosti. Cožpak jim Ježíš nemůže pomoci? Nezajímá se o jejich záchranu? Přes hustou tmou ho vůbec neviděli. Začali volat znovu. Jedinou odpovědí, přicházející ze všech stran, bylo silné burácení větru. Ustrašeně zírali do vln, ve kterých viděli svůj hrob.

Náhle se zablesklo a v tom okamžiku spatřili Ježíše, jak nerušeně spí na zádi lodi. Zoufale na něj volali: „Ježíši, tobě je jedno, že tady zahyneme?“

Tentokrát je Ježíš zaslechl a otevřel oči. Znovu se zablesklo a učedníci zahlédli jeho klidnou tvář. Opakovaně na něj naléhali: „Pane, zachraň nás, nebo zahyneme!“

Takto naléhavou prosbu Ježíš pokaždé vyslyšel. Jakmile se učedníci chopili vesel, aby se naposledy pokusili uniknout bouři, Ježíš se postavil. Vítr a vlny na něj bez ustání dorážely. Pozvedl ruce a přikázal prudkému větru: „Zmlkni!“ A vlnám poručil: „Utište se!“ Vítr okamžitě ustal a vlny se postupně zmenšovaly. Temné mraky mizely a po chvílce se na obloze začaly objevovat hvězdy. Najednou loďka plula po klidné hladině. Učedníci mlčky hleděli na Ježíše. Zeptal se jich: „Proč jste se tolik báli? Copak mi nedůvěřujete?“

Nezmohli se na odpověď. Ostatní loďky plující za nimi se následkem bouře dostaly do těsné blízkosti jejich lodi, takže se všichni lidé stali na vlastní oči svědky zázraku. Navzájem si šeptali: „Kdo to jen může být, že ho poslouchá vítr i voda?“

Když se Ježíš na lodi probudil a uviděl bouři, zůstal naprosto klidný. Pokoj mu však nepřinášelo vědomí, že má moc nad přírodou, neboť tuto moc jako člověk nepoužíval. Byl klidný, protože se zcela spoléhal na svého nebeského Otce. Měl k němu naprostou důvěru. Byla to moc jeho Otce, která utišila bouři.

Když učedníci čelili této silné bouři, mohli mít stejnou důvěru a klid ve svém srdci. V boji o záchranu ale na Ježíše úplně zapomněli a pokoušeli se bouři zvládnout sami. Ježíš jim pomohl, jakmile jej o pomoc požádali.

Něco podobného prožíváme i my, když jsme ve svém životě vystaveni bouřím a pokušením. Častokrát se je snažíme zvládnout sami a spoléháme přitom na vlastní sílu. Pokud však o pomoc požádáme Ježíše, nebudeme na své problémy nikdy sami.

Posedlí muži v Gerase

Za ranního rozbřesku připlul Ježíš se svými učedníky k východnímu pobřeží jezera. Místo odpočinku na klidném místě je čekalo další, ještě hrozivější překvapení než předešlá bouře.

Z úkrytu se na ně vyřítili dva posedlí muži. Na rukou a nohou měli zbytky řetězů z vězení a na těle krvácející rány. Zpod dlouhých rozčuchaných vlasů zíraly na příchozí vytřeštěné oči. Oba muži vypadali spíše jako zvířata než lidé. S démonskou posedlostí se hnali ke skupině učedníků a zdálo se, že je chtějí roztrhat na kusy.

Vylekaní učedníci se dali na útěk. Po chvíli se otočili za Ježíšem, který zůstal stát na místě bez známek strachu. Se skřípěním zubů a pěnou kolem úst se na něj chtěli oba divoši vrhnout.

Ježíš pozvedl ruku a přikázal démonům: „Odejděte z nich!“ Jeho slova pronikla zatemnělou myslí nešťastných mužů. Matně si uvědomili, že je tento člověk může osvobodit od démonů. Jakmile otevřeli svá ústa, aby jej požádali o pomoc, promluvili místo nich démoni. Křičeli: „Co je ti do nás, Boží Synu? Ještě na nás nemáš právo!“

Na nedalekém svahu se páslo velké stádo vepřů. Démoni prosili: „Když nám bereš moc nad lidmi, nech nám ji aspoň nad těmi vepři!“ Ježíš jim dovolil do nich vstoupit. Stádo se okamžitě splašilo a řítilo se po příkrém svahu dolů. Vrhlo se do jezera a utopilo se.

Mezitím se oba posedlí uklidnili. Vrátil se jim rozum a začali chválit Boha za záchranu.

Pasáci vepřů viděli, co se stalo, a utíkali podat zprávu majitelům stáda. Vyprávěli o tom také všem, koho potkali. Se strachem i úžasem spěchali obyvatelé města, aby se setkali s Ježíšem. Oba posedlí muži byli postrachem celého kraje a nyní je všichni viděli klidné a upravené, jak naslouchají Ježíši a chválí ho za své uzdravení.

Z vysvobození těchto mužů se však lidé neradovali. V jejich očích měli vepři větší cenu než oba nešťastníci. Majitelé prasat se více starali o svůj finanční zisk než o dobro lidí. Ježíš je chtěl vytrhnout z jejich sobecké lhostejnosti a přivést k zamyšlení nad záchranou, kterou lidem nabízí. Finanční ztráta je však oslepila natolik, že Ježíšův soucit a milost nepřijali.

Peníze oslepují

Působení nadpřirozené moci vyděsilo obyvatele Gerasy. Říkali si: „Kdo ví, jaká další neštěstí by se stala, kdyby u nás tento cizinec zůstal?“ Lidé, kteří pluli na lodích za Ježíšem, vyprávěli o zázracích, jichž byli svědky. Celé město se ještě více vylekalo a tamní obyvatelé začali Ježíše prosit, aby od nich raději odešel. On jejich přání vyslyšel a vydal se na druhý břeh.

Obyvatelé Gerasy se příliš báli o svůj majetek, a tak se k Ježíši chovali jako k nezvanému hostu, ačkoli věděli, že má moc nad demony. Odmítli tímto postojem dar nebes.

I v dnešní době mnozí z nás odmítnou následovat Ježíše. Pokud by přijali Boží rady a brali Boží nařízení vážně, znamenalo by to pro ně vzdát se nesprávných zvyků a nekalých praktik, což mohlo mít za následek i finanční újmu.

Oba uzdravení muži chtěli zůstat s Ježíšem. V jeho blízkosti pociťovali bezpečí. Když nastoupil do lodi, žádali ho, aby mohli jet s ním. Ježíš pro ně ale přichystal jiný plán: „Běžte domů a všem vyprávějte, co se vám přihodilo.“ Oba muži měli sice obavu z návratu k normálnímu životu, přesto Ježíše poslechli.

Stali se prvními misionáři v oblasti Gerasy a Desetiměstí. Procházeli celým krajem a každému vyprávěli o Ježíši a jeho zachraňující moci. S Ježíšem strávili jen krátký čas, ale proměna vlastního života pro ně byla dostatečným důkazem, že Ježíš je Mesiáš a má moc zachránit každého člověka. Říkali vše, co o Ježíšově lásce a moci věděli.

Vydávat svědectví o Ježíši může každý, jehož srdce je proměněno Boží láskou a milostí. Následujeme-li Ježíše, přirozeně chceme s ostatními sdílet radost a zkušnosti s Božím vedením a s naplněním Božích zaslíbení v našem životě.

Lidé z Gerasy Ježíše odmítli, přesto je ale nezavrhl. Příhoda se zkázou stáda vepřů vyvolala v celém kraji obrovský rozruch, proto se mnozí začali o Ježíše zajímat. Uzdravení muži byli důkazem jeho moci. Později se Ježíš do oblasti Desetiměstí opět vrátil a tisíce zdejších obyvatel byly připraveny jeho slova vyslechnout.

Příklad posedlých mužů z Gerasy ukazuje, jak hluboko mohou lidé pod nadvládou satana padnout. Satan se neustále snaží upoutat smysly a myšlení lidí, svádí je k neřestem, násilí a zločinu. V případě, že lidé Ježíše odmítnou nebo se ho dokonce zřeknou, poddávají se působení démonů. Proto je na světě tolik násilí a zločinů, proto upadá morálka a převládá sobectví. Satanovým záměrem je ovládnout, ponížít a zničit člověka.

Příběh posedlých mužů je nadějí pro všechny, kteří upadli pod satanovu nadvládu. I oni mohou být Ježíšem zachráněni. Pokud budou opravdu chtít, mohou začít žít novým a smysluplným životem a vzdávat Bohu čest a chválu.

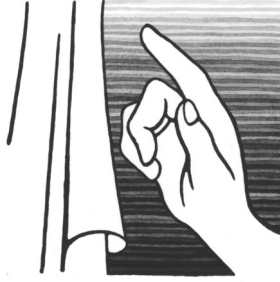
K zamyšlení:

1. Proč byl Ježíš během bouře klidný?
2. V čem je náš boj s pokušením podobný boji učedníků s bouří?
3. Proč lidé v Gerase neměli radost z uzdravení posedlých mužů?
4. Jaký měl Ježíš plán pro uzdravené muže?
5. Co je příčinou kriminality a morálního úpadku dnešní společnosti?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mk 4,35–41; 5,1–20; Mt 8,23–34; Lk 8,22–39; Ž 107, 29–30

36. kapitola

Dotek víry

*„Tvá víra tě uzdravila. Jdi pokojně domů.“
(Lukášovo evangelium 8,48)*

Ježíš se vrátil zpět na západní břeh Galilejského jezera, kde na něj čekala spousta lidí. Zůstal s nimi, vyučoval je a uzdravoval. Potom se vydal do Matoušova domu na hostinu s výběřčími daní. Tam jej vyhledal Jairos, vedoucí zdejší synagogy, který Ježíše naléhavě oslovil: „Má dcera umírá. Prosím pojd', vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a žila!“

Ježíš s ním ihned odešel. Učedníci byli překvapeni, že Ježíš vyhověl žádosti povýšeného a domýšlivého rabína, a vydali se za nimi. Cestou Ježíše obklopilo tolik lidí, že mohl kráčet jen velice pomalu. Čas rychle ubíhal a ustaraný Jairos začal být netrpělivý, protože se Ježíš občas zastavil, aby pomohl nemocným a trpícím.

V davu se nacházela také jedna nešťastná žena, která již dvanáct let trpěla nemocí způsobující časté krváčení. Celý svůj majetek vynaložila na léky a lékaře, ale nic nepomohlo. Lékaři po čase prohlásili její nemoc za nevléčitelnou. Vzdala se veškeré naděje, dokud neuslyšela o Ježíšových skutcích. Doufala, že pokud by se s ním mohla setkat, uzdravil by ji.

Přišla na pobřeží, kde Ježíš často vyučoval. Kvůli nemoci a bolestem však byla příliš slabá, než aby si mohla proklestit cestu davem. S nadějí proto pokračovala za Ježíšem, který směřoval k Jairovu domu. Stále se jí ale nedařilo k Ježíši přiblížit na dosah a začínala být zoufalá. Najednou Ježíš zamířil k místu, kde stála.

Lidé se na něj tak tlačili, že jej bylo obtížné vidět nebo oslovit. Žena se bála, že propásne svoji jedinečnou příležitost. Říkala si: „Dotknu-li se alespoň jeho šatu, budu zachráněna!“ a tlačila se dopředu.

Když Ježíš procházel kolem ní, natáhla ruku, jak jen to bylo možné, a svými prsty se dotkla okraje jeho šatu. Veškerou svoji naději a víru vložila do tohoto jediného doteku. Náhle ucítla, jak bolesti ustaly.

S radostí a vděčností ve svém srdci se chtěla ztratit v davu. Ježíš se však zastavil. Rozhlížel se po tvářích kolem sebe a hlasem přehlušujícím hluk davu se zeptal: „Kdo se mě to dotkl?“

Zdálo se, že je to zbytečná otázka. Petr pohotově odpověděl: „Pane, vidíš, jak se na tebe zástup tlačí, a ptáš se, kdo se tě to dotkl?“

Ježíš ale znal rozdíl mezi dotykem víry a náhodnými dotyky tlačícího se davu. Pronesl: „Někdo se mě vědomě a záměrně dotkl. Pocítil jsem, že ze mne vyšla síla.“ Takovou víru Ježíš nemohl nechat bez povšimnutí.

Jakmile žena vytušila odhalení, padla celá rozechvělá před Ježíšem na kolena. S vděčností a slzami v očích mu vyprávěla příběh svého utrpení a vysvětlila, proč se jej dotkla. Ježíš se na ni usmál a řekl: „Tvá víra tě uzdravila, jdi pokojně domů.“

Potom pokračoval v cestě do Jairova domu. Než stihli vstoupit dovnitř, protlačil se k Jairovi služebník a řekl: „Tvoje dcera zemřela, už Ježíše neobtěžuj.“ Ježíš to uslyšel a řekl Jairovi: „Neboj se, jen věř a bude zachráněna.“ Když přišli k domu, uslyšeli nařikání plaček, najatých dle tehdejších zvyklostí, a písně hudebníků hrajlících na flétnu. Ježíš rozhodně prohlásil: „Neplačte. Nezemřela, ale spí.“

Někteří byli jeho slovy zděšeni, jiní se mu hořce vysmáli. Viděli přece, že je dívka mrtvá. Ježíš přítomné vyzval, aby opustili dům. Nechal u sebe pouze dívky rodiče a nejbližší učedníky – Petra, Jakuba a Jana. Všichni se odebrali do pokojíku zesnulé dívky. Ježíš se postavil k okraji postele, chytl dívčinu ruku a zvolal: „Dítě, vstaň!“

Její bezvládné tělo se rázem zachvělo. Oči se doširoka otevřely, jako by se probudila z hlubokého spánku, a s údivem se rozhlížela kolem. Vstala a vroucně objala své šťastné rodiče.

Víra přináší uzdravení

Během setkání s nemocnou ženou dal Ježíš všem najevo, že uzdravení přišlo na základě její víry ve spojení s jeho božskou mocí, nikoli v důsledku pouhého doteku oděvu. Nemohla tím vzniknout pověra, že se někdo může uzdravit samotným dotykem Ježíšova šatu.

Mít víru neznamená jen rozumový souhlas s tím, že Ježíš existoval a že je Záchránce světa. Taková formální víra nemůže uzdravit srdce člověka. Víra, která vede k záchraně, není jenom rozumovým souhlasem s pravdou. Nestací věřit zprávám o Ježíši, je třeba důvěřovat Ježíši jako svému Záchránci a prožívat s ním osobní vztah. Pravá víra život obohacuje a dodává člověku radost a sílu. Naproti tá důvěra v Boží slovo vysvobozuje ze závislosti na tomto světě.

Ježíš si přál, aby uzdravená žena sdílela svou zkušenost s dalšími lidmi. Požehnaní, která přináší radostná zpráva o záchraně v Ježíši, by neměla zůstat skryta. Naše osobní zkušenost života víry v Ježíše je tím nejúčinnějším svědectvím, které může ostatním přesvědčivě poukázat na Boha.

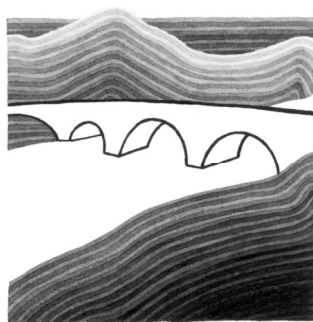
Jednoho dne přišlo za Ježíšem deset malomocných. Po uzdravení se k němu vrátil jen jeden z nich, aby mu poděkoval. Kolik lidí dnes jedná stejně! Bůh se stará o dobro lidstva. Uzdravuje nemocné, zachraňuje v nebezpečí, sesílá nebeské anděly, aby nás chránili. Častokrát ale jednáme tak, jako kdyby se vše odehrávalo náhodou, působení Boží moci nevnímáme nebo ho nebereme vážně. Nevděčnost uzavírá srdce vůči Bohu. Pokud si připomínáme Boží dary, posiluje se tím naše víra. Přemýšlejme každý den o Ježíšově lásce a milosti vůči nám.

K zamyšlení:

1. Proč nemocná žena toužila po setkání s Ježíšem?
2. Proč Ježíš trval na tom, aby se našla osoba, která se ho dotkla?
3. Co je pravá víra?
4. Máme osobní zkušenost s následováním Pána Ježíše?
Sdělili jsme ji druhým?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mk 5,21–43; Lk 8,40–56; Mt 9,18–26; Iz 43,12; Ž 116,12–14

37. kapitola

Vyslání učedníků

*„Všichni vás budou nenávidět, protože jste moji.
Ale ten, kdo vytrvá až do konce, bude zachráněn pro věčnost.“
(Matoušovo evangelium 10,22)*

Učedníci putovali s Ježíšem po celé Galileji. Povídali si s ním a učili se, jak mají lidem předávat poselství o záchraně. Když se Ježíš věnoval početným zástupům, ochotně mu pomáhali. Zabraňovali zbytečnému zmatku, přinášeli k němu nemocné a zraněné a pomáhali potřebným. Věnovali se i zájemcům o Ježíšova slova. Vysvětlovali jim texty Písma a odpovídali na jejich otázky. Každý den tak učedníci získávali cenné zkušenosti. Museli se naučit pracovat samostatně, trpělivě a s láskou. Zanedlouho se Ježíš rozhodl, že nadešel čas, aby je poslal do okolních měst a vesnic.

Svolal svých dvanáct učedníků k sobě a vyslal je po dvojicích. Společná činnost jim umožňovala vzájemnou podporu a sdílení modliteb. Předal jim jednoduché pokyny. Neměli se s lidmi pít o to, zda je či není Mesiáš. Jejich úkolem bylo v Ježíšově jménu uzdravovat, probouzet mrtvé k životu, očišťovat malomocné a vyhánět démony. Mohli se k Ježíšovi kdykoli vrátit pro radu a popovídat si s ním o svých zkušenostech.

Učedníci byli stále zmateni učením kněží a farizejů, ale Ježíš posiloval jejich důvěru v Boží slovo. Vysvětloval jim rozdíl mezi pravdou a lidskou tradicí. Po Ježíšově návratu do nebe často vzpomínali na jeho slova i výraz tváře, když k nim promlouval. Nesčetněkrát si uvědomili, že při vysvětlování zvěsti o Božím království opakují Ježíšova slova.

Měli na paměti, že Ježíš trávil více času uzdravováním nemocných než kázáním. Hlušší zaslechli nejdříve jeho hlas, slepí uviděli nejprve jeho tvář. Ježíšovo slovo působilo jako voda života zavlažující lidská srdce, přinášelo radost a pokoj každému, kdo uvěřil.

První zkušenosti učedníků

Na své první cestě zamířili učedníci pouze tam, kde Ježíš v minulosti působil, kde jej lidé znali a oblíbili si ho. Učedníci nebyli oblečeni jako rabíni nebo kněží, nosili všední oděv. Nesvolávali lidi do velkých zástupů, ale navštěvovali domy jednotlivých rodin a sdíleli s nimi poselství Božího království.

Společně prožívané modlitby, písně a studium Božího slova přinášely pozhnání v každém domě, ve kterém byli vítáni. Pokaždé se však nesetkali s vlídným přijetím. I na to je Ježíš předem upozornil: „Posílám vás jako ovce mezi vlky. Buďte tedy obezřetní jako hadi a bezelstní jako holubice.“

Ježíš nikdy nezamlčoval pravdu, která měla být vyslovena, vždy ji však říkal s láskou. Nikdy nejednal hrubě a lidi nezraňoval. Rozuměl lidským slabostem, a jestliže odsuzoval přetvářku a hřích, dělal to s velikou lítostí. Každý člověk je v Ježíšových očích nesmírně cenný a jeho učedníci mají s tímto vědomím k lidem vždy přistupovat.

Pokud nezapomínáme na Ježíšův charakter a jeho rady, můžeme zvěstovat evangelium svým životem a vhodnými slovy. Budeme-li neprávem osočováni, stanou se naše mírná slova účinnějšími než jakékoli hádky.

Překážky a těžkosti

Ježíš dále upozornil své učedníky na nezájem a odpor, s nímž se u některých lidí setkají. Kvůli svědectví o Bohu se mnohokrát dostali do svízelných situací, někdy byli uvězněni a předvedeni až před vládce. Byla to však příležitost promluvit k vůdcům lidu, kteří by jinak dobrou zprávu o Božím království neslyšeli. O Ježíšových následovnicích se často šířily polopravdy a lži, a proto bylo svědectví učedníků jedinou možností, jak se vládci mohli dozvědět pravdu.

Ježíš učedníkům poradil, jak v takových situacích jednat: „Když vás postaví před soud, nedělejte si starosti s tím, jak a co budete mluvit, protože vám budou dána pravá slova v pravý čas.“ Ježíšovi následovníci mají zůstat za každé situace klidní a odevzdaní Bohu. Pokud na ně žalobci křičí a falešně je obviňují, vládci i ostatní lidé mohou vidět rozdíl mezi lidmi ovládanými satanem a následovníky Ježíše.

Když jsou Ježíšovi následovníci povoláni před soudy, nemusí si svou obhajobu připravovat. Duch svatý jim dává správné myšlenky a vhodná slova v pravý čas. Připomíná také texty Písma, s nimiž se již dříve dobře seznámili. Je tedy důležité, aby v každé době Ježíšovi následovníci studovali Boží slovo pečlivě, vytrvale a do hloubky.

Pronásledování

Ježíš své učedníky připravoval i na těžké časy: „Všichni vás budou nenávidět, protože jste moji. Ale ten, kdo vytrvá až do konce, bude zachráněn pro věčnost.“ Dále je upozornil, že mnohdy se proti nim obrátí i jejich vlastní rodiny a přátelé. Oni však mají vytrvat a zachovat svoji víru.

Vybídl je, aby se zbytečně nevystavovali pronásledování. Ježíš sám často odešel z některých měst a vesnic, aby se vyhnul těm, kdo mu chtěli ublížit a usilovali o jeho život. Během pronásledování neměli učedníci ztrácet odvahu. Měli si najít jiné místo, na kterém mohli pokračovat v hlásání dobré zprávy o Božím království.

Učedníkům kladl na srdce, aby v situacích, kdy dochází k bezpráví, nemlčeli a nečekali, až se vše uklidní. Ani Ježíš nezachovával za každou cenu klid přehlížením pokrytectví a neřestí. Jeho srdce bylo naplněno láskou ke všem lidem, ale nikdy nebyl shovívavý k hříchu. Byl vlídný, nedokázal však mlčet, když viděl člověka kráčet po cestě vedoucí do záhuby.

Dnešní Ježíšovi následovníci by neměli chtít zachovat klid a soulad tím, že budou dělat kompromisy se svými křesťanskými zásadami. Nikdo nemůže zůstat věrný Ježíšovým zásadám, aniž by nenarazil na odpor u svých přátel či nepřátel.

Ježíš své učedníky nabádá: „Nebojte se těch, kteří zabijejí tělo; věčný život vzít nemohou.“

Ježíšovi následovníci se mají vyvarovat vědomého popírání pravd Písma a znevažování Boha svým životním přístupem.

Satan se snaží vyvolat v lidech pochybnosti. Svádí je k hříchu a následně i k tomu, aby se považovali za natolik špatné, že již nemohou přijít k nebeskému Otci. Bůh o všem ví. Ježíš své učedníky ujišťuje, že zná každé jejich selhání i slabost.

Bible uvádí, že Bůh nesedí mlčky a nečinně na svém trůnu. Obklopují ho tisíce andělů ochotně plnících jeho vůli. Nyní nemůžeme chápat způsob, jakým je Bůh spojen s ostatními částmi vesmíru včetně naší nepatrné planety. On však slyší volání každého z nás. Na každou opravdovou modlitbu odpovídá: „Zde jsem.“

Ježíš řekl svým učedníkům slova, která jsou určena i nám: „Ke každému, kdo se ke mně přizná před lidmi, se i já přiznám před Bohem Otcem a jeho anděly. Vy jste moji svědkové na zemi a já jsem váš zástupce v nebi. Když Otec pohlédne na

váš život, nebude vidět chyby a selhání. Spatří vás skrze mne, skrze můj dokonalý charakter, a uvidí, že jste mne přijali za svého Zachránce. Každý z vás, kdo se účastní záchrany lidí pro Boží království, bude mít podíl na radosti a slávě z jejich záchrany pro věčnost, pokud mě přijmou do svého srdce.“

Ježíš si uvědomoval, že vyslání tehdejších učedníků i všech jeho opravdových následovníků v budoucnu vyvolá mnohé spory, neboť satan jim bude pokaždé klást odpor. Praví následovníci se však ochotně vzdají všeho, co by jim mohlo bránit v plném odevzdání se Bohu a v předávání Božího poselství světu.

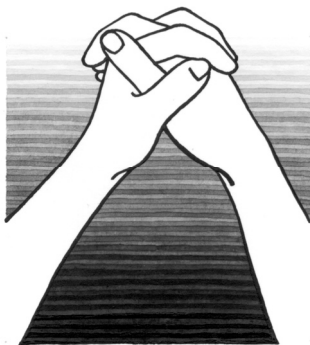
Ježíš zaslíbil, že každý, kdo přijme jeho následovníky, obdrží požehnání, jako kdyby přijal samotného Ježíše.

K zamyšlení:

1. Proč Ježíš vyslal své učedníky po dvojicích?
2. Proč se potřebujeme učit verše z Písma nazpaměť?
Jak na nás bude ve chvíli zkoušky a vydávání svědectví působit Duch svatý?
3. Jak se můžeme o své poznání Ježíše podělit s druhými?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 10,1–42; Mk 6,7–11; Lk 9,1–6; Ef 6,12; Sk 4,13; Sk 6,10.15; 2 Tm 4,16–17

38. kapitola

Odpočinek po návratu

*„Pojďme na chvíli někam do ústraní a odpočijme si.“
(Markovo evangelium 6,31)*

Jakmile učedníci přišli ze svých misijních cest zpátky k Ježíši, vyprávěli mu o všem, co prožili. Častokrát museli hovor přerušit, neboť za ním stále přicházelo mnoho lidí. Neměli ani chvíli klidu na jídlo. Ježíš z jejich vyprávění poznal, že bude nutné ještě mnoho věcí probrat. Učedníci se mu svěřili, že v některých situacích nevěděli, co mají říci nebo jak by se měli zachovat. Když dělali nějaký zázrak, dostávali se do pokušení vyvíšit sama sebe, jako kdyby moc k provádění zázraků pocházela od nich samotných. Satan je sváděl k duchovní pýše. Zatoužili po klidných chvílích v přírodě s Ježíšem a důvěrném rozhovoru.

Doba odloučení byla obtížná i pro Ježíše. Doslechl se o popravě Jana Křtitele, což mu připomnělo, kam i jeho život směřuje. Ocital se stále častěji pod náporom kritiky kněží i rabínů a špehování zvěďů. Plán na Ježíšovo odstranění se každým dnem upřesňoval.

Ke králi Herodovi se také donesly zprávy o působení Ježíšových učedníků. Ježíšovy činy ho zaujaly, protože se povídalo, že Jan Křtitel vstal z mrtvých. Král se obával, že se jej Židé pokusí svrhnout z trůnu. Nespokojenost lidu narůstala a schylovalo se k ozbrojené vzpouře proti Římanům. Ten, kdo upoutával pozornost davů, se přirozeně dostával do podezření z plánování vzpoury. Bylo zřejmé, že Ježíš nemůže ve svém veřejném působení v Galileji dále pokračovat.

Učedníci Jana Křtitele pohřbili Janovo tělo. Následně se přidali k Ježíši, u něhož hledali útěchu a vedení. Celá skupina učedníků se potřebovala na čas uchýlit na nějaké klidné místo, pryč od hluku a zmatku davů, špehů a obviňování fari-

zejř. Ježíš jim proto řekl: „Pojďme na chvíli někam do ústraní a odpočihneme si.“ Nastoupili na loď a zamířili na opuštěné, bujnou zelení porostlé místo na severní straně jezera blízko Betsaidy.

Odpočinek

Ježíš diskutoval s učedníky o jejich zkušenostech a zážitcích. Upozorňoval je na některé nedostatky a vysvětloval, jak mají k lidem správně přistupovat. V krásné přírodě si všichni dobře odpočinuli. Společenství s Ježíšem je povzbudilo do další práce, a tak byli znovu odhodláni jít a šířit Boží poselství.

Přestože má být ještě vykonáno velké dílo, Ježíš nikomu nenaložil břemeno nekonečné práce. Slova pronesená k učedníkům platí i pro jeho dnešní následovníky. Každý, kdo předává Boží poselství, by měl i pravidelně odpočívat. Jestliže se podílíme na záchraně druhých, máme někdy sklon uskutečňovat své vlastní myšlenky a plány. Pro nedostatek času se méně modlíme a méně spoléháme na Boha. Můžeme tak ztratit vědomí závislosti na Ježíši a zaměřit se jen na svoji práci pro druhé. Pouze díky Ježíšově pomoci a požehnání může naši práci provázet zdar. Je třeba si najít čas na modlitby, ztišení a studium Písma, abychom prožívali společenství s Ježíšem.

Nikdo neměl v životě tolik práce a zodpovědnosti jako Ježíš – a on se přesto často modlil. Po celý den byl velice vytížený, proto potřeboval načerpat novou sílu. Časně ráno vstával a na klidných místech v modlitbě mluvil se svým nebeským Otcem.

Stejně jako my byl i on plně závislý na Bohu. Ve svých modlitbách prosil Boha o sílu ke zvládnutí svého poslání a k odolání každodennímu pokušení. Své starosti a úzkost odevzdával Otcí. Díky neustálému spojení s Bohem přijímal život, který předával světu. Spojoval tak lidi s Bohem celého vesmíru.

Každý z nás potřebuje zažít podobnou zkušenost s modlitbami. Když utichne denní ruch, můžeme odložit veškerou práci a opustit všechny starosti. Klid při ztišení před Bohem nám umožní zaslechnout Boží hlas. Můžeme tak prožívat skutečný odpočinek a získat pokoj ve svém nitru. V našem životě se projeví Boží požehnání, moudrost a síla, jež bude mít vliv na celé okolí.

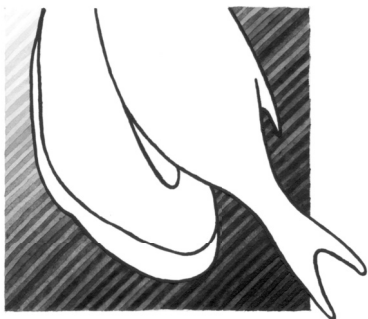
Pokud si uděláme čas, abychom přišli za Ježíšem, a svěříme mu své starosti, potřeby i radosti, nebudeme zklamaní. Požádáme-li jej o pomoc a moudrost ke zvládnutí našeho náročného života, dá nám ji.

K zamyšlení:

1. O čem mluvil Ježíš s učedníky po jejich návratu z misijní cesty?
2. Proč spolu odešli na klidné a opuštěné místo?
3. Jak Ježíš prožíval společenství se svým nebeským Otcem?
4. Slyšeli jsme někdy Boží hlas? Jaké to pro nás mělo důsledky?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mk 6,30–32; Mt 14,1–2; Mt 14,12–13; Mt 9,38; Ef 4,11–13; Lk 9,7–10;
Mk 1,35; L 5,15–16; L 6,12; Jk 1,5

39. kapitola

Nasyčení velkého davu

*„Ježíš jim odpověděl: Kam by chodili, dejte jim najíst vy!“
(Matoušovo evangelium 14,16)*

Ježíšovi učedníci se domnívali, že našli klidné, nikým nerušené místo. Jakmile však lidé zjistili, že Ježíš odešel, začali ho okamžitě hledat. Někteří si všimli, kterým směrem s učedníky na lodi odjel a vydali se za ním. Pluli na loďkách, jiní šli podél jezera pěšky.

Blížily se Velikonoce a mnozí poutníci přicházející na svátky do Jeruzaléma chtěli Ježíše vidět. Když se mezi lidmi zanedlouho rozšířila zpráva o místě, na kterém se nachází, začaly tam proudit nekonečné davy lidí. Nakonec se shromáždilo přes pět tisíc mužů, žen a dětí.

Ježíš ze svahu pohlédl na to obrovské množství lidí a pocítil lítost. Stáli tam jako ovce bez pastýře. Našel si místo, odkud by k nim mohl promluvit a bylo jej dobře slyšet.

Brzy mělo zapadnout slunce, ale nikdo neodcházel domů. Ježíš se lidem věnoval celý den, aniž by se najedl nebo si odpočinul. Nechtěl je opustit, poněvadž měli o jeho slova velký zájem. Učedníci začali na Ježíše naléhat, aby se už se zástupy rozloučil, mnoho jeho posluchačů totiž od rána nejedlo. Navrhovali, aby si lidé šli koupit něco k jídlu do okolních měst a vesnic.

Ježíš však namítl: „Kam by chodili, dejte jim najíst vy!“ Obrátil se na Filipa s otázkou: „Kolik budeme potřebovat chlebů, aby se všichni najedli?“

Filip se rozhlédl kolem sebe a odpověděl mu: „Pane, i kdybychom měli chleba za deset tisíc, stále by to bylo málo, na každého by se nedostalo.“

Ježíš se zeptal, kolik je mezi lidmi jídla. Ondřej mu oznámil: „Je tu jeden chlapec, který má s sebou pět ječných chlebů a dvě ryby. Ale to je jako kapka v moři!“

Ježíš je požádal, aby mu chleby i ryby přinesli. Dále nařídil učedníkům, aby početný dav lidí rozdělili do skupin po padesáti nebo po stu. Chtěl, aby každý viděl, co udělá. Když se všichni usadili, vzhlédl k nebi a poděkoval Bohu za pokrm.

Začal lámat chléb na kousky a podávat učedníkům, aby jej předávali dále. Stejně tak i ryby. Všichni se dosyta najedli, dokonce ještě zůstalo dvanáct plných košů nalámaných chlebů a ryb.

Ježíš konal zázrak jen tehdy, když to bylo skutečně nutné a naskytla se přitom příležitost přivést lidi k poznání Boha. Prostý pokrm, chleba a ryby, který byl každodenní stravou v rodinách rybářů, přinášel mnohá ponaučení. Ježíš mohl lidem připravit bohatou hostinu, ale takové jídlo by nebylo pravým požehnáním. Lidé měli z odpočinku v přírodě a z obyčejného jídla větší radost, než jakou mají hosté na přepychových hostinách.

Kdyby dnes lidé žili jednoduchým životním stylem v souladu s přírodou, byl by dostatek jídla pro všechny rodiny na zemi. Lidé by netoužili po mnohých, často zbytečných věcech, neztráceli by čas jejich pořizováním a mohli by se více věnovat rozvoji Božího díla. Lidské sobectví a nestřídmost přispívají k bídě a nespravedlivému využívání zdrojů tohoto světa.

Pro unavené a hladové posluchače byl tento jednoduchý pokrm nejenom svědectvím o Ježíšově moci, ale také vyjádřením jeho zájmu a péče o běžné lidské potřeby. Ježíš svým následovníkům neslabil bohatství a světský přepych. Slíbil jim však, že se postará o jejich každodenní potřeby. Zaslíbil, že bude stále s nimi, což je to největší bohatství, které mohou mít.

Bůh dělá podobný zázrak každý den. Zemědělci připravují půdu a zasévají do ní semena, ale je to Bůh, kdo způsobí jejich vzklíčení a vzrůst. Lidé často říkají, že za svou obživu vděčí své dovednosti a pracovitosti, ale bez Božího zásahu a péče by ze sklizené úrody nebyly nasyceny miliony lidí. Zázrak rozmnožení chlebů a ryb nám pomáhá uvědomit si Boží moc a dary, které nám nebeský Otec neustále dává, a připomíná nám i naši závislost na Bohu.

Ježíš věděl, že hladoví posluchači jsou daleko od domovů a potřebují nasytit. Byl si vědom, že je Bůh k němu přivedl, aby se o ně postaral. Poutníci tak poznali Ježíšovu péči a získali k němu důvěru.

I my se můžeme na Boha plně spolehnout, neboť zná naše potřeby. Zároveň bychom však měli žít moudře a rozvážně, abychom se zbytečně nedostali do těžkostí. Pokud jsme Bohu věrní a dostaneme se do problémů, pomůže nám.

Předávání poselství

Tento zázrak má hluboký duchovní význam pro každého, kdo Ježíše následuje. Ježíš obdržel moc k rozmnožení jídla od svého Otce. Chléb a ryby podával svým učedníkům a ti je rozdělovali shromážděným lidem, kteří si je pak předávali dále.

Ježíš nám dává chléb života, Boží slovo, jehož poselství máme předávat druhým. Stejně tak jako učedníci jsou i všichni další Ježíšovi následovníci prostředníky mezi Bohem a lidmi. Mohou však předávat pouze to, co od Boha načerpali.

Čím více se s ostatními sdílíme, tím více se můžeme učit od Boha a tím větší poznání obdržíme. Příliš často si neuvědomujeme svoji osobní zodpovědnost za druhé. Kdykoli jsme v přítomnosti lidí, kteří potřebují poznat Boží lásku a milost, Bůh je s námi a s jeho pomocí je můžeme oslovit.

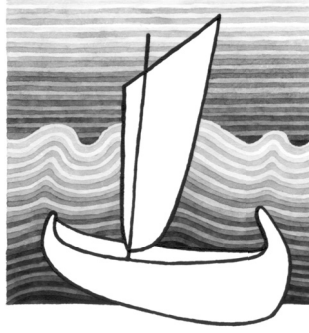
Ježíš nám zaslíbil: „Dávejte a bude vám dáno.“

K zamyšlení:

1. Proč se kolem Ježíše a učedníků sešlo takové množství lidí?
2. Proč dal Ježíš lidem jednoduché jídlo?
3. Co přispívá k bídě a nespravedlivému využívání různých zdrojů dnešního světa?
4. Jak můžeme být prostředníky mezi Bohem a lidmi, se kterými se setkáváme každý den?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 14,13–21; Mk 6,32–44; Lk 9,10–17; J 6,1–13; Mk 16,15

40. kapitola **Noc na jezeře**

*„On je však uklidňoval: Nebojte se, vždyť jsem to já!“
(Markovo evangelium 6,50)*

Začalo se stmívat a davy poutníků stále seděly na travnaté pláni. Lidé přemýšleli a povídali si o tom, co prožili. Jejich nadšení neznalo mezí. Jídlo v dlaních jim připadalo jako dávná mana – zázračný pokrm, který Bůh sesílal z nebe Izraelcům, když před mnoha staletími putovali pouští z Egypta do Palestiny. Zázrak rozmnožení chlebů a ryb odstranil jakékoli pochybnosti. Ze všech stran se ozývalo: „Toto je ten zaslíbený Mesiáš!“

Lid uchvátila myšlenka, že Ježíš konečně vyžene Římany a jejich zemi změni v pozemský ráj. Jako vůdce armády by dobře nasytil vojáky a okamžitě vyléčil každého raněného. Byli by neporazitelní a stali by se největší mocností světa!

Ve svém nadšení byli odhodláni ihned prohlásit Ježíše králem. Ježíš se ještě nikdy nezmínil, že by se chopil trůnu, a lidé se začali obávat, že by se k tomu z přílišné skromnosti nikdy neodhodlal. Přední osobnosti se mezi sebou radily a společně s učedníky se rozhodli, že se Ježíše zmocní násilím a všude rychle vyhlásí, že je Mesiáš, nový král Izraele. Domýšlivé kněze a vládcy by tak donutili uznat Ježíše Mesiášem.

Ježíš však jejich záměr znal. Věděl, že jeho uskutečnění by vedlo jedině k násilnostem a vzpouře, která by poškodila jeho poselství o duchovním království. Svolal proto učedníky a přikázal jim, aby bez váhání nasedli do lodi a plavili se přes jezero zpět do Kafarnaum.

Když pak vyzval shromážděný zástup k rozchodu, učedníci protestovali. Vždyť nadešla jedinečná příležitost dosadit Mistra na izraelský trůn! Ježíš k nim ale hovořil tak důrazně jako nikdy předtím. Nakonec tiše odešli k lodi.

K Ježíši přišlo několik mužů a chtěli se ho zmocnit. Jeho rozhodná slova je však zarazila. Vtom lidé pochopili, že Ježíš koná s božskou mocí a svrchovaností. Mlčky se začali rozcházet.

Jakmile se davy rozešly, Ježíš znovu vystoupil na blízkou horu, aby se tam modlil. Celé hodiny prosil svého Otce za to, aby lidé pochopili jeho poslání i přesto, že je satan neustále mate. Byl přesvědčený, že se jeho pobyt na zemi rychle chýlí ke konci a že místo na trůnu jej uvidí viset na kříži. Věděl, že bez vedení Duchem svatým učedníci neobstojí a zapřou svou víru. Měl o ně starost, a proto se za ně usilovně modlil.

Záchrana v bouři

Učedníci se nevydali hned na plavbu přes jezero. Domnívali se, že se k nim Ježíš brzy připojí, až uvidí, že na něj čekají. Ježíš ale nepřicházel. Stmívalo se, a tak přece jen vypluli. Při plavbě se na sebe zlobili, že nebyli dostatečně rozhodní a vytrvalí, když chtěli Ježíše prohlásit za krále. Dohadovali se, co jim jejich víra v Ježíše jako Mesiáše přinese. Sami sebe se ptali, proč vlastně Ježíš nevyužije své zázračné moci k tomu, aby jim usnadnil život, a proč nezachránil Jana Křtitele před smrtí.

Před několika hodinami se stali svědky nasycení davů a to mělo posílit jejich víru a naději. Ve svém zklamání učedníci na tuto zkušenost téměř zapomněli. Byli tak pohlceni vlastními myšlenkami, že Bůh musel učinit něco, co dělá často, když si lidé vytvářejí nesprávné úsudky a představy. Bylo zapotřebí přivést učedníky zpět do reality.

Náhle se k nim přihnal prudký vítr, na který vůbec nebyli připraveni. Rychle procitli ze svého přemítání a usilovně se snažili udržet loďku ve směru plavby. S velkými vlnami hnanými bouří zápasili až do půlnoci, kdy se po marném boji vzdali. Modlili se, aby jim Ježíš pomohl.

Ježíš neztratil své učedníky ani na chvíli z očí, takže o jejich svízelné situaci věděl. Teprve v nesnázi se oprostili od své pýchy a ctižádosti, poznali vlastní bezmocnost a závislost na Ježíši, a proto začali volat o záchranu. Ježíš jim přišel na pomoc.

V záblesku světla spatřili blížící se postavu. Zmocnila se jich hrůza. Přestali veslovat a čekali, co se bude dít. Mysleli si, že je to duch, předzvěst smrti, a začali křičet strachy.

Ježíš krácel po hladině a zdálo se, že je mine. Někteří učedníci jej poznali a začali volat o pomoc. On se k nim otočil a uklidnil je slovy: „Nebojte se, vždyť jsem to já.“

Petr zvolal: „Pane, jsi-li to ty, rozkaž, ať přijdu k tobě po vodě!“

„Tak pojd!“ řekl Ježíš.

Kroky po vodě

Petr vykročil na hladinu. Dokud hleděl na Ježíše, šel zcela bezpečně. Neodolal ale pokušení. Sebejistě se otočil k ostatním učedníkům a prohlížel si jejich ušaslé obličej. Vtom se vzedmula velká vlna. Obrátil se zpět, ale Ježíše už neviděl. Náhle zpanikařil. Zapochoyboval, že k Ježíši dojde, a začal se topit. V tmavých rozbouřených vlnách viděl svou smrt. Ze všech sil vykřikl: „Pane, zachraň mne!“

Vzápětí byl Ježíš u Petra. Vzal ho za ruku, vytáhl z vody a řekl: „Kde je tvoje víra? Proč jsi pochoyboval?“ Společně vstoupili na loď. Petr byl zamlklý. Uvědomil si, že ho jeho pycha a malověrnost málem připravily o život.

I my se často zachováme jako Petr. Když přijdou problémy, až příliš se na ně zaměřujeme a opomíjíme Ježíše. Ježíš nás povolal k následování a je s námi v dobých i těžkých časech. Říká nám: „Nebojte se, já jsem s vámi.“

Touto zkušeností na jezeře chtěl Ježíš Petrovi ukázat, že je v bezpečí pouze tehdy, pokud si uvědomuje svoji závislost na Bohu. Petr si myslel, že je dostatečně silný a má velkou víru, ale ve skutečnosti byl velice slabý. Kdyby si vzal tuto zkušenost k srdci, necítil by se při posledních událostech Ježíšova života tak zoufale.

Bůh nás něčemu podobnému učí každý den. V různých situacích nás připravuje na události, které přijdou. Můžeme si myslet, že jsme ve víře silní, že odoláme každému pokušení a zvládneme složité situace, satan chce však využít našich slabostí. Můžeme být v bezpečí jedině tehdy, jestliže máme neustále na mysli Ježíše, jeho vůli pro nás a ochraňující moc.

Jakmile Ježíš vstoupil na loď, vítr se utišil a zanedlouho se posádka ocitla u břehu. Učedníci byli vděční za záchranu. Poklekli před Ježíšem a vyznávali: „Jistě jsi Boží Syn!“

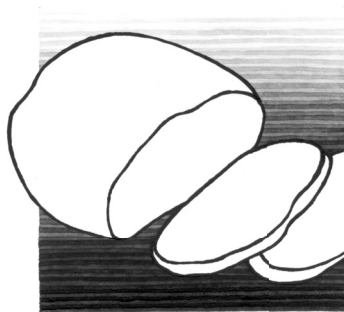
K zamyšlení:

1. Čeho chtěly docílit nadšené zástupy?
2. Proč Ježíš záměr lidí odmítl?
3. Proč se Petr málem utopil ve vlnách jezera?
4. Co máme dělat, abychom žili s pohledem upřeným na Ježíše, a ne na své problémy?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 14,22–33; Mk 6,45–52; J 6,14–21; Iz 43,1–3

41. kapitola

Krise v Galileji

*„Já jsem ten životodárný chléb.
Kdo přijde ke mně, nebude už nikdy hladovět.“
(Janovo evangelium 6,35)*

Ježíš si uvědomil, že v jeho životě nastal zásadní obrat. Zástupy, které jej nyní chtějí provolat králem, se brzy obrátí proti němu. Nechtěl naplňovat jejich sobecké touhy po Mesiáši. Lidská láska se snadno změní v nenávist a chvála v proklínání.

Ježíš si přál, aby vyšel najevo skutečný záměr lidí... Od začátku svého působení nedával svým následovníkům žádnou naději na získání pozemských výhod, ale přesto ho mnozí následovali v očekávání, že v Ježíšově pozemském království obdrží dobré postavení. Nyní jim Ježíš odhalil pravou podstatu svého poslání.

Zpráva o zázraku nasycení chleby a rybami se všude rozkřikla. Na druhý den přicházeli za Ježíšem nejen ti, kdo byli svědky zázraku, ale i další lidé. Očekávali, že Ježíše najdou na stejném místě, neboť jeho učedníci odpluli s lodí na opačnou stranu jezera a žádná jiná loď tam už nebyla. Ježíše však nenalezli.

Začali tedy hledat v Kafarnaum a Genezaretu. Tam se od učedníků dozvěděli, co se v noci během plavby přihodilo. Rozhodli se počkat na Ježíše a doufali, že jim prozradí, jak se dostal na druhý břeh.

Jakmile se ukázal, vyptávali se: „Mistře, jak ses sem dostal?“ Ježíš jim smutným hlasem odpověděl: „Hledáte mne jen proto, že jsem vás včera nasýtil. Proč se pořád staráte o pomíjivé věci, o jídlo a pití? Usilujte o duchovní pokrm, kterým byste rostli pro věčný život.“

Ptali se: „A co bychom měli dělat, abychom se Bohu líbili?“

„Bůh od vás žádá jenom jedno,“ odpověděl. „Věřte v jeho Syna, kterého poslal!“

Lidé ale váhali. Představovali si, že by měl Mesiáš udělat mnohem více než jen dávat manu k nasycení, jako to dělal Mojžíš. Měl by jim dát zdraví a bohatství – a vyhnat Římany! Ježíš se sice prohlašoval za Božího Syna, současně se ale odmítal stát králem Izraele. Připadalo jim, že ani on sám není zcela přesvědčen o tom, že je Mesiáš.

Jeden z rabínů jízlivě namítl: „Jak nám dokážeš, že jsi Bohem poslaný Mesiáš? Nasýtil jsi sice několika chleby zástup, ale Mojžíš dělal pro naše předky na poušti větší zázraky. Je přece o něm psáno: ‚Sytil je manou – chlebem z nebe.‘“

„Ten chléb jim nedával Mojžíš, ale můj Otec,“ odpověděl jasným hlasem Ježíš. „On vám nabízí pravý chléb a tím i věčný život.“

Někteří z davu si stále mysleli, že mluví o obilném chlebu, a tak jej prosili: „Pane, dávej nám ten chléb stále!“

Ježíš jim tedy řekl otevřeně: „Já jsem ten životodárný chléb. Kdo přijde ke mně, nebude už nikdy hladovět, a kdo ve mne uvěří, nebude nikdy zíznit.“

Duchovní význam chleba byl v Písmu znám z výroků některých proroků. Kdyby Izraelité jejich slovům rozuměli, chápali by také slova: „Já jsem chléb, který dává život.“ Chléb snědený v předešlém dnu jim dodal fyzické síly. Ježíš jim ale chtěl dát především duchovní sílu a věčný život.

Ježíš si uvědomoval, že v něj dav lidí nevěří. I přesto, že byli svědky mnoha zázraků – rozmnožení chleba, uzdravování, Ježíšovy moci nad přírodou – nic z toho nezměnilo jejich mínění. Znovu však podotkl: „Přišel jsem z nebe ne proto, abych dělal, co chci, ale abych plnil vůli nebeského Otce. A ten si přeje, abych nikoho z těch, které mi svěřil, neztratil, ale vzkřísil je k věčnému životu v den svého druhého příchodu. Každý, kdo uvěří v Syna Božího, získá věčný život a já ho vzkřísím v onen den.“

Rabíni a vůdci lidu se nad jeho slovy okamžitě pohoršili a opáčili: „Je to přece Ježíš, Josefův syn! Dobře známe jeho rodiče. A to se nám odvažuje tvrdit, že pochází z nebe?“ Výroky tohoto nevzdělaného tesaře narozeného za podivných okolností se odmítli zabývat.

Ježíš se nijak nesnažil vysvětlit tajemství svého narození. Nepotřeboval bránit svou pověst. Ježíšova totožnost a povaha se projevovaly v jeho slovech a činech. Nebeský Otec k sobě přitahuje srdce všech lidí. Pouze ti, kteří mu odporují, odmítají přijmout Ježíše. Každý, kdo touží po opravdové lásce a smyslu života, přijme Ježíše jako svého Pána, když slyší jeho poselství.

Chléb života

Mana, kterou jedli Izraelci na poušti, nemohla zajistit nesmrtelnost, Ježíšův životodárný chléb však ano. Ježíš se stal člověkem, jedním z nás, abychom mohli poznat Boha a duchovně se s ním sjednotili. Díky tomuto sjednocení budeme při jeho druhém příchodu proměněni nebo vzkříšeni z mrtvých. Ježíš je věčný, a proto vírou v něho přijímáme věčný život.

Ježíš chtěl, aby lidé pochopili, že nepřišel na zem rozdávat pozemský chléb. Přišel, aby všem nabídl věčný život, který zpečetí svou zástupnou smrtí na kříži. Řekl: „Já jsem ten životodárný chléb. Kdo okusí tento skutečný nebeský chléb, nezemře. Kdo se mnou sytí, bude věčně žít. Tím chlebem je mé tělo a já je obětují, aby lidé mohli žít.“

Židům zdaleka nedocházelo, že velikonoční beránek je symbolem poukazujícím na Ježíše. Většina lidí se tehdy nad Ježíšovými výroky pohoršila, neboť je chápali doslovně. Dokonce i mnoho jeho následovníků řeklo: „Co je to za nesmysl, to se nedá poslouchat!“

Ježíš jim však odpověděl: „Nad tím se pohoršujete? A co řeknete, až mne uvidíte vystupovat do nebe? Co dává život, je Duch, tělo samo nic neznamena. Slova, která jsem k vám mluvil, jsou Duch a jsou život.“

Slova života

Ježíšovými slovy vznikl při stvoření planety Země život. Během svého pozemského života Ježíš slovy vyháněl demony, uzdravoval nemoci, tišil bouři a křísil mrtvé. Celá Bible je zjevením Ježíše a jeho slov, jež mají obrovskou moc. Ježíš buduje víru svých následovníků na Božím slově, které je zdrojem jejich víry a moci.

Jídlo sytí tělo, aby mělo fyzickou sílu. Boží slovo sytí duši a vytváří duchovní sílu. Každý z nás může čerpat život z Božího slova. Měli bychom pečlivě studovat Bibli a prosit Ducha svatého o pomoc, abychom jí porozuměli. Stejně tak jako sami jíme, máme též sami pečlivě studovat Písmo a nespoléhat se na názory druhých. Ježíš mluví prostřednictvím Bible ke každému z nás, platí pro nás jeho zaslíbení i varování. Bůh nepřinesl obět svého Syna pro lidstvo jen všeobecně, přinesl ji také konkrétně pro každého z nás. Zkušenosti zapsané v Božím slově se mohou stát i našimi zkušenostmi. Zaslíbení a modlitby jsou určeny též pro nás. Jíst životodárný chléb znamená ztotožnit se s Božími slovy v Bibli a žít podle nich. Budou ovlivňovat naše myšlení a napomáhat rozvoji našeho charakteru.

Zkouška víry

Ježíš věděl, že vyřčená slova vyzkoušejí víru všech, kdo tvrdili, že jsou jeho následovníci. Věděl, že se učedníci budou muset vzdát některých svých představ. A bylo mu také jasné, že mnozí tuto zkoušku nezvládnou.

Ježíšovy výroky otevřely oči lidem, kteří se jej chtěli zmocnit a prohlásit ho za krále. Uvědomili si, že je nečeká ani moc, ani sláva, jídlo bez práce či bohatství. Byli nadšeni Ježíšovou zázračnou mocí, ale nebyli ochotni žít skromným a obětavým životem jako on. Pokud Ježíš nechce osvobodit jejich zemi od Římanů, nechť s ním mít nic společného!

Ve chvíli, kdy Ježíš prohlásil „Vím, že někteří z vás nevěří.“, se mnozí cítili velice dotčeni. Chtěli dát najevo svoji nevoli, a tak s opovržením odešli a už se nikdy nevrátili. Posléze překrucovali Ježíšova slova i činy a zpochybňovali jeho pohnutky. Jejich působení vyvolalo takový hněv veřejnosti, že se Ježíš brzy ocitl v nebezpečí.

I v dnešní době lidé procházejí stejnou zkouškou. Když se z Písma dozvědí novou pravdu a pochopí, že je toto poznání vede k nutnosti změnit život, častokrát ji odmítnou a už ji nechť slyšet. Cítí se dokonce dotčeni tím, že po nich Bůh vůbec něco takového požaduje!

Ježíš hleděl na odcházející posluchače, odmítající jeho slova. Obrátil se přitom ke svým dvanácti učedníkům s otázkou: „A co vy, chcete mě také opustit?“ Petr odpověděl za všechny: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života. Uvěřili jsme a poznali, že jsi Mesiáš, Boží Syn.“

Od chvíle, kdy učedníci začali následovat Ježíše, zažili více radosti a vnitřního pokoje než v celém dosavadním životě. Jak by se mohli odvrátit od svého Učitele, kterého si tolik vážili a který jim byl příkladem opravdového a čistého života? Být bez něho si již vůbec nedokázali představit!

Důvod zkoušky

Mezi lidmi se jako blesk šířila nepravdivá zpráva o Ježíšově doznání, že není Mesiáš. Jeho popularita slábla v Galileji i v Judsku. Izrael svého Mesiáše zavrhl.

Ježíš si uvědomoval, co jeho slova vyvolají. Věděl předem o svém zápase v zahradě Getsemane i ukřižování na Golgotském návrší. Byl si vědom, jak těžkou zkouškou učedníci při závěrečných událostech jeho života projdou. Nebýt této první zkoušky, tak ti, kteří jej následovali pouze pro své sobecké zájmy, by se k němu při posledních událostech stejně obrátili zády. V této temné chvíli by příklad lidí, kteří se od Ježíše odvrátí, mohl strhnout i ostatní. Proto Ježíš vystavil své učedníky zkoušce následování ještě v době, kdy s nimi byl přítomen osobně a mohl posilovat jejich víru. Myslel na ně a snažil se jim ulehčit jejich budoucí utrpení.

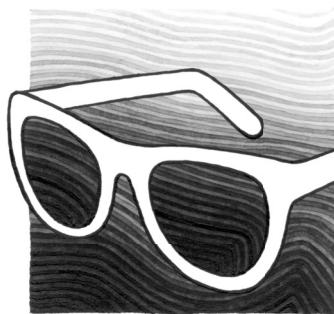
Vše, co Ježíš řekl a dělal, mělo svůj účel a cíl – záchranu lidí pro věčnost. Některé jeho činy a slova jsou pro naše omezené chápání tajemstvím, Boží lásku však můžeme vidět ve všem, co vykonal. Budeme-li s Ježíšem trávit čas, poznáme jeho moudrost a vedení v našich životních etapách a zkouškách, v nichž odhalí naše slabosti a pomůže nám je překonat.

K zamyšlení:

1. *Proč si lidé mysleli, že ani Ježíš není zcela přesvědčen o svém mesiášském poslání?*
2. *Potřeboval Ježíš obhajovat svou totožnost?*
3. *Proč mnoho lidí po této události Ježíše zavrhlo?*
4. *Jak tato zkušenost ulehčila učedníkům trápení, které na ně čekalo v budoucnosti?*
5. *Co pro každého z nás znamená jíst opravdový nebeský chléb?*
6. *Stejně jako přijímání fyzického pokrmu je pro náš život nezbytné přijímání duchovního pokrmu. Vyčlenili jsme si každý den čas na studium Písma?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 6,22–71; Mk 14,22; L 4,4; Dt 8,3; Jr 15,16; 1 K 2,14

42. kapitola **Ježíš a tradice**

*„Když slepý povede slepého, oba spadnou do jámy.“
(Matoušovo evangelium 15,14)*

Ježíšovi učedníci působili v mnoha městech a vesnicích, což vyvolávalo u náboženských vůdců v Jeruzalémě zášť. Rabíni vyslali další zvědy, aby sledovali počínání Ježíše i jeho učedníků a našli způsob, jak by proti němu mohli popudit lid.

Plánovali Ježíše obvinít z nedodržování náboženských tradic a obřadů. Jedna z tradic spočívala v obřadním umývání rukou a stala se základním pravidlem a požadavkem pro tzv. „čisté“ osoby. Tentokrát zvědové nenapadli přímo Ježíše, ale jeho učedníky. Vyzvídali: „Proč tvoji žáci nedodržují staré židovské tradice? Vždyť zanedbávají i obřadní mytí rukou před jídlem!“

Ježíš nezačal obhajovat sebe ani své učedníky. Odpověděl také otázkou: „Proč vy pro své tradice porušujete Boží přikázání? Například – Boží slovo zní takto: ‚Cti otce i matku; a kdo poníží otce nebo matku, ať zemře.‘ Ale vy říkáte: ‚Jestliže odkážeš svůj majetek chrámu, nesmíš už z něho podporovat své rodiče, i když mají nedostatek.‘ A tím jste svými ustanoveními zrušili přímý Boží příkaz.“

Rabínské předpisy totiž lidem dovolovaly zanedbávat i vlastní rodiče, pokud své peníze či majetek věnovali na účely chodu chrámu, a to i přesto, že rodiče nutně potřebovali pomoc. Za svého života si majetku mohli užívat, po jejich smrti však připadl na potřeby chrámu.

Ježíš odhalil podstatu rabínských zákonů. Chtěl tak osvobodit ty, kdo upřímně toužili sloužit Bohu a museli nést břemeno ceremoniálních obřadů. Jasně prohlásil, že rabíni se nadřazováním svých příkazů nad přikázání Písma stavějí nad Boží autoritu, což je nepřípustné.

Přítomným vysvětlil námitku farizejů následovně: „Vaše nitro nešpiní to, co vchází do úst, ale co z nich vychází.“ Člověka znečišťuje zlý skutek, myšlenka či slovo a přestupování Božího zákona, ne opomenutí vnějších, lidmi ustanovených obřadů. Pravá „čistota“ člověka tedy pochází zevnitř, ne zvenku.

Slepí vedou slepé

Učedníci si všimli, jak se zvědové rozzlobili. Chtěli situaci nějak uklidnit, a proto se Ježíše zeptali: „Víš, že se farizejové urazili, když tě slyšeli?“

On jim odpověděl: „S příkazy je to jako s rostlinami. Co nezasel můj Otec, je plevel a podle toho s tím bude naloženo.“ Žádné tradice ani přikázání, které vytvořili lidé a které jsou v rozporu s Božím slovem, nemají v Božích očích hodnotu.

A o náboženských vůdcích pronesl: „Nechte je! Jsou to slepí vůdcové slepých. Když slepý povede slepého, oba spadnou do jámy.“

I v dnešní době někteří křesťané vyznávají náboženské tradice, kterým přisuzují stejnou hodnotu jako Písmu. Víra každého opravdového následovníka Ježíše Krista má být však založena na výroci Písma, na jeho zaslíbeních a přikázáních. Boží slovo je třeba vyzdvihnout nad výroky jakéhokoli církevního představitele či církevního sněmu.

Bible označuje věrné Ježíšovy následovníky v závěrečných dnech pozemských dějin jako ty, kdo zachovávají Boží přikázání, ne tradice či pravidla stanovená lidmi. Ježíš nás vybízí k osobnímu poznávání Písma místo myšlenek a nařízení různých duchovních vůdců. Pouze Bible jako neomylné Boží slovo přináší pravé poznání Boha. V dnešním světě, kde se vše relativizuje a zpochybňuje, je tak Bible spolehlivým vodítkem pro život každého člověka.

K zamyšlení:

1. Proč chtěl Ježíš odhalit pravou povahu rabínských zákonů?
2. Čím se rabíni stavěli nad Boží autoritu?
3. Proč i v dnešní době tolik lidí následuje náboženské tradice místo Písma?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 15,1–20; Mk 7,1–12; L 11,37–41; 1J 2,3; Kaz 12,14; Ž 119,99.100; Zj 12,17

43. kapitola

Boření předsudků

*„Ženo, máš velikou víru, tvoje přání je splněno.“
(Matoušovo evangelium 15,28)*

Po veřejném střetu s farizeji Ježíš opustil Kafarnaum. Procházel Galilejí, až dorazil k pahorkům blízko starobylých měst Týr a Sidón, za nimiž se rozprostíralo Středozemní moře. Učedníci ho jednou přeplaví a přinesou zprávu o Božím království do celého světa. Ježíš je chtěl na jejich posláni připravit.

Jedna obyvatelka těchto pohanských končin slyšela o Ježíši uzdravujícím každou nemoc. Měla nemocnou dceru a mateřská láska ji dovedla k rozhodnutí požádat Ježíše o její uzdravení. „Povšimne si mého naléhání?“ ptala se sama sebe. Uvažovala nad tím, zda tento židovský prorok vyslechne žádost cizinky. S odhodláním jej ale vyhledala a zvolala: „Slituj se nade mnou, Pane, ty očekávaný Králi! Moje dcera je posedlá démonem a velmi trpí!“

Ježíš zavítal do zdejšího kraje právě kvůli setkání s touto ženou. Uzdravením její dcery chtěl učedníkům zdůraznit, jak naléhavě potřebuje okolní svět slyšet zvěst o Boží lásce. Hradby předsudků mezi Židy a zbytkem světa měly být zbořeny. Zpočátku se prosbou ženy nezabýval, protože stejně by se zachovali i ostatní Židé.

Odhodlání ženy bylo však veliké. Šla stále za Ježíšem a opakovala svoji prosbu, až učedníci začali na svého Mistra naléhat: „Řekni jí, ať odejde, vždyť za námi stále volá!“ Předpokládali, že Ježíš nemá zájem této ženě pomoci.

Ježíš jí řekl: „Byl jsem poslán pomoci Židům, a ne pohanům.“ Ačkoli se na první pohled zdálo, že má stejné předsudky vůči jiným národům jako ostatní Židé, ve skutečnosti Ježíš zamýšlel připomenout svým učedníkům to, co jim už tolikrát zdůrazňoval: Přišel zachránit každého člověka, který jeho poselství přijme.

Žena se nenechala odradit. Rychle přistoupila k Ježíši a poklonila se mu. „Pane, pomoz mi!“ prosila.

Ježíš s ní soucítit. Svým učedníkům však chtěl předat další poučení, a proto řekl: „Není správné brát chléb dětem a házet ho štěňatům!“ Zdálo se, že těmito slovy podporuje názor, že zvláštní požehnání udělená izraelskému národu jiným nepatří.

Každého méně odhodlaného člověka by uvedená odpověď odradila. Tato žena si však povšimla Ježíšova soucitného pohledu a v mžiku dodala: „Máš pravdu, ale štěňata přece dostávají zbytky ze stolů svých pánů.“ Ve své odpovědi použila Ježíšovo přirovnání a vyjádřila přesvědčení, že Bůh obdaří požehnáním ji i všechny ostatní, kdo v Ježíše věří. Pevně doufala, že Ježíš může její dceru uzdravit, pokud by chtěl.

Ježíš v této situaci odhalil učedníkům, jak velkou víru žena má. Ukázal jim, že i ona je Božím dítětem a má podíl na Božích darech. Řekl jí: „Ženo, máš velikou víru, tvoje prosba je vyslyšena!“ A od té chvíle byla její dcera zdravá.

Pozvání pro všechny

Ježíš již dříve svým jednáním několikrát ukázal, že nezastává židovské předsudky vůči druhým. V Kafarnaum uzdravil služebníka římského úředníka a kázal obyvatelům Samařska. I nyní potvrdil, že jeho láska a soucit nejsou určeny pouze jedné rase či národu.

Tato zkušenost otevřela učedníkům oči. Začínali chápat, že jejich úlohou bude šířit dobrou zprávu i jiným národům. Při vzniku rané církve si její představitelé byli tohoto úkolu dobře vědomi.

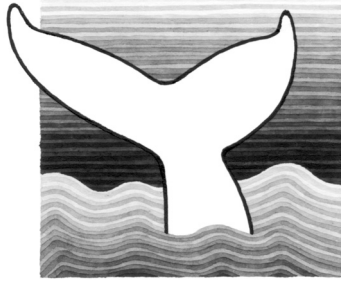
I v dnešní době jsou lidé vedeni a rozdělováni předsudky, jež přinášejí jen zármutek a nenávisť. Mnozí si myslí, že si Ježíšovu milost někteří lidé nezaslouží. Záchrana v Ježíši je však určena všem... Bohu se nelíbí, když děláme mezi lidmi rozdíl kvůli jejich barvě pleti či národnosti. Všichni lidé mají stejného Stvořitele a Zachránce. Každý člověk je zván k přijetí Boží lásky a zaslíbení věčného života.

K zamyšlení:

1. *Na co chtěl Ježíš připravit své učedníky, když vyslechl prosbu cizinky?*
2. *Co může člověku zabránit ve vstupu do nebe?*
3. *Jak si můžeme být jisti, že si nevytváříme předsudky vůči lidem jiných národností nebo vůči těm, kdo nepatří k našemu církevnímu shromáždění?*

Biblické texty k tomuto tématu:

*Mt 15,21–28; Mk 7,24–30; Ef 3,6; Sk 17,26.27; Ř 10,11; Ga 3,28; Př 22,2;
Ř 10,12–13*

44. kapitola

Znamení Jonáše

*„Nebude jim dáno jiné znamení kromě znamení Jonáše.“
(Matoušovo evangelium 16,4)*

Ježíš a jeho učedníci se přes jezero přeplavili zpět na území Desetiměstí. Před nějakou dobou tu Ježíš uzdravil dva muže posedlé démony, které vyhnal do vepřů. Místní lidé ho pak požádali, aby toto místo opustil. Všude, kam uzdravení muži přišli, vyprávěli s radostí o svém zázračném vysvobození, a proto nebylo divu, že se kolem Ježíše sešel velký zástup.

Přivedli k němu hluchoněmého člověka. Ježíš s ním poodešel o kousek dále. Své prsty mu vložil do uší, dotkl se jeho jazyka a přikázal: „Otevři se!“ Postižený se navrátil sluch a začal plynule mluvit.

Zpráva o jeho uzdravení se rozšířila po celém okolí. Přestože obyvatelé tohoto území nebyli Židé, přicházelo za Ježíšem stále více a více lidí. Vyhledal proto návrší, odkud ho mohli všichni dobře slyšet, neboť se tu sešlo přes čtyři tisíce mužů i se svými rodinami. Učil je o Bohu, kterého vyznává izraelský národ. Přivedli s sebou nemocné a chromé, které Ježíš po tři dny uzdravoval. Lidé nechtěli odejít, proto během noci spali pod širým nebem.

Po třech dnech došly zásoby jídla. Ježíš nechtěl, aby se dav lidí rozešel hladový, a proto své učedníky požádal, aby jim dali nějaké jídlo.

Učedníci byli svědky zázraku rozmnožení chleba a ryb u Betsaidy. Nebyli si ale jisti, zda Ježíš hodlá udělat stejný zázrak i zde, vždyť tito lidé nepatřili k židovskému národu. Stále ještě měli silné předsudky. Obrátili se na Ježíše s otázkou: „Kde v takové pustině vezmeme chléb pro tolik lidí?“

„Kolik jídla máte s sebou?“ zeptal se Ježíš. „Sedm chlebů a několik ryb,“ odpověděli učedníci.

Ježíš nařídil, aby se shromáždění usadilo. Vzal těch sedm chlebů a ryby a poděkoval za ně Bohu. Lámal je, dával učedníkům a ti je předávali hladovému. Každý se dosyta najedl a ještě jim zůstalo dost na to, aby naplnili sedm velkých košů.

Žádost o důkaz

Potom se s nimi Ježíš rozloučil, spolu s učedníky nastoupil do loďky a přeplul do Magdaly. Na tomto místě Galileje však nikdo o Ježíšova slova a uzdravování neprojevil zájem. Ježíš spíše narážel na nedůvěru a opovržení.

Farizejové a saducejové, dvě nejvlivnější náboženské skupiny v Izraeli, žili ve vzájemném nepřátelství. Saducejové se snažili získat přízeň vládnoucích vrstev, která jim zajišťovala postavení a moc. Farizejové naopak podněcovali nenávisť proti Římanům s cílem svrhnout jejich vládu. Nyní se však obě skupiny spojily proti Ježíši. Uvěřilo v něho až příliš mnoho lidí, čímž se farizejové i saducejové cítili ohroženi. Jejich zástupci přišli za Ježíšem a požadovali: „Ukaž nám znamení od Boha, abychom uvěřili, že máš Boží pověření.“

Chtěli vidět něco velkolepého, například aby přikázal slunci na chvíli se v pohybu na obloze zastavit, jak to Bůh udělal při jedné vojenské bitvě v době izraelského vůdce Jozua.

Židé se zabývali pozorováním oblohy a předpovědí počasí, a tak jim Ježíš odpověděl: „Vzhled oblohy umíte posoudit, a to, co se děje před vašimi očima, je vám pořád málo?“ Anděly nad Betlémem, hvězdu a mudrce z východu, hlas z nebe při Ježíšově křtu, uzdravování nemocných, křičení mrtvých, utišení bouře, nasycení hladových – tato znamení přehlíželi.

Povzdechl si a řekl: „Neustále se dožadujete zvláštních znamení, takové vám ale nebude dáno. Vzpomeňte si však na to, co se stalo s prorokem Jonášem.“

Stejně tak, jako bylo před mnoha staletími Jonášovo kázání znamením pro obyvatele Ninive, bylo Ježíšovo kázání znamením pro obyvatele Izraele. Lidé v pohanském Ninive Jonášovu poselství naslouchali, uvědomili si svou hříšnost a změnili se, zatímco Izraelci Ježíšova slova odmítali.

„Obyvatelé Ninive vystoupí na soudu proti vám a usvědčí vás, protože oni vzali vážně Jonášovu zvěst. A k vám mluví ten, kdo je víc než Jonáš,“ řekl jim.

Každý zázrak uzdravení, který Ježíš udělal, byl znamením Ježíšova božství a důkazem jeho vztahu s Bohem. Trpící lidé židovské představitele vůbec nezajímali, oni sami naopak svým sobectvím a útlakem častokrát lidem utrpení způsobovali. Ježíšovy skutky milosrdenství jim byly neustálým trnem v oku, jelikož zůstávaly přesvědčivým důkazem toho, kým Ježíš skutečně je, a staly se jedním z důvodů, proč vůdcové lidu Ježíše odmítli.

Největším Ježíšovým důkazem a zázrakem byl jeho čistý život odrážející Boží povahu. Jeho pomoc druhým i slova naděje a pravdy dokazovaly Ježíšovo pověření nebeským Otcem. I dnes mnozí lidé požadují znamení nebo zázrak, který by považovali za důkaz existence Boha. Není však zázrakem už to, že každý člověk může porozumět sporu mezi dobrem a zlem a rozhodnout se pro dobro? Také proměna lidské povahy od sobectví k nezištnosti a upřímnosti je zázrak, který ukazuje na přítomnost Božího Ducha v lidském srdci. Hlásání Božího slova s pověřením nebes se pokaždé projeví změnou uvažování a způsobu života.

Výstraha před pokrytectvím

Ježíš odešel od vůdců lidu a spolu s učedníky znovu nasedl do loďky. Přepadl je smutek, a tak se přes jezero plavili mlčky. Když dorazili k protějšímu břehu, Ježíš je varoval: „Dejte si pozor na farizejský a saducejský kvas!“ V židovském učení se kvas častokrát používal jako symbol hříchu.

Učedníci si před plavbou nenakoupili chléb. Mysleli si proto, že je Ježíš varuje před nakupováním u farizejů a saducejů.

Ježíš poznal, co si myslí, a zeptal se jich: „Proč si děláte starosti o jídlo? To máte tak malou víru? Ještě nechápete? Cožpak si nevzpomínáte na nasycení davů? Nechápete, že mi nešlo o skutečný chléb, když jsem vás varoval před kvasem farizejů a saducejů?“ Tehdy pochopili, že kvasem mínil pokřivené učení židovských vůdců.

I přesto si učedníci stále mysleli, že Ježíš měl vůdcům nějaký ten zázrak ukázat. Byli přesvědčeni, že by tím své nepřátele umlčel. Vůbec jim nedocházelo, jak pokrytečtí jejich protivníci jsou.

Sobectví je středem hříchu

Farizejové obratně zakrývali pravou podstatu svého učení, které při každé příležitosti promyšleně podsouvali do myslí svých posluchačů. Výstižným příkladem takového jednání bylo jejich nařízení umožňující dětem zanedbávat své povinnosti vůči rodičům pod záminkou daru pro chrám. Příčina tohoto nařízení tkvěla v sobecké touze po majetku. Lidé se s vydanými předpisy bezmyšlenkovitě ztožnili, a proto pro ně bylo častokrát těžké Ježíšova slova přijmout.

Podobný klam se v dnešní době šíří prostřednictvím jedinců vykládajících Boží zákon tak, aby vyhovoval jejich sobeckému způsobu života. Zákon nenapadnou přímo, jeho principy a autoritu však zlehčují podsouváním myšlenek navádějících lidi k tomu, aby Boží zákon nebrali vážně a zpochybňovali jeho platnost.

K překroucení a zneužití učení Písma vedlo farizeje sobectví a pokrytectví. Jejich silný vliv působil i na Ježíšovy učedníky – stále ještě toužili po výhodách plynoucích z přednosti patřit do Ježíšova důvěrného kruhu přátel a každý z nich se chtěl stát v Ježíšově království významným a mocným. Vůbec proto nerozuměli Ježíšovu postoji sebezapření.

Dnešní křesťané mají častokrát stejné sklony. Mnozí touží po vlivu a moci. Sebevývýšení a přání dělat věci snadněji a jinak, než požaduje Bůh, je vedou k nahrazování Božího zákona a Božích zásad jejich vlastními naukami a tradicemi.

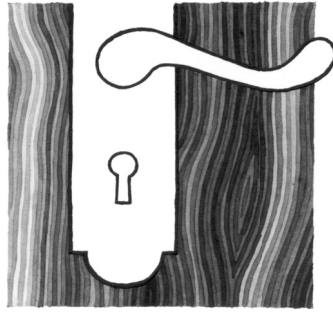
Jedině Boží moc může proměnit naše sobectví a pokrytectví v nezištnost a upřímnost. Způsobená proměna je skutečným zázrakem i pravým znamením poukazujícím na Boží působení v našich životech.

K zamyšlení:

1. *Proč učedníci pochybovali o tom, že Ježíš udělá pro obyvatele Desetiměstí zázrak rozmnožení chlebů?*
2. *Co je znamením proroka Jonáše?*
3. *Jaký zázrak se uskuteční vždy, když je Boží slovo kázáno s nebeskou mocí?*
4. *Jaká změna je jasným znamením Božího působení v našich životech?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 15,29–39; Mk 7,31–37; Mk 8,1–21; Mt 12,41; Ez 36,26; Mt 16,6; L 12,1

45. kapitola **Ve stínu kříže**

*„Svou církev zbuduji na skále.“
(Matoušovo evangelium 16,18)*

Před příchodem na naši zemi Ježíš věděl o strastiplné cestě, kterou bude muset pro záchranu světa projít. Ještě dříve, než opustil svůj trůn v nebesích a své božství přikryl lidskou podobou, si byl vědom urážek, výsměchu a trýznění, s nimiž se zde setká. Jeho život na zemi naplněný prací a obětavostí měl mít jasný cíl – představit lidem Boha Stvořitele a znovu vytvořit vztah důvěry mezi člověkem a Bohem. Věděl, že svým utrpením a prolitím krve na kříži ponese tíhu všech hříchů obyvatel tohoto světa. Povzbuzovalo ho vědomí, že jeho úsilí nebude marné a hodně lidí zachrání pro věčný život.

Ježíšovi nejbližší netušili, že se jeho život na zemi chýlí ke konci a zanedlouho jej uvidí viset na kříži. Netušili ani to, že se brzy po svém zmrtvýchvstání vrátí do nebe a zanechá je bez své viditelné přítomnosti. Pro víru v Ježíše je budou mnozí nenávidět, pomlouvát, ponižovat a věznit. Ježíš je musel na tyto těžké chvíle připravit.

Se svými učedníky procházel Galilejí až k území poblíž města Césarea Filipova, kde většina lidí Boha neznala. Neustále se snažil, aby učedníci pochopili, že dobrou zprávu o Božím království mají přinášet i nevěřícím lidem.

Než s nimi začal hovořit o nadcházejících událostech, vytrvale se za ně modlil. Poskytl jim příležitost vyznat svou víru. Zeptal se jich: „Za koho mě lidé pokládají?“

Oni odpověděli: „Za jednoho z proroků.“ Vyjádřili tím, že izraelský národ Ježíše za Mesiáše nepřijal. Zástupy u Betsaidy jej chtěly provolat králem, ale ani tam lidé nevěřili, že je Mesiáš.

„A co si myslíte vy?“ zeptal se jich.

Petr bez váhání odpověděl: „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha.“ Někteří učedníci o tom mnohdy pochybovali, Petr však nikoli. Ke své víře nepotřeboval vidět korunování Ježíše za krále. Promluvil i za ostatní učedníky, i když ještě ani jeden z nich Ježíšovo poslání zcela nechápal. Byli stále zmateni odmítavým postojem kněží, vůdců lidu a rabínů. V tento den si však pod vlivem působení Ducha svatého byli jisti, že Ježíš je Syn Boží.

Ježíš mu odpověděl: „Raduj se, Petře, neboť to nemáš ze sebe, tuto pravdu ti dal poznat sám Bůh. Ty jsi Petr, což znamená kámen. Svou církev zbuduji na skále a žádná ďábelská moc ji nezničí.“

Skálou, na které Ježíš buduje církev, není Petr, ale sám Ježíš. Ježíšova slova a činy tvoří základ, na kterém spočívá a roste křesťanská církev. Tehdy to byla jen malá skupina lidí, proti které bojovaly síly temnoty. Nebylo však pochyb o tom, že se k nim v průběhu dějin přidají mnozí další.

Petrova slova se stala základním vyznáním každého člověka věřícího v Ježíše. Ježíš je Mesiáš, Syn Boží. Proto řekl Ježíš Petrovi a také všem svým následovníkům: „Kdekoliv se bude zvěstovat pravda, kterou jsi vyznal o mně, otevřou se lidem dveře do Božího království. Těm, kdo ji odmítnou, oznámíš soud, a ty, kdo ji přijmou, ujistíš o Boží milosti. Co se rozhodne zde na zemi, bude platit i v nebi.“

Ježíš neustanovil Petra jako vůdce nově vznikající církve. Pokud by tomu tak bylo, učedníci by se později nepřeli o to, kdo je mezi nimi nejdůležitější. Křesťanské společenství je budováno na Ježíši. Nemůže být závislé na jednom člověku nebo jím být dokonce ovládáno. Žádné postavení jakéhokoli církevního vedoucího neopravňuje k autoritativnímu určování, čemu mají následovníci Ježíše věřit a co mají dělat.

Blížící se utrpení

Učedníci stále ještě doufali, že se Ježíš brzy stane izraelským králem. Neuměli si představit, že by ho vlastní národ zavrhl a odsoudil k smrti. Avšak Ježíš věděl, že nastal čas upozornit je na přicházející události: „Půjdu do Jeruzaléma, kde budu zatčen kněžími a vůdci lidu, potom souzen a nakonec zabit, ale třetího dne vstanu z mrtvých.“

Učedníci naslouchali jeho slovům se zděšením. Ježíš přece potvrdil, že je Mesiáš, tak proč nyní říká, že bude trpět a zemře?

Petr to nevydržel. Chytil Ježíše, jako kdyby ho chtěl před krutým údělem ochránit, a zvolal: „Takhle nemluv, nic takového nedopustíme!“

Petr měl Ježíše rád, proto nedokázal mlčet. Jeho slova ale nebyla na místě. Stála proti Božímu plánu na záchranu světa a proti nesobecké lásce, kterou Ježíš učil a žil. Ježíš v žádném případě nechtěl, aby mu učedníci bránili v cestě utrpení. Řekl tedy Petrovi jednu z nejtvrděších výtek, která kdy z jeho úst zazněla: „Jdi

mi z cesty, satane! Pokoušíš mne, protože to vidíš jen z lidského hlediska, a ne z Božího!“ Ježíš věděl, že se satan postavil mezi něho a Petra. Snažil se Ježíše zmalomyslnět a odvrátit ho od jeho poslání, zatímco Petra chtěl udržet v jeho touze po moci a slávě.

Ježíš odmítl satanovo pokušení. Petra upozornil na to, aby více naslouchal tomu, co říká, a neřídil se svým přáním. Ježíšova slova byla určena satanovi, pro Petra však byla pořádnou lekcí. Teprve později pochopil, že Ježíš musel projít ponížením a utrpením. Po několika letech napsal: „Moji milí přátelé, nenechte se zmást různými těžkými zkouškami, které prověřují vaši víru, není to nic neobvyklého. Přijímejte takové zkoušky rádi, vždyť tím trpíte jako Kristus a o to více se budete v den jeho příchodu radovat.“

Ježíš dal svým učedníkům příklad lásky k lidem a obětavosti. Řekl: „Kdo mě chce následovat, přestaň myslet na sebe, neboj se pro mne trpět a pojď za mnou. Každý, kdo by si chtěl život zachovat pro sebe, ho ztratí. Kdo mi odevzdá svůj život, ten ho získá. Co člověku prospěje, když získá celý svět, ale ten skutečný život ztratí? Co může vyvážit hodnotu věčného života?“

Ježíš poukázal učedníkům nejen na svůj život plný strádání a ponížení, ale také na svůj návrat, na druhý příchod na tuto zemi, tentokrát však ve slávě a moci: „Přijdu ve slávě svého Otce se svými anděly a tehdy budu soudit každého člověka podle toho, jak žil.“

Učedníci Ježíšova slova jen stěží chápali. Zaslíbená sláva se jim zdála příliš vzdálená. Uvědomovali si pouze bezprostřední realitu – život v chudobě, ponížení a utrpení. Sami sebe se ptali: „Skutečně se Ježíš nestane králem? Nechá se zatknout a odsoudit k smrti? Opustí nás? Jak by mohlo jeho království, tak silné, že je nic nepřemůže, vůbec někdy existovat, pokud by zemřel?“

Přáli si, aby Ježíš raději zůstal v Césareji Filipově a jejím okolí, kde byl před židovskými vůdci v bezpečí, a nestalo se nic z toho, o čem mluvil.

Ježíš se však s učedníky vypravil zpět do Jeruzaléma. Šel tam s vědomím, že jeho přátelé zanedlouho ztratí veškeré iluze. Putovali šest dlouhých dní. Učedníci šli tiše, plni obav. Pořád ale doufali v nějakou nepředvídatelnou událost, jež by jejich Pána zachránila před smrtí.

K zamyšlení:

1. *Kdo je skálou, na které Ježíš vybuduje svoji církev?*
2. *Co je myšleno „klíči od nebeského království“? (viz Mt 16,19 ČSP)*
3. *Proč bylo pro učedníky těžké přijmout, že by měl Ježíš zemřít?*

Biblické texty k tomuto tématu:

*Mt 16,13–28; Mk 8,27–38; L 9,18–27; Ž 25,14; Dt 32,4; Ž 62,8; Iz 28,16;
1Pt 2,3–5; 1 K 3,11; Mt 23,8–10; Ef 1,22–23; Jr 17,5; J 3,14–15; 1Pt 4,12–13*

46. kapitola

Ježíšovo proměnění

*„Toto je můj milovaný Syn, toho poslouchejte!“
(Markovo evangelium 9,7)*

Schylovalo se k večeru, když si Ježíš zavolal Petra, Jakuba a Jana a vydal se s nimi na osamělou horu. Po náročném dni byli unaveni. Neptali se, kam jdou a proč, neboť byli zvyklí, že Ježíš mnohokrát trávil celou noc na odlehlých místech, kde se modlil. Divili se jen tomu, že je po strmé hoře vede tak daleko.

Po chvíli se Ježíš zastavil a poodešel stranou. Poklekl a začal se vroucně modlit. Po tváři mu stékaly slzy, když prosil o sílu pro následující dny, jelikož měl svou smrtí zachránit lidstvo. Prosil i za víru svých učedníků, aby neselhala. Hodiny ubíhaly. Zpočátku se modlili i Petr, Jakub a Jan, ale po nějaké době upadli do spánku.

Ježíš zpozoroval, že jsou smutní a také zmalomyslnění z toho, co předpověděl. Chtěl jejich víru povzbudit. Z dvanácti učedníků se stanou pouze oni tři svědky jeho smrtelného zápasu v zahradě Getsemane. Úpěnlivě se modlil, aby směli spatřit jeho nebeskou slávu, a mohlo jim tak být částečně odhaleno tajemství jeho království.

Horu náhle ozářilo pronikavé světlo z nebe a obklopilo Ježíše. Tvář mu zářila jako slunce a jeho šat se skvěl oslnivou bělostí. Zvedl se ze země a jeho proměněné tělo vyzařovalo Boží slávu.

Vtom se učedníci probudili. Se strachem i úžasem zírali na svého Mistra. Jen co jejich oči přivykly neobyčejnému světlu, spatřili dvě nebeské postavy promlouvající s Ježíšem. Byl to Mojžíš a Elijáš. Elijáš nikdy nezemřel, protože byl vzat do nebe. Mojžíš zemřel, ale Bůh jej vzkřísil a poté vzal k sobě.

Tyto tři osoby představovaly budoucí království slávy: Ježíš jako král, až se zjeví ve své nebeské slávě při druhém příchodu, Mojžíš jako představitel lidí, kteří budou při Ježíšově příchodu vzkříšeni z mrtvých k věčnému životu, a Eliáš jako představitel těch, jejichž těla budou při Ježíšově příchodu proměněna, a tak nikdy nepoznají smrt.

Učedníci byli nadšeni, jakým výsostným způsobem byl jejich pokorný Mistr vyvýšen přímo před jejich zraky. Petr pronesl: „Mistře, jak je dobře, že jsi nás vzal s sebou! Hned vám třem postavíme přístřeší.“ Učedníci si mysleli, že Mojžíš s Eliášem přišli Ježíše ochránit a ustanovit králem.

Avšak dříve, než se Ježíš vrátí ve své slávě, bude muset projít utrpením potupné smrti. S vědomím blížících se událostí Ježíš potřeboval podporu a povzbuzení. Učedníci stále Ježíše nechápali, a proto Bůh seslal Mojžíše a Eliáše jako posly, kteří také prožili osamělost a neporozumění a rovněž z celého srdce toužili po záchraně lidí.

Mojžíš a Eliáš hovořili s Ježíšem a povzbuzovali jej v jeho poslání. Všichni tři si vroucně přáli vysvobodit lidi z pout hříchu. Mojžíš s láskou pečoval o Izraelce, když po vysvobození z Egypta putovali pouští. Eliáš byl o několik století později nenáviděn pro naprostou oddanost Bohu, v období hladomoru po tři léta pronásledován a donucen ukrývat se na poušti. Oba věděli, co znamená utrpení, a tak Ježíši vyjádřili podporu. Nejvíce s ním však mluvili o plánu záchrany lidí, uskutečněné jeho zástupnou smrtí na kříži.

Petrovi, Jakobovi a Janovi unikla kvůli únavě značná část jejich rozhovoru, a tak se připravili o velké požehnání. Mohli totiž hlouběji porozumět smyslu Ježíšova utrpení, smrti, zmrtnýchvstání a jeho zaslíbenému návratu ve slávě. I tak si však uvědomovali, že celá nebesa hledí na Ježíše.

Ještě stále se udiveně dívali na zjevení na hoře. Najednou je všechny zahalil světlý oblak, z něhož zazněl hlas: „Toto je můj milovaný Syn, toho poslouvejte!“ Při zvuku Božího hlasu se celá hora třásla a učedníci padli z úcty tváří k zemi. Neodvážili se pozvednout zrak, dokud k nim Ježíš nepřistoupil a nedotkl se jich. „Vstaňte,“ řekl jim, „nebojte se.“

Když se rozhlédli, žádné nebeské světlo ani oblak už neviděli. Také Mojžíš s Eliášem zmizeli. Zůstali tam s Ježíšem sami.

K zamyšlení:

1. *Proč chtěl Ježíš povzbudit a posílit tři vybrané učedníky?*
2. *Jak na hoře proměnění představovali Ježíš, Mojžíš a Eliáš budoucí království slávy?*
3. *Proč se Mojžíš a Eliáš zjevili Ježíšovi?
Co pro něho znamenala jejich přítomnost?*
4. *Jak bychom povzbudili své přátele, kdybychom věděli, jakému utrpení budou v brzké době čelit?*

Biblické texty k tomuto tématu:

*Mt 17,1–8; Mk 9,2–8; L 9,28–36; Ju 9; 1 K 15,52–53; Žd 9,28; Mk 8,38;
2 Pt 1,16*

47. kapitola

Zápas se silami zla

*„Všechno je možné tomu, kdo věří!“
(Markovo evangelium 9,23)*

Za úsvitu sestupovali z hory zpět do údolí. Petr, Jakub a Jan šli beze slov, ponořeni do svých myšlenek.

Když se blížili k místu, kde se nacházeli ostatní učedníci, uviděli shluk lidí. Než se k němu přiblížili, Ježíš jim přikázal: „Nikomu neříkejte o tom, co jste viděli na hoře, dokud nevstanu z mrtvých.“ Věděl, že kdyby ostatním vyprávěli o setkání s Mojžíšem a Eliášem, vysmáli by se jim.

Jan, Petr i Jakub byli jeho slovy zmateni. Necháпали, co myslel tím, že vstane z mrtvých. Nenašli však odvahu se Ježíše zeptat.

Jakmile lidé zahlédli Ježíše, utíkali k němu. Ježíš poznal, že se mezitím přihodilo něco, kvůli čemu se ostatní učedníci cítili zklamaní a ponížení. Všiml si vyzvědačů poslaných kněžími, kteří se škodolibou radostí nařkli Ježíše a jeho učedníky z podvodů.

Ježíš se učedníků zeptal: „O čem se s nimi dohadujete?“ Naráz utichly všechny posměšné a pohrdavé hlasy. Z davu vystoupil jeden zoufalý muž: „Mistře, přivedl jsem k tobě svého syna; je posedlý démonem, který ho připravuje o řeč i sluch. Kdykoli se ho ten duch zmocní, syn se svíjí v křeči, skřípe zuby, z úst mu jde pěna a upadá do bezvědomí. Žádal jsem tvé učedníky, aby ho od toho osvobodili, ale nedokázali to.“

Když Ježíš před několika měsíci vyslal své učedníky kázat Boží slovo a uzdravovat, dal jim také moc vyhánět demony. Tentokrát však v Ježíšově jménu přikázali démonu, aby chlapce opustil, a on se jim okázale vysmál. Učedníci to nesli těžce, poněvadž tím zostudili i svého Mistra.

Ježíš pohleděl na zástup lidí. V jejich srdcích viděl pochybnosti, hněv a pohrdání. Zvolal: „Ach, vy lidé, jak dlouho bude trvat, než uvěříte? Jak dlouho vás budu ještě snášet a mít s vámi trpělivost?“ Otcí dítěte řekl: „Přiveď svého syna ke mně!“

Šli pro něj. Sotva však zlý duch uviděl Ježíše, povalil chlapce na zem. Mladík se svíjel, ječel a měl pěnu u úst. Schylovalo se k dalšímu zápasu mezi Knížetem života a vládcem temných mocností. Ježíšův záměr vysvobodit chlapce stál v rozporu se satanovou snahou udržet mladíka nadále ve svém područí. Ježíš se zeptal: „Jak dlouho tím trpíš?“

Otec odpověděl: „Od dětství. Démon jej často srazil na zem a pokoušel se ho zahubit. Smýkal jím do ohně i do vody.“ Po chvíli zvolal: „Můžeš-li, slituj se prosím a pomoz!“

Ježíš se zadíval do očí tohoto muže a podivil se: „Můžeš-li?“ A dodal: „Všechno je možné tomu, kdo věří.“

Chlapcův otec si okamžitě uvědomil, že pro jeho vlastní pochybnosti o Ježíšově moci by milovaný syn nemusel být uzdraven a zahynul by. Se slzami v očích na Ježíše naléhal. „Věřím, Pane, ale pomoz, aby se moje víra utvrdila!“

Ježíš se obrátil k místu, kde chlapec ležel, a zlému duchu přikázal: „Duchu, který ovládáš jeho smysly, vyjdi z něho, a to jednou provždy!“

Duch mladíkovými ústy vykřikl, silně jím zalomcoval a odešel. Chlapec zůstal nehybně ležet na zemi. Lidé si mezi sebou začali šeptat, že zemřel. Ježíš uchopil jeho ruku a pomohl mu vstát. Chlapec byl zdrav, choval se normálně a svého otce šťastně objal. Společně děkovali Ježíši a chválili Boha.

Zklamaní špehové se kvapně rozběhli podat zprávu o tom, čeho byli svědky.

Víra spojuje s nebesy

Po mnoho století vyslovovaly tisíce lidí, sužovaných vinou a toužících po naději, podobnou modlitbu: „Jestli můžeš, prosím, pomoz mi.“ Ježíš na tuto modlitbu vždy odpoví „Kdo ke mně přijde, toho nevyženu pryč.“ a dodává: „Všechno je možné tomu, kdo věří.“

V odevzdání se Ježíši nám Bůh dává sílu k odolání každému pokušení a k vítězství nad každým hříšným návykem. Častokrát si uvědomíme, že nemáme dostatečnou víru a sílu k životu podle Ježíšova vzoru. Měli bychom se tedy na Ježíše obrátit se stejně naléhavou prosbou jako tehdy chlapcův otec: „Věřím, Pane, pomoz, aby se moje víra utvrdila!“ Taková modlitba bude vždy vyslyšena.

Během několika málo hodin viděli Petr, Jakub a Jan Ježíšovu proměnu ve slávu Boží a chlapce poníženého démonem. Ježíš jako člověk proměněný v obraz Boží přišel zachránit člověka proměněného v obraz satana. Posedlého mladíka Ježíš zachránil a uzdraveného jej navrátil rodině. Byl to názorný příklad díla záchrany, kdy se Bůh sklání ke ztraceným lidem.

I učedníci se z této události poučili. Na hoře zažili s Ježíšem úžasné chvíle ukazující na slávu nebes a pochopili, že jim bylo svěřeno důležité poznání. Lidé v zajetí hříchu a temných sil čekají na slova naděje a na modlitby za svou záchranu.

Posléze se devět učedníků Ježíše o samotě zeptalo: „Proč jsme nemohli toho chlapce uzdravit?“

Ježíš jim odpověděl: „Protože málo věříte. Budete-li mít víru alespoň jako semínko hořčice a řeknete této hoře ‚Posuň se‘, poslechne vás. Nic pro vás nebude nemožné. Takový případ vyžaduje opravdovou modlitbu a půst.“

Lehkomyslný přístup devíti učedníků ke svěřenému poslání spolu s žárlivostí na ostatní tři učedníky jejich víru tak oslabil, že neměli žádnou moc. Byli naplněni pocitem ukřivdění a sobeckými myšlenkami.

Osvědčit se v zápasu se satanem můžeme pouze pevnou vírou posilovanou upřímnou modlitbou, půstem a pokorou. Je třeba se zříci svého sobectví a nechat se prostoupit mocí Ducha svatého. V boji se zlem může obstát jedině naprostá důvěra v Ježíše, v jeho ochranu a vedení. Bůh nám při studiu Božího slova a v rozhovorech s ním dává sílu překonávat i zdánlivě nepřekonatelné životní překážky.

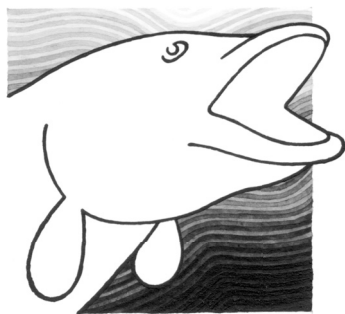
K zamyšlení:

1. *Co řekl Ježíš svým třem učedníkům, když sestupovali z hory? Jaký měl k tomu důvod?*
2. *Kdy otec postiženého syna pochopil, že jeho vlastní pochybnosti mohou ohrozit synovo uzdravení? O co žádal?*
3. *Proč nemohli ostatní učedníci vyhnat démona z chlapcova těla?*
4. *Jakým způsobem můžeme posílit svou víru?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 17,9–21; Mk 9,9–29; L 9,37–45; L 4,18; J 6,37

48. kapitola

Kdo bude nejdůležitější?

*„Kdo chce být na prvním místě u mne,
bude u lidí jako ten poslední a všem bude sloužit.“
(Markovo evangelium 9,35)*

Ježíš se s učedníky nepozorovaně vrátil zpátky do Kafarnaum, neboť nechtěl vyvolat zájem davu a zároveň si přál věnovat zbývající čas právě svým učedníkům. Znovu jim řekl: „Mám být vydán do rukou těch, kteří mne zabijí. Ale třetího dne opět vstanu k životu.“ Učedníky sice jeho slova trápila, ale ve své podstatě je nechápali.

Místo příprav na přicházející těžké chvíle se mezi sebou dohadovali, kdo z nich bude v Ježíšově království nejdůležitější a nejmocnější. Nechtěli však, aby se o jejich sporu Ježíš dověděl. Ježíš ovšem znal jejich smýšlení a chtěl si s nimi promluvit. Čekal na vhodnou chvíli, kdy budou schopni jeho slova přijmout.

Chrámová daň

Při vstupu do města zastavil Petra výběrčí chrámové daně a zeptal se: „Platí váš Mistr chrámovou daň?“ Rabíni ji totiž požadovali po každém Izraelci kromě kněží a proroků. Peníze používali na výdaje spojené s provozem chrámu. Ježíšovi protivníci chtěli Petra nachytat. Pokud by Ježíš chrámovou daň neplatil, obvinili by jej ze zanedbávání podpory chrámu. Placením daně by zase dával jasně najevo, že jej rabíni oprávněně nepovažují za proroka.

Petr jejich lest neprohlédl. Chtěl dokázat Ježíšovu věrnost, a proto okamžitě odpověděl: „Samozřejmě, platí.“

Když se vrátil k učedníkům, Ježíš se ho zeptal: „Co myslíš, Petře, od koho vybírají pozemští králové a panovníci daně a poplatky? Od synů nebo od cizích?“

„Od cizích,“ odpověděl Petr.

„Dobře,“ řekl Ježíš, „synové tedy nejsou vázáni touto povinností!“

Ježíš jako Syn Boží tuto daň platit nemusel. Kdyby bez námitek souhlasil s platbou daně, zapřel by tím, že je Syn Boží. Požadavku rabínů vyhověl, aby ho neobvinili z odmítání podpory chrámu, ale neuznal jeho oprávněnost. Své božství však prokázal způsobem, jakým si opatřil peníze na zaplacení daně.

Nařídil Petrovi: „Jdi k jezeru, nahod' udiči a v první rybě, kterou chytneš, najdeš minci. Ta bude stačit na poplatek za nás oba.“

Ježíš sice daň platit nemusel, ale nechtěl rabíny dráždit. Tato událost byla pro učedníky velkým poučením. Pochopili, že se nemají vzdávat ani jediné zásady pravdy, současně se však mají, je-li to možné, vyhýbat sporům.

Příklad dítěte

Zatímco Petr chytil rybu, zeptal se Ježíš ostatních učedníků: „O čem jste se to na cestě přeli?“

Protože se styděli, neodvážili se odpovědět. Cítili, jak je Ježíšova nesobecká povaha usvědčuje ze ctižádnosti a sobectví. Po chvíli přece jenom někdo položil otázku: „Kdo je vlastně nejpřednější v království nebeském?“ Ačkoli Ježíš mluvil jasně o tom, co jej v Jeruzalémě čeká, při pouhé zmínce o království znovu v myslech učedníků vzklíčila naděje, že se jejich Mistr stane králem a oni získají důležité postavení. Ježíš věděl, že podstatu a slávu jeho království stále nechápou. Myšlení učedníků připomínalo záměr Lucifera, padlého anděla, bažícího po prvenství a nejvyšším postavení v nebi. Lidé s podobnými cíli a touhami odrážejí stejného ducha. Satanovo království je založeno na soutěživosti. Každý v něm pokládá druhého za překážku na cestě vzhůru. Motivace pýchou a ctižádností se zakládá na sobectví, jež je hlavní zásadou satanova království. Přijme-li někdo tuto zásadu, dává tím najevo, které království si vybral.

Lucifer usiloval o vyvýšení nad Ježíše i Boha Otce, zatímco Ježíš, ačkoli byl božské podstaty, na své rovnosti s Bohem nelpěl, svého postavení v nebesích se zřekl a přišel do hříšného světa jako služebník lidí. Žil životem, který odpovídal na otázku položenou učedníky. Vysvětlil jim tak důležitý princip: „Kdo chce být na prvním místě u mne, bude u lidí jako ten poslední a všem bude sloužit.“

Ježíše dělilo od utrpení a smrti jen několik dní. I přesto byli učedníci v těchto chvílích tak zahleděni do sebe, že Ježíšovo poselství nechápali. Nemohli ho proto v jeho těžkém údělu podepřít. Ježíš se pokoušel jejich smýšlení a postoj změnit.

Slávu předchází pokora. Bůh si vybírá takové učedníky, kteří jsou upřímní, otevření a pokorní a uvědomují si svoji závislost na Bohu a jeho pomoci. Takovým může svěřit důležitý úkol na svém díle, poněvadž uspějí tam, kde by mnozí

vzdělaní a schopní lidé selhali. Bůh pomůže ty, kdo se vyvyšují a myslí si, že se Boží dílo bez jejich schopností neobejde. Boží dílo se po odchodu těchto lidí nezastaví, ale půjde kupředu rychleji.

Učedníci ani tak nepotřebovali další informace o Božím království – potřebovali nové srdce. Ježíš si zavolal malé dítě a postavil ho před ně. Potom ho vzal do náručí a řekl: „Dobře mne poslouvejte: Půjde-li vám o přední místa, do Božího království se vůbec nedostanete. Ujišťuji vás, že jen s pokornou myslí dítěte tam můžete vejít a něco znamenat.“ Bezelstnost, nezištnost a důvěrná láska dítěte jsou vlastnosti, jichž si Bůh velmi váží. Jsou znakem skutečné velikosti.

Kdo není proti nám, je s námi

Ježíšovi učedníci se nad sebou hluboce zamysleli. Po chvíli Jan prohlásil: „Mistře, viděli jsme člověka, který tvým jménem vyhání demony, a nebyl to nikdo z našich. Zakázali jsme mu to, když mezi nás nepatří.“ Jakub a Jan chtěli chránit Ježíšovo dílo, aby ho nikdo nenapodoboval. Nyní ale poznali, že je k tomu vedla především žárlivost.

„Neměli jste mu bránit,“ odpověděl Ježíš. „Vždyť přece žádný, kdo v mém jménu učiní zázrak, nemůže se hned po tom obrátit proti mně. Kdo není proti nám, je s námi.“

Ježíšova slova a činy nadchly spoustu dalších lidí. Bylo důležité, aby je učedníci neodrazovali od šíření Ježíšova poselství. Ježíš je největší Učitel světa, od kterého by se měli učit všichni lidé. Každý, kdo je Ježíšem osloven, může předávat jeho lásku a pravdu druhým.

Varování

Vzápětí Ježíš vyslovil i varování těm, kdo by chtěli jeho následovníky přimět k zřeknutí se víry nebo je chtěli nějakým způsobem od víry svést: „Kdo by však připravil o víru někoho, kdo mi důvěruje, tomu by bylo lépe, kdyby ho hodili do moře s mlýnským kamenem na krku.“

Varování ohledně hříšného způsobu života platí i pro Ježíšovy následovníky: „Neváhej odložit všechno, co tě odvádí od Boha. I kdyby to měla být tvá ruka nebo noha, raději ji utni a zahod. Lépe je vkuhat do Božího království, než skočit oběma nohama do záhuby. A kdyby tě tvé oko svádělo ke zlému, zbav se ho! Je lepší získat věčný život jako jedno oko, než přijít s oběma očima do věčného zatracení.“

Pokud si neustále hýčkáme hříšné zvyky a nehodláme se jich vzdát, dochází k oslabení našeho charakteru a ke klamání druhých. Stejně jako v nevyhnutelné situaci vyžadující chirurgický zákrok je třeba odstranit ruku nebo nohu, aby

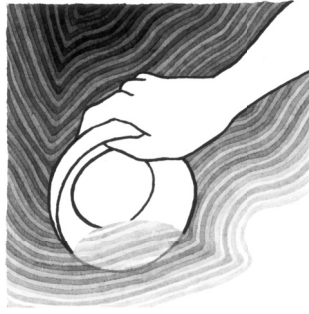
mohly být zachráněny ostatní části těla, musíme se i my vzdát čehokoli, abychom Ježíše následovali v čistotě slov, zvyků, činů a charakteru. Jedině tak můžeme být zachráněni pro věčný život v Božím království.

K zamyšlení:

1. *V čem spočívala léčka týkající se chrámové daně?*
2. *Co Ježíš sdělil svým následovníkům tím, že tuto daň zaplatil?*
3. *Jací by měli být praví následovníci Boha?*
4. *Jaký je jeden z nejhorších hříchů, kterého se člověk může dopustit?*
5. *Vyznáváme principy Ježíšova učení i v dnešní době?
Co bychom měli ještě zlepšit?*

Biblické texty k tomuto tématu:

*Mt 17,22–27; Mt 18,1–20; Mk 9,30–50; L 9,43–45; Dt 10,9; Ž 50,10–12;
Iz 14,12–14; Fp 2,6–8; Iz 66,1–2; L 19,10; Ř 12,1; Mt 5,13; Ř 15,1; Ga 6,1;
Jk 5,20; Mt 18,15–19; Lv 19,17; 2 K 5,20*

49. kapitola **Voda života**

*„Kdo má žízeň, pojď se ke mně napít!“
(Janovo evangelium 7,37)*

Židé se třikrát do roka shromažďovali v Jeruzalémě k náboženským slavnostem. Teď nastal čas svátku stánků, posledních slavností v roce, které probíhaly po dokončení sklizně obilí, oliv a vinné révy. Během tohoto svátku Izraelci děkovali Bohu za úrodu a připomínali si Boží péči při putování svých předků pouští. Tehdy přebývali Izraelité na poušti ve stanech.

Lidé z celé Palestiny a dalších zemí přicházeli na sedmidenní svátek s dary díkůvzdání. Po celou dobu trvání slavností bydleli v přístřešcích zhotovených ze zelených větví. Kopce i údolí v okolí Jeruzaléma byly posety zelenými příbytky. V Jeruzalémě se tyto přístřešky stavěly na ulicích, chrámovém nádvoří a na střechách domů.

Středem pozornosti byl chrám, na jehož nádvoří kněží pěli Bohu oslavné písně. Postupně se k nim přidávaly radostné hlasy z celého Jeruzaléma. V noci byl chrám osvětlen mnoha lampami vyzařujícími světlo i na shromážděný dav.

Nejpůsobivější obřad slavnosti připomínal jednu významnou událost z pobytu Izraelců na poušti. Počínal úsvitem. Za dlouhého, pronikavého zvuku stříbrných trubek kněží a za nadšeného chválení Boha poutníky nabral kněz do nádoby vodu z potoka Kidrón a slavnostně s ní stoupal po schodech k chrámovému nádvoří. U oltáře smíchal vodu s čerstvou vinnou šťávou a nalil ji do umyvadla, z něhož stékala potrubím zpět do potoka. Vytékající voda připomínala Boží příkaz, po kterém vytryskla voda ze skály, aby se Izraelci mohli v poušti napít.

V pravý čas

Ježíš nepřišel do Jeruzaléma od chvíle, kdy uzdravil nemocného u rybníka Bethesda. Chtěl tím předejít zbytečným sporům s kněžími. Ježíšovi bratři se chystali na svátky se záměrem přimět Ježíše, aby šel s nimi. Stejně jako Ježíšovi učedníci se také oni drželi přesvědčení, že Ježíšovo neustálé polemizování s náboženskými vůdci není správné. Domnívali se, že kněží a rabíni mají v mnohém pravdu. Přesto je však stále překvapoval Ježíšův čistý život a zázraky, které konal.

„Jdi do Jeruzaléma,“ naléhali na něj „a ukaž lidem své zázraky. Nikdo přece nezůstává v ústraní, chce-li, aby se o něm vědělo. Ukaž světu svoji moc!“ Vybízeli ho, aby šel do hlavního města, přesvědčil kněží a vládcy a ustanovil své království. Uchvacovala je myšlenka, že by byli bratry krále!

Ježíš jim tehdy odpověděl: „Půjdu, až nastane vhodná chvíle.“ A zůstal v Galileji. Nechtěl se hned vystavit nebezpečí a způsobit rozruch. Věděl, že jej svět nenávidí a kvůli svému poslání brzy zemře. Nebylo by moudré události uspěchat, neboť se řídil Boží vůlí.

Na svátek stánků se sešli lidé z mnoha zemí. Doufali, že uvidí Ježíše, o kterém už tolik slyšeli. I farizejové na něj nedočkavě čekali a chtěli se ho zmocnit. Po celém městě se o něm mluvilo, ale nikdo nevěděl, kde se nachází. Mnozí prohlašovali, že je to prorok seslaný Bohem, jiní jej považovali za podvodníka.

Ježíš mezitím přišel nepozorovaně do Jeruzaléma zřídka využívanou cestou. Uprostřed slavností se objevil na chrámovém nádvoří, kde se shromáždilo velké množství lidí. Svým nečekaným příchodem všechny překvapil. Zavládlo ticho. Ježíš promluvil s takovou mocí, že něco podobného lidé ještě nikdy neslyšeli. Vysvětloval smysl chrámových symbolů, obřadní služby a slov proroků v Písmu. Hovořil o věcech pozemských i nebeských. Varoval také před přicházející zkárou, pokud lidé neuposlechnou Boží slovo a nepřijmou požehnání, které Ježíš přináší.

Všichni žasli nad jeho poznáním a jeden druhého se ptali: „Jak to, že se tak vyzná v Písmu, když na to nemá školy?“

Voda života

V poslední den svátku vykonávali kněží obřad připomínající zázračné vytrysknutí vody ze skály. Slavnosti trvaly již týden a většina účastníků pocitovala únavu. Ježíš se postavil na nádvoří a pronikavým hlasem zvolal: „Kdo má žízeň, pojď se ke mně napít! Písmo říká, že nitro každého, kdo ve mne uvěří, vydá životodárný pramen.“

Před mnoha staletími udeřil Mojžíš do skály na poušti, aby z ní vytryskla voda. Ta opravdu začala proudit a lidé se dostatečně napili. Voda byla současně i symbolickým odkazem na Mesiáše, jenž zemře zástupnou smrtí za hříchy lidí, aby mohla začít tryskat pomyslná živá voda záchrany a lidé se jí občerstvili.

Bylo zde nepřeborně těch, kteří v tento den Ježíše slyšeli a zatoužili po nabídnuté záchraně. I přes okázalou slávu a nádheru slavností v nich nezaplálo nic, co by uspokojilo jejich nitro a uhasilo žízeň po nepomíjících věcech. Slova „Kdo má žízeň, pojd' se ke mně napít!“ je oslovila a navrátila jim ztracenou naději. Poznali v nich dar záchrany svého života pro věčnost.

Stejná nabídka platí i v dnešní době pro všechny, kdo žízňují po naději a smysluplném životu. Odevzdejme se proto Ježíši a načerpejme jeho vodu života ještě dnes!

K zamyšlení:

1. *Jak se slavil svátek stánků?*
2. *Proč Ježíšovi bratři usilovali o to, aby Ježíš na tyto slavnosti přišel?*
3. *Jaké poselství Ježíš pronesl, když se nečekaně objevil na nádvoří chrámu?*
4. *Proč je voda vhodným symbolem pro spasení?*
5. *Přijali jsme vodu života?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 7,1–15; J 7,37–39; Ž 106,1; Iz 12,2–3; Zj 22,17; J 4,14

50. kapitola **Nástrahy**

*„Kdo chce činit vůli nebeského Otce, pozná,
zda je mé učení z Boha, nebo mluvím-li sám za sebe.“
(Janovo evangelium 7,17)*

Během svátků v Jeruzalémě byl Ježíš pod stálým dohledem pronásledovatelů. Kněží a vůdci lidu přicházeli každý den na nové nápady, jak Ježíše umlčet a jak se ho nadobro zbavit. Záhy po jeho příchodu se jej podjatí farizejové zlomyslně zeptali: „Kdo ti dovolil hlásat tvé poselství?“

Ježíš jim odpověděl: „Nepředkládám vám své vlastní názory. Tlumočím jen to, co vám chce sdělit Bůh. Jste-li ochotni plnit Boží vůli, jistě poznáte, že to nejsou má vlastní slova.“ Ježíš věděl, že člověk oddaný Bohu celým svým srdcem rozpozná Boží pravdu. Dal rabínům najevo, že zná jejich smýšlení, a tím znovu odhalil svoje božství. Řekl jim: „Mojžíš vám dal zákon, ale nikdo z vás ho neplní. Jakým právem mne osočujete? Proč mi ukládáte o život?“

Pronesená slova zasáhla jejich mysl jako ostrý šíp a poznali, že bojují se samotným Bohem. Nechtěli však cokoli přiznat. Zvolali: „Musíš být posedlý démonem! My tě přece nechceme zabít!“

Ježíš si jejich výsměchu nevsímal. Věděl, že ho chtějí připravit o život už od chvíle, kdy uzdravil nemocného u rybníku Bethesda. Řekl jim: „Uzdravil jsem v sobotu nemocného člověka, a vy se nad tím pohoršujete. Přitom vy sami nepovažujete za porušení zákona, když na sobotu připadne povinnost udělat obřizku, a klidně ji vykonáte. Proč vás tedy tak rozčiluje, že jsem v sobotu vrátil člověku zdraví? Nevykládejte Písmo povrchně, ale hledejte jeho pravý význam.“

Mylné představy

Mnoho lidí v Jeruzalémě cítilo, že je k Ježíši něco silně přitahuje. Byli přesvědčeni, že je Boží Syn. Satan se v nich ale vytrvale pokoušel vzbuzovat pochybnosti. Tehdy se věřilo, že se Mesiáš narodí v Betlémě, potom se na nějaký čas ztratí z dohledu, a až se znovu objeví, nikdo nebude vědět, odkud přišel. Mnozí se domnívali, že Mesiáš nebude s lidmi spojen žádnými příbuzenskými svazky. Ježíš těmto představám neodpovídal.

Řekl jim však: „Znáte mne a víte, odkud pocházím. Ale neznáte toho, který mne poslal. Já ho znám dobře a vím, že si zaslouží vaši důvěru. On za mnou stojí, neprosazují svou vlastní věc.“ Znovu jim tak poukázal na svůj nebeský původ.

Po těchto slovech chtěli farizejové okamžitě zakročit, avšak nenašli odvalu, aby na něj vztáhli ruku. Uvědomovali si, že mezi lidmi je nemálo Ježíšových příznivců, kteří zvolali: „Mesiáš by jistě neudělal více zázraků než on!“ Farizejové se nadále snažili zastavit Ježíšův rostoucí vliv. Spěšně zamířili ke kněžím, aby se s nimi dohodli na Ježíšově zatčení. Netroufli se ho zmocnit veřejně, proto navrhovali zajmout jej, až se ocitne sám.

Kněží a vůdcové lidu neustále překrucovali Ježíšovy výroky. Mnozí z těch, kteří uvěřili, že Ježíš je Boží Syn, se tímto falešným přesvědčováním nechali svést. Ježíšovi protivníci jim ustavičně opakovali proroctví, která popisovala Mesiáše jako mocného a slavného krále vládnoucího rozsáhlému území „od moře k moři“. Tato proroctví pohrdavě srovnávali s chudým a pokorným Ježíšem. Kdyby lidé sami studovali Písmo a nespolečali při jeho výkladu na názory rabínů a kněží, objevili by, že prorok Izajáš popisoval Mesiáše přesně tak, jak žil Ježíš. Izajáš popisoval Mesiášovo ponížení, utrpení a zavržení i jeho pozdější slávu.

Bůh nikoho k víře nenutí a nepožaduje, aby se člověk bezdůvodně vzdal svých pochybností. Nechce, abychom se k jeho následování rozhodli povrchně, nýbrž na základě pečlivého poznání Písma. Kdyby Židé porovnali daná proroctví s Ježíšovým životem, zjistili by, že se bezpochyby naplňují.

Hodně lidí je v dnešní době svedeno stejným způsobem. Nečtou Bibli a nehledají pravdu, nechávají se pouze vést duchovními a řídí se jejich názory a tradicemi. Jediný způsob, jakým můžeme odlišit pravdu od mýtů, je důkladné studium Písma spolu s upřímnými modlitbami k Bohu za vedení při tomto studiu.

Pokus o zatčení

V poslední den slavností byla vyslána chrámová stráž, aby Ježíše zatkla bez ohledu na to, jak to popudí lid. Strážní se jej ale neodvážili zajmout. Vrátili se tedy bez Ježíše a rozhořčení kněží a farizejové se na ně hned obořili: „Kde ho máte? Proč jste ho nepřivedli?“ Strážní odpověděli: „Nemohli jsme, takového člověka

jsme ještě nikdy neslyšeli.“ Když stáli na chrámovém nádvoří v Ježíšově blízkosti a čekali na slova, za která by jej mohli zatknout, byli natolik uchváteni a dojatí tím, co slyšeli, že poznali Ježíšovo pověření Bohem.

I kněží si už dříve uvědomili stejnou moc Ježíšových slov. Bylo jim jasné, že žádný člověk ještě nikdy podobným způsobem nemluvil. Potlačili však v sobě hlas Ducha svatého a strážné prudce okřikli: „Tak i vy jste se nechali svést? Uvěřil mu snad někdo z velerady nebo z nás? Co se dá čekat od nevzdělaného davu! Nevyznají se v Písmu – a takhle to dopadá!“

Podobné argumenty se používají dodnes. Lidé se neptají, zda jsou různá tvrzení a názory ve shodě s Písmem, ale zajímá je, kolik lidí tomu věří, nebo zda to přijímají významné osobnosti světa či náboženští vůdcové.

Vůdci lidu se užírali obavou, že ztratí svůj vliv na lid. Pevně se proto rozhodli, že Ježíše odstraní. Jeden z farizejů jménem Nikodém, jenž před časem Ježíše navštívil, namítl: „Jak můžete odsoudit člověka, kterého jste nevyslechli? Odpovídá to našemu zákonu?“

Ostatní podrážděně odvětili: „Nejsi snad jeho krajan? Ukaž nám v Písmu, že má prorok přijít z Galileje!“ Přesto kvůli jeho námitce jednání na krátký čas přerušili a rozešli se.

Obviněná žena

Ježíš raději opustil rušný Jeruzalém, aby si odpočinul v tichých olivových hájích, kde mohl nerušeně promlouvat s Bohem. Brzy ráno se do chrámu vrátil, sedl si a začal vyučovat shromážděný dav lidí.

Krátce nato je vyrušila skupina farizejů a znalců zákona. Přivedli k němu ženu přistíženou při nevěře. Byli si jisti, že nyní Ježíše zcela určitě chytí do pasti. Zeptali se: „Mistře, tuto ženu jsme přistihli při cizoložství. Mojžíšův zákon je v takovém případě přísný – odsuzuje k smrti ukamenováním. Co tomu říkáš ty?“

Čekali, že jim Ježíšova odpověď poskytne záminku k jeho odsouzení. Pokud by ženu zprostil viny, mohli by ho obvinít z opovrhování Mojžíšovým zákonem. Pokud by souhlasil s ukamenováním, udali by ho Římanům s vyjádřením, že si činí právo zasahovat do jejich výhradní pravomoci někoho odsoudit na smrt.

Ježíš pohleděl na chvějící se zahanbenou ženu i na její tvrdé žalobce. Jeho pohled pronikal hluboko do jejich srdcí a životů. Dělal, jako by jejich otázku neslyšel. Sklonil se a začal něco psát prstem do prachu na zemi.

Jeho reakce netrpělivé žalobce ještě více popudila. Přistoupili blíže. Když si všimli, co Ježíš píše, zpanikařili. V prachu byly napsány jejich skryté hříchy. Lidé v davu se začali tlačit dopředu, aby viděli, co se tam děje. Ježíš se vzpřímil a řekl: „Kdo z vás je bez hříchu, ať první po ní hodí kamenem.“ Pak se znovu sklonil a psal dál.

Slova psaná do prachu je zahanbila, roucho předstírané svatosti z nich bylo náhle strženo. Obvinění stáli před Tím, kdo je spravedlivý a čistý. Jeden po druhém se začali tiše vytrácet – ti nejmávanější jako první.

Ježíš zůstal nakonec s provinilou ženou sám. Zeptal se jí: „Kam se poděli tvoji žalobci? Žádný z nich tě neodsoudil?“

„Ne, Pane,“ odpověděla žena.

„Ani já tě neodsuzuji,“ řekl Ježíš. „Jdi, ale už nehřeš!“

Žena stála před Ježíšem a třásla se strachy. Po jeho slovech pocítila úlevu. V tu chvíli prožila Boží milost. Plakala sama nad sebou a litovala svých hříchů. Byl to pro ni začátek nového života. Stala se jednou z nejoddanějších Ježíšových následovnic.

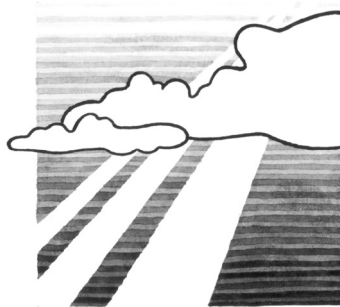
Ježíš naše hříchy nepřehlídí ani neomlouvá. Má však soucit s našimi slabostmi a podává nám svoji zachraňující ruku. Stejně tak by se Ježíšovi následovníci neměli odvracet od těch, kdo se vzdalují Bohu. Lidé zpravidla nenávidí hříšníky, ale milují hřích. Ježíš však hřích nenávidí – a hříšníky miluje. Jeho opravdoví následovníci mají stejný přístup. Projevují křesťanskou lásku, která nespěchá s odsuzováním, ale pohotově odpouští a pomáhá druhým znovu najít cestu k Bohu.

K zamyšlení:

1. *Jakým způsobem kněží a vůdcové lidu překrucovali Ježíšovy výroky, aby přiměli lid k pochybnostem?*
2. *Které argumenty farizejů a kněží se dodnes používají k oklamání lidí?*
3. *Co psal Ježíš do prachu na zemi?*
4. *Ježíš nenávidí hřích, ale miluje hříšníky. Máme stejný postoj?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 7,14–53; J 8,1–11; Iz 24,23; Ž 72,8; Iz 52,13–15; Iz 53, 1–12

51. kapitola **Světlo světa**

*„Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.“
(Janovo evangelium 8,32)*

Aby mohli lidé během svátku stánků naslouchat Ježíši, shromáždili se už časně zrána na chrámovém nádvoří. V přílivu paprsků vycházejícího slunce, rozjasňujících svým třpytem mramorové paláce a pozlacené chrámové zdi, Ježíš pronesl: „Já jsem světlo světa.“

Těmito slovy vyjádřil jednotu s Bohem, neboť Bůh je světlo; vysvětlil tím také svůj vztah k lidstvu. Byl to právě Ježíš, kdo na počátku stvořil světlo. On je původcem světla zářícího ze slunce a je i duchovním světlem. Stejně jako pronikají sluneční paprsky i do nejdlehlších koutů země, osvětluje duchovní světlo – Slunce spravedlnosti – každé lidské srdce.

Mnozí myslitelé a vědci, jejichž učení nebo vědecké objevy změnily životní styl lidí, jsou oceňováni za to, čím přispěli lidstvu. Existuje však Někdo, kdo stojí v poznání nad nimi a kdo stvořil celý vesmír. Stejně jako Měsíc odráží světlo Slunce, odráží poznání velkých myslitelů moudrost a zásady Ježíše, pokud se jejich učení zakládá na pravdě. Ježíš je zdrojem pravého poznání a vzdělání.

Při Ježíšových slovech „Já jsem světlo světa, kdo mne následuje, nebude tápat ve tmě, ale bude mít světlo na cestu života.“ si všichni přítomní uvědomili, že se Ježíš ztotožnil s Mesiášem. Farizejové a vůdci lidu se cítili velmi pobouřeni tím, že si tento obyčejný muž z Galileje dělá takové nároky.

„Tak nám tedy řekni, kdo vlastně jsi?“ ptali se, aby ho donutili k přímé odpovědi. Doufali, že když se prohlásí za Mesiáše, lidé jej odmítnou jako podvodníka, neboť měli o povaze a vzhledu Mesiáše zcela jiné představy.

Ježíš se však nenechal lapit do pasti. Nepokoušel se jim dokázat, kdo je. Mluvil o svém vztahu s Bohem. „Všechno, co vám říkám a co dělám, není ode mne, ale od mého Otce. To on mne naučil všemu. Je stále se mnou. Neopouští mne, protože dělám jen to, co mu je milé.“

Všem, kdo se skutečně zajímali o jeho poselství, řekl: „Držte se mých slov a budete opravdu mými učedníky. Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí.“

Abrahamovi potomci

Farizejové ale namítli: „Jsme potomci Abrahama. Nikdy jsme nebyli otroky, proč tedy říkáš, že budeme osvobozeni?“

Ježíš pohlédl na tyto muže plné nenávisti a smutně odpověděl: „Pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu.“ Lidé odmítající podřídit svoji vůli Bohu se vydávají vlivu jiné duchovní síly. Postupem času upadají do „otroctví“, poněvadž se jejich mysl dostane pod vliv satana. Sice se domnívají, že jsou svobodní, když se řídí jen sami sebou, svým úsudkem, svým přesvědčením a vírou v sebe sama, ve skutečnosti tomu tak není. Každý člověk je ovlivněn duchovním světem a je součástí bitvy mezi dobrem a zlem. Ježíš přišel zpretrhat pouta duchovního otroctví a lidstvo vysvobodit. Každému člověku dává svobodu k rozhodnutí, zda bude svým životním postojem následovat Boha, nebo přímo či nepřímo Božího odpůrce.

Žijeme-li ve shodě s Ježíšovou vůlí, prožíváme opravdovou svobodu. Když voláme k Bohu a prosíme o vysvobození od špatných životních návyků, nečistých myšlenek, slov i činů, Ježíš naše prosby vyslyší. Působením Ducha svatého nás proměňuje ke svému obrazu a obnovuje tak lidskou důstojnost.

Farizejové tvrdili, že jsou potomky Abrahama. Pouhá rodová spřízněnost však nic neznamená. Pokud by byli skutečnými Abrahamovými potomky, rozeznali by pravdu, kterou Ježíš zvěstoval. Tato zásada platí i v případě apoštolské poslušnosti. Příslušnost k Abrahamovu rodu se neprokazuje jménem či rodokmenem, ale povahou. Apoštolství nespočívá v předávání církevní moci, ale v duchovní spřízněnosti. Pravým důkazem apoštolské poslušnosti je život ve víře, lásce a pravdě, který apoštolové hlásali.

Ježíš řekl farizejům: „Abraham by byl vaším otcem, kdybyste ho svými životy následovali. Chcete mne zabít, přestože vám říkám pravdu, kterou mi sdělil Bůh. Abraham by takto nejednal. Projevujete se jako děti svého skutečného otce.“

To je rozhněvalo, a tak mu jízlivě připomněli okolnosti jeho narození: „Nenarodili jsme se ze smilstva jako ty. Kdo myslíš, že je naším Otcem? Kdo jiný, než Abrahamův Bůh!“

Ježíš si jejich hrubé narážky nevšímal a namítl:

„Kdyby byl Abrahamův Bůh opravdu vaším Otcem, milovali byste mne. V něm je můj původ. Nepřicházím sám od sebe, ale on mne k vám posílá. Proč nechápete, co říkám? Protože váš otec je ďábel a vy děláte, co vám našeptává. Jeho lži od počátku přinášejí trápení a smrt, není v něm ani trochu pravdy. Nemůže si pomoci, lhaní je jeho přirozenost. On je původcem každé lži.“

Tato slova farizeje a vůdce lidu nadměru pobouřila. Odsuzovala jejich postoje, učení i jednání, a proto jim byla nepříjemná.

Po celé tři roky tito muži hledali na Ježíšově charakteru něco, co by se dalo vytknout, ale marně. Ježíš pokračoval:

„Kdo z vás mne může usvědčit z hříchu? Nikdo! Proč mi tedy nevěříte, když říkám pravdu?“

Celý Ježíšův život bedlivě pozorovali také satan a démoni. Snažili se najít jedinou Ježíšovu slabost, aby ho mohli přemoci. Nic však nenalezli. Ježíš žil přesvědčivě podle Božího zákona před zraky hříšných lidí, nebeského Otce a jeho andělů i nepadlých světů. Vždy dělal jen to, co se líbilo Bohu.

Ježíš pokračoval: „Jakou radost by měl váš otec Abraham, kdyby se dočkal mého příchodu! Už tehdy věděl, že přijdu, a jak se z toho radoval.“ Abraham se modlil k Bohu, aby mohl spatřit zaslíbeného Mesiáše ještě dříve, než zemře. Bůh mu dal vidění, ve kterém spatřil Ježíšův život a smrt. Tehdy pochopil, že jednou bude Boží Syn obětován pro záchranu světa.

Farizejové se Ježíšovým slovům vysmáli. Pokládali je za dobrou příležitost poukázat na jeho blouznění: „Není ti ani padesát, a pamatuješ Abrahama?“

Ježíš jim s vážností a důstojností odpověděl: „Pravím vám, dříve než se Abraham narodil, já jsem.“

Ve shromáždění zavládlo ticho. Jménem „JÁ JSEM“ se totiž představil Bůh Mojžíšovi. Tento galilejský učitel svým výrokem tvrdil, že je zajedno s Bohem! Kněží a farizejové začali na Ježíše zběsile křičet. Nařkli ho z rouhání, což bylo považováno za vyjádření největší neúcty a urážku Boha. Mnoho přihlížejících s nimi souhlasilo. Popadli kameny a chtěli Ježíše ukamenovat.

V rozruchu, který nastal, se Ježíš ukryl v davu a se svými učedníky opustil chrám.

Uzdravení slepého

Na cestě potkali mladého člověka, slepého od narození. Učedníci se Ježíše zeptali: „Mistře, proč se narodil slepý? Zhřešil on, nebo jeho rodiče?“

„Nehledejte vinu ani u něho, ani u jeho rodičů,“ odpověděl Ježíš. „Na jeho slepotě se ukáže moc Boží.“ Pak plivl na zem, udělal z hlíny bláto, potřel jím slepco-

vy oči a přikázal: „Běž se umýt do rybníka Siloe.“ Slepý Ježíše poslechl a v rybníku si umyl obličej. Když otevřel oči, poprvé v životě viděl.

Satan svedl Izraelce k tomu, že nemoci a lidské neštěstí vnímali jako Boží trest za hříchy. Dlouhodobě nemocný člověk byl proto považován za velkého hříšníka. Ježíš odpověděl na otázku učedníků praktickým způsobem. Místo filozofování o tom, zda Bůh trestá lidi za jejich hříchy či nikoli, jim ukázal Boží moc, lásku a milost, která tomuto slepci vrátila zrak. Bylo zřejmé, že v hlíně ani ve vodě rybníka žádná léčivá moc ukrytá nebyla.

Sousedé a známí znali mladíka od dětství, nebyli si však jistí, zda uzdravený člověk je opravdu on.

Zvolal tedy: „Jsem to já!“

„Jak se ti vrátil zrak?“ ptali se ho.

„Nějaký člověk jménem Ježíš mi potřel oči blátem a řekl mi, abych se umyl v rybníku. Udělal jsem to a od té chvíle vidím.“

„Nevíš, kde bychom ho našli?“ ptali se zvědavě.

„To nevím,“ odpověděl.

Když se o zázraku dozvěděli farizejové, užasli. Slepec byl však uzdraven v sobotu, a tak vůči Ježíši pojali ještě větší zášť. Mladíka nechali předvést před radu, aby jim vyprávěl, jak se vše odehrálo.

Někteří z nich prohlásili: „Ten člověk neuzdravuje z Božího pověření, vždyť nezachovává sobotní den odpočinku!“ Budili zdání, že ochraňují svatost soboty, ale sami ji narušovali svými nečistými myšlenkami a nekalými plány, jak by se Ježíše zbavili.

Jiní Ježíše bránili: „Jak by mohl takové zázraky dělat hříšný člověk?“ Znovu se tedy obrátili na uzdraveného: „Za koho jej pokládáš ty?“

„Určitě je to Boží posel,“ odpověděl jim.

Nato někteří farizejové začali pochybovat o tom, že býval slepý. Zavolali si proto jeho rodiče, aby uzdravení potvrdili. Chtěli je zastrašit a přinutit k jinému vysvětlení. Všichni lidé byli totiž obeznámeni s tím, že rabíni vyloučí na třicet dní ze synagogy každého, kdo vyzná Ježíše za Mesiáše. Takový trest se považoval za velikou ostudu.

Rodičů se zeptali: „Je to váš syn, o němž se říká, že se narodil slepý? Jak je možné, že nyní vidí?“

Po zázračném uzdravení svého syna rodiče uvěřili v Ježíše, báli se však vyloučení ze synagogy, a proto odpověděli vyhýbavě: „Ano, je to náš syn a býval vždycky slepý. Ovšem nevíme, kdo ho uzdravil. Konečně, je už dospělý, ať vám to řekne sám.“

Otázky farizejů prozrazovaly jejich předsudky vůči Ježíši. Lidé v davu se divili: „Pokud by byl Ježíš skutečně podvodník, jak farizejové tvrdí, jak je možné, že skrze něho Bůh činí tak mocné zázraky?“

Farizejové nedokázali zázrak popřít. Mladík totiž všude radostně vyprávěl, co se mu přihodilo. Pokusili se jej tedy alespoň umlčet:

„Vyznej před Bohem pravdu! My víme, že ten člověk je hříšník.“

„Nevím, co je to za člověka,“ odpověděl, „ale vím, že jsem byl slepý a teď vidím.“

„Jak tě uzdravil, co s tebou udělal?“ ptali se ho znovu, neboť chtěli, aby výpověď pozměnil.

„Už jsem vám to řekl jednou,“ odpověděl, „proč se mne na to znovu ptáte? Chcete se snad i vy stát jeho učedníky?“

Osořili se na něj: „Ty jsi jeho učedník, ale my jsme učedníci Mojžíšovi. Víme, že Bůh mluvil k Mojžíšovi, o tomto člověku nevíme vůbec nic.“

„To je právě divné,“ řekl jim. „Vy nevíte, kdo to je, a otevřel mi oči! Bůh by jistě nevyslyšel prosbu zlého člověka! Slyší jen toho, kdo ho poslouchá a ctí. Ještě nikdy jsem neslyšel, že by někdo uzdravil slepého od narození. Proto si myslím, že by Ježíš nedokázal něco podobného, kdyby ho neposlal Bůh.“

Farizejové na chvíli ztichli. Jeho slova je překvapila a nemohli je popřít. Potom se rozmrzele zahalili do svých rouch, jako kdyby byli v přítomnosti někoho, kdo má nakažlivou chorobu, a zakřičeli: „Ty mrzáku, ty nás chceš poučovat?“ A vyhnali jej.

Když se Ježíš doslechl, co se uzdravenému přihodilo, vyhledal ho a zeptal se: „Věříš v Mesiáše, Božího Syna?“

Mladík se poprvé zadíval do tváře svého Zachránce. Dosud viděl jen své rodiče a rozzlobené rabíny. Nyní se jeho uzdravené oči dívaly na Ježíšovu laskavou a pokojnou tvář. Odpověděl: „Rád bych v něho věřil, ale neznám ho.“

Ježíš mu řekl: „Hledíš na něj. Právě s tebou mluví.“ Mladík zvolal: „Věřím, Pane!“ A padl před ním na kolena.

Nedaleko postávalo několik farizejů. Ježíš si toho všiml a dodal:

„Přišel jsem na tento svět proto, abych uvedl věci na pravou míru: slepí prohlédnou, ale zatvrzelí, kteří vidí, zůstanou slepí.“

Někdo se s obavou otázel: „Jsme my ti slepí?“

Ježíš odpověděl: „Kdybyste neviděli, nenesli byste vinu. Jste však svědky zvěstování pravdy, kterou vám Bůh zjevuje, a protože ji nepřijímáte, jste slepí.“

Mnozí lidé prohlédli a přijali Ježíše za svého Mesiáše. Farizejové jej odmítli a nadále si slepě zakládali na svém dosavadním způsobu života.

K zamyšlení:

1. *K čemu se mohou v Ježíšově díle přirovnat sluneční paprsky?*
2. *Jakým způsobem můžeme prožívat opravdovou svobodu?*
3. *Co odpověděl uzdravený muž na námitky farizejů?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 9,1–41; J 1,4–9; 2 Pt 1,19; 2 K 4,6; J 1,12–18; Ko 2,3; J 1,4; J 8,12; Iz 49,6; J 8,34; Ř 8,2; Jk 2,12; J 8,41–59; Mi 5,2; J 10,33; J 1,5

52. kapitola **Dobrý pastýř**

*„Neboj se, já jsem tě přišel zachránit.
Povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj.“
(Izajáš 43,1)*

Ježíš vzbuzoval zájem svých posluchačů používáním obrazů a přirovnání z jejich každodenního života. V tehdejší době se mnozí lidé živilí pastevečtvím, a proto obrazu pastýře pečujícího o stáda ovcí na pastvinách dobře rozuměli. Ježíš jim řekl: „Já jsem dobrý pastýř, který za ovce i život obětuje.“ Posluchači si ihned představili Ježíše jako věrného pastýře lidí. Jeho život srovnávali s životem farizejů, kteří svým postojem k lidem i k Ježíši mnohokrát ukázali, že věrnými pastýři nejsou. Před chvílí vyhnali ze shromáždění rady uzdraveného mladíka, neboť se odvážil vyprávět ostatním svůj příběh a vyznal svoji víru v Ježíše jako Mesiáše.

Ježíš poukázal na sebe jako na pravého Pastýře stáda těmito slovy: „Kdo vchází do ovčince dveřmi, ale přelézá ohradu, není pastýř, ale zloděj. Pastýř vchází do ovčince zásadně dveřmi.“

Posluchači jeho slova nepochopili, a tak jim je vysvětlil: „Já jsem vchod. Kdo mnou vejde, bude zachráněn. A kdo se mnou bude vcházet i vycházet, nebude mít nedostatek. Zloděj ovce krade a zabíjí, já jim však přináším život plný hojnosti.“

Během celé lidské historie poznávali Boha prostřednictvím Ježíše všichni jeho následovníci. V různých symbolech svatyně, slovech proroků, zázračích a poučených, jež lidem předával, se Ježíš zjevoval jako „Beránek Boží, který bere na sebe hříchy celého světa“.

Mnohé národy si vytvořily různé obřady a náboženské systémy, jimiž lidé chtějí dosáhnout smíření s Bohem a získat pokoj svého nitra. Avšak člověk zachovávající jakýkoli pohanský náboženský obřad či systém nebo vyznávající ji-

ného Zachránce než Ježíše Krista je odváděn od pravého poznání záchrany. Je připoutáván k falešným náboženským představám, které nenabízejí radostný a smysluplný život s nadějí do budoucna, nýbrž přinášejí strach ze smrti. Lidské srdce nedokáže pozvednout nic jiného, než dobrá zpráva o Boží lásce a milosti zjevená v Ježíši Kristu.

Židovští kněží a vůdci lidu ničili pravou pastvu a znečišťovali prameny vody života. Písmo tyto falešné pastýře popisuje takto: „Jíte vybraná jídla a oblékáte se do honosných šatů, ale o svěšené stádo, vlastní lid, se nestaráte. Nepomáháte slabým ani nepečujete o nemocné. Nehledáte ani nepřivádíte zpět ztracené, ale vládnete nad nimi silou a krutostí.“

Věrný pastýř

V tehdejší době se na Středním východě pastýři vytrvale starali o svá stáda. Často při tom riskovali i vlastní životy. Zloději, medvědi, vlci či lvi mnohokrát číhali v úkrytu, aby stádo přepadli. Dobrý pastýř vždy o své ovce pečoval a každou znal jménem. Ovce pastýři naslouchaly, když na ně volal.

Podobným způsobem zná i Ježíš – nebeský Pastýř – svoje ovce, ačkoli jsou rozptýleny po celém světě. Ježíš zná každého člověka. Říká ústy proroka: „Neboj se, já jsem tě přišel zachránit. Povolal jsem tě tvým jménem, jsi můj.“ Ví, kde se nacházíme, zná naše každodenní starosti, touhy i plány. Posílá za námi své posly, aby nás vyhledali a přivedli k poznání Boha.

Pečující pastýř

Dobrý pastýř o své stádo náležitě pečuje. Nechová se nevlídně, nenutí je jít správným směrem. Místo toho jde před nimi, ukazuje jim směr a volá je k sobě. Tak jedná se svými následovníky i nebeský Pastýř. Ježíš nám proklestil cestu do nebeského království. Pokud jej následujeme, dovede nás do cíle.

Ježíšovi následovníci za ním nejdou ze strachu před trestem ani kvůli odměně – věčnému životu. Poznali Ježíšův život naplněný opravdovou láskou a ta je k němu přitahuje a proměňuje jejich srdce. Slyší jeho hlas a jdou za ním.

Ačkoli se nyní Ježíš nachází v Boží přítomnosti na nebeském trůnu, stále se zajímá o svůj lid. Každý člověk, který mu odevzdal své srdce, má pro něj nesmírnou hodnotu. Ježíš by přišel na tento svět a zemřel pro záchranu byť jen jediného člověka. Nikdy neopustí toho, kdo se mu odevzdal. Pokud od něj jeho následovníci sami neodejdou, bude je v jejich životě doprovázet a chránit.

Ježíš nás nezanechá samotné ve chvílích pokušení a zkoušek, nenechá nás padnout. Nyní jej sice nemůžeme vidět tváří v tvář, srdcem však slyšíme jeho hlas: „I kdyby se hory otrásaly a pahorky se hýbaly sem a tam, mou neochvějnou lásku

k tobě nic neohrozí a smlouvu o pokoji, kterou jsem s tebou jako tvůj laskavý Hospodin uzavřel, nikdy nic nezruší.“

Ježíš nás miluje jako své děti. Jsme pro něj odměnou, kterou přijal od nebeského Otce. Nebesa nám nemohla dát větší dar a lepší požehnání. Důvěřujme tedy Ježíšově neochvějné lásce, milosti a vedení.

Ježíš má na mysli všechny lidi na světě – i ty, kteří ho ještě neznají. Prohlásil: „Mám ještě jiné ovce, mimo vyvolený národ. I ty svolám, přivedu je a bude jeden ovčinec a jeden pastýř.“

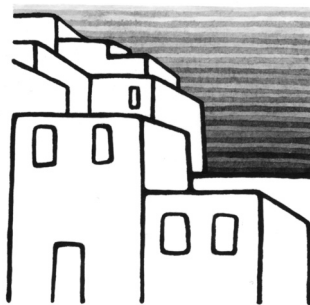
Jako člověk byl Ježíš smrtelný, ale jako Bůh byl zdrojem života pro celý svět. Svou zástupnou smrt za nás všechny mohl odmítnout. Zemřel však dobrovolně, aby nám umožnil přijmout věčný život.

K zamyšlení:

1. *Které situace v dějinách ukazovaly na Ježíše jako na Beránka Božího?*
2. *Jakým způsobem vede dobrý pastýř své stádo?*
3. *Jak se Ježíš jako Pastýř o nás stará?*
4. *Proč Ježíš miluje lidi jako své vlastní děti?*
5. *Ježíš použil symbol pastýře, aby lidem pomohl pochopit svou lásku a poslání. Jaký symbol by mohl použít dnes?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 10,1–30; Ž 23,1–6; Iz 40,9–11; Ez 34,4; Gn 31,40; Ez 34,31; Iz 43,1; Iz 49,16; Ž 77,21; Jr 31,3; Oz 11,4; Zj 1,17–18; Iz 54,10; Iz 9,6; Iz 53,4–6

53. kapitola

Poslední cesta do Jeruzaléma

*„Vzdávám ti chválu, Otče, Pane nebes i země...“
(Lukášovo evangelium 10,21)*

S blížícím se koncem svého pozemského života Ježíš změnil způsob vystupování na veřejnosti. Až dosud na sebe nechtěl upoutávat přílišnou pozornost, vzdával se poct a odmítal, aby jej někdo veřejně prohlašoval Mesiášem. Teď se ale situace změnila. Na poslední cestě do Jeruzaléma byl doprovázen početným davem. Protože se zprávy o průvodu rychle šířily celým krajem, na tvářích náboženských představitelů se o to více projevovala zášť a nenávisť.

Učedníci by nejraději Ježíše zastavili. Ani pro Ježíše nebylo snadné vést své milované učedníky na místo, kde prožijí úzkost, duševní bolest a zoufalství.

Satan stupňoval svá pokušení, aby Ježíše od jeho poslání odradil. Našeptával mu:

„Proč bys měl jít do Jeruzaléma a zemřít? Vždyť jsi ještě mladý a plný sil. Všude kolem tebe čekají lidé na uzdravení. Mohl bys dál procházet zemí a hlásat své poselství, ukazovat Boží lásku a pomáhat trpícím, vždyť to tak naléhavě potřebují. Proč bys měl nyní zemřít a nepokračovat v zázracích, které konáš příliš krátce?“

Ježíš se však nenechal od Božího záměru odradit a pokračoval na cestě do Jeruzaléma.

Jeho největší touhou bylo činit Otcovu vůli. V Božím plánu záchrany světa byla hodina Ježíšovy oběti přesně určena a tato chvíle se rychle blížila. Tentokrát se Ježíš svým pronásledovatelům vydá.

Cestou z Galileje Ježíš vyslal do jedné samařské vesnice posly, aby ohlásili jeho příchod. Samařané neměli Židy v lásce a nechtěli, aby u nich Ježíš přenocoval. Vlastními předsudky se připravili o jedinečnou příležitost požeňání, které s sebou Ježíš přinášel.

Jakub a Jan se na Samařany kvůli jejich nevlídnosti velice rozzlobili. V dále uviděli horu Karmel, která jim připomněla zápas Božího proroka Elijáše s modloslužebnými proroky falešného boha Baala. Prohlásili: „Máme na ně svolat oheň z nebe, jak to kdysi udělal Elijáš? Ať ta vesnice shoří!“

Ježíš to rozhodně odmítl. Jeho vyčítavá odpověď učedníky překvapila: „Jak vás může něco takového napadnout? Jako byste ani nebyli moji učedníci. Syn člověka přece nepřišel lidské životy mařit, ale zachránit.“

Ježíš nikoho nenutí, aby jej přijal za svého Pána. Prokazuje lidem milosrdenství a snaží se je získat Boží láskou. Přeje si, aby lidé jeho lásku opětovali. Chce-li někdo ubližovat druhým, protože s ním nesouhlasí nebo nejednají podle jeho představ, počíná si podobně jako satan. Boha velice zarmucuje, když někteří lidé obtěžují nebo dokonce trápí ty, kdo nechtějí přijmout jejich náboženské postoje.

Sedmdesát učedníků

Kromě dvanácti učedníků Ježíš už delší dobu vyučoval dalších sedmdesát následovníků a připravoval je na službu lidem. Nyní nadešla chvíle, aby se i tato skupina začala podílet na předávání Božího poselství. Nejprve je ve dvojicích poslal do míst, která chtěl později sám navštívit. Řekl jim:

„Úroda je bohatá, ale ženců málo. Proste Boha, ať pošle dělníky na svoji sklizeň.“

Na cestu jim dal následující pokyny: „Neberte si s sebou žádný měšec s penězi, ani mošnu, ani náhradní obuv. Nemarněte čas zbytečnými slovy. Když vejdete do kteréhokoli domu, pozdravte přítomné přáním pokoje. Přijmou-li vás přátelky, usídlí se v tom domě pokoj, který jste jim přáli. Odmítnou-li vás, vám pokoj zůstane, ale oni ho budou postrádat. Tam, kde vás přijmou, zůstaňte tak dlouho, jak jen to bude nutné, a nerozpakujte se přijmout jejich pohostinnost, protože dělník má právo na svou mzdu. V tom místě uzdravujte nemocné a hlásejte, že docela nablízku je Boží moc a milosrdenství, že Mesiáš je zde. Kdo vám bude naslouchat, naslouchá mně, kdo vámi pohrdne, pohrdá i mnou. A kdo mne odmítne, odmítne toho, jenž mne poslal – samého Boha!“

Návrat sedmdesáti

Později se těch sedmdesát učedníků vrátilo s nadšením. Radostně vyprávěli: „Pane, dařilo se nám vyhnat i démony, když jsme vyslovili tvé jméno!“ Ježíš jim na to řekl: „Mám před očima satanovu konečnou porážku. Už teď vám dávám

moc zašlapávat síly tohoto nepřítele, jako když člověk hubí jedovaté hady a štíry. Nebojte se jich.“ Ježíš chtěl, aby jeho učedníci pohlíželi na satana jako na již poraženého nepřítele. Satan nemůže přemoci toho, kdo Ježíše prosí o ochranu.

Následně pokračoval: „Neradujte se však z toho, že se vám mocnosti zla podrobují, ale radujte se, že vaše jména jsou zapsána v nebi.“

Velice často se lidé nechají okouzlit svým vlastním úspěchem. Pamatujme vždy na to, že sílu a milost k činění dobra nám poskytuje Bůh. Čím více jsme ve spojení s Ježíšem, tím více nás Duch svatý může použít k záchraně druhých.

Všech sedmdesát učedníků Ježíši pozorně naslouchalo. Ježíš poznal, že chápou vše podstatné, a vzdal za to chválu svému nebeskému Otci:

„Děkuji ti, Otče, Pane nebes i země, že jsi skryl před učenými tyto skutečnosti a odkrýváš je dětsky prostým lidem. Ano, Otče, tak se ti to líbí.“

Významní, vzdělaní a moudří lidé tehdejší doby nedokázali odhalit, kým Ježíš je. Rybáři a opovrhovaní výběrčí daní však porozuměli... Čas od času si učedníci pod vlivem Ducha svatého uvědomili, že jsou v přítomnosti Boha v lidském těle. Když jim Ježíš vysvětloval pasáže Písma, zejména texty stvrzující jeho mesiášství, rozuměli jim mnohem lépe než jejich samotní pisatelé.

Pravdy obsažené v Písmu můžeme chápat jen tehdy, otevřeme-li svoji mysl a srdce působení Ducha svatého. Vědecké chápání i filozofie jsou příliš omezené na to, aby nám umožnily porozumět plánu záchrany člověka z hříchu. Spasení můžeme pochopit jedině na základě vlastní zkušenosti. Pouze člověk, který si plně uvědomuje svoji hříšnost a duchovní bídu tohoto světa, může docenit velkolepý význam Spasitele, Ježíše Krista.

K zamyšlení:

1. Jak změnil Ježíš způsob práce na konci své pozemské služby?
2. O co se satan v té době snažil?
3. Jaké rady dával tehdy Ježíš svým učedníkům?
4. Co znamená „spása člověka“? Prožili jsme záchranu v Ježíši Kristu?

Biblické texty k tomuto tématu:

L 9,51–56; L 10,1–24; J 2,4; J 7,6; J 3,14; Zj 3,20

54. kapitola **Milosrdný Samařan**

„Boha sice nevidíme, ale když se k sobě chováme ohleduplně a s láskou, působí mezi námi.“ (1. list Janův 4,12)

Když Ježíš promlouval k lidem, položil mu jeden učitel zákona otázku: „Mistře, co mám dělat, abych si zajistil věčný život?“ Kněží a rabíni tohoto muže navedli, aby mohli Ježíše chytit za slovo a pobouřit lid.

Ježíš mu také odpověděl otázkou: „Co o tom říká Mojžíšův zákon? Co tam čteš?“

Muž řekl: „Miluj Pána Boha z celého srdce, z celé duše, vši silou a celým rozumem a svého bližního miluj tak, jako miluješ sebe.“

„Správně,“ řekl Ježíš, „říd se podle toho a budeš žít věčně.“

Oba tyto principy jsou vzájemně propojené. Vše prostupující láska k Bohu a nesobecká láska k druhým lidem by měly být hlavními zásadami pro život každého člověka.

Tento učitel zákona studoval Písmo. Ve své odpovědi vůbec nezmiňuje zachování jakýchkoli požadavků rabínských tradic a obřadních předpisů. Naopak si v tomto okamžiku uvědomil, že ne vždy se řídil pravidlem lásky k druhým. Ježíšova slova se sice dotkla jeho srdce, ale přesto se chtěl ospravedlnit, a tak se zeptal: „Ale kdo je můj bližní?“

O této otázce se mezi židovskými učenci často diskutovalo. Považovali pohany a Samařany za cizince a nepřátele. Neměli však jasno, jak vnímat chudé, nevzdělané a zanedbané. Domnívali se totiž, že je styk s nízkými společenskými třídami poskvrňuje a je třeba mu zamezit.

Ježíš znal jejich předsudky. Začal proto vyprávět příběh, který všechny posluchače hluboce zasáhl:

„Jeden muž se vydal z Jeruzaléma do Jericha. Cestou ho přepadli lupiči, okradli, zbili a polomrtvého nechali ležet. Šel kolem kněz, uviděl zraněného, ale vyhnul se mu. I jeden chrámový sluha šel okolo, ale ani ten mu neposkytl pomoc.“

Přítomní ihned poznali, že Ježíš připomíná skutečný příběh, který se nedávno stal. Naslouchali mu dokonce kněz i chrámový sluha, o nichž se v příběhu hovořilo. Bylo dobře známo, že cesta do Jericha je velice nebezpečná. Poutníci na ní procházeli skalnatou roklinou, která se opakovaně stávala místem loupežných přepadení.

Od kněze i chrámového sluhu by se očekávalo, že napadenému pomohou. Všichni zaměstnanci chrámu byli povoláni ke stejnému dílu, které přišel konat i Ježíš – dbát na práva a potřeby nemohoucích, vdov, sirotků a cizinců. Nebeští andělé sledovali, jestli se kněz či sluha nad přepadeným slitují a pomohou mu. Kněz se na ubožáka ani nepodíval. Sluhu sice napadlo, že by měl nějak pomoci, ale nebyl si jistý, zda napadený není Samařan, a tak si ho raději nevšímal.

Prostřednictvím Mojžíše nařídil Bůh Izraelitům, aby pečovali o slabé a potřebné a s úctou se chovali i k cizincům. Avšak vštěpovaná národní hrdost spojená s předsudky zaslepila kolemjdoucím rozum i svědomí. Projevili lhostejnost, omezenost a sobectví.

Ježíš pokračoval: „Po chvíli kolem zraněného projížděl jistý Samařan. Když jej uviděl, bylo mu ho líto. Nedbal na starou nenávist mezi Židy a Samařany, okamžitě přepadeného ošetřil a ovázal mu rány. Pak ho posadil na mezka, zavezl do hostince a tam o něho pečoval. Druhého dne dal hostinskému dva stříbrňáky s prosbou: ‚Věnuj mu potřebnou péči, a kdyby tě to stálo víc, než jsem ti dal, vyrovnám se s tebou, až pojedu zpátky.‘“

Ježíš se upřeně zadíval do učitelových očí a zeptal se: „Co myslíš, který z těch tří se zachoval k přepadenému jako bližní?“

On odpověděl: „Ten, který mu pomohl.“

Ježíš souhlasně pokývl a vyzval ho: „Jdi a jednej také tak.“

Zachovávání zákona

Ježíš odpověděl na otázku „Kdo je můj bližní?“ zcela jasně. Naším bližním je každý, kdo potřebuje naši pomoc. Všichni lidé jsou Boží děti a máme se k nim chovat tak, jak bychom chtěli, aby se i oni chovali k nám.

V tomto příběhu Ježíš vysvětlil podstatu svého poslání. Satan člověka podvedl, ponížil, okradl a ponechal zkáze. Ježíš ale ve své lásce a milosrdenství opustil nebesa a přišel lidi zachránit. Zemřel potupnou smrtí pro naši záchranu, a tak nás přikryl rouchem své spravedlnosti. Dal nám příklad svého života. Řekl: „Jako jsem já miloval vás, i vy se milujte navzájem.“

Samařan naslouchal hlasu svého srdce a projevil dobrotu a lásku. Ukázal, že chápe princip Božího zákona. Ježíš vyzval židovského učitele: „Jdi a jednej také tak.“

I v dnešní době je poučení z tohoto příběhu aktuální. Lidské sobectví a předsudky udusávají poslední plamínky lásky, náklonnosti a zájmu mezi lidmi. Ježíš nás vybízí, abychom prokazovali nezištnou službu a laskavost a zapojili se do záchrany ostatních pro věčný život. Mnoho lidí trápí špatné svědomí a pocit viny. Potřebují povzbudit a dozvědět se o daru milosti a odpuštění. Je na nás, abychom jim tuto zprávu přinesli a nebyli k nim lhostejní.

Ježíšův život i příběh o milosrdném Samařanu ukazují podstatu pravého náboženství. Ta nespočívá ve věrouce či obřadech, ale v životě naplněném opravdovou láskou a ochotou pomoci. Pokud takto uvažujeme a jednáme, pak Ježíš skutečně přebývá v našem srdci.

K zamyšlení:

1. *Proč zraněnému nepomohl kněz ani chrámový sluha?*
2. *Kdo je náš bližní?*
3. *Jak bychom jednali s člověkem, který je nám nesympatický nebo nám škodí?*
4. *V čem spočívá podstata pravého náboženství?*
5. *Jsmo ochotní předávat Ježíšovo poselství ostatním?*

Biblické texty k tomuto tématu:

L 10,25–37; Ex 23,4–5; Dt 10,17–18; Lv 19,34; Jb 31,32; Gn 19,2; J 15,17; J 13,34; 1J 2,6; 1J 4,12.20; Ž 19,8

55. kapitola

Ježíšovo království

*„Ještě mnoho bych vám chtěl říci, ale nyní byste to nepochopili.“
(Janovo evangelium 16,12)*

Více než tři roky uplynuly od chvíle, kdy Jan Křtitel prohlásil: „Přiblížilo se království nebeské.“ Početná skupina náboženských učitelů proto začala o Ježíši prohlašovat, že selhal, a současně se dožadovala odpovědi: „Kde je to slíbené království Boží, o kterém neustále mluvíš?“

Ježíš jim odpověděl: „Boží království nenajdete na určitém místě, abyste mohli říci: Je tady nebo tam. Ono už je mezi vámi.“

Potom se obrátil ke svým učedníkům: „Přijde doba, kdy si budete toužebně přát, abych se vrátil a viditelně se ujal vlády. Ale ještě to nebude tak brzy.“

Učedníci si neuvědomovali, jak velké přednosti se jim dostávalo, když mohli denně pobývat v Ježíšově přítomnosti. Ježíš věděl, že jednou budou na tyto chvíle vzpomínat a přát si, aby se s ním mohli znovu setkat a povídat si.

Učedníci pochopili Ježíšovo poslání až ve chvíli, kdy se jejich Pán vrátil do nebe k Otci a oni přijali Ducha svatého. Uvědomili si, že léta prožitá s Ježíšem byla životem v Boží přítomnosti. Jeho učení, mnohé texty Písma, vykonané zázraky i vyřčená proroctví najednou chápali jasněji a více do hloubky. Litovali své dřívější malověrnosti a zkraslených představ. Vyčítali si, že se nechali kněžími a rabíny příliš ovlivnit.

Jak rádi by teď znovu uviděli Ježíše, studovali s ním Písmo a hovořili o Božím království! Uvažovali nad tím, co měl asi Ježíš na mysli, když jim řekl: „Ještě mnoho bych vám chtěl říci, ale nyní byste to nepochopili.“ Když byli později na soudech i před králi vyslýcháni, zatýkáni a vězněni, brali svůj úděl statečně, neboť zažívali podobné utrpení, jaké zažíval Ježíš. Pro hlásání poselství o Božím království ochotně obětovali svůj čas a snášeli mnohé obtíže.

Křesťané a svět

Boží království přichází do lidských srdcí poklidně, nechce vzbuzovat okázalost. V dnešním světě je mnoho lidí, kteří usilují o nastolení jakéhosi království svobody a prosperity. Nějakou duchovní autoritu by chtěli udělat vládcem všech zákonodárných sborů, soudů, armád i obchodu. Prosazují zákony, o kterých se domnívají, že povedou k uskutečnění jejich záměru. Po zřízení podobného království toužili i Izraelci za Ježíšova života. Ježíš jim však řekl: „Moje království není z tohoto světa.“

Tehdy byla vláda úplatná a nespravedlivá a lidem se pod jejím vedením nežilo dobře. Přesto Ježíš o žádnou vnější nápravu společnosti neusiloval. Nevystoupil proti krutým Římanům, ani nezasahoval do pravomoci vládnoucích vrstev. Ne však proto, že by byl lhostejný k nespravedlnosti na světě, ale proto, že k opravdové nápravě nelze dojít vnějšími zásahy, nýbrž změnou srdce člověka.

Boží království nevzniká na základě rozhodnutí vlád či zákonodárných sborů. Je všude tam, kde se vlivem Ducha svatého proměňuje povaha, myšlenky a činy lidí. Je to ta jediná opravdová síla, která může změnit společnost. Projevuje se zvěstováním Božího slova a proměnou sobeckých životů podle Ježíšova vzoru.

Stejně jako v minulosti není ani dnes dílo Božího království v rukou těch, kdo se domáhají uznání a podpory světských vládců a lidských zákonů. Boží království vytvářejí lidé prožívající a přinášející duchovní pravdy na základě Bible. Ti mohou stejně jako apoštol Pavel prohlásit: „Sám o sobě už nežiji, žije ve mně Kristus.“

K zamyšlení:

1. *Kdy učedníci pochopili Ježíšovo poslání?*
2. *Jakým způsobem přichází Boží království do lidských srdcí?*
3. *Proč se Ježíš nesnažil o vnější nápravu společnosti?*
4. *Ježíš nechtěl změnit vládu, i když byla nespravedlivá a mnohdy krutá. Znamená to, že by křesťané neměli působit v politice? Proč ano a proč ne?*

Biblické texty k tomuto tématu:

L 17,20–22; Mt 3,2; J 1,14; J 16,12; Sk 5,41; Ef 6,12; J 18,36; J 1,12–13; Ga 2,20

56. kapitola **Ježíš a děti**

*„Nebraňte dětem, když chtějí přijít ke mně.
I jim přece patří Boží království.“
(Markovo evangelium 10,14)*

Ježíš měl velmi rád děti. Povzbuzovala ho jejich upřímnost, bezprostřední radost a opravdová vděčnost, se kterou se u mnoha dospělých nesetkal.

Bývalo zvykem, že děti byly přiváděny k váženým rabínům a ti jim žehnali. Ve chvíli, kdy některé matky začaly přivádět své ratolesti blíže k Ježíši, se učedníkům jejich jednání nelíbilo. Mysleli si, že děti jsou příliš malé na to, aby něčemu rozuměly. Považovali takové návštěvy za zdržování.

Nevlídny postoj učedníků Ježíše zklamal. I nadále ženám dovoloval, aby k němu s dětmi přicházely, a učedníkům řekl:

„Nebraňte dětem, když chtějí přijít ke mně. I jim přece patří Boží království. A pravím vám, že kdo nepřijde k Bohu s dětskou prostotou, nestane se občanem Božího království.“

Bral děti do náruče, hladil je a žehnal jim. Když si s nimi povídal a odpovídal na všetečné dětské otázky, jejich matky z toho měly radost. Ježíšova slova je povzbudila.

Ježíš znal starosti a každodenní námahu matek. Podnikl dalekou cestu, aby pomohl ztrápené kananejské ženě, a vdově z Naim vzkřísil jejího jediného syna. Na svou matku myslel dokonce i v utrpení na kříži. Také dnes se o problémy žen zajímá. Nabízí jim útěchu, pomoc, sílu a odvahu v jejich obavách a těžkých situacích.

V každé době zve rodiče, aby k němu své děti přiváděli a on jim požehnal. Pokud se rodiče za děti modlí a důvěřují Ježíši, jsou děti pod Božím vlivem a ochranou.

Výchova dětí

Děti přijímají poselství evangelia snadněji než dospělí. Rodiče by měli na své děti pohlížet jako na mladé členy Boží rodiny a vést je k úzkému vztahu s Ježíšem. V každém domově by se chlapci i děvčata měli učit vyznávat své hříchy Ježíši a prosit ho za jejich odpuštění. Měli by vědět, že je Ježíš miluje, přijímá a ochraňuje.

Když matka vede své děti k poslušnosti z lásky k rodičům, vyučuje je důležité křesťanské zásadě. Děti, které mají důvěru k matce a poslouchají ji, se učí přirozené důvěře v Boha a berou vážně jeho příkázání. Také otcové mohou napodobovat příklad Ježíše. Jeho slova byla mocná, ale nikdy nebyla nevlídná nebo hrubá, i když někoho káral. Ježíšova láska a milost v srdcích rodičů vede k láskyplné péči o děti.

Při výchově dětí si rodiče mohou vzít inspiraci z přírody. Zahradník se stará o rostlinky s láskou, něhou a péčí – nepoužívá sílu. Zavlažuje půdu a ochraňuje květiny před silným větrem a prudkým sluncem. Ty pak díky Božímu působení rostou a nádherně kvetou. Pozornou a laskavou péčí můžeme ovlivňovat povahu našich dětí, aby se utvářela podle povahy Ježíše.

Povzbuzujeme děti, aby vyjadřovaly lásku a náklonnost sobě navzájem i Ježíši. Choďme s nimi do přírody a učme je v ní vidět působení Stvořitele. Vysvětlujme jim, že Bůh vytvořil zákony, které vládnu přírodě, a lidem zase daroval zákony, jež mají za cíl člověka chránit a přinášet mu radost a štěstí. Neunavujme děti nudnými výklady a dlouhými modlitbami, ale na příkladech z přírody je učme poslušnosti Božího slova.

Jestliže získáme jejich důvěru a půjdeme jim příkladem, oblíbí si též Ježíše. Nedopusťme, aby si mysleli, že se jim v nebi nebude líbit, pokud tam budeme i my. Nevyvolávejme v nich zbytečné obavy a představu, že následování Ježíše je nezáživné a vyžaduje vzdát se všech životních radostí.

Bůh působí na děti Duchem svatým. Ježíš je zve k následování a prožívá velkou radost, když se mu upřímně odevzdají. Má rád nejen děti dobře vychované, ale i ty, které zdědily špatné povahové vlastnosti. Pohlíží na ně s láskou a porozuměním. Mnozí rodiče si neuvědomují vlastní zodpovědnost za povahové nedostatky svých dětí a často ani nevědí, jak by je měli napravit.

Spolupracujme s Ježíšem při výchově dětí. Nemysleme si, že vše zvládneme sami. Děti povzbuzujme, předávejme jim radost a naději. Bůh nám k tomu dá trpělivost, moudrost a cit. Ježíšova milost bude proměňovat povahu dětí, a tak budou součástí Božího království.

K zamyšlení:

1. *Kterých vlastností si Ježíš cení u dětí?*
2. *Kdy jsou naše děti pod Božím vlivem a ochranou?*
3. *Proč je důležité učit děti poslušnosti?*
4. *V čem je starost o květiny podobná výchově dětí?*
5. *Jakou roli má při výchově dětí matka a jakou otec?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 19,13–15; Mk 10,13–16; L 18,15–17

57. kapitola

Bohatý mladík

*„Jdi a prodej všechno, co máš,
peníze rozdej chudým a získáš tak poklad v nebi.“
(Markovo evangelium 10,21)*

Jakmile se Ježíš s učedníky vydali na cestu, přiběhl k nim jeden mladý muž a padl před Ježíšem na kolena. Zeptal se ho: „Dobrý učiteli, co mám dělat, abych získal věčný život?“

Přestože byl ještě mladý, měl velký majetek a jako člen židovské rady zastával vysoké postavení. Ježíšův láskyplný přístup k dětem ho velice oslovil. Rozhodl se, že Ježíši položí tuto otázku, neboť ji považoval za důležitou nejen pro sebe, ale také pro ostatní.

Ježíš chtěl odhalit mladíkovy pohnutky a také to, zda si uvědomuje, že mluví se Synem Božím. Odvětil: „Proč mi říkáš dobrý? Vždyť dobrý je jen Bůh. A k tvé otázce – přikázání přece znáš: nebudeš zabíjet, cizoložit, krást, lhát, podvádět, budeš si vážit svých rodičů.“

„Mistře, všechno jsem dodržoval od mládí. Co mám ještě dělat?“

Mladík si velmi zakládal na své spravedlnosti, nebyl však se sebou úplně spokojený, protože necítil pokoj ve svém nitru.

Ježíš se na něj podíval a uvažoval o jeho povaze – takové schopné lidi by vznikající křesťanská církev velice potřebovala! Kdyby se jej mladý muž rozhodl následovat, mohl by pro jeho dílo udělat mnoho dobrého. Toužil mu předat svůj pokoj, milost a radost, které by mohly podstatně změnit jeho charakter. Řekl: „A přece ti něco schází. Jdi a prodej všechno, co máš, peníze rozdej chudým a získáš tak poklad v nebi. Potom se vrať a staň se mým následovníkem.“

Ježíš věděl, co mladíkovi schází – plně se odevzdat Bohu. Potřeboval získat pokoru a vyznat se Bohu ze svých slabých povahových stránek. Hodně si zakládal na bohatství, materiálních věcech a významném postavení, což mu bylo přednější než Bůh. Toto tiché zlo bylo součástí jeho povahy, i když navenek vypadal jako muž s dobrým chováním a úctou k Bohu.

Ježíš postavil mladého muže před volbu mezi nebeským a světským pokladem. Přál si, aby se rozhodl pro věčný život a změnu své povahy. Jeho požadavek se možná zdál radikální, byl však moudrý a řešil mladíkův problém z pohledu věčnosti. Vysoké postavení a obrovský majetek měly na mladíkovu povahu špatný vliv a postupně by zcela vytlačily Boha z jeho srdce.

Rozhodnutí

Mladý muž ihned pochopil, co by uposlechnutí Ježíšových slov znamenalo pro jeho postavení na společenském žebříčku i životní styl. Posmutněl a s těžkým srdcem odešel. Toužil po nebeském pokladu, ale chtěl si užít i svého pozemského bohatství. Za cenu ztráty majetku nechtěl Ježíšovu nabídku přijmout.

Možná žil tento muž po celý život v souladu se společenskými pravidly, Boží přikázání ale ve skutečnosti nezachovával. Bohatství a společenské postavení se mu stalo modlou a Božích darů si cenil více než jejich Dárce. Stát se jedním z Ježíšových učedníků pro něj mělo menší hodnotu než přebývat ve společenství bohatých a vlivných lidí.

Tento příběh je poučením pro každého z nás. Zachovávat Boží přikázání znamená více než jen dobré chování. Znamená to žít podobným životem jako Ježíš, životem nesobecké služby.

Bůh nám dává prostředky, schopnosti a příležitosti, abychom mohli stejně jako Ježíš pomáhat lidem. Když je používáme podle Boží vůle, jsme Ježíšovými spolupracovníky.

Ježíš si přeje, abychom se mu odevzdali celým svým srdcem a se vším, co máme. Pokud se chceme podílet na utváření Jeho království, ochotně se vzdáme všech věcí, které oslabují naši povahu a odvádějí nás od Boha.

Modlitební i materiální podporou Božího díla si ukládáme poklad v nebi. Dáváme Bohu jen to, co jsme od něj přijali a co mu náleží. Jednou budeme naplněni radostí, až v Božím království uvidíme ty, kteří i díky nám přijali Ježíše za svého Pána.

K zamyšlení:

1. *Zachovával bohatý mladík všechna Boží přikázání, jak tvrdil? Jaký problém přetrvával v jeho duchovním životě?*
2. *Jak žije člověk, který opravdu zachovává Boží přikázání?*
3. *Chceme se podílet na vytváření Božího království? Jakým způsobem?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 19,16–22; Mk 10,17–22; L 18,18–23; Joz 24,15; L 12,34; Mt 25,23

58. kapitola

Lazarovo vzkříšení

*„Kde zůstala tvoje víra, že se Bůh oslaví?“
(Janovo evangelium 11,40)*

Jeden z nejbližších a nejvěrnějších Ježíšových učedníků byl Lazar. Spolu se svými sestrami Marií a Martou bydlel v Betanii, malém městě poblíž Jeruzaléma. Ježíš udržoval s celou jeho rodinou vřelé přátelství a často jejich dům navštěvoval. Neměl svůj domov, a tak byl rád, když si mohl odpočinout v klidné domácnosti svých přátel. Nemusel s nimi mluvit v podobenstvích jako s lidmi na veřejnosti, ale otevřeně a s důvěrou.

Marie ráda naslouchala Ježíšovým slovům. Jednou byla její sestra Marta natolik zaneprázdňena přípravou pohoštění, že přišla k Ježíši a postěžovala si: „Pane, nevidíš, co mám práce, a že Marie si jen tak sedí? Pošli ji, ať mi pomůže!“

Ježíš jí vlídně odpověděl: „Milá Marto, ty se moc staráš a příliš se namáháš pro věci, které za to nestojí. Člověk nepotřebuje mnoho. Vlastně jen jedno, což Marie pochopila, a nikdo jí to nevezme.“

Ježíš Martě připomněl, že by se měla zaměřit na to, co je opravdu důležité a co má věčnou hodnotu. Slova pravdy, která se tehdy Marie od Ježíše dozvěděla, uchovávala ve své mysli po celý život.

Jednoho dne Lazar náhle onemocněl. Marta i Marie se bály o bratrův život, a tak poslaly Ježíšovi vzkaz: „Pane, tvůj přítel Lazar je vážně nemocný.“ Věděly, že Ježíš může uzdravit jakoukoli nemoc, a spoléhaly na to, že k nim brzy přijde.

Učedníci byli překvapeni, jak Ježíš zareagoval, když se o Lazarově nemoci dozvěděl. Nezdál se být smutný ani ustaraný, pouze řekl: „Nebojte se, Bůh nechce Lazarovu nemoc ani smrt, chce jen oslavit svého Syna.“ A další dva dny pak zůstal na místě, kde pobýval. Učedníky to ještě více udivilo, poněvadž věděli, jak vřelý vztah měl Ježíš k Lazarově rodině.

Obě sestry Ježíše netrpělivě čekaly, protože se Lazarovi velmi přitížilo. Posel však s Ježíšem nepřišel. Přinesl jim jenom vzkaz: „Ta nemoc není smrtelná.“ Tato zpráva dodala utrápeným sestrám naději. Když ale Lazar několik hodin nato zemřel, prožívaly trpké zklamání.

Uběhly dva dny a zdálo se, jako by Ježíš na Lazara zapomněl. Učedníci znejistěli. Vzpomněli si na věznění Jana Křtitele a jeho usmrcení i na to, že Ježíš tehdy nijak nezasáhl. Podnikne něco nyní? Vtom uslyšeli: „Pojďme do Judska!“

Podivili se, proč vlastně otálel, když měl v úmyslu jít zpět do Betanie. Měli z cesty obavy. Namítali: „Mistře, vždyť tě tam chtěli nedávno kamenovat, a ty se tam chceš vrátit?“

„Proč se bojíte, jako by už nastávala noc,“ odpověděl jim. „Můj den ještě neskončil. Kdo chodí ve dne, nemusí se bát úrazu, protože dobře vidí na cestu. Teprve cesta za tmy je nebezpečná.“

Potom dodal: „Náš přítel Lazar usnul a já ho jdu probudit.“

Učedníky jeho slova potěšila, a proto řekli:

„Tak on spí? To mu udělá dobře.“

Ježíš však nemluvil o uzdravujícím spánku, ale o Lazarově smrti. Řekl jim tedy otevřeně:

„Lazar zemřel a jsem rád, že jsem k němu nepřišel před jeho smrtí. Mohu vám tak podat nový důkaz o své moci, abyste mi uvěřili. Pojďme tam.“

Učedníky jeho odpověď šokovala. Uvažovali: „Skutečně nešel Ježíš za svým přítelem Lazarem proto, aby umřel?“

Ježíš dopustil Lazarovu smrt. Chtěl posílit víru učedníků a celé Lazarovy rodiny. Kdyby Lazara z nemoci uzdravil, neudělal by později zázrak, který je nejpřesvědčivějším důkazem, že je Mesiáš, Syn Boží.

Kdyby byl Ježíš v Betanii, Lazar by nemohl zemřít, neboť v přítomnosti Dárce života by nad ním smrt nemohla zvítězit. Umožnil tedy, aby Lazar podlehl smrti. Pohled na mrtvou tvář milovaného bratra bude pro víru jeho sester náročnou zkouškou, jež je ale zároveň posílí. Ježíš prožíval všechno jejich utrpení.

Lidé, kteří v okamžicích největší bolesti a smutku volají Boha, poznají, že On je jim nejbližší právě v těchto těžkých chvílích. Jejich víra je povzbuzena a mohou čelit dalším životním zkouškám. Jednoho dne se s vděčností ohlédnou za tímto náročným obdobím svého života.

Jakmile přišel Ježíš s učedníky do Betanie, poslal Lazarovým sestrám zprávu a čekal na ně v ústraní u cesty. Podle židovského zvyku byly v jejich domě přítomny kvílející najaté plačky. Kromě truchlících přátel přišli též příbuzní rodiny, mezi nimiž byli i Ježíšovi odpůrci. Do takového prostředí Ježíš nechtěl vstoupit.

Posel předal Martě zprávu tak tiše, že si toho Marie ani nevšimla. Marta vyšla ven a setkala se s Ježíšem. Na jeho tváři se zračila stejná vlídnost a přívětivost jako dříve. Vybavila se jí slova, která si s Marií neustále opakovaly: „Pane, kdybys tu byl, můj bratr by jistě nezemřel.“ Potom dodala: „Ale já vím, že ani teď Bůh neodmítne žádnou tvoji prosbu.“

Ježíš její víru povzbudil: „Neboj se, tvůj bratr bude zase žít.“

„Vím, že vstane při vzkříšení v poslední den,“ odpověděla Marta.

„To já přináším vzkříšení a život. Ti, kdo ve mne uvěřili, ať zemřeli nebo ještě žijí, v žádném případě nezemrou navždy. Věříš tomu, Marto?“

Těmito slovy Ježíš připomněl svůj druhý příchod, při němž jeho opravdoví následovníci, kteří zemřeli, vstanou k věčnému životu a ti, jež se jeho druhého příchodu dožijí, aniž by zemřeli, budou k věčnému životu proměněni. Vzkříšení Lazara je příkladem toho, co se při Ježíšově druhém příchodu stane. Svými slovy i zázrakem Lazarova zmrtvýchvstání chtěl Ježíš ukázat, že má oprávnění a moc dávat věčný život.

Marta odpověděla: „Věřím, že jsi Boží Syn. Jsi Mesiáš, který měl přijít na svět.“ Potom se vrátila domů a pošeptala své sestře: „Přišel Mistr a chce s tebou mluvit.“ Věděla, že kněží a přední muži židovského národa chtějí Ježíše zajmout a využili by k tomu jakoukoli příležitost. Nárek truchlících byl našťastí tak hlasitý, že její slova nikdo z přítomných nezaslechl.

Sotva se Marie dozvěděla překvapivou zprávou, vstala a spěchala za Ježíšem. Ostatní se domnívali, že jde plakat ke hrobu, a vydali se za ní. Jakmile Marie spatřila Ježíše, padla mu k nohám a naříkala: „Pane, kdybys zastihl Lazara živého, jistě bys ho nenechal zemřít.“

Když Ježíš viděl Mariin zármutek a také pláč mnoha jejich přátel, kteří přišli s ní, bylo mu jí líto. Věděl, že někteří přítomní zármutek jen předstírají a zakrátko budou usilovat o život jemu i Lazarovi. Zeptal se: „Kam jste Lazara pohřbili?“

„Pojď, ukážeme ti to místo,“ odpověděly sestry a zavedly Ježíše ke skalnímu hrobu, jehož vchod byl uzavřen velkým kamenem. Znovu začaly plakat a přidávali se k nim i Lazarovi přátelé.

Také Ježíš se rozplakal. Jeho slzy však vyjadřovaly více než jen zármutek nad zemřelým Lazarem. Plakal nad důsledky, které způsobil hřích lidí na počátku – nad utrpením, starostmi a smrtí, které se staly součástí života lidí po přestoupení Božího zákona lásky. Ježíš toužil po tom, aby skončila bolest, kterou lidé prožívají.

Po chvíli přikázal: „Odvalte ten kámen!“

Marta si myslela, že se chce jen podívat na mrtvé tělo, a proto namítla: „Pane, bratr zde leží už čtyři dny a jeho tělo je jistě v rozkladu.“

Toto prohlášení bylo velice důležité, neboť Ježíšovi nepřátelé vždy tvrdili, že Ježíš pouze mate lidi a ve skutečnosti žádné zázraky nedělá. Když Ježíš vzkřísil Jairovu dceru, namítali, že nezemřela, ale jen spala. V tomto případě však nikdo nemohl pochybovat o Lazarově smrti.

Ježíš se divil: „Kde zůstala tvoje víra, že se Bůh oslaví?“

To, co se zdá z lidského pohledu nemožné, není pro všemocného Boha neuskutečnitelné. Ježíš mohl přikázat andělům, kteří mu byli vždy nablízku, aby odvalili kámen od vchodu – chtěl však, aby se na jeho díle podíleli i lidé. Několik mužů tedy kámen odvalilo a přítomní uviděli Lazarovo mrtvé tělo. Všichni zmlkli a s napětím očekávali, co se bude dít.

Ježíš přistoupil ke vchodu jeskyně, pohlédl k nebi a modlil se: „Otče, děkuji ti, že mne vyslyšíš. Já vím, že vždycky slyšíš, ale říkám to nahlas, aby tito lidé uvěřili, že jsi mne poslal.“

Nepřátelé chtěli Ježíše zabít kvůli tvrzení, že je Boží Syn, čímž jasně vyjádřil, kdo je a odkud přišel. Nyní jim podá nejpřesvědčivější důkaz, že jeho slova jsou pravdivá. Modlitbou ukázal, že nejedná nezávisle na Otci, ale vždy ve spolupráci s ním. Své zázraky konal vírou a modlitbou.

Pak zvolal mocným hlasem: „Lazare, pojď ven!“

Z jeho lidského těla vyzařovalo božství, tvář mu zářila Boží slávou.

Všichni upřeně hleděli na vchod do jeskyně a očekávali jasný důkaz Ježíšovy moci. V případě nezdaru by byla naděje jeho následovníků navždy zmařena.

V hrobě se něco pohnulo. Po chvíli stál Lazar u vchodu do jeskyně. Plátno, do kterého byl zabalen, mu bránilo v pohybu a jen stěží mohl chodit. Lidé na něj hleděli s bezmezným úžasem. Ježíš je vybídl:

„Rozvažte ho, ať může chodit!“

Několik přihlížejících z něho rychle začalo sundávat plátno. Lazar před nimi stál v plné síle a zcela zdráv. Jakmile zahlédl Ježíše, s vděčností se vrhnul k jeho nohám.

Se zatajeným dechem lidé hleděli na to, co se odehrávalo před jejich očima. Naplnila je nesmírná radost a začali provolávat slávu Bohu. Marie a Marta bratra vroucně objaly a jásaly nadšením, že se opět setkali.

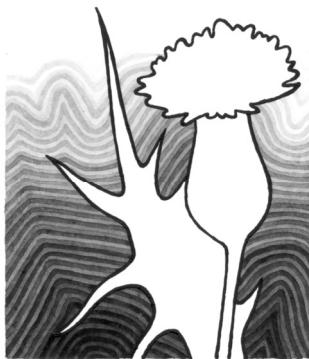
Ježíš mezitím nepozorovatelně odešel.

K zamyšlení:

1. *Proč Ježíš velmi rád navštěvoval Lazarův dům?*
2. *Proč byli učedníci znepokojeni, když se Ježíš po vyslechnutí zprávy o těžce nemocném Lazarovi nevydal ihned do Betanie?*
3. *Které důvody vedly Ježíše k tomu, že dopustil Lazarovu smrt?*
4. *Jaká slova vyslovily Marie i Marta při setkání s Ježíšem?*
5. *Co vyjadřovaly Ježíšovy slzy u Lazarova hrobu?*
6. *Na co Ježíš poukázal ve své modlitbě pronesené před vzkříšením Lazara?*
7. *Věříme, že Ježíš při svém druhém příchodu vzkřísí k věčnému životu mnohé z těch, kteří spí v hrobě?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 11,1–44; L 10,38–42; 2 Pt 2,9; Mk 5,39

59. kapitola **Nekalá domluva**

*„Od toho dne byli tedy smluveni, že ho zabijí.“
(Janovo evangelium 11,53)*

Betanie se nacházela blízko Jeruzaléma a zpráva o vzkříšení Lazara se brzy dostala i do tohoto města. Zanedlouho se také židovští vůdci od svých zvědů dověděli, co se přihodilo. Mrtvý člověk byl před mnoha svědky vzkříšen k životu několik dní po své smrti. Takový zázrak nemohl nikdo popřít! Tento mocný čin poskytl vrcholný důkaz, že Bůh seslal svého Syna, aby lidem přinesl záchranu. Zřejmý projev Boží moci musel přesvědčit každého člověka vybaveného zdravým úsudkem. Většina přihlížejících lidí tehdy v Ježíše uvěřila.

Bezprostředně po této události byla svolána židovská velerada, aby se poradila o dalším postupu. Její členové neskrývali své rozpaky: „Co si s ním počneme? Ten člověk dělá skutečné divy! Bude-li ve své činnosti pokračovat, všichni mu uvěří a provolají ho králem. Římané zakročí a bude konec s naší vládou, chrámem i národem.“

Saducejové, vlivná náboženská skupina mezi Židy, neměla vůči Ježíši takovou zášť jako farizejové. Nyní se však i oni znepokojili. Učili totiž, že neexistuje vzkříšení mrtvých, a zastávali názor, že není možné, aby mrtvé tělo opět ožilo. Ježíšův čin je usvědčil z neznalosti Písma a opomíjení Boží moci. Rozhodli se tedy, že se Ježíše zbaví.

Farizejové sice ve vzkříšení věřili, ale odmítli vykonaný zázrak přijmout jako důkaz Ježíšova mesiášství. Ježíše nenáviděli, neboť nebral vážně jejich tradice a náboženská pravidla. Odhalováním předstírané zbožnosti také oslaboval jejich vliv a moc. Za každou cenu se mu chtěli pomstít. Už několikrát se Ježíše snažili ukamenovat, ale marně.

Na veřejnosti se ho pokoušeli všelijak ponížít či nachytat, pokaždé však odešli s nepořízenou. I přes veškeré Ježíšem vykonané zázraky, čistý život, jenž vedl, a učení, které předával, nakonec prohlásili, že kdokoli vyzná víru v Ježíše, bude vyloučen ze synagogy.

Saducejové a farizejové měli různý pohled na mnoho věcí, ohledně přístupu k Ježíši se ale sjednotili. Velerada neměla ve skutečnosti žádnou výkonnou moc. Římány byla pouze tolerována a mohla se zabývat jenom otázkami židovského náboženství.

Domluva

Při jednání o odstranění Ježíše nepovažovali někteří členové velerady tento záměr za správný. Duch svatý působil na jejich myšlenky a připomněl jim několik událostí z Ježíšova života, které dokazovaly, že je Božím Synem. Vzpomněli si na svůj rozhovor s mladým Ježíšem v chrámu, na jeho zázraky a moudrost, s nímž o Božích věcech hovořil. Nyní byli znepokojeni a nevěděli, co dělat.

Náhle povstal velekněz Kaifáš, známý svou pýchou a panovačností. Prohlásil: „Vezměte rozum do hrsti! Proč by měl být zničen celý národ, ať zemře jeden za všechny!“

Svůj požadavek zdůvodnil tím, že i kdyby byl Ježíš nevinný, musí být odstraněn, neboť vůdcům lidu působí jen problémy a podrývá jejich autoritu. Pokud by začali dělat potíže i jeho následovníci a vznikly by nepokoje, Římané by zakročili, uzavřeli chrám a zrušili židovské zákony, což by vedlo k zániku židovského národa. Kaifáš chtěl obětováním Ježíše zachránit židovský národ, ne však před jeho hříšným způsobem života, ale proto, aby měl klid a nadále vládly staré pořádky.

Na tomto shromáždění velerady působil na svědomí Ježíšových nepřátel Duch svatý. Satan si toho byl vědom a snažil se jejich myšlení ze všech sil ovládnout. Připomínal jim, jak často byli kvůli Ježíši zahanbeni a jak si Ježíš neváží jejich zvyků a obřadů. S výjimkou několika členů neodvažujících se veřejně vyjádřit svůj názor celá velerada Kaifášův návrh přijala. Nechali se satanem zcela ovládnout a rozhodli se Ježíše při první příležitosti usmrtit. Dokonce si namlouvali, že se tímto činem zachovají jako velcí vlastenci a zachrání svůj národ.

Nechtěli však popudit lid, protože by riskovali vznik vzpoury, která by se mohla obrátit proti nim. Rozhodli se vyčkat na vhodnou příležitost, při níž by Ježíše v tichosti zatkli.

Ježíš věděl o jejich záměru i o tom, že jej brzy uskuteční. Chtěl proto strávit ještě nějaký čas se svými učedníky, a tak přestal veřejně působit a odešel na okraj pouště do Efrajimu.

Po tři roky Ježíšova vyučování a uzdravování lidé viděli jeho zájem a péči o každého člověka, jeho čistou povahu a pravou zbožnost. Zdálo se však, že svět už nemůže déle snést přítomnost takového člověka. Ten, který uzdravoval nemocné, sytil hladové, těšil zarmoucené, křísil mrtvé a vysvobozoval lidi z otroctví hříchu, měl být navždy umlčen.

K zamyšlení:

1. *Proč se saducejové shodli s farizeji na odstranění Ježíše?*
2. *Jak Kaifáš zdůvodnil nutnost umlčet Ježíše?*
Proč je tento způsob myšlení velice nebezpečný?
3. *Byl v dějinách Evropy použit „Kaifášův argument“ ve vztahu k Československu?*
4. *Zachovali jsme se v některé situaci jako Kaifáš?*
Jak to napravíme?

Biblické texty k tomuto tématu:

J 11,47–54

60. kapitola

Zásada Ježíšova království

*„Pravou lásku nám ukázal Kristus tím, že za nás obětoval život.“
(1. list Janův 3,16)*

Blížily se Velikonoce a Ježíš se opět vydal do Jeruzaléma. Věděl, co jej čeká. Měl pokoj v srdci, neboť znal záměr svého nebeského Otce. Zneklidnění učedníci se ale obávali o jeho bezpečí.

Ježíš k nim otevřeně promluvil: „Jdeme teď do Jeruzaléma a tam se vyplní všechno, co napsali starodávní proroci o Synu člověka. Budu vydán do rukou pohanů, budou se mi vysmívat, budou mne týrat a plivat na mě. Pak mne zbičují a zabijí, ale třetího dne vstanu z mrtvých.“

Učedníci stále nechápali. Cožpak každému nehlásali, že se přiblížilo nebeské království? Nezaslíbil jim snad Ježíš ve svém království odměnu a významné postavení? A nepsali snad proroci o slávě Mesiášovy vlády? Ježíšova slova o zradě a smrti jim byla záhadou. Počítali s těžkostmi a překážkami, ale byli přesvědčeni, že nastává čas nového království.

Jan a Jakub mezi prvními opustili svůj domov, aby mohli být neustále s Ježíšem a učili se od něho. I jejich matka vyznala Ježíše za Mesiáše a jeho dílo podporovala.

Všichni tři za ním přišli s prosbou. „Co chcete, abych vám učinil?“ zeptal se jich.

Jejich matka odpověděla: „Slib mi, že až se ujmeš vlády, dáš mým synům nejčestnější místa po mém boku.“

Ježíš prosbu vyslechl. Znal jejich oddanost a nevytkl jim toto sobecké přání. Řekl jim však: „Nevíte, co žádáte. Můžete pít z kalicha utrpení, který je připraven pro mne?“

Jan a Jakub tušili, že Ježíšova slova poukazují na utrpení, které brzy prožije, přesto odpověděli: „Můžeme.“

„Z mého kalicha tedy pít budete,“ řekl jim.

Ježíše čekal místo trůnu... kříž. Jakub byl Ježíši věrný až na smrt a jako první z učedníků zahynul násilnou smrtí. Jan žil z dvanácti učedníků nejdéle, zažíval však neustálé těžkosti, pronásledování a potupu.

Potom Ježíš dodal: „Avšak čestná místa po mé pravici a levici neurčuji já, ale můj Otec.“

V Božím království si postavení nelze zasloužit. Ti, kdo budou Ježíši nejbližší, následovali jeho příkladu nezištné pomoci bližním a předávali poselství o věčném Božím království lásky, spravedlnosti a pokoje.

Ostatních deset učedníků slyšelo tento rozhovor a na Jakuba a Jana se zlobili. Po významném postavení v Božím království totiž toužil každý z nich. Připadalo jim, že je Jakub s Janem chtěli předčit.

Zásada Božího království

Ježíš si je k sobě všechny zavolal a pronesl: „Víte, že panovníci vládou těm, kteří jsou jim podřízení, a kdo má moc, dává ji pociťovat ostatním. Mezi vámi to však musí být jiné.“

Na tomto světě přináší dosažení vysokého postavení moc a výsady, které ostatní nemají. Na bohatství a dobré vzdělání je častokrát pohlíženo jako na způsob, jak získat převahu nad druhými, ovládat je a využívat. Mocní lidé chtějí rozhodovat o tom, jak mají ostatní smýšlet a jednat, někdy chtějí dokonce určovat i způsob prožívání víry v Boha.

Ježíš buduje své království na zcela jiných zásadách. Volá každého člověka a zejména vedoucí představitele ke službě, nikoli k bezohlednému uplatňování moci. Řekl:

„Kdo chce být velký, ať je vašim služebníkem, a kdo chce být mezi vámi první, ať slouží bez nároku všem.“

Ti, kdo jsou talentovaní, získali odborné vzdělání nebo zastávají vlivné místo, mají větší povinnost sloužit druhým. Ani Ježíš nepřišel na tento svět proto, aby si nechal sloužit, ale aby žil pro ostatní. To je zásada, kterou by jeho následovníci měli uplatňovat každý den.

V království Ježíše Krista nebude nikdo panovat nad druhými ani nebude ovládat jejich myšlení a činy. Lidé budou prožívat krásné vztahy, svobodu a naplnění svých záměrů a přání.

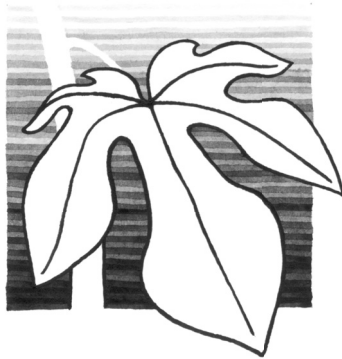
Apoštol Jan vzpomínal na Ježíšova slova po celý život. Později napsal: „Právou lásku nám ukázal Kristus tím, že za nás obětoval život. To nás zavazuje, abychom byli ochotni nasadit za bratra nebo sestru v Kristu i život.“ Takové smýšlení měli lidé prvotní křesťanské církve. Mocně hlásali, že Ježíš Kristus vstal z mrtvých, a předávali dále zásady jeho věčného království.

K zamyšlení:

1. *Proč byl Ježíš naplněn pokojem, ačkoli věděl, co jej v Jeruzalémě čeká?*
2. *Kteří lidé budou v Božím království Ježíši nejbližší?*
3. *V čem se liší zásady Ježíšova království od zásad vlád tohoto světa?*
4. *Nemáme i my někdy sklon k ovládnutí myšlení a chování druhých? Jak se můžeme takového přístupu vyvarovat?*
5. *Na co se těšíte v Božím království?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 20,20–28; Mk 10,32–45; L 18,31–34; Zj 3,12; Zj 3,21; 2 Tm 4,6–8; Fp 1,20–21; 1 K 10,33; Ř 14,12; 1 J 3,11; 1 J 3,16; Sk 4,32–34

61. kapitola **Zacheus**

*„Co je pro člověka nemožné, může Bůh učinit.“
(Lukášovo evangelium 18,27)*

Město Jericho, obklopené vápencovými pahorky a roklemi, zářilo jako smaragd. Četné množství vyvěrajících pramenů zavlažovalo přilehlé pestrobarevné zahrady. Jericho bylo významné obchodní centrum plné obchodníků, celníků, úředníků a vojáků.

Žil zde také vrchní výběřčí daní jménem Zacheus. Díky úřadu, který zastával, měl moc a velký majetek. Občané města výběřčími daní z řad Izraelců pohrdali, což Zacheovi velmi vadilo. Tak moc si přál změnit svůj život!

Jednoho dne se doslechl o Ježíši, jak laskavě a vlídně přistupuje i k lidem na okraji společnosti. Již dříve slyšel výzvu Jana Křtitele k pokání a opuštění zlých činů. Teď se jej zmocňovala naděje. Chtěl udělat opravdové pokání a začít nový život. Povzbudila ho i zpráva, že také jeden z nejbližších Ježíšových učedníků býval dříve výběřčím daní.

Zacheus už nechtěl dlouho váhat a rozhodl se k činu. Začal lidem vracet vše, oč je nečestně připravil. Od této chvíle jednal se všemi lidmi poctivě.

Zpráva o Ježíšově příchodu do Jericha se šířila rychle a Zacheus zatoužil spatřit Ježíše na vlastní oči. Protože byl malého vzrůstu a v přeplněných ulicích by Ježíše neviděl, předběhl celý průvod, hbitě vyšplhal na fíkovník a netrpělivě vyhlížel Kristovu tvář.

Ježíš zanedlouho procházel kolem a náhle se pod fíkovníkem zastavil. Podíval se vzhůru a zavolal: „Zachee, slez rychle dolů, dnes budu ve tvém domě hostem!“ Zacheus nemohl uvěřit vlastním uším. Okamžitě seskočil ze stromu a celý nadšený doprovodil Ježíše k sobě domů. Lidé však s opovržením reptali: „Jde na návštěvu k takovému hříšníkovi!“

Zacheus byl zcela ohromen Ježíšovou laskavostí a zájmem a chtěl nějak vyjádřit vděčnost. Najednou se zastavil a před celým zástupem prohlásil: „Pane, polovinu svého majetku rozdám chudým, a koho jsem okradl, tomu to čtyřnásobně vynahradím.“

Nato Ježíš řekl: „Dnes se pro tohoto muže a jeho rodinu všechno mění. Plným právem nyní patří k Božímu lidu. Přišel jsem hledat a zachránit právě ty ztracené.“

Učedníci se tak přesvědčili o pravdivosti Ježíšových slov, když řekl: „Co je pro člověka nemožné, může Bůh učinit.“ Viděli, jak může i bohatý člověk díky Boží milosti a odpuštění přijmout zásady Božího království.

Dříve než se Zacheus s Ježíšem setkal, hluboce nad svým životem přemýšlel. Litoval špatných činů a začal jednat jinak. Jeho první odpovědí na Ježíšovu dobrotu a milost byl zájem o chudé a trpící v jeho okolí. Pokání, které nepřináší praktické změny v životě, není pravé. Vliv Ježíšova slova přetváří povahu a jednání člověka. Svatost se projevuje plnou oddaností Bohu a nebeským zásadám lásky, spravedlnosti, pravdy a milosti.

Křesťané by měli ve svém životě jednat tak, jak by na jejich místě jednal Ježíš – poctivě, pravdomluvně a s čistými pohnutkami. Pokud jsme někoho nepoctivým jednáním poškodili, podvedli nebo ošidili, i kdyby to snad bylo v mezích zákona, měli bychom se přiznat a udělat pro nápravu vše, co je v našich silách.

Ježíš vysvětloval Zacheovi a celé jeho rodině principy Božího království. Rabíni je kvůli tomu vyloučili ze synagogy. Přesto však byli tou nejšťastnější rodinou v Jerichu, neboť trávili vzácné chvíle v přítomnosti Dárce života a obdrželi jeho požehnání.

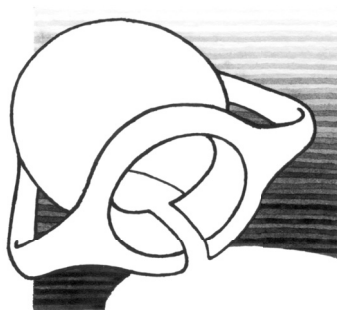
Zacheus přijal Ježíše nejenom jako vzácného hosta, přijal jej především za svého osobního Zachránce. Pro náboženské vůdce sice Zacheus zůstal pouhým hříšníkem, Ježíš v něm ale viděl vzácného člověka, který se opravdově odevzdal Bohu a začal nově žít.

K zamyšlení:

1. Po čem toužil Zacheus?
2. Jak můžeme poznat skutečné pokání?
3. Jakým způsobem se projevuje svatost?
4. Jaké principy by měli křesťané uplatňovat v podnikání?

Biblické texty k tomuto tématu:

L 19,1–10; L 3,13; Mk 10,23.26; L 18,27; Lv 25,35–37; Lv 25,17; Ez 33,15–16; Ga 3,7

62. kapitola

Hostina v Šimonově domě

*„Proč jí to máte za zlé? Prokázala mi dobrou službu.“
(Matoušovo evangelium 26,10)*

O Šimonovi z Betanie se vědělo, že je jeden z mála farizejů uznávajících Ježíše. Šimon doufal, že by Ježíš mohl být Mesiášem, ale nepřijal jej jako Syna Božího, jehož by vyznával jako svého osobního Zachránce.

Ježíš uzdravil Šimona z malomocenství. Šimon mu za to chtěl projevit vděčnost, a tak pro Ježíše a jeho učedníky uspořádal hostinu.

Jako obvykle přebýval Ježíš během svého pobytu v Betanii v Lazarově domě. Přicházelo sem za ním mnoho lidí. Někteří chtěli být vzácnému hostu nablízku, jiní si přáli vidět vzkříšeného Lazara. Ten vydával všem lidem svědectví, že Ježíš je skutečně Syn Boží. Mnozí byli zvědaví, zda Lazar půjde s Ježíšem do Jeruzaléma na velikonoční svátky a jestli tam bude Ježíš konečně korunován králem.

Kněží a přední muži židovského národa se nemohli dočkat chvíle, kdy Ježíše zatknou. Stále měli na paměti, jak často unikal jejich léčkám, a začali se obávat, že na Velikonoce vůbec nepřijde. Při zasedání velerady se radili, jak se Ježíše zmocní. Rozhodli se, že ho zajmou tajně, a potom ho rychle a bez pozornosti davů odsoudí. Doufali, že po vynesení rozsudku smrti začnou lidé nad Ježíšem pochybovat. Co ale provedou s Lazarem? O jeho vzkříšení se všude mluvilo, byl neustálou připomínkou Ježíšovy moci. Lidé by se jim mohli pomstít za odstranění člověka, který učinil tak velkolepý zázrak. Proto se domluvili, že se Lazara zbaví také.

Mezitím byl Ježíš a jeho přátelé na návštěvě v Šimonově domě. U stolu seděl z jedné strany Ježíše Šimon a z druhé Lazar. Marta roznášela jídlo, zatímco Marie stála poblíž Ježíše a naslouchala jeho slovům.

Marie velice litovala, že se ve svém životě nechala svést k mnohým neřestem. Byla Ježíši vděčná, že jí odpustil a jejímu bratru daroval život. Chtěla mu za to nějak svou vděčnost vyjádřit. Neunikla jí Ježíšova slova o blízké smrti, a tak koupila alabastrovou nádobku drahocenného oleje, aby jeho tělo podle tehdejšího zvyku připravila na uložení do hrobu.

V tuto chvíli však přítomní tvrdili, že Ježíš bude korunován králem. Její smutek se proměnil v radost. Jako první chtěla vzdát poctu svému králi. Nepozorovaně rozbila nádobku s vonným olejem a vylila ho na Ježíšovu hlavu a nohy. Poklekla a svými slzami začala smáčet Ježíšovy nohy a utírat je svými dlouhými rozpuštěnými vlasy.

Mezi tolika lidmi by si jí snad nikdo ani nevšiml, kdyby silná vůně oleje neprostoupila celou místnost a neprozradila ji. Každý zpozorněl. Nejvíce byl pobouřen Jidáš. Tiše prohlásil: „Takové plýtvání! Olej se mohl výhodně prodat a peníze mohli dostat chudí!“

Jidáš tak zareagoval proto, že jej Mariin čin zahanbil. Obhospodařoval totiž skromné prostředky Ježíše a učedníků, které se často používaly na pomoc chudým. Nebyl však poctivý a část peněz si nechával pro sebe. Kdyby Marie svěřila své peníze jemu, k chudým by se stejně nedostaly.

Učedníci ale o jeho nečestném jednání nevěděli. Důvěřovali mu a jeho námitku považovali za správnou. Marie znejistěla. Začala se obávat výtek. Chtěla se nepozorovaně vytrazit, když vtom zaslechla Ježíšův hlas:

„Proč jí to máte za zlé? Prokázala mi dobrou službu. Chudých bude mezi vámi vždy dost, ale já s vámi už dlouho nebudu. Tato žena mne pomazala olejem, a tak vlastně připravila mé tělo k pohřbu.“

Zkrátka Ježíš procházel těžkými zkouškami. Po vynesení rozsudku smrti si její čin připomínal. Skutek této ženy byl předzvěstí vděčnosti a lásky všech lidí zachráněných pro věčnost.

Ježíš všem přítomným řekl: „To, co učinila, neupadne v zapomenutí, ale spolu se zvěstí o mém díle záchrany bude připomínáno po celém světě.“

Jidášova zrada

Ježíš mohl Jidášovu nepoctivost a zpronevěru odhalit, což by později mohli někteří vnímat jako důvod učednickovy zrady. Ve skutečnosti ale Jidášovi žádnou záminku ke zradě neposkytl.

Pochválením Mariina činu pouze Jidášovy námitky umlčel. Přestože Jidáše nepokáral přímo, ten se cítil dotčeně a rozzlobil se. Pochopil, že Ježíš prohlédl jeho pokrytecké jednání. Ztratil zábrany a rozhodl se ke zradě. Hned po večeři

zašel do velekněžského paláce a nabídl se, že vyrazí, kde bude možné Ježíše zatkout. Velekněží mu na oplátku nabídli třicet stříbrných a Jidáš jejich nabídku bez okolků přijal.

Ostatní učedníci se nechovali jako Jidáš. K Ježíši měli úctu a pociťovali k němu náklonnost, i když zcela nechápali, kým Ježíš ve skutečnosti je.

Nikdy nemohli plně pochopit, jak osamělým a častokrát smutným Ježíš ve svém životě na zemi byl. Nemohli proto vůbec docenit důležitost Mariina činu. Teprve později si naprosto jasně uvědomili, jak často Ježíše zarmucovali a zraňovali. Když snímali jeho zkrvavené tělo z kříže, vzpomněli si na svá slova v Šimonově domě a hořce jich litovali.

I dnes málokdo oceňuje výjimečný čin lásky, který Ježíš pro lidstvo na zemi vykonal a v nebesích nadále koná. Kdybychom Ježíšova slova přijali celým svým srdcem a měli k němu úctu, žádnou naši oběť nebo dar bychom pro něho nepovažovali za příliš velký.

Šimonovo tajemství

Šimon byl Ježíšovou reakcí na Mariino jednání překvapen. Pomyslel si: „Kdyby byl prorokem, musel by poznat, že žena, která se ho dotýká, je velká hříšnice.“ Šimon neznal pravou povahu Boha Otce ani Ježíše – jeho soucit, lásku a milosrdenství. Myslel si, že je třeba vyhybat se hříšným lidem a varovat před nimi.

Ježíš věděl, jak Šimon uvažuje, a oslovil ho:

„Rád bych se tě, Šimone, na něco zeptal.“

„Prosím, jen mluv,“ řekl Šimon.

„Jeden věřitel měl dva dlužníky. První mu byl dlužen pět set stříbrných, druhý padesát. Když však ani jeden z nich nemohl zaplatit, věřitel odpustil dluh oběma. Co myslíš, který z nich ho bude mít víc rád?“

Šimon odpověděl: „Mám za to, že ten, kterému více prominul.“ „Správně,“ řekl Ježíš.

Ježíš vyprávěl tento příběh s podobným záměrem, jako když kdysi prorok Nátan vyprávěl izraelskému králi Davidovi příběh o boháči a chudákovi. Měl v plánu přimět Šimona k vyřknutí rozsudku nad sebou samým, jak to tehdy udělal i David. Šimon svedl Marii k hříchu a nyní jí pohrdal. Velmi jí ublížil. Dva dlužníci v příběhu představovali Šimona a Marii. Ježíš nechtěl říci, že by byl jeden či druhý větší či menší hříšník, nebo že by některý z nich potřeboval od Boha menší či větší milost. Oba potřebovali přijmout stejnou milost, protože si nikdo není schopen Boží dobrotu jakkoli zasloužit. Šimon si ale myslel, že je spravedlivější než Marie. Ježíš ho chtěl z tohoto omylu vyvést a ukázat mu skutečný rozměr jeho provinění.

Šimon Ježíšova slova pochopil a zastyděl se. Najednou na sebe začal pohlížet jinak. Uvědomil si, že je v přítomnosti Někoho, kdo převyšuje všechny lidské bytosti.

Ježíš pokračoval: „Podívej se na tuto ženu! Přišel jsem do tvého domu, ale nedal jsi mi umýt nohy, jak je zvykem; tato žena mi je umyla svými slzami. Na uvítanou jsi mne jako hostitel nepolíbil, zato tato žena mi nepřestává líbat nohy. Nepotřel jsi mi hlavu olejem, ona však nelitovala drahocenného oleje na mé nohy.“

A dodal: „Je to jako s těmi dlužníky: velký hřích je jí odpuštěn a to se projevuje v lásce, kterou mi prokazuje. Kdo si myslí, že odpuštění nepotřebuje, pak málo miluje.“

Poté se obrátil k Marii a řekl: „Tvé hříchy jsou odpuštěny. Tvá víra tě zachránila, jdi pokojně domů.“

Šimon si myslel, jak velmi Ježíše pozváním do svého domu poctí. Nyní poznal, že ho vůbec nepoctil – ale naopak, že propásl vzácnou příležitost projevit Ježíši úctu. Uvědomil si, že sám uvažuje a jedná pokrytecky, zatímco Marie je vděčná a touží po odpuštění.

Šimon byl dojat Ježíšovým taktem, neboť ostatním jeho hříchy neprozradil. Ježíš se snažil obměkčit Šimonovo srdce laskavostí a ohleduplností a přivést ho k pokání, neboť věděl, jak by jej veřejné pokárání zatvrdilo. Když si Šimon uvědomil svou hříšnost, pochopil, že je Ježíšovým velkým dlužníkem, a vyznal své hříchy. Z pyšného farizeje se stal pokorný Ježíšův učedník.

Ježíš znal okolnosti ovlivňující Mariin život. Dodával jí odvalu ke změně, vyhnal z ní demony a v modlitbách za ni prosil svého nebeského Otce. Ostatní lidé na ni pohlíželi s beznadějí, ale Ježíš v její povaze rozpoznal mnoho dobrého. Jeho milost z ní udělala člověka. Spolu s učedníky ráda pobývala v Ježíšově blízkosti a naslouchala mu. Na jeho hlavu vylila vzácný olej a slzami mu smáčela nohy. Stála u kříže a pak doprovázela Ježíšovo mrtvé tělo ke hrobu. Jako první oznámila ostatním Ježíšovo vzkříšení.

Ježíš zná život každého z nás. Přiznáme-li si svoje chyby a hříchy, pocítíme potřebu opravdového poznání Ježíšovy lásky a milosti. Ježíš neodmítne nikoho, kdo upřímně lituje svých hříchů. Každému, kdo k němu přijde s touhou po odpuštění a změně, odpustí. Všem lidem nabízí společenství.

Ježíš stojí u trůnu Boží slávy a předkládá Bohu modlitby těch, kdo ho opravdově prosí o pomoc.

K zamyšlení:

1. *Proč velerada rozhodla, že Lazar musí být zabit spolu s Ježíšem?*
2. *Proč Marie koupila nádobku s drahocenným olejem a použila ji na hostině?*
3. *Kdy byl Mariin dar pro Ježíše velkým povzbuzením?*
4. *Proč se Jidáš rozhodl zradit Ježíše?*
5. *Jakým způsobem Ježíš pomohl Šimonovi pochopit, co je to odpuštění?*
6. *Toužíme po odpuštění i my?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 26,6–13; Mk 14,3–11; L 7,36–50; J 11,55–57; J 12,1–11; Ef 5,2; Ř 8,33–34

63. kapitola

Vjezd do Jeruzaléma

*„Požehnán je ten, kdo přichází v Hospodinově jménu.“
(Žalm 118,26)*

Pět set let před Ježíšovým narozením předpověděl prorok Zacharjáš den příchodu izraelského krále: „Jásejte a radujte se, obyvatelé Jeruzaléma! Přichází váš spravedlivý král a přináší vám vysvobození. Je král, a přesto pokorně přijíždí na malém oslátku.“

S velkou slávou Ježíš přijížděl první den v týdnu do Jeruzaléma. Z Betanie jej provázely zástupy lidí, k nimž se postupně přidávali další poutníci směřující na velikonoční svátky. Všichni se radovali a očekávali nové království.

Ježíš vyslal dva učedníky pro oslátku. Když přišli k majiteli zvířete, požádali ho: „Pán je potřebuje.“ A on jim ochotně vyhověl. Učedníci položili na hřbet oslátka své pláště a posadili na ně Ježíše. Až dosud Ježíš chodil všude jenom pěšky. Učedníci pochopili, že usednutím na oslátku chce něco znázornit.

Ježíš vstupoval do Jeruzaléma přesně podle židovských zvyklostí pro příjezd krále. Lidé znali proctví popisující příjezd Mesiáše do jeho království na oslátku, a proto jej začali hlasitě provolávat králem. Představovali si, jak z Jeruzaléma vyženou římské vojáky a Izrael se opět stane svobodným a mocným národem. Neměli s sebou žádné dary, jimiž by Ježíše mohli poctit, a tak alespoň rozprostírali své pláště na cestu. Tím vznešenému jezdcovi vytvořili koberec, podél něhož pokládali palmové a olivové větve. Místo královských vlajek mávali zelenými ratolestmi a volali: „Sláva Ježíši! Ať žije Mesiáš! Ať žije náš král!“

Přicházeli sem další zvědaví lidé a ptali se:

„Kdo je to? Proč ten rozruch?“

Jakmile zjistili, že se jedná o Ježíše, neskrývali své překvapení. Vždyt přece doposud všechny snahy o dosazení na trůn odmítal! Ale nyní ho vítaly tisíce lidí.

Zpívali písně a oslavovali Boha. A když večer zazněly trubky svolávající lid k bohoslužbě, málokdo jim naslouchal. Kněží jen podotkli: „Podívejte se, všichni se k němu přidávají!“

Slavnostní průvod

Ještě nikdy předtím Ježíš takové oslavování své osoby nepřipustil, neboť by vedlo k jedinému – předčasnému rozsudku smrti. V tuto chvíli si však vroucně přál obrátit pozornost lidí ke svému poslání a oběti, i když si byl vědom, že lidé pochopí význam jeho slavného příjezdu, nespravedlivého odsouzení a ukřižování až později. Mnozí se začnou podrobně zabývat zkoumáním proroctví v Písmech, a tak poznají, že Ježíš je skutečný Mesiáš.

Učedníkům připadalo, že prožívají nejslavnější den svého života. Netušili, že jejich radost již brzy zastíní události vedoucí ke smrti jejich milovaného Pána. Ježíš jim sice často připomínal, že bude trpět a pro záchranu lidí zemře, v nadšení a jásotu ale na jeho smutná slova zapomněli.

Všude se teď ozývalo: „Ať žije král! Sláva! Přichází v Božím jménu! Ať žije Davidovo království! Nebe jása s námi!“

Najednou byl Ježíš obklopen těmi, jež si získal svou čistou povahou, milosrdenstvím a láskou. Slepec, jemuž vrátil zrak, šel v čele průvodu. Nejhlasitěji volali ti, kterým vrátil řeč. Chromí, kteří byli uzdraveni, zářili radostí a mávali Ježíšovi na pozdrav. Lidé zbavení malomocenství mu na cestu prostírali své pláště. Zmrtvýchvstalý Lazar vedl oslátka, na němž Ježíš přijížděl.

Nepřející farizejové chtěli dav umlčet, ale jejich zarputilé výzvy a marné hrozby vyvolávaly v přítomných ještě větší nadšení. Protlačili se až k Ježíši a prikazovali mu: „Neslyšíš, co volají? Pokárej je, aby se takhle nerouhali!“

Ježíšova odpověď je zaskočila: „Jestliže oni zmlknou, bude volat kamení.“

Boží proroci tuto událost předpověděli a nebylo v lidských silách Boží záměr změnit.

Když průvod dorazil na vrchol Olivové hory, Ježíš se před cestou dolů do města zastavil a všichni ostatní s ním. V záři zapadajícího slunce se před nimi v celé své nádheře rozprostíral Jeruzalém. Sluneční paprsky ozařovaly bílé mramorové zdi a pozlacené sloupoví chrámu. Z vrcholu hory se zdálo, jako by se chrám skvěl ve slávě nebes.

Ježíšův smutek

Všichni lidé v zástupu byli tímto pohledem uchvázeni. Když se opět zadívali na Ježíše, strnuli, neboť v jeho tváři uviděli smutek a slzy. Jeho bolestný povzdech odhalil předzvěst trpkého údělu Jeruzaléma... Lidé byli přesvědčeni, že Ježíše

doprovázejí k trůnu, místo radosti jej však vidí prožívat bolest. Náhle se jich zmocnila tíseň.

Ježíš pohleděl na zahradu Getsemane, ve které zanedlouho prožije nejtemnější chvíle svého života. V blízkosti se nacházelo návrší Golgota. Tam bude trpět a zemře potupnou smrtí. Přímo před ním stála Ovčí brána, jíž byla do města po staletí přiváděna obětní zvířata.

Ježíš ale neplakal ze strachu z utrpení. Byl sklíčený pohledem na Jeruzalém – na město, jehož obyvatelé zavrhli svého Zachránce, Božího Syna, a zanedlouho jej připraví o život. Myslel také na to, čím by Jeruzalém mohl být, kdyby jej přijal.

Bůh si před mnoha lety vybral izraelský národ, aby o něm vydával svědectví jako o jediném pravém Bohu. Přebýval také v jeruzalémském chrámu, který svým uspořádáním a obřady symbolicky ukazoval způsob záchranu člověka. Brzy však obětní služba v chrámu skončí, protože symbol zástupné smrti bude naplněn.

Při pohledu na město Ježíš smutným hlasem zvolal:

„Kéž by alespoň dnes pochopilo, co ti může přinést pokoj!“

Už nevyslovil žádná slova povzbuzení. Jeruzalém se sám připravil o svobodu, prosperitu, pokoj a štěstí. Ježíš věděl, že kvůli pýše, pokrytectví, zlosti a tvrdostí obyvatel bude toto město zničeno. Za několik let Římané město obklíčí a nechají ho vyhladovět. Mnoho Izraelitů bude zabito v boji nebo ukřižováno na golgotském kopci. Paláce i chrám budou zničeny a hradby rozbořeny.

Dodal tedy: „Srovnají tě se zemí a tvé syny pobijí, protože jsi nerozeznalo čas, kdy tě Bůh přišel zachránit.“

Obyvatelé Jeruzaléma mohli této zkáze uniknout. Ještě nebylo pozdě, Boží milost stále působila. Ježíš osloví svým poselstvím celé město ještě jednou.

Po chvíli průvod vcházel do města. Izraelští vůdci mu vyšli vstříc a chtěli ho rozehnat. Neměli na uvítanou žádná vlídná slova – naopak se s opovržením ptali shromážděných lidí: „Kdo je to?“

Učedníci jim pod vedením Ducha svatého odpověděli prorockými slovy Písma: „To je Ježíš, Mesiáš, Boží Syn, Dárce života a Zachránce světa“.

K zamyšlení:

1. Proč Ježíš vjížděl do Jeruzaléma na oslátku?
2. Co měl Ježíš na mysli výrokem „Jestliže oni zmlknou, bude volat kamení.“?
3. Co by se stalo, kdyby tehdy obyvatelé Jeruzaléma přijali Ježíše za Mesiáše?
4. Ježíš plakal, protože ho Jeruzalém a jeho obyvatelé odmítli. Co asi prožívá nyní, když se dívá na tvou rodinu, město, školu či křesťanské společenství?
5. Před svým slavným druhým příchodem oslovuje Ježíš prostřednictvím svého lidu celou zemi. Podílíme se na hlásání tohoto mocného poselství?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 21,1–11; Mk 11,1–10; L 19,29–44; J 12,12–19; Za 9,9; Iz 7,14; Iz 9,6;
Jr 23,5–6; J 1,29; Mt 3,17; Mk 1,24

64. kapitola **Ušchlý fíkovník**

*„Nikdo už z tebe nebude jíst ovoce!“
(Markovo evangelium 11,14)*

Kněžím a vůdcům lidu se nepodařilo shromážděný dav umlčet. S naléhavostí se tedy obrátili na římské úředníky, kteří pozorně sledovali celý průvod. Snažili se je přesvědčit, že Ježíš je vůdcem vzpoury proti Římu, chce se zmocnit chrámu a vládnout v Jeruzalémě jako král.

Mezitím se Ježíši podařilo na okamžik utiшит hlučící dav a smutným, avšak důrazným hlasem zopakovat, že nepřichází nastolit pozemskou vládu:

„Moje království není z tohoto světa.“

Vysvětloval, že to nebude trvat dlouho a půjde zpět ke svému nebeskému Otci, odkud se později opět vrátí ve velké slávě. Tehdy ho všichni lidé uznají za svrchovaného vládce.

Římští úředníci přemýšleli o jeho slovech. V Ježíšově tváři pozorovali lásku, dobrotu a důstojnost. Poznali, že tento muž žádnou vzpouru nepřipravuje. Z podněcování nepokojů nakonec obvinili kněze a vůdce lidu.

Ježíš zatím nepozorovaně vešel do chrámu, kde panoval klid, protože většina lidí teprve přicházela do města. Se zármutkem v srdci si chrám prohlížel. Po chvíli se setmělo, a tak se svými dvanácti učedníky odešel do Betanie. Lidé ho marně hledali, aby jej prohlásili za krále.

Celou noc trávil modlitbami ke svému Otci a za ranního rozbřesku se s učedníky znovu vypravil do chrámu.

Cestou procházeli sadem fíkovníků. Ježíš pocítil hlad, a tak se u jednoho zelenajícího se stromu zastavil. Tento fíkovník budil dojem, že jeho plody dozrály předčasně – byl už obalený listím. Fíkovníky mají totiž plody dříve než listy. Žád-

né fíky na něm ale nezály a ani na okolních stromech žádné fíky nebyly. Svým vzhledem strom dokonale klamal. Ježíš si ho prohlédl a prohlásil:

„Nikdo už z tebe nebude jíst ovoce!“

Druhého dne opět procházeli kolem tohoto fíkovníku. Měl opadané listí a suché větve. Učedníci se vylekali, protože Ježíš ještě nikdy nezpůsobil nic, co by vedlo k zániku.

Chtěl jim pouze předat vážné ponaučení, a proto využil symboliky neplodného fíkovníku. Strom představoval duchovní stav židovského národa. Stejně jako listnatý fíkovník se i židovské náboženství se svým velkolepým chrámem a působivými obřady zdálo nádherné. Lidem vyznávajícím Boha však chyběla láska, pokora a zájem o druhé.

Ostatní fíkovníky, které rostly v sadu a neměly listí, znázorňovaly pohanské národy. Ty neznaly Boha, a nemohly tedy znát ani Boží principy a zásady. Nesnažily se ale vypadat svatě. Jejich poznání Boha mělo teprve přijít.

Židovský národ však Boha vyznával. Bůh proto od něho očekával ovoce dobrého a prospěšného života. Ježíš doufal, že se v Izraeli setká s vírou a poznáním Boha, pokorou, obětavostí, dobrotou a touhou po záchraně lidí z celého světa. Pýcha a sobectví ale zcela zastínily lásku k Bohu a k člověku. Neplodný a uschlý strom znázorňoval hřích lidu a přicházející zkázu. Poukazoval na úděl židovského národa, až od něj Bůh odvrátí svou milost. Odmítl se s ostatními národy dělit o obdržená požehnání, a proto je už nebude nadále dostávat.

Prokletí fíkovníku je výstrahou všem církvím i křesťanům. Je mnoho lidí, kteří se považují za následovníky Ježíše, žijí však jen pro své vlastní zájmy a nehledají Boží vůli. Tváří se jako pěkně vypadající fíkovník. Formálně navštěvují církevní společenství, ale většinu času tráví neužitečnými aktivitami, zábavou a o druhé se příliš nezajímají. Ježíš projevil nesouhlas s povrchností, formálností a přetvářkou. Lidé, kteří otevřeně hřeší, mají menší vinu než ti, kdo předstírají, že slouží Bohu, ale žádné ovoce k jeho slávě nepřinášejí.

Přes tisíc let židovský národ nepřijímal Boží poselství, pronásledoval a zabíjel Boží proroky. Během života Ježíše Krista tomu nebylo jinak. Duch svatý sice působí na každého, pokud však člověk neustále odmítá, po určité době už není schopen vnímat jeho hlas a své srdce před Božím vlivem navždy zatvrdí. Tak tomu bylo i u lidí v Jeruzalémě. Ježíš sice udělal pro jejich záchranu vše, ale oni odmítli volání Božího Ducha, a tak zavrhlí svoji jedinou naději.

Ježíš plakal nejen nad Jeruzalémem, plakal též nad všemi lidmi na celém světě, kteří nepřijali jeho lásku a nabídku záchrany. Mnozí lidé se dnes ubírají stejnou cestou jako tehdejší židovský národ. Boží Duch k nim promlouvá a vyzývá je ke změně života, oni však nechtějí vyznat svá provinění a zavrhnou Boží poselství i jeho posly.

V dnešním pokřiveném světě se Ježíšovi učedníci staví proti záplavě mravní zkaženosti a předsudků. Lidé odmítají život budovaný na Božích principech a radách obsažených v Bibli. Chtějí žít svým vlastním životem, podle svých měřítek a hodnot, čímž si často způsobují nemalé potíže a trápení. Usilují o nezávislost a falešnou svobodu, jejímž důsledkem je odloučení od Boha a ztráta věčného života. Nicméně Bůh nemá v úmyslu vyvracet každou námitku, kterou zatvrzelý člověk proti jeho pravdě vznese. Boží slova mu pak zůstanou tajemstvím.

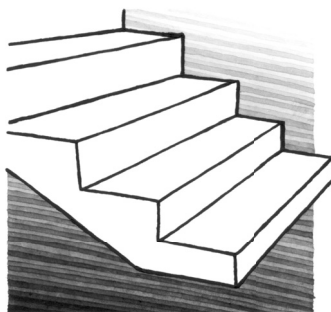
Ježíš dnes přebývá v nebesích. Prožívá smutek nad každým člověkem, který si neuvědomuje svůj stav odloučení od Boha a nevidí, jak nutně Pána Boha potřebuje. Prožívá však i nesmírnou radost ze všech lidí, kteří jej přijmou. Těší se na společenství s nimi, které bude trvat po celou věčnost.

K zamyšlení:

1. *Proč byl neplodný fíkovník vhodnou ilustrací stavu židovského národa?*
2. *Jaké poučení si z tohoto příběhu mohou vzít dnešní následovníci Boha?*
3. *Jak se mohou lidé natrvalo odloučit od Boha?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mk 11,11–14; Mt 21,17–22; L 9,56; Mi 7,18; Ez 33,11; Jr 6,19

65. kapitola

Opětovné očištění chrámu

*„Je psáno, že tento chrám je svaté místo určené k modlitbám,
a vy jste z něho učinili tržiště.“
(Lukášovo evangelium 19,46)*

Již v počátku svého působení Ježíš vyhnal z chrámu směnárníky a prodavače, poněvadž znesvěcovali Boží příbytek. Nyní, ke konci své pozemské služby, se opět vrátil do chrámu a zjistil, že se vůbec nic nezměnilo. Bohoslužby byly narušovány zvuky zvířat, cinkáním mincí a hádkami o ceně. Kněží se na obchodech aktivně podíleli. Propadli touze po zisku a z Božího pohledu si počínali podobně jako zloději.

Během každoročních Velikonoc a svátku stánků bylo zabíjeno mnoho zvířat. Izraelcům však tyto oběti zevšedněly. Lidé téměř zapomněli, že pravou příčinou obětování zvířat jsou lidské hříchy a že všechny obětované dary znázorňují Be-ránka Božího, Mesiáše, který svou krví prolitou za hříchy všech lidí všech dob zachrání svět. Bezduchou bohoslužbou nemohli Boha uctít.

Už dříve Ježíš promlouval prostřednictvím proroků k židovskému národu a varoval ho před formálními obřady a přehlížením lidí v nouzi. Nyní toto varování zopakoval osobně. Mnozí považovali Ježíše za svého krále, jako král teď musel jednat. Věděl, že se nečestní kněží nezmění, chtěl však lidem podat další důkaz, že je Mesiáš.

Přísně se rozhlédl po znesvěceném chrámovém nádvoří. Jeho pohledu si po chvíli všiml každý. Přítomní na něho upřeně hleděli a nádvořím zavládlo ticho. Z jeho lidské podoby začalo vyzařovat božství. Lidé nacházející se v jeho blízkosti ihned podstoupili. Ježíš zůstal obklopen pouze několika svými učedníky.

Po chvíli naprostého ticha mocně prohlásil: „Je psáno, že tento chrám je svaté místo určené k modlitbám, ale vy jste z něho učinili tržiště.“ A zvolal: „Pryč s tím!“

Před třemi roky se kněží cítili zahanbeni, když před Ježíšem z chrámu utekli. Předsevzali si, že se něco takového už nebude opakovat. Nyní však byli vyděšeni ještě více než tehdy. Nakonec se dali společně s obchodníky na zběsilý útěk a poháněli před sebou zbylý dobytek.

Cestou se prodírali davem poutníků pátrajících po Ježíši. Jakmile jim kněží začali horlivě vyprávět, co se právě odehrálo v chrámě, někteří z nich raději dále v cestě nepokračovali. Ostatní poutníci se ale odradit nenechali, neboť toužili po setkání s Ježíšem, a tlačili se dále vpřed. A tak se chrámové nádvoří brzy zaplnilo nemocnými a trpícími, které Ježíš uzdravil.

Mezitím se situace uklidnila. Kněží a přední muži národa opatrně vkráčeli zpět do chrámu. Mysleli si, že dav již prohlásil Ježíše králem. Ke svému překvapení však uviděli uzdravené nemocné, slepé a chromé, jak hlasitě chválí Boha.

Nejradostněji a nejhlasitěji ze všech chválily Boha děti. Ježíš je bral do náruče a uzdravoval je. Stejně jako předešlý den volaly: „Sláva našemu králi! Sláva Mesiáši!“ Mávaly přitom palmovými větvemi.

Jejich slova opět silně pobouřila kněze. Začali prohlašovat, že dětský jásot znesvěcuje Boží dům. Obořili se na Ježíše: „Což neslyšíš, co ty děti říkají?“

Ježíš jim odpověděl: „Ale ovšem! Což jste nečetli v Písmu: Z úst dětí připravil sis chválu?“

Odpoověď na otázku

Kněží a farizejové byli nadmíru rozhořčeni. Ježíš i dříve prováděl zázraky, nikdy však nejednal jako král. Toho dne se ale na něj nikdo neodvážil vztáhnout ruku. Druhý den ráno se shromáždila nejvyšší rada. Domluvili se, že Ježíše přimějí k prohlášení, na jehož základě by ho konečně mohli odsoudit.

V chrámu se ho kněží zeptali: „Kdo tě pověřil k takovému jednání a jakým právem?“

Ježíš odvětil: „Řeknu vám to, ale nejprve odpovězte vy na moji otázku: Křtil Jan z pověření Boha nebo lidí?“

Položenou otázkou je zaskočil. Pochopili, že se sami chytily do pasti, a začali se dohadovat: „Odpovíme-li, že byl od Boha, namítne nám, proč jsme tedy nevěřili jeho slovům. A jestliže odpovíme záporně, pak abychom se báli davu, protože Jana všichni považují za proroka.“

Nakonec odpověděli: „Nevíme.“

Ježíš jim tedy řekl: „Ani já vám neřeknu, kdo stojí za mnou.“

Odpůrci byli ze svého nezdaru očividně zklamáni a neopovážili se dále ptát. Přihlížející lidé pozorovali umlčené pyšné muže a zaradovali se. Mnozí svědci této rozpravy se po Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání stali jeho následovníky.

Ježíš chtěl kněžím předat důležité poučení. Pokrytecky popírali svědectví Jana Křtitele, a proto jim sdělil následující podobenství: „Jak byste rozsoudili tento případ? Jeden muž měl dva syny a řekl jednomu z nich: ‚Jdi dnes pracovat na vinici!‘ On však odpověděl: ‚Nechce se mi!‘ Potom si to ale rozmyslel a šel. O totéž požádal druhého syna. Ten řekl ‚Ano, půjdu.‘, ale nešel. Který z těch dvou synů poslechl svého otce?“

Bez váhání odpověděli: „Ten první.“

Upřeně se jim zahleděl do očí a vážným hlasem prohlásil: „Právě tak vás podvodníci a prostitutky předbívají do Božího království. Jan Křtitel vám ukázal správnou cestu k pokání; vy jste na něj nedali, ale tihle lidé ano. Ani to vás nezaňabilo a stejně jste neposlechli.“

Bylo zřejmé, že první syn znázorňoval v příběhu všechny, kdo se drží hříšného způsobu života a neberou Boha vážně. Když k nim Jan Křtitel promluvil, litovali svých činů, přehodnotili svůj život a své rozhodnutí nového začátku vyjádřili křtem. Druhý syn se choval jako kněží a vůdci lidu, kteří předstírali, že poslouchají Boha, ale ve skutečnosti tomu tak nebylo.

Kněží ani vůdci lidu nedokázali Ježíši oponovat a on pokračoval: „Nyní si poslechněte jiný příběh: Byl jeden hospodář, který založil vinici. Obehnal ji plotem, zřídil v ní lis a postavil věž pro hlídače. Pak vinici pronajal vinařům a odcestoval. V době vinobraní poslal k vinařům své zástupce, aby vybrali jeho podíl. Vinaři je však popadli, jednoho zbili, druhého utloukli a dalšího ukamenovali. Hospodář pak poslal další muže; tentokrát jich bylo více. Ale vinaři s nimi naložili stejně. Nakonec k nim tedy poslal svého syna. Myslel si, že alespoň před ním budou mít respekt. Ale když jej viděli přicházet, řekli si: ‚To je dědic! Zabijme ho a vinice bude naše!‘ Popadli ho, vyvlekli z vinice ven a zabili. Co myslíte, že udělá hospodář s těmi vinaři, až se vrátí?“

Odpověděli mu: „Ty zlé muže zahubí a vinici pronajme jiným vinařům, kteří mu budou odvádět jeho podíl.“

V tu chvíli jim došlo, že svým výrokem odsoudili sami sebe. Stejně tak, jako měli vinaři odvádět úrodu, měl židovský národ ctít Boha zachováváním jeho přikázání. Stejně tak, jako vinaři zabili hospodářovy služebníky, zabíjeli Izraelci Bohem poslané proroky. Vyvrcholení příběhu je zřejmé: Hospodářův syn představoval Ježíše, jemuž ukládali o život. Záhuba nakonec postihne ty, kteří se podíleli na Ježíšově utrpení a smrti.

Úhelný kámen

Ježíš se smutně podíval na kněze a farizeje a řekl: „Což jste nikdy nečetli v Písmech: Kámen, který stavitelé zavrhli, se nakonec stal tím nejdůležitějším, neboť na jeho základu spočívala celá stavba?

Bůh vám odejme správu nad svým královstvím a svěří ji těm, kdo činí jeho vůli.“

A dodal: „Kdo ten kámen nedá na pravé místo, zakopne o něj, anebo jej ten kámen rozdrtí.“

Naslouchající pochopili, že mluví o nich. Nejraději by ho zatkli a umlčeli, ale báli se davu, protože všichni považovali Ježíše za proroka.

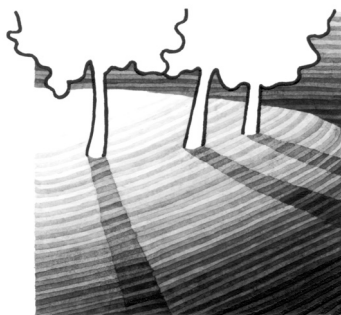
Kámen symbolizuje Mesiáše, jeho pevnost, odolnost, stálost. Každý se na něj může plně spolehnout a na jeho základě vybudovat svůj vlastní život. Může na něj složit tíživá břemena i trápení a upnout k němu svou nadějí. Ti, jež na něho spoléhají, nebudou zklamáni.

K zamyšlení:

1. Proč Izraelcům zevšedněly oběti přinášené v chrámu?
2. Jaké otázky položil Ježíš členům nejvyšší rady?
3. Koho v podobenství představuje první a koho druhý syn?
4. Co znamená Ježíšův výrok „Kdo ten kámen nedá na pravé místo, zakopne o něj, anebo jej ten kámen rozdrtí.“?
5. Jednáme spíše jako první nebo jako druhý syn v podobenství?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 21,12–16; Mt 21,23–46; Mk 11,15–19; Mk 11,27–33; Mk 2,1–12;
L 19,45–48; L 20,1–19; 1S 15,22; Iz 1,10–12.16.17; Ž 118,26; Za 9,9;
Mt 21,9; L 7,30; Iz 5,4; Iz 8,13–15; Iz 28,16; 1 Pt 2,3–8; Iz 53,3

66. kapitola

Nástrahy protivníků

*„Miluj Hospodina, svého Boha, celým srdcem, duší i myslí.“
(Matoušovo evangelium 22,37)*

Kněží a vůdcové lidu nedokázali Ježíšova slova vyvrátit, čímž vzrostla jejich nenávisť a odhodlání umlčet jej navždy. Sešli se k poradě, jak by ho mohli chytit do léčky a obžalovat.

Rozhodli se k němu vyslat mladé muže předstírající zájem o upřímný a Bohu odevzdaný život.

Řekli: „Mistře, víme, že jsi čestný a že pravdivě učíš cestě k Bohu, bez ohledu na to, jaké kdo má postavení. Řekni nám: Je správné odvádět římské vládě daň?“

Farizejové se totiž zdráhali platit Římanům daň a prohlašovali, že takové jednání je v rozporu s Božími nařízeními.

Mladíci se domnívali, že pravý záměr jejich otázky zůstane skrytý, Ježíš však jejich lstivý úmysl prohlédl. Odpověděl jim:

„Proč se mne snažíte nachytat takovými otázkami? Ukažte mi minci!“

Podali mu denár.

„Čí obraz a jméno je na něm vyraženo?“

„Císaře,“ odpověděli.

Ukázal jim na minci a řekl: „Co je tedy císařovo, dávejte císaři, a co je Boží, dávejte Bohu.“

S takovou odpovědí nepočítali. Byli zcela zaskočeni a odešli. Kdyby řekl, že se daně císaři nemají platit, hned by to ohlásili Římanům a ti by jej zatkli pro znevážení autority. Pokud by odpověděl, že se daně platit mají, obvinili by jej z podpory Říma. Ježíš neodpověděl nijak vyhýbavě. Dal svou odpověď najevo, že pokud žijí pod ochranou Římanů, musí je podporovat tak, jak požadují. Mají se podřizovat zákonům země, ale současně zachovávat věrnost Bohu.

Ježíš tak vyjádřil důležitou zásadu, která vymezuje povinnost lidí vůči světské vládě i vůči Bohu.

Otázka vzkříšení

Po nezdaru farizejů za ním přišli saducejové. Ti na rozdíl od farizejů nevěřili ve vzkříšení z mrtvých. Farizejové nedokázali saducejům na jejich námitky uspokojivě odpovědět, smrt pro ně byla nepochopitelným tajemstvím.

Saducejové věřili, že Bůh stvořil svět a život, ale do dění na zemi již nezasahuje. Tvrdili, že se má každý spoléhat na svůj rozum a žít podle vlastních představ. Bůh podle nich nevede ani jednotlivce, ani světové dějiny k určitému cíli. Tyto nesprávné představy o Bohu měly zhoubný vliv na morálku saducejů i na vzájemné vztahy. K ostatním se chovali lhostejně a žili pouze sami pro sebe. Nevěřili ani v působení Božího Ducha na srdce člověka.

Ježíš svým učením a činy dokazoval, že se saducejové mýlí. Různými způsoby vyjádřil, že se nebeský Otec o lidi stará s podobným zájmem, jako pečují matky a otcové o své děti. Svědčil o tom, že Bůh působí Duchem svatým na srdce každého člověka.

Saducejové žili v přesvědčení, že se jim podaří Ježíšovo učení zpochybnit. Chtěli k tomu využít tolik diskutované téma vzkříšení. Pokud by Ježíš uznal jejich námitky, použili by je proti farizejům. Pokud by s nimi nesouhlasil, poukázali by na nelogičnost jeho učení a zesměšlili by jej.

Zeptali se: „A jaké to tedy bude s ovdovělou ženou, která měla muže, a ten zemřel. Vdala se sice znovu, ale i její druhý manžel zemřel. Postupně se vdala sedmkrát, neboť pokaždé její manžel zemřel. Až budou všichni vzkříšeni, kterému z nich bude patřit?“ Na tomto smyšleném příběhu chtěli ukázat, jak podivné je podle nich uvažovat o životě po smrti.

Odpovědí na jejich otázku Ježíš poodhalil tajemství budoucnosti:

„Mýlíte se. Neznáte Písmo ani Boží moc. Po vzkříšení budou lidé tvořit jednu velkou Boží rodinu. Nebudou se ženit ani vdávat, budou jako nebeští andělé.“

Neznalost Písma byla příčinou jejich zmatku a zpochybňování Boží moci. Svým omezeným rozumem nemohli chápat Boží tajemství. Ježíš je proto vybídl, aby studovali Písmo s otevřenou myslí a s modlitbou, nechali se vést Duchem svatým a důvěřovali Bohu.

Zdůraznil, že kdyby nedošlo k zmrtvýchvstání, zpráva o záchraně by byla marná: „A pokud jde o vzkříšení mrtvých, pak čtěte pozorně Písmo. Jak nazývá Bůh sám sebe? Bůh Abrahamův, Izákův a Jákobův. On přece není Bohem mrtvých, ale živých.“

Všichni ti, kdo věřili v Boha Stvořitele a jeho Syna Ježíše Krista a zemřeli, uslyší Ježíšův hlas při jeho druhém příchodu. Vstanou přitom z hrobu k věčnému živo-

tu. Budou žít šťastným životem v úzkém společenství s Bohem a ostatními lidmi. Tento okamžik ještě nenastal, ale Bůh ho už ve své prozřetelnosti vnímá jako skutečnost. Mrtví jsou v jeho mysli živí.

Překvapení saducejové se nezmohli na odpověď, poněvadž nevěděli, co říci. Farizejové se o tom doslechli a pověřili jednoho znalce Písem, aby Ježíšovi položil další otázku:

„Mistře, které přikázání je v zákoně nejvýznamnější?“

Farizejové totiž učili, že první čtyři přikázání Desatera, která vymezují povinnosti člověka vůči Bohu, jsou důležitější než všechna ostatní. Zpochybňovali tak Ježíšovo učení, že dalších šest přikázání shrnujících povinnosti lidí mezi sebou navzájem je stejně významných.

Ježíš mu odpověděl: „Miluj Hospodina, svého Boha, celým srdcem, duší i myslí.“ To je první a nejdůležitější přikázání. Druhé je mu podobné: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“

Ježíš tak vyjádřil, že podstatou celého Božího zákona je princip lásky. Není možné zachovávat první čtyři přikázání a ostatních šest přestupovat či naopak. Každý, kdo má Boha ve svém srdci na prvním místě, má správný vztah i ke svým bližním. Desatero tvoří nedílný celek, ne jen souhrn jednotlivých na sobě nezávislých ustanovení, která mají různou důležitost. Člověk opravdově milující Boha zachovává všechna jeho přikázání.

Moudrost Ježíšovy odpovědi naplnila tohoto učitele Písma úžasem. Před všemi shromážděnými uznal, že Ježíšovo učení je správné. Začínal chápat, co Ježíš svým učením hlásá. Uvědomil si, že láska, poslušnost Boha a nesobecká služba bližním jsou důležitější než obřady a tradice.

Ježíš rozpoznal čestnost tohoto muže a řekl mu: „Nejsi daleko od Božího království.“

Mezitím je obklopili farizejové. Ježíš se jich zeptal:

„Co si myslíte o Mesiáši? Čí je to syn?“

Cílem jeho otázky bylo, aby se vyjádřili, zda Mesiáše považují pouze za nějakého člověka, nebo za Božího Syna.

Odpověděli mu: „Mesiáš je syn Davidův.“

On na to řekl: „Jak by tedy mohl král David svého vlastního potomka nazývat Pánem? Vždyť o něm z podnětu Ducha svatého píše v žalmu: ‚Bůh řekl mému Pánu: Sed' po mé pravici, dokud ti nepoložím tvé nepřátele k nohám.‘ Jestliže tedy David nazývá Mesiáše svým Pánem, jak může být jeho synem?“

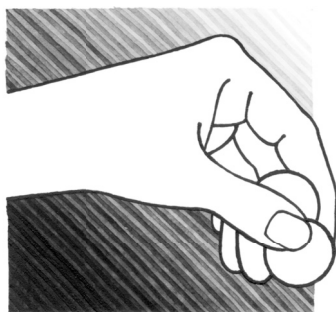
Nikdo nebyl schopn na Ježíšovu otázku odpovědět. Od tohoto okamžiku se ho již neodvážili na cokoli zeptat.

K zamyšlení:

1. *Co Ježíš učí o placení daní? Jak můžeme tento princip aplikovat dnes?*
2. *Jaký vliv měla na život saducejů jejich nesprávná věrouka?*
3. *K čemu nás Ježíš vybízí, když nemůžeme svým omezeným rozumem chápat Boží tajemství?*
4. *Která dvě přikázání shrnují celé Desatero?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 22,15–46; Mk 12,13–40; L 20,20–47; Dt 6,5; Lv 19,18

67. kapitola

Poslední návštěva chrámu

*„Nyní odcházím z vašeho chrámu a se mnou odchází i vaše naděje...“
(Matoušovo evangelium 23,38)*

Nastal poslední den, kdy Ježíš učil v chrámu. Stál klidně, s důstojností Božího Syna. Obklopovali ho kněží a vůdci lidu oblečení do nádherných plášťů a učitelé zákona držící svitky Písem. Jejich plán zmocnit se Ježíše doposud selhával, neboť Ježíš pokaždé vyvrátil jejich tvrzení slovy Písma.

Ježíšovo učení veřejnost silně přitahovalo. I přesto byli mnozí zmateni kněžími a rabíny kvůli jejich neustálým pokusům poškodit Ježíšovu pověst. Nevěděli, jak se mají rozhodnout.

Ježíš mnohokrát varoval židovské vůdce i lid vyprávěním různých podobeství. Teď nastal čas, kdy promluví tak, aby jeho slova nemohla být nijak zpochybněna. Kněží a učitelé na jedné straně vyučovali lid Mojžíšovu zákonu, na druhé straně však málokdy podle svého kázání žili. Lidé poutaní úctou k rozporuplným vůdcům se nebyli schopni vzepřít. Ježíš musel jejich pouta zpřetrhat.

Promluvil tedy k lidem: „Zachovávejte a čiňte, co vám podle Písma řeknou, ale příkladem jejich života se neříďte, protože oni jen mluví, ale sami tak nežijí.“

Ježíš odhalil jejich skrývané sobectví, předstíranou pokoru a snahu vzbuzovat pozornost a úctu:

„Všechno, co dělají, je jen na efekt. Aby vypadali svatě, pořizují si nápadné odznaky své zbožnosti, rádi sedávají na čestných místech na hostinách a mají vyhrazená místa při bohoslužbách. Jak mají rádi, když je lidé zdraví a oslovují ‚Mistře!‘ Ale vy se tak titulovat nenechávejte, protože pouze jeden jediný je váš Mistr a vy všichni jste navzájem bratři. A nikomu z lidí nedávejte titul Otec, protože máte jediného Otce, a ten je v nebi. Nepovažujte nikoho mezi sebou za svrchovanou autoritu, tou je jedině Kristus.“

Všichni věřící lidé jsou Božími dětmi, jsou si navzájem bratry a sestrami v Kristu. Ježíš vedl své posluchače k tomu, aby žádnému člověku nevzdávali takovou poctu, která by naznačovala, že je pánem jejich svědomí či víry. Kdyby žil Ježíš na zemi dnes, zopakoval by stejná slova těm, kdo si nechávají říkat „ctihodný Pane“ nebo „Otče“. Takové oslovení náleží jedině Bohu.

A Ježíš pokračoval: „Největší mezi vámi je ten, kdo všem slouží. Kdo má o sobě příliš dobré mínění, bude zklamán a snížen. Pokorní však budou povýšeni.“ Dále varoval: „Běda vám, učitelé zákona a farizejové, pokrytci! Zavíráte lidem vstup do Božího království. Sami do něho nevcházíte a těm, kteří by tam chtěli vejít, bráníte. Pod pláštíkem dlouhých a okázalých modliteb jste schopni vymámit peníze i od vdov. Těžko vám bude na soudu!“

Dnes platí stejná výtka pro všechny, kdo skrývají své sobectví, hrabivost a hanebné hříchy pod pláštíkem svatosti.

Dar chudé vdovy

Ježíš odsuzoval zneužívání darů, ale nikdy neodrazoval od poskytování prostředků na podporu Božího díla. Bůh žehná dárcům i tehdy, jsou-li jejich dary zneužity.

Pořád stál na nádvoří chrámu a pozoroval lidi, jak se svými dary přicházejí k pokladnici. Když viděl, jak do ní bohatí okázale vhazovali velké částky peněz, posmutněl. Najednou spatřil chudou vdovu, jak tiše a nepozorovaně přichází k pokladnici. V ruce držela dvě drobné mince, jejichž hodnota byla v porovnání s ostatními dary nepatrná. Byly však téměř vším, co vlastnila a co mohla dát. Vhodila je do pokladny a rychle odcházela.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Tato chudá vdova dala víc než boháči. Oni dávali jen přebytky, bez kterých se snadno obejdou, ona ale dala všechno, co měla na živobytí.“

Bohatí si kvůli svému daru nemuseli nic odříct, naproti tomu vdova věnovala poslední prostředky určené na živobytí. Hodně lidí by jí poradilo, aby si své peníze nechala, vždyť její dar byl v porovnání s dary ostatních malý. Ona však věřila, že Bůh ustanovil službu v chrámě, a chtěla ji svým darem podpořit. Dala, co mohla. Význam daru chudé vdovy nespočíval v hodnotě mincí, ale ve velikosti její lásky k Bohu a v zájmu o Boží dílo. Její oddanost a opravdovou štědrost si budou lidé připomínat po celou věčnost.

Naše pohnutky určují hodnotu našich činů. Bůh si cení i malých úkolů, které vykonáváme s radostí a oddaností, či nepatrných darů, které dáváme nezištně. Chudá vdova se vzdala jídla, aby do chrámové pokladnice mohla věnovat své dvě mince. Dala je s vírou, že se Bůh i tak postará o její živobytí. Její důvěru v Boha Ježíš vysoko ocenil.

Izrael opouští Boha

Ježíš neváhal znovu oslovit rabíny a farizeje. Řekl jim: „Běda vám, pokrytci! Do chrámu dáváte desetinu i z úrody máty, kopru a kmínu, ale nedbáte na to, co Bůh považuje za důležité: abyste jednali podle jeho práva, milosrdně a s vírou. Odvádíte desátky, ale nezanedbávejte to nejdůležitější!“

„Slepí vůdcové! Dáváte si pozor, abyste nespokli komára, ale nakonec zhltnete velblouda!“

Prostřednictvím Mojžíše dal Bůh lidem nařízení, aby nejedli maso vepřů a dalších k jídlu nevhodných zvířat, jejichž požíváním se zvyšuje riziko nemoci. Farizejové však toto nařízení dovedli do takové krajnosti, že od lidí vyžadovali cedit pitnou vodu, aby náhodou nespokli hmyz, který mohl patřit mezi nečisté živočichy.

„Běda vám, pokrytci! Podobáte se ozdobeným hrobům: zevnějšek je pěkný, ale uvnitř jsou jen kosti. Zdáte se být svatí, ale v nitru jste samá přetvářka.“

„Běda vám, vy neviňátka! Stavíte náhrobky prorokům, které zabili vaši předkové, zdobíte hroby mučedníků a říkáte: ‚Kdybychom my žili v době našich otců, nejednali bychom tak!‘ Nic si nenamlouvejte, jste pravými potomky těch, kteří proroky zabíjeli.“

Na budování pomníků a hrobek proroků byly vynakládány značné finanční prostředky – a lidé v nouzi byli přitom opomíjeni. V Božích očích bylo takové jednání modlářstvím. Ukazovalo, že vůdcové národa nemilují Boha ani své bližní. Něco podobného se častokrát děje i v dnešní době. Lidé zanedbávají chudé, nemocné, sirotky či vdovy a věnují čas a prostředky nepodstatným věcem.

Farizejové si mezi sebou říkali: „Kdybychom tehdy žili my, neprolévali bychom krev Božích služebníků jako naši předci.“ Zároveň se však domlouvali, že zabijí Ježíše. Jejich postoj je varováním před vlivem satana, který působí na lidskou mysl a odvádí ji od pravdy. Mnozí lidé se podivují nad zavržením Ježíše židovským národem. Jsou přesvědčeni, že by něco takového nikdy neudělali. Když se však ocitnou v situaci, kdy mají prokázat poslušnost Bohu, sebezapření a pokoru, projevují se stejně odmítavě jako dříve farizejové.

A Ježíš pokračoval: „Myslíte si, že uniknete ohni Božího soudu?“

Jako jedovatí hadi číháte na proroky, pravé učitele a vykladače Písma, kteří k vám přicházejí z mého pověření. Budete je bičovat ve svých synagogách a pronásledovat od města k městu, některé z nich zavraždíte, jiné ukřížujete.

Na vás padne vina za všechnu prolitou krev nevinných, počínaje od Ábela až po posledního mučedníka pro Boží věc, kterého připravíte o život.“

Ježíšovo rozhořčení bylo namířeno proti hříchům, jimiž lidé ničí sami sebe, podvádějí druhé a znevažují Boha. Nemluvil však v hněvu nebo podrážděně.

Smutně se zadíval na chrám i na přítomné posluchače a z očí mu začaly stékat slzy. Zarmouceným hlasem zvolal:

„Jeruzaléme, Jeruzaléme, město, které zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kteří jsou k tobě posláni! Jak často jsem toužil shromáždit vás, jako kvočna ukrývá svá kuřátka pod křídla, ale nechtěli jste. Proto nyní odcházím z vašeho chrámu a se mnou odchází vaše naděje. Teprve až se vrátím, pochopíte a vyznáte: „Požehnaný, který přichází ve jménu Božím!““

Farizejové a saducejové mlčky přihlíželi, jak Ježíš svolává své učedníky a opouští chrám. Jeho poslání bylo splněno.

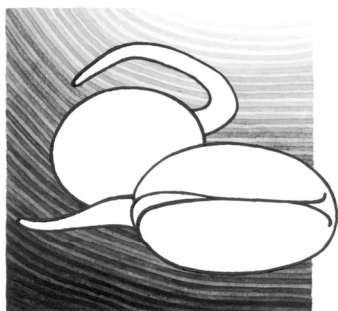
Izrael se jako národ od Boha odvrátil. Boží Syn vyšel z chrámu a spolu s ním navždy opustila chrám i Boží přítomnost. Od této chvíle ztratily chrámové obřady smysl a staly se pouhou formalitou.

K zamyšlení:

1. *Proč byli tehdy mnozí lidé tak zmatení?*
2. *Kdyby žil Ježíš na zemi dnes, co by asi řekl těm, kdo se nechávají titulovat „ctihodný Pane“ nebo „Otče“ a podobně?*
3. *Co určuje skutečnou hodnotu našich činů?*
4. *V čem se farizejové podobali ozdobeným a obíleným hrobům?*
5. *Jak je možné, že dvě drobné mince chudé vdovy znamenaly mnohem více než dary boháčů? Jak to ukazuje na důležitost správných pohnutek?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 23,1–39; Mk 12,41–44; L 20,45–47; L 21,1–4; Ž 111,9

68. kapitola

Žádost o setkání

*„Kdo mi chce svěžit svůj život, ať následuje mého příkladu.“
(Janovo evangelium 12,26)*

Někteří z účastníků velikonočních svátků v Jeruzalémě byli Řekové. Ti vyhledali Filipa a naléhali na něj:

„Pane, rádi bychom se setkali s tvým učitelem.“

Filip vyrozuměl Ondřeje a společně oznámili jejich přání Ježíši.

Ježíš se zaradoval a řekl: „Blíží se chvíle, kdy dílo Božího Syna bude dovršeno.“

Nacházel se právě na vnitřním chrámovém nádvoří, kam směli vstoupit pouze Židé. Vyšel tedy na vnější nádvoří, aby mohl s poutníky promluvit.

Když se Ježíš narodil, přišli za ním mudrci z východu. Nyní, na sklonku života, ho navštěvují muži ze západu. Touha lidí nežidovské národnosti po setkání s Ježíšem byla příslibem, že jeho obět za hříchy lidí nebude zbytečná a mnohé přivede k Bohu. I tito návštěvníci brzy prožijí zděšení, až jej uvidí viset na kříži vedle zločinců odsouzených k smrti. Ale právě Ježíšova smrt povede k rozšíření poselství o odpuštění a naději po celém světě.

Podobenství o zrně

K vysvětlení významu své smrti Ježíš použil příklad z přírody: „Pšeničné zrno musí padnout do země a zemřít, aby přineslo mnohý užitek.“ Když se zrno dostane do země, je pohřbeno. Po nějaké době se však objeví stéblo, potom klas a následně v klasu mnoho zrn. Po sklizni se část zrn opět zaseje, a tak se jejich užitek násobí.“

Podobným způsobem přinesla velký užitek i Ježíšova smrt na kříži. Pouze jeho oběť mohla vést k tak ohromné úrodě lidí pro Boží království.

Ježíš vyslovil princip obětavosti: „Kdo miluje svůj sobecký život, ztratí jej. Kdo však žije pro druhé, získá věčný život.“ Dávat znamená žít. Smysluplný život je životem služby Bohu a lidem.

Slova řeckých poutníků Ježíše povzbudila. Přemýšlel o plánu záchrany člověka, který s Otcem vytvořil v nebesích. Uvědomil si tíhu odpovědnosti za celé lidstvo a byl si vědom i své blízké potupné smrti. Tísňivé ticho po chvíli přerušil slovy: „Nyní mne svírá úzkost. Mám snad říci: ‚Otče, uchraň mne toho, co se na mne valí?‘“

Jako člověk se Ježíš děsil chvíle, která se nezadržitelně blížila. Všichni jej opustí, budou s ním zacházet jako s nejhorším zločincem, podstoupí hanebnou smrt. Začaly na něj doléhat důsledky lidského přestoupení a velikost Božího hněvu vůči hříchu.

Zůstal však zcela rozhodnutý podřídit se Otcově vůli.

„Vždyť pro tuto chvíli jsem přišel. Otče, proved' svůj plán záchrany a ukaž lidem svoji slávu!“

Jen Ježíšova smrt mohla zničit satanovu vládu, přinést záchranu lidí a oslavit Boha.

Hlas z nebe

Vzápětí zazněla Otcova odpověď: „Již jsem ji ukázal a ještě ukážu.“

Jakmile se ozval hlas z nebe, zazářilo z oblaku světlo a obklopilo Ježíše, jako by jej Bůh objal.

Lidé užasli a mlčky přihlíželi. Sotva hlas dozněl, oblak se zvedl a rozplynul. Řeční poutníci tento hlas zaslechli a pochopili, kým Ježíš skutečně je.

Boží hlas zazněl při Ježíšově křtu a také během jeho proměnění na hoře při rozhovoru s Mojžíšem a Elijášem. Nyní jej slyšel početný dav, který Ježíše obklopoval. Bůh promluvil, aby zřetelně vyslovil souhlas s poselstvím Mesiáše, jež mnozí zavrhlí.

Posléze Ježíš řekl: „Hlas, který jste slyšeli, nepromluvil kvůli mně, ale kvůli vám. Nyní se rozhoduje o tomto světě. Satanova nadvláda nad lidmi bude zlomena. Svou smrtí vysvobodím lidi z jeho tyranie a vezmu je pod svoji ochranu.“

Ježíš věděl, že jeho oběť zničí satanovu moc a přesvědčí celý vesmír o Boží lásce. Když jej lidé přijmou za svého Zachránce, získají věčný život a nebeský domov, který pro ně Bůh připravil.

Smrt na kříži jako součást plánu na záchranu lidí docílila mnohem více než jen záchranu padlého lidstva. Ukázala celému vesmíru Boží lásku a odstranila obvinění a pochybnosti lidí i andělů, které satan vznášel proti Bohu a jeho vládě.

Mnozí lidé slyšeli Ježíšova slova, viděli jeho zázraky, ale přesto v něho neuvěřili. I kdyby byli svědky dalších zázraků, pro své zatvrzelé srdce by Ježíše jako Mesiáše nepřijali. Nyní slyšeli Boží hlas z nebe, neuvěřili však ani na základě tohoto přesvědčivého znamení.

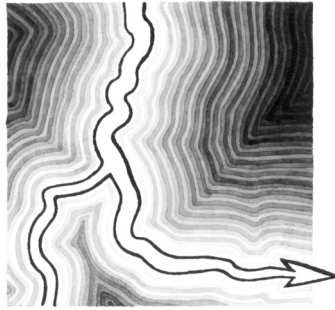
V Ježíše sice uvěřilo mnoho významných mužů, kvůli strachu z posměchu, kritiky či ztráty společenského postavení se k němu ale veřejně nepřiznali. Zapřeli svoji víru a odmítli dar věčného života.

K zamyšlení:

1. *Kterou skupinu lidí představovali řečtí poutníci?*
2. *Jak zaseté pšeničné zrnو znázorňuje Ježíšův život?*
3. *Co vyjadřovala záře obklopující Ježíše, když zazněl hlas z nebe?*
4. *Jaký další význam měla Ježíšova smrt na kříži – kromě záchrany padlého lidstva?*
5. *Uplatňujeme ve svém životě princip sebeobětování? Co to znamená, obětovat svůj život pro ostatní?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 12,20–43; Mt 8,11; J 6,30; J 12,48

69. kapitola

Znamení druhého příchodu

*„Jako blesk, který ozáří celou oblohu od východu k západu,
tak viditelný bude příchod Syna člověka.“
(Matoušovo evangelium 24,27)*

Ježíšova slova „Hle, váš dům se vám ponechává pustý.“ kněze a představitele lidu vyděsila. Mohla by to být pravda? Bylo by možné, aby se tento nádherný chrám v brzké době proměnil v trosky?

Též učedníci byli zmateni. Když s Ježíšem chrám opouštěli, poukazovali na jeho nádheru a odolnost. Stěny chrámu byly postaveny z bílého mramoru a některé kvádry byly neuvěřitelně velké. Část zdi dokonce vydržela obléhání babyloňskou armádou vedenou Nebúkadnesarem před mnoha staletími.

Ježíš pohleděl na chrám a prohlásil: „Vidíte to všechno? Pamatujte si, že přijde den, kdy bude zcela zničen, nezůstane kámen na kameni.“

Na Olivové hoře k němu přistoupili Petr, Jan, Jakub a Ondřej a ptali se: „Kdy to nastane? Jaké události ohlásí tvůj příchod a konec světa?“

Kdyby jim Ježíš odhalil celou budoucnost, neunesli by to. V jeho popisu budoucích událostí se mísilo zničení Jeruzaléma se dnem Jeho slavného návratu. Museli začít hluboce přemýšlet o Ježíšových slovech a hledat jejich pravý význam. Pronesená odpověď nebyla určena jen přítomným čtyřem učedníkům, ale všem dalším Ježíšovým následovníkům až do konce pozemských dějin. Prorocká slova o zničení Jeruzaléma měla širší význam vztahující se ke konci dějin, kdy Bůh vykoná soud nad vším zlem na světě.

Odpověděl jim: „Mějte se na pozoru, nenechte se oklamat. Někteří se prohlásí za vykupitele a svedou mnohé tvrzením: ‚Já zachráním svět.‘“

Tato slova se naplnila. V období mezi Ježíšovou smrtí a zničením Jeruzaléma se mnozí prohlásili za mesiáše a tvrdili, že nadešel čas, kdy bude izraelský národ osvobozen z područí Římanů. Falešní spasitelé s poselstvím záchrany světa se vyskytovali i během dalších staletí a objevují se také v současnosti. Jejich činnost vyvrcholil v závěru dějin.

Ježíš pokračoval: „Národy se zneprátelí a státy se budou vzájemně napadat. Na mnoha místech vypukne hlad, rozšíří se nemoci a nastanou přírodní katastrofy.“

A dodal: „Tehdy budete pro víru ve mne všude nenáviděni, trýzněni i zabíjeni. Mnozí kruté násilí nevydrží, zradí víru i své bližní a navzájem se budou nenávidět. Na světě se natolik rozmůže zlo, že udusí lásku mnohých. Kdo však vytrvá až do konce, bude zachráněn.“

První křesťané prožívali velké těžkosti. Zrazovali je přátelé i rodiny. Štěpán, Jakub a mnoho dalších bylo souzeno a zabito. Práví Ježíšovi následovníci byli posledním varovným hlasem určeným pro židovský národ. Jejich zabitím dali tehdy představitelé národa jasně najevo, že nepřijímají ani Ježíše Krista, ani jeho učedníky.

Podobně smutné události se ale dějí stále. Vlády různých zemí svými zákony omezují náboženskou svobodu. Některé země dokonce Ježíšovy následovníky utlačují nebo odstraňují.

I v zemích s křesťanskou tradicí budou zesměšňováni a postihováni ti, kdo věří v Ježíše a zachovávají všechna Boží přikázání. V době pronásledování se mnozí věřící zřeknou víry. Ze strachu o bezpečí zradí své přátele, s nimiž dříve uctívali Pána Boha. Ježíš nás na tyto události upozornil proto, abychom jimi nebyli překvapeni a předem se na ně připravili.

Svým učedníkům oznámil, jaké znamení bude předcházet zkáze Jeruzaléma a jak se mají zachránit: „Až uvidíte, že Jeruzalém obkličují vojska, poznáte, že se přiblížila jeho zkáza. Pak utečte z Judska do hor.“

Ježíšovi následovníci si po čtyřiceti letech na tato slova vzpomněli a ve vhodnou chvíli uprchli do hor. Při zničení Jeruzaléma nezahynul ani jeden křesťan.

Ježíš své následovníky vybídl: „Modlete se, abyste se nemuseli dát na útěk v zimě nebo v sobotu.“

Ježíšovou smrtí sobota jako den odpočinku nepozbyla platnost ani neztratila svůj význam. Po čtyřicet let se měli Ježíšovi učedníci modlit, aby nemuseli utíkat v sobotu.

Těžkosti a svody

Od tématu zkázy Jeruzaléma Ježíš přešel k období vyvrcholení pozemských dějin – ke svému příchodu z nebe v moci a slávě. Věděl, že mezi oběma událostmi přejdou dlouhá staletí temna, během nichž mnozí jeho věrní následovníci prožijí

utrpení, pronásledování a potupu a nemálo z nich pak podstoupí i mučednickou smrt. Podrobnosti těchto událostí by jeho učedníci neunesli, a proto pouze řekl: „Přijde velké utrpení, jaké dosud nebylo a už nebude.“

Praví Ježíšovi následovníci zažívali po více než tisíc let kruté pronásledování. Miliony lidí přišly o život. Kdyby Bůh nezasáhl ve prospěch svého lidu, každý jeho věrný následovník by jistě zahynul.

A Ježíš pokračoval: „Uslyšíte-li, Tady je Kristus, nebo tam je, nevěřte. Vystoupí totiž falešní Kristové a proroci a předvedou tak ohromující a přitažlivé činy, že by málem na svou stranu získali i moje vyvolené. Pamatuje na toto varování! A pokud vám budou tvrdit, že Kristus je už zde, v pustině nebo v úkrytu, nevěnujte tomu pozornost, ani se o tom nechodte přesvědčit. Skutečný příchod Syna člověka bude viditelný jako blesk, který ozáří celou oblohu od východu k západu.“

V dnešní době někteří lidé tvrdí, že dostávají poselství od obyvatel nebe. Komunikují nebo se setkávají s mrtvými či jinými duchy. Jedná se o spiritismus, působení démonů, před kterým Bůh velice vážně varuje. Lidé ovlivnění těmito padlými anděly často tvrdí, že se již Ježíš na naši zemi vrátil, a to v tichosti a tajně. Ježíš nás ale upozorňuje, abychom těmto zprávám nevěřili.

Znamení

Následně Ježíš dodal: „A hned po tomto velkém utrpení se zatmí slunce a měsíc a nastane neobvyklý pohyb nebeských těles. Pak se objeví poslední signály mého příchodu na obloze. Mnozí budou vyděšeni, jelikož mne uvidí přicházet s mocí a velkou slávou. Vyšlu své posly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí mé věrné ze všech světových stran. Pravím vám, že lidstvo nevyhyne a dočká se splnění všech těchto věcí. Nebe a země pominou, ale moje slova budou platit věčně.“

Znamení, o kterých Ježíš mluvil, se již naplnila. Ježíšův příchod je tedy velmi blízko. Ježíš se brzy objeví v oblacích s velikou slávou, doprovázen početným zástupem zářících andělů. Přijde vzkřísit k věčnému životu mrtvé, kteří spí v hrobech, a dát nesmrtelná těla svým věrným, kteří se jeho příchodu dožijí. Vráti se, aby dal věčný život těm, kdo mu důvěřují a zachovávají jeho přikázání. Vezme je s sebou do nebeského domova.

Kdykoli cítíme smutek ze ztráty svých blízkých, můžeme s důvěrou hledět ke dni, kdy budou vzkříšeni k věčnému životu. Sám Ježíš nám setře slzy z očí, protože prožijeme radost z opětovného setkání.

Ježíš zdůraznil, že nikdo z lidí nezná okamžik jeho návratu. „Ten den a hodinu nezná nikdo, ani andělé v nebi. Pouze sám Otec to ví.“

Výzva k bdělosti

„Můj druhý příchod bude připomínat dobu Noeho. Tehdy na nic nedbali, starali se jen o svůj blahobyt, o milostné vztahy a zábavu až do dne, kdy Noe vstoupil do korábu. Potopa je nečekaně zachvátila, ačkoli nevěřili, že by se něco takového mohlo stát. Tak se stane i při mém příchodu.“

Potopa tehdy přišla kvůli lidské zvrácenosti. Dnešní svět je na tom stejně. Lidé popírají existenci Boha a odmítají žít v souladu s jeho zákonem lásky – Desaterem. Svět se naplnil bezbožností, násilím, vášněmi a lehkomyšlností.

Ježíš řekl: „Na světě se natolik rozmůže zlo, že udusí lásku mnohých. Kdo však vytrvá až do konce, bude zachráněn. Než nastane konec, musí se lidé všech národů dovědět potěšující zprávu o Božím království.“

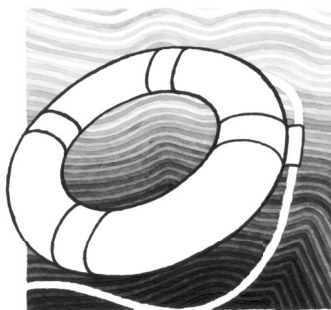
I v dnešní době se naplňují Ježíšova prorocká slova, neboť evangelium je šířeno po celém světě. Každý člověk má možnost podílet se na předávání dobré zprávy – ve své rodině, mezi spolupracovníky a známými. Každý z nás může přispět k tomu, aby se lidé na Ježíšův návrat těšili a připravili.

K zamyšlení:

1. *Proč se v Ježíšově popisu budoucnosti prolíná zničení Jeruzaléma s Jeho slavným druhým příchodem?*
2. *Co měli Ježíšovi učedníci udělat, aby se při zkáze Jeruzaléma zachránili?*
3. *Proč se měli učedníci modlit, aby nemuseli utíkat v zimě nebo v sobotu?*
4. *Která znamení poukazují na Ježíšův druhý příchod?*
5. *Co můžeme dělat v době čekání na Ježíšův návrat? Zdá se nám jeho návrat blízký nebo ještě velmi vzdálený?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 24,1–44; Mk 13,1–37; L 21,5–38; Mt 23,38; 1 Te 4,13–18; 1 K 15,52; Ju 24; Gn 6,5; Gn 7,1; Gn 19,14; Ko 1,23; Zj 14,6; Sk 17,31; 2 Pt 3,12; 1 Te 5,3; 2 Pt 3,4; Zj 16,15

70. kapitola **Ježíšův princip**

*„Jedněte s druhými tak, jak byste si přáli, aby jednali oni s vámi.“
(Matoušovo evangelium 7,12)*

„Až přijdu v královském majestátu, v doprovodu všech andělů, zasednu k soudu, kam se dostaví všichni lidé. To bude chvíle konečného rozdělení lidstva.“

Ježíš popsal učedníkům den soudu nad tímto světem takovým způsobem, kterému mohli dobře porozumět. V onen den budou všichni lidé rozděleni do dvou skupin. Čím se budou obě skupiny od sebe odlišovat, však učedníky překvapilo. Věčný osud každého člověka závisí také na tom, jak přistupoval k druhým.

Pomoc potřebným

V den soudu už Ježíš nebude hlásat poselství o tom, že za záchranu lidí položil svůj vlastní život. Vysvobozeným lidem připomene jejich činy lásky, které ve víře v něho vykonali vůči bližním. Řekne jim: „Pojďte, sám Otec vás zve do království, které je pro vás připraveno od počátku světa. Měl jsem hlad, a dali jste mi najíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, neměl jsem střechu nad hlavou, a vy jste mne přijali, neměl jsem co na sebe, a vy jste mne oblékli, v nemoci jste o mne pečovali, a když jsem byl ve vězení, přišli jste za mnou.“

Někteří však namítnou: „Nevzpomínáme si, že bychom někdy měli příležitost se takto o tebe postarat.“

Tedy jim odpovím: „Co dobrého jste udělali pro jednoho z mých nepatrných bratrů, to jste udělali pro mne.“

Když pomáháme lidem v nouzi, je to podobné, jako kdybychom pomáhali samotnému Ježíši nebo jeho následovníkům. Všichni, kdo přijali Ježíše Krista

za svého Spasitele, patří do nebeské rodiny. Ježíšova láska spojuje všechny jeho následovníky.

Lidé, které Ježíš v den soudu přijme, možná neznali Bibli ani žádné křesťany, ale přesto žili podle Božích zásad. Jejich laskavost a dobrota svědčila o tom, že se poddali vlivu Ducha svatého, a tak se stali Božími dětmi. I jim patří Boží království.

Ježíš ukazuje svoji lásku všem lidem. Je Synem člověka, a tedy i bratrem veškerých Adamových potomků. Každý dobrý skutek a milosrdenství, které lidem prokážeme, Ježíš přijímá, jako kdybychom je udělali pro něho samotného.

Když Ježíšovi učedníci pomáhají lidem, nebeští andělé se k nim přidávají. Boží Syn sesílá anděly jako pomocníky těm, kteří touží po jiném, lepším životě, přestože Boha ještě neznají. Spolu s učedníky jim andělé přinášejí radost, pokoj a naději. Všechny, kdo se nezištně podílejí na záchraně lidí pro věčnost, nebeský Otec považuje za svůj nejvzácnější poklad.

Zanedbávání potřebných

Sobečtí lidé, přehlížející ostatní a jejich potřeby, v soudný den neobstojí. Tímto způsobem vlastně přehlížejí také Ježíše. I kdyby o sobě tvrdili, že věří v Boha, nebo chodili do nějaké církve, Pán Bůh je do věčného života nepřijme.

Bůh svěřuje lidem majetek, aby měli prostředky na pomoc potřebným. Velmi často jsou k nim ale lhostejní. Připravují je tak o poznání Boží lásky, milosrdenství a o zlepšení jejich situace.

Ježíš o tom ví a říká: „Hladověl jsem, ale nedali jste mi najíst, žíznil jsem, a nedali jste mi pít, neměl jsem střechu nad hlavou, a zavřeli jste přede mnou, neměl jsem co na sebe, a neoblékli jste mne, v nemoci jste o mne nepečovali, a když jsem byl ve vězení, nepřišli jste za mnou.“

V Ježíšových stopách

Mnoho lidí cestuje na místa, kde Ježíš za svého života na zemi pobýval, pracoval a dělal zázraky. Nemusíme však navštívit Nazaret nebo Jeruzalém, abychom šli v Ježíšových šlépějích. Jeho stopy můžeme vidět u lůžka nemocného, v bídnych chatrčích chudáků, v městských ghettech – všude tam, kde lidé potřebují pomoc, útěchu a naději.

Každý z nás může být nějak užitečný. Miliony lidí ještě nikdy neslyšely o Ježíšově lásce. Ježíšova zásada, podle níž bude každý z nás při konečném zúčtování posuzován, zní: „Jednejte s druhými tak, jak byste si přáli, aby oni jednali s vámi.“

Ježíš vytvořil ze svých následovníků společenství, které má ve světě konat dobro. Mezi jeho učedníky mohou být i lidé bez majetku, bez vzdělání nebo různě znevýhodnění, protože i oni mohou udělat mnoho dobrého všude tam, kde žijí. Mnozí mladí lidé dnes plýtvají časem, nadšením a energií na neúčinné aktivity. Kdyby se zapojili do smysluplné služby druhým, zažili by skutečnou radost ze života a stali by se požehnáním pro ostatní.

Bude-li v našich srdcích sídlit Ježíšova láska, budeme moci spolupracovat na jeho díle záchran. Připravíme se tak na život v nebi a na nové zemi, neboť budeme zastávat princip vlády Stvořitele nebe a země.

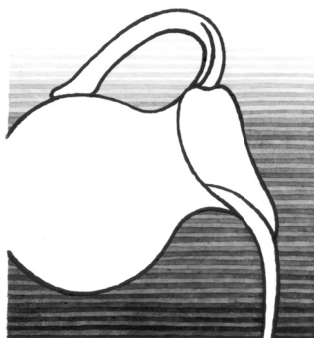
Až se nás Ježíš při svém návratu zeptá, zda jsme jej přijali za svého Pána a co jsme pro záchranu lidí v našem okolí udělali, co mu odpovíme?

K zamyšlení:

1. *Na čem bude při závěrečném soudu záviset věčný osud člověka?*
2. *Jak můžeme sloužit Ježíši, aniž bychom si toho byli vědomi?*
3. *Jak mohou být zachráněni i lidé, kteří o Ježíši nikdy neslyšeli?*
4. *Kam můžeme jít, abychom kráčeli v Ježíšových stopách?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 25,31–46; 1 J 4,7; Mt 7,12; J 15,12; Jer 13,20–21

71. kapitola

Příklad pokory a služby

*„Pochopili jste, proč jsem to udělal?“
(Janovo evangelium 13,12)*

Ježíš se sešel s učedníky v horní místnosti jednoho domu v Jeruzalémě, aby společně oslavili Velikonoce. Blížila se chvíle, kvůli níž přišel na tento svět, a proto si toužebně přál strávit těch několik zbývajících klidných hodin s nejbližšími.

Celý svůj život zasvětil nesobecké službě lidem. Princip pokory a služby však učedníci ještě stále nechápali. Během večera byl velmi smutný a učedníci poznali, že Ježíše něco trápí. Když se sešli u stolu, řekl jim:

„Velice jsem si ještě přál jíst s vámi beránka, dříve než budu trpět. Je to naposledy, co ho takto jíme. Záhy se totiž stane to, co vám Bůh obětmi velikonočního beránka naznačoval.“

Pak uchopil naplněný kalich, vzdal za něj díky nebeskému Otci a řekl: „Vezměte a podávejte tento kalich mezi sebou. Od této chvíle již nebudu pít z plodu vinné révy, dokud se nesejdeme v Božím království.“

Ježíš věděl, jak těžké chvíle jej čekají. Srdce se mu svíralo úzkostí při pomýšlení na Jidášovu zradu, útěk ostatních učedníků a krutou, potupnou smrt. Za láskyplný a obětavý život se mu lidé odvděčí záští i krutostí a mnozí si jeho oběti nebudou vážit. Myslel však na své učedníky a jejich poslání.

Teď s nimi trávil poslední večer. Chtěl by jim toho ještě tolik říci, ale při pohledu do jejich tváří poznal, že nejsou připraveni jeho slova přijmout. V místnosti nastalo tíživé ticho.

Učedníci stále ještě uvažovali o tom, kdo z nich se nakonec stane nejdůležitějším a nejmocnějším v Ježíšově království. Jakubova a Janova žádost o nejvyšší postavení ostatní učedníky stále pobuřovala, zejména Jidáše. Pohledy mužů prozrazovaly žárlivost a nevraživost. Hrozilo mezi nimi vzájemné odcizení.

Při vstupu do místnosti se Jidáš tlačil dopředu, aby mohl sedět vedle Ježíše. Nechtěl si nechat ujít udílení předních míst v Ježíšově království. Posadil se po Ježíšově levici a Jan po pravici.

Zvyk pohostinnosti

Nastal však problém. Při slavnostním stolování bývalo zvykem, že sluha hostitele umyje hostům nohy. K umytí nohou bylo už sice vše připraveno – džbán s vodou, nádoba i ručník – ale žádný sluha nepřišel. Úkolu se tedy měli ujmout učedníci: měli umýt nohy Ježíši i sobě navzájem. Ti však mlčky seděli a dávali najevo, že tuto podřadnou práci nevykonají.

Ježíš přemítal o tom, jak by jim vysvětlil, že pouhá slova o jeho následování z nich učedníky neudělají. Přemýšlel také nad tím, jak má v jejich srdcích probudit lásku a jak je může osvobodit od sobectví.

Po chvíli se postavil, odložil si svrchní plášť a vzal ručník. Překvapení učedníci mlčky přihlíželi, jak nalévá vodu do nádoby, jednomu po druhém umývá zaprášené nohy a utírá je ručníkem. Teprve nyní prohlédli. Nejraději by se hanbou propadli do země.

Jidáš se již před Velikonocemi sešel s kněžími a domluvil se s nimi na Ježíšově zatčení. Učedníci neměli o jeho podlém úmyslu sebemenší tušení, ale Ježíš o tom věděl. Když umýval Jidášovy nohy, byl Jidáš tak dojat, že zatoužil po vyznání svých nekalých plánů. Přemohla jej však pýcha. Nechtěl připustit, že by on sám někdy jednal špatně. Zatvrdil se a znovu se odhodlal uskutečnit svůj plán.

Zlé myšlenky jej natolik ovládly, že se nakonec cítil Ježíšovým činem pohoršen. Pomyslel si: „Pokud se někdo sníží k něčemu takovému, nemůže být přece izraelský král.“

Jeho naděje na získání význačného postavení v pozemském království se úplně rozplynuly. Uvědomil si, že následováním Ježíše nezíská to, po čem touží. Ztratil jakékoli zábrany a pevně se odhodlal ke zradě.

Zázrak nového smýšlení

Jidáš seděl po Ježíšově levici, a proto mu Ježíš umyl nohy jako prvním. Jan přišel na řadu jako poslední. Když Ježíš přistoupil k Petrovi, ten se překvapeně zeptal: „Pane, ty mi chceš mýt nohy?“

Ježíš odpověděl: „Co teď činím, nyní nechápeš, později to však pochopíš.“

Petr nemohl snést pohled na to, jak Ježíš, Boží Syn, dělá práci obyčejného sluhy. Cítil se tak zahanben Ježíšovou pokorou, že zvolal: „Nedopustím, abys mi myl nohy!“

Ježíš mu odpověděl: „Jestliže tě neočistím, ztratíš se mnou spojení a odcizíš se mi.“

Něco takového nechtěl Petr připustit, a tak obrátil: „Když je to tak, Pane, umyj mne celého.“

Ježíš mu na to řekl: „Koho Bůh už jednou očistil, ten se potřebuje zbavovat jen každodenní špíny. Vy jste čistí, ale ne všichni. Kdo je vykoupán, nepotřebuje než nohy umýt, neboť je celý čistý.“

Petrovi a ostatním učedníkům bylo odpuštěno – byli očištěni od svých hříchů přijetím Ježíše za svého Zachránce, Spasitele. Pokušení je však znovu a znovu svádělo ke zlému, a proto stále potřebovali Ježíšovu očišťující milost. Potřebovali činit pokání, aby jim mohlo být znovu odpuštěno.

Když Ježíš dokončil umývání nohou, oblékl se, vrátil se ke stolu a zeptal se jich:

„Pochopili jste, proč jsem to udělal? Jestliže jsem vám umyl nohy já, váš Pán a Mistr, i vy si máte navzájem sloužit v pokorné lásce. Dal jsem vám příklad. A vy se jím řiďte a jednejte jako já.“

Ježíš chtěl svým příkladem pokory a služby odstranit ze srdcí učedníků sváry, žárlivost a pýchu. Bez pokorného a laskavého nitra nebyli připraveni k účasti na velikonoční večeři. Umytím nohou učedníkům změnil jejich smýšlení. Kromě Jidáše se náhle všichni sjednotili. Přestali si zakládat na sobě samých a začali upřednostňovat jeden druhého. Teprve teď byli připraveni naslouchat.

Pokud i my přijímáme Ježíše za svého Zachránce, jsme také očištěni od hříchů. Přestože toužíme žít čistým životem, častokrát se v každodenním shonu pošípneme nečistými myšlenkami, někdy i nečistými slovy nebo činy. Neustále si tak uvědomujeme potřebu odpuštění a Boží milosti. Naše slabosti a nesprávné jednání Ježíše zraňují. Pouze každodenním odevzdáním sebe sama Ježíši získáme sílu k čistému křesťanskému životu.

Večeře Páně

Ježíš řekl svým učedníkům: „Dal jsem vám příklad. A vy se jím řiďte a jednejte jako já.“

Těmito slovy započal službu, náboženský obřad, jímž si jeho následovníci připomínají živoucí příklad pokory a služby.

Ježíš ustanovil umývání nohou jako přípravu na slavnost označovanou slovy „večeře Páně“ nebo „přijímání chleba a vína“. Pokud pýcha nebo nečisté myšlenky ovládají naše nitro, nejsme připraveni vstoupit do společenství s Ježíšem, a nejsme tedy připraveni přijmout symboly Ježíšova těla a krve. Během umývání nohou svému bližnímu si uvědomujeme vlastní povahové nedostatky, nesprávná slova i činy, lhostejnost i nesplněné povinnosti.

Bůh se prostřednictvím Ducha svatého účastní této slavnosti. Vede nás k zamyšlení nad životem, k vyznání našich hříchů a k přijetí jistoty Božího odpuštění. Pokud to Ježíši dovolíme, svou mocí promění naše sobectví v nezištnost, oddanost a lásku.

Účastí na obřadu umývání nohou dáváme najevo ochotu pomáhat druhým. Na tomto světě je mnoho potřebných, kterým se nedostává materiální ani duchovní podpory. Buďme jim oporou.

K zamyšlení:

1. *Nad čím se Ježíšovi svíralo srdce úzkostí v onen večer?*
2. *Proč začal Ježíš učedníkům umývat nohy?*
3. *Jaké změny v uvažování učedníků tím Ježíš docílil?*
4. *Proč bychom se i my měli tohoto obřadu účastnit?*
5. *Jak můžeme na tento obřad připravit své nitro?*

Biblické texty k tomuto tématu:

L 22,7–18; J 13,1–17; L 22,24; Ga 5,13

72. kapitola **Večeře Páně**

*„Každý ať se zamyslí nad svým životem, než pojí tento chléb
a napije se z tohoto kalicha.“ (1. list do Korintu 11,28)*

V tu noc, kdy byl Pán Ježíš zrazen, vzal chléb, poděkoval za něj Bohu, rozlámal jej na menší kousky a řekl:

„Toto je moje tělo, které se za vás obětuje. Čiňte tak na mou památku.“

Po večeři pak pozvedl kalich se slovy:

„Hle, nová smlouva, kterou zpečetím svou krví. Ten kalich vám ji připomene, kdykoliv z něho budete pít.“

Ježíš, Beránek Boží, byl připraven položit svůj život za záchranu lidí a tím ukončit symbolický obřadní systém poukazující na oběť Mesiáše. Po staletí Izraelité slavili Velikonoce jako vzpomínku na vysvobození z egyptského otroctví. A jako připomínku vysvobození všech lidí z otroctví hříchu měli teď Ježíšovi následovníci začít slavit novou slavnost, večeři Páně, která pomáhá udržovat v paměti každého učedníka Ježíšovu oběť na kříži.

V tehdejší době probíhala velikonoční večeře tak, že hosté leželi v kruhu na pohovkách kolem nízkého stolu. Opírali se o jednu ruku a druhou jedli. Nohy měli položené ven z kruhu a bylo snadné, aby jim je určený služebník umyl.

Když učedníci leželi kolem stolu s prostřenou velikonoční večeří, Ježíš vzal nekvašený chléb, poděkoval za něj Bohu, rozlomil ho na kousky a podával. Řekl jim přitom: „Vezměte a jezte, to je mé tělo.“

Potom zvedl kalich s nápojem z nekvašených hroznů vinné révy, poděkoval za něj Bohu a podal jej učedníkům se slovy:

„Pijte z něho všichni, to je má krev, prolitá, aby smyla hříchy mnohých. To je nová smlouva Boha s člověkem.“

Ježíš podal chléb a víno také Jidášovi. Ten seděl mlčky vedle Ježíše a ve svém srdci přemítal o pomstě a zradě. Již během umývání nohou mu dal Ježíš najevo, že zná jeho lstivý úmysl, když prohlásil:

„Ne všichni jste čisti.“

Nyní promluvil ještě otevřeněji:

„To, co jsem řekl, neplatí pro všechny z vás. Víím, koho jsem vyvolil. Plní se výrok Písma: ‚Ten, kdo se mnou jídal, postavil se proti mně.‘“

Ostatní učedníci jeho slovům nerozuměli. Tušili však, že je něco v nepořádku. Dále mlčky jedli, dokud Ježíš neprohlásil:

„Jeden z vás mne zradí.“

To je vyděsilo. Jak by se někdo z nich mohl odvážit uškodit svému milovanému Učíteli?

Brzy si ale uvědomili, že se Ježíšova slova pokaždé vyplnila. Začali pochybovat sami nad sebou a jeden po druhém se ptali: „Snad to nejsem já, Pane?“ Pouze Jidáš mlčel.

Nakonec se Jan Ježíše zeptal: „Pane, kdo to je?“

Ježíš odpověděl: „Ten, kterému podám chléb, mě zradí.“ A podal jej Jidášovi.

V rozruchu, který nastal, ve změti otázek, za tázavých a ohromených pohledů Jidáš odpověď přeslechl. Nyní na něj všichni upřeně hleděli. Podrážděně řekl:

„Mistře, jsem to snad já?“

Ježíš smutně odpověděl: „Ano, ty sám jsi to řekl.“

Jidáš se vyděsil. Bylo zřejmé, že jeho záměr je odhalen. Rozhněvaný rychle vstal a odcházel.

Ježíš podotkl: „Neotálej a proved' rychle, co chceš!“

Než místnost opustil, mohl svých myšlenek a činů litovat a vyznat se z nich. Mohl tak být zachráněn. Odchodem se však nezvratně rozhodl pro zradu a svou zkázu.

Nastala noc. Ježíš pronesl k ostatním učedníkům:

„Já musím jít cestou, která je mi určena, ale to nijak neospravedlňuje toho, kdo mne zrazuje. Lépe by mu bylo, kdyby se vůbec nenarodil.“

A po chvíli dodal: „Piji s vámi tento nápoj naposled. Příště budeme pít spolu nové víno až v království mého Otce.“

Účast na slavnosti večeře Páně

Ježíš svým učedníkům ukazoval trpělivost a Boží milosrdenství vůči všem lidem – i vůči těm, kteří se dopouštějí nepravostí a hříchů. Dokonce i Jidášovi umožnil zůstat ve své blízkosti a účastnit se poslední večeře. Dal nám tak příklad, abychom nepřehlíželi druhé, i když právě nežijí správným způsobem. Učedníci

přišli na poslední večeři plni žárlivosti a špatných myšlenek. Ježíšovo jednání je ale nakonec přivedlo ke změně a pokání. Pouze Jidáš nebyl schopen přijmout odpuštění.

Slavnosti večeře Páně by se neměl zúčastnit nikdo, kdo zjevně žije v rozporu s Božími příkázáními, svých činů nelituje a nehledá odpuštění. Neznáme pohutky a smýšlení druhých, a proto bychom neměli podle svého úsudku někoho z této slavnosti vyloučit. Měli bychom posuzovat pouze sami sebe. Apoštol Pavel pravil: „Ať každý nejdřív sám sebe zkoumá, než sáhne po chlebu a kalichu. Jinak na sebe přivolává odsouzení, neboť pohrdá Kristovou obětí.“

Když se dnes Ježíšovi následovníci shromažďují k slavnosti večeře Páně, mohou se mezi nimi vyskytovat podobní lidé, jako byl Jidáš, nebo ti, kteří v Ježíše nevěří a nenásledují ho. V takovém případě jsou ve shromáždění přítomni i služebníci knížete temnot. Opravdoví Ježíšovi učedníci jsou však obklopeni Božími anděly a Boží Duch působí na všechny přítomné. Ten, kdo umyl nohy i Jidášovi, touží po smytí hříchů ze srdcí všech přítomných.

Nikdy bychom se neměli zříkat účasti na slavnosti večeře Páně proto, že jsou na ní přítomni i lidé, kteří ji znesvěcují. Boží Syn chce během této slavnosti přebývat v našem společenství, posílit nás vlastní přítomností a požehnat nám. Pokud tyto vzácné chvíle zanedbáváme, přicházíme o velké požehnání.

Slavnost večeře Páně udržuje živou naději na Ježíšův brzký příchod. „Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete z tohoto kalicha, hlásáte Kristovu smrt, až do jeho příchodu.“

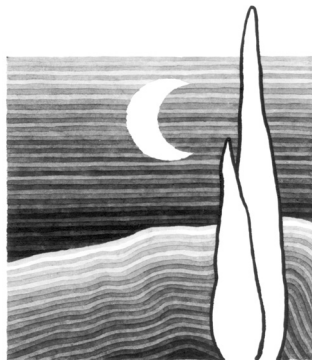
K zamyšlení:

1. *Jaký byl původní význam Velikonoc?*
2. *Proč Ježíš odhalil učedníkům, že jej Jidáš zradí?*
3. *Co připomíná slavnost večeře Páně Ježíšovým následovníkům?*
4. *Co znamená jíst „Ježíšovo tělo“ a pít „jeho krev“?*
5. *Toužíme po účasti na večeři Páně? Jak se na ni připravíme?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 26,20–29; Mk 14,17–25; L 22,14–23; J 13,18–30; 1 K 11,23–29; 1 Pt 1,19; Ž 41,10; Ž 55,13–15; J 14,27; J 3,14–15; J 6,53–57; J 6,70

73. kapitola **Slova naděje**

*„Odkazuji vám, abyste se navzájem milovali, jako jsem já miloval vás.“
(Janovo evangelium 13,34)*

Po Jidášově odchodu Ježíš řekl:

„Je rozhodnuto, půjdu poslušně cestou, která se líbí Bohu, cestou Božího vítězství. Moji milí, už s vámi dlouho nebudu. Marně mne budete hledat. Na mé cestě mne nemůžete doprovodit.“

Tato slova učedníky znepokojila a zarmoutila. Ježíš proto dále mluvil o naději na opětovné setkání:

„Nebudte však smutní, věříte v Boha, věřte i ve mne. U mého Otce je domov pro všechny. Odcházím, abych vám připravil místo. Až ho připravím, přijdu, vezmu si vás k sobě a zůstanete se mnou. Znáte cíl i cestu.“

„Pane, nevíme, kam jdeš,“ namítl Tomáš, „jak bychom mohli znát cestu?“

Ježíš mu odpověděl: „Já jsem cesta k Bohu, pravda o Bohu a život s Bohem. Proto k mému Otci můžete přijít jen skrze mne. Kdo zná mne, zná i Otce a vidí ho.“

Učedníci jeho slova ještě stále nechápali. Filip řekl: „Ukaž nám Otce a budeme spokojeni.“

Ježíš smutně namítl: „Filipe, tak dlouho s vámi žiji a ty jsi mne ještě nepoznal? Kdo vidí mne, vidí Otce. Proč mne tedy žádáš, abych ti ho ukázal? Nevěříš, že mezi mnou a Otcem je dokonalá jednota? Vždyť všechno, co říkám a dělám, pochází z mého Otce.“

Ježíš se stal člověkem, ale nepřestal být Bohem. Jeho slova i činy svědčily o jeho božství a zjevovaly Boha Otce. Kdyby učedníci rozuměli Ježíšovu úzkému společenství s Bohem Otcem, neztráceli by víru při pohledu na Ježíšovo utrpení

a smrt na kříži. Ježíš se je snažil na přicházející těžké chvíle připravit. Během večera mu bedlivě naslouchali.

„V těch, kteří mi uvěří, bude moje dílo pokračovat a rozmáhat se, protože já odcházím k Otci.“

Po Ježíšově návratu do nebe učedníci prožívali naplnění tohoto zaslíbení. Hlásali lidem poselství o Boží lásce a záchraně. Tisíce lidí v Ježíše uvěřily.

Přednost modlitby

Ježíš učedníkům vysvětlil, že tajemství jejich úspěchu spočívá v prosbě o milost a sílu v jeho jménu: „A začkoli budete prosit v mém jménu, učiním to. Tak bude oslaven Otec i Syn.“

Ježíš předkládá prosby svých následovníků Bohu Otci, jako kdyby byly jeho vlastní. Nepřeje si, aby při modlitbě vyslovovali nějaké fráze, nýbrž aby vlastními slovy vyjadřovali nejhlubší pohnutky srdce. Každá upřímná modlitba bude v nebi vyslyšena. Boha těší, když se k němu lidé modlí plni víry a odevzdání a předkládají mu své prosby a díkůvzdání. Bůh vyslyší i ty nejodvážnější prosby za velké činy oslavující jeho jméno.

Modlit se v Ježíšově jménu nás zavazuje k tomu, abychom přijali Ježíšovu povahu, projevovali jeho ducha a jednali v souladu s jeho vůlí. Všichni, kdo ho milují, mu svou lásku dokazují poslušností. Ježíš říká: „Milujete-li mne, budete zachovávat má přikázání.“

Pravá poslušnost vychází ze srdce. Pokud Bohu dovolíme, aby vedl naše myšlení, city i plány, budou naše činy vyjadřovat jeho vůli. Čím více známe Boha, tím více projevujeme Ježíšovu povahu. V úzkém vztahu s Bohem se nám hřích protíví.

Působení Ducha svatého

„Požádám Otce, aby vám seslal za mne Zástupce, který by s vámi navždy zůstal – Božího Ducha, jenž vás povede k pravdě. Lidem, kteří dají jen na své smysly a pocity, zůstane skryt. Vám nebude cizí, protože bude s vámi a ve vás.“

Duch svatý je nyní Ježíšův zástupce na zemi. Jako člověk nemohl být Ježíš osobně přítomen všude, prostřednictvím Ducha svatého však k němu mají přístup všichni lidé na zemi.

Ježíš znal budoucnost svých dvanácti učedníků. Věděl, že jeden skončí na popravišti, jiný na kříži, další ve vyhnanství na pustém ostrově. Povzbuzoval je zaslíbením, že s každým z nich bude přítomen v jejich soužení. Kdykoli se jeho následovníci postaví za pravdu, stojí při nich. Dostanou-li se do těžkostí, potěší je svou láskou a dodá jim sílu a odvahu.

Pokaždé, když se cítíme bezradní a opuštění, k nám jako odpověď na naši modlitbu víry přichází Duch svatý a utěšuje nás. Od našich přátel nás mohou odloučit různé okolnosti, od nebeského Přítele a Utěšitele nás ale nemůže odloučit nic.

Ježíš své učedníky ujistil: „Až odejdu, Otec vám pošle Ducha svatého, který mne zastoupí. Ten vás všemu naučí a bude vám připomínat, co jsem vám kdy řekl.“

Duch svatý vedl učedníky k pravému pochopení Ježíšových slov. Dříve byli učedníci nabádáni k bezmyšlenkovitému přijímání učení rabínů, jež měli považovat za Boží hlas. Nebylo tedy pro ně jednoduché takový způsob myšlení změnit. Pod vlivem Ducha svatého však porozuměli slovům pravdy o Ježíšově království a docenili je.

Duch svatý je nazván Duchem pravdy. Satan se snaží ovládnout lidskou mysl podvodným učením, jež ničí charakter a vede ke špatnému životnímu stylu. Naopak Duch svatý oslovuje člověka prostřednictvím Písma a zasévá do srdce pravdu. Odhaluje nesprávné učení a názory a nahrazuje je pravdou.

Duch svatý vede k následování Ježíše a k zachovávaní jeho přikázání. Bůh chce v lidech obnovit svůj obraz a být oslaven při proměně jejich povahy.

Předpověď Petrova zapření

Než učedníci opustili horní místnost, zazpívali píseň oslavující Boha:

„Chvalte Hospodina, národy všech zemí,
Všichni lidé, chvalte ho zpěvem,
Neboť jeho milosrdenství spočívá nad námi,
Hospodinova věrnost je věčná.
Chvalte Hospodina!“

Poté pomalu procházeli městskou bránou směrem k Olivové hoře. Každý byl ponořen do svých myšlenek. Po chvíli Ježíš řekl:

„Tuto noc mne všichni opustíte. Prorok o tom napsal: ‚Zabijí pastýře a ovce se rozprchnou.‘ Ale vstanu z mrtvých a půjdu napřed do Galileje, kde se setkáme.“

„I kdyby tě všichni zradili, já tě neopustím,“ odhodlaně prohlásil Petr.

„Poslyš, co ti řeknu,“ odvětil Ježíš. „Ještě této noci, dříve než kohout ráno podruhé zakokrhá, třikrát mne zapřeš.“

„Kdybych měl i zemřít, nezapru tě,“ zapřísahal se Petr. A stejně tak mluvili i ostatní učedníci.

Petr myslel svoje prohlášení upřímně a zcela vážně, ale sám sebe ještě dobře neznal. Byl sebejistý a samolibý a tyto vlastnosti v něm přehlušovaly víru v Ježíše. Nastala chvíle, kdy se musel odnaučit přílišné sebedůvěře.

Když se topil ve vlnách Galilejského jezera, zvolal: „Pane, zachraň mne!“ Kdyby nyní vyslovil stejnou prosbu, neprožil by hořkost a stud ze sebe sama. Ježíšova slova vnímal jako projev nedůvěry a ještě více se utvrdil ve svém postoji.

Ježíš nemohl odvrátit zkoušku, která učedníky čekala, ale neponechal je v zoufalství. Ještě předtím, než ho zradili, je ujistil o svém odpuštění. Učedníci si byli po Ježíšově smrti a zmrtvýchvstání vědomi, že je má Ježíš stále rád a že jim odpustil.

Pravý vinný kmen

Za jasného měsíčního svitu se vydali do Getsemanské zahrady, kde si Ježíš povšimnul pnoucí se vinné révy. Použil ji jako přirovnání:

„Jsem jako kmen vinné révy a můj Otec je vinařem. Odřezává plané výhonky a plodné očisťuje, aby nesly větší úrodu. I vás očistil, a to mým poselstvím. Zůstaňte ve spojení se mnou. Vždyť výhonek oddělený od kmene nemůže nést ovoce. Právě tak je to i s vámi. Jen v těsném spojení se mnou prožijete plodný život. Beze mne to nedokážete. Jste-li se mnou spojeni poslušností mých přikázání, proudí vámi Boží láska jako životodárná míza.“

Bůh touží po tom, aby se v lidech projevovala jeho svatost, dobrota a láska. Ježíš však své učedníky nevyzývá, aby se zaměřili na dobré skutky, nýbrž na živé spojení s ním. Pokud žijeme s Ježíšem v srdci, posloucháme jej a čerpáme u něj sílu, přirozeně neseme dobré ovoce ve všem, co děláme.

Přikázání lásky a jednoty

První slova, která oné noci v horní místnosti vyšla z Kristových úst, zněla: „Odkazuji vám, abyste se navzájem milovali, jako jsem já miloval vás. Vaše vzájemná láska dokáže světu, že jste mými žáky.“ Tomuto odkazu učedníci plně porozuměli až po Ježíšově smrti.

Nesobeckou lásku satan nenávidí a pokouší se znesnadnit Ježíšovým následovníkům život. Ježíš varoval: „Mnozí lidé vás budou nenávidět, ale vzpomeňte si, že mne nenáviděli dříve než vás. Milovali by vás, kdybyste se přizpůsobili. Vy mezi ně ale nepatříte, protože já jsem si vás vyvolil.“

Na závěr své poslední promluvy k učedníkům Ježíš vyslovil vroucí modlitbu:

„Otče svatý, vezmi si je nyní na starost a sjeďnot je tak, jak jsme zajedno my. Nemodlím se ale jen za ně, ale také za ty, kteří přijmou jejich poselství a uvěří ve mne. Dávej jim tutěž jednotu, která spojuje nás, aby z jejich jednomyslného svědectví svět poznal, že jsi mne poslal a že je miluješ tak jako mne.“

K zamyšlení:

1. *Co mají Ježíšovi následovníci dělat v době, kdy jim Boží Syn připravuje nový domov v nebesích?*
2. *Duch svatý je nyní Ježíšův zástupce na zemi. Co to pro nás znamená?*
3. *Co máme udělat, abychom každý den přijímali moc Ducha svatého?*
4. *V čem jsme podobní výhonkům vinné révy?*
5. *Jak můžeme mít jistotu, že máme opravdové spojení s Ježíšem?*

Biblické texty k tomuto tématu:

J 13,31–38; J 14.–16. kap.; 1 J 3,22; Ef 3,18–19; Fp 2,13; Ž 117; Mk 14,29–31; L 22,33; Mt 26,32; Mt 4,4; J 17,1–23

74. kapitola

Zápas v zahradě Getsemane

*„Můj Otče! Jestli je to možné, zbav mě toho hrozného údělu!
Ale nechci prosazovat svoji vůli.“
(Matoušovo evangelium 26,39)*

Měsíc ozařoval cestu, po níž se Ježíš s učedníky ubíral do zahrady Getsemane. Jakmile se přiblížili k zahradě, Ježíš se zvláště odmlčel. Nyní nadešla chvíle, kdy se ztotožní s hříšníky a bude na něj vložena vina padlého lidstva. Po celou dobu svého pozemského života prožíval úzký vztah s Bohem Otcem. Teď ho trápila obava, aby ho hřích navždy neodloučil od lásky nebeského Otce.

Učedníkům se svěřil: „Sevěla mne smrtelná úzkost.“

Učedníci jej nikdy předtím neviděli tak vážného, smutného a zamklého. Když vešli do zahrady, Ježíš zavrával, jako by na něj přicházely mdloby. Museli ho dvakrát podepřít, aby neupadl.

Řekl jim: „Posaďte se tady, já se jdu modlit, i vy se modlete.“

Vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana a zamířili k místu, kde často odpočíval a modlil se. To místo dobře znali – vždyť tady s Ježíšem mnohokrát trávili celou noc. Modlívali se všichni společně a potom nerušeně spali, dokud je ráno neprobudil. Tentokrát je ale Ježíš požádal, aby se s ním modlili po celou noc.

Ježíš nechtěl, aby viděli obrovský zápas, který prožívá, a tak pooděšel stranou, kde padl na zem. Cítil, jak jej hřích odděluje od jeho Otce. Prožívané odloučení se zdálo tak hluboké, že se zhrozil. Smrtelnému zápasu však nemohl uniknout, protože svou božskou moc nesměl použít. Jako člověk musel nést následky hříchů lidstva a zakusit Boží hněv proti přestoupení zákona.

Velké pokušení

Ježíš cítil, jak je jeho jednota s Otcem narušena. Zmocnil se ho strach, jestli bude schopen v blížícím se boji s mocnostmi zla obstát. Satan byl odhodlán vložit do nastávajícího střetu veškerou svou sílu. Při pokušení na poušti se mu Ježíše svést nezdařilo a teď si uvědomil, že právě nadešla rozhodující chvíle, kdy musí svého protivníka porazit. Pokud se mu to nepovede, přijde konec jeho nadvlády nad tímto světem a nakonec zahyne. Země by pak navždy patřila Ježíši. Když se mu ale podaří Ježíše přemoci, lidstvo a celá země se navždy stanou jeho královstvím.

Ježíš padl tváří k zemi a z jeho bledých rtů se ozval bolestný výkřik: „Můj Otče! Jestli je to možné, zbav mě toho hrozného údělu! Ale nechci prosazovat svoji vůli. Ať se stane to, co chceš ty.“

Touha po povzbuzení

V tomto tíživém okamžiku Kristus zatoužil po soucitu a povzbuzení. S velkou námahou se vrátil k Petrovi, Jakubovi a Janovi s nadějí, že od nich uslyší slova útěchy. Velmi si přál, aby se za něj modlili k nebeskému Otcí.

Učedníci však spali. Najednou zaslechli Ježíšův hlas a probudili se. Málem jej nepoznali, poněvadž smrtelná úzkost změnila výraz Ježíšovy tváře.

„Petrě,“ řekl Ježíš, „to jste nemohli být ani hodinu se mnou vzhůru? Bďte a modlete se, abyste obstáli ve zkoušce.“

Obával se, že neunesou zkoušku, která je potká, až bude zajat a zabit.

Poté odešel a opět se modlil: „Můj Otče! Není-li jiné východisko, ať se stane tvá vůle.“

Prožíval tak velkou úzkost, že začal potit krůpěje krve. Okolní palmy a cypřiše byly tichými svědky jeho utrpení. Na Ježíšovo zemdlené tělo stékaly z orosených větví kapky vody. Vypadalo to, jako by sama příroda plakala nad svým Stvořitelem.

Když se Ježíš znovu vrátil k učedníkům, opět spali. Vzbudili se a na jeho tváři uviděli krvavý pot. Zděsili se, ale Ježíšova muka pochopit nedovedli.

Rozhodující chvíle

Zesláblý Ježíš od nich znovu odešel a padl na zem. Nastal okamžik, kdy se rozhodovalo o budoucnosti světa a osud lidstva visel na vlásku. Ježíš mohl ještě stále cestu kříže odmítnout – mohl si z tváře setřít krvavý pot, vrátit se k Bohu a nechat lidstvo zahynout v jeho zkaženosti. Místo toho však potřetí vyslovil: „Můj Otče, staň se tvá vůle.“

Třikrát se jeho lidská přirozenost zděsila konečného rozhodnutí přinést nejvyšší oběť. Věděl však, že pokud budou lidé ponecháni sami sobě, bez pomoci, zahynou. Moc hříchu je nad jejich síly. Ježíš viděl hrůzný konec, k němuž lidstvo neodvratně spěje, i budoucí utrpení celé planety.

Pevně se rozhodl – svého poslání se nezřekne.

Vzápětí padl k zemi jako mrtvý. V nebesích zavládlo ticho. Andělé sledovali Boha Otce, jak od svého milovaného Syna odvrací paprsky světla, lásky a slávy. Satan s démony tomu také přihlíželi. Mocnosti dobra i zla napjatě očekávaly, jak Bůh odpoví na Synovu třikrát vyslovenou modlitbu.

Odpovědí byl anděl seslaný z nebe, který přistoupil k Ježíši. Nepřišel od něho odejmout kalich utrpení, ale posílit ho ujištěním o lásce nebeského Otce. Ubezpečil Ježíše, že svou smrtí zničí satanovo království a hodně lidí zachrání pro věčnost. Planeta Země bude v určený čas předána lidem následujícím Boha.

Ježíšova bolest sice neskončila, ale rozplynula se sklíčenost i tíseň a na zakrvavené tváři se rozhostila úleva a pokoj. Znovu si uvědomil, že žádný jiný člověk nemůže vykonat to, co on – podstoupit utrpení a smrt za všechny lidi.

Spící učedníci se probudili. Uviděli anděla, jak k Ježíši pronáší slova útěchy, povzbuzení a naděje. O svého Mistra se už nebáli, poněvadž se o něj postaral sám Bůh. Znovu je přepadla únava a usnuli.

Jakmile se Ježíši vrátila síla, přišel k učedníkům. Smutně se na ně podíval a řekl:

„Teď už nepotřebuji, abyste se mnou bděli. Nastává chvíle, kdy budu zrazen a vydán do rukou podlých lidí.“

Ještě ani nedomluvil, když zaslechli kroky davu poslaného veleradou, vyzbrojeného meči a holemi. Vybídl učedníky:

„Vstaňte, půjdeme! Blíží se můj zrádce.“

Šel davu lidí naproti a zeptal se: „Koho hledáte?“

Odpověděli: „Ježíše z Nazaretu.“

„To jsem já,“ řekl jim. Vtom se mezi ně a Ježíše postavil anděl, který Krista před chvílí povzbuzoval. Ježíšovu tvář ozářilo nebeské světlo. Lidé ohromením podstoupili a všichni včetně Jidáše padli na zem. Potom anděl zmizel a světlo se rozplynulo. Ježíš mohl odejít, ale stál a přihlížel, jak vojáci i kněží bezmocně leží u jeho nohou.

Jejich bázeň však netrvala dlouho. Rychle vstali a obstoupili Ježíše, protože měli strach, že jim unikne. Znovu se jich zeptal:

„Koho hledáte?“

„Ježíše Nazaretského,“ opakovali.

„Vždyť jsem vám již řekl, že jsem to já. Tady mne máte, ale ostatní nechte odejít.“

Jidáš si s kněžími předem domluvil znamení. Nyní se ujal svého úkolu. Přistoupil k Ježíši se slovy „Buď zdrav, Mistře!“ a políbil ho. Předstíral, že je stále na jeho straně.

Ježíš mu řekl: „Příteli, co to děláš? Políbením zrazuješ Syna člověka?“ Chtěl tím probudit Jidášovo svědomí. Zrádce už však v sobě neměl ani kousku cti či dobroty. Propůjčil se satanovi a neměl sílu mu vzdorovat.

Tu se Ježíše chopili a začali mu svazovat ruce. Učedníci byli rozhořčeni, když přihlíželi hrubému zacházení s jejich Učitelem. Petr vytasil meč a začal Ježíše bránit. Rozmáchl se a sluhovi nejvyššího kněze utal pravé ucho.

Jakmile Ježíš uviděl, co se stalo, vysvobodil svoje svázané ruce a zvolal: „Přestaňte s tím!“ Dotkl se sluhova utátého ucha a uzdravil je. Potom řekl Petrovi: „Schovej svůj meč! Kdo čím zachází, tím také schází. Cožpak nevíš, že kdybych poprosil svého Otce o ochranu, okamžitě by mi poslal celé nebeské vojsko?“

Učedníci si pomysleli: „Proč tedy Ježíš něco neudělá a nezachrání sebe i nás?“ Na tuto nevyslovenou myšlenku jim Ježíš odpověděl: „Ale jak by se pak splnil Boží plán spásy?“

Obrátil se k ozbrojencům, k nimž se přidali i kněží a vůdci lidu, a pronesl slova, která se jim měla navždy vtisknout do paměti:

„Přítáhli jste na mne jako na zločince. Proč jste mě nezatkli už v chrámu, kde jsem vám denně kázal? Já vím proč! Plníte tak přesně prorocké předpovědi.“

Učedníci se nemohli ubránit zděšení, když se Ježíš nechal zajmout. Nemohli pochopit, proč svolil k takovému zostuzení a ponižování. V myšlenkách mu jeho jednání vyčítali a ptali se, jak je možné, že něco takového vůbec dopustil. Nakonec se všichni do jednoho rozutekli.

K zamyšlení:

1. *Co bylo příčinou Ježíšovy úzkosti na cestě do Getsemane?*
2. *Proč se satan tak soustředil na to, aby Ježíše svedl?*
3. *Proč Ježíš žádal učedníky, aby se modlili?*
4. *Kolikrát se Ježíš před konečným rozhodnutím modlil? Co ho přesvědčilo, aby dokončil své poslání?*
5. *Jak se asi Ježíš cítil při Jidášově pozdravu?*
6. *V zahradě Getsemane Ježíš pocítil hrůzu hříchu v plné míře. Jak nám to může pomoci uvědomit si, jak je hřích hrůzný?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 26,36–56; Mk 14,32–50; L 22,39–53; J 18,1–12; J 8,29; Za 13,7; Iz 52,14; Mk 14,29; Mk 10,38

75. kapitola

Nezákonný soud

*„Dokaž, jestli nemám pravdu. Jsem-li však v právu, proč mne biješ?“
(Janovo evangelium 18,23)*

Strážci vedli spoutaného Ježíše tichými ulicemi spícího města. Bylo již po půlnoci. Pomalým krokem mířili k paláci dřívějšího nejvyššího kněze, Annáše, jakožto nejstaršího člena úřadující kněžské rodiny. Z úcty k jeho věku jej lidé i nadále uznávali jako nejvyššího kněze.

Židovští vůdci požadovali, aby Annáš vyslechl Ježíše jako první, neboť se obávali, že by úřadující a méně zkušený velekněz Kaifáš neměl dostatečnou autoritu, vůli a vynalézavost, aby ho odsoudil k smrti.

Správně měl být ale Ježíš předveden před židovskou nejvyšší radu sanhedrin. Podle římského práva mohla tato rada vězně vyslechnout, ovšem její rozhodnutí a případný rozsudek musely potvrdit římské úřady. Bylo proto nutné vznést proti Ježíši taková obvinění, která by přijali jak Římané, tak Židé.

Mezi kněžími a předními muži se však objevili i tací, kteří Ježíšovo učení uznávali. Bylo dobře známo, že Ježíše podporovali Josef z Arimatie a Nikodém, a proto nebyli na toto jednání pozváni. Byli však přítomni jiní, kteří se mohli zasadit o zákonný soud. Celé jednání bylo vedeno tak, aby jeho výsledkem byl jednotný postup všech členů rady proti Ježíši.

Záměrem bylo dosáhnout dvou obvinění. Pokud by se podařilo veřejně prokázat, že se Ježíš rouhal Bohu prohlášením sebe samého za Boha nebo že je stejně mocný jako Bůh, mohli by jej odsoudit Židé. Jestliže by se navíc podařila prokázat příprava vzpoury, odsoudili by ho také Římané.

Annáš chtěl Ježíše přinutit k přiznání vzpoury. Kladl mu takové otázky, aby jeho odpovědi jasně prokázaly tajnou přípravu plánu k nastolení nového království:

„Kdo s tebou chodil? Čemu jsi učil?“

Ježíš Annášův záměr prohlédl. Odpověděl mu:

„Mé učení je obecně známé. Mluvíval jsem veřejně v synagogách i v chrámu. Tam má každý Žid přístup. Potají jsem nemluvil nic.“

Svou odpovědí poukázal na to, že jeho způsob jednání je zcela odlišný od přístupu těch, kdo jej vyslyšali. Vedoucí představitelé ho spolu s davem přepadli o půlnoci a přivedli k tajnému soudu. Vysmívali se mu a ponižovali ho ještě dříve, než byl souzen. Porušili tím zákon, který stanovoval, že se s každým člověkem, jehož vina nebyla prokázána, má zacházet jako s nevinným.

Také Ježíš se obrátil k Annáši s otázkou:

„Proč se vyptáváš mě? Zeptej se těch, kteří mi naslouchali, ti vědí, co jsem říkal.“

Ostatní kněží dobře věděli, že rada opakovaně vysílala špehy, aby pozorně sledovali Ježíšovo kázání a počínání.

Annáš se viditelně rozzlobil. Jeden ze strážných udeřil Ježíše do tváře a obořil se na něho:

„Jak to mluvíš s veleknězem?“

Ježíš mu klidným hlasem odpověděl:

„Dokaž, jestli nemám pravdu. Jsem-li však v právu, proč mne biješ?“ V jeho slovech nebyl ani náznak hněvu. Měl čisté a trpělivé srdce a nenechal se vyprovokovat.

Ježíš byl ponižován těmi, pro něž podstoupil tak velkou obět. Trpěl o to více, čím mocněji je svou čistotou, nezištností a odmítáním hříchu převyšoval. Prožíval teď nesmírně těžkou zkoušku, neboť by se těmto satanem ovládaným lidem nejradyji vzepřel. Svou božskou mocí mohl své nepřátele okamžitě zničit.

Když s Ježíšem tak opovržlivě zacházeli, doléhalo na něj silné pokušení projevit svou božskou moc a přimět je k uznání Mesiášem. Součástí Kristova nelehkého poslání však bylo, že tuto božskou moc nepoužije a bude jednat jako člověk.

Nebeští andělé chtěli Ježíše zachránit. Když sledovali, jak jej židovští představitelé ponižují, byli připraveni je zničit. Obdrželi však příkaz, aby nic nedělali. Ježíšovým údělem na zemi bylo snášet všechny urážky, krivdy a utrpení.

Před Kaifášem a veleradou

Vůdci nechali Ježíše spoutat. Tím dali najevo, že už je usvědčen. Přesto chtěli budít zdání běžného soudního procesu. Potřebovali, aby proběhl co nejrychleji. Dobře znali Ježíšovu oblibu mezi lidmi, a proto měli obavy, že kdyby se lidé o procesu dozvěděli, mohli by se jej pokusit osvobodit. Kdyby se nepodařilo Ježí-

še odsoudit hned, musel by se soud kvůli velikonočním svátkům o týden odložit. Židovští vůdci tedy museli Ježíše, jako zločince zasluhujícího smrt, předvést před Římany co nejrychleji. Chyběl však pádný důvod k obžalobě.

Ještě před rozedněním nařídil Annáš ozbrojené strážní přivést Ježíše do veleknězova paláce. Zatímco se scházeli členové velerady, Annáš s Kaifášem Ježíše znovu vyslyšeli.

V čele velerady se na stolicí, připomínající trůn, posadil Kaifáš. Po pravici i po levici byl obklopen dalšími soudci a představiteli lidu. Římští vojáci se rozmístili v blízkosti Kaifášovy stolice, před níž stál Ježíš. V soudní síni se střídalo ševelení hlasů s tísnivým napětím. Jediný Ježíš byl klidný a vyrovnaný.

Kaifáš považoval Ježíše za svého soupeře. Žárlil na něj, poněvadž k němu lidé vzhlíželi s velkým zájmem a úctou. Přesto při pohledu na spoutaného Ježíše obdivoval jeho vznešenost a důstojnost. V mysli mu vyvstala myšlenka, že chování tohoto muže představuje povahu Boha. Tuto myšlenku však rychle zahnal a okázale vyzval Ježíše k předvedení nějakého zázraku. Ježíš nereagoval, jako by jeho povýšená slova vůbec neslyšel.

Ježíšovi nepřátelé byli zmateni, protože nevěděli, za co vlastně mají Ježíše odsoudit. V síni bylo sice přítomno mnoho svědků, kteří mohli poukázat na Ježíšova slova označující kněze za pokrytce a vrahy, nechtěli o tom ale mluvit. Mohlo by se totiž začít projednávat, proč se Ježíš takto vyjádřil, a Římany by to stejně nezajímalo. Měli také důkazy o tom, že Ježíš neuznával mnohé židovské tradice. Ale ani v tom by Římané neviděli žádný zločin. Židovští vůdci se nakonec neodvážili obvinít Ježíše ani z přestupování soboty, neboť by to vedlo jen k zahájení debaty o tom, že v sobotu zázračně uzdravuje.

Zavolali tedy podplacené svědky a ti Ježíše obvinili z podněcování vzpoury proti Římu. Jejich svědectví však byla nejasná, zmatená a vzájemně si odporovala.

Na počátku své služby Ježíš řekl:

„Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej postavím.“

Těmito slovy obrazně hovořil o své smrti a vzkříšení. Někteří si však jeho vyjádření vysvětlovali doslovně, proto ho brali jako důkaz, na jehož základě by mohl být usvědčen z rouhání. Římané se podíleli na stavbě chrámu a byli na něj velice pyšní – určitě by neradi slyšeli zprávy, že ho chce někdo zničit. A tak Židé konečně vymysleli, v čem by se mohli s Římany spojit proti Ježíši.

Našli dva svědky, jejichž výpovědi nebyly tak rozporuplné jako v ostatních případech, a také je podplatili. Jeden z nich prohlásil:

„Tento muž řekl, že má moc zničit chrám a ve třech dnech ho znovu vystavět.“

Kdyby byla Ježíšova slova opakována přesně tak, jak je vyslovil, nemohla by za ně velerada Ježíše odsoudit. Dokonce ani v takto překroucené podobě nemohli Římané tento výrok považovat za zločin hodný trestu smrti.

Ježíšovi žalobci byli zmatení, rozrušení a bezradní. Svou poslední příležitost viděli v tom, že se Ježíš nějak usvědčí sám. Kaifáš se naklonil dolů ze své stolice a zvolal:

„Jak se obhájíš proti této obžalobě?“

Ježíš mlčel.

Tu Kaifáš vykřikl: „Beru tě pod přísahu při živém Bohu: Jsi ten zaslíbený Mesiáš, Boží Syn?“

Ježíš věděl, že pokud na tuto otázku odpoví, bude to pro něho znamenat jistou smrt. Otázku mu však položil nejvyšší představitel národa ve jménu Všemohoucího Boha... Ježíš sám vedl své učedníky k tomu, aby neochvějně hlásali, kým je. Nyní jim tedy šel příkladem.

Všichni na něj hleděli s napětím. Odpověděl:

„Ty sám jsi to řekl.“ A dodal: „Ale ujišťuji vás, že brzy budete svědky toho, že mne Bůh vyzdvihne, abych seděl po jeho pravici, odkud se vrátím na nebeských oblacích ve svém majestátu.“

Kaifášovo rozhodnutí

Kaifáš chvíli přemýšlel nad Ježíšovými slovy a zachvěl se před jeho pronikavým pohledem. Po celý zbytek života na Ježíšův pohled nezapomněl.

Vyděsila ho skutečnost, že by každý člověk jednou stanul před Bohem a obdržel odplatu podle svých činů. V mysli se mu ukázaly události ze dne posledního soudu, kdy z hrobů vstanou mrtví a jejich tajemství, která měla být navždy skryta, budou odhalena. Měl pocit, že nebeský Soudce čte v jeho duši a odhaluje jeho činy.

Náhle procitl. Jako saducej přece nevěřil ve vzkříšení a Boží soud – a nepřál si, aby se Ježíšova slova někdy naplnila. Popadla ho dábelská zuřivost. V předstíraném zděšení a na znamení největšího pohoršení roztrhl své roucho a prohlásil: „To je rouhání! Cožpak ještě potřebujeme svědky? Teď jste to slyšeli na vlastní uši! Jaký vynesete rozsudek?“

Přítomní kněží a vůdci lidu souhlasili s Kaifášem a křičeli:

„Zaslouží si smrt!“

Kaifáš se zlobil sám na sebe, že na chvíli uvěřil Ježíšovým slovům. Místo toho, aby pod vlivem pravdy a svědomí otevřel své srdce a vyznal, že Ježíš je Mesiáš, veřejně roztrhl své roucho. Ve skutečnosti však odsoudil sám sebe a ukázal, že není hoden zastávat velekněžský úřad.

Podle zákonů daných Mojžíšem nesměl velekněz své roucho nikdy roztrhnout. Jeho služba v chrámě vyžadovala roucho v bezvadném stavu. Později rabíni vydali zákon, který povoloval roztržení veleknězova roucha na znamení odporu

k hříchu. Nic takového však Bůh nenařídil, byla to pouze lidská tradice. Roztržení Kaifášova roucha bylo symbolickým vyjádřením odmítnutí Ježíše jako Mesiáše celým židovským národem. Kdysi vyvolený lid se od Boha odvrátil.

Nezákonný soud

Také velerada odsoudila Ježíše k smrti v rozporu s židovským zákonem, který nepřipouštěl vyslyšet vězně v noci. Právoplatný rozsudek mohla vynést jen velerada, která zasedala za bílého dne a v plném počtu.

Poté vojáci vedli Ježíše na nádvoří vládní budovy, kde měl čekat na další přelíčení. Na cestě jej obklopili lidé a vysmívali se mu. Znevažovali především jeho prohlášení, že je Božím Synem. Jeho slova „odkud se vrátím na nebeských oblacích“ opakovali jako vtip, kterému se ohromně smáli... Při čekání na řádný soud mu nebyla poskytnuta žádná ochrana a neznalý dav, tvořený nejhrubšími, nejzkaženějšími lidmi města a vedený démony, jej slovně i fyzicky napadal. Ježíšova vyrovnanost a pokora je přiváděla k šílenství. Někteří mu plivali do obličeje, bili ho a výsměšně vykřikovali:

„Když jsi Mesiáš, hádej, kdo ti teď dal ránu!“

Největší bolest mu však nezpůsobovali nepřatelé. Během výslechu u Kaifáše totiž jeden z jeho nejbližších učedníků zapíral, že ho zná.

Kohoutí kokrhání

Poté, co byl Ježíš v Getsemanské zahradě zatčen, Petr a Jan sledovali celý dav zpovzdálí. Když přišli k soudní síni, kněží Jana poznali a pustili jej dovnitř. Doufali, že pokud bude svědkem Ježíšova odsouzení, přestane věřit, že by Ježíš mohl být Božím Synem. Jan je požádal, aby tam mohl Petr vstoupit s ním. Kněží souhlasili.

Na nádvoří před soudní síní hořel oheň, u něhož se strážci a sluhové ohřívali. Petr se k nim připojil. Doufal, že se ztratí v davu a že jej budou považovat za jednoho z těch, kdo přivedli Ježíše.

Všimla si ho jedna žena, která stála u vchodu. Viděla Petrův smutek, a zeptala se proto: „Nejsi jeden z jeho učedníků?“

Petra touto otázkou překvapila i vyděsila. Předstíral, že jí nerozumí. Ona se jej však neustále vyptávala.

Petr byl donucen odpovédět. Podrážděně řekl:

„Vůbec ho neznám.“

Vzápětí zakokrhá kohout.

Po nějaké době na něj kdosi z davu opět ukázal: „Tento člověk chodil s Ježíšem z Nazareta.“ Petr se však zapřísahal a řekl:

„Vůbec toho člověka neznám.“

Asi o hodinu později prohlásil příbuzný muže, kterému Petr v tu noc uťal mečem ucho: „Vždyť jsem tě s ním viděl v zahradě! Jistě jsi jeden z nich, je to znát i na tvém galilejském nářečí!“

Petr se je snažil zmást. Rozzuřil se, zapíral a zapřísahal se:

„Človče, vůbec nevím, o čem to mluvíš!“

Než to dořekl, znovu zakokrhál kohout. Petr si ihned vzpomněl na Ježíšova slova: „Dříve než kohout dvakrát zakokrhá, právě ty mě třikrát zapřeš.“

Vzápětí pohlédl do soudní síně. Vtom se Ježíš otočil a s lítostí a smutkem se díval na Petra.

Ten pohled pronikl Petrovým srdcem jako šíp. Vzpomněl si na svůj slib o věrném následování za každých okolností, který vyslovil před několika málo hodinami. Uvědomil si, jak dobře ho Ježíš zná. Vybavila se mu Ježíšova laskavost a trpělivost v protikladu s jeho proľhaností, pokrytectvím a pýchou. Přemítavě hleděl na svého Pána. Vtom Ježíše někdo znovu udeřil do tváře. Petr se už na to nemohl dále dívat a se zlomeným srdcem vyběhl z nádvoří ven.

Bezmyšlenkovitě utíkal za tmy někam do ústraní. Po chvíli se ocitl v Getsemanské zahradě. S výčitkami svědomí vzpomínal, jak zde Ježíše zanechal o samotě a nebyl ochoten bdít a modlit se. Připomněl si, jak jeho i další učedníky Ježíš nabádal k ostražitosti a modlitbám, aby neupadli do pokušení. Trápilo ho, že to byl právě on, kdo Ježíše nejvíce ranil, když jej před chvílí zapřel. Padl na zem a hořce plakal.

Opětovné odsouzení

Brzy po rozednění se sešla velerada k dalšímu jednání a Ježíše znovu předvolali. Nemohli jej ale odsoudit okamžitě, neboť někteří členové velerady u nočního výslechu nebyli a Ježíšovu výpověď neslyšeli. Židovským vůdcům bylo naprosto jasné, že v procesu vedeném Římany by Ježíš nebyl odsouzen. Kdyby se však znovu prohlásil za Mesiáše, mohli by ho nařknout z přípravy povstání.

Znovu jej vyzvali:

„Jsi Mesiáš? Řekni nám to!“

Ježíš však nic neodpověděl. Naléhali na něj tak dlouho, až jim odvětil:

„I kdybych vám to řekl, stejně tomu neuvěříte. A kdybych se na něco zeptal já vás, neodpovíte mi. Řeknu vám jenom toto: Již záhy usedne Syn člověka po Boží pravici.“

Vyslovil tak, na co čekali. Všichni začali volat: „Jsi tedy Boží Syn?“

Odpověděl jim: „Vaše vlastní slova to potvrzují.“

Tu křičeli jeden přes druhého: „To nám stačí, už žádné další svědectví nepotřebujeme, usvědčil se sám!“

Když vynesli rozsudek smrti, přihlížející se s výkřiky a hněvem okamžitě vrhli na Ježíše. Před kněžími a vůdci lidu ho začali ponižovat a bít. Kdyby římsí vojáci včas nezasáhli, usmrtili by ho na místě.

Římsí úředníci se vydělali, když viděli, jak Židé zacházejí s člověkem, jemuž neprokázali žádnou vinu. Prohlásili, že odsouzení člověka k trestu smrti na základě jeho vlastních slov je v přímém rozporu i s židovským zákonem. Židovští představitelé však již ztratili soudnost i stud a jejich výtky přehlíželi.

I kněží zapomněli na důstojnost svého úřadu. Na Ježíše křičeli hanlivé urážky a zlořečili mu. Za to, že se prohlásil Mesiášem, požadovali tu nejpotupnější smrt. Lidé mu přes hlavu přehodili starý plášť, bili jej do tváře a vysmívali se: „Řekni nám, proroku, kdo tě udeřil!“

Boží andělé pozorovali každý úder, slovo i urážlivý pohled. Jednoho dne se budou všichni tito lidé dívat s úctou do tváře Spasitele, z níž bude vyzařovat sláva jasnější než slunce.

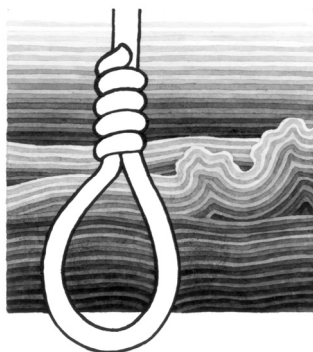
K zamyšlení:

1. *Která dvě obvinění potřebovali židovští představitelé Ježíšovi prokázat?*
2. *Co Kaifáš obdivoval na Ježíši? Jaké myšlenky mu proběhly hlavou?*
3. *Proč byl Ježíšův soud nezákonný?*
4. *Co zlomilo Petrovo srdce, když zapřel Ježíše?*
5. *Co by se stalo, kdyby na dalším jednání velerady nezasáhli římsí vojáci?*
6. *Jak je možné, že se Kaifáš a členové velerady zachovali tak pokrytecky a nesprávně? Mohli by se i dnešní náboženští vůdci zachovat podobně?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 26,57–75; Mt 27,1; Mk 14,53–72; Mk 15,1; L 22,54–71; J 18,13–27; J 7,51; J 2,19–21; Iz 53,7; Mt 10,32; Lv 10,6; L 22,31–32

76. kapitola

Jidáš

*„Zhřešil jsem, zradil jsem nevinného člověka!“
(Matoušovo evangelium 27,4)*

Jidášův příběh poukazuje na smutný konec života, který mohl být oslavou Boha. Kdyby Jidáš zemřel před svou poslední cestou do Jeruzaléma, všichni by na něj vzpomínali jako na oddaného učedníka a nikdo by po celá staletí jeho osobou neopovrhoval. Odhalení Jidášovy povahy je však varováním pro každého, kdo by chtěl podvádět a zradit Ježíše nebo jeho následovníky.

Od večere v Šimonově domě měl Jidáš možnost svůj úmysl přehodnotit. Nestalo se tak. Ježíše zradil za třicet stříbrných, což byla hodnota otroka na trhu.

Jidáš vždy miloval peníze, ale nikdy nezašel tak daleko jako tentokrát. Tak dlouho se poddával chamtivosti, až v něm udusila i náklonnost k Ježíši. Prostřednictvím této slabosti jej satan postupem času ovládl.

Jidáš se k učedníkům připojil až v době, kdy za Ježíšem přicházely četné zástupy. Byl svědkem Ježíšových mocných činů – uzdravování nemocných, vyhánění démonů, kříšení mrtvých – a obdivoval Ježíšovo učení. Chtěl se stát lepším člověkem a doufal, že se mu to v Ježíšově přítomnosti podaří.

Ježíš jej neodmítl a umožnil mu stát se jedním z jeho dvanácti nejbližších učedníků. Stejně jako ostatním dal i jemu moc uzdravovat nemocné a vyhánět demony. Jidáš se však Ježíši plně neodevzdal. Nepřestal dychtit po moci a penězích. Jeho povaha se nezačala podobat Ježíšově, neustále byl kritický k ostatním.

I přesto měl na učedníky značný vliv. On sám si na sobě velmi zakládal a myslel si, že svým úsudkem a schopnostmi ostatní převyšuje. Pochleboval si, že by nově vznikající církve měla velké potíže, pokud by nevyužila jeho dovedností řídit finance. Ostatní učedníci byli rádi, že je Jidáš s nimi, neboť jeho pravou povahu neznali.

Ježíš dal Jidášovi mnoho příležitostí, aby poznal slabé stránky své povahy, zejména pak chamtivost. Peníze, které mu jako pokladníkovi přicházely do rukou, pro něj totiž byly neustálým pokušením. Jakmile cokoli pro Ježíšovo dílo vykonal, vyplatil si za to odměnu. Sám si často a rád namlouval, že slouží druhým. V Božích očích byl ale zlodějem.

Jidáš měl jasnou představu o tom, co by měl Ježíš dělat. Chtěl, aby se zasadil o osvobození Jana Křtitele. Zažil zklamání, když se tak nestalo a Jan byl zabit. Toužil po tom, aby se Ježíš pomstil, ten však odešel s učedníky na venkov. Zastával přesvědčení, že by Ježíšovo dílo bylo úspěšnější, pokud by Ježíš učedníkům nebránil v uskutečňování jejich plánů. Obrovskou příležitost viděl ve chvíli, kdy židovští vůdci po Ježíši požadovali znamení z nebe. Konečně je mohl přesvědčit! Ale Ježíš na jejich naléhání nereagoval, a proto začal Jidáš o Ježíši a jeho díle pochybovat. Nechápal, když Ježíš předpovídal své soužení a pronásledování učedníků.

Proti Ježíši

Jidáš vždy prosazoval myšlenku ustanovit Ježíše králem v Jeruzalémě. Po zázraku s rozmnožením chleba a ryb vypracoval plán, jak se zmocnit Ježíše a prohlásit jej za krále. Nebylo tedy divu, že později prožíval nesmírné zklamání, když Ježíš svolání králem odmítl.

Kristovo učení o chlebu života způsobilo v Jidášově uvažování zásadní obrat. Uvědomil si, že tento Učitel nenabízí světské pocty a bohatství, ale duchovní hodnoty, že nevyhledává moc a slávu a jeho následovníci je také nezískají. Rozhodl se, že už s Ježíšem nebude tak úzce spolupracovat, aby se od něho mohl kdykoli oddělit.

Od této doby Jidáš zaséval mezi učedníky pochybnosti a podněcoval spory. Poukazoval na texty Písma, které vytrhával ze souvislosti, a tak se zdálo, že jsou v rozporu s Ježíšovými výroky. Se zdánlivým náboženským zápalem a předstíranou moudrostí dával Ježíšovým slovům jiný význam, než jaký Ježíš zamýšlel. Byl to obvykle Jidáš, kdo vyvolával spory o tom, který učedník bude nejdůležitější.

Když Ježíš vysvětloval bohatému mládenci, jak se má stát jeho učedníkem, Jidáš s tímto postojem nesouhlasil a považoval ho za velkou chybu. Žil v přesvědčení, že Ježíšovo dílo naopak potřebuje takové mladé a úspěšné muže, jakým byl tento bohatý mladík. Jidáš měl mnoho nápadů, jak by se Ježíšovo působení dalo vylepšit, a začal si připadat moudřejší než Ježíš.

Poslední příležitost

Když Ježíš k učedníkům promlouval, Jidáš vždy s něčím nesouhlasil. Jeho nespokojenost začala ovlivňovat i druhé. Ježíš věděl, že v pozadí Jidášova jednání je působení satana. Až do večere v Šimonově domě Jidáš otevřeně své námitky nevyjádřil. Teprve když Marie pomazala Ježíšovy nohy, napomenul ji, a tím odhalil svoji lakotu. Ježíš mu taktně vysvětlil důvod Mariina jednání, čímž se dotkl jeho pýchy. Touha po odplatě strhla v Jidášovi všechny zábrany a on dospěl k nezvratnému rozhodnutí, že Ježíše zradí.

Ani v této chvíli však nebylo Jidášovo srdce zcela zatvrzelé. Měl stále příležitost dělat pokání a své rozhodnutí změnit. Při velikonoční večeři Ježíš umyl nohy všem učedníkům včetně Jidáše, ten ale ani při této poslední výzvě k pokoře a lásce od svého záměru neupustil.

Namlouval si, že pokud má být Ježíš ukřižován, stane se tak i bez jeho přičinění. Pokud Ježíš nemá zemřít, donutí jej svým činem k záchraně.

Jidáš nepředpokládal, že by se Ježíš nechal zajmout. Vždyť farizejové a učitelé zákona jej chtěli již několikrát nechat ukamenovat, a vždy jim unikl. Jistě by nedopustil, aby ho teď zajali. Svou zradou mu chtěl uštedřit pořádnou lekci, aby mu napříště prokazoval větší úctu.

Pokud je Ježíš opravdu Mesiáš, lidé ho prohlásí králem. A na Jidáše pak budou pohlížet jako na toho, kdo jej konečně přiměl k tomu, aby usedl na trůn, což mu zajistí významné postavení v novém království.

V zahradě Getsemane řekl Jidáš vůdcům davu, aby Ježíše zajali a pevně drželi. Byl naprosto přesvědčen, že jim Ježíš unikne. Kdyby mu pak něco vyčítali, namítl by: „Což jsem vám neřekl, abyste jej pevně drželi?“

Udiveně přihlížel tomu, jak snadno se Ježíš nechal zajmout, spoutat a odvést. Šel za nimi a sledoval je, neboť si myslel, že je Ježíš nějakým způsobem překvapí a projeví svoji moc. Hodiny ubíhaly, ale nic se nestalo. Jidáše se zmocnila hrůza, vždyť vydal svého Mistra na smrt!

Když se Ježíšův výslech chýlil ke konci, Jidáš nemohl unést výčitky svědomí. V soudní síni náhle vykřikl:

„Kaifáši, propust ho, je nevinný!“

Byl zcela zdrcen. Po bledé tváři mu stékaly krůpěje potu. Prodral se davem, přiběhl k soudní stoličce a před nejvyššího kněze pohodil stříbrné mince. Popadl Kaifášovo roucho a zoufale zvolal:

„Zhřešil jsem, zradil jsem nevinného člověka.“

Kaifáš mu vytrhl své roucho z rukou. Nevěděl, co říci. Vyšlo najevo, že kněží Jidáše podplatili. Nakonec mu lhostejně odpověděl:

„Do toho nám nic není, to je tvoje věc!“

Kněží Jidáše pouze využili, pro jeho podlost jím ale pohrdali.

Jidáš se vrhl k Ježíšovým nohám. Předě všemi uznal, že je to Boží Syn a prosil ho, aby se zachránil.

Ježíš věděl, že Jidáš ve skutečnosti svého činu nelituje, ale bojí se potupy a zatracení. I přesto jej však neodsoudil. S lítostí na něho pohlédl a řekl:

„Pro tuto hodinu jsem přišel na svět.“

Lidé přihlížející v davu se divili, jak je Ježíš ke svému zrádci shovívavý. Bylo jim jasné, že takový postoj nemůže mít obyčejný smrtelník.

Jidáš viděl, že jeho prosby jsou marné. Vyběhl ze síně a křičel:

„Je pozdě! Je pozdě!“

Nemohl snést pomýšlení na Ježíšovu potupnou smrt. Šel a v zoufalství se oběsil.

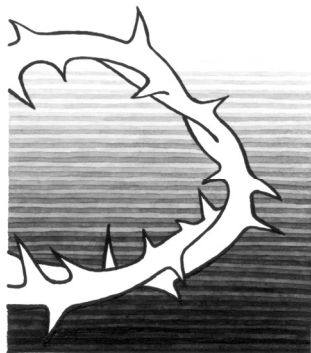
O několik hodin později vedl zástup spoutaného Ježíše od Piláta na místo, kde měl být ukřižován. Náhle všichni strnuli hrůzou. Uviděli ležet Jidášovo tělo pod uschlým stromem. Provaz, na kterém se Jidáš oběsil, pod vahou těla nevydržel a přetrhl se. K bezvládnému tělu se sběhli psi. Přihlížející lidé začali tušit, že ty, kdo se provinili prolitím Ježíšovi krve, stihne spravedlivá odplata.

K zamyšlení:

1. Proč se Jidáš nestal opravdovým Ježíšovým následovníkem jako ostatní učedníci?
2. Jakou měl Jidáš představu o tom, jak by měl Ježíš jednat?
3. Jaký motiv stál v pozadí Jidášových postojů a jednání?
4. Proč byl Jidáš tak překvapen, když se Ježíš nechal dobrovolně zatknout?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 27,1–10; J 13,27; J 6,70; Mt 26,48

77. kapitola **Římský soud**

*„Narodil jsem se proto, abych oznámil světu pravdu.“
(Janovo evangelium 18,37)*

Soudní síň římského místodržitele Piláta se rychle plnila lidmi. Ježíše obklopovala stráž. Venku stáli kněží, ostatní členové velerady a dav lidí.

Po odsouzení Ježíše Kaifášem přišli členové velerady za Pilátem, aby rozsudek smrti potvrdil a vykonal. Židovští vůdci ale do soudní síně vstoupit nemohli. Dle obřadního zákona by se poskvřili a nemohli by se později účastnit velikonočních slavností. Nenávistí vůči pravému velikonočnímu beránkovi se však již dávno poskvřili.

Pilát se netvářil vlídně, neboť si kvůli soudu musel přivstat. Chystal se rychle vynést rozsudek a znovu si jít lehnout. Na předvedeného muže přísně pohlédl. Vyslychal už hodně zločinců, ale ještě nikdy před ním nestál člověk, který by byl tak laskavý a vyrovnaný a v jehož tváři by nespatriil ani náznak strachu, viny, zloby či vzdoru. Vzpomněl si na vyprávění své manželky o proroku z Galileje, který uzdravuje nemocné a křísí mrtvé. Vyšel k žalobcům a zeptal se jich:

„Kdo je tento muž?“

„Je to podvodník a jmenuje se Ježíš z Nazareta,“ odpověděli.

„A z čeho jej obviňujete?“ vyzvídal.

Kněží se cítili uraženi. Odsekli mu:

„Kdyby se neprovinil, nebyli bychom ti ho sem přivedli.“

Doufali, že Pilát vezme v úvahu jejich rozhodnutí a bez zdlouhavého vyšetřování potvrdí rozsudek.

Pilát už mnohokrát vynesl unáhlené rozsudky smrti. Nepovažoval za důležité, zda je daný vězeň vinen či nikoli, spíše bral ohled na politické důsledky svého rozhodnutí. Kněží tedy doufali, že nad Ježíšem vynese bez výsledku rozsudek smrti. Na Ježíši však bylo něco zvláštního, co Piláta před vyřčením rychlého ortelu zadrželo.

„Pokud stačí vaše rozhodnutí, proč jej přivádíte ke mně?“ ptal se jich. „Sudte ho podle svých zákonů.“

„Vždyť víš, že nemáme právo nikoho popravit,“ bránili se Židé.

Pilát nebyl moc zásadový ani spravedlivý, ale v tomto případě odmítl odsoudit Ježíše, pokud jej židovští vůdci neseznámí s obžalobou.

Kněze tím přivedl do úzkých. Nemohli totiž připustit, aby vyšlo najevo, že Ježíše zajali z náboženských důvodů – ty by Pilát neuznal. Věděli ale, že Římany znepokojují ti, kdo navádějí lid být jen k náznaku vzpoury. Museli tedy vyvolat dojem, že se Ježíš provinil proti občanskému zákonu, což by jej umožnilo soudit z politických důvodů. Povolali proto falešné svědky, kteří vypovídali:

„Tento člověk rozvrací náš národ. Nabádá, aby se neplatily daně císaři, a sám se vydává za krále poslaného od Boha.“

Pro své tvrzení neměli žádné důkazy. Kněží si toho byli vědomi, ale chtěli dosáhnout svého i za cenu křivého svědectví.

Pilátova otázka

Pilát jejich záměr prohlédl a výpovědi těchto svědků nevěřil. Bylo zřejmé, že kněží je Ježíš nepohodlný a chtějí se ho zbavit. Vrátil se dovnitř a zeptal se: „Ty jsi židovský král?“

Ježíš odpověděl: „Chceš-li mne tak nazvat...“

Po těchto slovech Kaifáš okamžitě požadoval, aby Pilát uznal, že se Ježíš přiznal k obvinění. Pilát Ježíše znovu oslovil:

„Co ty na to? Co odpovíš na všechny ty žaloby?“

Ježíš ale mlčel. Stál klidně a důstojně.

Pilát se nad jeho postojem podivil. Pomyslel si: „Cožpak tomuto člověku nezáleží na vlastním životě, že se neobhazuje?“ Nevěřil, že je Ježíš stejně tak podlý jako ti ukřičení kněží. Chtěl s ním na chvíli mluvit o samotě, mimo hlučící dav. Vzal si jej stranou a znovu se zeptal:

„Ty jsi král Židů?“

Ježíš věděl, že na Piláta působí Duch svatý, a proto mu dal příležitost, aby vyjádřil svůj názor:

„Zajímá tě to osobně, nebo v souvislosti s žalobou?“

Pilát jeho otázku pochopil. Nechtěl ale přiznat, že se o Ježíše jako o Zachránce lidí osobně zajímá. Namítl:

„Jsem snad Žid, abys mohl být mým králem? Tvůj vlastní národ a tvoji představení tě sem přivedli. Čeho ses dopustil?“

I přesto, že se Pilát otázce vyhnul, představil mu Ježíš své poslání: „Kdyby moje království bylo pozemské, moji služebníci by mne proti Židům ubránili. Mé království však není odtud.“

„Přece jsi tedy král,“ prohlásil Pilát.

Ježíš odpověděl:

„Sám to připouštíš. Přišel jsem na svět proto, abych oznámil pravdu. Kdo miluje pravdu, ten mne poslouchá.“

Ježíš chtěl, aby Pilát pochopil, že se jeho vrtkává povaha může změnit jen tehdy, když přijme pravdu a bude podle ní žít. Pilát byl celý nespokojen. Toužil poznat pravdu, a proto se ptal dále:

„Co je pravda?“

Na odpověď však už nepočkal, neboť hluk davu sílil. Rozhodným krokem vyšel ven a prohlásil:

„Ten člověk je nevinný.“

Kněze popadla zuřivost. Přece už tak dlouho čekali na příležitost zbavit se Ježíše! Pilátovi spílali a vyhrožovali, že si na jeho rozhodnutí budou stěžovat v Římě, neboť odmítl odsoudit muže, který se prohlašoval za krále. Rozčileně volali:

„Jeho učení vyvolává nepokoje v celém Judsku. Nejdříve to začalo v Galileji, ale už je toho i tady plno.“

Pilát neměl v úmyslu Ježíše odsoudit. Věděl, že jej Židé obžalovali z nenávisti a žárlivosti. Zároveň si ale uvědomil, že propustí-li Ježíše, Židé mu způsobí obrovské problémy. Když zjistil, že je Ježíš z Galileje, rozhodl se ho poslat k Herodovi, který vládl této provincii. Chtěl tak přenést odpovědnost za soudní proces na něho. Rovněž předpokládal, že Heroda takovým projevem vážnosti potěší a urovná tím starý spor, který mezi sebou mají.

Před Herodem

Herodes právě pobýval ve svém paláci v Jeruzalémě. Za doprovodu hlučícího davu zavedli vojáci Ježíše do Herodovy soudní síně. Jakmile Ježíše spatřil, zardoval se. Už o něm hodně slyšel a chtěl uvidět nějaký zázrak. Když se o Ježíši dozvěděl poprvé, zděsil se, neboť se domníval, že je to zmrtvýchvstalý Jan Křtitel, kterého nechal popravit. Nyní měl dobrou příležitost ušetřit život podobného proroka a zahnat tak výčitky svědomí. Předpokládal, že Ježíš vykoná pro svou záchranu vše, oč jej požádá.

Kněží začali vznášet připravená obvinění, Herodes jim však přikázal mlčet. Nařídil rozvázat Ježíšova pouta a obvinil židovské vůdce ze špatného zacházení s vězněm. Stejně jako Pilát zanedlouho pochopil, že ho kněží chtějí odsoudit ze zášti. Pokládal Ježíšovi otázky, on však mlčel. Vydal tedy příkaz předvést nemocné a postižené a Ježíše vybídl, aby prokázal, kým je, a uzdravil je. Ježíš na to nereagoval. Herodes nepřestával naléhat:

„Ukaž nám moc, o které jsme tolik slyšeli.“

Nakonec Ježíši slíbil, že pokud mu předvede nějaký zázrak, bude propuštěn. Židovští vůdci se zalekli. Dobře věděli, že Ježíš má moc konat zázraky. Kdyby nějaký udělal, zmařilo by to všechny jejich plány a možná by se celá situace obrátila proti nim.

Začali křičet: „Je to podvodník a rouhač! Své zázraky koná mocí ďábla!“

Herodovo svědomí už nebylo tak citlivé jako v době, kdy se chvěl při žádosti Herodiady o přinesení hlavy Jana Křtitele. Otupil ho lehkovážným životem a po čase se Janovou smrtí dokonce chlubil. Začal Ježíši hrozit, že jej nechá popravit, pokud mu neodpoví. Ježíš ale nedal ani v nejmenším najevo, že by Herodova slova slyšel.

Jeho mlčení Heroda rozčílilo. Pochopil, že mu Ježíš dává najevo, že jeho autoritu neuznává. Dotkl se tak Herodovy pýchy. Herodes mu znovu vyhrožoval odsouzením k smrti, ale Ježíš stále mlčel.

Ježíš nepřišel na svět proto, aby uspokojoval lidskou zvědavost. Pokud by Herodes toužil po uzdravení svého hříšného srdce, Ježíš by nemlčel. Neměl však slov pro někoho, kdo pošlapával pravdu a spravedlnost. Herodes odmítl slova Jana Křtitele a žádné jiné poselství mu již nebylo určeno. Ježíš stál tiše před povýšeným králem, který netoužil po sebemenší změně svého života. Herodes byl vzteky bez sebe. Zvolal:

„Neprokážeš-li, že jsi ten, za koho se pokládáš, vydám tě vojákům a davu. Pokud jsi podvodník, zasloužíš smrt. Pokud jsi Syn Boží, zachraň se učiněním zázraku.“

Jakmile domluvil, shromáždění lidé se na Ježíše vrhli jako divoká zvěř na svou oběť. Vláčeli ho sem a tam. K jeho ponižování se přidal i Herodes. Kdyby římsí vojáci nezasáhli, Ježíše by zardousili.

Herodes se ještě stačil Ježíši vysmát a s dvořany se domluvil, že odsouzeného zesměšní a obléknou do královského roucha.

Ježíš nesl svůj úděl tiše a s pokorou.

V davu bylo několik lidí, kteří se zpočátku Ježíši vysmívali, ale po chvíli zmlkli. Herodes si toho všiml. Hlavou mu probleskla myšlenka, zda za své jednání jednou nesklidí zkázu. Na jeho hříšné srdce dopadaly poslední paprsky milosti. Z Ježíšova chování pochopil, že není obyčejným člověkem. Vyzářovalo z něj božství

a Heroda se zmocnila předtucha Božího soudu, v němž jako soudce zasedne právě tento prostý muž. I přes svoji zatvrzelost se v poslední chvíli zalekl, že by měl Ježíše odsoudit, a raději ho poslal zpět do římské soudní síně.

Znovu před Pilátem

Pilát byl zklamaný, když k němu Ježíše opět přivedli. Svolal přední kněze, členy velerady i lid a řekl jim:

„Přivedli jste mi tohoto člověka s obviněním, že pobuřuje lid proti Římu. Byli jste při tom, když jsem ho vyslyšel, a musíte mi dát za pravdu, že jsem ho neuvěřil ze žádného zločinu. Stejně jste dopadli se svou žalobou u Heroda, jinak by mi ho neposlal zpět. Nespáchal žádný hrdelní zločin, a tak, abyste neřekli, dám ho zbičovat a pak ho propustím.“

Tím však projevil svou slabost. Prohlásil, že Ježíš je nevinný, a přesto jej chtěl nechat zbičovat jenom proto, aby se zalíbil židovským vůdcům. Kdyby pevně stál za svým rozhodnutím a odmítl odsoudit nevinného člověka, neprožíval by po zbytek života výčitky svědomí. Ježíš by byl i tak odsouzen k smrti, odpovědnost by však nenesl Pilát. V minulosti pravidelně soudil obviněné v rozporu se svým svědomím a nyní byl vůči tlaku kněží a vůdců lidu bezbranný.

I přesto mu Bůh zaslal poselství. Jeho žena měla sen, ve kterém hovořila s Ježíšem. Nebyla Židovka, ale když ve snu spatřila Ježíše, nepochybovala, že je Synem Božím. Byla svědkem toho, jak její manžel nechává Ježíše zbičovat i přesto, že ho prohlásil nevinným, a jak jej předává do rukou vrahů. Zahlédla kříž obklopený podivnou tmou a slyšela tajemný výkřik: „Je dokonáno!“ Poté uviděla, jak Ježíš sedí v nebesích na bílém oblaku a všichni nepřátelé prchají před jeho slávou. Probudila se s výkřikem hrůzy a ihned napsala Pilátovi vzkaz. Zatímco Pilát váhal, davem se prodíral posel s psaním od jeho ženy, ve kterém stálo:

„Ruce pryč od toho nevinného člověka! Kvůli němu mne v noci pronásledovaly strašné sny.“

Když si ho přečetl, rázem zbledl. Kněží mezitím podněcovali hněv davu... Tu ho napadlo, jak by mohl Ježíše osvobodit. O Velikonocích bývalo zvykem udělit jednomu vězni milost na přání lidu. V té době byl za vraždu vězněm Barabáš. Vy-dával se za náboženského osvoboditele, který svrhne vládu Římanů. Ve skutečnosti byl však otrlým zločincem a usiloval o moc a bohatství.

Pilát dal lidem možnost volby mezi tímto vrahem a nevinným Ježíšem. Chtěl v nich tak probudit smysl pro spravedlnost. Zvolal:

„Koho vám mám propustit – Barabáše, nebo Ježíše, zvaného Mesiáš?“

Dav křičel: „Barabáše!“

Pilát si pomyslel, že jeho otázku asi nepochopili, a proto se jich znovu zeptal: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“

Dav křičel ještě hlasitěji: „Pryč s ním, propuště Barabáše!“

Pilát zvolal: „A co mám udělat s Ježíšem Kristem?“

Rozzuřený dav řval jako posedlý. Mezi lidmi stáli i démoni v lidské podobě, kteří dav naváděli k odpovědi:

„Ukřižovat, ukřižovat!“

Pilát se vyděsil. S něčím takovým nepočítal. Bránil se vydat nevinného Ježíše na smrt. Namítl:

„Ale čím se provinil?“

Na zdůvodňování však již bylo pozdě. Lid žádal Ježíšovo odsouzení. Zkusil to ještě do třetice:

„Ale čím se provinil? Nedokázal jsem mu přece nic, za co je podle zákona trest smrti. Dám ho zbičovat a propustím ho.“

Avšak pouhá zmínka o propuštění lid ještě více rozzuřila. Běsnili:

„Na kříž, na kříž s ním!“

Pilát přikázal Ježíše zbičovat. Vojáci jej odvedli na dvůr, upletli trnovou korunu a vsadili mu ji na hlavu. Navlékli mu purpurový plášť a ponižovali ho posměšným pozdravem:

„Buď zdrav, židovský králi!“

Klekali před ním na kolena a plivali na něj. Tu a tam někdo Ježíše udeřil do koruny. Její trny se bolestivě zaryly do hlavy, až mu krev stékala po tváři. Rozzuřený dav obklopil Zachránce světa. Urážky a výsměch se mísily s proklínáním a rouháním. Vůdcem hrozivého davu byl sám satan. Chtěl Ježíše vyprovokovat k učinění zázraku, kterým by se osvobodil. Věděl, že postačí jeden hřích, jedině Ježíšovo selhání, a plán záchrany lidstva bude znemožněn. Ježíš však v této trýznivé zkoušce obstál. Všechny urážky a krutosti trpělivě snášel, zůstal věrný svému nebeskému Otci.

Pilát si myslel, že trest zbičováním dav uspokojí. Vůdci lidu ale prohlédli Pilátovu slabost, protože dal potrestat člověka, kterého prohlásil za nevinného. Rozhodli se, že ve svém nátlaku nepoleví, dokud Ježíše nevydá na smrt.

Pilát nechal předvést Barabáše a postavil ho vedle Ježíše. Ukázal na zmučeného a zesměšněného Ježíše a prohlásil:

„Pohledte na toho člověka!“

Před nimi stál Boží Syn s krvavými ranami po bičování. Ve tváři se mu odrážela bolest a vyčerpání, přesto však jeho pohled vyjadřoval soucit s nepřáteli, vnitřní sílu, pokoj a důstojnost.

Výraz Barabášova obličejce působil zcela opačně – každý rys tváře vypovídal o jeho vzpurnosti. Rozdíl mezi oběma muži byl každému zřejmý. Při pohledu na Ježíše se někteří rozplakali. Dokonce i kněží a vůdci lidu nabyli přesvědčení, že Ježíš je tím, za koho se vydává.

Ne všichni přítomní římsští vojáci byli zatvrzelí. Dívali se na Ježíše a tiše s ním soucítily. V dalších letech si neustále vybavovali Ježíšovu povahu, dokud se nerozhodli Ježíše přijmout za svého osobního Zachránce nebo ho odmítnout.

Pilát nepochyboval o tom, že děsivý obraz, který se při pohledu na Ježíše naskytl, vzbudí u Židů soucit. Nemohl pochopit tak zarputilou nenávist kněží vůči Ježíši. Ti však bez jakýchkoli zábran znovu podnítily dav ke křiku:

„Ukřižuj ho, ukřižuj!“

Pilátovi došla kvůli jejich neuvěřitelné krutosti trpělivost a zoufale zvolal: „Ukřižujte si ho sami, pro mne je to nevinný člověk!“

„Podle našeho zákona je vinen,“ odporovali kněží, „vydává se za Božího Syna.“

Po těchto slovech Pilátův neklid ještě více vzrostl. Začalo ho zajímat, zda ten, který před ním stojí, není božská bytost. Otočil se k Ježíši a zeptal se ho: „Odkud jsi?“

Ježíš však mlčel. S Pilátem již předtím mluvil a vysvětlil mu své poslání, Pilát ale pravdu nepřijal. Zneužil své pravomoci a podřídil se přání davu. Nyní už pro něho žádná slova neměl.

Pilát byl Ježíšovým mlčením dotčen a povýšeně pravil:

„Tak ty se mnou nemluvíš? Nevíš, že rozhoduji o tvém životě a smrti?“

Ježíš mu odpověděl:

„Neměl bys nade mnou žádnou pravomoc, kdyby ti ji nedal Bůh. Ty porušuješ právo, ale moji žalobci na sebe berou větší vinu.“

Myslel tím především Kaifáše, který byl jako velekněz představitelem židovského národa. Židé znali prorocství o Mesiáši a měli nezpochybnitelný důkaz Ježíšova božství. Kněží a vůdci lidu nesou největší zodpovědnost za zavržení a usmrcení Ježíše. Pilát, Herodes i římsští vojáci vlastně Ježíše ani neznali. Kdyby měli takové poznání jako znalci Písem, s Ježíšem by takto nezacházeli.

Ježíšova slova Piláta ovlivnila. Znovu navrhl, aby Ježíše propustili. Židé však sáhli k hrubému nátlaku:

„Jestliže ho propustíš, zpronevěříš se císaři. Kdo se vydává za krále, staví se proti císařskému majestátu.“

Žádný porobený národ nenáviděl nadvládu Římanů tak silně jako Židé. Aby se Ježíše zbavili, začali dokonce předstírat oddanost Římské říši a jejímu vládci.

Teď se Pilát zalekl. Římská vláda mu už v mnoha věcech nedůvěřovala a zpráva o tolerování někoho, kdo se vydává za krále, by mu mohla uškodit. Bylo mu jasné, že pokud Židům při uskutečnění jejich záměru nevyhoví, obrátí svůj hněv proti němu. Dal Ježíše vyvést na nádvoří, aby jej ukázal davu, a usedl do soudcovského křesla. Případ se rozhodl uzavřít, neboť bylo před polednem a večer začínaly velikonoční svátky. Řekl Židům:

„Tak co s tím vaším králem?“

Dav se dal do křiku: „Pryč s ním! Pryč s ním! Ukřižuj ho!“

Pilát se zeptal silným hlasem, který se rozléhal po celém nádvoří:

„Vašeho krále mám poslat na smrt?“

Velekněží pokrytecky prohlásili: „Nepotřebujeme krále! Máme přece římského císaře.“

Upřednostněním pohanského panovníka Židé zavrhli Boží vládu a od této chvíle se stal jejich vládcem císař. Postoj kněží a rabinů je dovedl až k tomuto děsivému výroku, za nějž nesou zodpovědnost a jehož hrůzné následky pocítí...

Když Pilát viděl, že není jiného východiska a napětí davu roste, nechal přinést umyvadlo s vodou a přede všemi si umyl ruce se slovy:

„Jsem čistý od krve toho člověka. Je nevinný, odpovědnost je na vás!“

S bázní a zahanbením pohleděl na Ježíše. Případalo mu, jako by stál v Boží přítomnosti. Obrátil se k davu a prohlásil:

„Já nejsem vinen jeho krví. Jestli chcete, tak jej ukřižujte. Ale pamatujte, že já jej považuji za nevinného. Kéž by Ten, kterého tento muž prohlašuje svým Otcem, soudil vás, ne mne.“

Ježíšovi potom řekl: „Odpust, nemohu tě zachránit.“

Znovu jej nechal zbičovat a poslal na popravu.

Pilát se snažil Ježíše osvobodit. Nemohl ale zachránit jeho a současně své postavení. Raději obětoval nevinného člověka, než aby přišel o vliv a moc. Podobně i v dnešní době mnozí obětují správné zásady, jen aby dosáhli svých sobeckých zájmů, nepřišli o výhody, neměli těžkosti nebo se nestali terčem posměchu či pronásledování.

I přes všechnu Pilátovu opatrnost nakonec stejně přišlo to, čeho se obával – odvolání z úřadu. Neustále jej pronásledovaly výčitky svědomí a krátce po Ježíšově ukřižování si sáhl na život.

Když Pilát prohlásil, že není vinen Ježíšovou krví, Kaifáš se vzdorem zvolal:

„Jeho krev na nás i na naše děti!“

Tato strašlivá slova následně opakovali kněží, vůdcové lidu i celý přítomný dav.

Izraelský národ si zvolil Barabáše, vraha a zloděje, a zavrhl Ježíše. Tímto rozhodnutím se postavil na stranu zla, pod nadvládu satana. Zvolání „Jeho krev na nás a na naše děti!“ bylo vyslyšeno. Děsivé důsledky tohoto přání nesl židovský národ o několik let později při zkáze Jeruzaléma a byly příčinou jeho těžkého údělu i po celá další dvě tisíciletí.

Jejich zvolání bude vyslyšeno i v den soudu. Až se Ježíš slavnostně vrátí obklopen množstvím andělů, ponese na hlavě místo trnové koruny korunu slávy. Na jeho zářivě bílém rouchu bude napsáno: „Král králů a Pán pánů.“

Tehdejší kněží a vůdové lidu znovu spatří události Ježíšova odsouzení. Vše, co se odehrálo, bude opět ukázáno. Všichni, kdo volali „Jeho krev na nás a na naše děti!“, uvidí dalekosáhlé následky své zášti a pošetilosti. Všichni lidé na světě pochopí, kým Ježíš je a proč byl ukřižován. V hanbě a hrůze budou viníci volat:

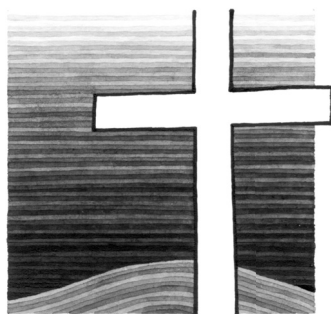
„Hory a skály, sesuňte se na nás a ukryjte nás před pohledem toho, který sedí na trůnu, a před Beránkovým hněvem! Den jeho soudu přichází. Kdo z nás může obstát?“

K zamyšlení:

1. *Proč nemohli židovští vůdci vstoupit do Pilátovy síně?*
2. *Z jakého důvodu poslal Pilát Ježíše k Herodovi?*
3. *Proč Ježíš s Herodem nemluvil?*
4. *Jaké poselství obdržel Pilát, když soudil Ježíše?*
5. *Co poukazovalo v průběhu soudu na to, že Ježíš je tím, za koho se vydával?*
6. *Co byli židovští vůdci schopni v souvislosti s Římany prohlásit, aby se zbavili Ježíše?*
7. *Proč Pilát Ježíše neosvobodil?*
8. *Co prožijí tehdejší kněží a vůdci izraelského národa při druhém příchodu Ježíše Krista?*
9. *Jak reagujeme na falešná obvinění?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 27,2; Mt 27,11–31; Mk 15,1–20; L 23,1–25; J 18,28–40; J 19,1–16; Zj 19,16; Zj 6,16–17

78. kapitola **Ukřižování**

*„Ježíš hlasitě zvolal:
,Otče, odevzdávám svého ducha do tvých rukou.‘“
(Lukášovo evangelium 23,46)*

Zpráva o Ježíšově odsouzení se rychle rozšířila a lidé se začali scházet na místo určené k vykonání rozsudku. Kněží Jidášovi přislíbili, že pokud jim Ježíše vydá do rukou, nebudou jeho nejbližší učedníky pronásledovat.

Pro Barabáše a jeho dva společníky byly připraveny tři kříže. Barabášův kříž však připadl Ježíši. Po druhém bičování mu jej naložili na zakrvavená záda a vedli ho za město na pahorek zvaný „Lebka“, hebrejsky Golgota.

Ježíš byl velmi slabý, protože od velikonoční večeře nic nejedl ani nepil. Vláčeli jej od Annáše a Kaifáše k Pilátovi, Herodovi a zase zpět. Událostmi uplynulé noci byl vyčerpán. I když prožíval bolest ze zrady, opuštění a odsouzení, vše trpělivě snášel a nenechal se zlomit.

Ježíšovo tělo ale obrovskou váhu kříže nevydrželo a Ježíš vysílením padl k zemi. Lidé se mu kvůli tomu posmívali. Vojáci kříž zvedli a znovu ho položili Ježíši na záda, ale on ani tehdy jeho tíhu nevydržel. Když už bylo jasné, že s křížem nebude moci pokračovat v cestě, rozhlíželi se po někom, kdo by jej nesl místo něho. Nikdo z Židů to být nemohl, neboť by se poskrnil a nemohl by slavit Velikonoce.

Cestou z města potkali Šimona z Kyrény. Ten se zhrozil nad tím, jak s Ježíšem zacházejí, a projevil mu soucit. Vojáci mu ihned přikázali nést kříž. Šimonovi synové byli Ježíšovými následovníky, on však nikoli. Nesení potupného břemena ale pro něj znamenalo požehnání. Od tohoto dne o Ježíši neustále přemýšlel a nakonec se i on stal jeho oddaným následovníkem.

V davu byly přítomny také ženy, které Ježíš uzdravil. I ony neskrývaly zděšení nad nenávisť rozpoutanou vůči němu. Když pod tíhou kříže upadl vyčerpáním, neohlížely se na nenávistné pohledy kněží a rozplakaly se.

Ježíš si jejich zármutku všiml. Věděl, že mnohé z nich netuší, kým je, a nevědí nic o oběti, kterou za hříchy lidí přináší. Ocenil však jejich soucit. Bylo mu jich líto, a proto řekl:

„Ženy, nade mnou neplačte, ale nad sebou a svými dětmi. Jednou budete litovat, že jste do tohoto světa přivedly děti.“

Věděl, že za několik let bude Jeruzalém zničen a některé z přítomných žen zemřou i se svými dětmi.

Ve zničení Jeruzaléma viděl předobraz konce tohoto hříšného světa. O lidech, kteří kvůli svému zatvrzelému postoji vůči Bohu nebudou při jeho druhém příchodu zachráněni, prohlásil:

„Lidé budou prosit hory, aby se na ně sesuly a pohřbily je. Jestliže se takto nakládá se zeleným stromem, jak to může dopadnout se suchým?“

Zelený strom představoval Ježíše, Mesiáše. Boží hněv namířený proti hříchu nyní dopadl na Božího Syna. Jaké bude na konci časů zděšení a utrpení těch, kteří odmítli přijmout pravdu a milost a nezřekli se svých hříchů?

Mnozí lidé, kteří nyní v davu provázeli Ježíše na Golgotu, jej při jeho příchodu do Jeruzaléma vítali, provolávali mu slávu a mávali palmovými větvemi. Nemálo z nich se nyní přidalo k volání: „Ukřižuj ho!“

Učedníci tehdy před branami Jeruzaléma cítili velkou hrdost a radost. Chtěli být v jeho nejtěsnější blízkosti. Teď však jen ustrašeně přihlíželi zpozzdálí.

Ježíšova matka

Na popravišti se oba zločinci vojákům vzpouzeli, ale Ježíš jim nekladl žádný odpor. Jeho matku Marii podpíral cestou na Golgotu učedník Jan. Tak ráda by do svých rukou vzala poraněnou hlavu svého syna, podepřela ho či objala, ale nemohla. Stále doufala, že Ježíš projeví svoji moc a zachrání se. Pak si však vzpomněla, co o těchto událostech už dříve předpovídal.

Během přivazování obou zločinců ke křížům se jí zatajil dech. Pomyslela si:

„Dovolí snad můj syn, který přiváděl mrtvé zpět k životu, aby jej zabili? Cožpak není Mesiáš?“

Když viděla, jak mu vojáci natahují ruce na drsné dřevo a jak hřeby při úderech kladiva prorážejí Ježíšovy ruce a nohy, omdlela. Učedníci ji museli z tohoto místa hrůzy odnést.

Ukřižování

Ježíšovi stékaly z čela kapky potu. Nekřičel, ale modlil se za své nepřátele: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí!“

Vojáky, kteří s ním tak krutě zacházeli, neproklínal. Nesliboval pomstu kněží a vůdcům lidu, ale prosil svého Otce, aby jim odpustil. Jejich nevědomost je však nezbavuje viny. Měli možnost Ježíše blíže poznat a přijmout jako svého Zachránce. Někteří z nich si později uvědomili, na čem se podíleli, vyznali své hříchy Bohu a změnili se. Jiní byli tak zatvrzelí, že Ježíšova modlitba za ně nemohla být vyslyšena. Boží záměr se však naplnil. Ježíš získal právo stát se obhájcem lidí před svým Otcem.

Jeho modlitba za odpuštění zahrnovala každého hříšníka od počátku až do konce světa. Boží Syn musel být ukřižován pro hříchy všech lidí. Každému člověku se tak nabízí odpuštění.

Vojáci zvedli kříž s Ježíšem vzhůru a zarazili ho do země. Další dva kříže se zločinci vztyčili po obou stranách. Nad hlavou odsouzence bývalo napsáno, čím se provinil. Na Ježíšův kříž nechal Pilát napsat hebrejsky, latinsky a řecky:

„Ježíš Nazaretský, král Židů.“

Nápisem vyjadřoval podřízenost Židů Římanům. Dával tím najevo, že Římané takto naloží s každým, kdo se prohlásí za krále.

Popraviště bylo blízko města a hodně lidí si tento nápis přečetlo. Jeho slova židovské představitelky natolik popudila, že u Piláta protestovali:

„Nepiš, že je židovský král, ale že se za něj jenom vydával.“

Pilát je odbyl: „Co jsem napsal, to tam bude!“

Napsání textu však vedl sám Bůh. Tehdy přišly do Jeruzaléma tisíce lidí z různých zemí a nápis o králi Ježíši měl upoutat jejich pozornost. Mnozí o nápisu přemýšleli a začali v Písmech vyhledávat proroctví o Mesiáši.

Ježíšovým utrpením na kříži se naplnila četná proroctví. V žalmech je předpovězeno, že Mesiášovy ruce a nohy budou probodnuty a že si jeho protivníci losem rozdělí ukořistěný oděv. Popravčí četě podle zvyku náležely svršky odsouzenců. Ježíšův svrchní plášť – pruh plátna – roztrhali na čtyři kusy a podělili se o ně. Jeho nesešíváný spodní oděv, utkaný v celku, nechtěli trhat, ale řekli si: „Budeme losovat, kdo z nás ho dostane.“ Tím nevědomky naplnili prorockou předpověď:

„Rozdělili si můj plášť a losovali o můj oděv.“

Další proroctví v žalmech předpovědělo, že trpícímu Mesiáši bude k pití nabídnut kyselý nápoj. Umírajícím na kříži byl podáván nápoj, který měl otupit jejich smysly, a tím utlumit bolest. Jakmile ho Ježíš ochutnal, odmítl dále pít – chtěl mít čistou mysl. V tom spočívala Ježíšova síla a odevzdanost Bohu. Věděl, že otupení smyslů by mohl využít satan.

Kněží, vůdci lidu, přihlížející dav i vojáci se umírajícímu Ježíši vysmívali. I zde byl v lidské podobě přítomen satan se svými anděly a podněcoval dav k nenávisti vůči Ježíši. Kněží na Ježíše pokřikovali:

„Jsi-li Boží Syn, sestup z kříže! Pomáhal jsi jiným, ukaž teď svou moc a zachraň sám sebe! Mesiáš poslaný od Boha by to dokázal! Pokud jsi skutečně židovský král, sestup dolů a uvěříme ti!“

Ježíš mohl sestoupit z kříže. Nezachránil se však proto, aby díky jeho smrti mohli najít odpuštění a Boží přízeň všichni ti, kdo po ní ve svém srdci hluboce touží.

Prosba zločince na kříži

Přestože Ježíš prožíval bolest a muka, dostalo se mu alespoň trochu útěchy. Potěšila jej prosba zločince, který litoval svých hříchů. Oba dva muži ukřižovaní spolu s Ježíšem se mu nejprve vysmívali a v utrpení na kříži se jeden z nich ještě více zatvrzoval a propadal zlosti. Ten druhý nebyl ve skutečnosti otrlým zločincem. Provinil se daleko méně než mnozí z těch, kteří stáli a posmívali se pod křížem. Již dříve Ježíše vídal a naslouchal jeho učení, ale nechal se odradit kněžími. Nedbal na hlas svého svědomí a stále více se zapléтал do nezákonného jednání, až byl nakonec uvězněn a odsouzen.

Z kříže pozoroval nedůstojné chování náboženských učitelů. Zaslechl i slova druhého zločince:

„Co jsi za Mesiáše, když nepomůžeš sobě ani nám?“

Všímal si i prohlášení některých přihlížejících, jak svědčí o Ježíšových dobrých činech, slovech pravdy a povzbuzení. Znovu se jej zmocnilo přesvědčení, že Ježíš je opravdu Mesiášem. Obrátil se proto ke druhému zločinci a okřikl ho:

„Ani ve chvíli smrti se nebojíš Boha?“

Umírající zločinci se již lidí bát nemusí. Jeden z nich si ale uvědomil, že v nebesích je Bůh, před nímž by měli mít bázeň. Svému společníkovi tedy řekl:

„My si tento trest zasloužíme, ale tenhle člověk určitě nespáchal nic špatného a trpí nevinně.“

Po odsouzení k smrti ztratil tento člověk veškerou naději. Teď ho ale začaly napadat nové myšlenky. Na jeho mysl působil Boží Duch, až konečně prohlédl a pochopil. V zesměšňovaném a umučeném Ježíši poznal Božího Beránka, Zachránce světa. Obrátil se k němu a řekl:

„Pane, vzpomeň si na mne, až přijdeš do svého království.“

Ježíš mu odpověděl: „Slibuji ti dnes, budeš se mnou v ráji.“

Na kříži Ježíš toužil po slovech povzbuzení a víry od svých učedníků, zaslechl ale pouze jejich pochybnosti:

„A my jsme doufali, že on je ten, který zachrání Izrael!“

O to více jej potěšila slova zločince, který ho přijal za svého Pána.

Krátký rozhovor mezi zločincem a Ježíšem zaslechli i přihlížející lidé. Vojáci dohadující se o Ježíšův oděv zpozorněli. Když dal Ježíš zločinci ve svých slovech ujištění a zaslíbení, pronikl ponurým mrakem zahalujícím kříž paprsek zářivého světla. Bylo to znamení z nebe ubezpečující o přijetí zločincova pokání a potvrzující Ježíšovo zaslíbení.

Díky Ježíšově oběti jsou lidem odpouštěny hříchy. Ježíšovi odpůrci mohli Božího Syna ponížovat a umučit jeho tělo, nemohli mu však vzít moc odpouštět hříchy a zachránit všechny, kdo jeho prostřednictvím přicházejí k Bohu.

Ježíš zločinci neslibil, že s ním bude v ráji ještě týž den. Ani on sám toho dne do ráje nešel. Po své smrti odpočíval v hrobě až do vzkříšení. Po zmrtvýchvstání řekl:

„Dosud jsem se nevrátil ke svému Otci.“

Zaslíbení však zločinci řekl v den ukřižování, ve chvíli zdánlivé porážky, kdy oba viseli na kříži. V tento den Ježíš zločince ujistil, že s ním jednou bude v nebi.

Ježíšův kříž byl na žádost kněží umístěn uprostřed obou zločinců, což mělo zdůraznit, že je zločincem největším. Symbolicky byl tak ukřižován jakoby uprostřed hříšného světa. Ježíšova slova pronesená ke zločinci, který litoval svých hříchů a dělal pokání, jsou slova odpuštění a naděje, jež dodnes pronikají do celého světa potápějícího se v beznaději a hříchu. I v současnosti Ježíš odpouští všem, kdo k němu v modlitbě přicházejí s vírou, touží po změně svého života a prosí o odpuštění hříchů.

Marie se s učedníkem Janem vrátila ke kříži. Nemohla se od svého syna odloučit. Ježíš pohlédl na její ztrápenou tvář a řekl:

„On teď bude tvůj syn.“

A potom pravil Janovi:

„Přijmi ji jako svou matku.“

Jan přijal svěřenou zodpovědnost a o Ježíšovu matku se od této chvíle ve svém domě staral. Ježíš neměl žádné peníze, jimiž by Marii po smrti zabezpečil. Předal ji tedy do péče Jana, který byl Ježíšovi zcela oddán. Jan o Marii příkladně pečoval a Bůh ho za to obdařil velkým požehnáním.

Poslední chvíle

Ježíš zakoušel tělesná i duševní muka. Jeho smrt se neodvratně blížila. Utrpení mu však nezpůsobil strach ze smrti nebo potupa kříže. Nejvíce jej trápilo vědomí hrůzy hříchu. Ježíš si uvědomoval, jak hluboce je hřích v lidském srdci zakořeněn a jak málo lidí bude ochotno vymanit se z jeho moci.

Jako na prostředníka mezi lidmi a Bohem na něj byla vložena vina všech Adamových potomků. Protože po celý život předával lidem dobrou zprávu o odpuštějící Boží lásce, tak ve chvílích, kdy se od něho Bůh kvůli hříchům lidstva odvrátil, svírala jeho srdce nesmírná úzkost. Způsobovala mu takové duševní utrpení, že tělesnou bolest téměř nevnímal.

Satan pokoušel Ježíše i nyní. Pod tíhou hříchu Ježíše provázely obavy, zda nebeský Otec přijme jeho oběť a nenechá jej v hrobě. Báł se, že se hřích Bohu natolik protiví, že by jejich odloučení mohlo trvat navždy. Vědomí hříchu, který obracel Boží hněv proti Ježíši jako zástupci lidí, způsobilo, že mu puklo srdce.

Zářivé paprsky poledního slunce vyhasly a nad celým krajem se setmělo. Bůh Otec stál i s anděly u kříže vedle svého Syna. Jeho přítomnost byla skryta. Otec neměl svého Syna utěšovat ani v tuto strašlivou hodinu, Ježíš tím musel projít sám.

Hustou tmou Bůh zakryl poslední utrpení svého Syna. Všichni, kdo v tento den viděli Ježíše trpět, nabyli přesvědčení, že je Božím Synem. Přesto se mu mnozí lidé do této chvíle stále vysmívali.

Jakmile Ježíše zahalila tma, zmocnila se všech přítomných nepopsatelná hrůza. Výsměch i urážky okamžitě ustaly. Z temného mraku chvílemi šlehalo oslnivé blesky a ozařovaly kříž. Kněží, vůdci lidu, vojáci i dav se domnívali, že nadešla hodina odplaty. Někteří zašeptali:

„Nyní sestoupí z kříže.“

Ve tři hodiny začala tma ustupovat, ale kříž zůstával nadále zahalený. Nikdo tak nemohl spatřit smutek pronikající Ježíšovým nitrem. Náhle Ježíš hlasitě zvolal:

„Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“

Někteří z těch, kteří stáli poblíž, si pomysleli, že je Ježíš trestán, protože se troufale vydával za Božího Syna. Ti, kdo v něho uvěřili, ztráceli veškerou naději. Pokud Bůh opustil Ježíše, mohou oni v něco doufat?

Temnota se úplně rozplynula. Ježíš si opět uvědomil své tělesné utrpení. Řekl: „Mám žízeň.“

Jeden římský voják se nad Ježíšem slitoval: na prut nabodl houbu, namočil ji zase v onom kyselém nápoji a přiložil k jeho ústům. Kněží se Ježíši znovu vysmívali. Mysleli, že volá proroka Elijáše, a vojáka okřikli:

„Jen ho nech, ať vidíme, jestli mu přijde Eliáš na pomoc!“

Pro každého z nás

Nevinný Boží Syn visel na kříži. Tělo měl zbičované, ruce, kterými tak často žehnal, byly přibity na trám, nohy, jež ho neúnavně nosily ve službě lásky, byly probodnuty hřeby, hlavu měl rozdrásanou od trnové koruny a jeho rty se chvěly bolestí.

Ježíšovo utrpení – kapky krve stékající po hlavě, rukou a nohou, bolest svírající tělo při každém nádechu, nepopsatelná úzkost prostupující nitrem kvůli odloučení od nebeského Otce – to vše promlouvá ke každému člověku:

„To pro tebe Boží Syn ochotně nesl tíhu viny, pro tebe podstoupil smrt a nad smrtí zvítězil, pro tebe otevřel brány nebes. Vše učinil pro tebe, neboť tě miluje a chce, abys s ním žil věčně.“

Potom Ježíš mocně zvolal:

„Je dokonáno! Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.“

Hlava mu klesla a skonal.

Ježíš vypil kalich lidské bídy a utrpení až do dna. V hodinách prožitých v hrůze se s důvěrou spoléhal na lásku svého Otce, i když ji právě necítil. Zcela se mu odevzdal a strach ze ztráty Otcovy přízně pominul. Zvítězil vírou.

Na zem se znovu snesla tma a zahřmělo. Začalo silné zemětřesení. Okolní hory pukaly a úlomky skal se s rachotem řítily do údolí. Hroby se rozevřely a někteří mrtví byli vzkříšeni. Kněží, vojáci i všichni ostatní padli hrůzou k zemi.

V okamžiku Kristova zvolání „Je dokonáno!“ zvedal kněz nůž nad beránkem přineseným k oběti. V jeruzalémském chrámu byl totiž právě vykonáván večerní obětní obřad. Lidé jej s napětím sledovali. Náhle se země otřásla, neboť přicházel sám Bůh. Ozval se zvuk, při kterém se odshora dolů roztrhla vnitřní opona chrámu rozdělující svatyni na dvě místnosti. Lidé hleděli na místo, do kterého mohl jen jednou ročně vstoupit velekněz, aby se setkal s Bohem. Nejsvětější místo v pozemském svatostánku přestalo být posvátné.

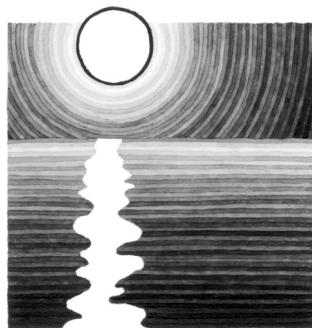
Všech se zmocnila hrůza a zavládl zmatek. Knězi vypadl z třesoucí se ruky nůž a beránek utekl. Symbol Mesiáše umírajícího za hříchy světa, kterým bylo každodenní obětování beránka, došel naplnění.

K zamyšlení:

1. *Jak Ježíš reagoval, když s ním vojáci hrubě zacházeli?*
2. *Co vyjadřoval nápis nad Ježíšovou hlavou?*
3. *Co pro Ježíše znamenala zločincova prosba?*
4. *Jakým způsobem se Ježíš postaral o svoji matku?*
5. *Co Ježíši způsobovalo největší bolest?*
6. *Proč se v poledne rozhostila po celém kraji hluboká tma?*
7. *Co se přihodilo, když Ježíš zemřel?*
8. *Všechno, co Ježíš vytrpěl na kříži, promlouvá ke každému z nás. Co to říká tobě?*

Biblické texty k tomuto tématu:

*Mt 27,31–53; Mk 15,20–38, L 23,26–46; J 19,16–30; Žd 13,12; Ga 3,13;
Ž 22,17–19; Ž 69,21–22; L 24,21; J 20,17; Iz 53,12; Iz 63,3; Žd 10,7; Žd 9,12*

79. kapitola

Porážka satana

*„Bůh s námi prostřednictvím Ježíše Krista uzavřel mír.“
(2. list do Korintu 5,19)*

Ježíš dokončil dílo, které přišel vykonat. Když v poslední chvíli svého života zvolal „Je dokonáno!“, byla bitva mezi dobrem a zlem rozhodnuta. Celá nebesa jása-la nad Ježíšovým vítězstvím.

Satan byl poražen a ztratil vládu nad svým královstvím. Až do Ježíšovy smrti mistrně skrýval svoje nekalé úmysly. Vzpouru, kterou osnoval proti Bohu, zastíral tak dokonale, že ani andělé věrní Bohu neporozuměli jeho plánům a povaze. Je-žíšův plán záchrany nezahrnoval jen padlé lidstvo, ale i anděly a nepadlé světy.

Dříve než se Lucifer postavil Bohu, přebýval v Boží přítomnosti a zastával nejvyšší postavení ze všech stvořených bytostí. Celému vesmíru představoval a vysvětloval Boží záměry. Jakmile jej však ovládla touha být rovný Bohu, zneužíval svého postavení k tomu, aby zpochybňoval Boží autoritu v myslích všech bytostí. Nebylo tedy snadné, aby se pravda o satanově povaze a jeho vzpouře v krátké době odhalila.

Bůh mohl satana a jeho stoupence zničit, ale neudělal to. Násilí je totiž jedním ze znaků satanovy moci. Satan často využívá násilí k ovládnutí druhých, Boží zásady jsou však zcela jiné. Boží vláda vychází z dobra, milosrdenství, pravdy a lásky.

Nebeská rada se rozhodla poskytnout satanovi určitou dobu, v níž by se mohl projevit, aby se celý vesmír dozvěděl pravdu o jeho charakteru a způsobu vládnutí. Tvrdil totiž, že způsob jeho vlády bude lepší než ten Stvořitelův. Čtyři tisíce let Ježíš usiloval o dobro lidí, zatímco se je satan snažil ztotočít a zničit. Tato bitva se odehrávala před zraky celého vesmíru.

Od chvíle, kdy se Ježíš narodil v Betlémě, mu satan ukládal o život. Snažil se narušit Ježíšův vývoj v dětství, pošpinit čistotu jeho charakteru v dospívání, překazit mu službu lidem v dospělosti a odradit jej od cesty kříže. Nic z toho se mu však nepodařilo a Ježíše k hříchu nesvedl. Čím zuřivěji útočil, tím pevněji se Boží Syn držel svého nebeského Otce a tím více vynikala krása jeho charakteru.

Svědectví nebes

Všechny nepadlé světy bedlivě sledovaly bitvu mezi dobrem a zlem na naší planetě. Slyšely Ježíšovo bolestné zvolání v Getsemane:

„Můj Otče! Jestli je to možné, zbav mě toho hrozného údělu!“

Nebeské bytosti viděly jeho obavy a útrapy. Přihlížely Ježíšovu zrazení i odsouzení. Slyšely výsměch a nadávky davu a také jak ho Petr zapírá. Se zármutkem pozorovaly, že je Ježíš bičován, ponižován a veden na popravu.

Se zděšením hleděly na ukřižovaného Ježíše, na krev stékající z jeho čela, rukou a nohou. Žasly nad jeho modlitbou:

„Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“

Nebeské bytosti též pozorovaly, jak se kolem kříže shromáždili padlí andělé a zasévali do myslí lidí pochybnosti a nevíru. Snažili se přesvědčit dav o Ježíšově vině a podněcovali jej k posměchu a urážkám. Ježíše se jim však zlomit nepodařilo, před satanem ani v nejmenším necouvl. Nedopustil se ani jediného hříchu a nad nepřítelem člověka zvítězil. Na konci tohoto nepředstavitelně těžkého zápasu sklonil hlavu a zemřel. Své víry a plné oddanosti Bohu se držel až do konce.

Satan se projevil jako vrah Božího Syna, čímž odhalil svůj plán i charakter. V očích nebeských světů se připravil o jakoukoli náklonnost, nebyl však ještě zničen. Lidé i andělé musí zcela jasně poznat rozdíl mezi povahou a principy vlády Ježíše a satana. Každý se musí rozhodnout, koho bude následovat a komu sloužit.

Na začátku velkého sporu satan prohlásil, že Boží zákon není možné dodržovat a spravedlnost s milosrdenstvím nejdou dohromady – proto nemůže být přestoupení zákona nikdy odpuštěno. Dále tvrdil, že pokud by Bůh nepotrestal hřích, nebyl by spravedlivým Bohem. Když se lidé vzepřeli Boží vůli, satan okamžitě zdůraznil, že tento čin potvrzuje jeho výroky o nemožnosti zachovávat Boží zákon. Řekl, že lidstvu musí být navždy odepřena Boží přízeň, neboť i on byl po své vzpouře vyvržen z nebe. Prohlašoval, že Bůh nemůže být k hříšníkovi spravedlivý a zároveň milosrdný.

Lidé se ale nacházeli v jiné situaci než satan, protože tehdejší Lucifer zhřešil v nebi ve světle Boží slávy. Ačkoli znal Boží povahu i dobré a spravedlivé principy jeho vlády, rozhodl se jednat podle své sobecké a nezávislé vůle. I přes četná varování a vysvětlování důsledků takového postoje byla jeho volba konečná. Bůh

už pro jeho záchranu nemohl nic udělat. Ale lidé byli svedeni satanovou lstí a neznali rozsáhlost a hloubku Boží lásky. Jejich mysl zatemnily satanovy polopravdy a lži. Pokud se však lidé dozvědí o pravé Boží povaze a o plánu na svou záchranu, mohou přijít zpět k Bohu.

Spravedlnost i milost

V Ježíši Kristu se lidem ukázala Boží milost, která ale zároveň nevylučuje Boží spravedlnost. Zákon představuje vlastnosti Boží povahy. Bůh svůj zákon nezměnil, pro záchranu člověka se však v Ježíši sám obětoval. Boží zákon vyžaduje čistý a spravedlivý život i dokonalou povahu. Lidstvo padlé do hříchu nemůže vyhovět požadavkům svatého Božího zákona, proto Ježíš přišel na svět jako člověk, žil čistým životem a dal lidem příklad dokonalé povahy. Nabízí ji jako dar všem, kdo jej přijmou za svého Zachránce a touží po stejně čistém životě, jako měl on. Boží milost lidem odpouští hříchy a Ježíš proměňuje lidskou povahu k Božímu obrazu. Lidé, kteří důvěřují Ježíši a žijí podle jeho zásad, tak naplňují spravedlnost, kterou Bůh požaduje. Bůh je spravedlivý a ospravedlňuje každého, kdo žije z víry v Ježíše.

Satan chtěl oddělit milost od pravdy a spravedlnosti. Ježíš ale ukázal, že v Božím plánu je spravedlnost neoddělitelně spjata s milostí a pravdou. Svým životem a smrtí dokázal, že Boží spravedlnost neruší Boží milost, hřích může být odpuštěn, zákon je spravedlivý a je možné žít v souladu s ním. Satanova obvinění proti Bohu byla vyvrácena.

Změna satanovy taktiky

Satan neváhal a vymyslel jiný podvod. Začal prohlašovat, že Ježíšovou smrtí pozbyl Boží zákon platnosti. Kdyby ovšem bylo možné zákon změnit nebo zrušit, nemusel by Ježíš za hříchy lidí zemřít. Slovy pronesenými k učedníkům a smrtí na kříži Ježíš potvrdil věčnou platnost Božího zákona. Zrušit zákon by znamenalo předat vládu nad světem satanovi a umožnit věčnou existenci hříchu.

U lidí, kteří věří v platnost Desatera, se satan snaží zvíkat jejich postoj. Namlouvá jim, že některá ustanovení Desatera již neplatí. Tímto podvodem se je snaží dostat pod svoji moc. Satanovým záměrem je ovládnout svět takovým způsobem, že Boží zákon nahradí lidskými předpisy. Biblická proroctví hovoří o významné nábožensko-politické mocnosti, která bude vykonávat satanovy příkazy. Postaví se proti Bohu, změní Boží zákon a bude pronásledovat věrný Boží lid. Zákonodárná shromáždění různých států přijmou nařízení, která budou Božímu zákonu odporovat a jejichž poslušnost prosadí násilím. Boj proti Božímu zákonu, který začal v nebi a pokračuje na zemi, bude probíhat až do Ježíšova návratu.

Každý člověk se musí rozhodnout buď pro Boží zákon, nebo pro lidská nařízení odporující Bohu. Otázka Božího zákona a pravého či falešného uctívání Boha bude předmětem závěrečného sporu mezi Ježíšovými a satanovými následovníky.

Na konci dějin Bůh obhájí svůj zákon a vysvobodí svůj lid. Satan a všichni, kdo se zapojili do vzpoury proti Bohu, zahynou. Svým vzpurným a svévolným životem se natolik vzdálili od Boha, zdroje lásky a života, že sláva Boží přítomnosti pro ně bude jako spalující oheň.

Nebude se jednat o nahodilou událost. Ti, kteří odmítli Boží milost, ponesou důsledky svého rozhodnutí. Bůh přináší lásku a život. Každý, kdo se rozhodne pro svévoli a hřích, se odvrací od Boha, a tím se připravuje o život. Bůh dává každému člověku časově omezenou příležitost k rozvoji jeho povahy. Svými slovy a činy lidé vyjadřují, v co věří.

Na počátku velkého sporu andělé nerozuměli důsledkům vzpoury proti Bohu. Kdyby byl satan i se svými padlými anděly zničen, zůstaly by v myslích ostatních nebeských bytostí pochybnosti o Boží lásce a dobrotě. Toto semínko pochybností by pak mohlo znovu přinést nesoulad a vzdor.

Na konci velkého sporu to už tak nebude. Plán záchrany lidí bude dokončen a všechny stvořené bytosti plně pochopí krásu Boží povahy. Všichni poznají, že zásady Božího zákona jsou dokonalé a neměnné. Všem budou jasné důsledky vzpoury a hříchu i povaha satana. Pochopí, že vyhlazení hříchu je v souladu s Boží láskou. Celý vesmír vzdá Bohu čest a slávu.

Z tohoto důvodu mohli andělé při Ježíšově oběti na kříži jásat. I když ještě všemu zcela nerozuměli, věděli, že zničení hříchu a satana je jednou provždy zpečetěno, záchrana lidstva je jistá a vesmír bude navždy bezpečný.

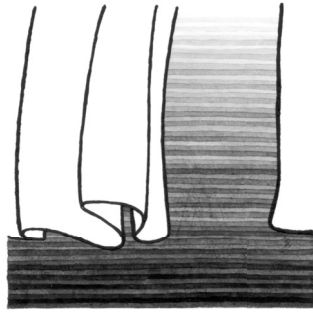
Ježíš si význam své oběti na Golgotě plně uvědomoval. Proto mohl vítězně zvolat: „Je dokonáno!“

K zamyšlení:

1. Proč Bůh nezničil satana a jeho stoupence ihned na počátku jejich vzpoury?
2. Kdy byl zcela odhalen satanův záměr i charakter?
3. Jak se před pádem do hříchu lišila situace lidí a Lucifera?
4. Jak mohou lidé, jež důvěřují Ježíši, dosáhnout spravedlnosti, kterou vyžaduje Boží zákon?
5. Co Ježíš potvrdil svým životem a smrtí?
6. Co bude předmětem závěrečného sporu mezi Ježíšovými a satanovými následovníky?
7. Co pochopí všechny stvořené bytosti na konci velkého sporu?
8. Bude odstranění hříchu a hříšníků prospěšné pro celý vesmír? Jakým způsobem se to stane?

Biblické texty k tomuto tématu:

J 19,30; Ez 28,12; Zj 12,10; 2 K 5,19; Ř 3,26; Ž 85,11; Jk 2,10; Da 7,25; Mal 4,1; Ez 28,6–19; Ž 37,10; Abd 1,16; Ef 4,18; Př 8,36; Zj 12,7–12; Zj 12,17; Zj 14,12; Zj 16,7

80. kapitola **V hrobě**

*„Josef sňal tělo z kříže, zavinul je do plátna
a uložil do hrobky vytesané ve skále.“
(Lukášovo evangelium 23,53)*

Den ponížení konečně skončil. Když zapadlo slunce a začínala sobota, Boží Syn již odpočíval v hrobce.

Na počátku, po dokončení stvoření světa, Otec a Syn v sobotní den odpočívali. Teď, po dokončení díla záchrany lidstva, Ježíš odpočíval znovu.

Až Bůh odstraní hřích a všechno obnoví, bude sobota, den určený k uctívání Stvořitele a Zachránce světa, stále dnem odpočinku a radosti. Každou sobotu vzdají zachránění lidé úctu Bohu.

Po Ježíšových posledních slovech pronesených na kříži se ozval ještě jeden hlas. Bylo to vyznání římského vojáka, velitele setniny:

„Tento muž byl opravdu Boží Syn!“

V den Ježíšovy smrti vyznali tři lidé svoji víru v Ježíše – římský velitel setniny, Šimon nesoucí kříž a zločinec ukřižovaný společně s Ježíšem.

Přiblížil se večer a na Golgotě zavládlo podivné ticho. Většina lidí se nepřišla podívat na Ježíšovo ukřižování ze zášti, ale ze zvědavosti. Nechali se strhnout rozrušeným davem a také se Ježíšovi vysmívali. Poté, co se na zem snesla zvláštní tma, je začaly trápit výčitky svědomí. Když se tma rozplynula, provinile a mlčky se vraceli domů s přesvědčením, že kněží obvinili Ježíše neprávem a Ježíš skutečně mohl být zaslíbeným Mesiášem. Za několik týdnů, kdy učedník Petr kázal během Letnic o Ježíšovi jako o Mesiáši, byli mezi tisíci dalších, kteří v Ježíše uvěřili a stali se jeho následovníky.

Židovské vůdce však Ježíšova smrt a události, které ji doprovázely, nijak nezasáhly. Temnota zahalující jejich mysl byla hustší než tma, která zakryla kříž. Ale už v hodině zdánlivého vítězství se do jejich mysli začaly vkrádat pochybnosti a obavy z toho, co bude následovat. Při otřesech země se také otrásla jejich sebedůvěra. Z mrtvého Ježíše měli náhle větší strach než ze živého. Chtěli lidem zabránit nadále se zajímat o Ježíšovo ukřižování. Pod záminkou blížící se velikonocní soboty požádali Piláta, aby urychlil smrt ukřižovaných a aby došlo k sejmutí těl ještě před západem slunce.

Pilát žádosti vyhověl. Vojáci zlámali oběma zločincům nohy, aby se na nich už nemohli vzepřít a následně se nadechnout a aby tak zemřeli rychleji. Ježíš byl už v té době mrtvý. Vojáci byli překvapeni okolnostmi poprav a Ježíšovým chováním, a proto jemu nohy nezlámali. Nevědomky tak naplnili nařízení Písma o velikonocním beránkovi, které stanovovalo, že mu nesmí být zlámána žádná kost.

Kněží a vůdcové lidu se podivili, že Ježíš již zemřel. Nestávalo se, že by někdo skončil během šesti hodin po ukřižování. Chtěli se ujistit, zda je Ježíš skutečně mrtvý, a tak přikázali jednomu z vojáků, aby do jeho boku zabodl kopí. Z rány ihned vytryskla voda a následně krev.

Po vzkříšení kněží šířili mezi lidmi zprávu, že Ježíš vlastně na kříži nezemřel, ale pouze omdlel a později se probral k životu. Bodnutí kopím však tuto lež vyvrací. I kdyby Ježíš nebyl mrtvý, tomuto zranění by okamžitě podlehl.

Nebyla to ale rána kopím nebo utrpení na kříži, co Ježíše usmrtilo. Ježíšovi puklo srdce, které se zlomilo pod tíhou hříchů světa.

Zmalomyslnění učedníci

Naděje učedníků se rázem rozplynuly. Až do poslední chvíle nevěřili, že by jejich Mistr mohl zemřít. Nyní byli zdrceni. Nepomohly jim ani vzpomínky na to, jak Ježíš tyto události předpověděl. Ztratili víru. Nikdy si Ježíše tolik nevážili a nikdy jim nechyběl tak citelně, jako právě nyní.

Chtěli jej důstojně pohřbít, ale nevěděli jak. Lidé popravení za podvratnou činnost proti římské vládě byli pohřbíváni jako zločinci na zvlášť vyhrazeném místě. Jan s několika galilejskými ženami zůstali u kříže, neboť si nepřáli, aby Ježíše pochovali vojáci. Byli však bezradní, jak jim v tom zabránit, protože od židovských vůdců nemohli očekávat žádnou pomoc.

Josefova žádost

V této bezvýchodné situaci přišli učedníkům na pomoc Josef z Arimatie a Nikodém. Oba byli členy židovské velerady, měli značné bohatství a společenský vliv. Předsevzali si, že zajistí důstojné uložení Ježíšova těla.

Josef zamířil k Pilátovi a vyžádal si tělo mrtvého Ježíše. Kněží ale Pilátovi Ježíšovu smrt záměrně zamlčeli, a tak se teprve od Josefa dozvěděl, že Ježíš už zemřel. Nechal si tedy předvolat velitele vojáků a ten mu podal zprávu o všem, co se na Golgotě událo. Potvrdil tak Josefovou výpověď. Nato Pilát Josefově žádosti vyhověl.

Josef se vrátil ke kříži. Nikodém s sebou přinesl vzácné byliny určené k balzamování. Ani tomu nejváženějšímu občanu Jeruzaléma by po smrti nebyla projevena větší úcta.

Ježíšovy učedníky jednání Josefa a Nikodéma překvapilo, poněvadž se ani jeden z nich k Ježíšovi za jeho života veřejně nehlásil. Vyloučili by je za to z velerady a nemohli by tam svým vlivem Ježíše ochraňovat. Kněží však jejich náklonnost k Ježíši vytušili, a proto Ježíše odsoudili za jejich nepřítomnosti. Nyní už svou oddanost nemuseli dále skrývat a přišli učedníkům na pomoc. Svým vlivem je také ochraňovali před hněvem kněží.

Opatrně sundali tělo z kříže. Při pohledu na umučeného Ježíše jim z očí vylitly slzy. Josef vlastnil novou hrobku vytesanou ve skále. Připravoval ji pro sebe, ale protože se nacházela blízko Golgoty, poskytl ji pro pohřbení Ježíše. Bezvládné tělo zavinuli do plátna a položili na studenou zem. Vchod hrobky zavalili obrovským kamenem a odešli.

Stmívalo se a Marie Magdaléna s ostatními ženami se stále zdržovaly u hrobu. Plakaly nad smrtí svého Mistra. Během západu slunce se vydaly domů, aby zachovaly sváteční sobotní klid.

Neklid protivníků

Pro učedníky, kněze, vůdce lidu a všechny lidi v Jeruzalémě nastala nezapomenutelná sobota. Začala oslava velikonočních svátků a Mesiáš, na něhož slavnosti symbolicky ukazovaly, ležel mrtev v hrobě. Lidé naplnili chrámové nádvoří a velekněz oděný v honosném rouchu společně s ostatními kněžími zahájili slavnostní obřad.

Všech přítomných se ale zmocňoval podivný pocit, jako by něco nebylo v pořádku. Neuvědomovali si, že Ježíšovou smrtí došlo k naplnění proroctví a symbolů velikonočních svátků. Hlavní místnost chrámu, svatyně svatých, kterou měl možnost jednou ročně vidět pouze velekněz, byla nyní otevřená, neboť opona, která ji zakrývala, byla roztržená. Bůh změnil její účel a každý do ní mohl z dále nahlédnout. Kněží tím byli velice znepokojeni. Naplňovala je neblahá předtucha, že se blíží nějaká pohroma.

V době mezi ukřížováním a vzkříšením mnoho lidí studovalo proroctví o Mesiáši. Někteří hledali v Písmu důkazy, že Ježíš nebyl tím, za koho se vydával. Druzí se naopak na základě proroctví chtěli utvrdit, že Ježíš je Mesiáš. Ať byly jejich

pohnutky jakékoli, všichni dospěli ke stejnému závěru: Ukřižovaný Ježíš je Mesiáš, Zachránce světa. Uvěřilo v něj i mnoho kněží a po vzkříšení jej vyznávali jako Syna Božího.

Nikodém si připomněl Ježíšova slova, která zazněla při jejich rozhovoru na Olivové hoře:

„Vzpomínáš si, co Izraelcům zachránilo život na poušti, kde je ohrožovali jedovatí hadi? Jak Mojžíš vyzvedl na sloup bronzového hada, a kdo na něj pohlédl s vírou, zachránil si život? Tak i já musím být vyzdvižen na kříž. Každý, kdo ve mne uvěří, se narodí pro věčnost.“

Tato slova pro něj přestala být tajemstvím. Nikodém litoval, že se nestal Ježíšovým učedníkem ještě za jeho života. Vyslechl modlitbu za Ježíšovy vrahy i slova pronesená ke zločinci na vedlejší kříži. Byl jimi dojat. Když Ježíš zvolal vítězným hlasem „Je dokonáno!“, Nikodémova víra se utvrdila. Kříž, který zanedlouho zmařil naději učedníků, přesvědčil Josefa i Nikodéma, že Ježíš je skutečně Božím Synem.

Nikdy předtím se o Ježíše nezajímalo tolik lidí jako nyní, když byl mrtev... Lidé ale ještě stále přinášeli nemocné a trpící na chrámové nádvoří a volali: „Hledáme lékaře Ježíše!“ Ruce, které uzdravovaly, však nehybně ležely v hrobě. Na Ježíše se ptalo tolik lidí, že se kněží nakonec rozhodli vyhnat z chrámového nádvoří každého, kdo jej hledal. Na jejich rozkaz byli k branám rozestavěni vojáci a nesměli pustit dovnitř nikoho, kdo přišel s nemocným či umírajícím člověkem.

Mnozí lidé byli přesvědčeni, že svět utrpěl Ježíšovou smrtí velkou ztrátu, a začali se zajímat o důvody jeho odsouzení. Kněží náhle zpozorovali, že se lid obrací proti nim. Nejvíce se však děsili naplnění Ježíšovy předpovědi, že vstane z hrobu a oni ho opět spatří. Jeho slova „Zbořte tento chrám, a ve třech dnech jej postavím.“ je nenechávala klidnými.

Byli tak bezradní, že neváhali porušit sobotní klid a svolali radu k rozhodnutí, co se má udělat s Ježíšovým mrtvým tělem. Farizejové a kněží se domluvili a požádali Piláta:

„Pane, vzpomněli jsme si, že ten podvodník řekl: ‚Třetího dne opět vstanu k životu.‘ Dej tedy aspoň tři dny hlídat hrob, nebo přijdou jeho učedníci, ukradnou ho a pak budou lidem namlouvat, že vstal z mrtvých.“

„Dobře,“ řekl Pilát, „postavte tam stráž.“

Na kámen, který zakrýval hrobku, vojáci napnuli provazy. Jejich konce připevnili ke skále a zapečetili římskou pečetí. Hrob hlídalo sto vojáků. Bez svolení Římanů nemohl nikdo kámen odvalit. Ježíšovo tělo bylo v hrobce zabezpečeno tak důkladně, jako by tam mělo zůstat navěky.

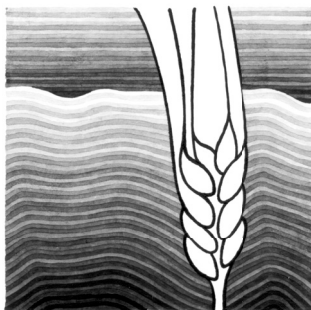
Snaha zabránit Ježíšovi znovu ožít však vyšla nazmar. Dokonalé zajištění Ježíšova hrobu se stalo tím nejpřesvědčivějším důkazem, že Ježíš opravdu vstal z mrtvých. Čím více vojáků jej hlídalo, tím více svědků bylo této slavné události přítomno. Římská stráž nemohla zadržet Pána života v hrobě. Okamžik Ježíšova vysvobození se přiblížil.

K zamyšlení:

1. *Proč byli kněží a vůdcové lidu tak rychlou smrtí Ježíše udiveni?*
2. *Proč přišli Nikodém s Josefem pomoci učedníkům pohřbít Ježíšovo tělo?*
3. *Co vedlo mnohé lidi ke studiu proroctví o Mesiáši?*
4. *Proč měli vojáci zapečetit a hlídat hrob?*
5. *Jsmo vděční za svůj život Ježíši, Pánu života?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 27,57–66; Gn 2,1; Jb 38,7; Dt 32,4; Kaz 3,14; Iz 66,23; Mt 27,54; Nu 9,12; J 19,34–37; Mt 27,50; L 23,46; L 23,56; J 3,14–15; J 2,19; Mt 20,18–19; Ž 2,1–4

81. kapitola

Zmrtvýchvstání

„Vstal opět k životu, jak to předpověděl.“ (Matoušovo evangelium 28,6)

Noc prvního dne týdne se chýlila ke konci a začínalo svítat. Ježíš byl ještě stále v zajetí zapečetěného hrobu hlídaného římskými vojáky. Kdyby to bylo možné, nechal by kníže temnoty tento hrob zapečetěný navždy. Ale nebeští andělé čekali na chvíli, kdy budou moci přivítat Knížete života.

Při rozednění došlo k velkému zemětřesení, neboť anděl Páně právě sestoupil z nebe. Zářil jako blesk a měl oděv bílý jako sníh. Strážci leknutím strnuli a zástupy temných mocností rychle uprchly. Před zraky vojáků anděl odvalil kámen zakrývající vchod do hrobky a zavolal:

„Boží Synu, vyjdi ven! Tvůj Otec tě volá!“

Za okamžik z temné hrobky slavně vyšel Ježíš, Mesiáš, Zachránce světa. Mocným hlasem prohlásil:

„Já jsem vzkříšení a život!“

Nebeští andělé jej přitom vítali chvalozpěvy.

Když vojáci uviděli, co se stalo, dali se na útěk. Cestou do Jeruzaléma vyprávěli každému, koho potkali, čeho byli svědky. Utíkali k Pilátovi, ale kněží a vůdci lidu je zastavili – chtěli je totiž za každou cenu vyslechnout jako první. Bledí a třesoucí se vojáci jim všechno popsali. Dosvědčili, že viděli anděla, jak nazval Ježíše Božím Synem a Králem nebe.

Kněží zpanikařili. Velekněz Kaifáš chtěl promluvit, ale úlekem jen pohyboval rty. Až když se vojáci chystali odejít, vrátila se mu řeč. Zavolal na ně:

„Počkejte, počkejte! Nikomu o tom, co jste viděli, neříkejte!“

Společně s ostatními kněžími na ně naléhal:

„Řekněte, že v noci přišli jeho učedníci a ukradli tělo, když jste spali.“ Vojáci zprvu nechtěli takové zdůvodnění přijmout. Kdyby spali, nemohli by přece vědět, co se přihodilo. A kdyby učedníci skutečně ukradli Ježíšovo tělo, byli by kněží mezi prvními, kdo by strážce obvinil z nedbalosti a žádal jejich potrestání.

Takové vysvětlení nahánělo vojákům hrůzu, protože usnutí na stráži se trestalo smrtí. Nechtěli lhát a tím riskovat svůj život. Kněží je však přesvědčili, že se postarají o to, aby neměli žádné problémy. Ujistili je, že není ani v zájmu Piláta, aby se pravdivá zpráva rozšířila. Nabídl jim značný obnos peněz a oni jej přijali. Ke kněžím přišli vojáci s úžasným poselstvím o vzkříšení a odcházeli s penězi v kapse a lží na jazyku.

Zpráva o Ježíšově vzkříšení se však mezitím k Pilátovi donesla. Ačkoli nechtěl Ježíše odsoudit, až do této chvíle ho jeho smrt nijak nezajímala. Teď se ale vyděsil a zavřel se ve svém domě. Pro kněze tedy nebylo nijak snadné se ještě týž den s Pilátem setkat. Když se jim to podařilo, řekli mu o své úmluvě s vojáky a přesvědčili ho, aby je netrestal. Ještě dříve, než Pilát jejich návrh přijal, vyslechl stráž osobně. Tak se dozvěděl, jak se vše doopravdy stalo. Nakonec souhlasil s plánem kněží.

Kněží nechali Ježíše zabít, a tím se stali satanovými nástroji. Nadále ve spojení se silami temnoty proti Ježíši bojovali. Věděli, že by měli veliké problémy, pokud by se o Ježíšově vzkříšení doslechl lid, a tak všemožně jeho zmrtvýchvstání popírali. Báli se, že se s Ježíšem někdy setkají. Ve dne i v noci je provázely vzpomínky na jejich vlastní slova pronesená v soudní síni: „Jeho krev na nás a na naše děti.“ Všechny svědky Ježíšova zmrtvýchvstání ale umlčet nemohli, poněvadž mnozí lidé slyšeli svědectví vojáků ještě před tím, než byli kněžími podplaceni.

Jistota vzkříšení

Když u Ježíšova hrobu zazněl mocný hlas anděla: „Tvůj Otec tě volá!“, Ježíš vyšel z hrobu na základě své božské moci. Naplnila se tak jeho slova:

„Je v mé moci, abych se života vzdal a opět ho získal.“

Pouze Bůh mohl prohlásit: „Já jsem vzkříšení a život.“

Během velikonočních oslav se v chrámě předkládal Bohu snopek z první sklizně obilí jako výraz díky za požehnání úrody. Na polích lidé sbírali první klasy zralého obilí a při příchodu do Jeruzaléma jimi mávali a provolávali slávu Bohu. Posléze mohli začít se žní.

Ježíš vstal z mrtvých právě v den, kdy měl být Bohu předložen první snopek obilí. Stal se tak představitelem velké duchovní žně pro Boží království. Pro všechny, kdo umírají s vírou v Ježíše, je jeho vzkříšení zárukou, že je v den svého návratu vzkřísí k věčnému životu.

Apoštol Pavel napsal: „Věříme-li, že Ježíš zemřel a pak znovu ožil, můžeme počítat s tím, že až se k nám Ježíš vrátí, přivede Bůh současně k životu i všechny, kteří ve víře v Krista zemřeli.“

Svědectví dalších vzkříšených

Při Ježíšově vzkříšení ožilo i několik zemřelých. Během svého života vydávali svědectví o pravdě a někteří z nich kvůli tomu zemřeli násilnou smrtí. Nyní mohli svědčit o zmrtvýchstalém Ježíši a o tom, že i oni byli vzkříšeni.

Za svého pozemského působení Ježíš vzkřísil několik lidí. Nestali se ale nesmrtelnými. Časem zestárlí a opět zemřeli. Mrtví, kteří vyšli z hrobu při Kristově vzkříšení, však vstali k věčnému životu. Spolu s Ježíšem byli přijati do nebe na důkaz vítězství nad smrtí a hrobem. Předtím ale přišli do města, ukázali se mnoha lidem a svědčili o svém i Ježíšově zmrtvýchvstání.

Věčný život, který lidé v ráji ztratili, v Kristu opět získávají. Boží Syn má právo a moc udělovat nesmrtelnost. Říká:

„Já přináším život plný hojnosti.“ A také: „Jedině ten, kdo přijme moji oběť, bude žít na věky, a já ho vzkřísím v poslední den.“

Smrt je pro křesťana jen spánkem, chvílí ticha a tmy, kdy čeká na vzkříšení při slavném Ježíšově návratu.

Stejný hlas, který z kříže zvolal „Dokonáno jest!“, jednou pronikne hroby a probudí ty, kdo zemřeli ve víře v Ježíše.

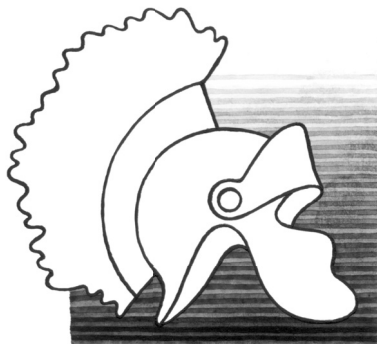
Při Ježíšově zmrtvýchvstání se otevřelo jen několik hrobů. Při jeho druhém příchodu uslyší Kristův hlas všechny Boží děti a vstanou z hrobů ve slávě nesmrtelného života. Moc, která vyvedla Ježíše z hrobu, přivede k životu i jeho věrné následovníky, jeho pravou církev, a oslaví ji přede všemi bytostmi na zemi i v nebesích.

K zamyšlení:

1. *Co se stalo na úsvitu prvního dne týdne?*
2. *Kým byli vedeni kněží, když si vymýšleli příběh o ukradeném těle?*
3. *Ježíšovo vzkříšení doprovázelo vzkříšení několika mrtvých. Co dělali poté, když vstali k věčnému životu?*
4. *Co pro tebe znamená zaslíbení o vzkříšení?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 28,2–4; Mt 28,11–15; J 11,25; Žd 12,26; Iz 24,20; Iz 34,4; 2 Pt 3,10; Jl 4,16; Mt 27,25; J 2,19; J 10,17–18; 1 Te 4,14; Iz 26,19; J 10,10; J 4,14; J 6,54; J 8,51–52; Ko 3,4

82. kapitola **Zpráva o vzkříšení**

*„Běž a pověz bratřím, že odcházím k svému i vašemu Bohu a Otci.“
(Janovo evangelium 20,17)*

Prvního dne v týdnu vyšly časně zrána k hrobu ženy, které viděly Ježíšovo ukřižování i uložení, aby jeho tělo pomazaly vzácnými oleji a mastí. Byly to Marie z Magdaly, Marie, matka Jakubova, a Salome. Na Ježíšův slib „Opět se setkáme.“ přitom vůbec nepomyslely.

Nevěděly, co se mezitím přihodilo. Blížily se k zahradě s hrobem a říkaly: „Kdo nám odvalí kámen od vchodu do hrobu?“

Náhle se země zachvěla a nebe bylo ozářeno silným světlem. Uviděly, že kámen je odvalený.

Ženy nepřišly k hrobu společně – Marie Magdalská byla na místě jako první. Jakmile viděla, že je kámen odvalený, spěchala to oznámit učedníkům. Následně ke hrobu došly obě zbývající ženy a viděly kolem něj zářit oslnivé světlo. Nahlédly dovnitř, ale Ježíšovo tělo zde nebylo.

Po chvíli zjistily, že nejsou samy. Nedaleko seděl mladík v zářícím rouchu. Byl to anděl, který odvalil kámen. Přišel v lidské podobě, aby Ježíšovy přátele nevyděsil. Stále jej však obklopoval jas nebeské slávy a ženy se ho zalekly.

Řekl jim: „Nebojte se. Vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. Ale on tu již není, vstal opět k životu, jak to předpověděl. Pojdte se podívat do hrobu. A teď si pospěšte a řekněte jeho učedníkům, že vstal z mrtvých a jde napřed do Galileje, kde se s ním setkáte.“

Ženy se znovu podívaly do hrobu a uviděly dalšího anděla. Ten jim řekl: „Proč hledáte živého tam, kde jsou jen mrtví? Ježíš tady není, je živ! Vzpomeňte si, jak vám ještě v Galileji říkal, že bude jako Syn člověka vydán do rukou zlých lidí, ukřižován, ale třetí den vstane z mrtvých.“

Ženy si na Ježíšova slova skutečně vzpomněly. Jejich smutek se okamžitě změnil v obrovskou radost. Zvolaly:

„Ježíš byl vzkříšen! Ježíš je živý!“ A běžely oznámit tuto radostnou zprávu učedníkům.

Marie z Magdaly zatím o Ježíšově vzkříšení nevěděla. Přišla k Petrovi a Janovi a smutně řekla: „Našeho Pána vzali z hrobu a nevíme, kam ho položili.“

Nato tam oba dva běželi a zjistili, že hrob je skutečně prázdný. Našli v něm jen lněná plátna, ve kterých bylo mrtvé tělo uloženo. Všimli si, že plátna nebyla jen tak ledabyle pohozená, ale pečlivě složená. Jan si přitom vzpomněl, jak Ježíš už dříve předpovídal své vzkříšení, a uvěřil tomu.

Za Petrem a Janem přišla k hrobu i Marie. Oba učedníci se pak vrátili zpátky do Jeruzaléma, ale Marie tam ještě chvíli zůstala. Smutně hleděla do prázdného hrobu, když tu spatřila dva anděly.

„Proč pláčeš?“ zeptali se jí.

„Vzali mého Pána a nevím, kam ho uložili.“

Když to řekla, obrátila se a chtěla odejít. Zahlédla ještě jednu osobu. Neznámý ji oslovil:

„Proč pláčeš a koho hledáš?“

Se slzami v očích se podívala na tohoto muže, jehož považovala za zahradníka. Řekla mu:

„Pane, jestli jsi ho odnesl, řekni mi, kam jsi ho uložil, a já ho pochovám jinde.“

Muž ji ale oslovil hlasem, který tak dobře znala:

„Marie!“ Pohlédla na něj a poznala živého Ježíše. Zavolala na něj:

„Mistře!“ A utíkala k němu, aby jej objala. Ježíš ji však varoval: „Nedotýkej se mne, ještě jsem se nevrátil ke svému Otci. Běž a pověz bratřím, že odcházím ke svému i vašemu Bohu a Otci.“

Marie na nic nečekala, rychle vyhledala učedníky a radostně zvolala: „Viděla jsem našeho Pána!“ A sdělila jim tu radostnou zprávu.

Ježíš nechtěl, aby jej lidé uctívali, dokud nevystoupí k Otci do nebe a Bůh mu nepotvrdí, že přijal jeho obět za hříchy lidí a že prostřednictvím jeho prolité krve mohou všichni lidé získat věčný život. Otec ho ujistil, že přijme každého člověka, který lituje svých špatných myšlenek, slov i činů a žije podle Božích zásad. Prokáže mu stejnou lásku jako svému Synovi.

Zatímco se Ježíš nacházel v Boží přítomnosti, prožívali jeho učedníci smutek a bezradnost. Den radosti a jásotu v celém vesmíru byl opakem jejich úzkosti a beznaděje. Kvůli svému zoufalství zprávám žen o Ježíšově vzkříšení nevěřili. Připadalo jim, že ženy blouzní.

Andělé však ženám řekli: „Jděte a ohlaste jeho učedníkům i Petrovi, že Ježíš půjde napřed do Galileje. Tam ho uvidíte, jak vám to před svou smrtí řekl.“ Tato zpráva měla učedníky přesvědčit.

Petra trápily neustálé výčitky svědomí kvůli tomu, že zapřel svého Mistra. Ze všech učedníků byl nejvíce sklíčený. Andělé zmínili Petrovo jméno proto, aby ho ujistili, že mu bylo odpuštěno.

Marie oznámila učedníkům, že viděla Pána, a zopakovala jeho pozvání k setkání v Galileji. Potřetí jim Ježíš po svém návratu z nebes poslal tento vzkaz prostřednictvím žen:

„Nebojte se, jen jděte za mými bratry a řekněte jim, ať jdou do Galileje a tam se setkáme.“

Učedníci se však nedokázali zbavit pochybností. Vždyť viděli svého Pána umírat na kříži. Ježíšovo tělo se však z hrobu ztratilo a oni byli obviněni z jeho krádeže, aby prý mohli prohlašovat, že Ježíš vstal z mrtvých. Podlehli nátlaku a ani se nesnažili tato falešná obvinění vyvracet. Měli strach z kněží i z lidu.

Říkali si: „My jsme doufali, že on je ten očekávaný Mesiáš, který vysvobodí Izrael.“

Osamělí a zlomení se sešli v horní místnosti jednoho domu a pečlivě za sebou zavřeli dveře. Obávali se, že by mohli brzy dopadnout stejně jako jejich Mistr. Kdyby zprávě o vzkříšení uvěřili, mohli se už v této chvíli radovat a těšit na setkání se svým Pánem.

Mnozí lidé si dnes počinají podobně jako tehdejší učedníci. Bůh je doprovází, a oni jej přesto svým ztrápeným srdcem nevidí. Mluví k nim, ale oni neslyší.

Naslouchejme pozorně zprávě, kterou anděl sdělil ženám:

„Pospěšte povědět učedníkům, že Ježíš vstal z mrtvých!“

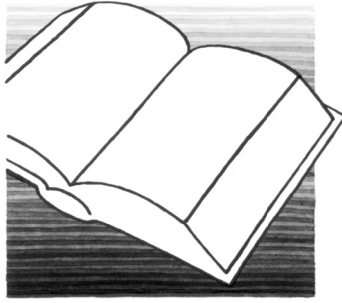
Nemusíme být smutní jako ti lidé, kteří jsou bez naděje a pomoci. Ježíš žije a v Boží přítomnosti se za nás přimlouvá. Věřme jeho slovu, naplní nás radostí a nadějí. Těšme se na setkání s Ježíšem!

K zamyšlení:

1. *Která Ježíšova slova museli andělé ženám u hrobu připomenout?*
2. *Lněná plátna, ve kterých bylo mrtvé tělo uloženo, byla pečlivě složená. Proč to byl pro Jana důkaz Ježíšova vzkříšení?*
3. *Proč učedníci nevěřili zprávám Marie a ostatních žen?*
4. *Z jakého důvodu měl Ježíš po svém vzkříšení vystoupit k Otcí?*
5. *Proč i my často podléháme malomyslnosti a cítíme se osamělí? Spoléháme na Ježíšovo zaslíbení, že je stále s námi?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 28,1; Mt 28,5–8; Mk 16,1–8; Lk 24,1–12; J 20,1–18; J 16,22; L 24,21; L 23,31

83. kapitola Na cestě do Emauz

*„O čem to mluvíte, že jste tak smutní?“
(Lukášovo evangelium 24,17)*

Pozdě odpoledne v den vzkříšení šli dva Ježíšovi učedníci do Emauz, městečka nedaleko Jeruzaléma. Před několika dny přišli do Jeruzaléma na oslavu Velikonoc. Události, kterých tam byli svědky, je velmi znepokojily. Navíc se nyní dozvěděli, že Ježíšovo tělo už v hrobě není, ale že nějaké ženy viděly u hrobu anděly a dokonce mluvily se samotným Ježíšem. Vraceli se domů a o všem si spolu povídali.

Během cesty se k nim připojil jakýsi člověk. Oba byli tak zabrání do rozhovoru, že si ho ani pořádně neprohlédli a nevěšili si, že je to Ježíš. Uvažovali o Ježíšově učení a činech. Nemohli pochopit, jak by člověk, který se nechal tak ponížít, mohl být Mesiášem. Byli smutní a bezradní.

Ježíš je chtěl povzbudit. Nejdříve jim však musel mnohé vysvětlit, aby prohlédli a pochopili. Zeptal se jich:

„O čem to spolu rozmlouváte?“

Zastavili se a jeden z nich, jménem Kleofáš, mu s údivem odpověděl: „Jdeš z Jeruzaléma a nevíš, co se tam teď o svátcích stalo? Cožpak jsi nic neslyšel o Ježíši z Nazareta? O tom prorokovi, který tak mocně kázal a dělal zázraky? Bůh stál při něm a lidé ho měli v úctě. A toho muže velerada odsoudila k smrti a byl ukřižován! My jsme doufali, že on je ten očekávaný Mesiáš a že vysvobodí Izrael. Stalo se to předevcírem. Dnes nás ale některé ženy překvapily zprávou: byly časně ráno u hrobu a nenašly jeho tělo. Dokonce prý viděly anděly, kteří jim řekli, že Ježíš žije. Někteří z našich si ověřili, že hrob je opravdu prázdný, ale jeho neviděli. A tak nevíme, co si o tom všem máme myslet.“

Bylo zvláštní, že si ani jeden z nich nevzpomněl na Ježíšova slova o tom, že třetí den vstane z mrtvých. Kněží a vůdcové lidu si na to dobře pamatovali.

Ježíš vysvětluje Písma

Ježíš jim na to řekl:

„Proč jste tak nechápaví a váháte uvěřit tomu, co předpovídali už dávní proroci? Což neměl Mesiáš to vše vytrpět, než nastolí své království?“

Učedníci byli překvapeni. Přemýšleli, kdo to asi je, když mluví s takovou přesvědčivostí. Jeho slova je povzbudila, neboť přinášela naději.

Ježíš jim během další cesty vysvětloval texty Písma, které o něm byly napsány od Mojžíše až po Proroky. Kdyby se jim dal poznat hned zpočátku, měli by takovou radost, že by jeho slova už nevnímali. On ale chtěl posílit jejich víru na základě slov Písma. Nepředvedl jim žádný zázrak, aby je přesvědčil, ale vysvětloval jim Písmo.

Ježíš zdůraznil, jak důležité je rozumět starozákonním textům o poslání Mesiáše. Pro jeho dnešní učedníky je porozumění celému Písmu stejně důležité. Zachránce světa se odhaluje jak ve Starém, tak i v Novém zákoně. Prorokům byla sdělována slova pravdy, na něž navazuje Ježíšovo poselství. Porozumění prorocím umožňuje správně pochopit texty Nového zákona.

Stejně jako mnoho dalších lidí očekávali i tito dva učedníci, že Mesiáš usedne v Jeruzalémě na trůn a převezme politickou moc v zemi. Bylo třeba, aby pochopili, že Mesiáš měl projít utrpením. Ježíš jim vysvětlil, že děsivé události, kterých byli svědky, byly jediným možným řešením problému hříchu a že plán záchrany byl ustanoven ještě před stvořením světa. Mesiáš musel zemřít kvůli hříchům všech lidí stejně tak, jako musí zemřít každý, kdo v hříchu zůstává. Zápas mezi dobrem a zlem však neskončil porážkou, ale Ježíšovým slavným vítězstvím.

Oba učedníci neměli stále ponětí, kdo k nim vlastně mluví. Mysleli si, že je to jeden z poutníků, kteří se zúčastnili slavnosti a vracejí se domů. Než přišli do Emauz, slunce už zapadlo. Ježíš chtěl ve své cestě pokračovat. Učedníci si s ním ale chtěli ještě povídat, a tak ho přemlouvali:

„Zůstaň s námi, vždyť je již pozdě a stmívá se. Kam bys šel?“

Ježíš tedy zůstal a vešel s nimi do domu.

Kdyby jej učedníci tak naléhavě nezvali, nedozvěděli by se, kdo je vlastně na cestě doprovázel. Ježíš se nikdy nikomu nevnucuje. Věnuje se každému, kdo ho chce poznat nebo kdo s ním chce hovořit. Pokud na něj někteří lidé nemají čas nebo je jim lhostejný, věnuje se jiným.

Učedníci pozvali hosta na večeři. Když usedli ke stolu, vzal do rukou chléb, poděkoval Bohu, rozlomil ho a podával jim ho. Tu spatřili na jeho rukou rány od hřebů. Oba vykřikli: „To je Ježíš!“

Vyskočili a radostí jej chtěli obejmout, ale v tom okamžiku jim zmizel. Hleděli na místo, kde seděl, a vzrušeně zvolali:

„A proto nám bylo tak dobře u srdce, když s námi na cestě mluvil a vysvětloval nám smysl proroctví!“

Na hlad a únavu v tu chvíli zapomněli a okamžitě se vydali zpět do Jeruzaléma k ostatním učedníkům. Tak radostnou událost si přece nemohli nechat jen pro sebe! Cesta v noci byla sice nebezpečná, ale nenechali se ničím odradit a rychle dospíchali k Jeruzalému.

Prožívali při tom obrovské nadšení a na svět se najednou dívali úplně jiným pohledem. O setkání s živým Ježíšem vyprávěli každému, koho na cestě potkali, a následně i učedníkům v Jeruzalémě.

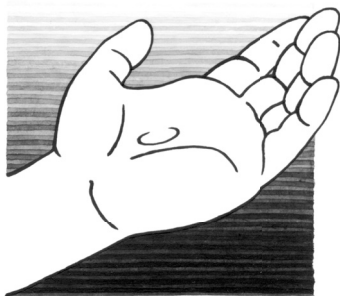
K zamyšlení:

1. *O čem si oba učedníci spolu povídali na cestě do Emauz?*
2. *Jakým způsobem chtěl Ježíš posílit jejich víru v Mesiáše, aniž by učinil nějaký zázrak?*
3. *Jak nakonec učedníci poznali ve svém průvodci samotného Ježíše?*
4. *Ježíš velmi rád vstoupí do každého domova, který jej přijme.
Byli jsme někdy lhostejní nebo příliš zaneprázdnění, že jsme ho nepozvali dále?*

Biblické texty k tomuto tématu:

L 24,13–33; Mt 27,62–63

84. kapitola

Setkání s učedníky

*„Podívejte se na moje ruce a nohy, jsem to opravdu já.“
(Lukášovo evangelium 24,39)*

Jakmile oba učedníci šťastně dorazili do Jeruzaléma, pospíchali úzkými uličkami do horní místnosti, kde Ježíš trávil poslední večer před svou smrtí. Věděli, že se tam skrývají ostatní učedníci. Klepali na dveře, ale nikdo neotevíral. A tak se ohlásili jménem. Teprve potom je učedníci opatrně vpustili dovnitř.

V místnosti se začalo živě diskutovat. Někteří tvrdili, že Ježíš vstal z mrtvých a zjevil se Šimonovi, jiní to pokládali za nemožné. Ještě celí udýchaní se příchozí pustili do nadšeného vyprávění, jak se jim Ježíš zjevil. Najednou se mezi nimi objevila nějaká postava. Překvapilo je to, protože neslyšeli žádné klepání na dveře či kroky.

Ihned poznali hlas svého Mistra:

„Pokoj vám,“ pozdravil je.

Měli strach, neboť si mysleli, že vidí jeho ducha.

Ježíš jim řekl:

„Co se lekáte a proč si vymýšlíte takové věci? Podívejte se na moje ruce a nohy, jsem to opravdu já. Můžete se mne dotknout. Nejsem duch, ten nemá tělo z masa a kostí.“

Ukázal jim přitom jizvy na rukou a nohou. Pro samou radost tomu učedníci ani nemohli uvěřit. Požádal je tedy:

„Máte tu něco k jídlu?“

Podali mu kus pečené ryby a sledovali, jak ji snědl.

Učedníci poznali Ježíšův vzhled, hlas i chování a konečně uvěřili, že to není sen, ale skutečnost. Nadšeně se překřikovali:

„On je živý! Doopravdy vstal z mrtvých!“

Až budou mrtví v hrobech vzkříšeni při Ježíšově druhém příchodu, také je poznáme. Budou mít oslavené tělo. Vstanou dokonale zdraví a krásní, ale jejich totožnost zůstane zachována.

Ježíš jim pak řekl:

„Vzpomeňte si! Když jsem býval s vámi, často jsem vám připomínal, že se musí naplnit vše, co je o mně předpovězeno u Mojžíše, Proroků a v Žalmech. To všechno ukazovalo na Mesiáše, jenž musí mnoho vytrpět, zemřít a třetího dne vstát z mrtvých. A nyní se lidé všech národů musí dovědět, že mám právo odpouštět hříchy a moc změnit jejich život. Tato dobrá zpráva se začne rozhlašovat nejprve v Jeruzalémě. Vy budete dosvědčovat všechno, co se událo a čeho jste byli svědky. A já vám pošlu Ducha svatého, kterého vám slíbil můj Otec. Čekejte v Jeruzalémě, dokud vás Bůh nevybaví touto mocí.“

Učedníci si uvědomili závažnost a rozsah svého poslání. Mají světu podávat svědectví o Ježíšově životě, smrti a vzkříšení, vysvětlovat proroctví o Mesiáši, vyučovat Božímu zákonu a tajemství záchrany a hlásat Ježíšovu moc odpouštět hříchy.

Po těchto slovech na ně Ježíš dýchl a řekl jim:

„Přijměte svatého Ducha! Komu budete zvěstovat odpuštění hříchů a kdo je přijme, tomu bude odpuštěno. Komu tu zvěst zadržíte, zůstane ve svém hříchu.“

Plné působení Ducha svatého začalo až po Ježíšově návratu do nebe. Ježíš vdechl svého Ducha učedníkům proto, aby jim ukázal, jak moc potřebují sílu Ducha svatého, aby mohli splnit svoje poslání na zemi.

Duch svatý je zdrojem duchovního života člověka. Přijetí Ducha znamená přijetí Ježíšova života, Ježíšových vlastností. Pouze ti, v jejichž životě se tyto vlastnosti projevují, jsou pravými Ježíšovými následovníky.

Nevěřící Tomáš

Toho večera chyběl mezi učedníky Tomáš. Ostatní mu o setkání s Ježíšem vyprávěli, ale on stále pochyboval. Říkal si, že i kdyby byl Ježíš živý, stejně už neexistuje žádná naděje na vznik jeho pozemského království. Také se jej dotklo, že se Ježíš mezitím zjevil všem učedníkům kromě něho. Zatvrdil se a celý týden prožil v zoufalství.

Stále prohlašoval:

„Neuvěřím, dokud nevidím a neohmatám rány na jeho ruku a boku.“ Nechtěl uvěřit na základě svědectví ostatních učedníků. K Ježíši měl velkou úctu, ale nechal se ovládnout žárlivostí a pochybnostmi.

Po týdnu se učedníci znovu společně sešli v horní místnosti a tentokrát se k nim přidal i Tomáš. Večeřeli a během jídla mluvili o proroctvích o Mesiáši, která jim Ježíš v Písmu ukázal. Přestože byly dveře zamčeny, Ježíš k nim znovu přišel. Pozdravil je:

„Pokoj vám!“

Potom se obrátil k Tomášovi:

„Podívej se a sáhni si na mé rány! Už nepochybuj, ale věř!“

Tomáš věděl, že nikdo z učedníků Ježíši o jeho pochybnostech neřekl, a uvědomil si, že Ježíš zná jeho myšlenky. Další důkazy už nepotřeboval. Vrhł se k Ježíšovým nohám a vyznal:

„Jsi můj Pán a můj Bůh!“

Ježíš Tomášovo vyznání přijal, ale jemně mu vytkl jeho nevěru:

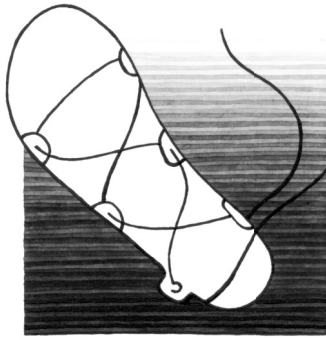
„Viděl jsi mne, a proto věříš. Požehnaní jsou ti, kdo neviděli, a přesto uvěřili.“

K zamyšlení:

1. *Jaká byla reakce učedníků v horní místnosti, když se uprostřed nich náhle objevil vzkříšený Ježíš?*
2. *Co musel Ježíš udělat, aby učedníky přesvědčil, že není duch?*
3. *Jak poznáme naše blízké a přátele po vzkříšení při Ježíšově druhém příchodu?*
4. *O čem mají Ježíšovi učedníci svědčit celému světu?*
5. *Co potřeboval pochybovačný Tomáš?*
6. *Co by se nám mohlo stát, kdybychom trvali na tom, že uvěříme, až budou všechny naše pochybnosti odstraněny? Jaké pochybnosti máme?*

Biblické texty k tomuto tématu:

L 24,33–48; J 20,19–29; Zj 3,20; 2 Tm 4,2; Ga 5,21; 1 J 1,9; Mi 7,19; Sk 4,12

85. kapitola **Znovu u jezera**

Řekl mu: „Pečuj o mé ovce!“ (Janovo evangelium 21,16)

Učedníci zůstali na slavnostech až do konce velikonočního týdne. Kdyby odešli dříve, mohli by být nařčeni ze zřeknutí se židovské víry. Po svátcích se vydali na cestu domů do Galileje a těšili se na setkání s Ježíšem.

Došli na jedno klidné místo u Galilejského jezera, kde vzpomínali, jak zde Ježíš utišil rozbouřené vlny a také několika chleby a rybami nasýtil tisíce lidí. Nedaleko se rozprostíralo město Kafarnaum, v němž Ježíš udělal nemálo zázraků.

Nastal večer a Petr najednou ostatním oznámil:

„Jdu lovit ryby.“

Někteří se přidali:

„Půjdeme s tebou!“

Byli to Tomáš Dvojče, Natanael, Jakub, Jan a ještě další dva. Za ulovené ryby si chtěli opatřit oblečení a jídlo. Na jezeře strávili celou noc. Mluvili spolu o Ježíši a o své nejasné budoucnosti.

Za svítání připluli ke břehu. Všimli si, že někdo stojí poblíž. Zavolal na ně:

„Přátelé, máte něco k jídlu?“

„Nemáme, nic jsme neulovili,“ odpověděli.

„Já vám poradím: Hoďte síť na pravou stranu lodi a ulovíte!“

Poslechli tuto radu a síť se zanedlouho naplnila tolika rybami, že ji ani nemohli vytáhnout.

Jan zavolal na Petra:

„Vždyť je to Pán!“

Jakmile to Petr uslyšel, radostí skočil do vody a brodil se k němu. Ostatním učedníkům ještě chvíli trvalo, než s loďkou dopluli až ke břehu. Když vystoupili, uviděli ohniště, na kterém se pekla ryba a chléb.

Ježíš jim řekl:

„Přineste několik ryb ze svého úlovku.“

Petr spěchal k ostatním, aby jim pomohl vytáhnout síť na břeh. Napočítal sto padesát tři ryb – a kupodivu se síť nepotrhal.

„A teď se pojdte nasnídat,“ pozval je Ježíš.

Nevyptávali se ho, kdo je, všichni ho poznali. Jedli a tiše si Ježíše prohlíželi.

Vzpomněli si, jak je kdysi Ježíš u tohoto jezera povolal, aby ho následovali, a jak na jeho pokyn chytili neuvěřitelné množství ryb. Tehdy je vybídl, aby opustili rybaření a začali zachraňovat lidi pro věčnost. Došlo jim, že zopakováním stejného zázraku jim chtěl připomenout, že se tomuto poslání mají i nadále věnovat a že zajistí jejich životní potřeby.

Tři otázky

Ježíš měl v úmyslu předat jim ještě další poučení... Petr jej nedávno třikrát zapřel. Tím potupil svého Pána a zahanbil sám sebe. Ostatní učedníci měli za to, že nadále nebude moci zastávat přední postavení. Také Petr byl přesvědčen o tom, že mu již ostatní učedníci ani Ježíš nebudou důvěřovat.

Ježíš chtěl dát Petrovi příležitost, aby ukázal, že svého činu opravdu lituje a že se změnil. Pokud by k tomu nedošlo, stín jeho zrady by neustále mařil Petrovo působení.

To je také poučením pro všechny Ježíšovy následovníky. Skryté hříchy mají být vyznány Bohu v osobní modlitbě, ale veřejné hříchy mají být vyznány veřejně. Petrova zrada potěšila satana a na ostatní učedníky měla špatný vliv. Jeho veřejné vyznání a lítost nad uskutečněným špatným činem měly napravit škodu, kterou způsobil.

Po snídani se Ježíš Petra zeptal:

„Šimone, miluješ mne více než ostatní?“

Petr odpověděl:

„Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“

Tentokrát už neprohlašoval sebejistě, že má Ježíše rád nejvíce ze všech.

Ježíš mu na to řekl:

„Pas mé beránky!“

Potom se jej zeptal znovu:

„Miluješ mne, Šimone?“

Se stejnou pokorou Petr odpověděl:

„Ano, Pane, ty víš, že tě mám rád.“

Ježíš mu řekl: „Pečuj o mé ovce!“

Zeptal se ho ještě potřetí: „Šimone, máš mne rád?“

Petra tato otázka zarmoutila, poněvadž ho napadlo, že Ježíš pochybuje o jeho slovech. Odpověděl mu:

„Pane, ty víš všechno, i to, že tě mám rád.“

Na to mu Ježíš řekl:

„Starej se o mé ovečky!“

Úkol, který Ježíš Petrovi uložil, byl „pást ovce“ – tedy vést ty, kteří právě uvěřili v Ježíše, vyučovat je Písmu a jít jim příkladem v křesťanském způsobu života. Petrovy chyby, jejich vyznání a změna smýšlení jej k tomuto úkolu připravily. Před selháním Petr často jednal unáhleně a rád ostatním chyby vytykal. Po svém obrácení se změnil. Zůstal horlivým apoštolem, ale jeho nadšení bylo usměrňováno moudrostí a oddaností k Ježíši.

Ježíšův postoj k Petrovi naučil učedníky, s jakou trpělivostí, soucitem a odpuštějící láskou mají jednat s hříšnými lidmi. Měli si být vědomi svých vlastních slabostí a k ostatním věřícím přistupovat stejným způsobem, jako Ježíš přistupoval k nim.

Petrova budoucnost

Před Ježíšovým zatčením se Petr zapřísahal, že pokud to bude nutné, tak pro Ježíše i zemře. Ve chvíli zkoušky ale selhal. Měl však přijít den, kdy dostane další příležitost, jak prokázat Božímu Synu věrnost. Po letech namáhavé práce získávání lidí pro Boží království zaplatí za věrnost Ježíši svým životem. Ježíš chtěl povzbudit Petrovu lásku a oddanost, a proto s ním promluvil o jeho budoucnosti. Řekl mu:

„Jako stařec rozpráhneš ruce, přivážou tě a povedou vstříc smrti.“

Naznačil mu tím, že také zemře ukřižováním.

A pak jej znovu vyzval:

„Následuj mne!“

Nyní byl Petr opravdu připraven jít pro svého Pána i na smrt. Věděl, že Ježíš není pouhým náboženským učitelem, ale Božím Synem. A když Petra ve stáří přivedli ke kříži, nechal se pověsit na svou vlastní žádost hlavou dolů. Necítil se hoden zemřít stejným způsobem jako jeho Pán.

Před tímto rozhovorem s Ježíšem měl Petr vždy sklon jednat podle svého vlastního úsudku. Teprve nyní pochopil obsah slov „následuj mne“ – jinak vyjádřeno:

„Nesnaž se mě neustále předbíhat. Nech mě jít před sebou, a nepřítel tě nepřemůže!“

Petr kráčel na břehu jezera po Ježíšově boku. Po chvíli si všiml, že kousek za nimi jde Jan. Byl velmi zvědavý, co se stane i s ním, a tak se zeptal:

„Pane, co bude s ním?“

Ježíš odvětil:

„Kdybych ho tu ponechal až do svého příchodu, je to moje věc. Nestarej se o to, ale pojď mou cestou!“

Budoucnost každého Ježíšova učedníka leží v Božích rukou. Jan se dožil vysokého věku. Byl svědkem zničení Jeruzaléma i zboření chrámu. Věrně následoval Ježíše až do konce svého života.

I když byl Petr znovu přijat za apoštola, Ježíš mu nedal moc nad ostatními učedníky. Je to zřejmé i z toho, jak se vyjádřil o Janovi:

„Nestarej se o to, ale pojď mou cestou!“

Petr nebyl povolán jako hlava církve, pro svoji oddanost Ježíši měl však v církvi značný vliv. Ponaučení, jež mu Ježíš u jezera předal, nezapomněl do konce života.

Později ve svém dopise křesťanským shromážděním připomíná jejich vedoucím Ježíšova slova o tom, jak mají pečovat o věřící:

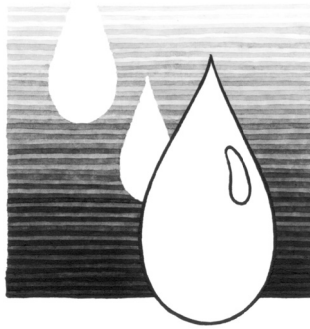
„Naléhavě vás žádám, abyste se jako pastýři starali o věřící, které vám Bůh svěřil. Tuto službu konejte rádi a ne s nechutí, ne pro zisk, ale z touhy sloužit Pánu. Neporoučejte, ale vedte svěřená shromáždění svým dobrým příkladem. Až přijde Ježíš, nejvyšší Pastýř, odmění vás účastí na věčné slávě.“

K zamyšlení:

1. Proč šli učedníci lovit ryby? Na co přitom mysleli?
2. Co jim připomnělo den, kdy je Ježíš povolal k následování?
3. Jakou příležitost dal Ježíš Petrovi, aby ukázal, že své zrady opravdově lituje a že se změnil?
4. Dal Ježíš Petrovi nějakou úřední moc nad učedníky či nad církví?
5. Přistupujeme k ostatním tak citlivě a s láskou, jako Ježíš přistupoval k Petrovi?

Biblické texty k tomuto tématu:

J 21,1–22; Mt 26,33; L 22,31–32; J 13,36–37; 1 J 4,7; 1 J 4,16; 1 Pt 5,1–4

86. kapitola **Zaslíbení v Galileji**

*„Jděte do celého světa a neste všem lidem radostnou zprávu.“
(Markovo evangelium 16,15)*

Dříve než Ježíš vystoupil na nebesa, připomněl učedníkům:

„Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. Proto jděte a získávejte mi následovníky ve všech národech.“

Takto Ježíš vyzval svých dvanáct učedníků již dříve v horní místnosti. Tentokrát chtěl ale oslovit daleko více následovníků. Na úpatí jedné z galilejských hor se shromáždilo mnoho lidí z různých míst. O tomto setkání v Galileji mluvil už anděl u Ježíšova hrobu. Pozvání se rychle šířilo a přinášelo naději všem, kdo ještě oplakávali Ježíšovu smrt.

Sešlo se tam asi pět set věřících. Učedníci chodili od jednoho hloučku ke druhému a vyprávěli o Ježíšových slovech i činech.

Náhle se Boží Syn objevil uprostřed shromáždění. Nikdo nevěděl, jak a odkud přišel. Mnoho přítomných jej nikdy předtím nevidělo. Když si lidé všimli ran po hřebech na jeho rukou a nohou, mnozí ho přijali za svého Zachránce a Pána a poklonili se mu. Někteří však stále pochybovali, jestli je to opravdu on.

Toto setkání bylo jediné, kdy Ježíš po svém vzkříšení mluvil k tolika lidem. Pochopili Spasitelovu důstojnost, moc a slávu a radovali se z jeho přítomnosti.

Ježíš k nim promlouval o významu své oběti přinesené za hříchy lidí. Oznamil jim, že zanedlouho odejde k Bohu Otci, kde bude jako prostředník mezi Bohem a lidmi vykonávat přímluvnou službu. Vysvětlil také duchovní povahu svého království trvajícího na zemi do té doby, dokud nepřijde pro svůj lid. Připomněl důležitost studia Písma, jednotlivých prorocství i zaslíbení svého druhého příchodu, ale také závažnost posledních událostí a zaslíbení nového nebe a nové země.

Poté je pověřil:

„Jděte a získávejte mi následovníky ve všech národech, křtěte je ve jméno Otce, Syna i Ducha svatého. Veďte nové učedníky k tomu, aby poslouchali všechny příkazy, které jsem vám dal. A spoléhejte na to, že já jsem vždy s vámi až do konce světa.“

Učedníci jeho slova přijali a toto poslání během svého života svědomitě naplňovali.

Ježíš je vyslal nejdříve do Jeruzaléma, kde měli začít vykonávat svěřený úkol. Zde velmi trpěl, byl ponižován a obětoval se pro záchranu a věčný život lidí. Učedníci mohli tedy požadovat lepší pole působnosti. Nic takového však neudělali. Začali působit na místě, kde Ježíš zaséval do myslí lidí semínka pravdy, která měla vzklíčit a přinést bohatou úrodu. Odpuštění a milost začali hlásat tam, kde byl Ježíš ponižován a zabit.

Pod vlivem událostí posledních týdnů panovala v Jeruzalémě rozpačitá a zároveň vzrušená atmosféra. Zprávy o Ježíšově zmrtvýchvstání a vyslání učedníků na zdejší občany silně zapůsobily. Část z nich v Ježíše tajně věřila, ale nemohla se vymanit z vlivu kněží a vůdců lidu. Lidé potřebovali slyšet výzvu k pokání a k následování Ježíše.

I když izraelský národ Ježíše zavrhl, nyní dostává novou příležitost. Učedníci přinášejí zprávu o milosti nejprve Izraeli a následně všem národům celého světa. Všichni, kdo v Ježíše uvěří, se stanou součástí Božího lidu.

Vybavení mocí

Svědectví učedníků bude umocňováno znameními a divy působenými mocí Ducha svatého. Zázraky budou dělat nejen apoštolové, ale i ti, kdo jejich poselství přijmou. Ježíš řekl:

„Moji následovníci dostanou různé důkazy moci: budou mým jménem vyháňet demony a mluvit novými jazyky. Bez nebezpečí budou brát do ruky hady a jedovatý nápoj jim neuškodí. Na nemocné budou vzkládat ruce a uzdraví je.“

V tehdejší době se k odstranění nepohodlných lidí běžně používal jed. Toto nebezpečí hrozilo i učedníkům, a proto jim Ježíš zaslíbil ochranu.

Zaslíbil jim i nový dar. Měli promlouvat k lidem mnoha národů a z tohoto důvodu potřebovali mluvit cizími jazyky. Apoštolové a další učedníci byli většinou nevzdělaní lidé. Po vylití Ducha o Letnicích měli schopnost hovořit svým vlastním i cizím jazykem. Jejich výslovnost byla k nerozeznání od rodilých mluvčích.

Toto poslání a zaslíbení se vztahuje na všechny Ježíšovy následovníky v kterékoli době. Ten, kdo se Ježíši opravdově odevzdá, se také zavazuje ke spolupráci s ním na záchraně dalších lidí. Prvořadým úkolem křesťanů je přivádět druhé

k poznání Ježíše. Všichni nejsou schopni mluvit na velkých shromážděních, ale každý může při různých příležitostech vydávat svědectví o Ježíšově lásce a jeho brzkém návratu.

Všude kolem nás žijí lidé zatížení vědomím viny. Pán Ježíš nás k nim posílá s poselstvím milosti, odpuštění a záchrany. S rozvahou, modlitbou a Božím vedením předáváme dobrou zprávu svým rodinám, přátelům, spolupracovníkům, známým a dalším.

Zaslíbení duchovních darů platí pro dnešní dobu stejně tak jako pro období počátků křesťanství. Bůh je zaslubuje každému věřícímu a udílí je podle potřeby.

Přístup k nemocným

Ježíš přišel uzdravit nemocné a ze satanova zajetí vysvobodit zotročené. Věděl, že mnozí, kteří jej žádali o uzdravení, si svoji nemoc zavinili špatným životním stylem, ale přesto je neodmítl. Pomohl jim od tělesných i duchovních potíží.

Ježíš ví o bolesti sužující každého trpícího a je ochoten uzdravovat i dnes. Svou uzdravující moc projevuje také prostřednictvím svých následovníků.

Nemoc je častokrát důsledkem přestupování přírodních i duchovních zákonů daných Bohem. Kdyby lidé žili v souladu se záměrem Stvořitele, nebylo by na světě tolik utrpení.

Ježíšovi následovníci mohou používat více léčivých prostředků, které Bůh nabízí v přírodě. Tyto přírodní prostředky poukazují na Ježíše, jehož působením se nemocným vrací zdraví. Vedou tak k důvěře v Boha za každých okolností.

Moc evangelia

První učedníci se na svůj úkol pečlivě připravovali. Před Letnicemi se sešli, ukončili všechny spory a v jednotě se modlili za záchranu ostatních lidí. Bůh je ke konání svého díla uschoptil vylitím Ducha svatého na jejich mysl. Mocně pak kázali Boží slovo a během krátké doby přijaly Ježíše tisíce lidí.

Něco podobného se může stát i v dnešní době. Křesťané by se měli sjednotit na základě Božího slova a podílet se na Božím plánu záchrany lidí. S vírou by měli prosit o požehnání a uschoptění k tomuto dílu. Bůh je pak vyslyší. Vylití Ducha svatého v době apoštolů bylo „raným deštěm“ a přineslo úžasné výsledky. Před svým druhým příchodem Ježíš zaslubuje „pozdní déšť“, který Ježíšovy učedníky povede k vykonání ještě většího díla.

Ke spolupráci na záchraně lidí Ježíš uschoptí každého – i ty, kteří se cítí slabí či nehodní. Lidé, kteří se plně oddávají Bohu, dostávají novou tělesnou i duchovní sílu každý den.

Ježíš chce projevit svoji milost a vtisknout svou povahu všem lidem. Touží po osvobození, očištění a posvěcení každého člověka. Jeho silou můžeme nad hříchem zvítězit a čistotou svého života oslavovat Boha.

K zamyšlení:

1. Kolik učedníků se s Ježíšem setkalo na úpatí jedné hory v Galileji?
2. Proč měli učedníci zahájit své poslání v Jeruzalémě?
3. Z jakého důvodu obdrželi učedníci schopnost mluvit cizími jazyky?
4. Kde bychom měli začít naplňovat poslání, kterým Ježíš pověřil nás?
5. Jaké léčivé prostředky nabízí Bůh v přírodě? Co je to NEW START?
6. Co předcházelo Letnicím, kdy Ježíše přijaly tisíce lidí?
7. Každý Ježíšův následovník maluje svým životem Ježíšův portrét.
Jaký portrét malujeme my?

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 28,16–20; Mk 16,15–18; 1 K 12,11; J 5,14; Ex 15,26; Dt 7,15; Ž 105,37; Ř 8,29; J1 2,23; Da 7,27; Iz 11,9; Iz 59,19; Iz 52,7; Iz 52,10; Zj 22,17

87. kapitola

Návrat do nebe

*„Já jsem vždy s vámi až do konce světa.“
(Matoušovo evangelium 28,19.20)*

Po svém zmrtvýchvstání zůstal Ježíš ještě nějakou dobu na zemi, aby ho učedníci viděli v oslaveném těle, ale okamžik jeho návratu do nebes se blížil.

Pro své poslední setkání s jedenácti učedníky si vybral místo, které společně často navštěvovali – Olivovou horu. Zde si spolu mnohokrát povídali a modlili se. Na úpatí hory se rozprostírala zahrada Getsemane, kde Ježíš prožil těžké chvíle před zatčením a ukřižováním. Z této hory nyní vystoupí do nebe a nad jejím vrcholem se objeví při svém slavném návratu.

Když procházeli Jeruzalémskou branou, mnoho lidí si povšimlo malé skupinky, v jejímž čele šel ten, jehož vůdci lidu před několika týdny ukřižovali. Učedníci netušili, že se svým Pánem prožívají poslední chvíle... Ježíš si s nimi povídal o událostech ze svého života. Jakmile se přiblížili k Getsemane, zastavil se u vinné révy. Znovu jim připomněl, že réva znázorňuje vztah mezi nebeským Otcem, jím a jeho následovníky.

Přes vrchol Olivové hory směřovali k Betanii. Po chvíli zůstal stát, s láskou pohleděl do tváří učedníků, ujistil je o své stále péči a ochraně a povzbudil je. Potom zvedl ruce, požehnal učedníkům a pomalu se z jejich středu vznesl vzhůru. K nebi jej unášela síla silnější než zemská přitažlivost.

Učedníci hleděli upřeně a překvapeně na svého Pána, jak vystupuje k nebi. K Ježíši se přidalo mnoho andělů, kteří kolem něj vytvořili zářivý oblak. Z oblaku se ozvalo zvolání:

„Já jsem stále s vámi až do konce světa!“ Pak následoval radostný zpěv andělů.

Ježíšův slib

Učedníci dlouho vzhlíželi k nebi. Vtom se před nimi objevili dva andělé v lidské podobě. Oslovili je:

„Galilejci, co tu tak stojíte a díváte se do oblak? Ježíš od vás odešel do nebe, aby se jednou vrátil stejným způsobem.“

Byli to právě ti andělé, kteří přišli k Ježíšovu hrobu při vzkříšení. Také oni by se rádi připojili k zástupu andělů, který doprovázel Krista do nebeského domova. Ze soucitu a lásky k lidem však zůstali na zemi, aby učedníky potěšili a povzbudili.

Ježíš vystoupil do nebe v podobě člověka. V proměněném těle spolu s učedníky jedl a šel na Olivovou horu. Andělé ujistili učedníky, že tento Ježíš, kterého viděli odcházet do nebe, se vrátí zpátky na zem stejným způsobem, jako odešel. Přejde v oblacích andělů a každý člověk na zemi jej uvidí.

Tak se naplní zaslíbení, které dal Ježíš všem svým učedníkům: „Odcházím, abych vám připravil místo. Až ho připravím, přijdu, vezmu si vás k sobě a zůstanete se mnou.“

Učedníci se vrátili zpět do Jeruzaléma. Jejich odpůrci si mysleli, že je po Ježíšově odsouzení a ukřižování uvidí zdrcené a poražené. Oni však místo toho byli radostní a šťastní a nadšeně vyprávěli o Ježíšově vzkříšení a návratu do nebe. Mnozí lidé jejich svědectví uvěřili a Ježíše přijali za svého Pána a Mesiáše.

Učedníci se už budoucnosti neobávali. Věděli, že na Boží trůn usedl jejich přítel a Pán, který o ně neustále pečuje. Svě prosby předkládali nebeskému Otci v Ježíšově jménu, a když se modlili, připomínali si Ježíšova slova:

„Budete-li o něco prosit Otce v mém jménu, vyslyší vás. Proste, Bůh vás obdaruje a vaše radost bude naplněna.“

Měli jistotu, že Duch svatý je doprovází a pomáhá jim.

Slavné setkání

Všichni obyvatelé nebes toužili přivítat Božího Syna. Ježíš prostupoval nebesy v čele zástupu, ve kterém byli i někteří lidé vzkříšení při jeho zmrtyvýchvstání. Když se přiblížili k Božímu městu, andělé v průvodu zvolali:

„Otevřete brány dokořán,
ať může vejít Král ve své slávě!“

Strážní andělé se radostně zeptali:

„A kdo je ten slavný Král?“

Odpovědí byl nádherný chvalo zpěv:

„Hospodin, udatný bohatýr,
nikým neporažený.
Otevřete brány dokořán,
ať může vstoupit náš slavný Král!

Brány Božího města se doširoka otevřely a za tónů nádherné hudby jimi celý zástup prošel. K Ježíšovu slavnostnímu uvítání a k oslavě jeho vítězství se shromáždili představitelé andělů i ostatních světů.

Ježíš je však zastavuje. Nejprve kráčí k nebeskému Otci. Ukazuje mu jizvy na hlavě, ránu v boku, stopy po hřebecích na rukou a nohou. Představuje mu i ty, jež probudil k životu. Jsou to zástupci lidí, kteří budou vzkříšeni při jeho návratu na zem.

Dříve než byla stvořena planeta Země, uzavřeli Otec a Syn dohodu o tom, že v případě potřeby Ježíš zachrání lidstvo od věčné zkázy. Když Ježíš na kříži zvolal „Je dokonáno!“, odvolával se právě na tuto úmluvu. Svůj slib splnil. Nyní mohl před Otcem prohlásit:

„Otče, tvou vůli jsem vykonal a spravedlnost naplnil. Chci, aby také ti, kteří mě přijali za svého Zachránce, byli se mnou zde.“

Otec s radostí souhlasil. Všechny, kdo Ježíše přijali za svého Zachránce, přijímá za své syny a dcery. Poté Ježíše objal a zvolal:

„Ať se mu pokloní všichni obyvatelé nebes!“

Po těchto slovech propuklo obrovské nadšení. Všichni vzdávali Ježíši čest a slávu za to, že láskou porazil zlo, a tak umožnil lidem vrátit se zpět k Bohu. Celým vesmírem se neslo volání:

„Bohu na trůnu a Beránkovi díky, čest, sláva a moc na věky věků!“

Nebe a země jsou již navždy spojeny prostřednictvím Ježíše.

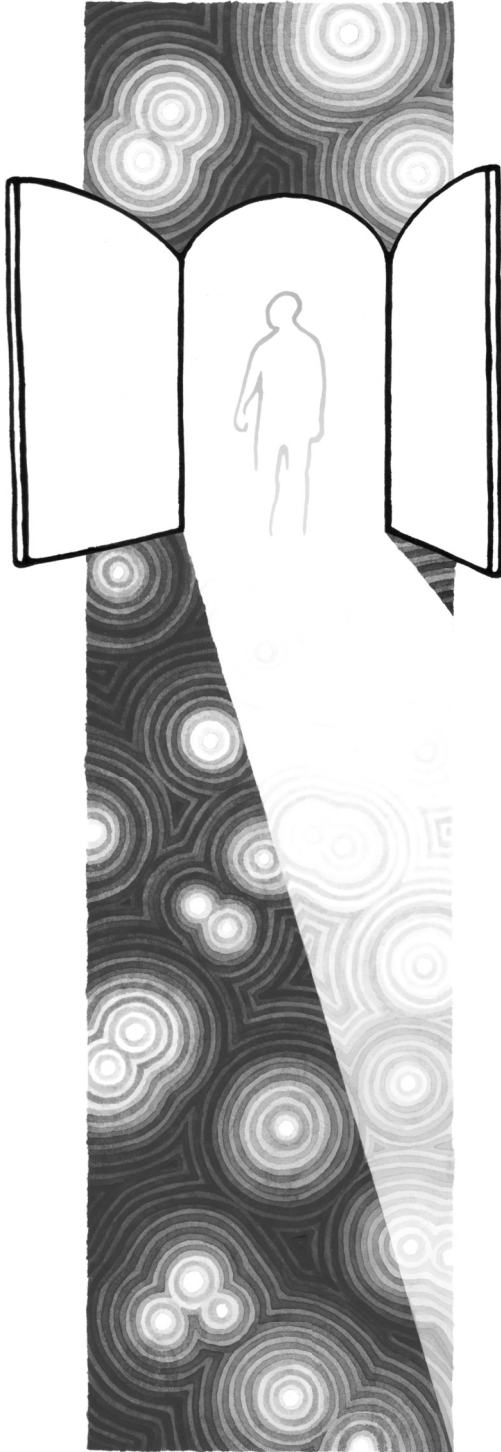
„Ježíš přináší dokonalou záchranu těm, kdo jeho prostřednictvím přistupují k Bohu. Je stále živ a přimlouvá se za ně.“

K zamyšlení:

1. *Proč Ježíš zůstal po svém vzkříšení ještě tak dlouho na zemi?*
2. *Jaká poslední slova pronesl Ježíš ke svým učedníkům?*
3. *Proč se dva z andělů nepřipojili k zástupu, který doprovázel Ježíše do nebeského domova?*
4. *Jaký postoj měli učedníci po Ježíšově nanebevstoupení k tomu, co je čeká v budoucnosti?*
5. *Co zvolal nebeský Otec, když přijal a objal svého Syna?*
6. *Co pro tebe znamená, že Ježíš je dnes v nebi, přimlouvá se za tebe a připravuje ti nebeský příbytek?*

Biblické texty k tomuto tématu:

Mt 28,16–20; Mk 16,15; J 17,4; Sk 1,11; Žd 1,14; Zj 1,7; 1 Te 4,16; Mt 25,31; J 14,3; J 16,23–24; Ř 8,34; Ž 24,7–10; J 19,30; J 17,24; Ž 85,11; Žd 1,6; Zj 5,12–13; J 20,17; Žd 7,25

Závěr

Zaslíbení druhého příchodu

Ježíš Kristus zaslíbil: „V domě mého Otce jsou mnohé příbytky. Kdyby nebyly, řekl bych vám to. Neboť vám jdu připravit místo. A odejdu-li a připravím vám místo, opět přijdu a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli tam, kde jsem já.“ (Jan 14,2–3)

Jak se Ježíš vrátí?

OSOBNĚ V DOPROVODU ANDĚLŮ

Kristus přijde pro svůj lid osobně, nikdo jej nebude zastupovat. On sám povede slavnostní nebeský průvod velkého množství andělů. Navrátí se jako Vládce vesmíru. Celý vesmír bude pozorovat tuto velkolepou a nejslavnější událost.

„... sám Pán sestoupí z nebe...“ (1 Te 4,16)

„Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni svatí andělé s ním, tehdy se posadí na trůn své slávy.“ (Mt 25,31)

Bible hovoří o doslovném příchodu, nejedná se o obrazné či symbolické vyjádření. Ježíšův druhý příchod bude stejně viditelný a osobní jako jeho nanebevstoupení.

„Muži galilejští, co tu stojíte a hledíte do nebe? Tento Ježíš, který byl od vás vzat vzhůru do nebe, přijde právě tak, jak jste ho viděli odcházet do nebe.“ (Sk 1,11)

„Syn člověka má přijít v slávě svého Otce se svými anděly...“ (Mt 16,27)

VIDITELNĚ, SLYŠITELNĚ

Jeho příchod bude celosvětovou událostí viditelnou a slyšitelnou pro všechny obyvatele země. Nepřijde tajně, ani se nezjeví jen vyvolené skupině lidí. Nebude to nějaký vnitřní a neviditelný prožitek jednotlivce či skupiny lidí, ale skutečné setkání s viditelnou osobou.

„Neboť jako když blesk vychází od východu a je vidět až na západ, tak bude i příchod Syna člověka.“ (Mt 24,27)

„Hle, přichází s oblaky a uzří jej každé oko, i ti, kteří jej probodli...“ (Zj 1,7)

„...za zvuku přikazujícího zvolání, hlasu archanděla a Boží polnice sám Pán sestoupí z nebe...“ (1 Te 4,16)

„Potom se ukáže znamení Syna člověka na nebi, a tehdy se budou bít v prsa všechny kmeny země. A uvidí Syna člověka přicházejícího na nebeských oblacích s mocí a velikou slávou.“ (Mt 24,30)

„A pošle své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené ze čtyř větrů, od jednoho nejzazšího konce nebes až k jejich druhému nejzazšímu konci.“ (Mt 24,31)

NEVSTOUPÍ NA ZEM

Při svém příchodu Ježíš zůstane v ovzduší nad naší zemí. Nesestoupí na ni, aby po ní chodil, nebo se zde dokonce zabydlel. Nebude konat žádná shromáždění a nebude mít žádné proslovy.

„Potom my živí, kteří tu budeme ponecháni, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích do vzduchu k setkání s Pánem.“ (1 Te 4,17)

Proč přijde

Ježíš Kristus přijde vyřešit problémy lidstva – hřích, zlo a jejich následky. Pro lidi milující Boha začne opravdový a radostí naplněný život, který už nebude narušován nemocemi, smrtí ani problémy.

„A Bůh setře každou slzu z jejich očí. A smrti již nebude, ani žalu ani křiku ani bolesti již nebude, neboť první věci pominuly. Ten, který seděl na trůnu, řekl: ‚Hle, činím všechno nové...‘“ (Zj 21,4–5)

„...očekáváme tu blahoslavenou naději, zjevení slávy velikého Boha a našeho Zachránce Ježíše Krista.“ (Tt 2,13)

„Vždyť celé tvorstvo toužebně vyhlíží a očekává zjevení Božích synů... a má naději, že i ono samo bude vysvobozeno z otroctví zániku do slavné svobody Božích dětí.“ (Ř 8,19–21)

Přijde vzkřísit všechny, kdo mu opravdově věřili, nesobecky ho milovali a žili podle jeho rad a přikázání. V ten den budou zlomena pouta smrti a všichni lidé, kteří složili svou naději v Bohu, budou probuzeni k životu.

„Amen, amen, pravím vám, že přichází hodina, a nyní je tu, kdy mrtví uslyší hlas Božího Syna, a ti, kdo uslyší, budou žít.“ (J 5,25)

„Jestliže však věříme, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, tak Bůh také ty, kdo zemřeli skrze Ježíše, přivede s ním. Neboť toto vám říkáme slovem Pánovým: My živí, kteří jsme tu ponecháni do příchodu Pána, jistě nepředejdeme ty, kteří zesnuli, protože za zvuku příkazujícího zvolání, hlasu archanděla a Boží polnice sám Pán sestoupí z nebe a mrtví v Kristu vstanou nejdříve. Potom my živí, kteří tu budeme ponecháni, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích do vzduchu k setkání s Pánem. A tak už navždy budeme s Pánem. Proto se těmito slovy navzájem povzbuzujte.“ (1 Te 4,14–18)

„Hle, říkám vám tajemství: Ne všichni zemřeme, ale všichni budeme proměněni, naráz, v okamžiku, při zvuku poslední polnice. Zazní polnice, a mrtví vstanou jako neporušitelní a my budeme proměněni. Neboť toto porušitelné tělo musí obléci neporušitelnost a toto smrtelné musí obléci nesmrtelnost.“ (1 K 15,51–53)

Všichni lidé, kteří se stavěli proti Bohu, proti pravému, smysluplnému životu, zahynou, neboť odmítli Dárce života. Postavili se proti lásce, pravdě, spravedlnosti a svobodě.

„Syn člověka má přijít v slávě svého Otce se svými anděly, a tehdy odplatí každému podle jeho jednání.“ (Mt 16,27)

„Ať vás nikdo žádným způsobem nesvede, protože (den příchodu našeho Pána Ježíše Krista) nenastane, dokud napřed nepřijde odpadnutí a nebude zjeven ten člověk bezzákonosti, syn záhuby, který se staví na odpor proti všemu a pyšně se pozvedá nade všecko, čemu se říká Bůh nebo co se uctívá, takže sám usedne jako Bůh do Boží svatyně a bude se vydávat za Boha. A potom bude zjeven ten Bezzákonný, kterého Pán Ježíš odstraní dechem svých úst a zahladí jej i jeho skutky jasným zjevením svého příchodu.“ (2 Te 2,3.4.8)

Kdy přijde

Druhý příchod Pána Ježíše určitě nastane, Bible o této události hovoří na mnoha místech s neotřesitelnou jistotou. Bůh chce zachránit každého člověka, proto je stále ještě možné navázat vztah s Bohem, a tak změnit nasměrování svého života.

„Hle, přijdu brzy a moje mzda se mnou, abych odplatil každému podle toho, jaké je jeho dílo.“ (Zj 22,12)

„O tom dni a hodině nikdo neví, ani andělé nebes, jenom sám Otec.“ (Mt 24,36)

„Pán neotálí s naplněním svého zaslíbení, jak si někteří myslí, nýbrž je k nám shovívavý, nechťe, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání.“ (2 Pt 3,9)

„Buďte i vy trpěliví a upevněte svá srdce, protože Pánův příchod se přiblížil.“ (Jk 5,8)

„To je dobré a milé před Bohem, naším Zachráncem, který chce, aby byli všichni lidé zachráněni a přišli k poznání pravdy. Je totiž jeden Bůh, jeden je také prostředník mezi Bohem a lidmi, člověk Kristus Ježíš.“ (1 Tim 2,3–5)

Bible neuvádí přesnou dobu Ježíšova návratu, na začátku 19. století však začala tzv. doba konce. Kristův příchod je velmi blízko, což naznačuje současný stav světa i naplnění většiny biblických proroctví (je to např. proroctví o 1260 letech – pronásledování Božího lidu ve středověku – nebo jiná proroctví a objevení dalších biblických pravd v průběhu 19. století).

„Ale ty, Danieli, ta slova uzavři a tu knihu zapečeť až do času konce. Mnozí budou prohledávat a poznání se rozmnoží.“ (Da 12,4)

„Bude pronášet slova proti Nejvyššímu a svatým Nejvyššího nedá pokoj. Bude také uvažovat, že změní doby a právo, a budou mu do ruky vydány až do času a časů a půl času.“ (Da 7,25) (Poznámka: doby = doby k bohoslužbám a svátky; právo = Boží zákon)

„A žena utekla do pustiny, kde měla od Boha připravené místo, aby ji tam živilí tisíc dvě stě šedesát dní.“ (Zj 12,6) (Poznámka: žena = Boží lid; v proroctví jeden den = jeden rok)

Lidé toužící po Kristu a očekávající jeho příchod budou na tento příchod připraveni, pro ostatní to bude náhlá a překvapivá událost.

„Vždyť sami přesně víte, že Pánův den přijde jako zloděj v noci. Když lidé budou říkat: ‚Pokoj a bezpečí‘, tehdy na ně náhle přijde zkáza jako porodní bolesti na těhotnou ženu, a jistě neuniknou.“ (1 Te 5,2.3)

Znamení návratu

Ježíš poukázal na různá znamení, která budou předcházet jeho druhému příchodu:

ZNAMENÍ VE SPOLEČENSKÉ OBLASTI

Materiální věci a hodnoty jsou pro každodenní život nepostradatelné, nemají však být v životě na prvním místě. Honba za slávou, bohatstvím a úspěchem odvádí člověka od toho nejdůležitějšího – úzkého osobního společenství s Bohem.

„... Nemůžete sloužit Bohu i mamonu.“ (Mt 6,24)

„Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce.“ (Mt 6,21)

Války trápily lidstvo v průběhu celých dějin, nikdy ale nebyly tak hrozné a zničující jako ve 20. století. Dnešní lokální vojenské spory mohou snadno zažehnout globální konflikt.

„Budete slyšet o válkách a uslyšíte válečné zvěsti. Dejte si pozor, neděste se. To všechno musí nastat, ale to ještě není konec.“ (Mt 24,6)

Morové epidemie dokázaly v minulosti zdecimovat obyvatelstvo, ale rozsah epidemií nebezpečných nakažlivých nemocí v dnešní době, navzdory pokroku v lékařství, je alarmující.

I přes rozvojovou a humanitární pomoc přetrvává v mnohých zemích nedostatečné zásobování potravinami a léky.

„... budou hladomor a zemětřesení na různých místech.“ (Mt 24,7)

ZNAMENÍ V PŘÍRODĚ

Intenzita zemětřesení na celé planetě se v posledních letech neustále zvyšuje. Je stále více katastrof zapříčiněných lidskou činností, jako například znečišťování ovzduší, vody a půdy toxickými odpady, dále kyselé deště, skleníkový efekt, vyčerpávání přírodních zdrojů minerálů, energie, čisté vody apod.

ZNAMENÍ V NÁBOŽENSKÉ OBLASTI

Kromě zkaženosti bezbožného světa jde i o úpadek těch, kteří tvrdí, že patří Bohu. Tito lidé se budou přidržovat různých obřadních forem, budou snižovat závaznost Božích přikázání, budou popírat realitu nadpřirozeného Božího záahu do dějin lidstva a skutečnost duchovního boje mezi Kristem a satanem.

„Toto však věz, že v posledních dnech nastanou těžké časy. Lidé budou sobečtí, chtiví peněz, chlubití, domyšliví, rouhaví, rodičů neposlušní, nevděční, nesvatí, bezcitní, nesmířliví, pomlouvачní, nevázaní, hrubí, nepřátelští k dobrému, zrádčí, lehkomyslní, nadutí, milující rozkoš spíše než milující Boha. Budou mít vnější formu zbožnosti, ale její moc jim bude cizí...“ (2 Tm 3,1–5)

„A protože vzroste bezzákonnost, ochladne láska mnohých.“ (Mt 24,12)

V oblasti náboženských zkušeností dochází k velkému oživení, jak pravému, tak falešnému. Dojde k celosvětovému rozmachu hlásání evangelia. Mnozí lidé tak opravdově přijmou Ježíše Krista za svého Spasitele a Pána. Celá Bible nebo její části byly přeloženy do tisíců jazyků a biblické společnosti ji všude rozšiřují.

„Toto evangelium království bude vyhlášeno po celém světě na svědectví všem národům. A tehdy přijde konec.“ (Mt 24,14)

V náboženské oblasti je však třeba počítat i s mnohými těžko rozlišitelnými podvody, neboť povstanou lživí mesiášové a proroci a budou předvádět veliká znamení a zázraky, kterými svedou mnohé.

„Tehdy, když by vám někdo řekl: ‚Hle, zde je Kristus!‘, nebo ‚Je zde!‘, nevěřte. Povstanou totiž falešní kristové a falešní proroci a budou ukazovat veliká znamení a divy, že by, kdyby to bylo možné, svedli i vyvolené.“ (Mt 24,23–24)

„Objeví se osoby, které se budou vydávat za Krista a budou vyžadovat tituly a pocty, které patří Vykupiteli. Budou zázračně uzdravovat a tvrdit, že mají zjevení z nebe, která však budou odporovat výrokům Písma.“ (Velké drama věků, 39. kap., str. 403; GC str. 624)

Napodobit příchod Pána Ježíše se pokusí i satan, Boží odpůrce:

„Vrcholným činem tohoto podvodného dramatu bude satanovo napodobení Ježíše Krista. Církev již dlouho tvrdí, že očekává příchod Spasitele jako splnění svých nadějí. Boží nepřítel tedy zdánlivě napodobí Kristův příchod. V různých částech světa se satan lidem ukáže jako vznešená bytost oslňující krásy, podobající se Božímu Synu, jak ho popisuje Jan ve Zjevení (Zj 1,13–15). Slávu, která ho bude obklopovat, nepřekoná nic, co dosud spatřilo lidské oko. Zazní vítězoslavné volání: ‚Kristus přichází! Kristus přichází!‘ Lidé před ním budou padat v úctě na zem, on pozvedne ruce a bude jim žehnat, jako Kristus žehnal svým učedníkům, když žil na zemi.“ (Velké drama věků, 39. kap., str. 403; GC str. 624)

Příprava na Ježíšův příchod

Kristus přijde brzy. To je naléhavá výzva k bdělosti pro každou generaci. Chce, abychom byli na jeho příchod připraveni a nenechali se jím zaskočit, a proto nás vede k životnímu stylu odpovídajícímu vážnosti doby.

„Buďte i vy trpěliví a upevněte svá srdce, protože Pánův příchod se přiblížil.“ (Jk 5,8)

„Pánův den přijde jako zloděj v noci...“ (2 Pt 3,10)

„Vy však, bratři, nejste ve tmě, aby vás ten den přepadl jako zloděj. Neboť vy všichni jste synové světla a synové dne. Neřeknete noci ani tmě. Proto tedy nespěte jako ti ostatní, nýbrž budme bdělí a střízliví. Vždyť ti, kdo spí, spí v noci. A ti, kdo se opíjejí, opíjejí se v noci. My však, kteří patříme dni, budme střízliví, oblečení v pancíř víry a lásky a v přílbu naděje spasení.“ (1 Tes 5,4–8)

Čekání na Ježíšův příchod nevede k pasivitě, ale k aktivní a nezištné službě druhým.

„Potom řekne Král těm po své pravici: ‚Pojďte, požehnaní mého Otce, přijměte do dědictví království, které je pro vás připraveno od založení světa. Neboť jsem hladověl a dali jste mi najíst, žíznil jsem a dali jste mi napít, byl jsem cizincem a ujali jste se mě, byl jsem nahý a oblékli jste mě, byl jsem nemocen a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení a přišli jste za mnou.‘ Tehdy mu spravedliví odpovědí: ‚Pane, kdy jsme tě spatřili hladového a dali jsme ti najíst, nebo žíznivého a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě spatřili jako cizince a ujali jsme se tě, nebo nahého a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě spatřili nemocného nebo ve vězení a přišli jsme za tebou?‘ Král jim odpoví: ‚Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nejmenších bratří, mně jste učinili.‘“ (Mt 25,34–40)

Všem lidem je třeba vydat svědectví o láskyplném a milostivém Bohu Stvořiteli a o jeho plánu záchrany této planety.

„Ježíš přistoupil a promluvil k nim: ‚Byla mi dána veškerá pravomoc na nebi a na zemi. Jděte tedy a čiňte učedníky ze všech národů, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého a učte je zachovávat všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.‘“ (Mt 28,18–20)

Milý čtenáři,

*budeme rádi, když nám napíšete
vaši zkušenost s touto knihou.*

*Máte-li nějaké otázky,
rádi vám je zodpovíme.*

Vydavatelé

KONTAKT

redakce@tenkteryprichazi.cz

Použité zkratky biblických knih

Starý zákon

Gn	První Mojžíšova (Genesis)
Ex	Druhá Mojžíšova (Exodus)
Lv	Třetí Mojžíšova (Leviticus)
Nu	Čtvrtá Mojžíšova (Numeri)
Dt	Pátá Mojžíšova (Deuteronomium)

Joz	Jozue
Sd	Soudců
Rt	Rút
1S	První Samuelova
2S	Druhá Samuelova
1Kr	První královská
2Kr	Druhá královská
1Pa	První paralipomenon (První kniha letopisů)
2Pa	Druhá paralipomenon (Druhá kniha letopisů)
Ezd	Ezdráš
Neh	Nehemjáš
Est	Ester
Jb	Jób
Ž	Žalmy
Př	Příslaví
Kaz	Kazatel
Pís	Píseň písní
Iz	Izajáš
Jr	Jeremjáš
Pl	Pláč
Ez	Ezechiel
Da	Daniel
Oz	Ozeáš
Jl	Jóel
Am	Ámos
Abd	Abdijáš
Jon	Jonáš
Mi	Micheáš

Na	Nahum
Abk	Abakuk
Sf	Sofonjáš
Ag	Ageus
Za	Zacharjáš
Mal	Malachiáš

Nový zákon

Mt	Matoušovo evangelium
Mk	Markovo evangelium
L	Lukášovo evangelium
J	Janovo evangelium
Sk	Dějiny počátků křesťanské církve (Skutky apoštolů)
Ř	Pavlův list do Říma
1K	Pavlův první list do Korintu
2K	Pavlův druhý list do Korintu
Ga	Pavlův list do Galacie
Ef	Pavlův list do Efezu
F(p)	Pavlův list do Filip
Ko	Pavlův list do Kolos
1Te	Pavlův první list do Tesaloniky
2Te	Pavlův druhý list do Tesaloniky
1Tm	Pavlův první list Timotejovi
2Tm	Pavlův druhý list Timotejovi
Tt	Pavlův list Titovi
Fm	Pavlův list Filemonovi
Žd	List Židům
Jk	List Jakubův
1P(t)	První list Petrův
2P(t)	Druhý list Petrův
1J	První list Janův
2J	Druhý list Janův
3J	Třetí list Janův
Ju	List Judův
Zj	Zjevení Janovo

Obsah

Úvod	5
1. Odhalené tajemství	7
2. Izraelský národ	11
3. V pravý čas	15
4. Narození Ježíše	19
5. Zasněžení	23
6. Mudrci z východu	26
7. Ježíšovo dětství	31
8. Velikonoční návštěva	35
9. Nelehké roky dospívání	39
10. Hlas z pouště	43
11. Ježíšův křest	49
12. Zápas v poušti	52
13. Ježíšovo vítězství	57
14. Našli jsme Mesiáše	62
15. Zázrak o svatební hostině	68
16. V chrámu	72
17. Setkání s Nikodémem	77
18. Janův příklad	82
19. Žena u studny	85
20. Uzdravení syna královského úředníka	90

21. Uzdravení chromého	93
22. Smrt Jana Křtitele	99
23. Království Boží	103
24. Odmítnutí v Nazaretu	106
25. Povolání učedníků u jezera	109
26. Dny v Kafarnaum	112
27. Uzdravení v Kafarnaum	117
28. Výběrčí daní Matouš	121
29. Ježíš a sobota	126
30. Poslové světu	130
31. Kázání na hoře	134
32. Uzdravení a vzkříšení	140
33. Ježíšova rodina	143
34. Pozvání k odpočinku	146
35. Bouře na jezeře	149
36. Dotek víry	153
37. Vyslání učedníků	156
38. Odpočinek po návratu	160
39. Nasycení velkého davu	163
40. Noc na jezeře	166
41. Krize v Galileji	169
42. Ježíš a tradice	174

---

43. Boření předsudků	176
44. Znamení Jonáše	179
45. Ve stínu kříže	183
46. Ježíšovo proměnění	187
47. Zápas se silami zla	190
48. Kdo bude nejdůležitější?	193
49. Voda života	197
50. Nástrahy	200
51. Světlo světa	204
52. Dobrý pastýř	210
53. Poslední cesta do Jeruzaléma	213
54. Milosrdný Samařan	216
55. Ježíšovo království	219
56. Ježíš a děti	221
57. Bohatý mladík	224
58. Lazarovo vzkříšení	227
59. Nekalá domluva	232
60. Zásada Ježíšova království	235
61. Zacheus	238
62. Hostina v Šimonově domě	240
63. Vjezd do Jeruzaléma	245
64. Uschlý fíkovník	249

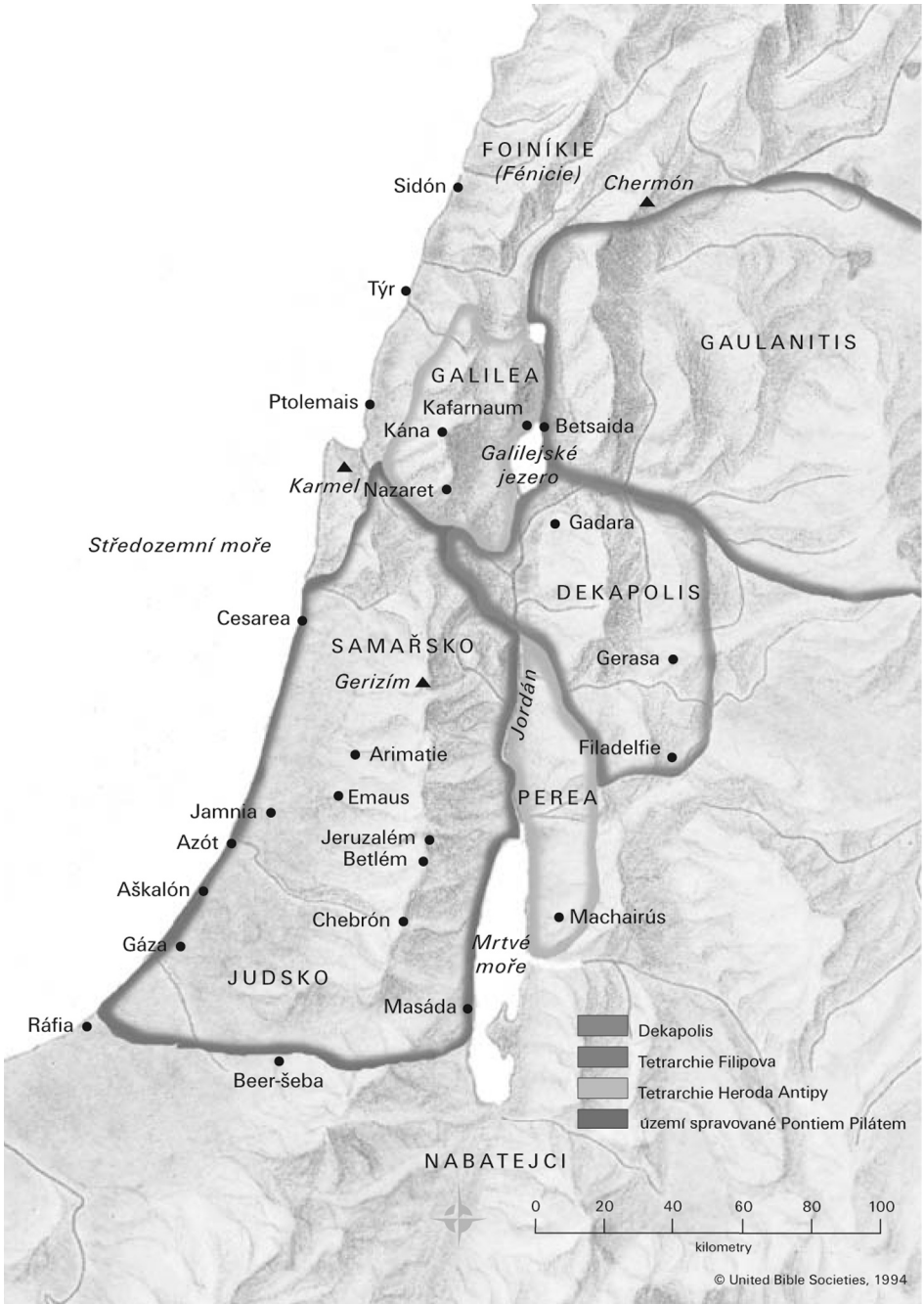
65. Opětovné očištění chrámu	252
66. Nástrahy protivníků	256
67. Poslední návštěva chrámu	260
68. Žádost o setkání	264
69. Znamení druhého příchodu	267
70. Ježíšův princip	271
71. Příklad pokory a služby	274
72. Večeře Páně	278
73. Slova naděje	281
74. Zápas v zahradě Getsemane	286
75. Nezákonný soud	290
76. Jidáš	297
77. Římský soud	301
78. Ukřižování	310
79. Porážka satana	318
80. V hrobě	323
81. Zmrtvýchvstání	328
82. Zpráva o vzkříšení	331
83. Na cestě do Emauz	334
84. Setkání s učedníky	337
85. Znovu u jezera	340
86. Zaslíbení v Galileji	344

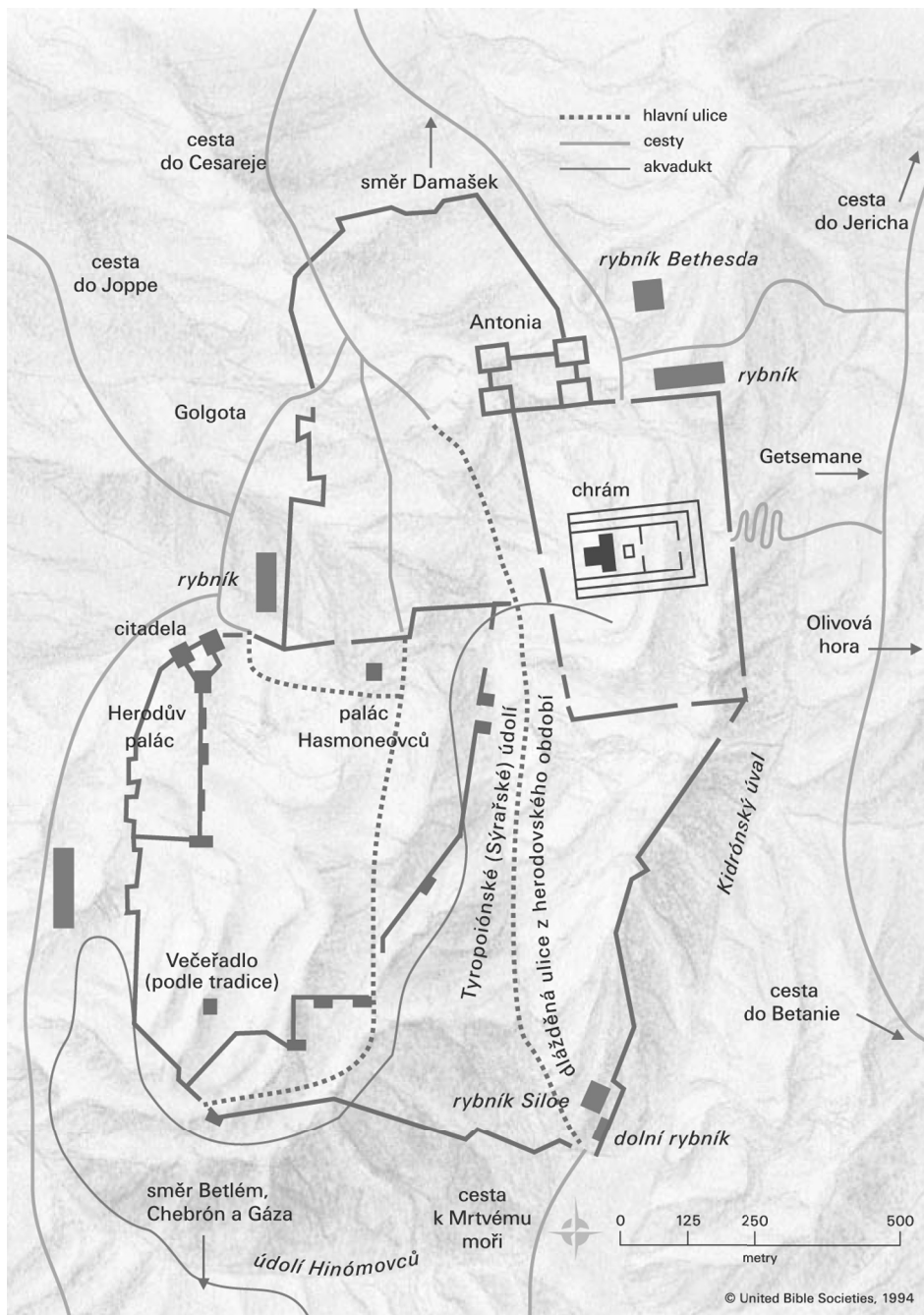
87. Návrat do nebe	348
Závěr	353
Použité zkratky biblických knih	360
Obsah	361
Příloha	366

Mapa č. 1:

Palestina v době Ježíšově

Mapa č. 2: Jeruzalém v době Ježíšově

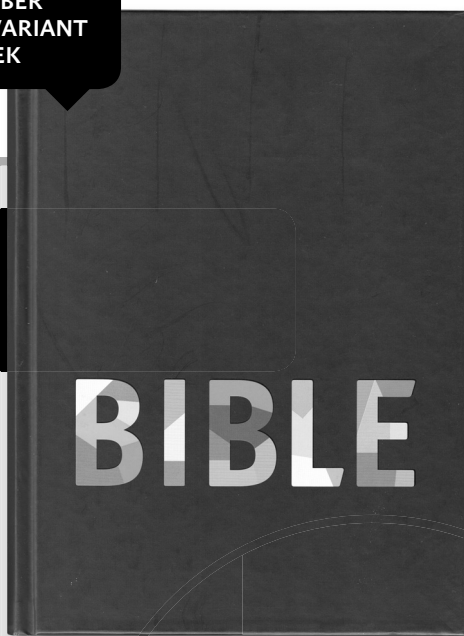
ČESKÝ STUDIJNÍ PŘEKLAD BIBLE

NA VÝBĚR
VÍCE VARIANT
OBÁLEK

Český studijní překlad
s poznámkovým aparátem,
165 x 228 mm,
1560 stran

ČESKÝ STUDIJNÍ PŘEKLAD
S POZNÁMKOVÝM
APARÁTEM

Český studijní překlad bývá spolu s Kralickou biblí považován za jeden z nejpřesnějších. První vydání Nového zákona v Českém studijním překladu vyšlo v roce 1994, celá Bible v roce 2009. Jde o dílo překladatelského týmu pod vedením Antonína Zeliny. Součástí překladu je i rozsáhlý poznámkový a studijní aparát, který v kapesním vydání schází. Překladatelé proto doporučují, aby si čtenář ke kapesnímu vydání pořídil i vydání s poznámkami.

- 1 1S 30,1.26
- 2 13,31;
Jr 36,24
- 3 15,32;
1S 4,12
- 4 14,22;
19,19;
1S 25,23;
2Pa 20,18
- 5 //1S 4,16
- 6 Rt 2,3;
1S 6,9
1S 31,2

Ukázka sazby
v poměru 1 : 1

David slyší o Saulově smrti

1 ^{v1} stalo se po Saulově smrti se David vrátil z (boje pro lekovcům,^{t2} že David zůstal o v Siklagu.^{o1} **2** Třetího dne s že^{t3} přišel ⁶⁶kdosi (ze Saulo ska,^{t4} měl roztržené ³roucho ¹⁵hlavě prst.^{o3} Když ⁶⁴přišel dovi, padl^{o4} k zemi a poklekl. **3** David se ho ⁵¹zeptal: Odkud jsi? **4** David odpověděl mu: Unikl^{t5} jsem z raelského vojska. **4** David se ho ⁵¹zeptal: Co se stalo?

Český studijní překlad
bez poznámkového aparátu,
měkká vazba se zipem,
orientační výřezy,
115 x 165 mm,
1200 stran

**ČESKÝ STUDIJNÍ PŘEKLAD
BEZ POZNÁMKOVÉHO
APARÁTU**

Mimořádně kvalitní a přesný překlad Bible do současné češtiny v kapesním formátu s praktickým zavíráním na zip. Součástí tohoto vydání jsou také orientační výřezy, které umožňují rychlé vyhledávání jednotlivých knih. Vybrat si můžete ze dvou barevných variant – bronzové hnědé a tlumené oranžové.

CÍLE STUDIJNÍHO PŘEKLADU BIBLE:

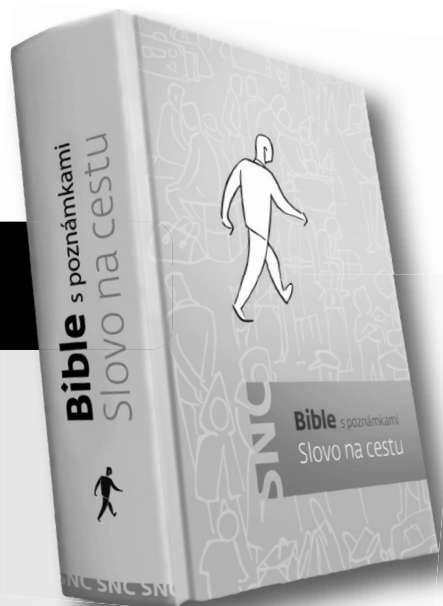
- každé slovo originálu překládat na všech místech stejně
- neovlivňovat výsledný text teologickými názory překladatelů
- zachovat co nejvíce informací z originálního textu

SLOVO NA CESTU

SLOVO NA CESTU BIBLE S POZNÁMKAMI

Překlad Starého a Nového zákona bez deuterokanonických knih v překladu Slovo na cestu. Slovo na cestu (SNC) je čtivý, jasný a srozumitelný překlad Bible. Převádí do současné moderní češtiny teologické výrazy a formulace, které mohou být dnešnímu člověku vzdálené. Pomáhá tak čtenáři pochopit myšlenky a smysl původního biblického textu. Praktické aplikační poznámky jsou spolu s dalšími doprovodnými materiály upraveny podle oblíbené Life Application Bible. Za českým vydáním poznámek, doprovodných materiálů a biblického textu je společný záměr – upřednostnit srozumitelnost před doslovností a osobní přijetí před neosobní informací. Všechny tři knihy spojuje kromě stejného biblického textu rovněž moderní grafická úprava včetně světově proslulých ilustrací od Annie Vallottonové.

Ukázka sazby
v poměru 1 : 1

Pevná vazba, 167 × 235 mm,
dvoubarevný tisk s ilustracemi,
1936 stran

B. POSELSKY
(1,14 – 13,37)

Marek vypráví d
Podává nám nej
a kázání raději v
v Ježíšově životě

1. JEŽÍŠOVO PŮSOBENÍ V GALILEJI

JEŽÍŠ KÁŽE V GALILEJI

30 / Matouš 4,12–17; Lukáš 4,14.15; Jan 4,43–45

¹⁴ Později, když král Herodes uvěznil Jana Křtitele, vydal se Ježíš do Galileje a hlásal tam radostné poselství od Boha: ¹⁵ „Konečně přišel čas a přiblížilo se Boží království. Přestaňte myslet jen na pozemské věci, změňte svůj život a uvěřte tomu, co vám Bůh ukazuje!“

RYBÁŘI NÁSLEDUJÍ JEŽÍŠE

4,18–22

SLOVO NA CESTU BIBLE S ILUSTRACEMI

Překlad Starého a Nového zákona bez deuterokanonických knih v překladu Slovo na cestu. Slovo na cestu (SNC) je čtivý, jasný a srozumitelný překlad Bible. Převádí do současné moderní češtiny teologické výrazy a formulace, které mohou být dnešnímu člověku vzdálené. Pomáhá tak čtenáři pochopit myšlenky a smysl původního biblického textu. Vychází v nové moderní grafické úpravě včetně světově proslulých ilustrací od Annie Vallottonové.

Pevná vazba, 120 × 180 mm,
1440 stran

JAK SI MŮŽETE ZAKOUPIT BIBLI

- ve všech dobrých knihkupectvích
- v prodejně Dům Bible, Náhorní 12, 182 00 Praha 8
- v prodejně Biblepoint – Pavel Nebojsa, OD Klášter, Josefská 1, Brno
- objednat v internetovém obchodě www.bibleshop.cz
- objednat e-mailem na adrese obchod@dumbible.cz
- objednat telefonicky na čísle 284 693 926

ADRESA A KONTAKTY ČBS

Dům Bible
Náhorní 12
182 00 Praha 8

Telefon: 284 693 926

E-mail: obchod@dumbible.cz

Internet: www.dumbible.cz

INTERNETOVÝ OBCHOD

www.bibleshop.cz

PRODEJNÍ DOBA V DOMĚ BIBLE

Po–Čt: 9–17 hodin

Pá: 9–14 hodin

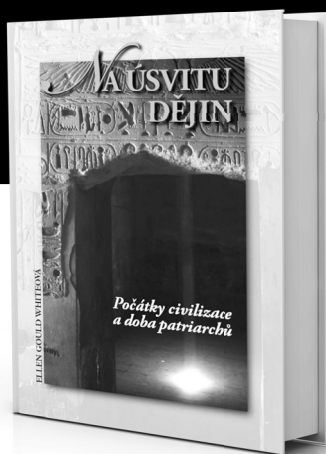
PRODEJNÍ DOBA V BIBLEPOINTU

Po–Pá: 9–18 hodin

MÁTE ZÁJEM O DALŠÍ ZAJÍMAVOU KŘEŠŤANSKOU LITERATURU?

DOPORUČUJEME VÁM
PENTALOGII OD E. G. WHITE,
KTEROU SPOLEČNĚ
S MNOHA DALŠÍMI TITULY
NALEZNETE NA E-SHOPECH
WWW.MARANATHA.CZ, NEBO
WWW.ESHOP.ADCZ.CZ.

Ellen Gould Whiteová

NA ÚSVITU DĚJIN

POČÁTKY CIVILIZACE A DOBA PATRIARCHŮ

Úvodní kniha světoznámé série „Drama věků“ americké spisovatelky vás zve k zamyšlení nad nejstaršími příběhy, které každému čtenáři poskytují nezapomenutelný zážitek.

Na pozadí příběhů o původním ráji, Adamovi a Evě, o potopě a Noemově arše je popsán vznik lidstva a naší civilizace, ale také dějiny zla a lidského utrpení. Kniha dává nahlédnout do zákulisí stavby babylonské věže a odhaluje příčiny tragického osudu měst Sodomy a Gomory. Můžete v ní sledovat život praotce všech židů a muslimů – Abrahama, dobrodružný příběh Josefa na dvoře egyptského faraóna, ale dočtete se také o Mojžíšovi, který na příkaz Boha vyvedl celý národ z egyptského otroctví.

Všechny tyto příběhy se odehrály na úsvitu lidských dějin před několika tisíci lety. Starodávné říše už sice odvál čas a hroby slavných postav minulosti se rozpadly v prach, přesto se tyto události dotýkají základů civilizace a životních zápasů mezi dobrem a zlem, láskou a nenávistí, věrností a zradou, pomstou či odpuštěním. Je proto pochopitelné, že se dočkaly také mnoha filmových, hudebních i literárních zpracování.

Ellen Gould Whiteová

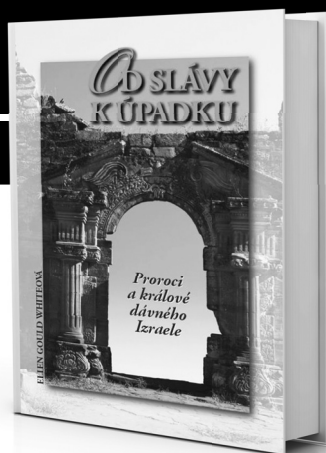
OD SLÁVY K ÚPADKU

PROROCI A KRÁLOVÉ DÁVNÉHO IZRAELE

Na stránkách knihy *Od slávy k úpadku* autorka strhujícím způsobem vtahuje čtenáře do historie izraelského národa. Vrací se do doby starozákonních izraelských králů, za jejichž vlády prosperita Izraele udivila okolní národy. Provádí čtenáře také obdobími, v nichž se izraelský národ dostal do zajetí nebo hlubokého úpadku.

Knihou popisuje osudy proroků, kteří bojují o záchranu vyvoleného národa a s nasazením vlastního života přinášejí vládčům naléhavá varování. K obnově národa však nedochází jejich přičiněním, ale z milosti Hospodina, jenž svůj zbloudilý lid vyvádí ze zajetí, navrácí mu zašlou slávu a poté, co se Izraelští navrátí ke svému Bohu, je obdaří svým požehnáním.

Knihou je určena všem, kdo touží více proniknout do událostí Starého zákona a seznámit se s hlavními obrysy dějin několika staletí před Kristem. Osloví i ty, kdo chtějí podhalit tajemství úspěchu či příčiny úpadku lidské společnosti.

Ellen Gould Whiteová

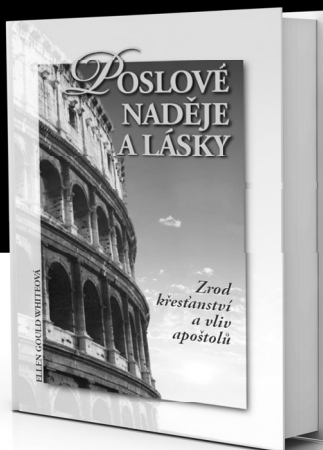
TOUHA VĚKŮ

PŘÍBĚH JEŽÍŠE Z NAZARETA

Kniha *Touha věků* je právem považována za vrcholný literární projev americké spisovatelky Ellen Gould Whiteové. Autorka v ní jedinečným způsobem představuje život a dílo osobnosti, která zásadně ovlivnila historii lidstva – Ježíše z Nazareta. Jeho život má dodnes vliv na naše myšlení, filozofii, historii, kulturu, hudbu i další oblasti umění, ale především na naši morálku a etické postoje. Jeho učení vycházející ze starožidovských spisů se stalo základem právních systémů a ovlivnilo i hospodářský rozvoj všech zemí, do kterých křesťanství proniklo.

I přes nesporný historický dopad Ježíšova vystoupení zůstává jeho postava zahalena nejedním tajemstvím. Je spojena s těmi nejhlubšími touhami a očekáváním. Nikdo neměl tolik následovníků, ale také tolik pronásledovatelů. I když téměř každý z nás o Ježíši něco slyšel, máme jen málokdy možnost dostat se k tak uceleným informacím, jaké nabízí tato kniha. Důkladně, věcně a přitom poutavě nás provádí Ježíšovým životem a učením, zároveň však poskytuje hluboký duchovní zážitek. Je vydávána v mnoha zemích a v mnoha jazycích ve statisícových nákladech, a řadí se tak k nejslavnějším dílům o Ježíši z Nazareta.

Ellen Gould Whiteová

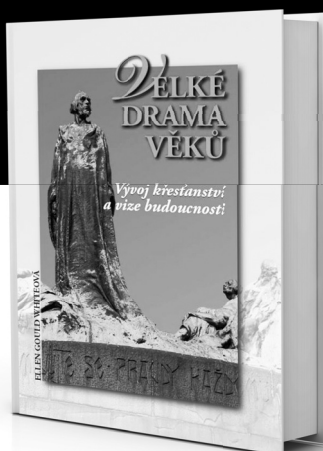
POSLOVÉ NADĚJE A LÁSKY

ZROD KŘESŤANSTVÍ A VLV APOŠŤOLŮ

Kniha americké spisovatelky pojednává o pozoruhodných událostech na počátku našeho letopočtu, kdy v Palestině vlivem Ježíšova učení vzniklo hnutí, které okolnímu světu přineslo fascinující poselství. Autorka knihy toto období popisuje svým osobitým způsobem. Díky jejímu vypravěčskému nadání mohou čtenáři téměř z bezprostřední blízkosti sledovat osudy Ježíšových následovníků, kteří pro svoji víru byli ochotni nejen zažít ústrky a nepohodlí, ale nezdráhali se obětovat i vlastní životy.

Děj knihy se zaměřuje především na okamžiky ze života prvních apoštolů, kteří na svých cestách Palestinou a Malou Asií mnohokrát stanuli tváří v tvář smrtelnému nebezpečí. Byli zavíráni do vězení, hájili se před vládci tehdejšího světa, byli týráni a někteří z nich zahynuli mučednickou smrtí. Nikdy však – ani v těch nejkrajnějších okamžicích – neztratili naději, že jednoho dne se jejich prohra změní ve vítězství.

Knihu si oblíbí nejen ti, kteří se chtějí seznámit s počátky křesťanské éry, ale také všichni, kdo touží poznat nepomíjivé hodnoty, které v lidském nitru dokážou vykřesat novou jiskru naděje.

Ellen Gould Whiteová

VELKÉ DRAMA VĚKŮ

VÝVOJ KŘESŤANSTVÍ A VIZE BUDOUCNOSTI

Závěrečný díl pětisvazkové série knih „Drama věků“ se na rozdíl od čtyř předchozích svazků nezabývá biblickými dějinami, ale sleduje vývoj křesťanství v posledních dvou tisíciletích světových dějin. Provádí čtenáře obdobím pronásledování, evropskou reformací i duchovním obrozením, kterým prošla Amerika na počátku 19. století. Jednotlivé události i základní smysl historie jsou nazírány z perspektivy „velkého dějinného sporu“ mezi dobrem a zlem, neboli mezi Bohem a jeho odpůrcem.

Značná pozornost je v knize věnována prorockému výhledu – závěrečným dramatickým událostem lidských dějin, jak je předznamenávají úžasné biblické proroctví. Těžiště celé knihy však směřuje ke starodávné naději, se kterou žili a ke které se upínali lidé všech věků.

Konečná vize končí překvapivým východiskem pro celou naši planetu potýkající se s problémy, jež jsou běžnými přirozenými prostředky neřešitelné.

LÍBILA SE
VÁM TATO
KNIHA?

POŠLETE
ODKAZ
SVÝM
ZNÁMÝM.

Čtete knihy raději
v elektronické podobě?
Stáhněte si do své čtečky

eBook

TEN

KTERÝ

PŘICHÁZÍ

www.TenKteryPrichazi.cz/ebook

Stahuj zde:

ZDARMA A
BEZ POVINNÉ
REGISTRACE

TEN, KTERÝ PŘICHÁZÍ

ve formátu **mp3**

Audioknihu namluvil **Alfred Strejček**.

Audioknihu *Ten, který přichází* si můžete
zdarma stáhnout na webové adrese

www.TenKteryPrichazi.cz/audio

